Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2291. — Miercuri 1 Octomb 1914

Situaţia pe cîmpul de luptă

Ziarul L'Independance Roumaine *publică următoarele, la rubrica obişnuită, despre situaţia războiului,*

„Cucerirea Anversului de către generalul Beseler, căruia împaratul Germaniei i-a remis cea mai înaltă decoraţie, ordinul pentru merit, este fără îndoială cel mai de seamă fapt de arme din această campanie.

Una din cele mai importante fortăreţe din Europa a căzut în mîinile asediatorilor şi aceasta după o bombardare de 12 zile numai. Aceasta dovedeşte că intervenţia materialului nou de artilerie grea a modificat cu totul condiţiile asediului unui loc întărit. Cucerirea Anversului surprinde chiar şi pe oamenii de profesie.

Iată în ce termeni se exprimă colaboratorul militar al ziarului „Teims" din 26 Septembrie:

«Asediul metodic al Anversului va fi o înterpindere de foarte lungă durată, care va inmobiliza peste 300.000 oameni şi care va cere astfel de sacrificii încît Germania în actuala stare de lucruri, nu poate să se mai gîndească a înterprinde această aventură. Anversul oferă guvernămîntului belgian un adăpost sigur pentru mai multe luni şi constituie pentru armata belgiană o ideală bază de operaţii.

Un efort susţinut de inamic în potriva marelui cîmp retranşat belgian, nu este aşa dar, de temut şi pare mai degrabă că singura ţintă urmărită de germani trebue să fie a intimida armata belgiană şi a o ţine în poziţiile sale din Anvers în timpul retragerei eventuale a întregei armate germane, rîdicîndu-se din nordul Franţei prin deschizăturile dintre Sambre şi Meuse şi Belgia de jos".

Posesiunea Anversului prezintă pentru armata germană o serie de vădite avantaje. Mai întăi trupele care operează în Franţa nu mai au a se teme de un atac pe la spate; mai mult poziţia geografică şi strategică a Anversului este un punct de sprijin de prima mînă pentru operaţii eventuale ale flotei şi a submarinelor germane înpotriva Angliei. In sfîrşit, nu numai armata asediatoare devine disponibilă, ci şi enormul material de artilerie care îşi va găsi întrebuinţare în sud.

Garnizoana belgiană din Anvers a putut să se pue în siguranţă, parte în Ostenda şi parte în Olanda unde a fost dezarmată.

Pe frontul franco-german „nimic nou" în timpul acestor din urmă 48 ore. Lupte violente, dar fără rezultate palpabile, se dau lîngă Lille şi Roye; comunicatele franceze inzistă asupra apariţiei de mari masse de cavalerie germană, în aceste regiuni.

In ce priveşte operaţile în Galiţia şi Polonia, nu dispunem de cît-va timp de cît de informaţii din sursă austriacă; Petrograd păstrează tăcerea cu scopul — zice o depeşă oficială — de a nu desvălui mişcările strategice în curs. Din Viena se anunţă că trupele austriace au cîştigat din nou teren şi că ruşii au părăsit asediul cetăţei Przemysl pe frontul occidental al acestei fortăreţe.

Din Paris se anunţă că colonelul Marchand, eroul din Fachoda, a fost grav rănit la picior de către un obuz.

PAGINI DE ISTORIE

Cum a jurat Carol I

In „Memoriile" Regelui Carol I găsim o foarte plastică descriere a zilei parlamentare în care a depus jurămîntul Principele Carol I de Hohenzollern:

«După Te-Deum prinţul, însoţit de mitropolitul primat în plin ornat, de guvernul provizor şi de întregul minister, trecu pe jos la Cameră, care e în faţa Mitropoliei. Cu inima palpitîndă intră tînărul prinţ în sala şedinţelor, unde erau adunaţi membrii Constituantei La intrare îl primi preşedintele Costake Iepureanu şi-l conduse la tronul princiar ridicat pe tribună.

Prinţul fu salutat cu aclamaţii de un entuziasm indescriptibil; însufleţirea nu voia să se mai potolească; tribunele erau înghesuite de lume; afară de deputaţii celor 33 districte ale ţărei, erau acolo consilierii curţei de casaţie în ornate roşii, membrii curţei de compturi ai curţei de apel, precum şi şefii autorităţilor administrative; abia se găsia loc pentru toţi în sala nu prea mare.

Mitropolitul puse crucea şi Evanghelia pe masa aşezată în faţa tronului şi invită pe principe să depună jurămîntul pe legile ţărei. Apoi colonelul Haralamb ceti formula de jurămînt romînesc, care se comunicase prinţului şi în traducere franţuzească: *„Jur de a păzi legile Romîniei; de a menţine drepturile sale şi integritatea teritoriului"*.

Prinţul Carol puse mîna dreaptă pe Evanghelie şi rosti cu voce fermă pe romîneşte: *jur!*—după care urmară iar aclamaţii tunătoare şi aplauze.

Prezidentul Camerei ţinu o cuvîntare însufleţită prinţului; acesta răspunse, în franţuzeşte (urmează textul francez al cuvîntărei).

...Furtuna însufleţirei nu se potoli decît atunci cînd prinţul Carol, însoţit de prezidentul Camerei şi de minister, ajunse la ieşirea sălei şedinţelor. In mijlocul aclamaţiilor tunătoare ale poporului, prinţul se urcă în trăsură, comvoiul se puse iar în mişcare şi cînd prinţul ajunse la Palat, fu primit înaintea scărei principale de prefectul palatului, colonel Boteanu şi de statul major princiar (*maison militaire* —acelaşi personal care a servit şi sub rinţul Cuza).

Aci se adunară şi membrii guvernului provizor, Golescu, Catargiu şi Haralamb, precum şi ministerul şi apoi începu defilarea garnizoanei întregi, la care prinţul asistă din balconul sălei Tronului.

Apoi prinţul se retrase ca să se odihnească de ostenelile zilei şi să-şi viziteze noua locuinţă..."

Chestiuni scolare

Ciţi învaţă?

Necesitatea reînfiinţării examenelor generale în şcolile secundare ale statului o scot unii din faptul supra populării acelor şcoli.

Ce înseamnă suprapopularea? Nu putem desemna sub această denumire constatarea că se primesc pe ici-colo cîţi-va elevi supranumerari, după cum retragerea cîtorva elevi în decursul unui an şcolar, nu ar însemna o sub-populare a şcolilor.

In potriva supra-populaţiunii s'au luat din vreme măsurile trebuitoare. Regulamentul în vigoare limitează cu strictete numărul de elevi ce pot fi adăpostiţi în fiece clasă, iar marele contingent al celor respinşi arată că nu se glumeşte cu textul acelui regulament.

In unul din tablourile sinoptice pe cari le găsim în instructivul studiu asupra „Invăţămîntului secundar" cuprins în volumul d-lui Ion Botez „Studii şi Observaţiuni" ni se arată cum stau lucrurile în 1913, deci în cel mai apropiat an şcolar care a putut fi studiat după date oficiale.

In acel an dară vedem că în Bucureşti din 1095 candidaţi pentru clasa I s'au respins 515, sau 40 la sută. In Iaşi din 419, respinşi 188 sau 45 la sută. In Craiova din 323, respinşi 161 sau 50 la sută; în Tg. Jiu din 164, respinşi 96 sau 59 la sută. In C.-Lung din 108, respinşi 45 sau 36 la sută. Iar pentru toată ţara din cei 4905 candidaţi au fost refuzaţi 1749 sau 36 la sută.

De notat, că în categoria celor respinşi găsim pe acei căzuţi la concursul de admitere — iar nu numai acei respinşi din lipsă de locuri. Acel „concurs" constitue el însu-şi o pavăză în contra pletorei şi, ca să fim sinceri, constituie şi o nedreptate. Căci a supune la un nou examen pe elevul care prezintă un certificat autentic şi oficial, pe care nu se ştie din ce cauză şi cu ce drept autoritatea şcoalei secundare nu-l respectă, este cel puţin o curiozitate, dacă nu chiar o nedreptate.

Pe ce cale se formează dar „suprapopulaţia" într'o ţară unde învăţămîntul primar este aşa de puţin — deplorabil de puţin — răspîndit?

△

Mici Polemici

Războiul aduce slăbire?
Din contra: ziarele n'au avut niciodată litere mai... grase ca în vremea aceasta.

*

In zadar plouă torenţial pe cîmpiile de luptă...
Sîngele... apă nu se face!

*

In caz de victorie, Anglia vrea să ceară flota germană, întreagă, ca despăgubire.
Precît îi este flota de urîtă, pe atît i-ar deveni dragă dac'ar confisca-o.

*

După căderea Anversului, bieţii Belgieni cunosc numai Anversul medaliei în acest război bogat în speranţe...

*

Ziua *e a consorţiului german;* Seara *au cumpărat-o. Dar le-ar da pe amîndouă pentru* Dimineaţa.

*

După apariţia deplorabilei broşuri minariane: „Eminescu în faţa justiţiei" Bogdan-Văcăreşti se consolează c'a fost cîndva şi Eminescu dat în judecată ca excroc.
Dar lumea adaogă un distinguo...

Ştiri din străinătate

O îndrăzneaţă întreprindere a unor şoferi. — Doi şoferi conduceau cîte un automobil, în care se aflau cîte doi ofiţeri, prin linia de foc şi de odată au întîlnit un tren de bagaje: trupa de acoperire deschise numai de cît un foc violent asupra automobilelor. Un ofiţer german fu omorît, un altul grav rănit. Automobilele o luară înapoi la goană, pînă ce au atins liniile germane. După o scurtă comandă, într'un moment au fost automobilele înţesite cu soldaţi şi cu o repezeală colosală s'au reîntors de au oprit transportul rusesc şi au făcut prizonieră întreaga trupă.

*

Tratamentul prizonierilor germani.— Cunoscutul scriitor italian, Barzini, care ia parte la campanie în rîndurile francezilor, fiind corespondent de război, telegrafiază ziarului „Corriere del la Sera" despre soarta tragică a prizonierilor germani, care legaţi cîte doi, sunt transportaţi la închisoare şi acolo sunt supuşi unui aspru interogatoriu din partea ofiţerilor de stat major. Mulţi prizonieri sunt împuşcaţi. Toţi merg cu curagiu la moarte şi fără a clipi din ochi. Unul singur strigă cu jale: am patru copii!

Trebuiai să te gîndeşti mai din vreme la aceasta, fu răspunsul rece al temnicerului.

Cei condamnaţi la moarte nu lasă a li se lega ochii. Ei îngenunchiază şi rîdicînd mîinele aşteaptă glonţul rugîndu-se.

O scrisoare a împaratului Frantz Iosef

Viena.—Impăratul Francisc Iosef a adresat următoarea scrisoare autografă generalului Auffenberg:

Dacă am avut fericirea să vă exprim recunoştinţa mea particulară pentru atitudinea victorioasă a celei de a patra armate lîngă Zamosc şi Komarov şi să relevez interventiunea d-v foarte eficace, în luptele de lîngă Ravaruska şi Megierov regret mult că starea sănătăţei voastre vă impune datoria unui menajament prelungit. In consecinţă vă pun în posiţiunea supranumerară, exprimîndu-vă satisfacţiunea mea şi reservîndu-mă să vă rechem.

INFORMAŢII

Membrii consiliului comunal vor pleca mîne, cu trenul de 3 după prînz, la Bucureşti, pentru a participa la funeraliile regelui Carol.

*

Celelalte autorităţi n'au luat încă nici o hotărîre în vederea participărei lor la funeralii aşteptînd instrucţiuni din Bucureşti.

*

Tot mîine va pleca cîte o delegaţie de fie care corporaţie, aceasta după dorinţa exprimată de Cassa centrală a meseriilor din Bucureşti.

«Unirea Educatoarelor Romîne» reluîndu-şi şirul regulat al întrunirilor sale, din Joia I-a şi a III din fiecare lună, va ţinea prima sa şedinţă Joi, 2 Octombrie orele *4 din zi*, la şcoala secundară „Oltea Doamna".

Se vor discuta interesele societăţii în împrejurările curente şi se va stabili un program de activitate pentru acest an şcolar.

Cu începere de la 20 Septembrie a. c. s'a prohibit exportul grîului, însă exportul de tărîţă este admis.

Femeia Natalia Cămilă din Sculeni a încetat din viaţă în urma bătăilor suferite de la soţul ei.

Deasemenea în com. Miroslava a încetat din viaţă băiatul Const. a Paraschivei, în vrîstă de 12 ani, care a fost maltratat de indivizii N. Pintilie şi Gh. Bostan care au şi fost arestaţi.

Cu începere de mîni, orele de cancelarie la prefectura de judeţ vor fi dimineaţă de la 8 şi jum. la 11 jum şi după prînz de la 3 la 5 şi jum.

Astă noapte d-ra Maria Gheorghiu, studentă în vîrstă de 20 ani, domiciliată în strada Păcurari 18, s'a otrăvit, înghiţind o cantitate însemnată de acid fenic concentrat. In cele mai grele chinuri, copila a încetat din viaţă.
Chestia de examen pare a fi cauza care a determinat-o la acest act disperat

Epitropia Sf. Spiridon aduce la cunoştinţa celor interesaţi că concursurile pentru ocuparea definitivă a posturilor de Medici Primari şi Secundari la spitalele acestei Case, se vor ţine negreşit la datele prevăzute în publicaţiunea din pagina a II a numărului nostru de astă-zi

Din Tg.-Frumos ni se comunică:

Duminică dimineaţa la orele 11 — în urma ordinului — venit de la prefectura de judeţ — s'a oficiat de către clerul din localitate în biserica „Cuvioasa Paraschiva" un parastas pentru odihna sufletului M. S Regelui Carol — iar după amiază — la orele 2 jum. s'a oficiat un Tedeum pentru proclamarea de rege al României a A. S. Principelui Ferdinand. La ambele servicii au asistat toate autorităţile şi un public numeros. Părintele Econom N. Dăringă a rostit cu aceste ocazii, două mici dar frumoase cuvîntări.

Camera de comerţ şi industrie, circumscripţia Iaşi, a expediat eri o telegramă de condoleanţe Reginei Elisabeta şi o telegramă de omagiu Regelui Ferdinand al Romîniei.

Ultimul număr al „Nouei Reviste Romîne" e consacrat, aproape exclusiv, marei actualităţi a războiului, lăsînd aceiaş libertate părerilor şi convingerilor de ori-ce natură.

D. Gh. Neştian, inspector secundar particular, lucrează la un studiu asupra învăţămîntului particular în Moldova.

Requiemul de la Sinagoga din str. Sf. Teodor.—Din iniţiativa d-lor Herman Pollak şi Solomon Mark, epitropi ai templului evreesc din str. Sf. Teodor, aseară la orele 9, la sfîrşitul serviciului religios, s'a oficiat la această sinagogă, un requiem pentru odihna sufletului Regelui Carol şi un serviciu religios pentru suirea pe Tronul Romîniei a noului Rege, Ferdinand I.

Serviciul religios a fost oficiat în limbele romînă şi ebraică de rabinul dr. S. Rabinovici, însoţit de cantorul templului S. Solomon.

A luat parte la ceremonie un foarte numeros public, compus în majoritate din elita evreiască ieşană. In mijlocul unei tăceri solemne, predicatorul dr. S. Rabinovici a oficiat în limba romînească o calidă rugăciune pentru Augustul defunct. Au urmat apoi rugăciuni pentru M. S. Regina mamă Elisabeta, Majestăţile Lor Regele Ferdinand şi Regina Maria, precum şi pentru întreaga Familie Regală.

Aceleaşi rugăciuni au fost rostite apoi în limba ebraică.

In urmă rabinul dr. S. Rabinovici, în faţa numeroasei azistenţe, a ţinut in limba romînă o mişcătoare cuvîntare care a emoţionat pînă la lacimimi pe cei prezenţi, arătînd durerea mare de care sunt cuprinşi toţi fiii acestei Ţări, moartea Regelui Carol.

In cuvîntarea sa, aduce elogii Regelui Carol, face apoi apoteoza măreţei domnii a Augustului defunct, care timp de o jumătate de veac şi-a închinat întreaga viaţă pentru fericirea şi prosperarea scumpei noastre Patrii.

Evreii romîni, ca fii ai acestei Ţări, care nici odată n'au încetat de a-şi arăta devotamentul şi încrederea faţă de Rege şi Patrie, participă cu inima îndurerată şi sufletul plin de mîhnire la doliul Romîniei.

Continuînd, d-rul S. Rabinovici, spune că evreii romîni, ca unii ce s'au născut şi trăesc în această Ţară, au datoria de a arăta acelaş devotament şi a jura aceiaşi credinţă faţă de M. Sa Regele Ferdinand I, noul Suveran al Romîniei.

D-sa termină, zicînd: «Toţi locuitorii acestei Ţări, ori de care religie am fi, avem însă un singur Dumnezeu; acestui Dumnezeu, trebue să ne rugăm cu toţii, pentru proteguirea noului Rege Ferdinand I şi prosperarea Patriei.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	4.80	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Caş gras de munte	1.60	„
Unt proaspăt pentru gătit	3.00	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Sweitzer de Sviţera	4 —	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.20	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	5—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0 45	„
Urda dulce	1.60	„

Onor. Public se poate aproviziona de pe acuma, cu preţ foarte eftin, ori-ce cantitate de unt proaspăt pentru topit pe iarnă.

BUCĂTĂRIE SIMPLĂ

Cele mai bune prăjituri sunt acele preparate cu laptele NESTLE.

CREMA DE VANILIE.

Puneţi să fiarbă într'un litru de lapte Nestlé, obţinut vărsînd cam un stert din cutia de lapte Nestlé pentru o jumătate litru de apă ferbinte care nu trebue îndulcit, laptele Nestlé conţinînd zahăr, un baton de vanilie tăiat în bucăţele. După ce a fiert un sfert de oră, luaţi-l de la foc, strecuraţi-l printr'o sită şi adăugaţi şease gălbenuşe de ouă bătute în lapte şi trei albuşuri bătute spumă. Amestecaţi bine totul. Turnaţi crema făcută în forma în care voiţi s'o serviţi şi puneţi această formă bine acoperită, pe o cratiţă de apă ferbinte, pînă ce crema s'a întărit.

Garnisiţi crema pe de-asupra cu ce voiţi şi lasaţi-o să se răcească.

Intrebuinţînd laptele NESTLE nu mai aveţi nevoe de zahăr pentru prăjiturile dv. şi realizaţi astfel o mare economie.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIE

In ziua de 10 Octombrie a. c. oara 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie orală cu respectarea Art. 72–83 din legea Comptabilităţei publice pentrn închirierea imobilelor notate mai jos.

1). Dughenele din strada dreaptă garanţia provizorie 200 lei.

2). Dugheana nin strada Anastase Panu No. 67 ocupate de Şmil Zalţberg garanţia 30 lei.

Condiţiunele de licitaţie se pot vedea la Serviciul Aoministrativ în fie care zi.

No. 20373 30 | 13 Sept. 1914

OAMENI ŞI LUCRURI

Une femme passa...

27 Sept. 1914

Aţi cetit vre-o dată impresiuni din Chitila? De sigur că nu. De astă dată vă scapă unicul prilej de a ceti asemenea rare producţiuni, pentru că mica localitate de unde creionez rîndurile aceste e cu totul lipsită de orizont şi de aspect. O ploae măruntă şi deasă face să se confundo cerul, aerul, verdele copacilor într'un sur monoton şi unicolor,—iar vagoanele cenuşii cari staţionează în faţa gării, în jurul ei, preste tot, opresc privirea de a se aventura departe.

Dar ce va să zică „impresiuni din Chitila" sub un titlu romantic împrumutat unei poetice drame franţuzeşti?

Insemnează că, întocmai ca în sentimentala piesă a lui Coolus, scriitorul rîndurilor de faţă a căzut victima unei... siluete care a trecut. De unde? Incotro? Cetitorul nu va putea şti, pentru că nu ştie nici autorul.

Aparţin unei categorii speciale vieţuitoare,—aceia care *nu* scapă trenul, ori nu vrea să-l scape nici-odată.

De aceia cu peste o oară înainte de plecarea trenului, terminasem nu numai masa, în gara de Nord a Capitalei dar şi cetitul tuturor gazetelor zilei. Tuturor, e un pleonasm; căci e cu totul indiferent cîte ziare ceteşti,—cuprinsul fiind acelaşi, absolut acelaşi.

La oarecare depărtare, hamalul «necăjea» cu intrebările sale pe o tînără călătoare. Ea vorbia încet, încet, silabisind aşa încît aveam impresia că nu cunoştea limba şi nu pricepea întrebările.

Plictisit de lipsa de treabă, m'apropiai să văd dacă nu e nevoe de vre-o tălmăcire. Gările sunt pline de refugiaţi, de pribegi şi de stingheri. Dar călătoarea pornise urmată de hamal, pornise înante şi acum se vedea mai bine cum era: o siluetă sveltă, graţioasă, însufleţită, volubilă. S'a urcat cu o rară mlădiere în cea dintăi cabină de clasa I şi—cum nu era nevoe de nici-o intervenţiune, îmi depusei geanta în a doua cabină, reluînd ziarele, recetindu-le şi răsucindu-le din nou. Atîta de vreme şi ce plină e cabina!—ziceam în gînd.

Şi iată că trenul porneşte la 2 şi 10. Sosii, alarmat de această... eroare a trenului şi aflai că, din prea mare grabă, mă urcasem în trenul Bucureşti-Tîrgovişte!

Am descins la Chitila, unde văzui trecînd—fără se opri o minută, o secundă măcar!—trenul Iaşi, acelaşi pe care o dorinţă prea mare de a-l apucà... nu-l apucasem. Şi astfel scriu aceste cîteva rînduri în camera care ţine locul unei „săli de aşteptare".

Chitila, ascultînd muzica ploaei, privind cum se plictiseşte în aşteptarea vre-unui tren o simpatică blondă, cetitoare a unui stupid ziar ocazional „Războiul" şi ascultînd cum bat ritmul nerăbdării, cu cizmele grele, cîţiva soldaţi proaspăt retrimişi acasă.

Drept mobilier, — un cuier, cîteva scaune, o placardă: «nu scuipaţi pe jos, — oftica... etc.», şi în faţa mea un ornic lungueţ, monton, ale cărui arătătoare par o ironie vorbitoare pe seama celui pururi grăbit care pierde în deşert atîta vreme.. Chitila n'are automobil, n'are trăsnri n'are nici un mijloc care să îngăduie unui exilat grăbit, de a cîştiga cei 9 kilometri îndărăt spre Capitală. In trenul spre Iaşi trece în zbor febril, fără să dăruiască clipa trebuitoare nerăbdătorului care nu scapă ora trenului niciodată şi care ar sări în el...

...Şi toate aceste, pentru că într'un colţ al gării din Bucureşti trecu o femee, o necunoscută, sveltă, tînără, graţioasă şi care vorbia încet, încet...

Rodion

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor şi ospiciilor sft. Spiridon Iaşi

Aduce la cunoştinţă că, în ziua de 9 Octombrie a. c. ora 2 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru aprovizionarea cu carnea necesară spitalelor din Iaşi precum: Central, Paşcanu, Pavilioanele de izolare, Institutul Gregorian, azilul Balş şi ospiciul Galata pendinte de această Casă, pe timp de un an, cu începere de la 1 Noembrie 1914.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depună o garanţie provizorie în sumă de 2000 lei în numerar sau efecte publice.

Ori ce informaţiuni şi eondiţiunele se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei la serviciul administrativ.

Institutul Dentar
N. WASSERMANN
Medic chirurg dentist din Geneva
Str. PĂCURARI No. 5. (vis-à-vis de Cofeteria Tuffli).
execută lucrările cele mai moderne în arta dentară.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Războiul european

Războiul austro-rus

— Ruşii au dat fiasco deplin — Ei renunţă la asediul cetăţii Przemysl.

Viena.—Comunicat al legaţiunei austro-ungare cu rugămintea de publicare: Ofensiva noastră repede spre San a degajat fortăreaţa Przemysl de înconjurarea inamicului. Trupele noastre intră in fortăreaţă. Pretutindeni unde ruşii au rezistat, au fost atacaţi şi bătuţi.

Prizonieri foarte mulţi au căzut în mînile noastre în cursul fugei trupelor ruseşti, spre trecătorile Sieniava şi Lezaisk.

Urmărirea trupelor ruseşti bătute în Ungaria, continuă. Numeroşi prizonieri se fac prin păduri unde trupele noastre adună mult material de războiu părăsit.

Irupţiunea ruşilor în Ungaria s'a încheiat printr'un fiasco complect.

Se apreciază cu multă recunoştinţă rolul pe care fortăreaţa Przemysl l'a jucat in cursul operaţiunilor. Ea a izbutit, conform misiunei ce primise să atragă mari forţe inamice ale căror asalturi au fost respinse cu pierderi enorme pentru inamic.

Consecinţa a fost că ruşii au trebuit să renunţe la asediul cetăţei şi să se retragă în grabă spre est aşa că fortăreaţa s'a achitat în chip strălucit de sarcina ce îi se încredinţase.

Bombe de-asupra Parisului

— Incendiu la catedrala Notre Dame —

Paris. — Comunicatul din 11 | 10 zice către sfîrşit: două aeroplane „Taube" au zburat deasupra Parisului. 20 de bombe au fost aruncate în diferite cartiere. Sînt 3 morţi şi 14 răniţi, mai ales în faubourgul St. Antoine şi rue Lafayette. Celelalte pagube cauzate sînt fără însemnătate. O bombă a căzut şi pe acoperişul catedralei Notre Dame, dar n'a explodat.

O altă bombă a căzut în squarul din apropiere. Mai multe avioane franceze au pornit în urmărirea celor germane.

*

Petrograd. — Bomba pe care aeroplanul german a aruncat-o asupra catedralei Notre Dame din Paris era o bombă incendiară şi un incendiu a isbucnit în podul catedralei.

Muntenegrenii bombardeazà ambulanţe sanitare

Viena.—Guvernul austro-ungar a transmis guvernelor Germaniei şi statelor neutre următoarea notă verbală:

Ambulanţele sanitare ale brigăzei a 14 de munte austro-ungară, au fost bombardate de muntenegreni ori de cîte ori au intrat în activitate, deşi ambulanţele purtau drapelul cu crucea genevei, pusă foarte sus.

Guvernul austro-ungar protestează formal contra acestei violaţiuni a convenţiunei din Geneva.

Tratative Albano-epirote

Atena.—Essad Paşa, ales preşedinte al guvernului şi comandantul şef al Albaniei, a atras atenţia guvernului epirot autonom asupra ocupărei provizorii a oraşului Berat, de cîţiva autonomişti, şi a solicitat concursul guvernului epirot pentru a împiedeca pe viitor asemenea mişcări.

Dl. Carapanos, ministru de externe al guvernului epirot, a răspuns în mod satisfăcător, arătînd şi vina ce cade asupra albanezilor şi expunîndu-şi dorinţa unei temeinice împăcări.

Pe frontul franco-german

— Comunicări franceze —

Bordeaux.—Oficial, 11 | 10. Ziua de astăzi a fost relativ calmă, pe cea mai mare parte a frontului, mai ales din pricina ceţei intense care făcea cu neputinţă utilizarea artileriei.

Totuşi inamicul a încercat în patru rânduri diferite violente atacuri în regiunea împădurită dintre Apremont şi Meusa.

Câteva tranşee au fost ocupate de inamic, dar recucerite de noi şi aceasta de mai multe ori în şir şi în regiunea Gassée la est de Aras şi Hazebrouck.

Armata belgiană întreagă a putut părăsi Anversul după ce a distrus aprovizionările oraşului.

*

Paris. — Comunicat oficial din 11 | 10 ora 23. Nici o faptă nouă de semnalat, exceptând luarea unui drapel inamic lîngă Lassingny. Impresiunea zilei de astăzi este satisfăcătoare.

Protestul Belgiei

Londra. — Guvernul belgian a adresat Puterilor un nou protest, cu privire la atitudinea germanilor. Prin acest protest se spune că Germania după ce au violat neutralitatea, au distrus oraşe, au ocupat Bruxella, acum lasă oraşul Bruxella să fie ameninţat de foamete. Acelaşi lucru se semnalează şi de la celelalte oraşe ocupate de germani. Guvernul belgian protestează cu energie în potriva acestor violenţe.

Moartea Regelui Carol

Bucureşti.—De azi dimineaţă au început cernirea palatului regal. Intreaga faţadă principală este acoperită de un mare steag tricolor îndoliat.

La ambele intrări sunt aşezate piramide formate din arme, acoperite cu crep negru.

*

După dispozitia ca de la ora 10 să se permită publicului intrarea la Palat, o mare mulţime s'a grămădit azi pentru a vedea pentru ultima oară pe defunctul rege.

Intrarea publicului are loc prin intrarea din faţă, urcă vestibilul unde se află catafalcul cu rămăşiţele mortuare şi părăseşte palatul prin intrarea dosnică.

*

Azi dimineaţă s'a oficiat din nou rugăciuni lângă patul mortului de către doi preoţi de la biserica sf. Iosef.

Azi dimineaţă d. I. Brătianu a fost la Palat, întreţinându-se cu M. S. Regele Ferdinand cu privire la programul funeraliilor.

Cavoul din Curtea de Argeş încă nu este gata. Au sosit aci delegaţii însărcinaţi cu primirea corpului defunctului Rege.

*

Sofia.—Toată presa bulgară exprimă adinci regrete de moartea regelui Carol.

*

Bucureşti.—La Palat sosesc mereu telegrame de condoleanţe din toale unghiurile ţărei.

Vase turceşti la Varna

Bucureşti. — Vasul turcesc de războiu Goeben a sosit eri la Varna, oprinduse la 6 mile departe de port. Mai apoi a mai sosit şi alte vase Germane.

Sosirea acestor vase se pune în legătură cu zărirea flotei rusă în Marea Neagră.

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

De închiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De închiriat *un local pentru crişmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lingă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

†

Adela Gheorghiu, mama; Deia Micu soră, şi familiile D. Gheorghiu, Micu, Beldie, Lărgeanu şi Corodeanu au durerea a face cunoscut încetarea din viaţă a iubitei lor

AURORA

în vîrstă de 16 ani

decedată în ziua de 29 Septembrie c., şi roagă pe toţi cunoscuţii să bine voiască a lua parte la înmormîntarea ce va avea loc Joi 2 Octombrie a. c. la orele 3 p. m. la cimitirul „Eternitatea" unde se află depus corpul defunctei.

Epitropia Generală

a

Casei spitalelor şi ospiciilor sf. Spiridon din Iaşi

Face cunoscut că în localul Colegiului Medical din spitalul Central Iaşi se vor ţinea concursuri pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari, medici de consultaţii gratuite şi medici primari, aşa după cum sunt notate mai jos şi la datele respective:

In ziua de 10 Octombrie 1914, se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitatea de medicină internă pentru următoarele locuri:

1 loc la spitalul din Tg. Neamţ.
1 loc la spitalul din Botoşani.
1 loc la spitalul din Galaţi.
1 loc la spitalul din Bîrlad şi „Elena Beldiman" Bîrlad.

In ziua de 13 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitatea de chirurgie pentru următoarele locuri:

1 loc la Secţia Ophtalmologică din Spitalul Central Iaşi.
1 loc la spitalul „Bîrlad şi Elena Beldiman" Bîrlad.

In ziua de 10 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici primari de la Spitalele mixte:

1 loc la Spitalul din Hîrlău.
1 „ „ „ „ Tg. Neamţ.
1 loc la Spitalul din Băceşti.

In ziua de 13 Octombrie 1914 se va ţine concurs pentru ocuparea definitivă a postului de Medic Primar în specialitatea de chirurgie.

1 loc la spitalul «Bîrlad şi Elean Beldiman» din Bîrlad.

In ziua de 15 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de Medici Primari în specialitatea de boli contagioase şi anume:

1 loc la spitalul Bîrlad şi Elena Beldiman din Bîrlad la cousultaţiile gratuite şi însercinat şi cu serviciul căutărei bolnavilor pavilionul bolelor contagioase.

1 loc la spitalul Bîrlad de şef al laboratorului de radiologie, radiografie, bacteriologie şi analize de urine.

In ziua de 17 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a postului de Medic Primar în specialitatea de medicină internă.

1 loc la Ospiciul de Infirmi de la Ospiciul Galata şi Azilul Balş Iaşi.

D-nii Medici care doresc a concura pentru aceste posturi sunt invitaţi a se adresa Epitropiei Generale a Casei Sf. Spiridon din Iaşi, cu cel puţin zece zile libere înainte de ţinerea concursului, cu cereri înscrise, care vor fi însoţite de titlurile şi actele ce posedă precum şi lucrările ştiinţifice tipărite ce au făcut pînă acum eonform prevederilor regulamentului de concursuri din 23 Ianuarie 1912 publicat în Monitorul Oficial No. 236 din 27 Ianuarie 1912.

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*
Se admit mijlocitori.

DIMITRIE SOFIAN
fost Prezident Curţei de apel
AVOCAT
Strada Sărărie 127
Oarele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

DR. HALPERN
IAŞI, STRADA POMIR 6,
(Casa Dr. Finkelstein)
VECHIU MEDIC PARIZIAN
BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —
Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia B. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2292.—Joi 2 Octombre 1914

Situaţia politică

Cînd se va produce demisia guvernului. Noul minister

Bucureşti.—Ştirea dată de unele ziare, că în sînul guvernului s'ar fi produs neînţelegeri şi că ar fi vorba de o schimbare de regim nu corespund realităţei. Adevărul este cu totul altul. Conform cu uzuanţele constituţionale, imediat după depunerea jurămîntului noului rege, d. Ionel Brătianu a prezintat demisia cabinetului. Regele Ferdinand nici n'a acceptat, nici n'a primit această demisie, ci a respuns că de aceste lucruri se va ocupa după înmormîntarea defunctului Suveran.

In cercurile iniţiate se afirmă că regele va însărcina tot pe d. Brătianu cu formarea cabinetului, dar se prea poate ca să exprime dorinţa ca guvernul ce va constitui să să nu fie un guvern pur de partid. Dacă este posibil, Suveranul doreşte nu un guvern naţional, ci un guvern de coaliţie.

După cât se asigură ideea unui atare guvern nu este privită cu simpatie, nici de şeful partidului conservator, nici de partidul liberal. De aceia se crede că d. Ionel Brătianu va forma un guvern din sînul partidului liberal, schimbând unele elemente din actualul minister.

Comunicat oficial german

Berlin. 29 Septembrie. Oficial.—Primul şi al zecelea corp rus, care încercaseră să pătrundă în Prusia orientală, au fost respinse în mod victorios în zilele de 27 şi 28 Septembrie.

Incercarea ruşilor de a înconjura trupele germane de la Siriloff a fost deasemenea respinsă în mod victorios.

Marchizul de San Giulani pe moarte

Roma.—Starea marchizului de San Giulani, ministrul de ext rne al Italiei este disperată.

Evenimente importante militare

Roma.—Ziarele află atât din Londra cât şi din Berlin, că pentru sfârşitul acestei săptămâni, se aşteaptă evenimente militare importante în regiunea de vest şi de nord-vest a Franţei. Se consideră că luptele au intrat într'o nouă fază, care vor aduce după dînsele rezultate foarte importante.

Alt comunicat german

Berlin. 29 Sept. Oficial.—Comunicatul marelui stat major rus este silit să recunoască faptul, că trupele germano-austriace au pătruns adânc în Polonia rusă. Comunicatul acesta vorbeşte despre atacul pe linia Varşovia-Ivangorod, acesta din urmă fiind aşezat la 50 km. de Varşovia.

Trupele noastre au bătut la Cajetz situat la 40 kilometri de Varşovia, trupele corpului 2 de armată rusă, luîndu-i 2000 de prizonieri.

Canonada în largul mărei

Constanţa.—Eri la ora 1 şi jumătate, populaţia din Constanţa a fost viu emoţionată de o puternică canonadă ce se auzea în largul mărei şi al căreia ecou se auzea până acolo. Intreaga populaţie s'a îndreptat spre cheiu şi cerceta în fare.

Faptul că vasele germane conduse de vasele de răsboiu *Breslau* **şi** *Goeben* **au plecat eri de la Sulina presupune, că zisele vase s'au întîlnit cu flota rusă şi că o luptă a avut loc. Până în momentul cînd vă telefonez nici o altă ştire n'a sosit despre cele petrecute în largul mărei.**

Trenuui gratuite pentru Bucureşti

Ştirea dată de unele ziare că s'au încuviinţat călătoria gratuită pentru Bucureşti, în zilele de Mercuri şi Joi, nu este exactă.

Nu vor putea călători în mod gratuit de cît ofiţerii în uniformă, şi delegaţiunele oficiale invitate a participa la înmormîntare.

Asediul Belfortului

Milano. — După ştiri sosite din Bordeaux începutul atacului în potriva Belfortului pare iminent. Informaţii sigure vestesc că germanii au început acolo construirea fundamentelor pentru marele lor mortiere de 42 c. m.

Popu aţia părăseşte oraşul iar garnizoana fortăreţei este compusă din cele mai tari trupe franceze. Fabricele şi prăvăliile sunt închise. Pădurile din împrejurimi sunt tăiate pentru a face liberă ochirea bateriilor.

Comunicări austriace despre luptele din Galiţia

Viena.—29 Septembrie.—Coresnondenlul lui Neue Freie Presse *vorbind despre luptele ce se dau acuma în Galiţia, spune: „că actualmente fortăreaţa Premszl este cu dosăvîrşire despresurată, că ofensiva armatelor austriace silesc pe ruşi la retragere, că ofensiva rusă n'a izbutit şi aceasta, se pare, din următoarele trei motive:*

1) Vremea rea care a preschimbat fluviile în obstacole de neînvins, iar drumurile au devenit împracticabile.

2) Holera care decinează armata rusă.

3) Greutăţile enorme pentru armata rusă în ceia ce priveşte aprovizionarea cu merinde şi muniţiuni.

Toate aceste silesc grabnica retragere a ruşilor, care se pregătesc să părăsească şi Lembergul, întru cît distrug şi întăririle făcute acolo.

(Trebue să relevăm că pînă acum nu există nici o comunicare din Petrograd care să arăte că ruşii au încetat ofensiva lor în Galiţia. Ştirile trebuesc dar primite cu rezervă. N. R.

Căderea Anversului

Berlin. — Comandantul cetăţei Anvers generalul Giuse, a fost făcut prizonier şi trimis la Aix-la-Chapelle. Generalul belgian Maes a fost făcut prizonier şi a fost trimis la Colonia. Totalul prizonierilor ie de două zeci de mii. Alţi două zeci şi şase de mii au trecut graniţa olandeză şi au fost dezărmaţi.

Comunicat oficial francez

Paris.—La aripa noastră stîngă acţiunea artileriei continuă în regiunea Arras-Hazebronck. Am avut succese între Arras şi Roy. La centru am marcat cîte-va înaintări pe ţermul drept al Aisnei şi la Est şi sud-est de Verdun. La dreapta şi în Vosges am respins atacurile de noapte ale duşmanilor. Trupele noastre şi în special brigada puşcaşilor marinari au dus eri lupte puternice în potriva duşmanilor, cărora le-am cauzat mari perderi şi anume 250 de ucişi şi 50 de prizonieri. Noi am avut 9 morţi şi 32 răniţi.

Un articol al unui ziar bulgar

Sofia.—Ziarul „Mir" vorbind de decesul regelui Carol, spune că de şi defunctul Suveran era înzestrat cu mari însuşiri de om de Stat şi conducător, şi de şi progresul acestei ţări a venit şi s'a săvârşit o dată cu venirea sa, totuşi marele ziare din Romînia au dus în potriva lui campanii din cele mai violente. Am cetit în aceste ziare atacuri, cum nu se produc nici în Bulgaria, unde regimul personal al Ţarului Ferdinand a provocat de multe ori exasperarea partidelor.

Regele Carol era însă puţin simţitor la aceste atacuri. Intăi pentru că ştia că este corect şi al doilea pentru că reuşise să grupeze în jurul lui personalităţile marcante politice, astfel că prcblemele importante să găsească totdeauna un acord între partide.

Germanii respinşi

Roma. — Ziarele află din Londra şi Paris, că lupte violente au avut loc săptămîna trecută între Arras şi Lille, şi germanii au fost respinşi.

Iaşul pe ziua de mîne

Din partea Camerei de Comerţ s'a lansat o invitaţie către populaţia Iaşului, de a înceta orice activitate pe ziua de mâne, pentru ca astfel oraşul să-şi exprime sentimentele sale de adâncă mâhnire, pentru perderea mare ce a suferit prin moartea regelui Carol.

Ziua de mîine trebuie să fie o zi de reculegere, şi de sentiment pios. care impune încetarea oricărei activităţi, pentru ca în linişte să deplîngem dispariţia pe veci a înţeleptului Suveran.

OPINIA

Edycja 1-a

Ediţia II-a

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2292.—Joi 2 Octombre 1914

„CAROL CEL DREPT“

— Toastul d-lui AL. A. BADAREU, ministru al justiţiei, rostit la Banchetul Magistraturei, în 8 Mai 1906, cu ocazia jubileului de 40 de ani a domniei Regelui Carol I. —

Sunt foarte fericit că mi-a fost dat să serbez împreună cu d-voastre, cari sunteţi, din punct de vedere legal, a treia putere de Stat, iar din punct de vedere social elita intelectuală şi morală a Romîniei, împlinirea a 40 ani de glorioasă Domnie a Regelui Carol I.

Cu adîncă recunoştinţă slăvim pe Regele care, printr'o îmboldire continuă timp de 40 ani, ne a făcut să realizăm progrese atît de uriaşe în justiţie.

In aceşti 40 ani Majestatea Sa nu a uitat nici un minut că *„justitia est fundamentum regnorum“*. In adevăr, în primul loc, felul cum se împarte justiţia caracterizează gradul de civilizaţie al unui Stat. Numai justiţia poate să asigure, prin încrederea ce o insuflă, ordinea socială. Ea veghează la respectul libertăţii, cinstei şi muncei cetăţenilor.

Progresele justiţiei, ca orice progrese de ordin moral, au fost greu de realizat într'o ţară situată la porţile orientului, molipsită de moravurile cari dau preferinţă arbitrarului şi hatîrului asupra respectului legilor.

La suirea pe tron a Majestăţei Sale, opera legislativă, pe baza cărei s'a desvoltat justiţia noastră, era în parte făcută. Codurile se tradusese şi se declarase puse în aplicare.

De atunci încoace, această operă a fost completată prin modificarea codului penal, codului de instrucţie criminală, codului comercial, codului de procedură civilă şi a unor părţi din codul civil.

Ne lipsea însă, la 1868, factorul esenţial: judecătorul care să dea viaţă legilor, să le facă folositoare societăţei.

Mesagiul Locotenenţei Domneşti către Constituantă ne poate da o idee despre starea justiţiei la punctul de plecare al Domniei Regelui Carol I.

„In aresturile preventive — citim în acel Mesaj — s'au găsit o seamă de oameni încarceraţi de nenumărate luni, de ani întregi, fără a şti dacă erau în adevăr culpabili şi dacă această pedeapsă, care le era aplicată fără a fi judecaţi, îndeplinea condiţiunea pusă de toate legislaţiile şi de echitate, ca o penalitate să fie morală şi exemplară; această ramură în administraţiune ajunsese la un aşa de mare grad de negligenţă încît era o ruşine pentru un Stat civilizat!!

Organizarea noastră judecătorească, lasă încă mult de dorit. Nouile instituţiuni care fac parte din ea, le-am găsit unele funcţionînd, altele nu, şi aceasta aduce mari piedici în administrarea justiţiei.

Juriul funcţionează; portăreii i-am înfiinţat şi încep a funcţiona; judecătorii de plăşi nu sunt încă înfiinţaţi. Toate acestea au contribuit de am găsit lucrările judecătoriilor, procesele şi mai cu osebire instrucţiunea proceselor corecţionale şi criminale în o situaţiune puţin satisfăcătoare şi că am întîmpinat multe reclamaţiuni.

Pentru recrutarea magistraţilor nu erau condiţiuni de capacitate.

Legea pentru organizarea judecătorească din 1865 prevede condiţiuni de admisibilitate numai pentru judecătorii de plasă în următorul cuprins:

„Se va numi judecător de plasă acel care se va distinge prin bunele sale purtări, va avea oarecari cunoştinţe de legi şi etatea de 25 ani cel puţin“.

Se dădea primă de încurajare oameni lor cari îşi istoviseră puterile în altă carieră, pentru a veni să înceapă, la vrîsta de pensionar, greaua şi delicata muncă intelectuală a magistratului.

In adevăr, în aceiaş lege de organizare găsim următoarea dispoziţiune:

„Dacă unul din pensionarii Statului se va numi judecător de plasă sau de ocol, ori ajutor, el va primi pe lîngă pensiune şi jumătate din pensiunea de judecător de plasă“. Chiar şi aceşti judecători de plasă nu s'au mai înfiinţat şi fie din lipsă de personal, fie din lipsă de mijloace, s'a încredinţat misiunea de a împărţi justiţia la cei mici subprefecţilor şi poliţailor.

Ne-a dat Dumnezeu un Rege dintr'o ilustră Casă Domnitoare, în Regatul căreia deja în sec. al XVIII cel din urmă meseriaş ştia că sunt judecători la Berlin. Călăuzite de un Rege crescut în aşa tradiţie, toate guvernele s'au pus la muncă. Satelor li s'a dat în locul judecăţei subprefecţilor, judecata judecătorilor de meserie, cu cunoştinţe de legi, cu garanţii de capacitate şi moralitate şi cu dreptul pentru împricinaţi de a aduce cărţile de judecată în judecata tribunalelor cu judecători în parte inamovibili şi în ori ce caz, încercaţi prin o mai largă experienţă.

Curţile noastre de Apel pot susţine ori ce comparaţie cu instituţiile analoage din celelalte ţări civilizate; iar Inalta Curte de Casaţie cu care ne fălim de atîtea decenii, alcătuită din magistraţii cei mai cu autoritate, veghează continuu la unitatea în interpretarea legilor.

Nici fala exterioară trebuincioasă înălţărei justiţiei şi magistraturei, nu a fost neglijată. Modestele localuri unde se da dreptatea au fost înlocuite în cele mai multe judeţe prin localuri proprii, vrednice de însemnătatea justiţiei. Iar în Capitala ţărei, justiţia se adăposteşte azi într'un falnic monument. In unele părţi au început a se indica chiar la ţară localuri proprii pentru judecătoriile de ocol.

Majestatea Sa s'a gîndit continuu nu numai la asigurarea independenţei magistraţilor, dar şi la asigurarea mijloacelor materiale care să dea magistratului un trai demn şi de îndată ce mijloacele Statului au permis-o, a dispus o îmbunătăţire simţitoare a soartei magistraţilor.

Pe deasupra tuturora, exemplu faptelor şi sfaturilor pornite dint'un suflet extraordinar înzestrat a făcut să întărească în magistraţi simţul datoriei, iar în cetăţeni respectul şi încrederea în justiţia peste care a vegheiat Majestatea Sa fără preget 4 decenii.

Naţionalii cît şi străinii din Regat nu mai au nici o îngrijorare pentru avutul şi munca lor.

Să fiţi mîndri că sînteţi chemaţi a da dreptate în numele unui aşa Rege.

Să fim cu toţii fericiţi că sărbătorim un moment istoric, cînd ne putem mîndri că avem judecători şi justiţie în Romînia.

Primul nostru Rege a întemeiat în Romînia nu numai Monarhia dar şi Justiţia.

Ridic acest tuast pentru Cel ce şi-a închinat munca întregei lui vieţi ca să ne ajute să ne înălţăm aşa de sus şi despre care istoria neamului nostru va vorbi veşnic în admirare numindu-L pe lîngă Carol-cel-Mare şi Carol cel Drept!

Să trăiască Majestatea Sa Regele, trăiască M. S. Regina, trăiască Alteţele lor Regale, Principele şi Principesa Romîniei precum şi Augusta Lor Familie.

Ultima verba

Sub acest titlu, cetim următoarele în ziarul „La Roumanie“ *:*

„Am cetit în L'Indépendance roumaine *din 28 Septembrie aceste linii, pe care n'am şti să le trecem sub tăcere, cu atît mai mult cu cît cunoaştem seriozitatea şi buna credinţă a d-lui I. Procopiu. Afirmaţiunea acestor calităţi ne dispensează de a face să se observe că directorul ziarului* L'Indépendance roumaine *n'ar fi avut nici un interes de partid a denatura gîndirea regală.*

„Vineri la prînz, după ce a lucrat cu d. I. Brătianu, preşedinte de consiliu, M. S. Regele a luat parte la dejunul care a avut loc la Castelul Peleş şi la care erau deasemenea invitaţi d. I. Brătianu, preşedinte de consiliu, d-na I. Procopiu şi directorul nostru d. I. Procopiu, deputat.

«M. S. Regele era bine dispus şi s'a întreţinut mult timp cu persoanele prezente, asupra situaţiei. Vorbind d-lui Procopiu, Augustul nostru Suveran i-a spus:

„Ţiu mai ales să se ştie că Eu nu sunt în potriva realizărei idealului nostru naţional!»

Ne facem o pioasă datorie a reproduce aceste Auguste cuvinte, care vor merge la inimă tuturor romînilor.

Mici Polemici

Trenuri gratuite la funeralii regale? Teamă ne este să nu devină trenuri mortuare din cauza aglomerării.

*

Guvernul poate fi mulţumit. Prin dărnicia ce manifestă în Testament, mult regretatul nostru Suveran s'a arătat într'adevăr liberal.

*

Luxul aduce mari nenorociri în «familii» — sună un pasagiu din nobilul Testament regesc.

In această privinţă doamnele nu-şi permit oare luxul unei păreri?

*

200,000 de lei pentru săracii Iaşului. Se poate ca, de astă dată, acei de la cîrmă, însărcinaţi cu distribuţia, să nu fie partizanii colegiilor... largi.

*

Cetim în notiţa «Adevărului» despre Regele Ferdinand.

«A deschis ochii în Germania orgolioasă de după 1870...»

Noul Rege are 49 de ani. Cum vine dară... „după 1870“?

PAGINI DE ISTORIE

Cum n'a abdicat...

Continuînd a reaminti pagini din primii ani de domnie şi de lupte a gloriosului Rege dispărut, reproducem din „Memoriile“ în curs de publicare, ale d-lui dr. Ad. Stern, avocat, cunoscut traducător şi comentator Shakespearean, următorul fragment, datat în «anul teribil» 1871. Ecoul marilor frămîntări ale «anului teribil» tulburase un moment şi ţara noastră unde consecinţele aveau să fie deplorabile şi poate incalculabile. Dar să cităm pe scriitorul contemporan:

«...In seara zilei de 10 | 23 Martie, colonia germană din Bucureşti se întruni în sala Slătineanu de pe Podul Mogoşoaei, ca să sărbătorească ziua de naştere a împăratului ei printr'un banchet. Agentul diplomatic al Germaniei, d. de Radowitz, era de faţă. Din ferestrele consulatului în hotelul Otetelişanu, puteam vedea sala splendid luminată şi frumos împodobită cu steaguri şi verdeaţă. Deodată zării pîlcuri de oameni curgînd din părţi opuse şi oprindu-se în faţa sălii Slătineanu. Tot mai multă lume sosi şi curînd strada pe o mare întindere fu înpînzită de oameni. Dar iată că din mulţimea furtunoasă isbucnesc strigăte de „Jos Nemţii“! «Tăriască Republica» şi «la Palat» şi aceste strigăte se înfrăţesc cu dangătul clopotelor dela bisericile vecine, cari prind a suna grăbit, puse în mişcare de nu se ştie cine.

In acelaş timp pietre încep a sbura şi izbesc ferestrele sălii; geamurile se sparg şi cad pe pavele cu un clinchet ascuţit. Bolovanii lovesc pe oaspeţi, care speriaţi se scoală de la masă. Ciţi-va se arată la ferestre, dar văzînd roiurile ameninţătoare din stradă, se retrag repede înapoi. Vedeam pe d. de Radowitz, galben ceară, stînd în capul mesei şi făcînd semn conaţionalilor săi să stea liniştiţi. In furnicarul de jos vedeam nu numai pleava mahalalelor, ci şi feţe simandicoase, senatori şi deputaţi. Deodată lămpile de gaz se sting şi strada intră în umbră. Stăpînirea străluceşte prin lipsa ei: cîţiva sergenţi stau privind la tărăboi cu o dulce nepăsare. Ferberea şi vuetul cresc mereu şi iau un caracter duşmănos pentru Palat. In sfîrşit văzui trupa sosind în goana cailor sub comanda generalului Solomon.

Ca prin farmec strada s'a golit, glasurile de aramă ale clopotelor au încetat şi felinarele se aprind unul după altul. Pe la miezul nopţei ministrul Calimaki-Catargi soseşte în trăsură şi se urcă în sală; peste cîteva clipe se coboară urmat de Radowitz pe care-l duce la Palat.

Aşa se sfîrşi această nesocotită urzire care avu ca epilog concediarea cabinetului Ion Ghica de către Prinţ încă în acea noapte; o notă straşnică din partea Prinţului Bismarck cerînd satisfacţie, şi condamnarea Prefectului de Poliţie la şase luni închisoare, pe cînd ceilalţi capi ai turburătorilor se aleseră cu pedepse mai mici.

A doua zi umbla zvonul că Prinţul e hotărît să părăsească numai de cît ţara. Din fericire Lascar Catargi izbuti să formeze un minister conservator, în care intră şi G. Costaforu, ca ministru de externe. Catargi era un bărbat cu mare vază şi autoritate, în cinstea şi energia căruia Prinţul se putea bizui. Parlamentul fu dizolvat. Spiritele răscolite se potoliră şi liniştea se restabili“.

...Cine-şi reaminteşte anumite mişcări şi articole de acum cîteva săptămîni, vede numai decît legătura între întîmplările de acum 43 de ani.

Din fericire nici Istoria nu se repeta chiar totdeauna în ceea ce are mai trist, ori mai urît.

△

INFORMAŢII

Onor. Prefectură a judeţului Iaşi aduce la cunoştinţa tuturor Direcţiunilor şcoalelor primare, secundare şi profesionale de băeţi şi fete, Doamnelor profesoare, D-lor profesori, elevelor şi elevilor şcoalelor respective, să se prezinte la şcoala lor, mîne Joi 2 Oct. orele 3 p.m., de unde în corpore vor merge la Sf. Mitropolie, spre a azista la serviciul religios, ce se va celebra la orele 5, cu ocazia înmormîntării la Curtea de Argeş a Marelui Nostru Rege Defunct.

Societatea „Fraterna Romînă“ din Iaşi a adresat, cu ocazia doliului naţiunei, următoarele două telegrame, semnate de preşedintele Al. Carp.

Majestăţei Sale Reginei Elisabeta
Bucureşti

Membrii societăţei de bine facere „Fraterna Romînă“ din Iaşi, roagă pe Majestatea Voastră să primească expresiunea durerilor ce le resimt alăturea de întreaga suflare Românească pentru perderea Marelui nostru Rege, înaltul protector şi făuritor al legilor de protecţiune a păturilor de muncitori din România.

Rugăm pe Dumnezeu să vă dea putere ca să puteţi suporta această îneercată durere.

Majestăţei Sale Regelui Ferdinand I
Bucureşti

Membrii societăţei de binefacere „Fraterna Romînă“ din Iaşi, îndoliaţi alăturea de întreaga suflare Românească, depling perderea Marelui nostru Rege.

Asigurîndu-Vă de devotamentul desăvîrşit de supunere şi respect ce Vi-l păstrează membrii acestei societăţi şi dorindu-vă să trăiţi mulţi ani împreună cu Majestatea Sa Regina şi cu întreaga dinastie şi să fiţi un demn şi fericit urmaş în fapte glorioase a ilustrului Rege decedat.

Un funcţionar superior dela serviciul technic al comunei Iaşi, a declarat într'un cerc de prieteni, că dacă aproape toate străzile au rămas în halul cum sunt, este de vină tot d. inginer Bălănescu, care a săpat şanţuri pentru canalizare, fără să fie aduse însă ţevile. *Ţevile aşezate în strada Brătianu (de Sus) sunt aşa de* fragile, *încît este destul o lovitură de picior ca să se sfărîme. Probă mulţimea tuburilor cari stau sfîrmate pe marginea trotuarului.*

Comitetul central al Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor romîne Secţia Iaşi împreună cu comitetele parohiale lucrează pentru a deschide la 28 Octombrie a. c. o grădină de copii pentru Ţicău şi Sărărie, grădină în care se va da preferinţă copiilor concentraţilor sau, în caz de războiu, a mobilizaţilor.

D. H. Nelken, preşedintele spitalului izraelit, a expediat astăzi o telegramă de felicitare noului Suveran, Regelui Ferdinand, în numele acestui aşezămînt şi în numele comunităţii izraelite.

De asemenea o telegramă de condoleanţă M. S. Reginei Elisabeta.

Cassa la Administraţia Financiară este închisă pînă Sîmbătă dimineaţă.

Mîne Joi, la ora 5 p. m., va avea loc un requiem la catedrala Mitropolitană, în clipa depunerei în mormînt a corpului regelui Carol I.

Va azista corpul diplomatic din localitate, autorităţile civile şi militare, precum şi toate şcolile secundare şi primare.

Serviciul divin va fi oficiat de P. S. S. Arhiereul Antim, iar răspunsurile vor fi date de corul mitropolitan.

Pe ziua de astă-zi 1 Octombrie a fost pus în retragere vechiul şi merituosul secretar al serviciului sanitar al oraşului d. D. Lupu. In locul d-sale s'a numit d. I. Năstase.

De-asemenea a fost pus în retragere d. Georgescu, vaccinatorul disp. V-a.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	5.60	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Unt proaspăt pentru gătit	2.80	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	7—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„

De asemenea se găseşte must dulce şi vin nou de calităţi superioare.

«Unirea Educatoarelor Romîne» reluîndu-şi şirul regulat al întrunirilor sale, din Joia I-a şi a III din fiecare lună, va ţinea prima sa şedinţă Joi, 2 Octombrie orele *4 din zi*, la şcoala secundară „Oltea Doamna“.

Se vor discuta interesele societăţii în împrejurările curente şi se va stabili un program de activitate pentru acest an şcolar.

Ştiri din străinătate

Mahomedanii. — De oare-ce se afirmă cu stăruinţă din ce în ce mai hotărîtă, că lumea mahomedană pretutindeni se agită, fiind gata să intre în războiu, ţinem să dăm cîteva amănunte asupra răspîndirii mahomedanilor în Asia şi în Africa. In Europa mahomedanii sunt puţini şi anume: Turcii, Tătarii şi o parte din Albanezii şi din Sîrbii din Bosnia şi Herţegovina.

In Asia au primit Islamismul popoarele din Asia Mică şi din Mesopotamia, aproape toate cele din Caucas, din Siria şi din Arabia, cele din Asia centrală, din Persia, Afganistan şi Belugistan precum şi nordul Indiei, unde trăiesc vre-o 80 milioane de închinători ai Profetului.

In Africa sunt mahomedani pretutindeni pe coastele Mediteranei pînă spre lacurile mari.

Incă Sultanul Selim I, care a murit la 1521, a răsturnat pe Califul de Bagdad, care era căpetenia religionară a lumei mahomedane şi de atunci pînă astăzi Sultanii dela Constantinopol sunt totodată şi Califi, urmaşi ai Profetului, căpetenii religionare ai întregului Islam.

Persienii n'au recunoscut însă această autoritate a Sultanilor; ei au rămas însă aproape singuri.

Rămîne acum să se vadă, dacă e adevărat, că Turcii îşi dau silinţa să pună în mişcare lumea mahomedană şi dacă Sultanul dela Constantinopol are ori nu destulă autoritate pentru ca să poată conduce mişcarea potrivit cu scopurile ce urmăreşte.

Comunicat oficial rusesc

Petrograd. 13—Comunicat al marelui stat major rus:

Pe frontul ce se întinde din regiunea Varşoviei de-alungul Vistulei şi Sanului pînă la Przemysl şi mai la sud pînă la Dniestru, continuă a se desfăşura operaţiunile militare.

In Prusia orientală nici o schimbare.

Războiul european

Situaţia armatei sêrbeşti

Sofia.—Ziarul „Utro“ de la 6 Octombrie st. n. publică o telegramă cifrată capturată a lui Pasitsch, adresată ambasadorului sîrbesc din Atena şi una ambasadorului sîrbesc din Petersburg.

Telegramele au următorul conţinut:

Niş.—4 Septembrie.—Situaţia armatei noastre devine din nou critică. Stăruinţa puternică a armatei austro-ungare care a înaintat cu mari şi nuoi puteri, ameninţă aripa stîngă a harnicei noastre armate şi ameninţă a înainta spre Valevo. Toate rezervele armatei active au fost aruncate în linia întâia. Cartierul general e silit a chema sub arme şi rezervele celor mai vechi contigente, de aceea nu va mai fi posibilă o a doua chemare de forţe nici chiar de neinstruiţi. In faţa unei asemenea împrejurări puneţi numai de cît în cunoştinţă pe d. Venizelos că guvernul sîrbesc primeşte în întregime condiţiunile notei guvernului grecesc de la 14 August şi aşteaptă ca să i se trimeată trupa asupra căreia căzuse de acord, în mărimea unei armate de 50 mii de oameni. Ceea ce priveşte condiţiunile ce privesc puterile Triplei Alianţe, domnul Sasonow a comunicat deja Ministrului plenipotenţiar grec, că va intra in tratative cu guvernul grecesc şi francez pentru ca Grecia să obţie în această afacere cele mai drepte satisfacţii. Bine voiţi a'mi comunica numai decît răspunsul guvernului elen.

Pasitsch.

Niş 4 Septembrie.—In urma situaţiei critice a armatei noastre, ameninţată de presiunea armatelor austriace, consiliul de miniştri ce s'a ţinut sub preşedenţia prinţului moştenitor regent, cu deplinul consimţămînt al cartierului nostru general a hotărît să primească necondiţionat condiţiunile guvernului grecesc conţinute în nota de la 14 August. In timp ce vă comunic aceasta, vă rog să comunicaţi hotărîrea guvernului sîrbesc, domnului Sasonow rugîndu-l în acelaş timp să intervie pentru ca guvernele Triplei Alianţe să ia măsuri colective în ciea-ce priveşte asignrarea guvernului grecesc în privinţa dreptului asupra Epirului şi recunoaşterea suveranităţei asupra insulelor anexate.

Pasitsch

Ruşii au adus holera

Buda-Pesta.—Ştirea oficială din Petrograd că holera ia proporţii extraordinare şi bîntuie mai ales printre trupe, este o mare exageraţiune. Numai din cauza contactului cu ruşii trupele noastre au fost atinse de boală. Indată au fost luate măsuri al căror efecf se simte deja. Deci nu poate fi vorba de întinderea holerei în Austria, dar e neîndoios că armata rusă sufere mult de acest flagel.

Lupte la Chiao-Ceau

Petrograd 13. — In timpul operaţiunilor de lîngă Chiao-Ceau, japonezii au scufundat un torpilor german.

Instigaţii în Maroc în contra Franţei

Petrograd 13. — Se comunică din Constantinopole că emisari musulmani au fost trimişi în Maroc spre a predica războiul sfînt în contra Franţei.

Dizolvarea armatei belgo-engleze

Berlin.—Ziarul *Lokal Anzeiger* scrie:

«O deosebită impresie produce aci faptul că şi trupele engleze de elită «Royal Naval Brigade«, au trecut pe teritoriul olandez şi au fost dezarmate. In totul la disolvarea armatei belgo-engleze au fost dezarmaţi în Olanda 26.000 de soldaţi belgo-englezi şi 20.000 au fost făcuţi prizonieri de germani. Printre cei dezarmaţi se află şi un număr de ofiţeri superiori şi printre ei şi un general englez de divizie.

Noul guvernator al Anversului, baronul Schutz, dă o proclamaţie în care spune că cetăţenii să se reîntoarcă liniştiţi, fiindcă n'are să se întîmple nimănui vre-un rău.

Refugiaţii din Anvers au fugit cuprinşi de o panică indiscriptibilă şi în cercuri competente olandeze se spune verde, că toată mizeria refugiaţilor e pricinuită numai de discripţiile mincinoase şi fără scrupul ale presei franco-belgiene despre pretinse atrocităţi ale trupelor germane. Povestirile despre incendiarea Anversnlui sunt foarte exagerate. Oraşul a suferit relativ puţin“.

Autorităţile din Bucovina se reîntorc

Buda-Pesta.—Guvernatorul Bucovinei, contele Meran, a ordonat ieri tuturor funcţionarilor ţărei care şi-au părăsit posturile, să se înapoeze.

(Agenţia Romînă)

Bombe deasupra Parisului

Petrograd.—Bomba asvârlită de un aviator german asupra bisericei Notre Dame de Paris a produs mari pagube.

Aviatorul a mai aruncat un bilet, pe care se afla inscripţiunea următoare: „Am cucerit Anversul. Acum a venit rândul Parisului.“

Generali ruşi decoraţi

Petrograd 13. — Impăratul a conferit ordinul Sf. Gheorghe cl. 2, adjutantului general Ivanof şi generalului de infanterie Radko Dimitrief, pentru că au respins între 10 şi 11 Septembrie atacurile stăruitoare ale unor forţe austriace în număr zdrobitor şi care incercau o năvălire asupra centrului nostru unde Radeo Dimitrief a aratat un curagiu admirabil şi nu numai că a putut păstra poziţiunile ocupate, dar la 12 Septembrie a trecut la ofensivă în mod hotărît, respingînd pe inamic pe care l-a pus pe fugă.

Doliul la curtea Rusiei

Petrograd.—Cu prilejul morţei Regelui Carol al Romîniei, Ţarul a ordonat doliul Curţei pentru 3 săptămîni.

Tulburările din Egipet

Berlin.—După ziarul „Basler Nachrichten“, germanii expulsaţi din Egipet, confirmă că în sînul trupelor autohtone domneşte o mare surescitare. Ofiţerii egipteni întrebaţi dacă se poate compta pe ei în cazul unui răsboiu contra Turcei au declarat că nu vor lmpta în contra Kalifatului.

Se confirmă de asemenea că revolta trupelor indigene din Cairo a fost nimicită prin ajutorul a 40.000 de indieni cari au venit în ajutorul trupelor engleze.

De semnalat că populaţia din Egipet e entuziasmată pentru Germania şi în moschee se înalţă rugăciuni pentru succesele germanilor.

Expulsaţii germani au fost supuşi la inspecţii corporale.

Un inginer italian venit din Cairo povesteşte că Anglia socotind inevitabil un atac turcesc în potriva Egipetului, a luat mari măsuri.

(Agenţia Bjoernson)

Mari lupte în Camerun

Paris 13. — Ziarul «Le Temps» află din Vigoe: Un vapor englez ar fi debarcat la Camerun 5000 de senegaleji. O mare bătălie ar fi în curs la Camerun cu sfîrşit nesigur.

După alte ştiri, numai 600 de senegalezi ar fi fost debarcaţi.

Procesul din Serajevo

Serajevo.—13.—Dezbaterile procesului început ieri contra lui Princip, sînt publice.

Pe lîngă Princip au compărut inaintea tribunalului alţi 24 complici. Complicele Muhamed Hasiac a scăpat în Muntenegru unde a fost prins de către autorităţi şi arestat, însă a scăpat din închisoarea de la Niksic. Locuinţa lui este necunoscută.

După citirea actului de acuzare, a fost ascultat acuzatul Cabrinovici.

Ofensiva austriaca în Serbia

Buda-Pesta.—Precum rezultă din comunicatele noastre oficiale, ofensiva noastră în Serbia progresează încet însă irezistibil, ceea ce constatăm din nou.

Curţile streine şi moartea Regelui Carol

Londra.—Regele a ordonat un doliu al Curţei de două săptămîni pentru regele Carol.

Copenhaga.—Curtea a luat un doliu de trei săptămîni pentru regele Carol.

Niş.—Curtea Serbiei a decis sa ia un doliu de două săptămîni cu ocazia morţei regelui Carol, moarte care a indoliat ambele ţări.

Viena.—Primarul Woisskirchner a adresat ministrului Romîniei la Viena o scrisoare exprimînd doliul Vienei, cu ocaziunea morţei regelui Carol, rugîndu-l să bine-voiască a transmite condoleanţe regelui Ferdinand.

Secretarul de stat papal

Roma. — Cardinalul Petro Gaspari a fost numit secretar de stat al sfîntului scaun.

Un protest german

Berlin.—Ziarul Kolnische Zeitung *crede a şti că Germania a atras atenţiunea Italiei, că conferinţele antigermane pe care deputatul belgian Lorand le ţine pe teritoriul italian, însamnă o călcare a neutralităţei.* (Agenţia Bjoernson)

Lupta de lîngă Przemysl

Viena.—Oficial. — Forţele noastre au ajuns la Przemysl, unde, împreună cu o eşire efectuată de garnizoana fortăreţei, am respins trupele asediatoare, în cît duşmanul nu se mai află de cât pe frontul oriental al fortăreţei.

In timpul retragerei, lîngă Sotnikar, podurile aruncate de ruşi sfărămîndu-se, numeroşi soldaţi s'au înecat.

Lupta angajată la est de Krima continuă. Trupele noastre au fugărit o divizie de cazaci.

Marşurile au fost foarte grele, din cauza timpului rău.

Guvernul belgian în Franţa

Petrograd.—Comunicatul francez din 13 Octombrie stil nou, mai zice că guvernul belgian spre a-şi asigura libertatea de acţiune, a hotărât să se ducă în Franţa. Toţi miniştrii, în afară de cel de războiu, s'au imbarcat azi la Ostenda, spre a merge la Arre, unde guvernul francez a pregătit totul pentru instalarea lor.

Regele Albert se află în fruntea armatei sale.

Marchizul San-Giuliano în ultimele momente

Roma.—Marchizul de San-Giuliano, ministrul de externe al Italiei, se află în ultimele momente.

Medicii au declarat că ori-ce ajutor medical este de prisos.

Preoţii i-au dat sfînta cuminicătură.

D. Salandra, primul ministru, girează afacerile ministerului de externe.

COMUNICAT FRANCEZ

—Germanii ocupă oraşul Lille—

Petrograd.—Un comunicat francez, din 13 Octombrie stil nou zice;

— „La aripa noastră stîngă am reluat ofensiva la Hazebrouck-Betune, în contra unui duşman compus în cea mai mare parte din cavalerie, care venind dinspre Paileul-Despaire-Labane, au ocupat oraşul Lille, care era apărat de un detaşament de armată teritorială.

In ţinutul Aras şi Alfort am făcut progrese însemnate. La centru am progresat şi înaintat spre Gougon. La vest de munţii Vosges şi rîul Meuse, trupele noastre au înaintat la sud de Verdun. La aripa dreaptă am respins un atac al aripei stînge germane de lîngă Lille. La dreapta în Munţii Vosges şi în Alsacia situaţia e neschimbată.

In vederea înmormîntărei Regelui Carol

Bucureşti. - In vederea înmormîntărei regelui Carol, a sosit astăzi cu Aradul, venind de la Berlin, prinţul de Weden, intimul prieten al împaratului Germaniei, care va reprezinta pe suveranul Germaniei la înmormîntarea regelui Carol.

*

D. P. P. Carp, care a sosit în Bucureşti. s'a dus imediat la Palat unde s'a înscris în registru.

*

Comitetul executiv conservator care s'a întrunit astăzi dimineaţă acasă la d. Marghiloman, s'a ocupat în principal cu dispoziţiile relative la înmormîntarea regelui Carol.

*

Cu trenul de Moldova de astăzi dimineaţă au sosit d-nii Al. A. Badareu, fost ministru, D. A. Grecianu, fost ministru, G. G. Mîrzescu, primarul Iaşilor şi un mare număr de alte personalităţi din Moldova venite să asiste la înmormîntarea regelui.

*

In vederea înmormântărei regelui, direcţia C. F. R. face cunoscut că toate magaziile pentru mărfuri de mare şi mică viteză vor fi închise pentru ziua de 2 Octombrie.

*

Din cauza doliului naţional, toate autorităţile publice vor lua vacanţă până Vineri 3 Octombrie.

NOUL INSTITUT DE BAEŢI

„GH. ASACHI“

Iaşi, str. Toma Cosma No. 13

pentru elevi de curs secundar, comercial, interni, semi-interni şi externi.

Gazda pentru elevi în cele mai avantajoase condiţiuni.

Preparaţii zilnice (curs de repetiţie), dela 4 ½—6 ore p. m. la fiecare obiect sau la toate, pentru elevi dela diferite şcoli (Taxa 100 lei anual—10 lei lunar).

Educaţie şi îngrijire aleasă. Locuri limitate. Taxe foarte avantajoase.

Corpul profesoral şi asociaţii:

A. D. Atanasiu, profesor titular la Belle-Arte şi Liceul Naţional;
A. Aurescu, profesor titular la Conservator şi Liceul Internat;
I. Bejan, profesor titular la Liceul Internat;
C. Botez, prof. titular la Gimnaziul Alex. cel Bun şi Liceul Naţional;
C. I. Botez, licenţiat în fizico-chimice;
Dr. Traian Bratu, profesor universitar;
Aurel Cupfer, licenţiat în litere;
I. Constantinescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dolijan, profesor titular la Gimnaziul Ştefan cel Mare şi Liceul Naţional;
Preot Cic. Iordăchescu, licenţiat în teologie şi litere;
Gh. Manoliu, profesor titular la şcoala normală «V. Lupu»;
Arhim. Gherasim Miron, profesor titular;
Gh. Nedelcu, profesor titular la Gimnaziul Alex. cel Bun;
Gh. Nica, licenţiat în litere;
Nemţanu, profesor de gimnastică;
Vasile Popescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dr. Şt. Possa, profesor la Belle-Arte, medic al institutului;
Preot C. Roşescu, licenţiat în teologie;
Sanno Roth, absolvent al facultăţei juridice din Viena;
I. Stamboliu, prof. titular la Liceul Naţional;
Gh. Scorpan, prof. titular la Liceul Naţional;
V. Teodoreanu, profesor titular la Liceul Naţional.

Preparatori şi pedagogi speciali la **cursul de preparaţie** şi pentru limbi străine.

Inscrierile se fac în localul institutului strada Toma Cosma No. 13 şi la soc. „Vulturul“ str. Alexandri No. 9 (vis-à-vis de Primărie) în orele de la 10—12 şi 4—6 p. m.

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezistaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

Unde se găseşte şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

EM. POSNER

AVOCAT

Iaşi, Str. Banu, 6.

Casele Schnürer

STRADA STEFAN CEL MARE

De închiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.

A se adresa la proprietar în curte.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Publicaţiune

No. 1869

Se închiriează cu începere de la 26 Octombrie 1914 pe timp de o jumatate de an o prăvălie cu două odăi şi o şură ocupate de Ionaş Egert şi alte două odăi şi o şură ocupate de Carol Hartman, toate făcînd parte din imobilul falitului Aron Steinberg, din Iaşi disp. II str. Socola No. 128.

Ofertele se primesc la sindicatul falimentelor Tribunalului Iaşi.

Judecător sindic, D. LUPU

Secretar, *C. Boian*

Iaşi, 23 Septembrie 1914.

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de inchiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Publicaţiune

No. 1868

Se aduce la cunoştinţa amatorilor că se închiriază cu începere de la 26 Octombrie 1914 pe timp de o jumătate de an magazinul firmei falite Mendel şi Bercovici din Iaşi strada Ştefan cel Mare No. 61 proprietatea d-lui Mayer Goldstein. Ofertele se primese la Sindicatul falimentelor Tribunalului Iaşi.

Judecător sindic D. LUPU

Secretar, *C. Boian*

Iaşi, 23 Septembrie 1914.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2593.—Vineri 3 Octombre 1914

Atitudinea României

— Nouile propuneri ale RUSIEI —

Trimisul special al ziarului „Secolo“ comunică ziarului din Bucureşti cu data de 8 Oct. stil nou:

---„Ţara se găseşte în plină pregătire militară şi activitatea diplomatică îşi continuă cursul. Sunt în poziţiune de a afirma hotărîrea că Rusia a oferit Romîniei cedarea Transilvaniei şi Bucovinei, ca preţ al intrărei sale imediate în acţiune în potriva Austro-Ungariei.

Statul major rus şi-a reservat dreptul de a alcătui planul de participare.

Tratativele cu Bulgaria continuă deaseminea. In caz cînd Bulgaria ar merge alăturea de Romînia, i s'ar înapoia teritoriul luat anul trecut. In acelaşi timp Rusia promite Bulgariei pentru atitudinea ei neutrală de până acum malul stîng serbesc de la Varda.

Se pare însă că Bulgaria nu este accesibilă acestor proecte.

Aci se crede că o intrare în acţiune a Romîniei va aduce turburare întregului Balcan.

Impuşcarea fraţilor Buxton

Bucureşti.--Azi dimineaţă fraţii Buxton, din care unul este preşedintele comitetului balcanic şi care se găsesc de cîteva zile în Bucureşti, au fost impuşcaţi azi dimineaţă, în faţa Palatului Ateneului, în drumul spre Palat.

Ambii sunt grav răniţi şi au fost transportaţi la spital. Asasinul se crede a fi un turc sau bulgar.

In momentul cînd vă telefonez, nu se găsesc alte amănunte. Este o mare îmbulzeală la locul crimei. Nu s'a stabilit încă nemic şi ceea ce surprinde este faptul că asasinul a putut pătrunde printre cordoanele mili.are, până în apropierea de lumea care avea chemarea să participe la înmormântarea defunctului rege.

*

Activitatea lui Buxton este notorie. Cu drept cuvînt el a fost considerat ca autor al răsboiului balcanic. In special Turcia avea motive să-i poarte o ură de moarte.

*

Emoţia în Capitală este extraordinară şi întru cît nu sunt de cît zece minute de cînd s'a comis atentatul şi pînă vă telefonez, alte amănunte lipsesc.

Activitatea lui Buxton este necontenit. Un grup puternic se constituise spontan pe lângă el și-l susținea cu toată energia. În acest consiliu făceau parte: Lord Rosebery, Asquith, Grey, Haldane, Crewe, Tennant, Ll. George, Churchill, Lloyd George, Runciman, Birrell, Pease, Samuel, Harcourt, Morley, Acland, Trevelyan, Beaumont, Simon, Reid, Ellis, Ellis Griffith, Lehmann, Lambert, Ashton, Thomas, Wedgwood, Benn, Hudson, Ainsworth, Ward, Wilson, Barnes, Hogge, Hudson, Lyttelton, Lloyd, Lewis, Lambert, Lambert, Lambert

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 30 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia S. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No 2291.—Simbătă 4 Octomb 1914

CAROL I ŞI IAŞUL

— Pagini de istorie —

Prima vizită a Domnitorului Carol I în a doua Capitală avu loc în 17 August 1866.

Reproducem cîteva pasagii din cuvîntarea Suveranului către cetăţenii iaşani:

Domnilor

De la sosirea Mea în Romînia aveam cea mai vie dorinţă de a veni în Iaşi, de a vizita această frumoasă parte a nouei Mele Patrii.

Evenimentele politice care s'au succedat şi grelele preocupaţiuni ale afacerilor generale ale ţării M'au împedicat pînă acum de a veni în mijlocul D-voastre. Astăzi această dorinţă a inimei Mele s'a îndeplinit. Mi-aţi făcut o recepţiune de care vă voiu păstra cea mai plăcută aducere aminte. Vă mulţumesc, Domnilor, cu sinceritate.

Am văzut şi am trecut în aceste din urmă zile una din părţile cele mai frumoase ale ţării Mele, care a fost încercată în doi ani de atitea nenorociri, pe care nu este dat puterii omeneşti de a le înlătura; ea nu poate de cît numai a le alina. Să implorăm de la Dumnezeu mila Sa, pentru ca să îndure de a ocroti patria noastră şi poporul nostru în aceste grele momente, şi tot să depărteze nenorocirile epidemiei care o bîntue încă, precum şi ameninţările unei recolte neîndestulătoare".

„...In ceea ce priveşte oraşul Iaşi, care a fost unul din centrele principale ale marilor şi frumoaselor idei naţionale şi care a sacrificat totul pentru a da naţiunei romîne cea mai mare putere, Unirea, Eu îl consider ca a doua Capitală a Romîniei şi sunt decis de a rezida în el regulat, dacă voiu putea o parte a anului, îndată ce chestiunile generale ale organizaţiunei interioare Mi-ar permite. Strămutarea şcoalei militare aici, deşi de un folos secundar, este totuşi o dovadă despre sincera îngrijire a guvernului Meu, şi dacă permutarea Curţii de Casaţiune n'a putut încă să se îndeplinească, sper totuşi că viitoarea representaţiune naţională va ţine seamă de dorinţele d-voastre".

La banchetul dat în onoarea Suveranului în sala teatrului naţional, rosti următorul toast:

Domnilor,

„Este pentru Mine o serbare de a Vă vedea pe toţi adunaţi astăzi în jurul Meu. Intrarea şi şederea Mea în Iaşi va lua loc între cele mai plăcute aduceri aminte.

Cu cea mai vie părere de rău Mă voiu depărta de D-voastre şi de acest oraş, care Mi-a arătat într'un chip atît de strălucit afecţiunea şi devotamentul său. Fiţi convinşi, Domnilor, că voiu purta în totdeauna cel mai mare interes pentru Iaşi, care a arătat atîta abnegaţiune. Făcînd dar urările cele mai sincere pentru prosperitate celei de a doua Capitale a Romîniei a doua reşedinţă a Noastră, închin acest pahar în sănătatea locuitorilor din Iaşi."

Iar în ziua plecării — la 23 August 1866 — Principele adresă iaşanilor următoarea proclamaţiune:

Cetăţeni Ieşeni,

„Adînc pătruns de primirea voastră entuziastă, Eu vin a Vă reînoi încredinţarea că simţimintele voastre cele afectuoase au străbătut puternic în inima Mea şi nu se vor şterge nici odată din amintirea Mea.

Realizarea promisiunilor ce Eu v'am făcut va fi una din cele mai stăruitoare ale Mele preocupaţiuni.

Să sperăm că la viitoarea mea călătorie, cînd Eu voiu putea şedea mai îndelung timp între voi, partea mare din suferinţele voastre vor fi uşurate şi că cu ajutorul Celui A-Tot-Puternic şi prin stăruinţe comune, noi vom putea face a reînvia în curînd antica prosperitate a patriei noastre. Descentralizarea administrativă va satisface a doua a Mea Capitală şi contopirea intereselor materiale va cimenta marele act al Unirei politice cu generoasele Voastre dorinţe.

Dat în a doua Mea reşedinţă, Iaşi în 23 August 1866.

CAROL

A mai întârzia, ar fi un dezastru!

In zadar s'au scris pînă astăzi mereu prin toate ziarele pentru a decide pe miniştrii conpetenţi de a lua măsuri ca comerţul nostru să nu se ruineze. In zadar toate demersurile şi dovezile produse!

Ei au primit acelaş răspuns stereotip: *cînd* vom convoca Corpurile legiuitoare, vom lua măsuri.

S'au scurs zilele şi lunile şi nici o măsură nu s'a luat. Puterea de rezistenţă a comerţului s'a epuizat, pe de-o parte prin lipsa de transacţiuni, de altă parte prin lipsă de alimentarea stocurilor de mărfuri şi prin secarea primei surse de existenţă, adică a creditului băncilor.

De la opincă la ministru toată lumea strigă criză. Numai cei ce ar trebui să ia măsuri în contra acestui flagel spun că nu e criză şi adaugă: cînd vom termina cu studierea unui complex de măsuri pentru atenuarea efectelor crizei, vom convoca şi vom aplica.

Dacă am admite ipoteza că nu se poate pune bază pe cei ce cer măsuri contra crizei, ca factori interesaţi în cauză, şi numai oficialitatea e în măsură a aprecia situaţia, avem mărturisiri şi din această parte, şi ţinînd seamă de personalitatea care a susţinut acest lucru, nu se mai încape nici o îndoială cu criza face ravagii ce nu se vor putea remedia multă vreme, dacă nu se vor lua măsuri urgente.

Intr'adevăr, la deschiderea primului consiliu comunal al Iaşului, primarul Iaşului a zis că nici odată, acest consiliu nu s'a dechis sub impresea unei crize financiare atît de dezastroasă ca astăzi.

De la începutul crizei, comercianţii de frica persecuţiunilor creditorilor interni, s'au agitat cerînd acordarea unui moratoriu, şi dacă acesta n'a fost admis, nu era motivul, că nu e nevoie de el, ci diferite inzistenţe care se opuneau şi susţineau că criza nu se va întinde, nici nu va perzista şi ca să se amîne moratoriu pentru a mai încasa ceva din datorii. Astăzi însă aceştia recunosc, că criza creşte zilnic. Ei au fost nevoiţi să admită prelungirele cerute şi convin că neacordarea moratoriului le-a daunat mari pagube. Cine a profitat din neacordarea moratoriului este străinătatea care, trimiţînd acceptele la încasare la noi în ţară şi mijloacele de comunicare cu ea prin poştă fiind foarte anevoioase, comercianţii au fost nevoiţi a achita aceste creanţe străine, amănînd şi preschimbînd pe cele interne, căci aveau mijlocul de a se înţelege cu aceşti creditori fie verbal, fie prin scris.

Pînă la un punct dat, aceasta n'ar fi o pagubă pentru comerţul nostru, nici pentru comercianţi, dacă mijloacele de transport a mărfurilor din străinatate către noi, ar fi posibile, şi dacă fabricele de acolo ar avea în vedere că achitată fiind o parte din datorii, le bine să acorde credite noi. Ori din nefericire, transportarea de mărfuri din străinătate încoace este imposibilă şi de acordare de credite nici vorbă nu poate fi Intr'adevăr, prin circulări şi scrisori ce cu greu parvin, fabricele declară categoric că nu vor furniza la timp mărfuri de cît contra casă trimisă anticipat şi că ori ce risc de transport priveşte excluziv pe cei ce comandă mărfurile.

Aşa fiind se pune întrebarea: cu ce bani să cumpere comercianţii marfă, dacă sumele achitate băncilor nu li se mai restituie şi pentru sumele achitate în străinătate, nu se dă altă marfă? Stocurile se epuizează şi vor ajunge într'o zi să n'aibă nici ce vinde nici ce mînca.

Dacă pentru moment se poate renunţa la acordarea unui moratoriu general, nu trebuie întîrziat de a se lua măsuri pentru ocrotirea comerţului în prezent şi viitor.

Dacă după cum am spus mai sus, băncile şi creditorii interni sau convins că numai prin un procedeu blînd şi îngăduitor îşi vor salva averea lor, apoi sînt nevoiţi să lovească în comercianţi şi implicit în averea lor proprie, prin mandatele de încasare a creanţelor ce vin din străinătate.

Posibilitatea unei înţelegeri cu creditorii străinii, relativ la preschimbări sau aranjări de plată fiind exclusă, de oare-ce timpul în care ar putea parveni o scrisoare la destinaţie şi răspunsul la ea întrece 30 de zile, pe cînd plăţile se succedează din 15 în 15 zile, dispoziţiunile eventuale sînt tardive, şi aşa comerciantul e nevoit a achita integral ori să fie protestat.

Oare nu este drept ca d. Ministru de comerţ să ia dispoziţie, ca aceste creanţe să fie supuse în ţara noastră aceloraşi dispoziţiuni, ca şi în ţara de unde emană. Dexemplu, Austria are dispoziţie ca asupra creanţelor sale să se plătească 25 la sută în numerar şi restul relungit pe termen de 3 luni, Anglia acordă prelungiri de 60 zile Franţa 90 zile, Italia 30 zile etc. De ce dar comercianţii romîni să fie nevoiţi a achita suma întreagă pe cînd dacă aceste creanţe ar fi plătibile în ţările respective, ar urma regimului supus acolo. Aplicîndu-se aceste dispoziţiuni la noi. care în nici un caz nu pot fi privite de cîtră străinătate de cît drepte şi echitabile, sar înlesni comerţul, ar dispărea protestele, şi comercianţii vor putea rezista acestei teribile crize.

NOTA ZILEI

Operetă în războiu.

După cum am prezis, demobilizarea nu s'a făcut pentru opereta Maximilian. Din contra: dăunăzi fu bătălie în regulă la cassa de bilete. Mai eri, agenţia Thalia mai avu spargeri de geamuri din cauza primejdiosului ansamblu de operetă.

Aşa dar mobilizare publică fără să bată toba... reclamei. Cu reclama nu-şi bate capul măcar. Doară orchestra dacă bate tactul fără nici o abatere. Incolo la cassă o bataie straşnică şi-i vai de cei cu... bătături la picioare..

Cum s'ar zice s'au pus d-nii Maximilian şi Maximovici să facă iarăşi maximul de încasări, ori să... bată recordul veniturilor.

Bine-i cînd te bate... norocul în lumea asta!

INFORMAŢII

Date memorabile.—*In testamentul Său Regele Carol prevede ca Prinţul Carol să intre în posesiunea părţii de moştenire în ziua majoratului. Acea zi—ne observă un cetitor — cade în 3 Octombrie, astăzi şi coincidenţa face să fie imediat ziua ce urmează funerariile regale.*

— Peste o săptămînă—la 10 Octombrie—se împlinesc 25 de ani de la prima vizită în Iaşi a actualului Rege Ferdinand al Romîniei.

In adevăr, în 1889, la 10 Octombrie Regele Carol, după o călătorie mai lungă în Moldova, a sosit la Iaşi, în tovărăşia Principelui moştenitor, de curînd stabilit în ţară.

Telegramele trimise de societatea „Fraterna-Israelită Păcurari" din Iaşi Majestăţilor Lor Regina Elisabeta şi Regelui Ferdinand I:

Majestăţei Sale Reginei Elisabeta
Curtea de Argeş

In această clipă jalnică, cînd în plînsetele întregului popor romîn se coboară în cripta de veci, rămăşiţele pămîntesti ale marelui nostru rege şi ilustrului M. V. soţ Carol I, membrii societăţii „Fraterna-Israelită-Păcurari" din Iaşi înalţă rugile lor către atotputernicul, pentru odihna sufletului său, şi vă roagă a primi sentimentele lor de adînc regret, pentru perderea de neînlocuit ce a-ţi suferit împreună cu întregul neam romînesc.

Majestăţei Sale Regelui Ferdinand I
Curtea de Argeş

Membrii societăţii Fraterna Israelită Păcurari din Iaşi adînc îndureraţi de doliul ce a atins odată cu M. V. şi întreaga ţară, prin moartea marelui nostru rege şi ilustrului M. V. unchiu Carol I, vă transmit prin subsemnatul, odată cu expresiunea celor mai adînci regrete şi sentimentele de profund devotament.

Duminecă 5 Octombrie, ora 2 p. m. va avea loc o mare întrunire publică a comercianţilor din Iaşi, în localul societăţii din strada Elena Doamna.

La această întrunire va lua parte şi preşedintele Camerei de comerţ.

Indemnăm comercianţii să ia parte în număr cât mai mare la această întrunire, unde se vor discuta măsurile de luat pentru uşurarea crizei prin care trece comerţul nostru.

Şcoalele publice din localitate nu s'au putut redeschide azi, din cauză că mulţi dintre profesori plecaţi la Curtea de Argeş, n'au avut încă putinţa a se întoarce.

Locuitorul N. Al Amăritu din Voineşti, a împuşcat pe consăteanul său C. Scofariu.

Criminalul a fost arestat.

Copilul Gh. Bunătate, de 2 ani şi jum. din Voineşti, fiind lăsat singur în casă s'au aprins hainele pe el şi a fost carbonizat.

Eri a încetat din viaţă la Bucureşti d-na Natalia Tătaru născută Codreanu în etate de 39. Defuncta era soră cu poetul Codreanu şi se înrudea de aproape cu familiile Mărzescu şi Eraclide.

Condoleanţele noastre.

La liceul particular „Gh. Asaky" pe lîngă studii se dă cea mai mare atenţie elevilor cari stau în gazdă, căci gazdele vechi, sunt o adevarată plagă socială. Afară de asta s'a decis ca elevii cari urmează la şcoalele statului, pot fi preparaţi acolo, între orele 4 jum. pănă la 6 jumătate, cu minima sumă de 10 lei lunar.

Cererile elevilor de cl. V modernă şi reală rămaşi neînscrişi au fost rezolvate favorabil de către ministerul cultelor, dîndu-se dispoziţie scrisă direcţiunii liceului internat în acest sens.

Pentru înfiinţarea unei clase a doua divizionare ministerul n'a gasit încă mijloacele necesare.

Conform unui ordin telegrafic al ministerului şcolile nu s'au deschis astăzi dimineaţă ci la ora 2 p. m.

Elevii sunt adunaţi la olaltă în fiecare şcoală pentru a li se ţinea de către director ori unul dintre profesori o cuvîntare de elogiu în memoria Regelui Carol I.

Aflăm că va apărea în cursul primei jumătăţi a lunei Octombrie în Iaşi o revistă bilunară intitulată „Momentul".

Pusă sub conducerea unor profesori şi publicişti încercaţi, revista va fi o încercare de îndrumare a opiniei publice şi a intelectualităţii, în legătură cu importantele momente istorice prin care trecem.

Astăzi Vineri 3 Oct. 1914 la cinematograful Pathé-Freres (Circul Sidoli), extraordinară reprezentaţie de beneficu pentru fondul rîdicărei unui monument în amintirea ostaşilor căzuţi în războiul de la 1877-88 şi în campania din 1913.

Program nou excepţional, special alcătuit pentru această reprezentaţie.

După stăruinţele unui mare număr de vizitatori, direcţia cinematografului readuce extraordinara dramă «CEI PATRU DRACI», cea mai frumoasă şi cea mai senzaţională din toate desfăşurările mari din cîte s'au reprezentat pînă astăzi.

«Cei patru draci» e primul film danez. Rolul pricipal Aimée—artista pe trapezul zburător—e interpretat de d-ra Edith Psylander, care a apărut în această piesă pentru prima oară pe pînza cinematografică.

2 orchestre la reprezentaţia de mîne seară Vineri 3 Octombrie. Va cînta în antracte muzica Regimentului 13 Ştefan cel Mare, sub conducerea reputatului şi eminentului şef, maestru Vlăduţi, cele mai noui şi mai frumoase arii.

Desfăşurarea filmelor va fi acompaniată de orchestra Circului.

Mîne Simbătă un singur matineu (la 4 ore) şi reprezentaţie serală în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 5 Octombrie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

In „Editura X" au apărut două lucrări cari vor fi citite cu plăcere în aceste vremuri războinice:

Cucerirea Ardealului, marele fapt vitejesc de arme al lui *Mihai Viteazul*, însoţită de o prefaţă de d. *P. Locusteanu*, şi o puternică poezie de poetul *Mircea Rădulescu*. Preţul 1 leu.

Napoleon I, dramă în patru acte de poetul *Victor Eftimiu*. Preţul 80 bani.

Comitetul central al Societăţii ortodoxe naţionale a femeilor romîne Secţia Iaşi împreună cu comitetele parohiale lucrează pentru a deschide la 28 Octombrie a. c. o grădină de copii pentru Ţicău şi Sărărie, grădină în care se va da preferinţă copiilor concentraţilor sau, în caz de războiu, a mobilizaţilor.

Comunicat german

Telegramă oficială către Consulatul german Iaşi sosită prin Bucureşti la 16 Octombrie.

Marele cartier general, 14 Octombrie amiază.

Din spre Gant duşmanul, cuprinzînd şi o parte a garnizoanei Anversului, se retrage foarte grăbit în spre coasta Mînecei. Trupele noastre urmăres. Lille este ocupat de noi; am făcut acolo patru mii de prizonieri. Oraşul prin autorităţile sale declarase trupelor germane că este neîntărit şi deschis, totuşi adversarul la o încercare de înconjur a opus din spre Dnenkirchen trupe întărite, care aveau ordin să se ţină pănă la sosirea trupelor de înconjur; cum se înţelege de la sine acestea nu putură sosi şi consecinţa naturală fu că oraşul apărat a suferit stricăciuni.

Chiar lîngă catedrala din Reims s'au aflat două baterii grele franţuzeşti. Afară de aceasta într'un turn al catedralei se dădeau semnale cu reflectoare. Cum se înţelege de la sine că trebuie să luptăm cu vigoare, cu toate mijloacele permise, contra dispoziţiunilor duşmane dăunătoare trupelor noastre, cruţarea catedralei de Reims, este pusă în dubiu prin însuşi duşmanul. Francezii poartă vina, dacă acest venerabil edificiu ar deveni o victimă a războiului.

Pe teatrul războiului de vest ruşii au fost svîrliţi la Schirwindt; ei au perdut 3000 prizonieri, 26 tunuri şi 12 mitraliere. Lyck este iarăşi în stăpînirea noastră. Bialla a fost părăsit de duşman. Mai în spre sud, unde avangardele ruseşti sunt respinse spre Varşovia s'au făcut 8000 prinzonieri ruşi şi s'au capturat 25 tunuri.

Pe frontul apusan

— Comunicat englez —

Londra 15 | 10. — Ultimul raport al d-lui John French spune că trupele engleze au fost angajate în lupta cu inamicul înspre stînga liniei aliaţilor. Rezultatul luptei a fost că germanii au trebuit să se retragă încet, la flancul lor.

Din cauză că regiunea în care se dau luptele este o regiune minieră, înaintarea este foarte grea.

Lordul Kitchener anunţă că sănătatea trupelor atît în ţară cît şi pe cîmpul de luptă e cît se poate de satisfăcătoare.

Chestia minelor din Adriatica

Roma.—Ambasadorul austro-ungar a exprimat d-lui Salandra regretele împaratului Francisc Iosef pentru accidentul pricinuit de minele care au exploadat în Adriatica.

*

Viena.—In urma intervenţiei guvernului Italian, guvernul austro-ungar a autorizat pe ataşatul militar din Roma să meargă la Veneţia, cu un ofiţer de marină austro-ungar specialist în chestie de mine, spre a examina împrejurările în care s'au putut desface minele din Adriatica.

Ancheta s'a terminat şi a constatat că printr'o întîmplare fortuită cîte-va din minele fixate pe coasta austro-ungară, s'au detaşat din locul unde au fost ancorate şi duse de curent spre coasta italiană. Marina de razboiu imperială şi regală a luat imediat măsuri de prevenire.

Condoleanţele guvernatorului din Creta

— Răspunsul d-lui Take Ionescu —

Bucureşti.- D. Rufos, guvernatorul general al Cretei a adresat d-lui Take Ionescu telegrama următoare:

— Primiţi sincerele mele condoleanţe pentru trista moarte a marelui şi gloriosului vostru rege Carol. Toată Creta este în doliu şi viu mişcată. (s) *Rufos.*

La aceasta d. Take Ionescu a răspuns:

— „Vă mulţumesc din toată inima pentru mişcătoarae dv. telegramă. Regele Carol n'a fost numai un mare rege, dar şi un călduros amic al tuturor popoarelor care au luptat pentru libertatea lor.

(s) *Take Ionescu.*

Războiul european

Flota rusă în Marea Neagră

— O scrisoare pentru guvernul romîn —

Ziarele străine publică cu privire la flota rusă, telegrama următoare:

Sofia.—Flota rusă, compusă din 38 de unităţi, a sosit în faţa Balcicului. Imediat trei contratorpiloare au pătruns în port şi ofiţerii au predat funcţionarului o scrisoare pentru guvernul romîn. Se zice că scrisoarea a fost trimisă de amiralul flotei.

După puţin timp escadra rusă s'a divizat în trei părţi. Intăia parte, compusă din 6 încrucişătoare, 4 torpiloare şi 4 submarine a dispărut.

Partea a doua, compusă din 8 unităţi a rămas lîngă Balcic, la o depărtare de 5 mile.

Partea a treia a luat drumul spre Krustendje,—însă probabil că a rămas lîngă Cavarna.

Printre aceste trei mari unităţi, circulă alte trei unităţi mai mici.

Perderi germane la Gand

Milano.—Din Ostenda se anunţă că germanii înainte de a se ocupa oraşul Gand au suferit o gravă înfrîngere, lăsînd în luptă 700 de morţi.

Atrocităţile sîrbilor

— Fierberea în Bulgaria —

Sofia.—Ziarele, printre care oficiosul „Nerodni Prava" spun că atrocităţile sîrbilor în judeţele Gewgheli, Istip, Doian, Radovişte, Malestevo etc. iau proporţii imense. Acum în urmă au fost crucificaţi, în satul Odovo, turcul Bedset Ceauş şi doi bulgari, iar în satul Germanin din jud. Ghewgheli, o bulgăroaică.

Această ştire a provocat aici o mare fierbere.

Statele neutrale şi Anglia

Berlin. — Ziarele germane arată că năzuinţa Angliei de a boicota economiceşte pe Germania, a adus un conflict între Anglia şi unele state neutrale. Astfel, diferende s'au născut între Anglia şi Suedia şi chiar Olanda.

Deaseminea se comunică din Sviţera că s'a prohibit importul în Anglia prin Sviţera. De netăgăduit că aceasta înseamnă o lovitură simţitoare pentru Anglia.

(Agenţia Bjoernson)

O telegramă a lui Ferdinand Hodler

Berlin. — Profesorul Rudole Zuken a primit o telegramă din partea lui Ferdinand Hodler, prin care acesta spune că fără motiv i se atribue sentimente duşmane Germaniei. El a protestat numai în potriva nimicirei monumentelor de artă, indiferent de cine comite acest sacrilegiu.

(Agenţia Bjoernson)

Austriacii spre Cernăuţi

Burdujeni.—Eri a sosit aci un mare număr de funcţionari austrieci de căi ferate, poştă şi funcţionari superiori administrativi, cari în urma ordinului primit dela contele Meran, se'ntorc în Bucovina peutru a-şi relua porturile, acest ţinut fiind aproape curăţat de ruşi.

*

Burdujeni.—După ştiri sosite aci, armata austro-ungară, după ce a alungat pe ruşi din diferitele localităţi mai mici din Bucovina, a pornit acuma spre a alunga pe ruşi din Cernăuţi.

Dintre considerabilele forţe austro-ungare 9 regimente se găsesc la Cacica, în apropiere de Rădăuţi, iar restul a pornit spre Cernăuţi.

Atentatul contra fraţilor Buxton

Bucureşti.—Ancheta făcută de judecătorul de instrucţie se face în chip anevoios, de oarece atentatorul refuză cu încăpăţînare să dea lămuriri. El continuă a declara că n'a avut complici.

Starea răniţilor este relativ bună. Peste cîte-va zile se va încerca o intervenţie cirugicală asupra lui Noel Buxton, mai grav rănit.

Frantz Iozef vizitează răniţii

Viena.—Impăratul a continuat azi dimineaţă vizitarea ofiţerilor şi soldaţilor răniţi.

Impăratul a fost aclamat cu entuziasm pe străzi, de o mulţime enormă şi s'a întors apoi la Schoenbrun.

Luptele austro-sîrbe

Niş.— La 14 Octombre la amiază, inamicul a început să atace poziţiunele de la Gucevo.

Pe Drina, înspre Koriacitza, trupele noastre au atacat capurile de poduri.

Luptele înspre Ostenda

Petrograd.— Germanii continuă ofensiva lor spre Ostenda. Belgienii se opun vitejeşte.

Populaţia din Ostenda părăseşte în masă oraşul.

Mobilizarea iminentă în Portugalia

— Constituirea comitetului de apărare naţionala —

Milano. — Ziarul „Daily Mail" publică o telegramă din Lisabona, prin care arată că, în urma consfătuirei ce a avut loc între membrii guvernului şi fruntaşii politici, mobilizarea este iminentă. Guvernul ţinînd să-şi asocieze pe toţi oamenii politici, s'a şi procedat la constituirea unui mare comitet de apărare naţională, din care fac parte toţi fruntaşii oameni de stat ai Portugaliei.

Luptele din Prusia orientală

— COMUNICAT RUS —

Varşovia. — Pe frontul Prusiei orientale şi al Vistulei medie, nu este ceva deosebit de semnalat.

La Przemysl s'a început o luptă crîncenă. O coloană rusă a înfrînt pe austrieci, făcînd prizonieri 7 ofiţeri şi 100 soldaţi şi capturînd un mare număr de mitralieze.

Dedesubturile războiului actual

— Tendinţele Rusiei.—Atitudinea Angliei.—Rostul prezent şi viitor al Italiei.—Declaraţiile lui von Jagow.

Roma 14.—Corespondentul berlinez al lui «Giornale d'Italia», interviewînd pe d. de Jagow, secretar de stat german acesta nu i-a ascuns că întotdeauna s'a aşteptat să vază izbucnind într'o zi conflagraţiunea europeană. A adăugat că ştie că o mare parte a opiniunilor italiene este că războiul a fost provocat de către Austro-Ungaria, prin ultimatul adresat Serbiei. Faţă de aceasta, d. Jagow a relevat lupta stăruitoare şi fără de scrupule a Rusiei pentru supremaţia absolută în Balcani. Pretenţia Rusiei la hegemonia tuturor ţărilor balcanice şi încercarea să-şi împingă influenţa pînă la ţărmul Adriaticei, ameninţa pe Austria să fie strînsă într'o bară de fier în partea de sud. Rusia a probat aceasta prin atitudinea sa contrarie creaţiunei Albaniei, în conferinţa de la Londra. Acest lucru este probabil şi prin reacţiunea ce se manifestă astăzi în Bulgaria contra heghemoniei ruse; prin faptul că Rusia socoteşte Muntenegrul ca un avanpost al forţelor jugo-slave; că diplomaţia rusă se laudă pe faţă cu alcătuirea alianţei balcanice; că politica sîrbească lucra sub influenţa rusească; că Hartwig excita statele balcanice încontra Austro-Ungariei, în timpul anexiunei Bosniei, iar că ultima criză din Serbia era un index al tendinţei ruse care reprezenta o primejdie pentru echilibrul european.

Germania, deşi nu avea nici un interes în Albania şi la desvoltarea intereselor pe Adriatica, a avut în vedere numai interesele Austriei şi Italiei. Austria nu mai putea suporta provocaţiunile Serbiei — sigură de ajutorul Rusiei.

Crima de la Serajevo a umplut paharul. Austria trebuia să pue capăt acestor intrigi organizate pe graniţele ei. Ultimatul trebuia să rămîe o chestiune sîrbească. Acţiunea Germaniei nu putea să împiedece acţiunea Austriei pentru dreapta apărare a intereselor ei. Rusia, arătîndu-se ca protectoare a Serbiei, a dat o probă elocventă despre aspiraţiunile sus-menţionate, şi a probat că politica austriacă în Serbia avea o sancţiune.

D. Jagow a amintit tratativele Kaiserului şi ale diplomaţiei germane la Petrograd şi a încheiat spunînd că Rusia, răspunzînd prin mobilizare, a silit pe Germania să ia spada în mînă. De oare ce alianţa franco-rusă implica cooperaţiunea Franţei în cazul unui conflict ruso-german, am fost siliţi să ducem războiul pe 2 fronturi şi am primit în modul cel mai leal motivele pentru care Italia, în urma împrejurărilor cunoscute, s'a hotărît a rămînea neutră. Sentimentele germane faţă de Italia au rămas amicale. Ea este dispusă să-i dea o probă şi după război. De aceia sînt surprins şi regret mult faptul că cea mai mare parte din opiniunea publică italiană neagă simpatia sa pentru Germania, în aceste vremuri în care Germania luptă pentru propria sa apărare.

Cred că trebue să exprim această mişcare dureroasă, de oarece m'am arătat în totdeauna amic al Italiei.

Vorbind despre întrevederea dintre Churchill cu corespondentul lui *Giornale d'Italia*, d. Jagow zice:

Churchill a vorhit de ruina Austriei şi a afirmat că flota engleză domină fără contrazicere pe toate mările. A mers prea departe. Intorsătura operaţiunelor militare din Galiţia trebue să-i fi probat ceva în această privinţă. De asemenea atunci d. Churchiil nu cunoştea izbînda submarinului 9 şi a crucişătorului Karlsruhe.

Dar cînd Churchill, în convorbirea sa, încerca—deşi nu pe faţă—să atragă pe Italia alături de inamicii aliaţilor ei, cred că poporul italian trebue să se simtă ofensat de această propunere.

Churchill afirma că victoria anglo-franceză uu ar micşura situaţiunea Italiei în Mediterana. Dar cine cerea mereu şi în mod categoric restituirea Dodecanezului? Cine deţine Malta? Contra cui sînt indreptate tunurile de la Bizerta?

Ştiu şă Italia păstrează recunoştinţă faţă de Anglia pentru atitudinea ei în timpul renaşterei sale. Dar politica d-lui Churchill şi a d-lui Grey nu urmăreşte tradiţiunele mari ale politicianilor englezi din secolul al 19-lea, Palmarston. Gladstone, Baconsfield, Salisbury, care n'ar fi sprijinit despotizmul rusesc în lupta cu germanii, citadela civilizaţiei apusene, ei n'ar fi chemat pe negrii din Africa, pe galbenii din extremul orient să lupte în contra albilor.

Deplîng această purtare. precum o deplîng şi mulţi germani legaţi de poporul englez prin legături etnice, religioase, culturale, cum sînt sigur de asemenea că o deplîng şi mulţi englezi.

D. Jagow a închiat zicînd: Ştiu că inamicii noştri compteazǎ pe vechile antipatii ale italienilor faţă de Austria, în urma evenimentelor istorice din secolele precedente, dar ura—cum zicea Bismarck—nu este un sentiment politic şi finul simţimînt politic italian nu se va lasa turburat. Sînt convins de aceasta şi majoritatea Italienilor nu va urma pe acei ce ar voi să-i atragă într'o politică de aventuri, atunci cînd nu numai vechi legături de alianţă dar şi perspectivele viitorului trebue să împingă Italia către Germania şi Austro-Ungaria, ale căror interese—departe de a fi în contact cu cele italiene—coincid perfect cu ele.

Inmormîntarea regelui Carol

— Servicii religioase în străinătate —

Cettinge.—Aci s'a oficiat eri un serviciu religios, cu prilejul funeraliilor regelui Carol. Au participat pricipele George, miniştrii, ambasadorii şi ofiţerii superiori.

Sofia.—La serviciul religios oficiat pentru odihna sufletului regelui Carol, au luat parte reprezentanţii Curţei regale, miniştrii, corpul diplomatic şi o prea numeroasă azistenţă.

Viena. Un serviciu religios, care a luat caracterul unei manifestaţiuni grandioase a avut loc cu prilejul funeraliilor regelui Carol. Impăratul a fost reprezentat prin contele Paar. Au azistat toţi miniştrii austriaci şi unguri, corpul diplomatic, autorităţile locale, ofiţerii superiori.

Contele Paar a exprimat ministrului romîn condoleanţele împaratului.

Petrograd.— La cartierul general al generalisimului armatei s'a oficiat un serviciu religios pentru moartea regelui Carol feldmareşal al armatei ruseşti.

Berlin.—Azi dimineaţă la orele 11, în saloanele ambasadei romîne a avut loc un requiem pentru defunctul rege Carol.

Ministrul Romîniei, d. Beldiman, nefiind la Berlin, a fost reprezintat prin ataşatul Lahovary, ofiţer de artilerie, fiind de faţă doamna Beldiman.

Reprezentantul împaratului Wilhelm a fost generalul comandant von Kessel şi din partea împărătesei a azistat contesa Brockdorf.

Au mai fost de faţă toţi reprezentanţii diplomatici, asemenea contele Eulenburg, contele Roedern, contele general Hreslen, Zimmer, von Jagow şi o mulţime de personalităţi civile şi militare.

S'a remarcat prezenţa unei delegaţii a primului regiment de gardă de artilerie a cărui şef era regele Carol.

Sala era splendid decorată. Un frumos tablou reprezintînd pe regele defunct în mărime naturală, era împrejmuit de 4 candelabre.

Regina vaduva la Sinaia

Bucureşti.—Regina Elisabeta a plecat azi la orele 5 după prînz la Sinaia.

Aniversarea naşterei prinţului Carol

Bucureşti. — M. S, Regele Ferdinand şi Principele Carol au primit azi pe toţi miniştrii, cari au exprimat felicitări, cu prilejul zilei de azi, în care Principele Carol a îndeplinit 21 de ani.

Nuoi instituţii de binefacere

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" află că regele Ferdinand proectează să creeze mai multe nuoi instituţii de binefacere, în folosul cărora vrea să doneze mai mrlte milioane.

Deschiderea cursurilor şcolare

Bucureşti.—După o nouă dispoziţie a ministrului de culte redeschiderea şcolelor se va face abia Luni.

Englejii şi minarea Dardanelelor

Constantinopol.—Ministrul marinei, Djemal Bey, a plecat spre strîmtorile Dardanelelor, pentru a supraveghea modificarea modului cum minele au fost aşezate la timp de către ofiţeri.

In adevăr, s'a aflat că ofiţerii engleji, cari au aşezat minele, s'au întălnit apoi cu comandanţii flotei anglo-franceze şi călcîndu-şi cuvîntul dat, au dat în vileag toate secretele aşezărei minelor. Din această cauză se procedează azi la modificarea instalărei minelor.

Ultimul comunicat francez

Bucureşti. — Ultimul comunicat al ministerului de externe francez spune:

Germanii au ocupat oraşele Lille şi Gand. In acest din urmă oraş a întrat o divizie duşmană.

Progresele noastre sunt vădite pe ţărmurile rîului Lys şi cu deosebire ele sunt simţitoare în regiunea Baulieu şi în regiunea numită Monducas.

Mai multe atacuri germane tinzînd la înaintare în dreptul lui St. Michel au fost respinse de noi.

Situaţia internă

-O probabilă remaniare ministerială-

Bucureşti.—Ziarul Adevărul **află că abia în astă seară, d. Ionel Brătianu va preeznta regelui demisia cabinetului.**

In cercurile conducătoare liberale se crede că tot d. Ionel Brătianu va fi însărcinat cu formarea guvernului. In acest caz e foarte probabilă o remaniare ministerială, spre a satisface diferitele cereri ale partidului.

Cei cari susţin această remaniare, zic că ea ar consolida guvernul, căci acordarea ei ar însemna un gest de încredere din partea noului rege.

In caz de remaniare, d. Ferechide va primi externele, iar d. Toma Stelian interne. Preşedinţia Camerei va fi rezervată d-lui V. G. Morţun, iar d-lui Porumbaru i se va încredinţa o importantă misiune în străinătate.

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. Cutia 2.50 lei

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

Lecţiuni *de piano predă profesor rutinat. Str. Albineţ, 23.*

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

M. POSNER

AVOCAT

Iaşi, Str. Banu, 6.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2295 Duminică 5 Octomb 1914

Moartea Marchizului de San-Giuliano

Milano. -- Marchizul de San-Giuliano, ministru de externe al Italiei, a murit astănoapte la ora 14 şi 20 minute.

Maiorul Dreyfus grav rănit

Paris.—In luptele din nord-vestul Franţiei maiorul Dreyfus a fost grav rănit.

Ostenda ocupată de germani

Berlin.—(Telegramă urgentă sosită ora 7.50 dimineaţă). Ostenda a fost ocupată de germani.

Ofensivă germană

Roma.—Ziarele de aci primesc din Londra ştirea că după informaţii autentice Germanii se pregătesc pentru o ofensivă violentă.

Tendinţa lor este de a ocupa coasta septentrională a Franţei spre a împiedica comunicaţia între aliaţi şi în acelaş timp să-şi îndrepte trupele asupra Parisului.

Ocupaţiunea oraşului Lille are evident această semnificaţie.

Aniversarea şi avansarea Principelui Carol

Bucureşti. — Eri principele moştenitor al Romîniei împlinind vrîsta de 21 ani, a fost înaintat la gradul de căpitan.

Este primul decret iscălit de noul rege.

Luptele ruso-germane

-- Două comunicate --

Berlin.—Ziarele sunt unanime în a constata, că armata germană continuă cu un succes extraordinar ofensiva contra ruşilor. In Polonia rusească armata generalului Hindeburg asediază cu succes cetatea Ivangorod.

Prin ocuparea de către Germania a localităţilor Lyk şi Biala, războiul a fost transportat în întregimea lui pe teritoriul rus. Infanteria rusă trage prost. Efectul artileriei ruseşti este nul, aceasta fie din cauză că mia de tunuri cucerite de noi a fost înlocuit cu material inferior, fie că nu dispun de artilerişti instruiţi.

Ştirea data de ziarul „Nouvoye Vremja“ cum că ruşii au făcut 20,000 prizonieri germani este dezminţită de însuşi comunicatul rus, care spune că au făcut numai două sute.

*

Berlin.—Oficial.—3 Octombrie.—Cavaleria germană a ajuns la frontul de apus al Varşoviei. Aeroplane germane aruncînd proclamaţii către popor. Legătura dintre Ivangorod şi Varşovia, pe malul drept al Vistulei, a fost tăiată de germani.

Trupele noastre au pus stăpînire pe calea ferată Olkum-Bilceff-Radoff.

Trupele austro-germane continuă să treacă Vistula.

*

Petrograd.—Marele Stat major comunică cu data de 1 Octombrie:

„— Pe frontul Prusiei de răsărit mici ciocniri. Pe Vistula de mijloc şi în Galiţia, armata austro-germană a intrat pe ziua de 2 Octombrie în ofensiva generală pe întregul front.

La sud de Prszmszl am luat ca prizonieri trei companii cu 6 ofiţeri.

(Vestnik)

Decretul de amnistie

Bucureşti.—Regele Ferdinand a iscălit eri un decret de amnistie cu ocazia suirei sale pe Tron.

Decretul a apărut în ziare.

Aprecieri engleze

Milano,—Ziarele află că criticul special al ziarului „Times“ face aprecieri pesimiste cu privire la ultimele succese germane.

Dacă aceştia reuşesc să ocupe anumite puncte din nordul Franţiei, evident că nuoi dificultăţi se pun în calea trupelor aliate.

Fugarii din Anvers

Roma.—Ziarul „Tribuna“ află din sorginte particulară din Anvers, că la troutieră s'au petrecut conflicte între restul armatei belgiane şi locuitorii din Anvers. Locuitorii implorau pe soldaţi de a nu mai opune nici o rezistenţă şi de a fugi, ca şi ceilalţi.

Guvernul olandez tinde ca să termine tratativele cu guvernul german pentru reîntoarcerea fugarilor belgieni, cari se găsesc într'o stare absolut critică. Alimentarea unui aşa de mare număr de fugari, pe lîngă 30,000 soldaţi este o imposibilitcte a putea fi adusă la îndeplinire multă vreme.

Pe lângă aceasta starea rea higienică, inerentă unei atari situaţiuni, creiază mari primejunsuri.

Situaţia politică

Bucureşti. — Ziarele publică ştiri din cele mai variate, cu privire la situaţia politică.

Sunt în măsură să vă afirm că nu este vorba de o schimbare de regim şi nici de formarea unui guvern naţional.

Conform uzanţelor constituţionale d. Brătianu va prezenta astăzi demisia guvernului. Este în afară de ori ce îndoială, că tot d-sa va fi însărcinat cu formarea noului minister, care este aproape sigur va fi reconstituit exact cum se găseşte astăzi.

NOUL INSTITUT DE BAEŢI

„GH. ASACHI“

Iaşi, str. Toma Cosma No. 13

pentru elevi de curs secundar, comercial, interni, semi-interni şi externi.

Gazda pentru elevi în cele mai avantajoase condiţiuni.

Preparaţii zilnice (curs de repetiţie), dela 4 ½—6 ore p. m. la fiecare obiect sau la toate, pentru elevi dela diferite şcoli (Taxa 100 lei anual—10 lei lunar).

Educaţie şi îngrijire aleasă. Locuri limitate. Taxe foarte avantajoase.

Corpul profesoral şi asociaţii:

A. D. Atanasiu, profesor titular la Belle-Arte şi Liceul Naţional;
A. Aurescu, profesor titular la Conservator şi Liceul Internat;
I. Bejan, profesor titular la Liceul Internat;
C. Botez, prof. titular la Gimnaziul Alex. cel Bun şi Liceul Naţional;
C. I. Botez, licenţiat în fizico-chimice;
Dr. Traian Bratu, profesor universitar;
Aurel Cupfer, licenţiat în litere;
I. Constantinescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dolijan, profesor titular la Gimnaziul Ştefan cel Mare şi Liceul Naţional;
Preot Cic. Iordăchescu, licenţiat în teologie şi litere;
Gh. Manoliu, profesor titular la şcoala normală «V. Lupu»;
Arhim. Gherasim Miron, profesor titular;
Gh. Nedelcu, profesor titular la Gimnaziul Alex. cel Bun;
Gh. Nica, licenţiat în litere;
Nemţanu, profesor de gimnastică;
Vasile Popescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dr. Şt. Possa, profesor la Belle-Arte, medic al institutului;
Preot C. Roşescu, licenţiat în teologie;
Sanno Roth, absolvent al facultăţei juridice din Viena;
I. Stamboliu, prof. titular la Liceul Naţional;
Gh. Scorpan, prof. titular la Liceul Naţional;
V. Teodoreanu, profesor titular la Liceul Naţional.
Em. Ţilenschi, profesor definitiv.

Preparatori şi pedagogi speciali la **cursul de preparaţie** şi pentru limbi străine.

Inscrierile se fac în localul institutului strada Toma Cosma No. 13 şi la soc. „Vulturul“ str. Alexandri No. 9 (vis-à-vis de Primărie) în orele de la 10—12 şi 4—6 p. m.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea*
2 prăvălii *de închiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Decretul de amnistie

Bucureşti.—Regele Ferdinand a isclălit eri un decret de amnistie cu ocazia suirei sale pe Tron.

Decretul a apărut în ziare.

Aprecieri engleze

Milano.—Ziarele afla că criticul special al ziarului „Times" face aprecieri pesimiste cu privire la ultimele succese germane.

Dacă Rusia ruseşte să ocupe anumite puncte din preotul francilor, cîndcă cu mult dificultăţi se pun în calea trupelor aliate.

Fugarii din Anvers

Roma.—Ziarul „Tribuna" afla din sorgintea particulară din Anvers, căla pentru ea, pe trenul conduite toţe restul armatei belgiane şi locuitorii din Anvers. Locuitorii au rămas pe străzi de a fugi, ca şi celălalţi.

Guvernul olandez, luînd ca şi terenul, tratative le cu guvernul german pentru reintoarcerea luptătorilor belgieni, care se găsesc în stare absolut critică. Alimentarea ţării este de mare numărul de fugari, peste 30,000 soldaţi, este o imposibilitate a putea fi adusă la îndeplinire nulla vreme.

De lunga aceasta starea ţării este foarte gravă, mai ales situaţiunea ziarului „Semnul".

Situaţia politică

Bucureşti.—Ziarele publică altă din cele mai multe, cu privire la situaţia politică.

Sunt în măsura ca în ţărm ca în cele porţile de o schimbare de regim şi nici de formarea unui guvern naţional.

Conform uzanţelor constituţionale d. Brătianu va prezenta astăzi demisia guvernului. Este în ştiere de ori ce îndoială, că Ioţă d. Ion Brătianu, ca şef al formarea noului minister, care este aproape sigur, va fi reconstituit cu cei mai apropiaţi ai săi.

NOU, INSTITUT DE BĂEI

„GH. ASACHI"

Intre str. Toma Cosma No. 18

Cadre pentru elevi

Preparaţii zilnice

Corpul profesoral şi meseriaşi

De la Industrial

4 camere

2 prăvăliii

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia B. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2295. Duminică 5 Octomb 1914

Patriotizmul

De cîte ori nu auzim noi vorbe ca acestea: „dar ceia ce a făcut guvernul în cutare caz e absolut nepatriotic?!“ Cînd întrebi apoi dacă un Brătianu, Costinescu şi alţii sunt vînzători de ţara, ţi se răspunde în cor că aşa ceva e neadmisibil, asemenea oameni nici nu pot fi bănuiţi măcar. Iar te întrebi atunci: «ce să fie patriotismul? Cum putem distinge un act patriotic de altul contrar“?

Un fapt cert este, că raţiunea aceasta a evoluat ca atîtea altele şi că concepţiunea modernă, concepţiunea generaţiilor de astăzi cu privire la patriotism nu mai e aceia a celor cari au fost.

Dacă ne-am judeca numai pe noi, Romînii, şi încă ne-am da seama de veracitatea acestui fapt. Nimeni nu va putea susţine că generaţia de la 1848 n'a fost încălzită de patriotism, după cum tot aşa de cert este că generaţia actuală romînească tot patriotică este. Şi totuşi cîtă diferenţă între ele?!

Academicianul francez, *Henri Lavedau*, discuta tema aceasta sub forma unui dialog.

Un tînăr spune naşului său mai în vrîstă că va merge la Strasbourg şi, ce e mai mult, îl va lua şi pe dînsul. A fost de ajuns ca bătrînul să audă de Strasbourg, pentru ca să sară în sus.

La afirmarea bătrînului că *patriotizmul nu e decît unul*, tînărul răspunde că aşa este în fond, însă după vrîstă, epocă, mediu, momentul generaţiilor, el prezintă un caracter diferit.

„Tu eşti un patriot de la 1871, îi zice el, iar eu sunt unul din 1911“.

Apoi continuă: „Patriotizmul meu e foarte larg, n'are nimic îngust, răzbunător, neîncrezător. El preferă pacea înaintea războiului, dînsul va merge până la limitele extreme ale demnităţii naţionale pentru a evita *omorurile*, iar dacă va fi nevoe de a intra în masacre, va merge înainte, se va purta foarte bine, fără să sară în sus de bucurie, dar în mod cinstit. Patriotizmul meu este acela al unui om ponderat, care are filosofie, şi care cu toleranţa lui îmi evita poate multe nacazuri şi supărări, ce aş avea eu unul turbulent, veşnic la pîndă şi cu puşca încarcată. Glonţul nu merge nici cînd, nici cum, nici asupra cui ai vroi“.

Patriotismul meu, răspunde omul de la 1871 este altul. „După mine, zice el, nu pot fi 36 de patriotismuri, acel al comercianţilor, al rentierilor, al financiarilor, al evreilor, al catolicilor, al poporului şi al domnilor, el nu e decît unul.

Patriotismul meu, continuă el, e... şovinist. Şi-mi place mai bine aşa pentru că el nu prezintă de cît întemperanţe de calităţi şi umflare de virtuţi şi sunt silit a prefera pe acestea înaintea exceselor mult mai periculoase ale scepticismului şi laşităţii.

Ideia de patrie este strîns legată de aceia de războiu.

După cum ar fi o nebunie de a proclama războiul şi a nu face nimic pentru a te prepara, nu este logic să faci totul pentru a te prepara de războiu şi să afirmi că războaie nu vor mai fi, că nimeni nu le mai vrea.

Dar atunci pentru ce se mai fac tunuri şi explozive, submarine etc: Apoi soldaţii, ofiţerii a căror chemare este a se bate, a face războiu. Războiul sunt marile manevre, chiar dacă e oare care exagerare în această afirmare. *Trebue însă totd'auna să exagerezi pentru a avea dreptate*“.

Şi credeţi că aceşti doi adversari rămîn ireductibili?

Nu; pleacă amîndoi la Strasbourg să vadă pe un aviator celebru, care va face o călătorie prin aer şi va vira împrejurul catedralei de acolo.

Născocirile aviaţiunii schimbă în bună parte părerile omului de la 1871.

Şovinizmul lui se zbate încă, el nu cedează de cît pas cu pas.

Şi iată cum se închee discuţiunea aceasta interesantă:

„Dar atunci... amicul tău, cred cel puţin că-şi va lipi la aeroplan o banderolă, o coadă de zmeu *tricolură* lungă de cel puţin 10 metri?

«Nu, naşule, amicul meu mi-a spus: nu vom face nici o gafă, nici o manifestaţie... nu voiu arunca nimic... Mă voiu mulţumi după ce o voiu fi făcut rulou şi legat, să las a cădea harta mea rutieră. O hartă a Alsaciei».

«Cartea lui de vizită. Oh bravul băiat. Dacă face ţa sta... Nu!.. Şi... Tu pleci mîine?»

„Da“.

„Ia brăţişază-mă; plec cu tine“.

Este evident deci că noţiunea de patriotism a suferit şi va suferi transformări. Evoluţia ei se va face cu greu, dar se va face.

O invenţie cum e aceia a aviaţiei, a fost în stare să schimbe părerilor unui sovinist ca cel despre care am vorbit.

Cine poate şti ce se mai poate întîmpla mîine?!

V. I. Radu

Mici Polemici

Oraşul nostru n'a fost eri numai îndoliat, — dar şi sobru. Nu s'au băut nici alcoolice şi nu s'a băut nici... tutun.

*

In Piaţa Unirii, aseară, picpocketii ar fi putut opera. Era întuneric şi piaţa plină de lume. Noroc că iaşanii au buzunarile... goale.

*

De ce trimit unele Mari Puteri la noi pe conţi drept diplomaţi ca să trateze cu ziariştii?

Pentru că „les bons.. comtes font les bons amis“.

*

Nu numai apa e instalată la noi de d. Bălălănescu, dar trebuie să fi instalat d-sa şi telefoanele, că funcţionează aşa de mizerabil.

*

Ieftenirea peştelui a dat kix în Iaşi — Guvernul a fost însărcinat nişte... caracudă cu administrarea peştelui.

*

Germanii au crezut c'o să le meargă uşor cu Parisul, pentru că cetiau numele generalisimului aşa: „J'offre“.

*

In Berlin a apărut un senzaţional ziar: „Der Brummer“ («Tunul 42».)

Nu se găseşte la noi în depozit la... Brumer.

*

Reputaţia de popor al cărţii li s'a dus nemţilor pe copcă. S'a declarat contra lor însu-şi prinţul Albert de la Monte-Carlo, patria... cărţilor.

Chestiuni scolare

Număr şi calitate

Precum spuneam, suntem în faţa unui *conflict* între dorinţa manifestă a clasei conducătoare a ţării de a nu înmulţi peste măsură numărul titraţilor şi între legiunea, mereu crescîndă, a candidaţilor cari bat la poarta de intrare a învăţămîntului secundar:

„Gîndiţi vă bine, domnilor—spunea d. P. Poni, ministru al instrucţiunii publice, parlamentului în 1896: ori-cine într'o ţară ca a noastră posedă învăţămîntul secundar, este fatalmente destinat să guverneze, să conduca frînele acestei ţări».

E un «memento mori» la adresa unei clase privilegiate.

Aceasta însă n'a împiedecat ca să rămînă, pînă la un punct, foarte accesibilă intrarea în licee şi gimnazii.

Directorul învăţămîntului secundar, d. Litzica, scria într'un raport oficial, tipărit apoi şi în „Convorbiri literare“:

„...Şcoala noastră secundară a mers şi merge rău, întâiu fiindcă societatea a transformat o într'o fabrică de diplome pentru aspiranţi la funcţiuni, al doilea, fiindcă autoritatea şcolară, sub presiunea mulţimei leneşe ori neputincioase, a uşurat pînă într'atîta condiţiile şcolare, încît absolvenţii de azi sunt în mare parte nişte ignoranţi.

«...Cînd vedem cîte avantajii s'au introdus treptat şi paralel cu sporul continuu al populaţiei şcolare, nu ne putem opri să stabilim o legătură cauzală între aceste două fapte şi să afirmăm că, pe măsură ce îmbulzeala crescîndă a masselor populare spre şcoala secundară a umplut clasele cu elemente tot mai puţin vrednice de învăţămîntul secundar în aceiaşi măsură s'a tot uşurat traiul şcolar, iar în loc să se ridice poporul pînă la şcoală, a fost scoborîtă şcoala..»

Aşa dar, în contra profanilor sentimentali cari oferă şcoală gratuită celor respinşi la înscriere,—iată specialişti cari susţin îngreuiarea pătrunderei în şcolile secundare, ca în locul *numărului* să biruie *calitatea*.

De a cui parte este dreptatea?

△

INFORMAŢII

Dl. Al. A. Badareu a plecat astăzi cu expresul de 3 şi 15 la Huşi, spre a vedea pe prietenul său Em. Buzne, fost senator, care precum se ştie este bolnav.

Din informaţiile primite reese că starea amicului nostru este cu mult ameliorată.

D. Badareu va rămînea la Huşi numai o oră iar cu acceleratul de diseară va pleca mai departe spre Bucureşti.

Alaltăeri 2 Octombrie s'a serbat la şcoala Normală „Vasile Lupu“ comemorarea înmormîntărei M. S Regelui Carol I, prin o mică slujbă religioasă, oficiată de părintele I. Andriescu şi o frumoasă cuvîntare, bine simţită ca fond şi literar redată ca formă, ţinută de d. V. Petrovanu, profesor de Istorie la aceiaşi şcoală.

Răspunsurile la slujba bisericească au fost date de corul şcoalei, supt conducerea maestrului de muzică d. Teodorescu. Serbarea s'a făcut în ograda din lăuntru a şcoalei, toţi elevii fiind înşiraţi în coloane, cu stindardul şcoalei îndoliat.

Apoi s'au redactat 2 telegrame; una către M. S. Regele Ferdinand şi a doua către M. S. Regina Elisabeta, prin care îşi arată doleanţele corpul didactic al şcoalei.

Ministrul de instrucţie d. I. Duca prin ordin circular a dispus ca eri Vineri 3 Octombre la redeschiderea cursurilor să se serbeze prin o cuvîntare comemorativă lunga şi frumoasa domnie rodnică a M. S. Regelui Carol I.

La fiecare şcoală se vor aduna toţi elevii în una din marile săli ale şcoalei şi acolo în faţa întregei şcoli se va ţine cuvîntarea.

Luni 5 Octombrie se vor deschide cursurile la clasa I de la şcoala normală „Vasile Lupu“. Vor funcţiona 2 clase I. Cum sînt foarte mari cereri de solvenţă, ministerul a autorizat direcţiunea şcoalei ca să dispună ea primirea ca solvenţi a acelor elevi, cari au întrunit notele reglementare.

Duminecă 5 Octombrie, ora 2 p. m va avea loc o mare întrunire publică a comercianţilor din Iaşi, în localul societăţii din strada Elena Doamna.

La această întrunire va lua parte şi preşedintele Camerei de comerţ.

Indemnăm comercianţii să ia parte în număr cât mai mare la această întrunire, unde se vor discuta măsurile de luat pentru uşurarea crizei prin care trece comerţul nostru.

Detaşamentele trupelor din localitate, care împreună cu drapelele se aflau în Capitală luînd parte la depunerea jurămîntului, s'au întors aseară în localitate.

Detaşamentele au fost întîmpinate la gară de trupele din garnizonă, în frunte cu muzica.

Ultimele reprezentaţii ale companiei Grigoriu. Mercuri 8 Octombrie: «Regina Cinematografului». *Joi 9 Octombrie* Matineu *orele 2 jum. p. m.* „Aghiotantul“. *Seara orele 8.45* „Cowboy-ul“.

In ambele gimnazii locale înscrierile s'au închis cu cîte un contingent de 65 elevi în clasa I-a.

Suntem rugaţi a chema luarea aminte a poliţiei asupra unui grup de elevi, probabil eliminaţi din şcoli, căci staţionează în fiece seară în strada C. A. Rosetti şi violentează pe trecători ca şi pe locatari.

Nu iea nimenea măsuri contra micilor apaşi?

La şcoala comercială superioară a vorbit eri despre Regele Carol I d. profesor Sinigaglia. La gimnaziul Ştefan a vorbit d. Botez profesor de istorie; la gimnaziul Alexandru, d. Mitescu.

Regele Ferdinand şi IAŞUL

- O donaţiune de un milion -

Bucureşti.—M. S. Regele Ferdinand I a adresat următoarea scrisoare d-lui Ionel Brătianu:

Scumpul meu Preşedinte de Consiliu,

— *„Poporul romîn a făcut Regelui Carol I o înmormîntare vrednică de marele şi mult iubitul său Suveran. Mişcat pînă în adîncul sufletului meu de această impunătoare mărturisire a sentimentului ţărei, vă rog ca, în numele îndureratei Regine Elisabeta şi al Meu, să arătaţi tuturor, cît de vii sunt mulţumirile şi recunoştinţa Noastră, pentru această dragoste care, singură, a putut întru cîtva alina mîhnirea noastră.*

Urmînd pilda ce Mi-a lăsat prea iubitul, întru veşnică amintire şi dorind şi eu să aduc un prinos de veneraţiune memoriei sale dăruesc un fond de un milion de lei pentru înfiinţarea la Iaşi a unui orfelinat de fete, care să poartă numele Lui.

De aseminea dăruesc 200.000 lei pentru sporirea fondului invalizilor armatei romîne.

Vă rog să primiţi, scumpul meu Preşedinte de Consiliu, împreună cu recunoştinţa Mea, înştiinţarea vieţi mele afecţiuni.

FERDINAND

Demisia d-lui general Al. Lambrino, comandantul corpului IV de armată, a fost primită.

In locul d-sale va fi numit d. general Pressan.

Feerica reprezentaţie de aseară, „Cowboy“ pentru a doua oară a consacrat încă odată marele succes al trupei condusă de excelentul artist Maximilian. Piesa ar putea fi reprezentată a treia oară cu deplin succes..

Numărul curent al «Vieţei Romîneşti» va fi triplu, pentru lunile Iulie — Septembrie.

Examenul de administratori de plasă ce urma să aibă loc la 15 Oct. s'a amînat la 27 ale lunei curente.

Astăzi a început a se efectua plata pensiilor pe luna curentă.

Siguranţa locală a arestat pe doi indivizi care au comis acum cîtva timp un mare furt la via d-lui C. Chirilă, fost deputat.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă seară Sîmbătă:

Degradarea tatălui, splendidă desfăşurare cu un deosebit subiect şi cu o originală înscenare.

Care din doi, scene foarte humoristice.

După stăruinţele unui mare număr de vizitatori, direcţia cinematografului readuce extraordinara dramă «CEI PATRU DRACI», cea mai frumoasă şi cea mai senzaţională din toate desfăşurările mari din cîte s'au reprezentat pînă astăzi.

«Cei patru draci» e primul film danez. Rolul pricipal Aimée—artista pe trapezul zburător—e interpretat de d-ra Edith Psylander, care a apărut în această piesă pentru prima oară pe pînza cinematografică.

Adaos la program:

Moartea Marelui Rege Carol I-iu, intemeetorul regatulu Romîn: Depunerea jurămîntului M. S. Regelui Ferdinand I. —Transportarea rămăşiţelor pămînteşti ale Inţeleptului Suveran, de la Sinaia la Bucureşti.—Sosirea în staţia Mogoşoaia.—Transportarea rămăşiţilor mortuare la Curtea de Argeş—Escorta, corul, clerul, drapelele, decoraţiile şi sabia M. Sale, coroana de oţel, Familia Regală, Miniştrii, autorităţile, ataşaţii militari, corpul diplomatic, deputaţii şi senatorii, ofiţerii, armata—La Curtea de Argeş, Palatul, Mînăstirea, gara, sosirea trenului — Regina Maria, I. P. S. L. Mitropoliţii, Cosciugul dus pe umerii militarilor, Drapelele etc. etc., duioasele şi impunătoarele scene ale grandioaselor funerarii.

Cinematografieri absolut exacte, înregistrate la faţa locului de către trimişii speciali ai Casei Pathé-Frères.

Situaţia pe frontul de răsărit

Viena.—In Polonia de sud trupele germane au aruncat înapoi un detaşament de avantgardă rusesc, care înainta pe partea de răsărit a Vistulei. Aripa dreaptă germană înaintează în direcţia Varşoviei. In diferite lupte ruşii au perdut 3000 de prizonieri şi 25 de tunuri. Cavaleria germană a ajuns pînă la frontul de apus al Varşoviei. Legătura între Varşovia şi Iwangorod pe malul drept al Vistulei e întreruptă. Circulaţia drumului de fer a fost reluată pe linia Olkuss-Kielce pînă la Randoon. Se continuă trecerea trupelor germano-austriace peste Vistula mijlocie.

Varşovia face pregătiri în vederea intrării germanilor şi austriacilor. Frica mare de spionaj dă loc la nenumărate condamnări la moarte printre populaţia evreo-polonă. Deasupra Varşoviei apar zilnic aeroplane germane, cari împrăştie proclamaţiuni tipărite. Ruşii sunt foarte deprimaţi.

Perderile ruşilor sunt evaluate la o jumătate milion de oameni. Cavaleria austriacă din Galiţia a reuşit să înainteze foarte mult de-alungul coastelor de nord ale Carpaţilor. O diviziune rusă de cazaci a fost respinsă spre Dorohobicz în partea de sud a Lembergului. Aripa stîngă a armatei ruseşti ocupă poziţia Stary-Sambor-Medyka, totul în spre est de Przemysl. Intreaga poziţie întărită este de 50 kilometri şi pentru a o ocupra le-ar trebui ruşilor 4 corpuri de armată. Spre sud de Przemysl la Chyrow s'a dat o luptă în care ruşii au fost respinşi.

In jurul morţei lui San-Giuliano

Roma.— 16. — Corpul lui San-Giuliano va fi transportat mîine dimineaţă în sala de studii a defunctului, transformată în cameră ardentă şi unde va fi expus.

In dimineaţa de 18 | 10 corpul va fi transportat la gară spre a fi dus în Catania.

*

Ziarele publică articole arătînd vii regrete. Cercetează opera politică a defunctului din care răsare activitatea sa devotată şi dragostea sa aprinsă pentru patrie.

Tot corpul diplomatic şi un mare număr de notabilităţi s'au înscris la consultă.

Regele şi miniştri au trimis condoleanţe familiei lui San-Giuliano.

După „Giornale d'Italia“ Papa a trimis binecuvîntarea specială.

Războiul european

Situaţia în Rominia

Viena.—Ziarul „Neues Wiener Journal" se ocupă din nou în numărul său de astăzi de atitudinea Romîniei. Ziarul spune că desconcentrarea rezervelor a produs o bună impresiune.

De altfel nu era nici un motiv a se menţine această concentrare, prin care autorităţile în drept s'au convins, că la ori-ce eventualitate Romînia poate mobiliza în timp de 24 de ore, şi astăzi încă cu mai mare succes ca în anul trecut.

De altfel toate căpiteniile politice sunt de acord, că nimic n'a intervenit, pentru ca Romînia să părăsească neutralitatea de azi.

Scriitori ruşi în rasboiu

Petrograd.—Dintre cei mai dè seamă scriitori ruşi s'au înrolat ca voluntari şi au plecat spre cîmpul du răsboiu d-nii Nabotov, Ancikov, Kretsevtov, Vanbrik, Rikatşoff, Anzibareff, Kaprin şi Skateleff.

Atentatul din Serajevo

— Gabrinovinci şi prinţul Alexandru —

Agram.—Desbaterile în procesul din Serajevo continuă.

Pe ziua de eri a provocat o vie senzaţie declaraţia făcută de Gabrinovici, că înainte de atentat a avut o convorbire cu prinţul Alexandru al Serbiei.

Toate înzistenţele puse de preşedintele curţei de a obţine amănunte asupra acestei convorbiri au rămas zădarnice, Gabrinovici refuzînd a mai da vr'o explicaţiune.

Italia şi Ţerile neutre

Milano. — Se asigură că guvernul italian lucrează din răsputeri pentru constituirea unui bloc al ţerilor neutre, pentru apărarea intereselor acestor ţări, în momentul incheierei păcei europene.

Doamnele engleze parasesc Constantinopolul

Constantinopole. —Doamnele din înalta societate engleză, care se găsesc la Constantinopole, au fost invitate de ministrul Angliei, de a părăsi Capitala Turciei în termenul cel mai scurt posibil.

Aeroplan englez capturat

--Fratele lui Sir Grey prizonier--

Berlin 16. — Ziarele spun că lîngă Peronne un aeroplan englez armat cu mitraiere a trebuit să aterizeze.

Doi soldaţi bavarezi au făcut prizonieri pe aviatori dintre care unul este colonelul Grey, fratele secretarului de stat Sir Grey.

Dezmintire

Constantinopol.—Ştirea dată cum că ambasadorii Triplei înţelegeri ar fi făcut demersuri colective pe lîngă Marele Vizir, pentru redeschiderea Dardanelelor e falşă. Un astfel de demers n'a fost făcut de sus-zişii ambasadori.

Bombe germane la Saint-Omer

Londra 16. — „Times" află din Calais că Luni un aviator german a aruncat bombe deasupra oraşului Saint-Omer, ucizînd două persoane şi rănind şase.

Cinci aeroplane franceze au urmărit pe aviator.

Portugalia mobilizeaza

Berlin. — Se anunţă din Lisabona, că guvernul a ordonat mobilizarea generală.

Ziarişti la Przemysl

Viena 16. — Corespondenţii de război întruniţi la cartierul de război al presei, au sosit la 13 | 10 seara în fortăreaţa Przemysl.

Situaţia grea a Angliei

— Păreri turceşti —

Constantinopole 16.—Cercurile turceşti dau mare însemnătate ştirilor despre răscoala sud-africană care ar putea pricinui Angliei serioase încurcături.

„Terdjumani Hakikat" zice: Această răscoală ar putea fi socotită cu începutul decăderei imperiului colonial al Angliei. Istoria în sute de exemplare ne arată cît de iute se propagă mişcările de acest fel. Dacă neizbînzile în Europa continuă, dacă celelalte colonii engleze urmează acest exemplu al Transvaalului, ar fi greu de închipuit o cale de scăpare pentru Anglia.

Proclamaţia guvernului belgian

Havre 14. — Guvernul belgian, părăsind teritoriul naţional, a afişat o proclamaţie în care explică motivele părăsirei patriei şi laudă vitejia şi tenacitatea poporului belgian.

Proclamaţia a fost iscălită de toţi miniştii.

Graniţele romineşti închise

Bucureşti. — Atît graniţele spre Austro-Ungaria, cît şi cele spre Rusia sunt cu desăvîrşire închise.

Aceasta pentru consideraţiune că în ambele aceste ţări bîntue holera.

Aeroplane asupra oraşului Nancy

Rotterdam.—Un aeroplan de tipul „Taube" a sburat deasupra oraşului Nancy, aruncînd trei bombe. Mai mulţi funcţionari de la gară au fost ucişi. Aviatorul a mai aruncat un drapel german şi o proclamaţie, prin care aduce la cunoştinţa populaţiei că în curînd oraşul va fi ocupat de germani.

Noul ministru de externe al Italiei

Roma. Consiliul de miniştri întrunit imediat după încetarea din viaţă a marchizului San-Giuliano, a încredinţat interimatul ministerului de externe d-lui Salandra, preşedinte de consiliu.

E posibil că d. Salandra, a cărei prezenţă la consultă ar constitui o garanţie pentru cancelariate, să accepte definitiv ministerul de externe şi un altul să fie numit ministru de interne. In acest caz o remaniare ministerială va avea loc.

Inţelegea anglo-rusa pentru forţarea Dardanelelor

Berlin.—16—«Nordeutsche Allgemeine Zeitung» publică documente dinaintea războiului. extracte şi dări de seamă ale diplomaţilor germani din străinătate între care se găsesc urmăsoarele:

La 26 Mai 1914 a avut loc o conferinţă la şeful amiralităţii ruse, în care s'au fixat bazele pentru negocierile asupra unui acord maritim anglo-rus. Acest acord trebue să prevază şi acordul maritim franco rus. S'a convenit asupra acţiunei flotelor ruse şi engleze în regiunea Bosforului şi Dardanelelor. Va trebui să se prevază întreprinderi temporane în strîmtori cum şi operaţiuni strategice din partea Rusiei.

„Vossiche Zeitung" comentînd acestea zice: Rezultă că trecerea vaselor ruse prin Dardanele, în caz de urgenţă, prin forţarea şi violarea neutralităţii Turciei, era de multă vreme un plan comun ruso-francez şi a devenit, în cele din urmă, un plan anglo-rus.

Se înţelege ce rol a jucat misiunea maritimă engleză la Constantinopole şi pentru ce Turcia avea trebuinţă să scape de ea şi să închidă Dardanelele.

Neutralitatea italiană va fi menţinută

Petrograd 16.—Corespondentul ziarului „Tymes", întors din Italia, arată că neutralitatea italiană va fi menţinută.

Situaţia războiului privită de ziarele franceze

Paris. 16—Toate ziarele consideră situaţia în Belgia şi la nordul Franţei ca favorabilă pentru aliaţi.

ECHO DE PARIS zice că o acţiune foarte importantă se va angaja în curînd între Bruges-Roulers-Ypres şi că informaţiunele pe care le posedă îi permit a spune că suntem în ajunul unor evenimente foarte favorabile.

PETIT PARISIEN zice: „Ceia ce este interesant este că manopera germană care căuta a deborda aripa noastră stîngă, fiind ghicită la vreme, ea este osîndită de aici înainte a întreţine o lungă linie generală de foc".

In ECHO DE PARIS, d. Cherfils nu crede că răbdarea noastră va avea încă multă vreme de aşteptat victoria.

In L'HOMME EN CHAINE, d. Clemenceau zice: „Slaba Belgie este în picioare, tare prin inimă şi voinţă. Germanii trebuie să se războiască cu ea în fiece zi. Francezii sunt ca o stîncă nemişcată pe care nimic nu o darmă. Ea n'a căutat nici odată pe inamic cu un mai irezistibil avînt". (Havas).

REVOLUŢIA IN INDII

— Vice-regele din Calcuta asasinat —

Berlin.—Ziarele primesc din Constantinopole ştiri detaliate despre isbucnirea revoluţiei în india. O armată de 10 mii hinduşi a atacat oraşul Calcuta.

Rebelii au ucis pe vice-regele şi un mare număr de funcţionari superiori.

Belgia în stăpînirea Germaniei

— Oraşul Roubaix împresurat. Luptele la Dounkerque —

Rotterdam.—Trupele aliate continuă a se retrage din Belgia, fiind mereu urmărite de germani. Oraşul Roubaix este împresurat de armata germană, care face pregătiri pentru ocuparea lui.

Cîte-va sute de automobile cu ofiţeri franceji, cari părăsiau Ostenda, au fost capturate pe drum de trupele germane. Legătura cu Franţa este cu desăvîrşire ruptă. Toată Belgia este în stăpînirea germanilor.

La Dunkuerque se dau lupte aprige între trupele franco-belgo-engleze şi trupele germane.

Decretul de amnistie

— Diversele categorii de amnistiaţi —

Bucureşti.—In urma unui raport al ministrului de justiţie, regele Ferdinand a decretat amnistierea tuturor delictelor politice comise pînă la data de 4 Octombrie 1914. Sunt ertaţi de restul pedepsei lor soldaţii condemnaţi cu ocazia revoltelor din 1907.

Toţi cei osîndiţi la munca silnică pe viaţă, cari au beneficiat de o comutaţiune sau reducere de pedeapsă, cari au doi ani de osândă;

Toţi cei condamnaţi până la 3 luni, sunt ertaţi de restul pedepsei.

Sunt ertate toate amenzile neincasate pînă la această dată, ori care ar fi quantumul, din orice infracţie ar deriva, oricare ar fi legea de care decurge şi de oricare autoritate ar fi fost pronunţată.

Se reduce la jumătate din pedeapsă acelora cari au fost condemnaţi la o pedeapsă mai mare de 3 ani.

Epitropia Generală a Casei spitalelor şi ospiciilor sf. Spiridon din Iaşi

Face cunoscut că în localul Colegiului Medical din spitalul Central Iaşi se vor ţinea concursuri pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari, medici de consultaţii gratuite şi medici primari, aşa după cum sunt notate mai jos şi la datele respective:

In ziua de 10 Octombrie 1914, se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitatea de medicină internă pentru următoarele locuri:

1 loc la spitalul din Tg. Neamţ.
1 loc la spitalul din Botoşani.
1 loc la spitalul din Galaţi.
1 loc la spitalul din Bîrlad şi „Elena Beldiman" Bîrlad.

In ziua de 13 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitatea de chirurgie pentru următoarele locuri:

1 loc la Secţia Ophtalmologică din Spitalul Central Iaşi.
1 loc la spitalul „Bîrlad şi Elena Beldiman" Bîrlad.

In ziua de 10 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici primari de la Spitalele mixte:

1 loc la Spitalul din Hîrlău.
1 „ „ „ „ Tg. Neamţ.
1 loc la Spitalul din Băceşti.

In ziua de 13 Octombrie 1914 se va ţine concurs pentru ocuparea definitivă a postului de Medic Primar în specialitatea de chirurgie.

1 loc la spitalul «Bîrlad şi Elean Beldiman» din Bîrlad.

In ziua de 15 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de Medici Primari în specialitatea de boli contagioase şi anume:

1 loc la spitalul Bîrlad şi Elena Beldiman din Bîrlad la cousultaţiile gratuite şi însercinat şi cu serviciul căutărei bolnavilor pavilionul bolelor contagioase.

1 loc la spitalul Bîrlad de şef al laboratorului de radiologie, radiografie, bacteriologie şi analize de urine.

In ziua de 17 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a postului de Medic Primar în specialitatea de medicină internă.

1 loc la Ospiciul de Infirmi de la Ospiciul Galata şi Azilul Balş Iaşi.

D-nii Medici care doresc a concura pentru aceste posturi sunt invitaţi a se adresa Epitropiei Generale a Casei Sf. Spiridon din Iaşi, cu cel puţin zece zile libere înainte de ţinerea concursului, cu cereri înscrise, care vor fi însoţite de titlurile şi actele ce posedă precum şi lucrările ştiinţifice tipărite ce au făcut pînă acum conform prevederilor regulamentului de concursuri din 23 Ianuarie 1912 publicat în Monitorul Oficial No. 236 din 27 Ianuarie 1912.

Casele Schnürer
STRADA STEFAN CEL MARE
De inchiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.
A se adresa la proprietar în curte.

De inchiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*
A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

De inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*
A se adresa strada Curalari No. 3.

De inchiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

De inchiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA**, *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

Lecţiuni *de piano predă profesor rutinat. Str. Albineţ, 23.*

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

M. POSNER
AVOCAT
Iaşi, Str. Banu, 6.

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei"
Mari depozite de Cherestea
Str. Uzinelor 11—14
Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie
Societatea „Bradul Moldorei"
— Telefon —

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale
D-R A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva
— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ediţie specială

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 4 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 26 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2295. Duminică 5 Octomb 1914

Darul Măriei Sale Regelui pentru IAŞI

Iaşii sînt adînc mulţămiţi că continuă şi sub domnia Regelui Ferdinand a-şi avea atenţia cuvenită şie ca a doua Capitală a Regatului.

Prin decret Regal s'a dat Iaşilor un capital iniţial de un milion lei pentru înfiinţarea unui orfelinat de fete.

Iaşii de mult cunoşteau darul M. S. Reginei Maria, pe cînd era Principesă, cu înfiinţarea şcoalei de Menaj. Astăzi noul dar al M. S. Regelui Ferdinand intregeşte opera de binefacere. Multe aşezeminte de binefacere are Iaşii, toate grupate în marele ospital al Casei Sf. Spiridon, unde Voevozi începînd cu C. Cehan Racoviţă, Doamne, Domniţe, jupîni, boeri şi jupăniţe, şi creştini darnici de toată mîna, au sporit prin ofrandele lor caritatea publică.

Prin noul său dar Regele Ferdinand ne înlănţue trecutul plin de caritate al Voevozilor Moldoveni cu prezentul, în care tînărul Rege se leagă de a sa a doua Capitală prin sporirea ajutorului dat celor mici.

Orfelinatul de fete „Carol I" va fi o podoabă a Iaşilor, căci în el îşi vor găsi pregătire profesională şi de bune gospodine atitea sute de fete din popor, cari acum nu mai pot încăpea în Azilul „Elena Doamna".

Nu putem de cît fi adînc mulţămiţi de acest dar Regal făcut Iaşilor.

Consiliul de miniştri de aseară

Bucureşti.—Aseară a avut loc un Consiliu de miniştri, sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu.

S'au examinat în primul rînd situaţia externă. D-nii Brătianu şi Porumbaru au comunicat noui fapte cu privire la acţiunea diplomatică.

S'au discutat apoi cîteva chestiuni pe care guvernul are a le prezinta regelui.

Chestia remaniarei nu s'a discutat. D. Brătianu a arătat numai, că pînă cel mai tîrziu Marţi, se va clarifica situaţia cabinetului.

Războiul franco-german

Berlin.--Germania au pornit pe cîmpul de războiu de vest o energică acţiune.—După ce au ocupat Ostenda, au împresurat localitatea Igrei. Aripa dreaptă a ajuns la Seebrich. Spre Tournailles are o loc o luptă crîncenă cu avantgarda trupelor belgiene. Germanii au bătut pe belgieni, cari s'au retras în cea mai mare grabă. La Ipre a avut loc o luptă crîncenă, care s'a terminat prin alungarea duşmanului.

Se anunţă o mare victorie rusească

Roma.—Ştiri particulare din Londra, spun că la Petrograd se anunţă o mare victorie a ruşilor în regiunea Varşoviei, unde armata germană ar fi fost tăiată în două. Ziarele adaugă că trebue aşteptată confirmarea ştirei.

Oficial se anunţă, că cetatea Prsmszl nu ar fi fost despresurată.

Comunicat oficial francez

Milano. — Iată cuprinsul ultimului comunicat oficial francez, pe ziua de ieri 4 Octombre st. v. ora 3 p. m.

Trupele germane care au ocupat Belgia vestică n'au depăşit linia Ostenda-Thourout-Roulers. Calm relativ pe ziua de ieri, pe cea mai mare parte a frontului.

Pe aripa stîngă nici o schimbare.

In regiunea Ypres, pe ţărmul drept al rîului Lys, trupele aliate au ocupat Fleursdé şi împrejurimile imediate ale oraşului Armentiers.

In regiunea Arras şi Saint-Michel am continuat să cîştigăm puţin teren.

Bani ruseşti confiscaţi

Berlin.—Guvernul german a confiscat un millon şi jumătate franci de la banca Belgiană, avere a statului rusesc.

Cum a devenit regele Carol comandant suprem la Plevna

München.—Sub acest titlu ziarul „Münchener Neusten Nachrichten" povesteşte următoarele:

Războiul ruso-romîno-turc are în viaţa decedatului rege al Romîniei însemnătatea unui punct solstiţial. Prin energica participare la acest războiu. Romînia a avut ocazie să-şi adeverească capabilitatea de stat modern şi să se arăte ca o puternică putere militară. Totul a fost contra voinţei şi dorinţei Rusiei, care se gîndea a menţine Romînia în rolul unui mic stat balcanic. Oferta de ajutor făcuta de Domnitorul Carol, a fost primită la inceput în mod foarte rece şi Nelidow îi atrase atenţia, că dacă ar avea intenţia să ia parte la războiu, poate face aceasta numai pe propriul risic. Domnitorul Carol se hotărî să mai aştepte şi deocamdată mobiliză întreaga sa armată. Şi atunci cînd starea devenise critică pentru ruşi primind de la Ţar un strigăt telegrafic de ajutor, preferă acum de partea lui să mai aştepte şi acum. Dezvoltarea mai departe a lucrurilor care s'au configurat în mod aproape dramatic le-a povestit însuşi regele unui vizitator.

— „Un al doilea strigăt de alarmă veni. Am telegrafiat ţarului că viu şi armata mea trecu în cea mai mare ordine Dunărea. Nici odată nu voi uita amănuntele întîlnirei mele cu Ţarul şi cu Marele Duce Nicolae, într'o sărăcăcioasă colibă bulgărească. Am sosit pe un timp îngrozitor de cald, acoperit de praf şi năduşeală.

După primul salut, Marele Duce se adresă către mine:

„Aşa dară sunteţi hotărîţi a conduce personal armata D-voastră. Aceasta însemnează, că nu puteţi sta sub comanda unui general rus". La aceste cuvinte am sărit de pe scaun şi i-am strigat: „Sub comanda unui general rus, eu! Spuneţi mai bine, că 10 generali ruşi pot sta sub comanda mea!"

Pentru a pune capăt penibilei convorbiri, Ţarul imi spuse că desigur sunt foarte obosit şi că puţină linişte îmi va face bine. Am fost condus într'un frumos şi comod cort, care era împărţit în două. Eram tocmai ocupat cu toaleta mea, cînd veni din nou Marele Duce la mine şi îmi comunică că doreşte să vorbească cu mine, de urgenţă. In toată graba m'am m'am îmbrăcat. Ţarul spuse Marelui Duce: „vă oferă comandamentul suprem asupra tuturor trupelor de la Plevna. Hotărîţi-vă repede căci trebue să-i aduc răspunsul".

„Cum mă pot eu numai de cît decide, am răspuns eu, fără ca măi înainte să ştiu cîţi soldaţi se află acolo".

Numai după ce şeful Statului-major mi-a declarat, că la Plevna se află 30,000 de soldaţi ruşi, m'am dus la Ţar şi i-am declarat că primesc comandamentul. După aceia s'au prezentat mai mulţi generali ca să mă felicite: printre ei se afla şi Ignatiev şi nu m'am putut reţine a-i striga: Această campanie era să fie după părerea D-voastră numai o plimbare militară!"

Presa turcă şi atentatul contra fraţilor Buxton

Constantinopole.—Deşi recunosc că orice omucidere trebue pedepsită, ziarele „Ikdam" şi „Taswiriefkiar", vorbind de atentatul contra fraţilor Buxton zic:

„Noel Buxton a fost cel mai mare duşman al Turciei şi al islamismului. Numele său e rostit cu blesteme de toţi otomanii". Cele două ziare enumeră intrigile lui Noel Buxton contra Turciei, organizînd prima alianţă balcanică ce a fost pricina atitor devastări şi măceluri de femei şi copii, precum şi a intrigilor armeniene şi bulgare.

Ocuparea oraşului Roubaix

Berlin.—Trupele germane au ocupat Rombaix, care s'au predat Mercuri, la ora 10 dimineaţă.

Dezmînţirea desercinarei lui Moltke

Berlin 16 | 10.—Zvonul după care şeful statului major, general von Moltke, ar fi fost desărcinat de atribuţiile sale, nu are nicicun temeiu.

Isprăvile muntenegrenilor

Cetinge.—Trupele muntenegrene operînd înspre Serajevo se află în apropiere de capitala Bosniei, pe muntele Romania, ocupînd trecătorile mai însemnate la sud de Serajevo.

Inamicul s'a retras înspre Gelibe şi Kladno, neputînd rezista atacului nostru.

In spre sud de Serajevo, trupele noastre ocupă înălţimile din Jalovina, Tzarn şi Buev.

Situaţia trupelor noastre lîngă Serajevo e foarte bună. Garnizoana din Kalniovik, tare de 8000 de oameni, n'a îndrăznit să ne atace, dar s'a mărgenit la o strictă ofensivă a forturilor şi retranşamentelor lor.

Pe frontul Tazko-Bleci (Herzegovina), trupele noastre au înaintat în ultimele zile.

Garnizoana din Cattaro a încercat ieri să arate oarecare activitate, atacînd detaşamentele muntenegrene, dar a fost respinsă cu energie.

Lupta de la Doukuerque

Berlin. — Luptele pe frontul drept german se'ntind pînă la Dankuerque, unde se aşteaptă o lupta decisivă.

Scufundarea crucişatorului englez „Harwke"

Berlin 17—10.—O telegramă din Londra anunţă că crucişătorul englez „Harwke" a fost torpedat şi cufundat de un submarin german, în Marea Nordului, 3 ofiţori şi 49 marinari au fost salvaţi. 350 persoane lipsesc.

«Harwke» a fost construit în 1891; are un tonaj de 7600, două tunuri de calibru 15 c. m., 15000 ps.

In faţa Varşoviei

Berlin. — Luptele în Polonia rusească iau proporţiuni mari. Trupele germane stau în faţa Varşoviei. Luptele se dau umăr la umăr cu austriacii contra a 8 corpuri de armată rusească, pe linia Ivangorod-Varşovia. Ruşii respinşi dincolo de Vistula au suferit mari pierderi.

Cutremurul din Grecia

— Sute de case dărîmate —

Athena.—Eri la ora 8 seara, un puternic cutremur de pămînt s'a simţit în întreaga Grecia. Centrul mişcărilor a fost la Teba, unde sute de case s'au dărîmat. Populaţiunea s'a refugiat pe cîmp.

La Calvil au fost de aseminea sute de case prăbuşite. La Atena multe ziduri au crăpat.

Ministrul de interne a luat primele măsuri de ajutoare.

Sguduiturile au continuat şi azi, însă sunt cu mult mai slabe.

Planul de rezboiu

Milano.— Planul de război al ambilor comandanţi Joffre şi French, a fost conceput după cum a declarat un Ministru belgian, ast-fel, ca să se susţie Anversul cu ori-ce preţ şi apoi din nord şi din sud cu puteri unite să înconjure pe germani, tăindu-le comunicaţia cu Germania.

Acest plan măreţ s'a sfărămat însă total din cauza cuceririi Anversului, dar şi fără aceasta, tot ar fi întrecut puterile armatei anglo-franco-belgiene, pentru că o armată bătută n'are puterea unei armate biruitoare. E de presupus că germanii vor forţa acum coasta de vest şi că abia în urmă va veni rîndul Parisului.

Requiem pentru regele Carol

Atena.—In catedrala din Atena va fi slujit mîne un requiem pentru odihna sufletului răpozatului rege Carol.

Vor fi de faţă toţi miniştri; poate şi regele Constantin.

Tripla Înţelegere şi izolarea Turciei

Sofia.—Ziarul „Utro" crede a şti din Niş, că s'au intervenit de către Tripla înţelegere pe lîngă Serbia, ca să se dea mandat Angliei în ceia ce priveşte rezolvirea cerinţelor teritoriale dintre Serbia şi Bulgaria—şi a se stabili o apropiere între ambele ţări.

Identice demersuri s'au făcut pe lîngă guvernul din Atena.

Inţelegerea cu Bulgaria este cerută de Anglia, în scop de a se izola Turcia.

S'a dat asigurări depline Romîniei din partea Triplei Inţelegeri.

Răscoala din Africa de sud

— Răsculaţii erau înţeleşi cu germanii —

Londra 14 | 10.—Oficial.— Următoarea telegramă a fost primită de guvernatorul general al uniunei sudafricane:

De la demisia generalului Beyers, ştiri aratau că ceva neregulat se întîmplă cu trupele colonelului Maritz.

Guvernul a trimis pe colonelul Britz pentru înlocuirea lui. La 8 curent, colonelul Britz a cerut locotenent-colonelului Maritz un raport. Acest ofiţer a răspuns în mod insolent că nu se va supune, neavînd de dat raport nimănui. Maiorul Bourver a fost trimis să execute ordinul, dar venind în lagărul lt.-colonelului Maritz, a fost făcut prizonier cu oamenii din suită. Mai tîrziu a fost lasat liber şi retrimis cu un ultimatum al colonelului Maritz către guvernul uniunei, spunînd că dacă guvernul nu-i permite să se întîlnească cu generalii Herzog de Wet, Beyers, Kemp şi Mueller de la care să primească instrucţiuni, el va ataca forţele colonelului Britz şi va invada teritoriul uniunei.

Maiorul Bower a raportat că lt.-colonelul Maritz avea mai multe puşti germane şi că avea rang de general în rîndurile armatei germane iar trupe germane, sprijineau trupele lui răsvrătite. El a arestat pe toţi ofiţerii şi soldaţii care nu voiau să meargă de partea germanilor şi i-a trimis ca prizonieri in colonia germană din sud-vestul african.

Maiorul Bouver a văzut aranjamentul semnat de lt.-colonelul Maritz şi guvernul sud-vestului african german prin care se garantează independenţa uniunei ca republică, se cedează golful Balenei şi cîte-va alte proporţiuni din teritoriul uniunei către germani şi cu angajamentul luat de germani ca ei să nu invadeze teritorul uniunei de cît în urma cererei lui Marjtz.

Maritz se lăuda că are multe tunuri puşti şi muniţiuni precum şi bani germani şi că va răscula tot sudul Africei.

Faţă de situaţia din sudul Africei, guvernul englez a luat măsuri serioase pentru a pune capăt ori-cărei rebeliuni şi să pedepsească cum trebue pe rebeli şi trădători.

O proclamaţiune declarînd starea de asediu a fost dată la 14 Octombre.

Noua emisiune de rezboiu

Milano. — Guvernul englez pregăteşte o nouă emisiune de bonuri de tezaur de 15 milioane lire sterlinge.

Subscripţia pentru această sumă a fost fixată pe ziua de Vineri 10 Octombrie.

Repatriarea belgienilor

Rotterdam. — De oare-ce numărul refugiaţilor belgieni în Anglia este enorm, guvernul englez a întrat în tratative cu armatorii olandeji pentru repatriarea acestor fugari.

Guvernul englez a deschis un credit de 40 milioane pentru a veni în ajutorul refugiaţilor.

Refugiaţi belgieni în Anglia

Londra 16 | 10. — Agenţia Reuter află că numeroşi refugiaţi belgieni au sosit în Anglia pe bordul vapoarelor puse la dispoziţie de guvernul englez.

Ieri au debarcat circa 8—10,000 de refugiaţi care sînt adăpostiţi provizor la azilul central înfiinţat de guvernul englez şi de unde sînt repartizaţi apoi în toată ţara la diferite case unde li se oferă ospitalitatea.

Oraşul Glascow a primit 2000 de refugiaţi belgieni.

Nu numai guvernul englez, dar şi organizaţiunele private au trimis în Belgia mai multe vapoare încarcate cu produse alimentare, precum şi mari sume de bani adunate prin subscripţiuni publice.

Ruşii respinşi la Varşovia

— Iminenta ocupare a oraşului —

Berlin 17 | 10. | Armatele austro-germane în apropiere de Varşovia, resping cu mari pierderi grosul armatei ruseşti.

Inaintarea a fost anevoioasă, drumurile fiind impracticabile.

In cercurile militare, se aşteaptă intrarea germanilor în Varşovia, peste cîteva zile.

Universitatea din Iaşi şi regele Ferdinand

Rectorul universităţii din Iaşi a primit următoarea adresă:

Domnule Rector,

Conform art. 101 din legea Instrucţiei, subsemnaţii profesori vă rugăm a convoca de urgenţă marele consiliu universitar pentru a aduce M. S. Regelui Ferdinand mulţumirile universităţei noastre pentru actul generos săvîrşit de M. S. în folosul Iaşului prin dăruirea de un milion în scopul creărei unui orfelinat de fete.

Universitatea din Iaşi ca cea întîiu instituţie culturală are o sfîntă datorie a aduce M. S. Regelui Ferdinand prinosul recunoştinţei noastre.

A. D. Xenopol, Costachi Climescu, D. Gusti, Dr. Bacaloglu, A. C. Cuza, C. Şumuleanu, O. Tafrali şi I. Găvănescu.

Astăzi Duminică program nou la cinematograful Pathe-Freres din sala circului Sidoli.

Moartea Marelui Rege Carol I-lu, intemeetorul regatulu Romîn: Depunerea jurămîntului M. S. Regelui Ferdinand I. —Transportarea rămăşiţelor pămînteşti ale Inţeleptului Suveran, de la Sinaia la Bucureşti.—Sosirea în staţia Mogoşoaia.—Transportarea rămăşiţilor mortuare la Curtea de Argeş—Escorta, corul, clerul, drapelele, decoraţiile şi sabia M. Sale, coroana de oţel, Familia Regală, Miniştrii, autorităţile, ataşaţii militari, corpul diplomatic, deputaţii şi senatorii, ofiţerii, armata—La Curtea de Argeş, Palatul, Mînăstirea, gara, sosirea trenului — Regina Maria, I. P. S. L. Mitropoliţii, Cosciugul dus pe umerii militarilor, Drapelele etc. etc., duioasele şi impunătoarele scene ale grandioaselor funerarii.

Cinematografieri absolut exacte, înregistrate la faţa locului de către trimişii speciali ai Casei Pathé-Frères.

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care s'i nu sbîrcească ori să asprească pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Casele Schnürer

STRADA STEFAN CEL MARE

De închiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.

A se adresa la proprietar în curte.

M. POSNER

AVOCAT

Iaşi, Str. Banu, 6.

NOUL INSTITUT DE BAEŢI

„GH. ASACHI"

Iaşi, str. Toma Cosma No. 13

pentru elevi de curs secundar, comercial, interni, semi-interni şi externi.

Gazda pentru elevi în cele mai avantajoase condiţiuni.

Preparaţii zilnice (curs de repetiţie), dela 4 ½—6 ore p. m. la fiecare obiect sau la toate, pentru elevi dela diferite şcoli (Taxa 100 lei anual—10 lei lunar).

Educaţie şi îngrijire aleasă. Locuri limitate. Taxe foarte avantajoase.

Corpul profesoral şi asociaţii:

A. D. Atanasiu, profesor titular la Belle-Arte şi Liceul Naţional;
A. Aurescu, profesor titular la Conservator şi Liceul Internat;
I. Bejan, profesor titular la Liceul Internat;
C. Botez, prof. titular la Gimnaziul Alex. cel Bun şi Liceul Naţional;
C. I. Botez, licenţiat în fizico-chimice;
Dr. Traian Bratu, profesor universitar;
Aurel Cupfer, licenţiat în litere;
I. Constantinescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dolijan, profesor titular la Gimnaziul Ştefan cel Mare şi Liceul Naţional;
Preot Cic. Iordăchescu, licenţiat în teologie şi litere;
Gh. Manoliu, profesor titular la şcoala normală «V. Lupu»;
Arhim. Gherasim Miron, profesor titular;
Gh. Nedelcu, profesor titular la Gimnaziul Alex. cel Bun;
Gh. Nica, licenţiat în litere;
Nemţanu, profesor de gimnastică;
Vasile Popescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dr. Şt. Possa, profesor la Belle-Arte, medic al institutului;
Preot C. Roşescu, licenţiat în teologie;
Sanno Roth, absolvent al facultăţei juridice din Viena;
I. Stamboliu, prof. titular la Liceul Naţional;
Gh. Scorpan, prof. titular la Liceul Naţional;
V. Teodoreanu, profesor titular la Liceul Naţional.
Em. Ţilenschi, profesor definitiv.

Preparatori şi pedagogi speciali la **cursul de preparaţie** şi pentru limbi străine.

Inscrierile se fac în localul institutului strada Toma Cosma No. 13 şi la soc. „Vulturul" str. Alexandri No. 9 (vis-à-vis de Primărie) în orele de la 10—12 şi 4—6 p. m.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2296. — Marţi 7 Octomb. 1914

O mare calamitate pentru IAŞI

— Serviciul telefonic din oraş. — Firul special.—

Mari sunt neajunsurile pe care le suferă în ultimul timp ieşenii din cauza sérviciului telefonic, atît în ce priveşte comunicaţiunile din oraş, cît mai cu seamă intru ce priveşte comunicaţiunile cu Bucureştit.

Viaţa oraşelor, ca şi aceia a indivizilor, odata anume necesităţi create, pe baza unor organe de funcţiune, nu poate fi lipsită de satisfacerea acestor necesităţi, fără reale suferinţi şi neajunsuri.

De sigur că viaţa laşului ar fi continuat şi fără telefoane, dar odată acest mijloc modern de comunicaţiune pus la dispoziţie, lipsa lui crează mari neajunsuri. Dovada, nenumăratele reclamaţiuni ce le primim şi nemulţumirea unanimă în contra serviciului telefoanelor, aşa cum funcţionează astăzi.

Această nemulţumire este cu atît mai mare cu cît în acest aşa zis mic neajuns se întrezăreşte tot vechiul sistem de a trata Iaşul în oraş cucerit.

Aşezat la capul firului special, Iaşul este la discreţia absolută a tuturor staţiilor intermediare. Toate au prioritate faţă de Iaşul, în senzul că ele au dreptul să-şi efectueze întăi convorbirile şi pe urmă Iaşul să ceară convorbiri.

Atît n'a putut obţine bietul Iaşi, să aibă cu adevărat un fir special, pentru satisfacerea trebuinţelor comerţului şi a celorlalte manifestări de activitate omenească.

Reaua voinţă însă a celor de la centru faţă de Iaşi apare şi mai mult în evidenţă în ce priveşte firul special Viena. Pînă la Paşcani Iaşul are un fir de bronz perfect. Cu toate acestea joncţiunea cu Viena nu există. De la începutul războiului firul telefonic nu corespunde cu Cernăuţul şi Viena. Toate celelalte oraşe, de pe linia Burdujeni-Bucureşti, beneficiază de acest fir. Singur Iaşul nu are acest drept şi aceasta nici chiar în zilele cînd aşa zisul «fir special» este deranjat—ceia ce se întîmplă cel puţin de cîteva ori pe săptămînă. Se va obiecta că şi celelalte oraşe au dreptul să fie servite. De acord.

Dar oare din ceasurile rezervate Vienei şi Cernăuţului nu se poate găsi un mijloc să beneficieze şi Iaşul cît de cît, acum de cînd legătura cu Viena şi Cernăuţul nu mai există? Notaţi bine. Pînă astăzi aceasta nu se poate nici chiar în zilele cînd Iaşul este cu desăvîrşire izolat, din cauza deranjărei firului special.

*

In ce priveşte serviciul telefonic intern al oraşului, el este detestabil. Posturile telefonice s'au înmulţit enorm, dar cu toate acestea direcţia n'a încuviinţat o mărire de personal, materialul trimis la Iaşi este din cel mai mizerabil; instalaţia de la „Centrala" îţi inspiră milă şi 90 la sută din fire nu funcţionează. Am ajuns în acest oraş, din cauza materialului prost şi a lipsei de personal, ca la cea mai mică adiere de frunză sau strop de ploaie punctele telefonice să fie deranjate cu zecile.

*

De sigur că răul trebue căutat în principal în îndolenţa noastră, a ieşenilor. Suferim toate cu resemnare şi fără cea mai mică revoltă. Cei chemaţi a apăra interesele locale ale oraşului nu ştiu, se fac a nu şti sau nu ştiu, sau nu voesc să ştie nimic din toate aceste.

Există însă pentru toate o limită. Iaşul care la ocazii mari este a doua Capitală nu poate şi nu trebue să fie tratat în Colonie.

Invităm din timp direcţia telefoanelor să ia grabnice măsuri de îndreptare, la din contra ne angajăm să ducem o campanie din cele mai acerbe, pentru ca această miezrabilă stare de lucruri să iee sfîrşit.

Şi garantăm că vom reuşi în cele ce ne propunem. Tot Iaşul va fi de partea noastră.

42 cm.

Corespondentul lui «Giornale d'Italia» descrie ast-fel impresiile sale despre proectilul de 42 centimetri al germanilor:

„De odată un urlet înfiorător străbate văzduhul. Ni se pare că un monstru nevăzut vîjie deasupra capetelor noastre, lătrînd, şuerînd, nechezînd în dosul stîncilor. Aşa ne trec cîte-va minute, în care ne credem prada absolută a întîmplărei. E ca şi cum urletul ne-ar trage într'o vîl toare, ne-ar duce val-vîrtej, ne-ar rupe în bucăţi. De odată încetează şi par'că o mînă gigantică ne izbeşte puternic în faţă; apoi un trosnet surd, ca un ciocan uriaş înfipt în pămînt, un muget care-ţi trece prin oase, şi la o depărtare de 500 metri o gigantică coloană de fum, pietre, pămînt cenuşe, scîntei, arbori dezrădăcinaţi, moloz se ridică triumfător la cer. Par'că s'ar fi rupt tot cîmpul. Cutremurul pămîntului ni se transmite prin tălpile picioarelor, face ca toate vinele noastre să tresară ne străbate nervii. A fost un proectil din renumitele mortiere germane.

Mici Polemici

In frumoasa operetă «Cowboy» joacă un negru veritabil.

— E singurul pe care nu l'au tocmit englejii să «lupte» în Europa...

*

Intr'o viitoare remaniere a guvernului — scrie un ziar — d. Porumbaru va fi trimis într'o misiune în străinătate.

— Cu alte cuvinte: va fi tot la Externe..

*

Lui Bogdan-Văcăreşti nu-i foloseşte la nimic decretul de amnistiere. Nu e nici dezertor, nici delictuos politic, — ci condamnat pentru escrocherie.

*

Teatrul se va redeschide cu un repertoriu nou.

— Mai bine s'ar deschide cu un repertoriu vechi, dar cu actori nuoi.

*

A fost dărîmată monumentala primărie din Arras.

Teribil Teuton! Iar a... ras.

*

«Un oştean» scrie în „Facla": «Noului Rege-i lipseşte multe din calităţile Regelui".

Iată un oştean în războiu cu gramatica.

*

O telegramă nouă: «Se înrolează boëri în armata engleză».

— Adevăraţii boeri sunt chiar englejii. Ei trimit pe alţii în luptă.

Acţiunea comercianţilor ieşeni

Acţiunea comercianţilor ieşeni, întreruptă din cauza doliului naţional, a reînceput. Astfel a avut loc eri o mare întrunire convocată de societatea comercianţilor, la care a participat şi d. Th. Jellea, preşedintele Camerei de comerţ.

D. *Arnold Brociner*, preşedintele şi intemeetorul societăţei, ia cel dintăi cuvîntul. D-sa face o expunere largă a celor petrecute până azi şi a diferitelor intervenţiuni făcute pentru a se veni în ajutorul comerciului ţărei. De această mişcare s'au folosit numai casele de Bancă, care se bucură de moratoriul din străinătate şi deţin în depozite sume importante fără nici o dobîndă, pe cînd ele refuză comerciului din ţară ori ce înlesnire. E o stare ce nu mai poate continua. Dar azi comercianţii nu mai cer moratoriul, ci unele înlesniri ce sunt absolut necesare pentru ca comerciul să treacă cu cinste prin aceste clipe grele. D. Brociner formulează aceste cereri, ce se concretizează în moţiunea votată.

D. *Th. Jelea*, preşedintele Camerei de comerţ, arată greutăţile comerciului şi făcînd istoricul celor petrecute la Bucureşti, spune că ministrul, cu toată buna voinţa arătată, n'a putut să îndeplinească cererile comercianţilor, din cauza opunerei unor anumite Bănci D-sa termină îndemnînd pe comercianţi la muncă stăruitoare, căci sigur doleanţele lor vor fi ascultate.

D. *Arnold Brociner*, mai ia odată cuvîntul şi mulţumeşte d-lui preşedinte al Camerei de comerţ pentru sprijinul ce dă unei cauze atît de drepte.

Se votează apoi cu unanimitate următoarea moţiune:

„Asociaţiunea comercianţilor din Iaşi, întrunită astăzi în ziua de 5 Octombrie, în consfătuire publică, la care a luat parte şi d preşedinte al Camerei de comerţ din Iaşi în urma dezbaterilor ce au avut loc, a votat următoarea moţiune:

Comercianţii din Iaşi imploră pe d. ministru de comerţ şi industrie să bine voioască a lua dispoziţiile următoare:

1). Ca onorata Bancă naţională să intervină pe la Băncile cu care stă în legătură, să redeschidă creditul comercianţilor în aceiaşi măsură în care s'a găsit la începutul crizei, cu o dobîndă care să nu treacă de 5 la sută peste scontul Băncei.

2). Ca creanţele ce vin spre încasare din ţări străine la noi, să fie supuse aci aceloraşi dispoziţiuni ca în ţările de la care emană.

3). Ca d nii proprietari rurali şi urbani, să primească cîştiurile în rate bilunare anticipat, cu o dobîndă convenabilă pentru suma întârziată.

Aceste dispoziţiuni vor salva ţara de criză şi cinstea comercianţilor.

Această moţiune a fost imediat transmisă telegrafiic d-lui ministru de comerţ şi industrie.

Ştiri din străinătate

Preciziune. — Cu privire la exemplara organizare a Căilor Ferate în Germania, în legătură cu mobilizarea şi transportul trupelor în războiu, un scriitor afirmă într'un foileton din „Neue Freie Presse" că din miile de trenuri militare cari au avut să circule spre ambele frontiere s'a înregistrat o singură întârziere de 20 de minute!

Lille-francez.—Dintr'o scrisoare trimisă din Lille în 29 Septembrie stil nou şi sosită în Iaşi la 5 Octombrie stil vechiu, extragem următoarele:

„Aci războiul e în plină desfăşurare. Au fost Germanii aci şi au stat vr'o 5—6 zile, dar au plecat. Ei se află prin apropiere 60—80 kilometri de aci."

INFORMAŢII

Din cele ce se spun, instituţiunea ce urmează a se crea în Iaşi din donaţiunea M. S. Regelui Ferdinand va fi un azil identic cu azilul „Elena Doamna" din Capitală.

O cerere justă.—Primim următoarele cu rugămintea de a le da publicităţei:

Domnule Director,

Vă supunem mai jos plîngerea noastră, rugîndu-vă a-i da toată atenţiunea şi a lua apărarea noastră, acestor oropsiţi de soartă. Nedreptatea ce ni se face e strigătoare la cer.

D. Ministru de Războiu a bine voit să dea un comunicat prin care spune că soldaţii din trupa cu schimbul din regimentele de cavalerie şi artilerie să înceteze cu intervenţiunele de a-i desconcentra de oare-ce ei de drept fac parte din trupa permanentă. Scurt şi cuprinzător. Va să zică suntem permanenţi. De ce dar am mai plătit 780 lei pentru cal? De ce mai întreţinem noi un cal 4 ani jum., îmbrăcămintea pe cheltuiala noastră şi alte speze, căci ce nu plătesc schimbaşii cînd sunt la regiment. N'au făcut ei şi un grajd de cărămidă acum cîţi-va ani pentru caii lor, căci statul pentru schimbaşii n'are grajduri.

Caii ce ni se dau sînt de obiceiu de proastă calitate; nu valorează mai mult de 300—350 lei se întîmplă deci şi de foarte multe ori, că ni se reformează caii şi trebue să depunem alţi cai. Vedeţi dar la cîte greutăţi sîntem supuşi şi pe deasupra să mai facem armată permanentă? Cum credeţi d-v? Afară de aceasta şi din punct de vedere militar reţinerea noastră este de prisos. Am făcut toate concentrările reglementare, în plus o campanie anul trecut, şi de 3 luni suntem concentraţi în care timp credem că am învăţat şi resînvăţat instrucţia.

Acum stăm toată ziua şi curăţim caii, asta este treaba noastră. Inţălegeţi, dar pentru ce lucru mare ne ţin concentraţi parcă n'am mai avea nici o treabă acasă. Am lasat acasă toate lucrurile încurcate şi ne-am prezentat la chemarea patriei în timp de 24 ore, până în prezent n'a fost nevoie de trupurile noastre, mîne de ne va chema vom fi iar prezenţi la prima chemare. De ce dar nu ne dau drumul să ne căutăm de sărăcia noastră? N'avem şi noi interesele noastre, unii din noi sînt însuraţi şi au şi copii. Vă implorăm ca să interveniţi pentru noi ca să ni se facă dreptate şi să ni se dee drumul.

Vă dorim multă sănătate şi fericire.

Mai mulţi schimbaşi din reg. 7 roşiori

Astăzi s'a ţinut la Mitropolie un parastas pentru odihna sufletului regelui Carol.

Serviciul a fost oficiat de arhiereul Antim.

Au participat autorităţile civile şi militare, precum şi toate şcolile şi un mare număr de cetăţeni,

Expresul care trebuia să sosească asară la 11 şi 10 minute, a avut întîrziere de o oră. Cauza: defecte la maşină.

A apărut „Sanatatea şi Viaţa fericită" No. 15—16 cu un sumar bogat de articole şi ilustraţii.

La liceul naţional cuvîntarea de comemorare a Regelui Carol I al Romîniei a fost ţinută de către d. C. Fedeleş.

„Monitorul asigurărilor muncitoreşti" publică în ultimul număr numeroase detalii privitoare la organizarea operilor de ajutorare a muncitorilor germani în vremea războiului.

Şcolare.—Sunt chemaţi pentru ziua de 15 Octombrie la Ministerul de Instrucţie toţi absolvenţii şcoalelor normale de învăţători spre a-şi lua loc în învăţămîntul primar rural. Ei vor trebui să aibă şi libretul de armată, altfel nu li se vor da locuri. Cei ce nu se pot prezenta în persoană, vor trimite altă persoană cu procură şi certificatul medical al celui ce voeşte a lua loc.

— Astă-zi s'a început la Universitate examenul preoţilor candidaţi la posturile de învăţători. S'au prezentat 80 candidaţi.

S'a dat teză dimineaţă la l. romînă iar după amează la aritmetică.

— A fost detaşată pe ziua de 1 Oct. D-ra Eugenia Petrovanu, de la şc. din Tîrgovişte, la şcoala de fete „Alex. Badareu" din Iaşi.

Consiliul facultăţei de medicină se întruneşte azi după prînz. Consiliul va alege delegaţii pentru concursul de medici ce urmează să aibă loc pentru spitalele Spiridoniei. Consiliul se va pronunţa şi asupra cererei studenţilor ca examenele să fie amînate pentru Noembrie.

Astă-noapte o crimă sinistră s'a petrecut pe teritoriul comunei Dumeşti.

Locuitorul Th. a Mihailesei a fost trezit din somn de un zgomot neobicinuit. In puterea nopţii observă că doi necunoscuţi încercau să-i fure caii. Omul sări să-şi apere avutul, dar cei doi rău făcători l-au lovit la cap cu ciomagul şi cuţitul, după care s'au făcut nevăzuţi.

Victima a căzut în nesimţire şi după o oră a încetat din viaţă.

Parchetul a fost înştiinţat.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă seară Luni:

Războiul Sectarilor, extraordinare scene războinici, din viaţa popoarelor americane (2 acte).

Nedreptatea tatălui, splendidă desfăşurare cu un deosebit subiect şi cu o originală înscenare. (Film danez, 2 acte).

Adaos la program:

Moartea Marelui Rege Carol I-iu, intemeetorul regatulu Romîn: Depunerea jurămîntului M. S. Regelui Ferdinand I. —Transportarea rămăşiţelor pămînteşti ale Inţeleptului Suveran, de la Sinaia la Bucureşti.—Sosirea în staţia Mogoşoaia.—Transportarea rămăşiţilor mortuare la Curtea de Argeş—Escorta, corul, clerul, drapelele, decoraţiile şi sabia M. Sale, coroana de oţel, Familia Regală, Miniştrii, autorităţile, ataşaţii militari, corpul diplomatic, deputaţii şi senatorii, ofiţerii, armata—La Curtea de Argeş, Palatul, Mînăstirea, gara, sosirea trenului — Regina Maria, I. P. S. L. Mitropoliţii, Cosciugul dus pe umerii militarilor, Drapelele etc. etc., duioasele şi impunătoarele scene ale grandioaselor funerarii.

Cinematografieri absolut exacte, înregistrate la faţa locului de către trimişii speciali ai Casei Pathé-Frères.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Delicios unt p. masă şi cafea	5.60	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Unt proaspăt pentru gătit	2.80	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„

Situaţia în Rusia

— Nelinişte la Kiew! —

Constantinopole.—17 | 10.—Ziarul persan „Haver" publică o scrisoare a corespondentului său din Kiew care spune că 25.000 riniti ruşi au sosit acolo în ultimele zile.

Ei au fost transportaţi noaptea la spitale spre a nu atrage atenţia populaţiei.

Toate stabilimentele publice, precum şi marile edificii sunt transformate în spitale.

Autorităţile iau populaţiunei tot disponibilul metalic, dîndu-i în schimb hîrtie monedă. Cerealele ţăranilor musulmani au fost cumpărate pe un preţ minim. De asemenea autorităţile militare au confiscat toate morile, ceia ce a provocat foamete.

Nemulţumirile contra guvernului cresc. Jandarmii şi cazacii patrulează zi şi noapte spre a menţine ordinea. Cenzura e riguroasă şi pentru scrisori, nu numai pentru ziare. In urma interzicerei vînzărei alcoolului, tezaurul rus va perde anul acesta un miliard de ruble.

Soarta mitropolitului din Lemberg

— Protestul Papei —

Berlin.—Mitropolitul Lembergului, contele Szeptzcki, luat prizioiner de ruşi, a fost transportat, după cum se ştie, la Nijni-Novogorod. In potriva acestui fapt Papa a protestat.

Ziarele ruseşti arată că mitropolitul din Lemberg va fi dus la închisoarea preoţilor ortodoxi de la Vladimir, lîngă rîul Kliasma, aproape de Moscova.

Presa germană şi moartea lui San-Giuliano

Berlin 17. — Necrologul consacrat lui San-Giuliano de către *„Norddeutsche Allgemeine Zeitung"* zice:

Perderea este deosebit de mare în momentul actual. Germania regretă adînc pe nobilul om de Stat, adevăratul amic al Germaniei.

San-Giuliano se inspira din convingerea că, baza politicei externe a Italiei stă pe raporturile sigure, pe cît posibil, cu cele două imperii centrale. Această convingere îl făcea partizan nestrămutat al triplei alianţe. Numele lui va rămînea pentru totdeauna legat de cucerirea Libiei.

In timpul războiului balcanic şi tulburărilor albaneze, anumite încercări de a supune politica Italiei tutelei puterilor occidentale au eşuat, lovindu-se de puternicul simţimînt de independenţă al lui San-Giuliano.

Raporturile cu Austro-Ungaria aveau întrînsul un păzitor sigur. A rămas credincios scopului său de a menţine sincer neutralitatea Italiei faţă de aliaţi şi a se arăta ferm faţă de tripla-înţelegere.

San-Giuliano a avut satisfacţia de a vedea că se întinde înţelegerea dreptăţei politicei sale.

Avem increderea că şi după moarte opera lui va fi continuată în spiritul său.

Decorarea unui sub-marin

Berlin.—Submarinul care a scufundat marele crucişător rus Palade, poartă numele de «U. 26» Submarinul s'a întors fără a avea cea mai mică deteriorare. Intregul echipagiu a fost decorat cu crucea de fer.

Impresurarea oraşului Ipres

Roma. — Din sursă olandeză se anunţă că oraşul Ipres a fost împresurat de trupele germane. O ariergardă anglo-belgiană a fost bătută cu mari perderi.

Armata belgiana disolvata

Berlin 4 Octombrie — Oficial. — Armata belgiană poate fi considerată ca dizolvată. După ştirile sosite pînă acuma din Olanda, se afirmă că acolo au fost dezarmaţi peste 30,000 de soldaţi belgieni. Retragerea restului armatei spre Dunquerque a dovedit că această armată nu mai are nici o organizaţiune.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Neutralitatea Italiei

Berlin. — Din sursă autorizată italiană ziarul, „Vossische Zeitung" primeşte asigurarea că moartea lui San Giuliano nu va avea nici o înrăurire asupra ţinutei politice a Italiei. Primul Ministru Salandra, care conduce interimar afacerile Ministerului de externe, eră în deplin acord cu San Giuliano în ceea-ce priveşte menţinerea neutralităţei. El e executorul testamentar al decedatului bărbat de Stat.

Progresele austro-ungarilor

Viena. — In Italia s'a scris de diferite ziare că Austro-Ungaria e distrusă. De atunci am spus că armata austro-ungară a rămas aproape intactă şi evenimentele au dovedit-o.

Ofensiva austro-ungară face progrese. Przemysl este degajat. Ruşii se retrag cu cea mai mare grabă.

Germanii vor să debarce în Anglia

Petrograd. — Din Copenhaga se anunţă că împăratul Wilhelm ar hrăni planul fantezist de a debarca mai multe corpuri de armată în Anglia.

Anglia protesteaza împotriva Statelor-Unite

Petrograd. — Ambasadorul Angliei în Statele-Unite a protestat contra violaţiunei neutralităţii, căci un vas german a încărcat cărbuni lîngă Filipine.

Ironie la adresa Angliei

Constantinopole. — Ziarele vorbind despre un acord secret angio-rus, pentru un atac eventual comun al Dardanelelor şi Bosforului, se miră cum Anglia care înainte se opunea cu atîta tărie ca strîmtorile să fie deschise Rusiei, a renunţat astăzi la această politică.

Kaizerul pe cîmpul de lupta

Berlin.—Imparatul Wilhelm a vizitat linia de operaţiune unde luptă trupele bavareze. Impăratul a fost primit cu mare bucurie.

Austriacii întorşi în Bucovina

Bucureşti:—Ziarul Adevărul *a primit aseară o telegramă de la corespondentul său, prin care se anunţă că ruşii retrăgîndu-se în interiorul Bucovinei, funcţionarii administrativi austriaci, s'au întors la posturile lor, iar şeful gărei din Iţkani, a cerut autorităţilor romîneşti din Burdujeni, înapoiarea vagoanelor şi locomotivelor ce fusese trecute de teama unei invazii crescînde a ruşilor.*

Proclamaţie în potriva Angliei

Constantinopole 17—S'au primit aici exemplare din proclamaţiunea în limba arabă, propagată în Siria şi intitulată: „Ce au făcut englezii în contra islamismului". Se enumără nenorocirile cauzate muşulmanilor de către englezi.

Lupta de la Belfort

Petrograd.—Ziarul „Rieci" anunţă că la Belfort se dă acum o luptă înverşunată.

Requiem pentru regele Carol

Constantinopol. — Din iniţiattva d-lui Manu, Ministru Romîniei, s'a oficiat eri la biserica greacă sf. Treime un requiem pentru defunctul rege Carol, la care au participat delegaţi ai sultanului, miniştrii, consulii şi un mare numar de invitaţi.

Ocuparea Congului belgian

Lodra.—Guvernul englez a luat sub protecţiunea sa Congul belgian, ocupîndu-l milităreşte.

Un protest

Haga. — Ambasadorul Germaniei din Statele-Unite, Contele Bernsdorff, a înaintat un protest în potriva ştirilor publicate de ziarele din Bordeaux cu privire la nişte pretinse condiţiuni de pace ale Germaniei şi care au fost trimise spre publicare şi ziarelor americane.

Pe frontul franco-german

— Comunicat francez —

Roma. — Ministrul de externe francez comunică următoarele:

— „Situaţia neschimbată în regiunea Vievres şi între Meusa şi Oise. Am progresat uşor în anumite puncte între Oise şi regiunea Arras şi la nord de Arras. Ziua de eri a înregistrat o victorie a forţelor aliate pe o parte a frontului de la nord de canalul de Bazel. Trupele anglo-franceze au ocupat Gevenchy, Lordy, Ilieé, Formel şi Armenier.

Armata belgiană a respins cu înverşunare atacurile germanilor pentru trecerea rîului Iver, de la graniţa belgo-franceză

Un comunicat austriac

Berlin.—Subşeful statului major austriac comunică cu data de 17 Octombrie:

— Operaţiunile armatei aliate austro-ungare sunt încoronate de succes. La nord de Myszkow ruşii au fost respinşi. Numărul ruşilor căzuţi în mîinele noastre e de 15.000. La nordul fortăreţei Przemysl am cîştigat teren. Rîul San, trecut Sîmbătă după lupte crîncene e în mîinele noastre. Operaţiunile continuă.

Luptele de la Belfort

Berlin 4 Octombrie. — Se comunică că ziarul «Koelnische Zeitung" află că marile mortiere au început să funcţioneze în potriva Belfortului. Germanii cîştigă mereu teren şi înaintează pas cu pas.

Marele lupte de la Varşovia

Berlin. — Opt corpuri de armată ruseşti care trecuseră Vistula între Ivangorod şi Varşovia au fost sîngeros bătute de trupele noastre. Ruşii au avut perderi colosale. La sud de Varşovia are loc o luptă înverşunată. Perderile ruşilor sunt enorme.

*

Roma. — Din Paris vine ştirea că ziarul „Le Matin" află din Petrograd că în lupta dintre Ivangorod şi Varşovia trupele germane au fost complect bătute. Ziarul „Tribuna" comentînd această ştire spune că ea trebuie primită cu toată rezerva, mai cu seamă că lipsesc detalii şi confirmarea oficială. Insuşi cercurile militare ruseşti recomandă această rezervă şi consideră ştirea ca prematură, întru cît această teribilă luptă va mai continua cîteva zile.

Presa italiană în potriva triplei înţelegeri

Viena.—Ziarele italiene au articole ostile triplei înţelegeri. „Giornale d'Italia" scrie: „O, voi protectorii noştri din Paris, Londra şi Petersburg! Ieri ne-aţi întins mîna oferindu-ne daruri preţioase, iar azi ne ameninţaţi cu cravaşa.

„E evident că sînteţi foarte deziluzionaţi, dar ne este indiferent. Vă contestăm dreptul de a ne sfătui, căci cunoaştem care ne este interesul".

In chestia Dardanelelor

Constantinopole. — Se anunţă că Rusia a făcut o nouă intervenţie pentru redeschiderea Dardanelelor.

Nu se cunoaşte încă răspunsul Turciei, se crede însă că va fi negativ.

Aeroplane şi submarine trec pe la noi pentru Turcia

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" află din izvor sigur, că zilele acestea au trecut prin ţara noastră demontate 2 aeroplane şi un submarin, cu destinaţie pentru Turcia. Ele se găsesc actualmente la Rusciuc.

Situaţia Politică

Bucureşti.—In lagărul conservator legăturile dintre d-nii Filipescu şi Marghiloman sunt cît se poate de acute. D. Filipescu a introdus sistemul grevei. D-sa şi amicii d-sale au refuzat să se ducă Sîmbătă la comitet, din cauză că comitetul urma să se întrunească la d. Marghiloman acasă. Pentru Mercurea viitoare ei cer ca acest comitet să se întrunească la club.

După toate probabilităţile, în viitorul comitet va fi paritate. D. Filipescu este urmat de d-nii Grădişteanu, Deşliu, D. A. Grecianu, Barbu Delavrancea şi Argintoianu. De partea d-lui Marghiloman sunt d-nii: Jean Lahovary, C. C. Arion, Mişu Cantacuzino, D. Neniţescu şi un al cincilea al cărui nume ne scapă. Singur d. Maiorescu ar putea forma majoritatea.

*

In lagărul guvernamental este de asemenea vîlvă. Pe ziua de Marţi urma să se facă remaniarea ministerială, prin intrarea d-lor Ferechyde, Stelian şi Vintilă Brătianu şi plecarea d-lor Morţun, Antonescu şi Radovici. Ori d. Ferechyde refuză să intre în minister şi de aci ezitarea şefului guvernului.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare. A se adresa strada Curalari No. 3.*

De inchiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

De inchiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA**, *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Lecţiuni *de piano predă profesor rutinat. Str. Albineţ, 23.*

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

DE INCHIRIET

Şapte apartamente compuse din: patru camere cu bucătărie; trei camere cu bucătărie şi două camere cu bucătărie, avînd fie-care apartament: lumină electrică, apă, magazii pentru lemne de foc şi beciu. Ambele corpuri de casă sunt refăcute în totul din nou şi d-nii chiriaşi au putinţa de a se muta imediat în ele. Se pot vizita şi vorbi cu d. Ştefan Donici proprietar, în fie-care zi între oarele 3—6 p. m. strada C. A. Rosetti No. 9 în apropriere de hală,

ROMANIA

Corpul Portăreilor Trib. Iaşi

PUBLICAŢIE

No. 1005

Anul 1914, luna Octombrie în 4 zile

Conform jurnalului trib. Iaşi, secţia 3, No. 6632 | 914, urmînd a se vinde prin licitaţie publică averea mobilă sechestrată cu procesul-verbal No. 185 | 914 de la d-na Eufrosina Lupaşcu personal şi ca tutrice legală a minorilor săi fii şi Anton Lupaşcu, ambii din comuna Uricani, în pretenţia d-lui G. Deciu şi care avere se compune din: 40 fălci ovăz, 120 fălci grîu, 5 ha. fasole, garnituri de treer, harabale, maşini de secerat şi sămănat, cotiugare, vaci, porci, mese, birouri şi altă avere prevăzută prin procesul-verbal.

Se publică spre cunoştinţa generală că această vînzare se va face în *ziua de 11 Octombrie 1914 ora 12 m.* iar concurenţii se vor prezenta în ziua *arătată la comuna Uricani judeţul Iaşi*, unde în asistenţa d-lui notar respectiv se va face licitaţiunea şi adjudecaţiunea asupra acelora care ar oferi un preţ mai avantajos.

Vînzarea se va face pe bani gata şi în conformitate cu art. 442, 443 şi 444 pr. civ.

Epitropia Generală

a

Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Aduce la cunoştinţă că în ziua de 9 Octombrie a. c. oarele 2 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru vînzarea a 23 kgr. ceară galbenă, care se află în cancelaria Epitropiei la serviciul administrativ.

Licitaţia se va ţinea conform art. 72—83 din legea contabilităţei generale a statului.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depue o garanţie de 30 lei.

Ori ce informaţiuni se pot lua în ori ce zi de lucru la cancelaria Epitropiei serviciul administrativ.

ATENŢIUNE

In prăvălia mea s'a uitat astăzi de un client un porte-monnaie cu o sumă mare de bani.

Păgubaşul este rugat să şi-l iea.

„LA VULTUR"

Magazia de galanterie

Iaşi. Ştefan cel Mare 21

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 10 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2197.—Mercuri 8 Octomb. 1914

Situația pe cîmpul de luptă

— Ce spune ziarul „Times“ —

Germanii afirmă că continuă mersul lor forțat spre canalul Mînecei. Se pare că în urma căderei Anversului aliații au perdut punctul de sprijin al extremei aripei lor stîngi și s'au grăbit a părăsi Belgia care este în deplina stăpînire a cuceritorilor. Se anunță lupte în regiunea Dumkergului — Calais.

Luptele care se vor da la nord, aproape de mare, vor rezolvi problema înconjurărei aripelor, atît de deseori încercate.

Unele ziare elvețiene prevăd că dacă aripa dreaptă germană va reuși în această tentativă, ie foarte posibil ca generalisimul Joffre să-și modifice planul său și să revie la planul primitiv al concentrărei trupelor sale pe linia strategică Nevers-Dijon-Lauyres-Epinal. Pentru moment însă nimic nu vorbește pentru susținerea ziarelor elvețiene.

*

Cu privire la o invazie a germanilor în Anglia criticul militar al ziarului „Times“ spune că dacă germanii sunt stăpîni pe coasta belgiană și coasta septentrională franceză, posibilitatea unei invazii germane pe teritoriul englez nu trebue să fie considerată ca de domeniul utopiei:

„Trebuia să ne așteptăm, zice *Times*, a fi atacați pe pămîntul patriei noastre. Aceasta nu se poate face de cît prin o expediție de trupe. Apararea maritimă a unei țeri ca Anglia reprezintă mari dificultăți, nu numai din cauza marei dezvoltări a coastelor sale, dar mai cu seamă din cauză că trupele engleze sunt în acest moment pe continent. Pe de altă parte, pericolul sub-marinelor reține adese ori o mare flotă departe de punctul de destinație, Zepelinurile și minele impun apoi amiralului lelicoe o mare responsabilitate. Atîta timp cît armatele germane sunt în progres, ie posibil ca trupele lor să debarce sub protecția unor vase vechi, atunci cînd principalele noastre escadre ar fi ocupate aiurea. Porturile germane nu lipsesc și ușor se poate foarte repede imbarca 250,000 de oameni. Soarta Anversului arată că Germanii vor să se așeze într'o regiune de unde să-și poată realiza planurile contra Angliei.

Aceasta însă nu însamnă strategie ci o aventură de încercat. Pe măsura în care șansele germane vor diminua pe pămînt, șansele contra noastră vor diminua de aseminea. Germanii trebue să recunoasă ei însă-și că șansele sunt minimale. Suferințele pe care le impune războiul sunt teribile. O debarcare în Anglia i ar costa cel puțin 50.000 de oameni».

*

In ce privește luptele ce se dau pe întregul front, este de remarcat că pe cîmpul de vest nu sunt știri importante—iar pe cîmpul de răsărit, colosalele lupte pe linia Varșovia-Ivangorod sunt în curs.

Un alt fapt însemnat—care n'are de a face, propriu vorbind, cu cîmpul de luptă —sunt declarațiile d-lui Salandra, al căror cuprins cetitorii îl găsesc în corpul ziarului.

Ele înseamnă în esență că Italia va continua a păstra atitudinea sa de astăzi.

Însemnătatea unui împrumut de războiu

Insemnătatea împrumutului de războiu german depășește importanța de moment și constituite un eveniment economic de cea mai mare importanță.

Iată în această privință cîteva aprecieri interesante:

«După socotelile făcute, venitul anual german este de 42 miliarde, dintre care 7 miliarde se cheltuesc pentru scopuri publice, iar 27 pentru scopuri private. Restul de 8 miliarde înseamnă sporul anual al averei naționale, cara se mărește afară de aceste 8 miliarde cu încă 2 miliarde anual, care reprezintă sporul automatic al valorii averei naționale existente. Această prețuire a sporului averii nu este însă absolut precisă. Așa de pildă Dresdener Bank socotește ca limita inferioară a creșterii e de 5 miliarde anual.

Emisiunea anuală a hîrtiilor de valoare reprezinta suma de 3 miliarde mărci, sporul depozitelor de bancă 460 milioane depozitele caselor de economii 690 milioane, asigurările 500 milioane.

Așa dar *împrumutul de războiu corespunde celei de a noua parte a venitului nationol și întregului spor anual al averei naționale.* Mai departe putem să ne dăm seama de însemnătatea sumei dacă ne gîndim că ea atinge jumătate din suma totală a depozitelor de bancă și 1 jum. la sută din totalul averii naționale (aprox. 300 miliarde mărci). Datoriile imperiului care atingeau la sfîrșitul lui 1913 suma de 5 miliarde s'au îndoit așa dar. Pentru a înțelege însă insemnătatea politico-financiară a împrumutului trebue să știm că, din Iulie pînă astăzi, s'au pus în circulație o mulțime de noui mijloace de plată caselor de împrumut, precum și moneda metalică) în valoare de 2 jum. miliarde mărci.

Această sumă care era trebuincioasă pentru plățile băncilor și casselor de economii, precum și pentru nevoia de credit a imperiului și a meseriilor este așa dar, prin mijlocul împrumutului, adunată înapoi. Creditele acordate imperiului de către banca imperială sunt așa dar restituite și prin urmare procentul cuverturii metalice a notelor băncii crește.

Afară de aceasta mai e însemnat și faptul că o parte a subscripțiilor—vre-o 500 milioane mărci—e făcută în aur, iar o altă parte prin ajutorul certificatelor liberate de către casele de împrumut, care sunt acoperite prin valoarea hîrtiilor și mărfurilor depuse cu amanet și care pot fi puse de către banca imperiului în acelaș rînd cu acoperămîntul metalic. Banca poate prin urmare pe baza acestor încasări să emită iară note în valoare triplă, ceea ce e de mare insemnatate în interesul elasticității sale. Certificatele casselor de împrumut sunt încet retrase din circulație iar banca imperiului are în modul acesta posibilitatea de a aștepta întoarcerea unor vremi normale.

Mici Polemici

De ce au ținut atît de mult să vină Burii africani în Europa ca să lupte?

— Pentru că au simțit valoarea lor cînd au încercat să-i distrugă la ei acasă.

*

„Cires perniciosum“ intitulează „Seara“ pe d. Take Ionescu.

Cu asemenea latinească... culinară poate cineva s'ajungă la... Văcărești.

*

Războiul a distrus multe în univers—nu însă spiritul de negoț al d-lui Octav Minar. A apărut cu un nou și colosal volum «Filosoful Conta» scris de regretatul filosof și semnat de... Minar.

*

Face ocolul presei engleze o profeție a poetului german Heine privitoare la germani.

In schimb aceștia din urmă pot reproduce profeții mai neplăcute referitoare la engleji.

*

Săteanul Al. Amăritu a omorît pe Gh. Focșa.

Unul care-și zice Amăritu, dar amărește pe alții.

*

In sfîrșit s'a descoperit o instalație mai ticăloasă de cît apa: instalația telefonului iașan.

Știri din străinătate

Caillaux.—Ziarele nu uită nici în toiul unor senzaționale evenimente cum sunt acele de acum să urmărească pe eroul recentului proces parizian, pe fostul ministru de finanțe și prim-ministru Caillaux.

Deși deputat, acesta s'a oferit ca voluntar îndată după izbucnirea războiului. Inrolat ca sergent-major, fu avansat ofițer și atașat la Ministerul de războiu.

Acum însă funcționează ca „payeur général“, adică un fel de administrator șef al finanțelor destinate războiului.

Tot din Lille. — Din scrisoarea unui artist, datată tot din 29 Septembrie.

„...Viața am dus-o cam mizerabil. Mănc ăm pîne, o supă și cîte 4 cartofe pe zi. Pînea e scumpă: despre rest, poți să-ți închipui la ce prețuri au ajuns. Norocul a făcut ca să pot dobîndi o jumătate de zi gratis de la o societate de binefacere...“

Din suferințele unui Rege

— Pagini de istorie —

Una din cele mai puternice pagini scrise de decedatul Suveran este următoarea. Deși proză oficială, acea pagină regală — scrisoarea trimisă prețedintelui Consiliului de miniștrii, Lascar Catargiu, după moartea micei princese Maria — e de o duioșie și o putere rară. O reproducem aci:

„A Tot Puternicul a mutat din această lume de suferințe pe singurul și duios iubitul nostru copil.

Dacă ar mai fi fost nevoe a Ne încredința de dragostea țării către Noi, apoi nimic alt nu Ne-o putea dovedi mai mult ca aceste dureroase zile, în cari sentimentele de compătimire sinceră ale tuturor. Ne-au fost ca o mîngîere în adînca Noastră jale.

In asemenea împrejurări simt un îndemn pentru a spune țării Mele că asemenea precum dînsa M'a sprijinit cu lubirea ei în momentele cele mai grele ale vieții Mele, asemenea și Eu Mă voiu sili a-i întoarce cu prisos binele pe care Mi l'a făcut.

Amintirea cea mai dulce, pe care repausata Noastră fiică Ne-a lăsat ca un scump odor, este nemărginitul ei amor către patria în care s'a născut, amor care era atît de viu, încît chiar la fragedavrîstă, în cea dintăiu depărtare în străinătate, Ea se simți cuprinsă de dorul țării.

Legea copilei noastre, limba ce Ea vorbea, au dobîndit o nouă sfințenie pentru Noi, căci fiecare cuvînt romînesc Ne va fi de aici înainte un răsunet al acelui glas pe care nu-l vom mai auzi pe pămînt.

S'a rupt într'adevăr în cercul restrins al Familiei Noastre cea mai duioasă legătură, însă o legătură mai tare Ne unește acum cu Familia Noastră cea mare: Poporul romîn, care împreună cu Noi plînge copilul Nostru și al său.

E o sacră datorie pentru Doamna și pentru Mine de a arăta fiecăruia și tuturor, din adîncul mîhnitei Noastre inimi părintești, recunoștința cea mai fierbinte, rugîndu-i a înălța împreună cu Noi rugi către A Tot-Puternicul, ca să Ne dea Tăria și răbdarea de cari avem nevoe în încercarea la care Ne-a supus.“

Amintire — spre documentarea cetitorilor — că mica principesă Maria a murit, în vrîstă de 3 ani și 6 luni, la 23 Martie 1874, în urma unei scarlatine ce contractase în contact cu elevele unei școale din Cotroceni, tovarășele ei de joacă.

OAMENI ȘI LUCRURI

Intre vis și viață

In una din aripile bisericei Curtea de Argeș...

Momentul în care sicriul de stejar al Monarhului se scoboară pentru veci în acea discretă și poetică ascunzătoare, evocă toată romantica lume de legende legate de trecutul superbei clădiri a Curții de Argeș.

După balada lui Alexandri, scrisă pe tema tragediei sentimentale a Meșterului Manole, nevoit a zidi în pereții mînăstirii, de vie, pe propria sa soție — asigurînd astfel trăinicia clădirii însăși, poeta Carmen Sylva a utilizat populara legendă în chipul cel mai eloquent, scriind și o dramă și un libret de operă pe tema Meșterului legendar. E refrenul alecsandrian care revine prin cele mai variate armonii:

Manole, Manole,
Meștere Manole,
Zidul rău mă strînge
Trupușoru-mi frînge.

Acum cîteva luni vienezii au putut admira creațiunea Reginei poete însoțită de muzica originală a compozitorului Cosmovici.

Cu o deosebită predilecțiune poeta s'a folosit în numeroase lucrări literare de legendele legate de viața vechilor biserici, ori numai a micilor biserici patriarhale, pierdute în nopțile satelor romînești. Cîndva d. Delavrancea i-a făcut Carmen Sylvei o grea învinuire din oarecari anacronisme, uitînd că, materialul poetic cere uneori asemenea abateri răscumpărate prin mari frumuseți.

Cîte un leit-motiv romantico-religios străbate numeroase opere ale Reginei și amintim aci finalul piesei *Mărioara*. După tragedia la care asistăm prin actul fratricid al lui Marin asupra lui Tudor, vedem pe eroina dramei, Mărioara, povățuind pe băiatul ei, pe Horia, să-și regăsească liniștea sufletească dînd ajutorul său ca să se clădească, deasupra mormintelor proaspete, o bisericuță.

„Pe aceste două gropi
Vrea tatăl tău, de astăzi,
Să 'nceapă a zidi
Biserica. Să-mi spui
Pe pragul ăsta sfînt,
Că tu te-ai jurult
Pe veci lui Dumnezeu
Cu gîndul de-a ierta
Și de-a uita...

Și după oarecari peripeții vedem luînd sfîrșit ura și vrajba. *Horia* se împacă întăiu cu tatăl său:

De nu-s nevrednic, tată,
Dă-mi voie să te-ajut.
De astăzi să zidim
Biserica 'mpreună
Și 'ntrînsa pentru tine
Ne vom ruga mereu!...

Iar Marin, simțind cum se coboară ispășirea și liniștea, mulțumită bunei inițiative a Mărioarei, îi zice:

Chiar îngerii din ceruri,
Femee, te ascultă,
Și fac pe voia ta!

Astfel a știut, în cursul anilor, să găsească în legende nevinovate grația unor alcătuiri literare, poeta Carmen Sylva, sub înrîurirea căreia austerul Rege a sorbit, la rîndul său, poezia unor vechi legende și credințe poporane.

Rodion

INFORMAȚII

Inscrierile în listele electorale. — Cei ce doresc a se inscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie incluziv. După această dată nu se mai primește nici o inscriere.

Inscrierea se face la Tribunal Secția I prin o petiție fără timbru adresată Primului Președinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naționalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanța de plata contribuției.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 și 7 p. m. unde d-nii avocați *S. P. Georgescu, C. Jornescu și G. Dornescu, delegați ai clubului, vor fi la dispoziția lor.*

Primarul din Viena s'a adresat azi, la rîndul său, primarului nostru.

In scrisoarea sa, primarul Vienei spune, față cu știrile eronate ce se publică cu privire la situația Capitalei Viena, se vede nevoit a urma exemplul dat de primarul din Berlin, în senzul de a transmite știri din Viena, pe care primarul lașului să bine-voiască a le transmite presei și publicului.

D. G. Mîrzescu, primarul orașului, a răspuns că acceptă propunerea, căreia îi va da curs cu aceiași imparțialitate, ca tuturor știrilor venite din partea țărilor beligerante.

Consiliul comunal va fi convocat în cursul săptămînei viitoare, pentru a discuta mai multe chestiuni importante.

La Universitate continuă azi concursul preoților, candidați pentru posturi de învățători rurali.

Se crede că d. C. Sporea, care nu a putut fi satisfăcut în chestiunea directoratului de la gimnaziul Alexandru cel Bun, va fi numit într'un directorat zilele aceste la una din școlile secundare.

In numărul din «Neue Freie Presse» sosit astăzi, se găsește un articol entuziast despre „Noua Regină a Romîniei“.

Cu trei zile în urmă, publicista Marie von Bunsem, care a petrecut cîtva timp la Castelul Peleș, acum 14 ani și a vizitat Curtea Regală Romînă și în ocazii mai recente, a tipărit un prea interesant foileton tot în «Neue Freie Presse» intitulat «Regele Carol al Romîniei“ cu prilejul săvîrșirei din viață a marelui nostru Suveran.

In urma rezultatului de admitere la liceul militar, au rămas neocupate 8 locuri în clasa V-a a liceului național și au fost inscrișii o parte din elevi, ce rămăsese pe afară.

In ultimele 10 zile n'au fost de cît 3 cazuri de febră tifoidă, în str. Dochia, Anastasie Panu și Potcoavă.

Colegiul universitar ieșan.—Azi 7 c. colegiul avînd a redacta o adresă de mulțumire M. M. Lor Regelui Ferdinand și Reginei Maria,—pentru donația, spre fondarea Orfelinatului de fete Iași; precum și numirea unei delegații, care să meargă la București, în acest scop.

Va proceda în acelaș fel, către M. S. Regina Elisabeta, pentru a se aduce mulțumiri că, M. S. Regele Carol în testamentul său a prevăzut la al. 10: un fond de ajutor pentru studenții săraci 500.000 lei pentru 50 studenți săraci. Natural că acest fond privește jumătate pe Universitatea din București și jumătate pe Universitatea din Iași, asffel că 25 studenți ieșeni vor profita de acest fond, — care fond trebue astfel înțeles de pe acum, nu cumva să fie alocat numai Universității din București.—Iar la alineatul 5 din codicilul testamentului se prevede: încă trei sute mii lei, pentru căminul studențesc ieșean, pe lîngă ceilalți 300.000 donați anterior.

Băetanul Gh. Ionescu din Glăvănești a descărcat ieri un foc de pușcă în fata Marghioala Vieru, în etate de 15 ani.

Victima în stare gravă a fost internată la spitalul central Iași, iar criminalul a fost arestat.

Școlare.—Presvitera Zenia Petrovanu, învățătoare definitivă, prin ordinul No. 91792 al Onor. Minister al Instrucțiunei Publice, a fost detașată pe ziua de 1 Oct. a. c. de la catedrala sa din Tințești-Muscel la școala No. 10 de fete din orașul Iași în locul d-nei Eliza Vasiliu.

Ultimele reprezentații ale mult apreciatei trupe de operete „Grigoriu“ sînt:

In astă seară „Domino Lila“, Mercuri «Regina Cinematografului», Joi în matineu premiera „Aghiotantul“ și seara «Cowboy-ul».

D. dr. Ioan M. Dinescu, medicul spitalului de copii „Cuza Vodă“ Ruginoasa, a fost înaintat la gradul de sublocotenent medic în rezervă și repartizat la corpul al IV de armată.

Toți elevii noi admiși în liceul militar din localitate, vor trebui să se prezinte la școală în seara zilei de 12 Octombre.

De la centrul studențesc. — Se aduce la cunoștința tuturor membrilor Centrului studențesc că Duminică 12 Octombrie ora 10 a. m. sînt convocați în adunare generală, în localul societății din str. sf. Sava 16, cu care prilej actualul comitet de sub prețedenția d-lui Stefan Petrovici își va depune mandatul și se va proceda la alegerea unei comisiuni provizorii de verificare.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă seară Marți:

Războiul Sectarilor, extraordinare scene războinici, din viața popoarelor americane (2 acte).

Nedreptatea tatălui, splendidă desfășurare cu un deosebit subiect și cu o originală inscenare. (Film danez, 2 acte).

Adaos la program:

Moartea Marelui Rege Carol I-iu, intemeetorul regatulu Romîn: Depunerea jurămîntului M. S. Regelui Ferdinand I. —Transportarea rămășițelor pămîntești ale Inteleptului Suveran, de la Sinaia la București.—Sosirea în stația Mogoșoaia.—

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri: „Noaptea sf-tului Bartolomeu“ (La reine Margot) grandioasa capo de operă a lui Alexandre Dumas,—6 acte mari prinse în culori naturule. Film uriaș care face furori pretutindenea. Cei mai de seamă artiști ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

In chestia rascoalei sudafricane

— Guvernul unionei este vinovat —

Viena. — Agenţia Reuter ar afla din Capetown, cu data de 16:

Răspunsul generalului Hertzog, la cererea de a-şi asuma răspunderea în criza din statele sudafricane, nu a fost satisfăcător. El a telegrafiat că guvernul uniunei sudafricane este într'adevăr vinovat de rebeliunea colonelului.

Ofertele şi condiţiunile au mirat pe olandezi cari se aşteptau ca generalul Herzog să veştejească pe faţă pe colonelul Maritz, ca pe un trădător dezonorînd rasa olandeză.

Armata belgiana a fost dizolvata

Berlin.—„Lokalanzeiger" află din Roterdam:

Doi maiori belgieni ar fi declarat corespondentului acelui ziar în Roterdam, că—la drept vorbind—nu mai poate fi vorbă de o armată belgiană, căci cei ce nu au fost dezarmaţi în Olanda formează cel mult 50.000 de oameni, din care numai jumătate sunt instruiţi, iar restul absolut dezorganizaţi şi vor fi pentru aliaţi mai mult o povară de cît un sprijin.

Comunicare engleza

Londra 19 | 10. — Generalisimul Sir French, în raportul său din 18, anunţă că trupele britanice au progresat mult în luptele din ultimele zile.

In regiunea septentrională aliaţii au respins pe duşman mai bine de 48 km.

Comunicat austriac

Luptele din Polonia rusească

Viena.—In Polonia rusească pe linia Ivangorod—Varşovia şi la sud de Varşovia, trupele austro-germane continuă cu succes ofensiva.

Totul pare a arăta că se pregăteşte pe întregul front cea mai mare luptă ce a văzut vre-o dată omenirea.

Calmul neclintit şi siguranţa victoriei, caracteriză trupele noastre în ajunul acestei mari lupte ale cărei legi ele le dictează.

Persia în ajunul războiului

Berlin.—Ştiri din Asia anunţă că printre musulmani domneşte cea mai mare înverşunare împotriva Angliei şi Rusiei.

In Persia în special, toate partidele s'au unit pentru o politică antirusă. Trupele ex-şahului s'au unit acum cu celelalte trupe persiene pentru a scutura jugul rusesc.

Desmintirea declaraţiilor generalului Autenberg

Viena. — Interviewul semnalat la 17 Octombrie, atribuit generalului Autenberg, publicat de ziarul „Estiupag" se desminte ca absolut apocrif.

Procesul din Serajevo

Serajevo.—La procesul lui Princip s'a discutat spre a se şti dacă în ziua atentatului criminalul avea sau nu vrîsta de 20 ani împliniţi, deşi aceasta este fără importanţă din punct de vedere al procedurei penale.

Insula engleza cedata Belgiei

Petrograd. — Anglia a cedat Belgiei, pentru durata războiului, insula Guernesei, pentru a da guvernului belgian facultatea de a realiza activitatea sa legislativă şi guvernamentală.

Durata amnistiei

Bucureşti.—Ziarele publică, un lung comunicat al ministerului de războiu, cu privire la interpretarea decretului de amnistie.

Durata acestui decret e de la 3 Octombrie 1914 pînă la 3 Octombrie 1915.

O senzaţionala descoperire la Petersburg

Petrograd. Poliţia a descoperit în apropierea Capitalei o staţiune de telegrafie fără fir germană.

Amnistia şi puşcariile din Prahova

Ploeşti. — In urma aplicărei decretului de amnistie, puşcăriile din Prahova au fost aproape golite.

Valoarea submarinelor

Milano.—Nimicirea „Palladei" de către un submarin german a mărit neliniştea englezilor.

Sunt uimiţi mai cu seamă de faptul că vasele submarine pot opera la o mare distanţă de la baza flotei. După ştiri din Petrograd un submarin a explorat timp de două zile coasta rusească, fără ca să-l fi descoperit vapoarele de pază ruseşti.

Şi puterea de pătrundere a torpilelor germane îngrijorează mult englezii. In toate cazurile un singur foc a fost de ajuns pentru a scufunda imediat vasul lovit.

Din cauza acestei ordine teribile, se cam clatină basmul despre dominaţiunea pe mare a englezilor. In această privinţă s'au auzit şi voci italieneşti semnificative şi care sunt cu atît mai mult de relevat cu cît legenda despre invincibilitatea marinei engleze, a jucat totdeauna un mare rol în Italia.

Un comunicat rus

Petrograd.—Comunicat al marelui stat major din 18 Octombrie:

Am repurtat succese parţiale în lupte foarte crîncene date în regiunea Varşoviei şi la sud de Przemysl.

La 19 Octombre dimineaţă a sosit la Petrograd principele Arseniu Caragheorghievici, spre a servi în armata rusă pe teatrul de război.

Submarine pentru Turcia

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" află din isvor sigur, că cele două vase germane care au p ecat din Brăila, escortate de vasul turcesc „Goeben", conţineau demontate aeroplane şi submarine destinate Turciei.

Moartea d-nei Maiorescu

Bucureşti. Din Heidelberg vine ştirea, că la 29 Septembrie a încetat din viaţă d-na Maiorescu, care se afla de mai multă vreme internată într'un sanatoriu de acolo.

D. Titus Maiorescu soseşte Joi în Bucureşti.

Importantele declaraţii ale d-lui Salandra

— Politica Italiei rămîne neschimbată —

Roma.—C. Salandra, luînd în primire portofoliul afacerilor externe, a pronunţat un discurs de o mare însemnătate politică.

După ce a adus emoţionante elogii predecesorului său, primul ministru á declarat că directiva politicei externe a Italiei va rămînea tot aceiaşi care a fost şi pînă astăzi.

„Pentru continnarea acestei direcţii, este nevoe de un suflet hotărît şi senin, o viziune limpede a adevăratelor interese ale patriei, o mare chibzuială, care însă nu exclude dacă ar fi nevoe, o acţiune energică şi repede.

Spre a îndeplini, în aceste clipe măreţe ale istoriei programul de politică externă pe care Italia ia însăşi şi l-a impus, trebue ca acţiunea cîrmuitorilor săi să fie fără sfială dar şi fără pripă; să fie cumpănită dar tot odată hotărîtă. Trebue ca îndrumătorii să nu reziste numai a vorbe răsunătoare, ci să facă şi fapte temeinice. Trebue ca sufletul lor să fie curat, lipsit de ori ce prejudiţii şi ori ce idee preconceputa; să nu fie îndemnaţi de nici un sentiment înafară de devotamentul lor luminat, nemărginit, neştirbit către patrie. Trebue ca ei să nu se închine decât intereselor superioare ale Italiei".

Cum au decurs luptele la Przemysl

— Teribilul efect al tunurilor austriace —

Viena.—Corespondenţii de ziare dau următoarele amănunte asupra asediului cetăţei Przemysl:

Primii cazaci au sosit în faţa cetăţei la 16 Septembrie şi până la 22 | 9 cinci corpuri de armată inamică erau măsate în jurul fortăreţei şi se apropiau pas cu pas cu perderi mari, dată fiind opunerea garnizoanei din Przemysl, care aproape zilnic făcea eşiri sprijinită de excelenta noastră artilerie de cetate, foarte eficace chiar la distanţe mari.

La 2 Octombrie, comandantul trupelor de asediu, generalul Radko Dimitrief a trimis comandantului fortăreţei un parlamentar cu cunoscuta invitaţiune, de a preda citadela, ceea ce a fost refuzat cu energia ştiută.

La 5 | 10 Ruşii au început un asalt energic contra frontului sud-estic făcînd în acelaş timp şi atacuri de demonstraţiune contra celorlalte forturi.

Ruşii înaintau în tranşee cu foarfece de tăiat sîrma şi cu bombe de mînă, împinşi înainte de ofiţeri cu lovituri de nagaică. Cei ce voiau să fugă erau omoriţi de tunurile revolver ruseşti şi astfel aceşti nenorociţi, în majoritate rezervişti de 30—40 ani, trebuiau să înainteze cu sorţii unei morţi sigure.

Inamicul a tras cu mare intensitate cu tunuri de calibru 11—21 cm. precum şi cu tunuri de marină.

Asaltul a ţinut 72 ore în şir căci conform ordinului din 5 Octombrie după cum reese şi din depunerile ofiţerilor prizonieri, fortăreaţa trebuia luată cu ori ce preţ.

Indîrjirea luptelor se dovedeşte prin imensul număr de morţi din faţa lucrărilor întărite ale cetăţei. In zona obstacolelor, cadavrele formează pe alocuri mormane de mai mulţi metri.

Armata de asediu se compunea în majoritate din trupe antrenate special pentru lupta de asediu.

Perderile noastre totale se urcă la 500 oameni numai, contra 40.000 morţi la ruşi.

In tot timpul asediului legătura cu restul lumei n'a fost nici odată întreruptă. Ea se făcea prin telegrafia fără fir sau prin aeroplane, cum s'a arătatat prin frumosul zbor din 1 Octombrie al căpitanului de stat major.

Inchiderea golfului Smirna

Berlin.—După închiderea Dardanelelor, a venit acum rîndul golfului Smirna. Intr'adevăr guvernul otoman a făcut cunoscut tuturor puterilor că golful Smirna este închis.

Măsura aceasta loveşte mai cu seamă interesele flotei anglo-franceze.

Sasonoff despre regele Carol

Odesa.—Din Petrograd se anunţă că d. Sasonoff, ministru de externe al Rusiei, a făcut ziariştilor declaraţiunile următoare cu privire la regele Carol:

„Regele Carol n'a fost prietenul triplei înţelegeri; totuşi trebue să recunoaştem că prin moartea lui dispare un om de mare talent, de multă înţelepciune şi cel mai mare diplomat al ultimului timp. Moartea sa este cea mai mare lovitură zilelor noastre.

Suspectul tren sanitar rus din Iaşi

Viena.—„Sudslavische Corespondenz" a trimis ziarelor spre publicare următoarea notă, ca venită din Bucureşti.

Ziarele au înregistrat ştirea că un tren sanitar rus a trecut pe la Ungheni şi Iaşi, îndreptîndu-se spre Serbia. Ori era foarte curios acest fapt, fiind ştiut că Ruşii au o rea organizaţie sanitară, că nu se pot îngriji de proprii lor răniţi, dar încă să alcătuiască trenuri sanitare pentru Sirbi.

Dar ştiri din Orşova ne informează deplin asupra acestor „sanitari" ruşi! cari în momentul ajungerei lor la destinaţie s'au transformat în săpători, aşezînd mine la T.-Severin, Cladova şi Orşova.

Pentru această operă ei au părăsit uniformele lor de Crucea Roşie, îmbrăcînd cele de săpători.

Armata rusă zdruncinată

— Comentariile unui ziar englez —

Viena.—Correspondenz-Bureau zice că ziarul „Manchester Guardian», apreciind situaţia, spune:

„Infrângerea lui Samsonnov în Prusia orientală era mai gravă de cât bătălia din Mukden.

Alte două înfrângeri serioase au urmat lângă Insterburg şi Lick. Nici cea mai puternică armată nu poate sprijini astfel de înfrângeri fără a fi zdruncinată".

Ziarul spune că şansele de victorie ale ruşilor pe Vistula sânt bune, dar trebue să se recunoască faptul că ruşii bat în retragere şi că nu mai este chestia de invadarea Sileziei.

Aliaţii par a fi depreciat forţa rezervelor germane. Rezerva rusească e lipsită de instrucţiune şi aliaţii—cu toată superioritatea lor numerică asupra austro-germanilor—se află în inferioritate în punctele hotărîtoare ale teatrului de războiu.

IARĂŞI REMANIARE

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu a sosit azi în Capitală, venind de la Florica. D-sa a lucrat dimineaţă cu d. Morţun, ministru de interne. La ora 12 primul-ministru a fost primit în audienţă de regele Ferdinand.

La ora 5 după prînz va avea loc un Consiliu de miniştri, în care probabil se va discuta şi despre remaniare.

Circulă din nou svonul că d-nii Morţun, Porumbaru şi Victor Antonescu vor părăsi cabinetul, pentru a face loc d-lor Ferechide, Toma Stelian şi Banu.

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cini şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

M. POSNER

AVOCAT

Iaşi, Str. Banu, 6.

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

DIMITRIE SOFIAN

fost Prezident Curţei de apel

AVOCAT

Strada Sărărie 127

Orele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Casele Schmürer

STRADA STEFAN CEL MARE

De închiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.

A se adresa la proprietar în curte.

De închiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

De închiriet *de la 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

DE INCHIRIET

Şapte apartamente compuse din: patru camere cu bucătărie; trei camere cu bucătărie şi două camere cu bucătărie, avînd fie-care apartament: lumină electrică, apă, magazii pentru lemne de foc şi beciu. Ambele corpuri de casă sunt refăcute în totul din nou şi d nii chiriaşi au putinţa de a se muta imediat în ele. Se pot vizita şi vorbi cu d. Ştefan Donici proprietar, în fie-care zi între oarele 3—6 p. m. strada C. A. Rosetti No. 9 în apropiere de hală,

Lecţiuni *de piano predă profesor rutinat. Str. Albineţ, 23.*

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b. 5 BANI
„ „ „ IV, 40 „

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2298.—Joi 9 Octomb. 1914

Directorii de şcoale secundare

Ne plîngem neîncetat asupra rezultatului pe care-l dau şcoalele noastre. Nu suntem mulţumiţi de el. Cauzele? Negreşit că sunt multe şi nu o dată au fost spuse.

Voiu să insist acum asupra uneia din ele şi fac aceasta cu prilejul unui zvon, ce de mai multe zile circulă prin oraşul nostru, că în curînd vor urma unele schimbări de *directori de şcoală*.

Nu odată am auzit rostindu-se cuvintele că politica trebue gonită din şcoală. Dar par'că era un făcut. De ce se protesta mai mult contra ei, de ce se făcea mai multă politică în şcoale.

Lăsăm de-oparte critica ce se aduce şi s'a adus faptului că pînă şi în potriva oarelor, ai noştri sunt protejaţi, dar ceia ce va putea oricine observa e lipsa de stabilitate în corpul profesoral şi mai ales a Directorului.

Incepe elevul un studiu cu un anume profesor. De bun, de rău, potrivit cu timpul de care dispune şi cu dorul său de muncă, profesorul începe a cunoaşte şi a aprecia la justa lui valoare, pe elevul său.

In loc însă ca starea aceasta să se continue şi între profesor şi elev să se stabilească acea legătură sufletească necesară bunului mers al învăţăturii, elevul încape, pentru acelaşi studiu, pe mîna altui profesor în anul următor.

Se reiau lucrurile d'a capo cu noul profesor şi acest fapt repetîndu-se ani de zile, e uşor de văzut la ce rezultate duce.

Dar ceia ce mai ales contribue la reaua impresiune ce lasă în public şcoalele noastre, e deasa schimbare a administratorilor şcoalei.

E o raritate astăzi să auzi că cutare profesor a putut sta director de şcoală timp de 15 ori 16 ani, după cum aceasta se întîmpla mai înainte. Şi lumea care stă să facă comparaţie între produsele de astăzi ale şcoalelor noastre şi cele de acum 10 ori 12 ani în urmă nu stă la îndoială să recunoască marile merite ale acestora.

Era mai multă stabilitate în persoana Directorilor de şcoale, de cît cum este astăzi.

Noi am ajuns să considerăm astăzi ca un progres adus de vremurile noastre, ca să ştirbim cît se poate de mult autoritatea directorilor de şcoale. Şi o ştirbim prin deasa lor schimbare, precum şi prin aceia că am centralizat totul în Bucureşti.

In ministerul învăţămîntului de multe ori un scriitor strică toată combinaţia metodică pe care unii directori de şcoale au alcătuit-o. Se întîmplă chiar că păreri foarte la locul lor şi apropiate şcolei pe care un director o conduce, nu sunt considerate ca bune de şeful de biurou, care raportează directorului de minister.

Unde mai puuem apoi că directorii şcoalelor secundare se iau fără nici o socoteală, sau mai bine zis după socoteala cluburilor politice?!

Astfel vezi şcoale, între cari unele speciale, le-au directori veniţi de la şcoale cari n'au nici în clin nici în mînecă cu acestea. Şi e uşor de văzut că aceştia neavînd legătură cu şcoala pe care o administrează nu pot să-i dea îndrumarea cerută de adevăratele ei nevoi. Cînd aduci ca Director pe un profesor de la altă şcoală, e evident că acesta nu cunoaşte nici elevii, nici profesorii colegi. De multe ori profesorul director nici nu face lecţiuni cu elevii şcolei unde e director, căci are materia pe care o predă şi oarele de studiu, la altă şcoală.

Şi aşa ajungem să ne învîrtim într'un cerc viţios. Administraţia centrală se plînge că nu găseşte directori buni pentru şcoale, iar directorii la rîndul lor se plîng că nu li se dă nici un mijloc pentru ca să-şi poată îndeplini cu succes chemarea lor.

Şi evident este că în primul loc la asemenea stare de lucruri duc desele schimbări de directori, schimbări impuse de cluburile politice. Un asemenea director ştie că nu va rămînea, de aceia chiar dacă are plăcere şi plăcere de a munci, nu o va face, pentru că nu e sigur de ziua de mîne.

Pentru buna rînduială în şcoală, pentru mai multă întocmire a tinerimei şcolare, pentru învăţătură este timpul a ne gîndi să încunjurăm funcţiunea de Director cu toate garanţiile pentru durabilitate.

Să se aleagă Directori de şcoale, punîndu-se condiţiuni de admisibilitate, dar să se ştie că cel ce o dată a ajuns aici, va rămînea.

Să se dea apoi autoritate Directorilor asupra elevilor şi profesorilor. Autoritatea centrală să dea încredere mai mare decît cum face astăzi, Directorilor. Nu e o ruşine, de exemplu, ca să nu fie crezut pe cuvînt Directorul care vine şi adevereşte cum că un profesor a putut fi bolnav într'o zi sau două?

Şi apoi cîte nu sunt împrejurările, cînd Directorul primeşte reproşuri de la un şef de birou din minister?

Cred că chestiunea aceasta trebue dezbătută, cercetată şi văzută sub diferitele ei aspecte şi să i se dea o soluţiune, care să ne facă a vedea că în adevăr mergem pe cale de adevărat progres.

Am susţinut altă dată că s'ar putea acorda şcoalelor noastre secundare *o oarecare autonomie*.

Acum, cînd avem un corp profesoral care prin titluri şi examene *este egal cu cel universitar*, cred că s'ar putea face un început de autonomie cu numirea Directorilor.

Profesorii fiecărei şcoale secundare să aleagă pe trei dintre colegii lor, pe cari îi socotesc mai apţi pentru această demnitate şi cari întrunesc anumite condiţiuni de stagiu, iar ministerul să numiască dintre aceşti trei pe cel ce-l crede mai potrivit cu însărcinarea ce i se va da.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Copertă.

Probabil că, întemeiat pe gravele preocupări ale marelui public, celebrul nostru concetăţean încearcă să strecoare un imens volum, de peste 1000 de pagini, tipărit cu sacrificii de către librăria C. Sfetea şi intitulat:

Opere complecte
FILOZOFUL CONTA
Poezii, cugetări, teoria fatalismului etc.
Un studiu biografic, note explicative etc.
de
Octav Minar

Rîndurile „Filosoful Conta" şi „Octav Minar"—tipărite în slove roşii.

Aşa dară nu opere de... V. Conta, ci opere complecte de O. Minar. *Aceasta* însamnă copertă combinată de publicistul misit.

Va înghiţi Iaşul şi această ruşine?

Situaţia în Rusia

Berlin.—Guvernul rusesc a comunicat la Paris dorinţa ca Franţa să înceapă o ofensivă mai puternică. Ziarul *Manchester Cuardian* constată pe de altă parte, că Rusia a desamăgit aliaţii ei prin puţinele fapte războinice pe care le poate număra.

Trupele ruseşti nu ar fi mai departe acum de cît erau şi la sfîrşitul lunei August şi nici armata cea mai numeroasă nu ar putea suporta înfrîngeri atît de grave, ca acelea de la Daunenberg, Insterburg şi Lyck fără a fi în mod destul de serios dezmembrată.

Ziarele ruseşti se plîng de evidenta lipsă de entuziasm războinic. Publicistul Struve, bine cunoscutul în toate cercurile societăţei, adresează tuturor studenţilor un apel în care spune, că toţi trebue să se dedice în aceste ore grele apărărei patriei.

Profesor Speranski din Moscova arată într'un articol că mînăstirile ruseşti, cari posedă averi nemăsurate, nu fac nimic pentru a uşura grozăviile războiului. Nici măcar între femeile de la crucea roşie nu se găsesc membre de la mînăstirile de călugăriţe. In Moscova este atîta lipsă de lazarete că multe transporturi de bolnavi trebue să aştepte zile întregi pînă ca răniţii să găsească adăpost. Lazaretele provizorii nu sunt prevăzute cu cantitatea suficientă de medicamente. Din cauza aceasta, deprimarea în Moscova este mare. Din Cracovia vine ştirea că în rîndurile ruşilor au izbucnit boli epidemice cari fac ravagii oribile. Afară de aceasta lipsa de provizii se face mult simţită. In armata rusă din Njemen este lipsă de tunuri moderne şi puşti.

Intre cele 24 de tunuri pe cari Ruşii le pierdură la Schierwindt erau două de sistem vechi de tot, iar la cele două sute de prizonieri se găsiră puşti de toate sistemele. Din cauza lipsei de tunuri de cîmp cari trag departe au fost aduse de multe ori tunuri de vapoare în front.

Pînă acum sunt zece districte (circumscripţii) din Polonia rusească administrate de germani sub obăduirea prezidentului guvernamental contele de Meervdidt ajutat de unsprezece consilieri judeţieni prusieni. Asemenea au fost puse în exploatare mai multe linii ferate din Polonia de sud de funcţionarii căilor ferate prusiene.

Mici Polemici

Ziarele austriace consolează mereu pe cetăţenii Lembergului şi Cernăuţului că... Przemysl nu este luat de Ruşi.

Slabă mîngîiere!

*

Mai toate puterile beligerante povestesc mereu despre „succese parţiale".

Buletinele nu sunt tocmai în... parţiale.

*

Comandantul Von Beseler care a luat Anversul a căpătat 7 diplome de doctor de la universităţile germane.

Iată diplome căpătate fără bătaie de cap, dar nu şi fără... bătaie.

*

Primarul oraşului continuă cu încasările timbrului pentru concentraţi. Nu cumva calcă legea timbrului?

*

A propos de timbru.

La operetă timbrul nu e un obstacol ca lumea să năvălească la teatru; cînd va juca trupa dramatică,—nu timbrul va face să fie sala goală, ci altă ceva.

*

Un ziar află că generalul Hindenburg, s'a opus totdeauna la secarea lacurilor mazurice care s'au arătat atît de importante.

Deviza lui pare c'a fost; lacuri să fie că ruşi vor fi cît lumea!

Ştiri din străinătate

Clémenceau în activitate.—Cu drept cuvînt lumea cultă de pretutindeni urmăreşte, zi cu zi, activitatea febrilă a lui Georges Clémenceau una din personalităţile cele mai reprezentative ale Franţei de astăzi.

Cu toată dorinţa de a-şi servi patria bătrînul om de stat n'a putut uita, probabil în unele momente că în fruntea Republicei de astăzi stau oameni cu care a luptat necontenit, ca d-nii Poincaré, Briand, Millerand şi alţii. Aceste uitări, i-au atras reprimande, cenzurări şi suspendări, aşa că fu silit să schimbe, provizor, titlul ziarului din „L'homme libre" în „L'homme enchaîne".

Iar mai dăunăzi fu silit să recurgă la un ziar din Geneva ca să dezmintă faţă de Europa cultă o ştire telegrafiată preste tot şi care-i atribuia un ciudat articol—Clémenceau îl declară inventat—prin care ar fi cerut a nu se da îngrijire medicală rîniţilor germani.

Clémenceau, care e şi medic, dezminte vehement această calomnie pusă în circulaţie de răuvoitori.

INFORMAŢII

Un nou doliu loveşte romînimea. Dimitrie A. Sturdza, fostul şef al partidului naţional liberal, omul care a trăit zi cu zi viaţa publică a dezvoltărei noastre contemporane, s'a stins.

Dispare un mare patriot, un muncitor fără preget şi fără seamăn pe ogorul culturei şi dezvoltărei noastre naţionale, un bărbat de stat care a prezidat sau luat parte la multe din actele însemnate din viaţa Romîniei moderne.

Ne descoperim cu adînc respect înaintea rămăşiţelor acelui care a fost un mare patriot, un neasemuit muncitor, un fruntaş între fruntaşii vieţei noastre publice.

Odihnească-se în pace, acel care n'a cunoscut odihna în viaţa lui!

Iaşul şi donaţiunea regelui Ferdinand

— Telegrama Colegiului universitar —

Colegiul universitar s'a întrunit aseară, sub preşedinţia d-lui Al. Filipide.

In unanimitatea celor prezenţi s'a hotărît a se mulţumi regelui Ferdinand pentru frumoasa donaţiune făcută Iaşului.

Iată textul telegramei trimise:

Sire,

Marele Colegiu al Universităţii din Iaşi întrunit astăzi în şedinţă plenară, rosteşte Majestăţii Voastre cele mai adînci şi respectuoase mulţumiri pentru mărinimosul dar în scopul de a înfiinţa în Iaşi un orfelinat de fete.

Acest dar întregeşte îngrijirea de cultura femeei romîne, începută de Augusta noastră Regină Maria prin înfiinţarea în Iaşi a şcolei ce-l poartă numele şi continuă opera începută de Marele Vostru premergător, înfiinţătorul căminului studenţesc dela Universitatea noastră, memoriei Căruia ne închinăm cu recunoştinţă.

Aducîndu-Vă aminte de Iaşi din ziua întăi a suirii Majestăţii Voastre pe tron a ţi adus un prinos de mîngăere acestui oraş, din jertfirea căruia a pornit înfiriparea statului romîn prin unirea ambelor ţări surori sub neuitatul Alexandru Ion I, stat, care a fost apoi întărit prin neatîrnare şi regalitate de Marele Vostru unchiu, Regele Carol I şi care aşteaptă acuma de la Majestatea Voastră rotunzirea lui peste tot neamul românesc.

Telegrama urmează să fie semnată şi de ceilalţi profesori cari, din diferite cauze, n'au putut lua parte la şedinţa de ascară.

Guvernul a fost avizat oficial că guvernul german a permis să se expedieze două trenuri cu muniţiuni pentru Romînia.

In baza acestei permisiuni fabrica Krupp a şi expediat azi douăzeci de vagoane cu muniţiuni şi Mercuri va expedia alte douăzeci de vagoane.

Astfel în cîteva zile vor sosi în ţară douăzeci de vagoane cu muniţiuni din Germania.

La şcoala inferioară de meserii din strada L. Catargiu No. 23 se mai află 9 locuri disponibile. Elevii învaţă în această şcoală croitoria bărbătească. Durata cursurilor este de 5 ani. Din venitul net al comandelor se dă elevilor 50 la sută la absolvire în unelte şi bani, fapt care le înlesneşte în urmă practicarea meseriei.

După cei 5 ani de studii elevii primesc certificate de absolvire care le dau dreptul să facă un an armată.

Pentru a fi admis în şcoală se cere: actul de naştere, actul de vaccină şi certificatul de absolvirea cursului primar.

Termenul de înscriere este până la 15 Octombrie.

Serbare militară.—Cu prilejul eşirei la pensie a d-lui căpitan Theodor Balmez comandantul companiei a II-a de jandarmi pedeştri, o frumoasă serbare a avut loc eri la această companie, la care au participat toţi ofiţerii şi soldaţii acelui corp. Au fost solemne onorurile pentru comandantul ce pleacă, iar d. locotenent Emil Andrievici, a ţinut o inimoasă cuvîntare, care a produs o adîncă impresie asupra trupei. D. căpitan Balmez mişcat, a răspuns, luîndu-şi ziua bună de la toţi.

O frumoasă statuetă de bronz şi un elegant baston au fost oferite d-lui căpitan Balmez, ca amintire.

D-na Marie Alex. Cuza a donat societăţei Crucea Roşie a Doamnelor din Romînia 28 pansamente, pentru care i se aduce vii mulţumiri.

Şcolare.—Următoarea mişcare s'a făcut în personalul didactic primar din localitate:

1) D-na Eugenia Ianculescu, învăţătoare la Andrieşeni, a fost detaşată la şcoala de fete No. 9 „P. Poni" în locul d-nei Elena Antonescu detaşată în altă parte.

D-ra Constanţa Jellea, suplinitoarea d-nei Antonescu, rămîne în disponibilitate.

2) D-na Elena Antonescu, ce fusese detaşată la şcoala de fete „Carmen-Sylva" se detaşează la şcoala de băeţi No. 5 „V. Adamachi", în locul d-lui I. Dimitriu dela şcoala medie de băeţi.

3) D-na Viorica Leca este trecută la catedra sa dela şcoala de băeţi No. 4 „V. Conta".

4) D-na Elena Closs este detaşată la şc. de fete No. 6, în locul d-rei Margareta Savinescu, suplinitoare pînă'n prezent a titularei Lucreţia Borcescu detaşată la Botoşani.

D-ra Margareta Savinescu rămîne în disponibilitate.

5) D-ra Elena Vasilescu de la şcoala de fete «Alex Badareu» se detaşează la şcoala de fete No. 1 „Carmen-Sylva".

6) D-na Zenia Petrovanu, învăţătoare în jud. Muscel, se detaşează la şcoala de fete No. 10 «Alex. Badareu», în locul d-nei Eliza Vasiliu, detcşată la şc. de băeţi No. 2 «Carol I»,

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primeşte nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secţia I prin o petiţie fără timbru adresată Primului Preşedinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naţionalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanţa de plata contribuţiei.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 şi 7 p. m. unde d-nii avocaţi *S. P. Georgescu, C. Jornescu şi G. Dornescu, delegaţi ai clubului, vor fi la dispoziţia lor.*

Falşificator de bilete de C. F. R.—Zilele trecute a sosit în localitate d. Controlor din direcţia C. F. R. Hugo Horacek, avînd delegaţiunea d-lui jude instructor, cabinetu IV Bucureşti pentru a i se da concurs pentru descoperirea unui bănuit complice din acest oraş în aceste fraude. Cu concursul siguranţei locale, s'a stabilit că complicele este Avram I. Perlitz comerciant ambulant care a fost arestat în gara locală pe cînd se înapoia din Huşi şi înaintat sus arătatului cabinet de instrucţie la Bucureşti.

Pînă eri agenţia „Thalia" încasase peste una mie lei din timbrele concentraţilor aplicate pe biletele operetei Maximilian.

D. H. Nelken, preşedintele epitropiei spitalului izraelit din localitate a primit eri următoarea telegramă:

„Majestatea Sa Regina mulţumeşte d-lor epitropi pentru condoleanţe".

General adjutant, *Mavrocordato.*

Sinuciderea d-lui D. Gheorghiu.—*Azi, la orele 11 jum. înainte de amează, s'a sinucis în grădina Copcu Dimitrie Gheorghiu, cunoscutul mare proprietar. El şi-a pus capăt vieţei, trăgîndu-şi un foc de revolver în tîmpla dreaptă. Moartea a fost instantanee.*

*

Dimitrie Gheorghiu era prea bine cunoscut în localitate, unde are numeroase proprietăţi. El a fost pe vremuri ajutor de primar şi consilier comunal.

De cîţiva ani s'a mutat la Constanţa unde a devenit proprietar de numeroase case. Aci ocupa o prea frumoasă vilă.

Venea regulat la fie ce două săptămîni la Iaşi, unde mai avea afaceri.

El sosise Duminică în Iaşi şi nimeni nu putea bănui funesta hotărîre ce probabil luase.

*

Corpul defunctului a fost transportat la morga. In acelaş timp a fost înştiinţată familia.

Cauzele acestui act disperat sunt încă necunoscute.

In hainele regretatului nu s'a găsit nici o scrisoare, care să explice cauza sinuciderei,

In buzunarele hainei nu s'a găsit de cît suma de 85 de bani.

Pagini sîngeroase din istoria omenirei, datorite intrigilor nenumărate ale Curţilor franceze din secolele trecute, sunt splendid reconstituite în „Noaptea sf-tului Bartolomeu", filmul uriaş în şase acte, care se reprezintă astă seară Mercuri pe ecranul cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli. Noaptea sf-tului Bartolomeu este o minuţioasă adaptare după «La reine Margot" grandioasa capo de operă a lui Alexandre Dumas-tatăl.

Măreaţa dramă e plină de emoţiuni în care se deslănţuesc marile patimi omeneşti. Ea ne redă cu minuţiozitate intrigile Curţei Regale din epoca lui Carol al 9-lea şi a Catherinei de Medicis.

Filmul uriaş, prins în culori naturule. care face furori pretutindenea, întrece absolut totul ce s'a arătat pînă în prezent.

O bogăţie de costume identic reproduse după acea epocă, decorurile feerice şi pline de farmec, măestria interpretărei a întregului ansamblu al Comediei Franceze din Paris, dau atîta splendoare acestui roman celebru, că poate fi clasat absolut ca o desăvîrşită artă scenerică.

Din cauza excepţionalului metraj al acestei drame, spectacolul va începe fix la ora 9 şi un sfert.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ sau RINICHI, CONSTIPAŢIE etc.

Observaţi bine ETICHETA DE PE STICLĂ şi PLOMBELE DE ÎNCHIDERE care trebue să poarte numele meu Dr. A. RĂTIANU şi marca „SINTEZA".

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

In chestia neutralităţii Belgiei

— Belgia era la ordinele triplei înţelegeri —

Berlin 20.—„Gazeta Germaniei de Nord" scrie asupra neutralităţei Belgiei.

O mărturisire extrem de remarcabilă asupra raporturilor strînse existînde între Belgia şi tripla înţelegere, a fost făcută, cu puţin înainte de izbucnirea războiului, de către socialistul belgian De Rouckers într'un articol al revistei socialiste „Mensuale Zeit" de la 3 Iulie.

Vorbind despre victoria clericalilor belgieni în alegerile din 1912 şi comentînd urmările ei, adaugă: „Armata noastră de război, după ordinul triplei înţelegeri, care se arata proteguitoară poziţiunilor noastre întărite, a fost urcată la forţa de 150,000 oameni, la cîteva zile după alegerile din 1912, cedînd atunci puternicilor precisiuni ale Franţei şi Angliei şi neapărat şi ale Rusiei.

Sienkievici şi Tarismul

Berlin.—Henri Sienkievici, celebrul scriitor naţional polon, publică în ziarele poloneze un vehement protest în potriva încercărilor presei ruseşti de a-l recomenda ca un prietin al ţarismului.

Se ştie că în ziarele ruseşti apăru un articol ca fiind tot al lui Senkievici şi prin care acesta îşi exprima dorinţa în succesul cauzei ruseşti.

Ori acum Senkievici arată că acel articol este pur şi simplu o falşificare.

Rezerviştii austriaci din America

Londra. — Ziarele arată că 55,000 rezervişti austriaci cari se află în Statele-Unite nu se pot întoarce în patrie. Ei vor fi capturaţi.

Procesul din Serajevo

Serajevo 20. — La procesul de înaltă trădare martorul Tryfko Kustuevici face depuneri caracterizînd procedeurile „Narodnei Obrana". El zice că a căutat de lucru în Belgrad unde a fost arestat de jandarmi şi recomendat căpitanului Tancovici care l-a angajat ca comitagiu.

140 de cometagii au fost instruiţi cum să distrugă podurile şi tunelurile cu dinamita, — generalul Tancovici le-a făcut inspecţie.

«Narodna Obrana» se ocupa şi cu şpionagiul.

Martorul continuă prin a spune că n'a auzit în Serbia de cît cuvinte de ură contra Austriei.

Alt martor dă informaţii asupra acţiunei „Narodnei Obrana" care fiind subvenţionată de guvern tindea să lupte contra monarhiei şi să provoace răscoala provinciilor turce.

(Corrbureau)

Cît va dura resboiul

Berlin.—Din Brixen se anunţă, că generalul Hindenburg întrebat de o tînără copilă, cît va dura războiul, a răspuns:

— „Războiul va dura pînă ce totul se va supune dorinţei noastre".

Lupte navale

Berlin.—La luptele navale din Marea Nordului, în care vasele germane au scufundat un submarin englez, au luat parte zece încrucişătoare.

Un protest al Germaniei

Bucureşti.—Guvernul german a adresat tuturor ţărilor neutrale şi Franţei un protest împotriva modului barbar cum sunt trataţi prizonierii şi răniţii germani de către francezi.

Germania adresează acest protest în numele umanităţei şi al civilizaţiei.

Dezmintire

Bucureşti.—Legaţiunea engleză anunţă că ştirea dată de ziarele germane despre o revoluţie a somalilor este lipsită de temeiu.

Scufundarea unui încrucişator japonez

Berlin—Crucişătorul japonez Takatşo s'a lovit de o mină lîngă Kiatschau şi s'a scufundat împreună cu 264 mateloţi. Numai un ofiţer şi 9 marinari au fost salvaţi.

Neînţelegeri sârbo-bulgare

Sofia 20—Ministru Bulgariei la Niş, care în zilele din urmă a vorbit în mai multe rînduri cu geranţul ministerului de externe despre situaţia din ce în ce mai rea a Bulgarilor în noua Serbie, comunică faptul că propunerile de tranşare făcute pe baza anchetei mixte sîrbo bulgare în Strumiţa, au fost refuzate de guvernul sîrb.

Germanii organizează armata turcă

Petrograd. — Colonelul german Icheck a sosit la Damasc spre a organiza trupele siriene şi pe beduinii înrolaţi în armata turcă.

Devastări în Rusia

Petrograd.—Ministrul de interne al Rusiei a primit statistica devastărilor în urma năvălirei austriace în guvernămintele Lublin şi Kholm. 4250 de imobile au fost incendiate, a căror valoare s'ar ridica la suma de 3 milioane ruble.

Fruntaşi ardeleni în Capitala

Bucureşti. — Aproape toţi fruntaşi romîni din Ardeal, membri ai comitetului naţional, se află în capitală.

Pregătirea corpurilor coloniale

Berlin.—Persoane sosite din Zamzibar spre Neapole, afirmă că la Port-Said au întîlnit numeroase vase engleze şi franceze cari transportau trupe indiene spre Egipt, unde se pregătesc corpurile coloniale de expediţie.

Franco-englezii vor lupta pînă la sfîrşit

Petrograd.—20—Ziarul «Times» zice că englejii se luptă cu hotărîrea fermă de a învinge, chiar dacă armatele franceze şi engleze vor trebui să se sprijine pe Pirinei.

Opinia publică engleză este foarte nemulţumită de importaţiunea şi aprovizionarea Germaniei prin ţările neutre.—Presa engleză cere încetarea acestui comerţ nelegal.

Neutralitatea Bulgariei

Sofia.—Ziarele oficioase publică o nouă declaraţie de neutralitate, zicînd că Bulgaria îşi va pastra această atitudine, cîtă vreme nu se va cerca a i se ştirbi integritatea sau a-i atinge demnitatea.

Ziarele opoziţioniste continuă propagandă pentru o înţelegere cu Rusia.

Ziarele independente acceptă neutralitatea, şi stăruie într'o înţelegere cu Romînia.

Moartea lui D. Sturza

Bucureşti. — Astă noapte a încetat din viaţă D. Sturza, fostul prim ministru.

Inmormîntarea va avea loc Joi după prînz. Guvernul a hotărît ca funeraliile să fie naţionale.

Comunicat german

— Luptele la Lille — Scufundarea unui submarin englez

Telegramă oficială către Consulatul German din Iaşi, sosită prin Bucureşti la 21 Octombre:

Marele cartier raportează: Incercările duşmanului de a ne ataca în regiunile la vest şi nord-vest de Lille, au fost respinse de noi cu mari perderi pentru duşman.

Amiralatul sub 20 Oct. comunică; La 18 cr, în litoralul german al mărei Nordului a fost nimicit submarinul englez E 3 şi după o telegramă Reuter la 17 cr. un crucişător japonez lovindu-se în golful Kiaotschau de o mină s'a scufundat cu aproape întreg echipamentul. Marele cartier, 20 Oct.

Trupele germane care a ansează de la Ostdenda dealungul coastei au dat pe la sectorul Yser la Nevoport de formaţiuni ale inamicului, cu care stau în luptă de alaltăeri. Ieri au fost respinse la vest de Lille încercările de avansare ale duşmanului, cu perderi considerabile pentru el.

Po teatrul de războiu din răsărit nu s'a întîmplat nimic de seamă.

Alungarea ruşilor din Ungaria

B.-Pesta. — Ultimele resturi ale trupelor ruseşti cari au pătruns în ţinutul Maramureş-Siget au fost alungate de trupele ungare, aşa că ruşii au suferit o nouă înfrîngere la Keretmazol, de unde au fu it în grabă. Astfel că acuma tot teritoriul ungar este curăţit de ruşi.

Tranzit important pentru Turcia

Bucureşti.—La trenul de Predeal, care a sosit ieri în Bucureşti, se afla ataşat un vagon german, hermetic închis. Acest vagon a fost ataşat la trenul de Giurgiu şi condus pînă la Ramadan. Cuprinsul vagonului a fost îmbarcat şi trecut la Rusciuk, de unde apoi cu un tren special vagonul a fost expediat la Constantinopole.

Demisia cabinetului

-- Cine va forma noul cabinet. Nu va fi un guvern naţional --

Bucureşti.—In consiliul de miniştri de ieri, care s'a ţinut acasă la d-nul Costinescu, din cauză că acesta ie bolnav, s'a făcut cunoscut că d. Brătianu a prezentat M. Sale Regelui demisia cabinetului.

Din cele discutate reesă că pentru moment nu poate fi vorba de un guvern naţional. Aceasta din cauză că nu s'a produs nici un nou fapt care să justifice vre-o schimbare de atitudine şi în al doilea loc din cauza divergînţelor de păreri, care exista în sînul partidului conservator.

*

Dat fiind împrejurările grave externe şi întru cît este vorba de primul guvern format sub domnia Regelui Ferdinand, Suveranul va consulta pe preşedinţii corpurilor legiuitoare şi şefii opoziţiei.

Părerea tuturor cercurilor este că tot d. Brătianu va fi însărcinat cu formarea noului minister.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA.** *Mitropoliei 2 (casele Băncel de Credit)*

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

NOUL INSTITUT DE BAEŢI

„GH. ASACHI"

Iaşi, str. Toma Cosma No. 13

pentru elevi de curs secundar, comercial, interni, semi-interni şi externi.

Gazda pentru elevi în cele mai avantajoase condiţiuni.

Preparaţii zilnice (curs de repetiţie), dela 4 ½—6 ore p. m. la fiecare obiect sau la toate, pentru elevi dela diferite şcoli (Taxa 100 lei anual—10 lei lunar).

Educaţie şi îngrijire aleasă. Locuri limitate. Taxe foarte avantajoase.

Corpul profesoral şi asociaţii:

A. D. Atanasiu, profesor titular la Belle-Arte şi Liceul Naţional;
A. Aurescu, profesor titular la Conservator şi Liceul Internat;
I. Bejan, profesor titular la Liceul Internat;
C. Botez, prof. titular la Gimnaziul Alex. cel Bun şi Liceul Naţional;
C. I. Botez, licenţiat în fizico-chimice;
Dr. Traian Bratu, profesor universitar;
Aurel Cupfer, licenţiat în litere;
I. Constantinescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dolijan, profesor titular la Gimnaziul Ştefan cel Mare şi Liceul Naţional;
Preot Cic. Iordăchescu, licenţiat în teologie şi litere;
Gh. Manoliu, profesor titular la şcoala normală «V. Lupu»;
Arhim. Gherasim Miron, profesor titular;
Gh. Nedelcu, profesor titular la Gimnaziul Alex. cel Bun;
Gh. Nica, licenţiat în litere;
Nemţanu, profesor de gimnastică;
Vasile Popescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dr. St. Possa, profesor la Belle-Arte, medic al institutului;
Preot C. Roşescu, licenţiat în teologie;
Sanno Roth, absolvent al facultăţei juridice din Viena;
I. Stamboliu, prof. titular la Liceul Naţional;
Gh. Scorpan, prof. titular la Liceul Naţional;
V. Teodoreanu, profesor titular la Liceul Naţional.
Em. Ţilenschi, profesor definitiv.

Preparatori şi pedagogi speciali la **cursul de preparaţie** şi pentru limbi străine.

Inscrierile se fac în localul institutului strada Toma Cosma No. 13 şi la soc. „Vulturul" str. Alexandri No. 9 (vis-à-vis de Primărie) în orele de la 10—12 şi 4—6 p. m.

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Studentă *prepară elevi curs primar şi secundar.*

A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.

DR. HALPERN

IAŞI, STRADA POMIR 6,

(Casa Dr. Finkelstein)

VECHIU MEDIC PARIZIAN

BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —

Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

Doctor S. Oulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(fosta str. Veche), vis-à vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

De închiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De Inchiriet *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2299.—Vineri 10 Octomb. 1914

Dimitrie Sturza, apologistul Regelui Carol I

Apare oarecum simbolică moartea celui mai bătrîn om politic al Romîniei, Dimitrie Sturza, cîteva zile după săvîrşirea din viaţă a Regelui Carol I, pentru care decedatul om politic şi scriitor avea un adevărat cult.

Cu prilejul serbării a 30 de ani de domnicalui Carol I, secretarul perpetuu al Academiei Romîne, D. Sturza, luă sub auspiciile sale tipărirea unei însemnate opere apologetice, redactată de Eugen Brote. Din cuprinzătoarea prefaţă, semnată de defunctul Sturza cităm cîteva pasagii caracteristice.

«...Guvernul provizor de la 11 Februarie 1866 află chestiunea Dinastiei întreagă. De aceia el se şi lovi din capul locului de greutăţi ce se păreau imposibile de învins. Lucrurile ajunsese, în Martie, la o situaţiune aproape disperată, in cît patrioţi luminaţi ca Manolache Costache împingeau la alegerea unui Domn pămîntean.

A trebuit o lucrare uriaşă pentru a ieşi din labirintul în care intrasem şi a ne opri de-odată în faţa lui Carol de Hohenzollern, a unui principe capabil de a înţelege deplin şi de a îmbrăţişa cu căldură misiunea sa. A trebuit o lucrare uriaşă pentru a schimba opiniunea Puterilor mari ale Europei. A trebuit însă, mai presus de toate, o mare sinceritate de convieţiuni, o mare curăţenie de suflet, o voinţă clară şi hotărîtă din partea barbaţilor cari aveau în mîni direcţiunea mişcării din 1866, pentru a izbuti ca dorinţa ţării să devie o realitate.

Oricine va lua cunoştinţă de mesagiul adresat Camerei legiuitoare în 28 Aprilie 1866, care este inventariul Romîniei de la începutul Domniei Regelui Carol şi va urmări de acolo înainte cei 30 de ani ai acestei fericite Domnii, se va convinge că Domnia lui Voda Cuza nu mai putea dăinui; că prelungirea ei ar fi avut de rezultat un dezastru naţional şi că ziua de 11 Februarie 1866 a fost un fapt patriotic.

Ce ar fi devenit Romînia, dacă n'ar fi fost 11 Februarie 1866? Şi ce a devenit Romînia cu 11 Februarie 1866? Răspunsul nici nu se poate astăzi discuta!

In 30 de ani: stabilitatea în Stat, purtarea unui războiu victorios, desfiinţarea vasalităţii, dobîndirea, înălţarea Regatului, recunoaşterea de către toate Statele a poziţiunei europene a Romîniei, răspîndirea în lume a unui nume onorabil şi respectat—şi, pe lîngă aceste, progresele însemnate culturale şi economice făcute în toate direcţiile activităţii unui popor plin de viaţă. Iată fructele zilei de 11 Februarie 1866!

...„Ca o piatră de hotar între trecut şi viitor s'a aşezat Domnia de peste 30 de ani a Regelui Carol, cu care Romînia modernă şi-a început traiul. Această Domnie nu-şi are însemnătatea ei numai în acest fapt al lungei sale durate, ci mai ales în aşezămîntul puternic şi în mersul temeinic al noului stat. Munca poporului fu o muncă organizată şi a devenit astfel spornică. La dînsa s'a mai adaos munca neobosită a Aceluia care sta în capul naţiunii şi a cărui viaţă s'a înfipt atît de adînc în însăşi viaţa poporului, încît a devenit o parte din ea.

Sorgintea acestei munci comune a fost limpede. Poporul era împins de nevoile şi aspiraţiunile sale legitime,—Suveranul, de un simţimînt viu al datoriei...“

Pe acelaşi ton apologetic sunt scrise zecile de pagini mari şi documentate ale prefeţei.

Se ştie că adeseori s'a imputat defunctului Sturza tonul aspru, mereu învinuitor, faţă de predecesorul primului Rege,—Domnitorul Cuza. Din unele rînduri citate mai sus se poate vedea cum privia fostul secretar al divanului ad-hoc scurta şi fecunda domnie a celui dintâiu Domnitor peste Principatele-Unite, întru cît vedea în actul de la 11 Februarie un moment salvator.

Dar acum nu e un moment de critică, ori de judecată, ci de simplă documentare în legătură cu o nouă actualitate tristă: dispariţia unui harnic colaborator al unui Mare Suveran.

△

Mici Polemici

Marele scriitor polon Sinkiewici protestează contra unor publicaţiuni ruseşti pe seama lui.

Par'că ruşii se... sinkisesc de protestările unui poet!

*

Dintr'un singur punct de vedere ne-ar surîde o ocupaţiune străină în Iaşi: poate s'ar instala şi la noi aparate telefonice cum se cade...

*

Un ziar anunţă că în Bucureşti s'a constituit „Cercul intim artistic impotenţial“.

Sperăm că e vorba numai de o impotenţă pur artistică.

*

Ce fel de «opere» a vîndut Octav Minar editorului Sfete.

Exclusiv sfete... risite.

*

Un intelectual oferă — printr'un anunciu în «Mişcarea»—lecţii de limba rusă.

...Tocmai acum „cînd ruşii au evacuat Bucovina?

Ştiri din străinătate

Un actor decorat. — Unul dintre cei mai distinşi artişti ai Burgului din Viena' Paulsen, a fost decorat cu „Crucea de fier“ pentru că s'a distins în aripa dreaptă a armatei germane într'o luptă cu zuavii francezi.

Cronicarul care descrie cariera lui Paulsen arată că renumele artistului fu dobîndit într'un rol din piesa engleză „Mîntuirea Dorotheei“ de Sutro.

Odată cu Paulsen au căpătat aceiaşi decoraţie poetul liric Fritz von Unruh, un scriitor aproape celebru şi eminentul fizician Nernst.

Cum suffăr Regii

Sub impresia marei lovituri ce primise în 1874 Familia Regală a Romîniei, prin moartea micei princese Maria, Carmen Sylva scrise următoarele «Cuvinte sufleteşti» vrednice de reamintit pentru duioşia şi sinceritatea lor.

«...Cînd durerea şi mîhnirea ne cuprind din nou sufletul, adese stăm uimiţi şi înspăimîntaţi şi de aceia durerea şi mîhnirea ne par atît de grele de suferit. Mai vine şi nerăbdarea noastră, căci credem că am putea răsturna de pe noi durerea şi grija şi că iarăşi am putea fi veseli ca mai înainte. Mult timp trece însă pînă ne convingem că durerea şi mîhnirea care ne sfîşie o suferim necontenit, că nu o putem alunga din inima noastră, că trebue să trăim mai departe cu dînsele o viaţă nouă mai aşezată, mai grea.

Trebue să învăţăm a purta cu faţa senină durerea cea veşnică a ranelor sufleteşti. Viteazul e viteaz, nu numai în bătaie ci şi după războiu, cînd suferă cu răbdare şi bucurie rănile şi schilodirile din războiu.

De ce oare viaţa e din ce în ce mai grea, cît ne înălţăm mai mult? Noi suntem ca brazii pe coasta muntelui. La început suntem slabi şi mici, ocrotiţi de ceilalţi, ocrotiţi de stînca în care am prins rădăcini. Cu cît bradul creşte mai, înalt, cu atît mai mult îl loveşte furtuna, cu atît vîrfurile cele mai înalte sunt mai tare bîntuite şi scuturate. Jos, în întuneric şi în desime, ne pare că suntem apăsaţi şi înăduşiţi; şi mai tîrziu, cînd vijelia rupe şi pustieşte în dreapta şi în stînga, cînd tovarăşii noştri cad în jurul nostru şi cînd noi rămînem singuri cu crengile frînte, dorim să ne întoarcem iar la pacea şi la liniştea de mai înainte. Dar soseşte o vreme în care ne împrietenim cu furtuna. Ea ne întăreşte rădăcinele şi ne face mai vînjoşi. Atunci nu ne mai înfiorăm, căci am trecut preste multe şi am văzut, că soarele lui Dumnezeu din cer tot mai răsare preste noi în fie-care dimineaţă, că primăvara tot mai soseşte regulat în fie-care an—şi că pămîntul tot ne mai poartă şi nu ne-a înghiţit. Soseşte însă timpul, cînd viaţa, pe care am blestemat-o şi-i doream sfîrşitul, ne e totoşi scumpă. Soseşte timpul cînd recunoaştem că viaţa e un bun mare, căruia multele nenorociri i-au dat un preţ şi mai mare. Soseşte timpul cînd nu mai aşteptăm cu bucurie ceasul morţei, ba cînd amintirea lui ne îngrozeşte. Atunci Dumnezeu pune mîna sa pe inima noastră, ca să nu simţim că ea îngheaţă şi că adormim încetişor—ieşind fără frică din această lume minunată, pe care am văzut-o deajuns şi în care nu mai este pentru noi, nici întristare, nici groază, nici şovăire.

Părinte! Dă-ne Tu putere în ceasul necazurilor şi al întristărilor, ca să nu stăm ca nişte nemernici şi să nu tremurăm înaintea feţei Tale, noi care suntem ziditi de mîna Ta, noi care am primit de la Tine suflarea Ta, dătătoare de viaţă. Invaţă-ne să ştim a purta povoara pe care mîna Ta a pus-o pe umerii noştrii! Noi ştim, că noi o purtăm. Noi ştim că voim să o purtăm. Tu nu ne dai o sarcină mai grea de cît putem duce, iar cînd nu vom mai putea păşi înainte, cînd ne-am apropiat de sfîrşitul nostru, atunci a sosit fericirea şi aşteptăm numai semnul tău cel blînd, care ne cheamă pentru a sbura în braţele tale,—mîntuiţi de toată povoara pămîntească! Nu! Noi nu vom şovăi, căci suntem ai Tăi! Nu! Noi nu vom tremura, căci Tu vei face să treacă dela noi vijelia, care ne înconvoaie şi ne scutură! Părinte Sfinte! Vom fi sămînţa Ta, ne vom adăpa la duhul Tău, care necontenit va pătrunde în măduvarele noastre. Ne vom însufleţi, ne vom încălzi şi ne vom curăţi la scînteia voinţei Tale! Rana, ce ne-a trimes mîna Ta, ne-a făcut martori hotărîţi ai Tăi! Deci Ţie îţi aducem mulţămită şi pentru rănile ce purtăm! Nu trage mîna Ta dela noi, ci întinde-ne-o totdeauna ca să nu şovăim! Amin!.»

INFORMAŢII

Ştiri particulare confirmă pe deplin faptul că armatele austriece au reocupat Cernăuţul. Ruşii s'au retras în fugă spre Sadagura şi Nova Suliţa.

Eri au avut loc la Cernăuţi mari manifestaţiuni de bucurie din partea populaţiei Capitalei Bucovinei.

Vînzarea sărei.—Regia Monopolului Statului, publică următoarele cu privire la vînzarea sărei:

„Se aduce la cunoştinţa cumpărătorilor, că conform Jurnalului onor. Consiliu de Miniştri No. 2217 | 914 cu începere de la 1 Ianuarie 1915 toţi cei interesaţi în comerţul de cumparare şi vînzare a sărei, nu îl vor mai putea exercita fără un brevet eliberat de onor. Direcţiune generală R. M. S., că în consecinţă vo adresa din timp cererile lor acestui serviciu pentru a fi înaintate Direcţiunei generale a Regiei spre a li se elibera atari brevete.

Persoanele ce vor voi a cumpara sare pentru trebuinţele lor (proprietarii, fabricanţii, etc.) vor adresa cererile lor Direcţiunei Generale.

In mod transitoriu, toţi acei care vînd actualmente sare, vor putea-o vinde de aci înainte până la brevetarea lor, însă numai până la 1 Ianuarie 1915, după care dată cei cari o vor vînde fără a avea brevet, vor fi urmăriţi ca contravenienţi, stabilindu-se în acelaş timp preţurile de vînzarea sărei după cum urmează:

Lei 15.— suta kgr. sare formali şi măcinată.
Lei 17.50 suta kgr. sare lux şi pachete.
„ 5.— suta kgr. sare pentru uzul vitelor.

Acei ce se vor dovedi a pretinde un preţ mai ridicat, vor fi urmăriţi ca contravenienţi.

In comunele unde Regia nu are depozite, preţurile se vor fixa de către Consiliile comunale şi sub aprobarea ulterioară a Ministerului de Finanţe.

Astăzi dimineaţă la orele 5 a murit Dimitrie Moruzzi, publicist. Autor al mai multor scrieri de valoare asupra moravurilor moldoveneşti Basarabene, este descendentul unei mari şi aristocratice familii moldoveneşti din Basarabia. Se înrudea de aproape cu familiile Rosetti, Roznovanu, Moruzzi, Keşco şi cu defunctul rege Alexandru al Serbiei

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primeşte nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secţia I prin o petiţie fără timbru adresată Primului Preşedinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naţionalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanţa de plata contribuţiei.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 şi 7 p. m. unde d-nii avocaţi *S. P. Georgescu, C. Jornescu şi G. Dornescu, delegaţi ai clubului, vor fi la dispoziţia lor.*

La şcoala inferioară de meserii din strada L. Catargiu No. 23 se mai află 9 locuri disponibile. Elevii învaţă în această şcoală croitoria bărbătească. Durata cursurilor este de 5 ani. Din venitul net al comandelor se dă elevilor 50 la sută la absolvire în unelte şi bani, fapt care le înlesneşte în urmă practicarea meseriei,

După cei 5 ani de studii elevii primesc certificate de absolvire care le dau dreptul să facă un an armată.

Pentru a fi admis în şcoală se cere: actul de naştere, actul de vaccină şi certificatul de absolvirea cursului primar.

Termenul de înscriere este până la 15 Octombrie.

Dacă la teatrul naţional joacă vre-o trupă streină de localitate, fie ea chiar de la Craiova, se duce lume multă. Era de ajuns până astăzi, pentru ca acest fenomen să aibă loc, ca trupa ce joacă să nu fie din Iaşi. Or, acum cu reprezeutaţiile trupei de operete „Grigoriu“ s'a luat obiceiul a se da mai multe locuri de cît încap în teatru. Se dau bilete pentru stat în picioare. Răul n'ar fi aşa mare dacă cei ce stau în picioare nu s'ar ciorovăi între ei tot timpul cît ţine reprezentaţia.

Mai e apoi şi alt rău că *cei din picioare* se aşază pe lîngă unul care se află pe scaun, aşa că stau doi pe un scaun şi astfel se împedică vederea celor din urmă.

In fine conversaţiunile între aceştia nu încetează un minut, aşa că greu se poate auzi ce se vorbeşte pe scenă, dar nici din muzică nu se alege nimic.

Baia comunală.—Posedăm un stabiliment de băi comunale, care stîrneşte invidia nu numai a oraşelor mai mici de prin prejurul Iaşului, ci chiar pe cea a Bucureştenilor. Am auzit pe mulţi bucureşteni spunînd că dacă vin în Iaşi, simţesc o plăcere deosebită să iea o bae.

Şi fiindcă aşa stau lucrurile, ar fi bine ca Administraţia comunală să-şi dea toate silinţele să se menţină băilor noastre comunale această frumoasă reputaţie.

Or, dacă pe din afară stabilimentul se prezintă bine şi curat, nu tot aşa e pe dinăuntru.

Sala în care se face masajul, în special, e de o murdsrie crasă. Pereţii nici nu se cunosc dacă au fost văpsiţi vre-o dată. Se pare că apa de ploaie a trecut prin acoperemînt pentru că pe pereţi se văd şirloae neşterse... pînă astăzi.

Apoi nici sălile în cari se iau aburi nu stau mai bine. Şi cu toate acestea Administraţia comunală găseşte cu cale să facă grilaj de fer între stabilimentul său şi casa vecină.

Curat vorba ceia: «pe cap joben, iar încolo cu picioarele goale». Banii însă se cheltuesc.

S'a crezut că prin aducerea apei în oraşul nostru, băile comunale vor suferi o transformare complectă în interior.

Şi drept este, că dacă în exterior s'a menţinut întru cît-va arhitectura foastei băi turceşti nu era un motiv ca în interior să rămînem tot ca pe vremea turcilor.

Ar fi stricat, de exemplu, să se facă un basin cu apă caldă, după cum este în băile din Bucureşti şi alte băi din străinătate? Apoi n'ar fi fost bine să avem pentru vară basinuri de înotat?

Dar chestiunile acestea sunt legate de aceia a apei, şi despre apă altă dată.

Socotim că nu e demn de oraşul nostru, nu e potrivit cu cheltuelile ce se fac, cînd înăuntrul băilor comunale înotăm în murdărie.

Se vorbia odată că un domn ajutor de Primar ş'ar fi pus ambiţia ca se modernizeze aceste băi. Dar timpul trece şi noi am rămas *tot turci* în ce priveşte interiorul lor. Domnule ajutor de Primar, mai fă preumblări pe la bae, mai intră şi pe dinăuntru şi fă-ne hatîrul de a pune să se văpsească păreţii, să se mai îndrepte şi curăţe tuburile cari dau apă, paturile şi canapelele de lemn?!

Moartea lui D. Sturza.—Telegrama I. P. S. Mitropolit al Moldovei şi Sucevei, Pimen, către doamna Zoe D. Sturdza:

„Plîngînd lîngă rămăşiţele pămînteşti ale credinciosului vostru soţ, mîngăiaţi-vă că împreună cu voi plînge uu neam şi ţara întreagă pe marele om de stat Dimitrie Sturza, care întreaga lui viaţă a închinat'o muncind fără preget pentru alcătuirea Romîniei de azi.

Din parte-mi vă rog să primiţi cele mai jalnice condoleanţe pentru nemărginita durere, ce încercaţi şi cred de a mea datorie să viu spre a vedea pentru cea din urmă oară pe fiul Moldovei şi pe marele barbat de stat, ce am admirat şi venerat».

*

O delegaţie a membrilor clubului liberal din localitate pleacă în astă seară la Bucureşti, pentru a participa la funeraliile lui D. Sturza şi a depune o coroană în numele liberalilor ieşeni.

*

D. C. Stere a expediat eri o telegramă d-nei Zoe Sturza, prin care, în numele partidului liberal naţional din Iaşi, exprimă regretele clubului din Iaşi, pentru perderea ce a suferit ţara prin moartea lui D. Sturza, neneratul barbat de stat.

*

Delegaţiunea care va reprezenta clubul liberal din Iaşi la funeraliile lui D. Sturza, se compune din d-nii C. Sterea, C. Climescu, At. At. Gheorghiu, Eraclide şi C. Toma.

Expoziţia şcoalei de Sericicultură „Vitlimescu Mironeanu“ din Iaşi str. Lascar Catargi, va fi deschisă numai pînă Joi la 16 Oct. a. c.

D-ra Maria Maxim. doctor de chimie, a fost numită asistentă la laboratorul de technologie de pe lîngă facultatea de ştiinţe din Iaşi.

Primim de la Grigore Ramadan factor la oficiul telegrafic central o plîngere destul de justificată.

In ziua de 29 Septembrie, d. Ramadan a găsit în sala publicului un portofoliu cuprinzînd 520 şi mai multe acte aparţinînd d-lui Teodor Burghelea, comerciant în comuna Copou. Om cinstit, factorul a depus imediat portofoliul în mînile dirigintelui, care l'a înapoiat păgubaşului, care nici nu ştia bine unde îl perduse.

Ori, factorul ni se plînge că d. Burghelea nu i-a dat nici o recompensă. Credem că este o scăpare de vedere şi d nul Burghelea se va grăbi să recompenseze pe cinstitul factor.

Corpul defunctului D. Gheorghiu a fost transportat la capela cimitirului Eternitatea.

Stagiunea Teatrului Naţional se va deschide la 18 Octombrie, cu piesa „Apus de Soare“ pentru care s'au făcut mari pregătiri.

Reprezentaţia de deschidere se dă cu concursul d-lui Notara, decanul scenei romîne.

Pagini sîngeroase din istoria omenirei, datorite intrigilor nenumărate ale Curţilor franceze din secolele trecute, sunt splendid reconstituite în „Noaptea sf-tului Bartolomeu“, filmul uriaş în şase acte, care se reprezintă astă seară J o i pe ecranul cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli. «Noaptea sf-tului Bartolomeu» este o minuţioasă adaptare după «La reine Margot“ grandioasa capo de operă a lui Alexandre Dumas-tatăl.

Măreaţa dramă e plină de emoţiuni în care se deslănţuesc marile patimi omeneşti. Ea ne redă cu minuţiozitate intrigile Curţei Regale din epoca lui Carol al 9-lea şi a Catherinei de Medicis.

Filmul uriaş, prins în culori naturule. care face furori pretutindenea, întrece absolut totul ce s'a arătat pînă în prezent.

O bogăţie de costume identic reproduse după acea epocă, decorurile feerice şi pline de farmec, măestria interpretărei a întregului ansamblu al Comediei Franceze din Paris, dau atîta splendoare acestui roman celebru, că poate fi clasat absolut ca o desăvîrşită artă scenerică.

Din cauza excepţionalului metraj al acestei drame, spectacolul va începe fix la ora 9 şi un sfert.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri: Epopeea şi viaţa intimă a marelui Impărat NAPOLEON I, cea mai măreaţă înscenare cinematografică în 6 acte mari,

■ Direcţiunea Şcoalei de Sericicultura „Vitlimescu Mironeanu“ din Iaşi str. Lascar Catargi, aduce viile sale mulţumiri Prea Sfinţitului Părinte Antim Petrescu vicarul Sft. Mitropolii, pentru frumoasa şi lăudabila faptă, cînd cu ocazia vizitărei Expoziţiei Şcoalei, a dăruit la toate elevele acestei şcoli cîte un exemplar din operele scrise de Prea Sfinţia Sa, de Inalta Morală Creştină.

Această faptă merită toată lauda şi ar fi bine să găsească cît mai mulţi imitatori.

DE INCHIRIET

Şapte apartamente compuse din: patru camere cu bucătărie; trei camere cu bucătărie şi două camere cu bucătărie, avînd fie-care apartament: lumină electrică, apă, magazii pentru lemne de foc şi beciu. Ambele corpuri de casă sunt refăcute în totul din nou şi d-nii chiriaşi au putinţa de a se muta imediat în ele. Se pot vizita şi vorbi cu d. Ştejan Donici proprietar, în fie-care zi între oarele 3—6 p. m. strada C. A. Rosetti No. 9 în apropriere de hală.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lână, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Amanunte asupra asedierei cetăţei Przemysl

Viena. — Corespondenţi din cartierul austro-ungar al presei povestesc asupra asediului şi despresurărei cetăţei Przemysl că în tot timpul asediului oraşul stătea în legătură radiotelegrafică cu cartierul general şi cu staţiunile germane Nauen şi Norddeich. Avînd noutăţi apăreau chiar şi jurnale, aşa ca locuitorii oraşului asediat erau mereu informaţi asupra evenimentelor mai cu seamă din lumea de afară.

Asupra bombardărei fortului extern se povesteşte că bombardarea a durat fără întrerupere de la 5—8 Octombrie. Armata rusă avea ordinul să cucerească cetatea pînă la 8 Octombrie şi ataca din această cauză cu o extremă vigoare fără a lua în consideraţie perderile.

O coloană rusească după alta se năpustea cu o furie oarbă, desperată, asupra cîmpului neapărat din faţa forturilor şi ajungea decimată la paălncile de sîrmă ghimpuită pierind în mod mizerabil.

Peste cadavrele îngrămădite se avîntau cei mai curagioşi mai departe în marele şanţ al fortăreţei împărţit în două printr'un zid înalt. Aci au fost decimaţi pînă la ultimul de focul ucigător al tunurilor. Ruşii au constrîns pe tot timpul atacului cu mitraliere propriile lor trupe să intre în foc în lupta ce a durat 72 ore şi mai cu seamă pe poloni şi evrei. Numai astfel se poate explica marele număr de nebuni în rîndurile prizonierilor ruşi.

Cu toată bombardarea violentă a artileriei ruseşti a fost în fort numai un mort şi şapte rîniţi. In schimb 5000 de morţi ruşi au trebuit să fie adunaţi dinaintea fortului şi îngropaţi deavalma.

Trupe de miliţieni lucrează pe cîmpul dinaintea fortului şi acum încă pentru a scoate cadavrele ruseşti de pe sîrma ghimpată şi de a-i îngropa. In alte forturi ruşii s'au lovit de mine uşor camptibile cari explodînd îi omorau cu miile. Cadavrele zac şi acum neîngropate în straturi enorme pe locul dezastrului. După ştiri din Viena ziarele ruseşti arată că pierderile la atacul cetăţei Przemysl n'au fost de 40.000 ci de 70.000 soldaţi.

Schimb de prizonieri

Petrograd.—Tratativele pentru schimbul de prizonieri între Austria şi Rusia par a avea şanse de succes.

Bonuri de tezaur

Berlin.—Ministrul de finanţe va supune dietei prusiene care se întruneşte la 22 un proiect de lege pentru o emisiune de bonuri de tezaur pînă la suma de 1500 milioane mărci.

Expunerea de motive spune că majoritatea cheltuelilor de războiu se va face întăi sub formă de avansuri compensate; mai tîrziu din venituri

Pentru a repara pagubele făcute de ruşi în Prusia orientală se acordă 400 milioane fără prejudiciu pentru o ulterioară despăgubire.

Linişte în Egipt

Londra.—Intr'un interviev acordat ziariştilor regentul Egipetului a zis că ţara este absolut liniştită şi că opiniunea publică este cu totul favorabilă actualului regim precum reese din numeroasele dovezi de lealitate, din contribuţia pentru crucea roşie, din ofertele ofiţerilor egipteni de a lupta în rîndurile noastre, etc.

COMUNICAT FRANCEZ

Petrograd.—20 | 10—Comunicatul oficial din 20 | 10 spune:

In Belgia, deşi duşmanul a atacat în mod violent armata belgiană, aceasta s'a menţinut în poziţiunile ei din ţinutul Ypres.

La aripa stîngă franceză au mai fost lupte în apropiere de Lille, în direcţia Amentyeres-Fournes la Basse, unde se mai menţin germanii. Pe frontul Meusei inamicul a încercat zadarnic să respingă atacurile trupelor noastre care au trecut pe malul drept al Meusei în spre Kamps de Roumain.

In rezumat în ziua de 19 am mai făcut progrese în diferite puncte ale frontului.

COMUNICAT AUSTRIAC

— Austriacii anunţă succese —

Viena. — Oficial 20 | 10: amiază. — Lupta din Galiţia centrală, mai ales la nordul fluviului Striviaz, a devenit şi mai intensă. Atacul nostru cîştigă mereu teren spre est. Pentru stăpînirea Katorvei şi a înălţimilor mai importante s'au dat lupte foarte crîncene. Toate încercările inamicului de a ne smulge înălţimea Magiera au eşuat. In schimb trupele noastre au cucerit înălţimea aşa numită Daumonoche pentru care s'au dat lupte crîncene.

La sud de Magiera inamicul a fost gonit din mai multe sate. In aceste lupte am făcut din nou mulţi prizonieri, printre care şi un general.

Prizonierii spun că efectul tirului artileriei noastre a fost teribil.

La sud de Striviaz lupta continuă.

Satele Strij, Koewesmezo! şi Sirete au fost cucerite.

Cu privire la evenimentele din Adriatica, înaltul comandament a primit raportul următor: In dimineaţa zilei de 17 a avut loc o ciocnire lîngă Puntadostro între cîteva torpiloare şi submarine sprijinite de un aeroplan cu crucişătorul francez „Valdeck Russeau“. Deşi crucişătorul a bombardat cu violenţă unităţile noastre, ele s'au întors nevătămate.

Farul din Puntadostro a fost şi el bombardat de crucişătorul francez; galeria farului a fost distrusă.

Grosul forţelor marine franceze zărind submarinele noastre s'a grăbit să plece.

Torpiloarele noastre au interprins la revărsatul zorilor zilei de 18 un raid contra portului Antivari şi au distrus cu tunurile cîteva magazii şi vagoane încărcate.

In lagărul conservator

Bucureşti. — Comitetul conservator nu s'a întronit Mercuri şi va ţine şedinţă Sîmbătă. La această şedinţă va asista şi d. Maiorescu, care soseşte. după cum se ştie, Joi în Capitală.

Amicii d-lui Filipescu, susţin, că dacă comitetul va fi convocat tot acasă la d. Marghiloman d. Filipescu va refuza să participe şi de astă dată de la şedinţa comitetului.

Moartea lui D. Sturza

Bucureşti. — Cît timp corpul defunctului barbat de stat a rămas la locuinţa sa din strada Mercur, sicriul a fost aşezat pe biroul ce-i servea ca masă de lucru. Acest birou aparţinuse lui Cuza-Vodă şi fusese dăruit cu mulţi ani în urmă de către M. S. Regele lui D. Sturza.

Azi dimineaţă corpul defunctului a fost transportat la biserica Sf. Gheorghe, care este cu totul cernită. Aci au fost depuse numeroase coroane din partea celor mai multe organizaţii liberale din ţară. In tot timpul zilei de eri, a fost un adevărat pelerinagiu la locuinţa marelui barbat de stat, iar numeroşi prieteni şi cunoscuţi au depus jerbe de flori.

Audienţe

Bucureşti.—D. Take Ionescu va fi primit în audienţă, astă-zi la orele 7 de către M. S. Regele Ferdinand.

Tot astăzi s'au mîine va fi primit în audienţă şi d. Alex. Marghiloman, şeful partidului conservator.

†

Maria D. Gheorghiu, soţie, Dimitrie D. Gheorghiu şi Adela Gheorghiu fii, Dea nepoată, familiile: Căpitan Manolache, Gh. Florescu, Cristea Nicolau, Zenobia Botez, Gh. Botez, D. Popovici, Sprinceană, au durerea a vă face cunoscut perderea iubitului lor

Dimitrie Gheorghiu

Proprietar

Fost ajutor de Primar şi Consilier Comunal

încetat din viaţă în ziua de 8 Octombrie 1914 în Iaşi, şi roagă pe toţi prietenii şi cunoscuţii a participa la înmormîntarea lui care va avea loc Vineri 10 Octombrie a. c. la cimitirul Eternitatea unde se află depus şi corpul.

Aceasta ţine loc de ori ce altă invitaţie

Lecţiuni *de piano predă profesor rutinat. Str. Albineţ, 23.*

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

M. POSNER

AVOCAT

Iaşi, Str. Banu, 6.

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de inchiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

DIMITRIE SOFIAN

fost Prezident Curţei de apel

AVOCAT

Strada Sărărie 127

O rele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Deutsches Fräulein

sucht Stelle zu Kindern im Alter von 3—12 Jahren.

Auskünfte ertheilt die Admin. d. Zeitung str. Mîrzescu 17.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

De inchiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

Casele Schnürer

STRADA STEFAN CEL MARE

De inchiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.

A se adresa la proprietar în curte.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA**, *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

De inchiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

De inchiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De Inchiriet *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei“

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei“

— Telefon —

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Studentă *prepară elevi curs primar şi secundar*

A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2300.—Simbătă 11 Octob. 1914

Vremea apă

Evenimentele ce au trecut asupra noastră nu ne-au îngăduit să examinăm mai de aproape această chestiune.

Şi cu toate acestea nu ne putem da înlături de a recunoaşte că ea ar fi trebuit să fie preocuparea constantă şi a celor cari ţin un condeiu în mînă, cît şi a celor cari se pot rosti în cunoştinţă de cauză, din oraşul nostru.

Din expunerea făcută de d. Primar înnaintea consiliului comunal, rezultă că *administraţia comunală nu poate garanta populaţiei o alimentare singură cu apă.*

Tot din acea lămurire a d-lui Primar mai scoatem că dacă se vor cheltui încă *două milioane lei*, ni se va *garanta o alimentare sigură cu apă.*

Exatragem acestea din publicarea dezbaterilor înaintea consiliului comunal, publicate în „Mişcarea“ de Simbătă 27 Septembrie 1914.

După cîte cunoaştem, s'au cheltuit pînă acum numai pentru apă, aproape 12 milioane pentru ca să ajungem la rezultatul lamentabil destăinuit de d. Primar.

La rîndul nostru intrebăm pe acelaşi d. Primar să ne spună cum şi în ce fel *garantează d-sa* că dacă vom mai sacrifica două milioane, vom fi absolut siguri de a avea apă?

D-sa ştie, credem, că asigurări ni s'au dat şi cînd am angajat 12 milioane.

Aşa, noi ştim că pe lîngă împrumutul iniţial de 12 milioane s'a mai cerut un altul de două milioane tot pentru apă şi canal.

Insemnează că a fost cineva care a văzut în cursul lucrărilor că sunt defecte şi că dacă mai dăm cele două milioane, *totul se repară şi curgerea apei e asigurată?!* Cine e acel cineva, care a văzut lucrul, şi cum se face că a văzut pentru două milioane şi nu pentru mai mult? Căci atunci cu dreptul ne vom întreba: dar nu se poate găsi acum alt cineva, care să spună că-i trebue încă două milioane şi apă vom avea pe cînd în realitate poate va trebui şi mai mult? Ce garanţii ni se dau?

Unii pesimişti au mers până acolo, în cît au susţinut că conducta veche trebue părăsită şi o alta nouă trebue făcută sau chiar dacă să păstrează conducta veche, tot e nevoe să se mai facă o alta nouă.

Ori cum, dar e întristător, cînd ne gîndim că o lucrare nouă, lucrare de 12 milioane, care nu datează decît din 1911, să aibă nevoe de cîrpeli?! Şi e trist că o lucrare găsită defectuoasă a fost totuşi recepţionata! E trist că *Primăria actuală n'a gasit un chip de a rezista şi aceasta cu atît mai mult cu cît Societatea constructoare a intentat proces administraţiei comunale pentru 4 sau 5 milioane?!*

Noi, cetăţenii profani, nu prea înţelegem susceptibilitatea de care a dat dovadă d. Primar, cînd a declarat că se găsea astfel de tare angajat, în cît nu putea refuza Societaţei U. B. recepţionarea definitivă a lucrărilor?!

Şi n'o înţelegem pentru că tot d-sa ne spune că are convingerea că noi nu vom avea apă.

Chiar dacă erau mai mulţi vinovaţi, noi credem că până să se găsească pe ceilalţi, era practic să fi ţinut pe cel care-l avem în mînă. Dar şi în cazul cînd ai convingerea că Societatea a lucrat bine, noi credem că tot nu e rău ca atunci cînd vei trage la răspundere pe cei pe cari îi socoţi vinovaţi, să ai alături şi pe Societate, măcar pentru a arăta vina celor întăi şi neculpabilitatea ei.

Să presupunem un moment că cei vizaţi prin expunerea făcută de d. Primar vor putea dovedi că nu în concepţia planului stă greşala, ci în execuţie ce se va răspunde atunci? S'a vorbit de nenumărate ori de neexecutarea caetului de sarcini. In coloanele ziarului nostru s'au arătat neorînduelile lucrării executate de societatea constructoare.

Erau prin urmare acuzări aduse de rumoarea publică, iar altele formulate precis, că lucrarea nu s'a efectuat în condiţiunile cerute de caetul de sarcini. Nu era logic să ni se dea lămuriri asupra acestor puncte cu rapoarte technice făcute de cei competenţi?

Ne aducem aminte că în cursul lucrărilor un domn inginer, ni se pare d. I. B. Cantacuzino, a pretestat contra modului defectuos cum se executa lucrarea, ba mai mult, a demisionat din însărcinarea ce i se dăduse, de a o dirija, pentru acele motive??

Inţelegem că d. Primar vrea să se descarce, arătînd lumii că alţii sunt vinovaţi. dar nu vom pricepe, ori cît de fin ar fi D-sa, pentru ce cînd a ştiut că lucrarea nu e în condiţiune de a satisface nevoile oraşului şi că nu răspunde enormei cheltueli de 12 milioane, a dat Societăţii recepţionarea definitivă? Nu înţelegem aceasta cu atît mai mult cînd e de notorietate publică că Societatea a făcut proces Primăriei şi-o *învinovăţeşte pe aceasta asupra neexecutării mai multor capete din caetul de sarcini.*

Cum, numai Primăria a calcat caetul de sarcini? Societatea n'are să-şi impute nimic?

Dar expunerea făcută de d. Primar în şedinţa Consiliului comunal din 27 Septembrie acest an merită să fie mai cu amănuntut cercetată.

V. I. Radu

Mici Polemici

Se afirmă că Austriacii au trimis numeroasă oştire în Belgia.

Aci au nemerit-o: în strivita Belgie Austriacii pot avea succese militare...

*

O d-ră studentă caută lecţiuni de franceză şi germană.

Cum se cunoaşte că suntem în ţara neutralităţii definitive şi leale!

*

Neobositul polygraf Minar va pune sub presă din operile sale complecte: serii de Alexandri, Cogălniceanu, Negruzzi, Bălcescu, Hasdeu etc. etc.

*

Teribilul aeroplan care aruncă atîtea bombe din văzduh, germanii l'au poreclit „Taube“ (porumbel).

E luat în deridere numele unui simbol al păcii.

*

Englezii au convenit ca Francezii să plătească 8 franci pe zi „soldaţilor“ britanici, cînd luptă şi 4 franci în zilele cînd nu luptă.

«Les affaires sont les affaires»...

*

Fabricile lui Krupp sunt situate în Essen.

Se potriveşte: războiul mondial are ca deviză: „essen“! («a mîncà!»)

*

Baia noastră comunală fiind aşa cum s'a spus în „Opinia“ de eri, nu s'ar spălá nici cu... unt de rîţină!

Nedreptatea unui inspector şcolar

Există în Capitală un inspector primar care tuşeşte mult, dar care şi mistifică mult pe şefii săi. Acest inspector şcolar (N.) calomniază prin reviste didactice pe colegii săi, institutori autori de cărţi didactice, pentru a-şi rîdica valoarea cărţilor sale.

Nesăţios de bani, urăşte şi persecută cu cea mai mare răutate pe toţi institutorii — adversari politici. Mai zilele trecute, prin răutatea-i bine cunoscută, a reuşit să se răsbune pe colegul său M. I. Mihăileanu, un distins, institutor, înducînd în eroare autorităţile superioare şcolare.

Acest institutor care nu are de cît aproape 32 ani de serviciu şi 52 de vrîstă a fost scos la pensie ca incapabil declarat de inspectorul şcolar (N) prin rapoarte pătimaşe şi mincinoase.

Iată titlurile de incapacitate ale prietenului nostru Mihăileanu:

1) A intrat în învăţămînt prin concurs reuşind I-iul cu media 9.75.

2) A luat licenţa în teologie în 1895.

3) A trecut examenul de profesor secundar pentru religie şi limba romînă în 1906 şi reuşind a fost înscris pe tabloul de capacitate. Nu a fost însă numit, pentru că fiind văduv nu a putut fi hirotonisit, cum cere legea învăţămîntului.

5) A fost numit conferenţiar pentru studiul desemnului după natură în 1998 şi 1899 în jud. Tutova şi Roman.

6). A fost membru fundator şi colaborator al ziarului bisericesc *Apostolul.*

7). Este membru fundalor şi colaborator al revistei „Convorbiri didactice“.

8). Este vice-preşedintele secietăţii Institutorilor din Romînia.

9). A fost subadministrator al Casei bisericeşti în 1905.

10). A fost defensor eclesiastic în anii 1906—1907 şi 1912—1914.

11). S'a pregătit pentru catedra în *limba ebraică şi arheologie biblică* dela Facultatea de Teologie prezentînd 4 lucrări de seamă.

E revoltător ca un aseminea institutor meritos să fie victima unui cinic inconştient, inspector care tuşeşte foarte des, dar urăşte mult, prea mult. Sperăm că d. ministru va şti să înfrîneze pornirele pătimaşe ale subalternului său, atît de răutăcios.

Acest domn inspector, care el însuşi ar putea să se scoată la pensie fiind destul de bolnav, ar trebui să ia exemplu dela colegul său din Iaşi despre modul civilizat şi demn cum trebuie să se poarte un inspector şcolar cu corpul didactic.

Hug.

Ştiri din străinătate

C. F. R. franceze.—Continuînd amintirile sale personale din ajunul războiului, scriitorul Max Nordau arată, între altele, ce admirabilă ordine şi preciziune au domnit în administraţia căilor ferate franceze. Contrar aşteptării multora, cari văzuse adeseori în ajun ori la sfîrşit de vacanţe domnind dezordine în orînduirea trenurilor prea populate, Nordau spune că odată marile evenimente sosite, trenurile au circulat, în Paris, pentru plecarea armatelor şi expediarea străinilor, cu o punctualitate ireproşabilă.

*

BernardShan persistă.—Ca şi la începutul războiului, marele dramaturg englez Bernard Shan, de astă dată prin o publicaţiune americană, se pronunţă extrem de defavorabil faţă de politica hipocrită a Angliei oficiale.

OAMENI ŞI LUCRURI

Unul de peste Prut

Bătrînul scriitor iaşan Dim. C. Moruzzi, a cărui dispariţie, în mijlocul atîtor evenimente, va trece mai puţin observată de cum ar fi trecut în alte împrejurări, este un izvor nesecat de aspecte vechi interesante — în cele două mari volume cari l'au consacrat ca literat în adînci bătrîneţe.

Fără să fi posedat, propriu zis, un stil literar, Dim. C. Moruzzi, evocă, în chip, suggestiv epizode şi aspecte, servindu-se de amintiri proprii.

Iată bună oară figura beizadelei Alecu Mavrocosta, rus, ori basarabean de origine şi pe Domniţa Ruxanda, în romanul ruso-romîn „Pribegi în ţară rămînă“.

...„Cum era atuncea ţara, în toiul frămîntărilor cu divanul ad-hoc, cîţi din prietenii săi cei mai buni nu-i ziceau: «Vino cu noi, Alecule, să lucrezi pentru acei cu tine de un sînge, pentru ţara ta!...“

— „Şi ce să fac eu între voi, le răspundea beizadea Alecu cu trufie. Sunteţi nişte copii care vă hrăniţi cu nălucirí!

Nu vă daţi seamă că ţara-i pierdută?

Ori ruşi, ori nemţi, — iată viitorul vostru, căci de turci nu mai poate fi vorba!

Dacă nemţii vă vor lua ţara, n'am gust să-mi vîr copii sub obláduire papistaşă, nici să văd cum or să-mi catolicizeze neamul. Nu vedeţi ce păţesc cei de peste munţi care se fac „uniţi“ pe un capăt? De vă vor lua ruşii, după cum sunt încredinţat, ce vor zice că m'am lepădat de ei după sprijinul şi cinstea pe care mi le-au dat? Sunt atît de tare încredinţat de ceea ce o să se întîmple, că în procesele ce mi le-am pornit aici pentru cele două moşii din Cahul, nu caut atît să am cîştig de cauză, cît să le trăgănez pînă ce Cahulul va fi iar sub obládurea rusă“.

Bine înţeles că, în aşa întocmiri, atît rudele cît şi prietenii începură a se cam răci faţă de dînşii, tînguind-o oarecum pe Domniţa Ruxandra; ceea ce era cu totul nedrept şi o supărà mult, de oarece ea era mai pătimaşă faţă de ţară şi mai recunoscătoare împăratului, ca barbatul ei.

Cînd intrau într'un salon, unde se vorbia despre ruşi nu tocmai bine, se făcea de odată tăcere. In faţa lor nu se vorbia decît bine de Rusia şi de Impăratul ei, de recunoştinţa ce o datorá Moldova celor care o scăpaseră de cruzimile şi barbariile din trecut — pe cînd şi Beizadea şi Domniţa Ruxandra ştiau că tocmai aceia care lăudau mai straşnic împărăţia rusească, nu o puteau suferi!...“

In felul acesta, bătrînul scriitor fixează multe pagini de psihologie şi caracteristice ale vremei pe care, în parte cel puţin o trăise în copilăria sa şi din care reţinuse reminiscenţe multe despre oameni şi lucruri.

Rodion

Scandal cu serviciul telefonic

Ceea ce se petrece la serviciul telefonic din Iaşi constituie un adevărat scandal.

De fapt ieşenii sunt cu totul lipsiţi de acest mijloc de comunicaţiune — căci nu se poate considera altfel starea de permanentă deranjare în care se află telefoanele noastre, deranjare care durează cu săptămînile. Şi asta, în vremile de linişte atmosferică de acum. Doamne! Ce o mai fi cînd vom avea niţică furtună!

Evident—ar fi de preferat să se desfiinţeze acest serviciu. Cel puţin, cu chipul acesta, cei care vor să se folosească de acest mijloc, de care beneficiază toată lumea civilizată, nu vor avea de suportat suferinţele pe care le îndură astă-zi din cauza chipului cum acest serviciu funcţionează la Iaşi.

Desigur că vina o poartă în primul loc direcţia generală a telegrafului şi telefoanelor, care n'a trimis de ani material bun la Iaşi şi n'a încuviinţat sporirea de personal, absolut necesară în urma înmulţirei punctelor de telefon. Se pare însă că şi serviciul construcţiilor locale are partea sa de vină.

Pentru moment ne-am mulţumit a adresa telegrama de mai jos ministrului de interne. Aşteptăm rezultatul intervenţiei înainte de a reveni.

Iată acum textul telegramei ce am trimes astăzi d-lui ministru de interne.

Domnului

V. G. MORŢUN

ministru de interne

BUCUREŞTI

„Recurgem în ultima instanţă la dv. spre a vă comunica cele ce îndură ieşenii, din cauza chipului cum funcţionează telefonul la Iaşi.

Comunicaţia internă din oraş iar nu se poate efectua, fiindcă nu este nici personal, nici material, nici bună-voinţă. Comunicaţia cu Bucureşti este foarte des întreruptă şi totdeauna la discreţia staţiilor intermediare. De firul special Viena, de care beneficiază atâtea oraşe de când este războiu, numai Iaşul nu poate beneficia, nici chiar când firul zis special e deranjat.

Ne adresăm dv., ca ministru al României, dar şi ca moldovean, pentru a vă cere ca macar din acest punct de vedere Iaşul să nu fie tratat în colonie“.

Direcţia ziarului OPINIA

INFORMAŢII

O nouă dovadă de solicitudine pentru Iaşi.— *Ca şi cum erau puţine mizeriile ce le îndura oraşul nostru din cauza chipului scandalos cum funcţiona firul telefonic, direcţia generală a telefoanelor a găsit de cuviinţă să intercaleze Bărladul între orele 8 şi 9 dimineaţa şi de la 3—4 după prînz. Aşa că de fapt Iaşul nu va putea comunica cu Bucureştiul înainte de 10 jum. dimineaţa, bine înţeles dacă Berladul se va sinchisi să iasă din aparat.*

Hotărât lucru cei de la direcţie ori sunt inconştienţi, ori sunt de o rea credinţă fenomenală în ceia ce priveşte Iaşul.

Lucrul acesta însă, avem convingerea că Iaşul nu-l va tolera şi foarte curînd cei de la direcţie vor fi nevoiţi să recunoască, că Iaşul nu paate fi tratat ca un Mizil oare care.

Pe baza avizului dat de comisiunea loteriilor, ministrul de interne aprobă ca tragerea loteriei pentru constituirea unei biserici în Ungheni să aibă loc irevocabil în ziua de 25 Martie 1915.

Ne mai existînd cazuri de ciumă în Smirna ministerul de interne a hotărît să rîdice măsurile preventive contra provenienţelor din această localitate.

Astăzi are loc la prefectura de judeţ examenul candidaţilor pentru posturile de notar din jud. Neamţ.

S'au prezentat 2 candidaţi.

Comerciantul Alter Haim din Vaslui, sărind din tren în gara Scînteia, a alunecat şi prins de tren. şi-a rupt mîna dreaptă. El a fost adus în Iaşi şi internat la spitalul Central.

La 15 Octombrie se va deschide secţia de scrimă a societăţei de sport şi giminastică.

Administraţia comnuală a înştiinţat pe reprezentantul societăţei Unionbaugesellschaft, că Consiliul Comunal, în urma raportului comisiunei de experţi a acceptat cererea de recepţiune definitivă a lucrărilor pentru aducerea apei.

Şcolare.—D-na Elena Pilat a fost numită institutoare la şcoala de băeţi No. 4 din Botoşani la catedra d-lui I. Adamiu trecut la şcoala medie.

— D-na Elena Tomida institutoare la şcoala No. 2 băeţi din Vaslui a fost detaşată pe 1 Octombrie 1914 la şcoala No. 1 de fete din Piatra N.

— Invăţătorul Iordan Popovici de la Băbiceni a fost transferat pe 1 Octombrie la şcoala din Sf. Mar.a, ambele în judeţul Botoşani.

— Dl. N. Pieptu, revizor şcolar al jud. Vaslui, a fost numit pe 1 Octombrie director al şcoalei de băeţi No.1 din Vaslui.

— S'a detaşat pe 1 Octombrie învăţătorul Gh. Ciobanu de la Rotunda-Dolţeşti la Băluşa-Băceşti, ambele în jud. Roman.

— Ministerul a aprobat ca divizionara înfiinţată pe lîngă şcoala de fete no. 1 din Iaşi, împreună cu d-na Elena Pilat institutoare, să fie trecută la şcoala de băeţi no. 8 Iaşi.

— D-ra Ana C. Popovici absolventă de externat, a fost numită învăţătoare la şcoala din Poiana Mărului jud. Suceava.

— S'a detaşat pe 1 Octombrie pe învăţătorul C. Ionescu de la Ciorteşti-Vaslui, la şcoala de băeţi No. 1 din Silistra.

— S'a detaşat pe 1 Octombrie d-ra Olga Pavelescu de la Iureşti-Putna la şcoala no. 2 băeţi Vaslui, la catedra d-nei Tomida, detaşată la Piatra-N.

— Candidaţii preoţi la posturile de învăţători, reuşiţi la lucrările scrise, vor fi chemaţi pentru oral, în serii. Vor primi înştiinţările de ziua în care trebue să se prezinte. Cei ce nu vor primi înştiinţare, se vor considera nereuşiţi la proba scrisă, care e eliminatorie.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie incluziv. După această dată nu se mai primeşte nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secţia I prin o petiţie fără timbru adresată Primului Preşedinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naţionalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanţa de plata contribuţiei.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 şi 7 p. m. unde d-nii avocaţi *S. P. Georgescu, C. Jornescu şi G. Dornescu, delegaţi ai Clubului, vor fi la dispoziţia lor.*

Contele de Meran, guvernatorul Bucovinei, s'a întors eri la postul său.

D-na Eugenia Gr. Stegăreseu a dat naştere unui băeţel, căruia i s'a dat numele Eugeniu.

Felicitările noastre.

Noutăţi literare.—Vorbe... Vorbe... Vorbe!... Este ultima lucrare a poetului Victor Eftimiu, apărut într'un elegant volum, conţine Maxime şi cugetări, preţul 1 leu în editura Librăriei Nouă, Bucureşti.

— Cunoscutul roman de Pierre Loti „Desamăgitele" scene din viaţa haremurilor turceşti, a apărut într'o bună şi românească traducere de Const. Stefănescu licenţiat în litere, un volum 312 pagini. Lei 2, în editura „Libraria Nouă", Bucureşti Calea Victoriei 78.

In deposit la toate librăiile din ţară.

Epopeia şi viaţa intimă a marelui Impărat NAPOLEON I-iu, cea mai măreaţă inscenare cinematografică în 6 acte mari, se reprezintă astă seară Vineri pe ecranul cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

Uriaşul film „Napoleon I" e o reconstituire fidelă după izvoare autentice, o exactă biografie insufleţită. Cele mai interesante şi mişcătoare scene; intrigele, frămîntările, splendorile şi tainele curţei primului imperiu al Franţei; Gloria strălucită şi trista prăbuşire a marelui cuceritor; Războaele uriaşului stăpîn al Lumei.

Acest film care se reprezintă acuma, este o reconstituire absolut nouă, nevăzută încă în oraşul nostru.

Din cauza excepţionalului metraj al acestei drame, spectacolul va începe fix la ora 9 şi un sfert.

Mîne Sîmbătă un singur matineu (la 4 ore) şi reprezentaţie serală în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 12 Octombrie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

Inimă de samsar, splendidă desfăşurare cu un deosebit subiect şi cu o originală inscenare. (Film italian, 3 acte).

Mulţumire

Domnul Jaques Lewin a remis doamnei Dr. Riegler preşedinta societăţei „Pînea Săracilor" 1100 lei în efecte, ca fond inalienabil societăţei, în memoria defunctei sale mame Carolina Lewin şi a promis că va contribui cu cotizaţiile anuale ce le dădea Instituţiunei defuncta.

D-na dr. Riegler cu întregul comitet al societăţei şi în numele sărmanilor săraci, mulţumeşte cu adîncă recunoştinţă d-lui Jaques Lewin pentru această nobilă faptă menită să slăvească numele defunctei sale mame care a fost una din doamnele cele mai filantropice ale oraşului nostru.

PIERDUT un inel cu briliant în strada I. C. Brătianu vis-à-vis de brutăria Forşt. Cine mi 'l va aduce primeşte recompensă jumătate din valoarea inelului.

I. FELZ
str. Elena Doamna 21

De inchiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

Casele Schnürer
STRADA STEFAN CEL MARE
De inchiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.

A se adresa la proprietar în curte.

De inchiriet *de la 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

De vinzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Progromuri în Basarabia

Milano. — Ziarele publică ştirea că, răspîndindu-se svonul că alungarea ruşilor din Galiţia s'ar datori trădărei evreilor, progromuri au avut loc în unele localităţi din Basarabia.

Luptele din Flandra

Viena.—„Amsterdam Journal" află că săptămîna trecută 40 mii germani ocupaseră localitatea Ruschaers din Flandra occidentală. De aici, ei au înaintat spre Newport şi Dixmunden, neläsînd de cît 10000 oameni în acea localitate.

Francezii venind dinspre Ypres au gonit pe soldaţii germani. Luni dimineaţă, trupele germane venind din Bruges şi Gand, au ocupat împrejurimile şi un duel de artilerie a început. In cele din urmă, infanteria germană pătrunse în oraş şi o luptă înverşunată a avut loc.

Francezii s'au retras în ordine la 5 km. departe de oraş.

Marţi, francezii primind întăriri de la englezi, o nouă luptă crîncenă a avut loc.

Reocuparea Cernăuţului

— Comunicat oficial —

Viena.—La 7 Octombrie ora 11 seara, Trupele austro-ungare şi-au făcut intrarea în Cernăuţi. Cu toată ora înaintată, o mulţime imensă se afla pe străzi. Trupele au fost acoperite cu flori. Populaţiei i s'a ridicat o piatră de pe inimă. Ruşii, care ocupaseră Cernăuţul la 20 August, nu se aşteptau ca dominaţiunea lor să aibă un sfîrşit atît de subit, căci puseseră totul sub administraţie rusească, şi se pregăteau să numească un guvernator civil.

Luptele de la aripa stînga franceza

Berlin. — „Deutsche Zeitung" anunţă că aripa stîngă franceză a fost respinsă spre vest de Lille.

Refuz al principilor germani

Odesa.—Ziarele ruseşti află din Copenhaga că regele Bavariei precum şi principii statelor federale germane refuză să ia parte la campanie sub comanda împăratului Wilhelm.

Regimentul „Ferdinand I"

Viena.—Imparatul Frantz Iosef a semnat decretul prin care regimentul 6 de infanterie, care purta pînă acuma titlul de „regiment Regele Carol I" se va numi de acum regimentul 6.

Regimentul 96 de infanterie, care se numea „Regimentul prinţ moştenitor Ferdinand, se va numi de acum inainte „Regimentul Regele Ferdinand I".

Un apel catre Bulgaria

Sofia.—Ziarul „Bulgarisches Handelsblati" publică în fruntea numărului său din urmă un apel semnat de cunoscutul profesor Euken din Jena, prin care îndeamnă pe bulgari de a porni, cu armele, pentru a lupta alăturea de Germania în potriva inculturei asiatice, căci acum e momentul pentru Bulgaria de a-şi realiza idealul.

Apelul se termină cu cuvintele: „Bulgaria are a decide de soarta ei, acum sau nici o dată".

Situaţia la Londra

Kopenhaga.—Ziarele află că în jurul Londrei se fac mari lucrări de întărire. La o distanţă de 20 mile de Metropola sunt linii de şanţuri şi forlificaţii.

Audienţa

Bucureşti. — Suveranul a primit ieri în audienţă, la ora 5, pe d. Al. Marghiloman, şi la ora 7 pe d. Take Ionescu şeful partidului conservator-democrat.

Ambele audienţe au durat o oră.

Suveranii la Curtea de Argeş

Bucureşti. — Suveranii şi regina Elisabeta au plecat astăzi, cu un tren special, la Curtea de Argeş.

Un respuns savanţilor germani

Petrograd,—La apelul savanţilor şi scriitorilor germani, savanţi şi scritori franco-engleji au răspuns printr o declaraţiune, că au toată stima pentru savanţii germani, dar că germanii nutresc idea aservirei Europei. Iu contra acestor cotropitori trebue luptat până la completa lor distrugere.

Inrolarea lui Anatole France

Petrograd,—Ziarele află că ministerul de războiu a încuviinţat inrolarea lui Anatole France în armata franceză.

Japonia şi Mesopotamia

Berlin. — Din Petrograd se anunţă că ziarul „Ruskoe Slovo" afla despre o declaraţie făcută de ambasadorul Angliei la Constantinopol către guvernul otoman, că in cazul in care Turcia va ataca Rusia, ea va fi atacată nu numai de Anglia, ci şi de Japonia care va ocupa Mesopotamia.

In chestia medicamentelor din Germania

Bucureşti.—D. Alex. Beldiman, ministrul nostru la Berlin şi d. dr. Sion, directorul general al serviciului sanitar, au adresat ziarului Adevărul *o scrisoare, prin care explică pe larg întîrzierea produsă cu livrarea substanţelor farmaceutice din Germania.*

Din această scrisoare rezultă, că din chiar adresa primită de d. Beldiman din partea guvernului imperial german, rezultă că medicamentele nu vor putea fi livrate dintr'o dată ci treptat, în măsura în care va sosi rezultatul cercetărilor făcute de o comisii specială germană, din care să se vadă dacă Germania poate indeplini cererea Romîniei, faţă de împrejurările extraordinare de astăzi.

Această adresă d. Beldiman o primise de la guvernul imperial german la început, cînd ministrul nostru la Berlin nu cumpărase încă prin d. Sion şi autorizat de guvern substanţele medicamentoase ştiute.

Incarcarea în vagoane, puse la dispoziţia d-lui Beldiman, s'a făcut pe propria respundere a acestuia, precum descarcarea s'a făcut tot din ordinul d-lui Beldiman, pentru a nu se plăti prea multe taxe de magazinagiu pentru vagoanele încărcate.

Acesta este adevărul, precum rezultă din acte oficiale,—deci nu poate fi vorba de măsuri vexatorie luate de guvernul imperial german.

COMUNICAT FRANCEZ

Paris.—Marele stat major comunică:

Pe aripa stîngă de la marea Nordului, de la Bruges pînă la canalul Basset, s au produs atacuri violente ale duşmanului. Forţele aliate rezistă.

Nimic de semnalat la centru.

Japonia contra Turciei

Petrograd. — Ziarele află că Japonia a făcut cunoscut guvernului turc, că ea este decisă să lupte cu toate forţele sale, în cazul cînd Turcia va ataca Anglia şi Rusia.

Luptele de la VISTULA

Petrograd. — Pe frontul de la Thorn la Cracovia s'a dat lupte de la 1—8 Octombrie incontinua. Mai cu seamă au fost crîncene luptele în regiunea Vistulei. Frontul german de la Varşovia la Ivangorod a fost zdrobit.

Luptele de la Varşovia

— Comunicat oficial rus —

Petrograd.—10 Octombrie.—Trupele ruse au desfăşurat o energie cu totul deosebită pentru apărarea Varşoviei şi spre a scuti oraşul de ororile unei bombardări.

In acest scop, concentrările forţelor noastre, destinate să apere Varşovia şi să respingă pe germani, s'au făcut cu o iuţeală ce nu era cerută de condiţiile strategice.

In acest elan al trupelor ruse, sub Varşovia, apelul generalisimului către populaţia polonă a aflat o repercursiune strălucită.

Polonezii au dat dovadă de unirea strînsă şi frăţească a slavilor.

Documente confiscate dovedesc că germanii socoteau să ocupe Varşovia între 2—5 Octombrie. Regimentele siberiene debarcate în mahalalele Varşoviei, au fost aproape imediat angajate în luptă. In luptele de noapte cu baioneta, regimentele siberiene au făcut numeroşi prizonieri aparţinînd corpu ui 20 de armată germană.

Corpul 17 german şi trupele de rezervă ale inamicului au operat un contra atac viguros, dar au fost respinse cu pierderi mari.

Trupele siberiene şi regimentele malo-ruşilor au pricinuit pierderi teribile inamicului.

In luptele de lîngă Consenitzy, regimentele caucaziune au luptat 8 zile fără întrerupere pe malul stîng al Vistulei, în mijlocul unor mocirle sub focul artileriei grele germane, totuşi ele au respins toate atacurile germane, de şi inamicul avea toate avantagele terenului.

Mai multe din regimentele noastre au avut perderi mari. Aşa, într'un regiment, 3 comandanţi s'au succedat în comandă, fiind toţi grav răniţi.

Trupele din Caucaz n'au cedat nici un petec de pămînt pe malul stîng a Vistulei şi astfel celelalte trupe au avut mînă liberă să manevreze cu siguranţă

COMUNICAT GERMAN

Telegramă oficială din Berlin către Consulatul german din Iaşi sosită la 23 Oct. dimineaţa.

Sub data de 22 cr. marele stat major comunică că luptele la canalul Yser mai continuă; 11 vase de războiu engleze sprijină artileria duşmană. La est de Dizmulden inamicul a fost asvîrlit înapoi. Şi în direcţia Ypres-Grund trupele noastre au înaintat cu succes. Luptele la nord-vest şi vest de Lille au foct foarte îndîrjite; duşmanul s'a retrat încet pe tot frontul. Atacuri violente din spre Toul către Thiancourt au fost respinse cu perderi extrem de grave pentru francezi.

A fost constatat în mod incontestabil că amiralul englez, care comandă escadra din faţa Ostendei, cu greu a putut fi înduplecat de autorităţile belgiene să renunţe la bombardarea Ostendei.

Pe frontul de nord-est în spre Rusia trupele noastre urmăresc pe duşman, care se retrage în direcţia Ossowietz. Mai multe sute de prizonieri şi cîteva mitraliere au căzut în mînile noastre. La Varşovia şi în Polonia după sforţările indecise din zilele trecute eri nu s'au dat lupte. Situaţiuni noui sunt în dezvoltare.

POSTAVARIA UNIVERSALA
„La oraşul Brünn"
Proprietari FRATII BAYER
BUCUREŞTI. — Strada Lipscani No. 23

Inştiinţează pe domnii CROITORI cu bună clientelă, că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, mai sunt disponibile colecţiuni cu mostre complecte.

Doritorii ne vor remite adresa lor exactă cît de curînd, această colecţiune fiind cea mai avantajoasă.

NOUL INSTITUT DE BAEŢI
„GH. ASACHI"
Iaşi, str. Toma Cosma No. 13

pentru elevi de curs secundar, comercial, interni, semi-interni şi externi.

Gazda pentru elevi în cele mai avantajoase condiţiuni.

Preparaţii zilnice (curs de repetiţie), dela 4 ½—6 ore p. m. la fiecare obiect sau la toate, pentru elevi dela diferite şcoli (Taxa 100 lei anual—10 lei lunar).

Educaţie şi îngrijire aleasă. Locuri limitate. Taxe foarte avantajoase.

Corpul profesoral şi asociaţii:

A. D. Atanasiu, profesor titular la Belle-Arte şi Liceul Naţional;
A. Aurescu, profesor titular la Conservator şi Liceul Internat;
I. Bejan, profesor titular la Liceul Internat;
C. Botez, prof. titular la Gimnaziul Alex. cel Bun şi Liceul Naţional;
C. I. Botez, licenţiat în fizico-chimice;
Dr. Traian Bratu, profesor universitar;
Aurel Cupfer, licenţiat în litere;
I. Constantinescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dolijan, profesor titular la Gimnaziul Ştefan cel Mare şi Liceul Naţional;
Preot Cic. Iordăchescu, licenţiat în teologie şi litere;
Gh. Manoliu, profesor titular la şcoala normală «V. Lupu»;
Arhim. Gherasim Miron, profesor titular;
Gh. Nedelcu, profesor titular la Gimnaziul Alex. cel Bun;
Gh. Nica, licenţiat în litere;
Nemţanu, profesor de gimnastică;
Vasile Popescu, profesor titular la Liceul Naţional;
Dr. Şt. Possa, profesor la Belle-Arte, medic al institutului;
Preot C. Roşescu, licenţiat în teologie;
Sanno Roth, absolvent al facultăţei juridice din Viena;
I. Stamboliu, prof. titular la Liceul Naţional;
Gh. Scorpan, prof. titular la Liceul Naţional;
V. Teodoreanu, profesor titular la Liceul Naţional.
Em. Ţilenschi, profesor definitiv.

Preparatori şi pedagogi speciali la **cursul de preparaţie** şi pentru limbi străine.

Inscrierile se fac în localul institutului strada Toma Cosma No. 13 şi la soc. „Vulturul" str. Alexandri No. 9 (vis-à-vis de Primărie) în orele de la 10—12 şi 4—6 p. m.

4 camere 2 prăvălii *şi bucătărie la etaj; de asemenea de inchiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

DIMITRIE SOFIAN
fost Prezident Curţei de apel
AVOCAT
Strada Sărărie 127
Oarele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mirzescu, 17.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2291. Mercuri 10 Octombre 1914

Căderea Anversului

— Prizionerii luaţi —

Berlin.—După descrierile prizonierilor ultimele ceasuri care au precedat căderea Anversului, au fost tot ce mintea omenească îşi poate închipui mai groaznic.

Stricăciunile sunt mari numai într'o parte a oraşului. Ele nu sunt, însă, în orice caz, aşa de teribile cum se credea la început.

Au fost luaţi până acum, două zeci de mii de prizonieri belgi. Generalul belgian Scheppe, cu două mii infanterişti şi două sute bicicliştі, a trecut pe teritoriul olandez unde au fost dezarmaţi. (Agenţia Steylitz).

Vaporul „Breslau" în portul Sulina

Sulina.—Azi dimineaţă a apărut în rada portului vasul turcesc Mitilen, *fost* Breslau. *Pilotina comisiunei europene a eşit în larg pentru a întreba de scopul vizitei încrucişătorului. I s'a răspuns că a venit să protege cele două vase germane aflătoare în apele româneşti. Intreg echipagiul vasului este german.*

Vasele Durastor *şi* Ovidiu *ai serviciului maritim romîn sosite spun, că în largul mărei sunt numeroase vase de războiu ruseşti.*

Sulina. — Vaporul „Beslau" sosit în radă poartă pavilion otoman. Pavilionul romîn îl poartă la semicatargul din pupă, îndoliat, pentru moartea regelui Carol. Căpitanul romîn Mihuţă şi consulul turc Mogîrdici au vizitat vasul.

Comandantul crucişătorului a trimis prin şalupă scrisori către comisiunea europeană şi celor doi comandanţi ai vaselor germane. Imediat vasele de Comerţ au eşit în larg, au scoborît pavilionul german şi alăturea de Breslau s'au îndreptat spre Constantinopol.

Germania ameninţă

Petrograd.—Ministrul Germaniei la Haga a declarat, că în cazul cînd Olanda va permite englejilor şi belgienilor accesul Escautului, Germanii vor ocupa gurile apei pe timp două de luni zile.

Documente compromăţătoare pentru Belgia şi Anglia

Berlin.—Agenţia Bjornson anunţă că la Bruxela s'au descoperit documente importante cu privire la violarea neutralităţei de către însuşi Belgia.—După cum se afirmă aceste documente, ce urmează a fi publicate azi în „Nordeutsche Allgemeine Zeitung" sunt foarte compromiţătoare atît pentru rolul de protectoare a Angliei faţă de ţerile neutrale, cît şi pentru guvernul belgian.

REGELE ALBERT RANIT

Milano. — O telegramă din Londra spune că „Daily Mail" în descrierea pe care o face căderei cetăţei Anversului, relevă că Regele Albert cînd s'a îmbarcat pe un vapor englez, avea braţul atîrnat de gât.

Telegramele Epitropiei Sf. Spiridon

Epitropia Sf. Spiridon a adresat următoarele două telegrame, cu ocazia tristului eveniment al morţei regelui :

Majestăţei Sale Regina Elisabetha

SINAIA

Nu găsim cuvinte să exprimăm adînca durere ce a lovit în inimă întreaga suflare romînească la primirea ştirei despre moartea năprasnică a înţeleptului şi marelui nostru Rege, care ne-a încălzit cu dragostea sa 48 de ani. In această Domnie, cea mai lungă ce istoria a înregistrat pe tronul Romîniei, noi n'am simţit de cît bine şi ţara a făcut progrese uriaşe în toate direcţiile. Fie ca lacrimele şi bine cuvîntarea norodului să aducă mîngîere în inima Majestăţei Voastre îndurerate. Dar marele Rege n'a murit, ci acum a intrat în nemurire şi sufletul lui va pluti în eternitate ca un geniu protector asupra Romîniei.

Epitropi Spitalelor şi Ospiciilor Sf. Spiridon din Iaşi, *N. Cane, Constantin Climescu, dr. M. Manicatide.*

Majestăţii Sale Regelui Ferdinand I al Romîniei

BUCUREŞTI

Cu aceeaşi dragoste şi cu acelaşi devotament ce le-am avut şi pentru marele Unchiu al Majestăţii Voastre, venim să aducem Majestăţii Voastre urările noastre cele mai călduroase pentru o Domnie îndelungată şi fericită pe tronul Romîniei rugînd pe Dumnezeu să vă ajute întru a duce ţara la limanul dorit.

Să trăiţi Maiestate!
Să trăiască Maiestatea Sa Regina!
Să trăiască Augusta Familie Regală!

Epitropii spitalelor şi ospiciilor St. Spiridon din Iaşi, *N. Gane, Constantin Climescu, Dr. M. Manicatide.*

Un mare Crucişător rus scufundat

Petrograd.—Submarinele germane şi-au făcut apariţia în Marea Baltică. Prima lor descoperire s'a făcut în ziua da 27 Septembrie. In diminoaţa acelei zile submarinele germane au atacat Crucişătorul amiral „Makaroff". Mai multe torpile au fost aruncate asupra lui, care din fericire nu şi-a ajuns scopul. Vasul a scăpat neatins.

La 28 Septembrie, orele 2 după amiază, submarinele germane au atacat din nou crucişătoarele noastre „Bazana" şi „Palada" cari păzeau intrarea în Marea Baltică. De şi crucişătoarele au deschis focul la timp, un submarin a trimis o torpilă contra vasului „Palada", care împreună cu tot echipagiul s'a scufundat pe loc.

De ce Anversul n'a capitulat

Berlin.—Ziarul *Lokalanzeiger* spune că un înalt funcţionar din Anvers, refugiat la Rosendaal, a povestit convorbirea ce a avut cu un ministru, cu privire la motivele ce au îndemnat de a nu se preda oraşul de bună voie.

Lupta ce se duce de mai bine de trei săptămîni, avea ca ţinta de a aştepta ca armata germană să fi fost bătută de cea franceză. In acest caz apărarea Anversului devenea uşoară. Din nefericire am aflat că aripa dreaptă germană a primit noi întăriri. Mai era poate o speranţă ca în acest punct armatele aliate să mai amîne rezultatul decisiv. S'au de altfel trebuia considerat ca eşuat planul generalismului francez Joffre. Noi însă cari ne-am alipit existenţa noastră de succesul trupelor aliate avem datoria de a încerca împreună cu armata aliată împresurarea Germanilor. In cazul cînd Germanii ar fi bătuţi la Atrecht, se poate considera Belgia ca salvată."

Fugari din armata de asediu din Anvers povestesc că oamenii de 7 zile n'au mai dormit şi sunt cu totul epuisaţi. Mulţi soldaţi revoltaţi au fost judecaţi pentru înaltă trădare şi împuşcaţi.

Cu privire la măsura luată de a deschide digurile, se relevă că aceasta a mai fost încercat în 1585, dar în 1914 aceasta n'a mai împedecat înaintarea trupelor.

Din cercurile militare cîştigarea Anversului n'are de scop o prăbuşire a Belgiei, ci numai perspectiva de a permiie corpurilor de armată eliberate să întărească armata germană ce luptă în contra francezilor.

Succesul german de la Anvers va da şi Angliei putinţa de a judeca organizaţia militară a Germaniei şi va avea o influenţă decisivă asupra rezultatului războiului.

La Amsterdam au sosit şi eri 3000 de fugari din Anvers. Ei se găsesc într'o stare de plîns.

Ziarele din Amsterdam arată că Baronul Schutec, guvernatorul Anversului a invitat populaţia să se întoarsă în oraş. Aceleaşi poveţi le dă şi trimisul german.

Populaţia belgiană începe a-şi da seama, că nu Germania e de vină la marea nenorocire ce s'a abătut asupra Belgiei. (Agenţia Bjornson).

Comunicat oficial german

Berlin.—28 Septembrie.—Marele cartier german comunică,

— „La vest de Lille am bătut cu totul la 27 Septembrie o divizie de cavalerie franceză. Lîngă Hazebruck o altă divizie franceză de cavalerie a avu pierderi mari.

Luptele de pe frontul de Vest n'au adus pînă acuma nici un rezultat decisiv.

Cu privire la prisionerii făcuţi la Anvers. nu se poate încă preciza nimic, ştirile sosite necuprinzînd cifrele definitive. Tot astfel cu privire la trupele engleze şi belgiene care s'au refugiat la Olanda.

Pe teatrul Oriental al războiului: In nord toate atacurile primei şi a zecea armatei ruse contra armatei germane au fost respinse în zilele de 26 şi 27 Septembrie.

In Polonia meridională avantgardele armatelor noastre au ajuns la apa Vistulei, lîngă Kragatz, la sud de Varşovia, 2000 de oameni din corpul 2 siberian au căzut.

Ştirile oficiale ruse despre o mare victorie rusă la Augustoff şi Savalki sunt pure născociri.

Moartea Regelui Carol

Bucureşti.—Până acum s'a anunţat, că la înmormîntarea regelui Carol, guvernul italian va fi reprezentat prin generalul Caneva, acel care a condus războiul din Libia.

Din Atena se vesteşte că ziarul „Embros" publică un necrolog, în care relevă marile însuşiri ale defunctului Suveran şi spune că moartea acestuia se produce în clipele cele mai grele pentru desvoltarea statului român. România căpătase în ultimul timp o preponderenţă în Balcani, a căreia cea mai mare strălucire a fost tratatul de Bucureşti. Este neîndoios că noul Rege al României va urma întocmai calea trasă de predecesorul său, care a adus atâtea foloase Romîniei.

Toate ziarele cuprind necrologuri pentru defunctul Suveran şi multe din ele au apărut în doliu.

Infricoşătoarea luptă de la Przemysl

Viena.—29 Septembrie – Oficiosul „Neues Wiener Tageblatt“ sub titlul „Deblocarea cetăţei Przemysl“ scrie următoarele :

— „Ruşii n'au putut ajunge de cît pînă la obloanele de sîrmă împletită şi şanţurile de la lucrările exterioare. Fortăreaţă toată părea a fi un vulcan în erupţiune şi bubuitul tunurilor, care respândea moartea pretutindeni în jurul cetăţei.

Prin explozia terenului minat din faţa lucrărilor exterioare, detaşamente întregi de duşmani au fost aruncaţi în aer şi prefăcuţi în bucăţi.

Ruşii au peste patru-zeci de mii de morţi şi răniţi.

Mişcarea de retragere din Galiţia şi nord de Vistula continuă. Ruşii sunt mereu urmăriţi de trupele austro-ungare. Telegraful, podurile şi căile ferate se repară în grabă. Circulaţia pe căile ferate au fost restabilite. Locuitorii fugiţi încep a se reîntoarce la vetrele lor.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 30 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2301 —Duminică 12 Oct. 1914

Regele Carol și sfetnicul Sturza

Silueta viitorului prim-ministru și șef de partid Dim. Sturza, destinat a fi *„persoana gratà“* la Curtea Regelui Carol se desemnează chiar din primele pagini ale „Memoriilor“. Rolul celui mai tînăr dintre miniștrii Principelui este subliniat adeseori în culori interesante, ceea ce arată simpatia cu care a fost privit acest devotat personal al Suveranului. Căci memoriile Regelui Carol I au început a fi publicate și scrise la vrîsta de 50 ani a primului nostru Rege.

De abia sosit în țară, Prințul poposește la Golești și «memoriile» ne spun:

„Dimitrie Sturza sosise din București ca să prezinte tînărului prinț programul primirei sale în Capitală“.

Intre primele impresii ce făcură asupra Prințului miniștrii romîni cetim:

„D. Sturza care-și făcuse studiile la Bonn, vorbea nemțeasca cea mai curată“.

Propriu zis ministerul cel dintâiu al Prințului fu constituit în urmă, sub Lascar Catargiu și iată cum îl nuanțează „Memoriile“.

„Lascar Catargiu (moldovean, conservator) prezident și interne; I. Brătianu (muntean, liberal) finance; P. Mavrogheme (moldovean, conservator) externe; C. A. Rosetti (muntean, stînga extremă) culte; Ioan Cantacuzino (muntean, centru) justiție; General-prinț Ioan Ghica (moldovean, dreapta moderată) războiu; Dim. Sturza (moldovean, centru) lucrări publice.

„Dim. Sturza, cel mai tînăr dintre miniștri, cu educația făcută în Germania, aduce pentru slujba sa o putere de muncă neobosită, știință bogată și stăruință germană“.

Firește, nu vom urmări „Memoriile“ în tot cuprinsul lor. Adăugăm numai aci, ca o notă particulară, că defunctul D. Sturza e unicul nume de consilier al Tronului care în calitate de erudit cu studii și relațiuni la Boun, e amintit și în „Memoriile“ Carmen Sylvei intitulate: «Colțul Penaților mei».

△

Mici Polemici

Despre defunctul Dim. Sturza «Facla» scrie că: «a fost cinstit, — dar cinstit în accepția strîmtă și vulgară a cuvîntului».

...Așa de vulgară, că era în stare să urască rublele!

*

Un comunicat german asigură că la Bruges domnește o liniște desăvîrșită.

— Dacă-i zice «Bruges-la-morte»!

*

Farmaciștii noștri sunt mai isteți decît nemții. Aceștia ne refuză medicamentele acum, dar spiterii i-au luat înainte cu... scumpetea doctoriilor.

*

Bietul Conu Mitiță!

Să fii nemuritor; să fii secretar perpetuu al Academiei — și să mori... E una din puținele contraziceri ale unui om consecvent.

*

D. C. Banu scrie: «sub spaecie *aeternitatis».*

Și cu asemenea latinească vrea să fie ministru al instrucției publice?

*

Ieri s'a tipărit la „Știrile străinătății“: C. F. R. franceze în loc de C. F. franceze, ori simplu C. F. F.

Tot eri s'a tipărit de repetate ori Bernard Shan în loc de Shaw.

De mirat Shaw e mai popular dramaturg, astăzi, ca Victor Hugo și chiar ca Victor... Eftimiu.

Nebunie sângeroasă

Ori cît s'ar invoca de mult pricinile nediscutabile ale războiului ca: lupta pentru traiu, revendicări teritoriale, emanciparea fraților, etc. — nu mai vorbim de intervenția voinței supreme — războiul a fost și va rămînea o *nebunie sîngeroasă* o *epidemie mintală*, o manifestare a spiritului de violență, o dezvăluire a ferocității, a sălbătăciei ce dăinuește încă în ani cu toată aparența de civilizație cu care se fălește.

Și oricît s'ar cînta progresul la care a ajuns omenirea și rațiunea care se pune în înfăptuirea tuturor actelor ei, dovadă tristă este măcelul ce se petrece în Europa înecată în sînge și în foc, că oamenii nu au dobîndit încă doza de rațiune necesară, nici acea bunătate ideală care trebue să caracterizeze pe oamenii eșiți din faza sălbătăciei,

In ceia ce privește războiul actual, pentru un partizan motivele pornirei de exterminare a națiunilor între ele nu lipsesc. Luînd pe rînd țările în conflict ne-ar spune:

Serbia a luat armele pentru a se apăra în potriva unui agresor puternic, care îi amenință existența.

Austria a voit să pedepsească cu armele patria atentatorilor criminali de la Sarajevo.

Germania luptă ca aliata Austriei cît și pentru a se apăra în potriva agresiunei premeditate din partea Rusiei și a Franței.

Rușii iau parte la războiu pentru a-și apăra protejata—pe Serbia.

Franța trebuia să lupte alături de Rusia în baza tratatului de alianță.

Anglia de asemenea în puterea alianței.

Muntenegru intră în războiu pentru a ajuta pe frații de rasă.

Japonezii s'au amestecat și ei pentru a cuceri teritoriile asiatice, găsindu-se mai în drept de cît Europenii.

La prima aruncătură de ochi, cel care nu ar căuta cauzele mai profunde ale relațiilor dintre oameni, poate că s'ar mulțumi cu asemenea motive.

Pentru cei iubitori însă de pace, de armonie, de dreptate și adevăr, acestea nu pot fi de cît numai niște pretexte pentru a se satisface instinctele bestiale, ambițiile nesăbuite ale națiunilor duse la aceasta de încăpățînarea unor indivizi numai.

Nu e greu de văzut însă, dedesuptul pretextelor invocate.

Scoatem din cauza noastră pe Serbia, care în marele conflict sîngeros din Europa, e mai mult obiectul de cît subiectul acestui conflict. Scoatem de asemenea și pe Belgia, atacată în chip barbar și în tot dreptul ei de a și apăra neutralitatea garantată prin tratatul din 1839.

Dar Austria se face vinovată de intenție de lăcomie. Ea a voit să nimicească pe Serbia mărindu-și populația.

Germania — vădit complice a Austriei —a dorit întâetatea maritimă și colonială, deci a considerat răsboiul ca o mare fericire.

Rămîne acum de văzut dacă Rusia, Franța și Anglia au vre-o vină.

Toată onoarea și lauda se cuvine Angliei care, după cum se știe, a căutat să împedece războiul. Ea n'a luat armele decît prin obligație morală către Franța și Rusia.

Cît privește Rusia, ea e vinovată. Rusia a trebuit să intervie direct în conflictul dintre Serbia și Austria punîndu-se garant și împedecînd astfel torentul de sînge ce se năpustește astăzi asupra Europei.

Iar Franței îi revîne partea cea mare de vină, de responsabilitate. Ca premergătoarea ideilor mari din omenire, ea ar fi putut preveni grozăvia deslănțuită, dacă cu mult înainte de isbucnirea patimilor înădușite ale celor lacomi și pretențioși, ar fi făcut mai multe sforțări pentru a pune *bazele arbitrajului obligator internațional.*

Și atunci încheerea unui tratat de arbitraj cu Rusia, cu Anglia, cu America, Italia și toate țările doritoare de pace, ar fi garantat într'adevăr liniștea Europei. Atunci atentatul din Serajevo—tratat ca și orice afacere criminală—ar fi fost adus în fața tribunalului din Haga și judecat de judecători imparțiali. Iar diferendul austro-sîrb s'ar fi aplanat fără nici o picătură de sînge și fără nici o lacrimă.

Cauza acestui rău general este că *pacifismul*, pentru care tot s'a lucrat ceva, nu s'a impus încă în destul. Și astăzi, de sigur, că nu datorită spiritului pacifist națiunile își vor potoli furia sîngeroasă.

Am avansa oare prea mult, dacă am spune că spiritul pacifist nu se va introna până cînd și femeile nu vor avea parte la cuvînt în treburile Statului, până cînd nu va fi ascultat și glasul mamelor, soțiilor, surorllor și prietenelor celor ce se duc să-și verse sîngele fără ca voința și rațiunea lor să le-o fi dictat?

Răspunsul la această întrebare are nevoe negreșit, de discuție.

Maria C. Bușureanu

NOTA ZILEI

Opere complecte.

Ca să nu creadă cineva că am exagerat spunînd că grafomanul Minar va tipări opere complecte scrise de... alții, iată ce anunță cioclul pe coperta operelor lui Conta ca «scrieri de același autor» — adecă de Minar: „Eminescu comemorativ“ — scris de Eminescu; „Cum a iubit Eminescu“ — scris de Eminescu și Micle» «Filosoful Conta» — scris de Conta; „Caragiale“ — scris de Caragiale, iarăși „Filosoful Conta“ scris de Conta și iarăși „Eminescu“ — copie dintr'un dosar al tribunalului.

E lucru hotărît: Octav Minar va trebui transportat la bibliotecă cu... cotiugarul.

INFORMAȚII

Un mare număr de ruși au sosit azi în localitate, venind din Germania și întorcîndu-se în Rusia.

Persoanele sosite spun că se mai găsesc în Germania și Austria cel puțin 40,000 de ruși, cari așteaptă prilejul a se putea întoarce acasă.

Dirigintele oticiului din Iași ne face cunoscut că în ceasurile de la 8—9 dimineață și 3—4 d. a. cînd firul special este ocupat de Bîrlad, comunicația telefonică Iași-București se face prin firul Viena, via Marașești.

Inmormîntarea cunoscutului scriitor basarabean Dumitru C. Moruzi, care a fost anunțată de unele ziare că se va face astăzi Sîmbătă, suntem rugați de familie să vestim că va avea loc Duminică 12 Octombrie ora 2 p. m.

Cortejul va porni de la locuința defunctului din str. Vasile Lupu 74.

Primarul orașului a intervenit azi la direcția c. f. r. cerînd a se interzice exportul de ouă din orașul și județul Iași.

Eri a avut loc înmormîntarea rămășițelor pămîntești ale defunctului D. Gheorghiu.

Atît școlile publice, cît și cele particulare de toate gradele, au suspendat cursurile eri după amiazi, conform unui ordin ministerial, cu prilejul inmormîntării fostului ministru de culte D. Sturza.

Administrația comunală face un grilaj de fier la baia comunală.

Chelului ce-i lipsia?

D. Th. Berescu a fost numit provizor la catedra de gimnastică a liceului militar, în locul d-lui S. Bucovineanu.

D. Nemțeanu a fost transferat, tot în locul d-sale, la Seminarul pedagogic.

S'au mai ivit oarecari noui cazuri de febră tifoidă în oraș.

Roadele întreruperei continue a apei de Timișești.

La liceul național s'au admis în cl. I pînă la 65 elevi, între care și 3 străini.

Intocmirea unei clase a doua divizionare întîmpină dificultăți în privința corpului didactic.

Gimnaziul Alexandru cel Bun a prelungit contractul de locațiune în actualul imobil din strada Elena Doamna.

Pe ziua de eri, în urma celor publicate în «Opinia», s'a anunțat o inspecțiune la baia comunală.

O simplă farsă la adresa personalului care a făcut curățenie cabinelor contrar obiceiului.

O telegramă.—Cu ocazia morței lui Dimitrie Sturza, următoarea telegramă a fost trimisă din Iași, d-nei Zoe Sturza:

„Absolvenții foastei școale de institutori înființată de marele romîn Dimitrie Sturza, școală care a modernizat învățămîntul nostru primar, vă transmit cele mai dureroase condoleanțe».

Victor Munteanu, C. Zaharia, C. Andriescu.

Corespondența oficială a ministeriilor cu autoritățile se face, timp de o lună de zile, pe hîrtie incadrată în doliu.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie incluziv. După această dată nu se mai primește nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secția I prin o petiție fără timbru adresată Primului Președinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naționalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanța de plata contribuției.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 și 7 p. m. unde d-nii avocați *S. P. Georgescu, C. Jornescu și G. Dornescu, delegați ai Clubului, vor fi la dispoziția lor.*

În primăvara viitoare societatea Tramvaelor electrice va începe lucrările de prelungirea liniei dela Copou la școala normală „V. Lupu“; a doua linie va fi prelungită de la Socola la primăria comunei Buciumi; cu prelungirea Nicolinei se fac deocamdată greutăți din partea direcțiunei C. F. R.; dar atunci de ce nu face greutăți pe șoseaua Socolei, sau cum s'a permis ca tramvaiul din Brăila să treacă linia ferată pentru Lacul Sărat?

Primăria noastră a admis prelungirea concesiunii, însă cu condițiune, că dacă comuna mai crede de cuviință a face linii noui, societatea să fie obligată a le executa. Așa chiar de pe acuma se vorbește de două linii noui și cari ar scurta calea cu unul sau doui klm. Linia întâia să plece dela Regia Monop. Statului traversînd stradele Zugravilor, Ferdinand Uzinei și sf. Andrei, oprindu-se în strada Palatului avînd legătura cu liniile din artera principală. A doua linie va începe din Piața Cuza-Vodă până la noul Palat Administrativ, traversînd str. Stefan cel Mare.

Nouii angajați ca stagiari ai teatrului național din localitate, sunt d-na și d. Braborescu, aduși din Craiova și cari astă iarnă cînd au jucat craiovenii la Iași, s'au distins în mod remarcabil, că sunt artiști de forță; al treilea este un tînăr d. E. Popovici, care a urmat conservatorul din București; se zice că promite mult.

De la teatrul național din București, s'au trecut la pensie pe 1 Octombrie soții Vasile și Irina Leonescu și d. Grigorescu, toți relativ tineri și foarte buni actori. La noi cînd?...

Cifra încasărilor totale făcute de opereta Maximilian a trecut de 38.000 lei. Scăzînd cele 6 reprezentații pierdute din cauza doliului, incasările au întrecut pe acele din anii trecuți.

Epopeia și viața intimă a marelui Impărat NAPOLEON I-iu, cea mai măreață inscenare cinematografică în 6 acte mari, se reprezintă astă seară Sîmbătă pe ecranul cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

Uriașul film „Napoleon I“ e o reconstituire fidelă după izvoare autentice, o exactă biografie însuflețită. Cele mai interesante și mișcătoare scene; intrigele, frămîntările, splendorile și tainele curței primului imperiu al Franței; Gloria strălucită și trista prăbușire a marelui cuceritor; Războaele uriașului stăpîn al Lumei.

Acest film care se reprezintă acuma, este o reconstituire absolut nouă, nevăzută încă în orașul nostru.

Din cauza excepționalului metraj al acestei drame, spectacolul va începe fix la ora 9 și un sfert.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 12 Octombrie; două matineuri (3 și 5 ore) și reprezentație serală. Program nou duminical.

Inimă de samsar, splendidă desfășurare cu un deosebit subiect și cu o originală inscenare. (Film italian, 3 acte). Acțiunea se petrece în cele mai pitorești decoruri naturale din sudul Italiei, unde abundă cele mai feerice regiuni.

Noutăți literare.—Vorbe... Vorbe... Vorbe!... Este ultima lucrare a poetului Victor Eftimiu, apărut într'un elegant volum, conține Maxime și cugetări, prețul 1 leu în editura Librăriei Nouă, București.

— Cunoscutul roman de Pierre Loti „Desamăgitele“ scene din viața haremurilor turcești, a apărut într'o bună și românească traducere de Const. Stefănescu licențiat în litere, un volum 312 pagini. Lei 2, în editura „Librăria Nouă“, București Calea Victoriei 78.

In deposit la toate librăiile din țară.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Deliciosul unt p. masă și cafea	5.60	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Unt proaspăt pentru gătit	2.80	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	7 —	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin către consulatul german din Iași:

1) 23 Oct. amiazi. La canalul Yser eri am repurtat succese; la sud de Diomuiden trupele noastre au înaintat; la vest de Lille atacurile noastre încoronate de succes ne-au pus în posesiunea mai multor localități; în celelalte părți ale frontului de vest, relativă liniște. In răsărit atacurile rnsești la vest de Augustowo au fost respinse, am luat ca pradă mai multe mitraliere.

2) 23 Octombrie seara. Legațiunea din Peking raportează: consulul general britanic din Shanghai interzice Societății de navigațiune din China a continua reîmpatriarea indienilor în India, din cauza turburărilor crescînde între indienii mahomedani. Lloydul raportează din Colombo că crucișătorul Emden a scufundat 5 vapoare englezești, capturînd un al șaselea.

3) 22 Octombrie amiază.—Intr'o ședință de numai două ore, dieta Prussiei în unanimitate, inclusiv social-democrații, a acordat un miliard și jumătate pentru scopurile răsboiului. Ședința în camerile deputaților și seniorilor a amintit mult de ședința de răsboi a Reichstagului prin fermitatea și măreția ei. In ambele camere domnia voința neclintită a aduce la bun sfîrșit cauza dreaptă germană.

Mulți deputați ornați de crucea de fer, vre-o zece au fost veniți de pe cîmpul de luptă ca să participe la ședință, unul dintre ei național liberal grav rănit dintr'o luptă cu rușii la Gumbinnen, unde primise trei gloanțe. Impăratul prin vicecancelarul a trimes salutul său impărătesc camerilor. Uralele pentru împărat, oastea și marina din partea deputaților, seniorilor și tribunelor au fost cît se poate de entusiaste.

Situația la Varșovia

Osîndiții sunt puși în libertate

Kracovia.—Ziarul „Golos Narodna“ află din Radom, că rușii se retrag din Varșovia. Stațiunea de drum de fer Pruskor, la o depărtare numai de 12 chilometri de forturile externe ale Varșoriei a fost ocupată de armatele germane. Representantul guvernatorului general din Polonia rusească, generalul de Erzen, a dat drumul din închisoarea principală din Mokotov la 1000 de condemnați, cu observația ca după războiu să se întoarcă.

La Varșovia se simte o mare lipsă de cărbuni, din care cauză până și tramvaele sunt numai pe jumatate luminate.

(Agenția Bjornson)

Creditul Funciar urban din Iași

ANUNCIU

La 2 și 3 Noembre st. n. 1914, se va face a 66-a tragere la sorți a scrisurilor conform art. 53 din legea Creditului funciar și art. 122 din statute.

Domnii detentori de scrisuri sunt rugați a asista la tragere care va avea loc la sediul societății la ora 2 p. m. în prezența Consiliului de ad-ție și a Comisarului guvernului.

DIRECȚIUNEA

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei și a conţinutului în lână, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Casele Schnürer

STRADA STEFAN CEL MARE

De închiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum și diferite apartamente și depozite pentru mărfuri în curte.

A se adresa la proprietar în curte.

De închiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol și beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Școalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Închiderea canalului de Suez

Constantinopole.—23—Se află aci căenglejii au suspendat alaltăieri, pentru cîteva ceasuri trecerea prin canalul de Suez. „Tasviri Efkiar" observă în această privinţă că închiderea Suezului constitue o violare a dreptului internaţional.

Flota engleza la Dardanele

Constantinopole.—Ziarul „Tanin" află că flota engleză a manevrat eri lîngă intrarea Dardanelelor.

Detunăturile se auzeau din Maditos.

Bombardarea litoralului belgian

Petrograd.—23—De trei zile bastimentele de război britanice bombardează trupele germane care ocupă litoralul belgian, respingînd toate încercările lor de ofensivă.

Inștiințare

Aducem la cunoștința onoratului public că întreruperea comunicaţiei cu străinătatea și stagnarea lucrului în fabricile streine, ca urmare a conflagraţiei europene, au zădărnicit aducerea și instalarea generatoarelor de curent de care uzina noastră are nevoe pentru menţinerea sa în plină funcţiune.

Pentru ca să nu fim nevoiţi să restringem eclerajul electric al străzilor și al piețelor publice și ca să nu survină întreruperi în funcţionarea eclerajului, rugăm cu inzistență onoratul public ca pînă la alte dispoziţiuni, să restrîngă pe cît posibil consumaţia de curent electric în perioada de șarjă maximă a uzinei, adecă **de la ora 5 pînă la 7 seara.**

Direcţiunea Uzinei Centrale de Electricitate din Iași

Iași 9 | 22 Octombrie 1914

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Lupte crîncene

Berlin. — O sîngeroasă bătălie a avut loc lîngă Toul. O armată franceză a încercat un atac din această direcţiune, și contra întăririlor de la sud de la Thiancourt. Trupele germane au bătut și respins cele franceze, cauzîndu-le cele mai grave perderi.

*

Viena.—Se telegrafiază ziarului „Telegraph" din Amsterdam, că multe case din orașul Rousseler, din Flandra, sunt în flacări. O parte din locatari au fugit în Franţa, restul în Olanda. Germanii bombardează Nievportul ocupat de aliaţi, care respund de pe uscat, în vreme ce bastimentele engleze răspund și ele.

Perderile germanilor

Odesa.—Ziarele află că în luptele de pe frontul galiţian de la 7 Octombrie, trupele ruseşti au respins atacurile austriace, luînd 1000 de prizonieri valizi și 7 mitralieze.

Enver Pașa generalisim

Petrograd.—Enver-Pașa a fost numit generalism al armatei turce, de uscat și de Mare.

Lupta de la Verdun

Berlin. - Bombardarea cetăţei Verdun progresează; cîte-va forturi au căzut în mîinele germanilor.

Știrea are nevoe de confirmare oficială.

Ajutorări în Rusia

Petrograd. — Municipalitatea Moscovei a alocat 100,000 ruble pentru ajutorarea populaţiunei sărace încercate din Belgia și sume egale pentru cea din Serbia, Muntenegru și Polonia.

Presa vieneză și moartea d-nei Maiorescu

Viena 23.—„Neues Wiener Abendblatt" exprimă profunde regrete pentru moartea d-nei Maiorescu una din cele mai nobile femei din Romînia.

Luptele albano-epirote

Athena 22. — Se comunică din Janina cu data de 21 | 10 următoarele:

Eri dimineaţa trupele albaneze din satele Latsani și Galessi au atacat trupele Epirului autonom. Albanezii se îndreaptă spre Clina.

Se anunţă azi că lupta continuă și că un al doilea corp de albanezi a atacat avantposturile epiroţilor din sectorul colonia îndreptîndu-se spre Arglani.

Prinţul Max de Hersen prizonier

Berlin.—Prinţul Max de Hersen, vărul împaratului, rănit la picior în luptele franco-germane, a fost luat prizonier de engleji.

Dezmințire

Berlin.—Știrea dată de ziarul **Times**, *pornită din Petrograd, după care rușii ar fi luat germanilor în lupta de la Varșovia 30 tunuri, 2 drapele și ar fi făcut numeroși prizonieri, este absolut neadevărată.*

Portugalia rămîne neutră

Viena! — Se comunică din Londra că ziarul „Daily Chronycle" află că zvonurile despre amestecul iminent al Portugaliei în conflictul european sunt neîntemeiate.

Generalisimul rus decorat

Petrograd 23. — Impăratul a conferit generalisimului armatei insemnele ordinului Sft. Gheorghe cu 3 pietre, pentru energia și viteaza sa tărie nestrămutată în execuţiunea planului de război care a acoperit de o nouă glorie armata rusă.

Situaţia în Extremul-Orient

Berlin. — Ambasadorul german din Peking comunică:

Consulul general englez din Shangai a interzis societăţei engleze de navigaţie de a mai transporta indieni din China în India. Mișcarea muzulmană din India este în creștere.

Știri din izvor sigur anunţă că crucișătorul Japonez, care s'a scufundat în faţa lui Tsing-Tao, nu s'a lovit de o mină, ci a fost isbit de un torpilor german. In urma acestui atac torpilorul s'a potmolit la 60 de mile de Tsing-Tao. El a fost aruncat în aer, iar echipagiul salvat.

Geneva. — Petit Journal de Paris află că 6000 Japonezi din secta Hamorizilor au hotărît să jertfească vieaţa spre a lua cu asalt fortăreaţa Tsing-Tao, în ziua nașterei Micadoului.

Acţiunea flotei germane

Berlin.—Acţiunea crucișătoarelor și submarinelor germane preocupă foarte mult pe engleji. Acum cînd crucișătoarele din Tsing-Tșau au reușit să rupă blocul flotei japoneze și să iasă în larg, ele vor turbura și mai mult comerţul deja destul de turburat al Angliei. Pe de altă parte *Lloydul* anunţă, din Columbia, amiralităţei engleze, că crucișătorul *Emdem*, a scufundat următoarele 10 vase engleze: *Kilkana, Troimus, Beumoor, Klaugrandt, Ponrabel*, și alte 4 încă, iar vaporul *Oxford*, a fost capturat de germani.

Monitor scufundat

Viena, 10 Oct. — La întoarcerea de la acţiunea noastră încoronată de succes pe rîul Sava, Monitorul Temes s'a lovit de o mină, pusă de dușmani. Monitorul s'a scufundat, 33 de oameni lipsesc, restul din echipagiu a fost salvat.

Planul german a eșuat

Odesa.—Ruskoe Slovo *zice că succesul de la Varșovia face să se întrevadă de pe acum rezultatul acţiunei finale. Germanii n'au putut să treacă Vistula și au fost siliţi să cedeze malul stîng. Tentativa lor a eșuat, în faţa forţelor neclintite rusești.*

Concentrari de trupe în Egipt

Constantinopol. 22.—După știri autentice, englejii au adus în zilele trecute în Egipt numeroase trupe engleze și canadiene. Numai pe ambele ţărmuri ale Suezului sunt concentraţi 14.000 de oameni.

Trupele indiene aduse în Egipt în cea mai mare parte au fost retrase. Au rămas din ele cam 1000 de oameni

Concentrarea trupelor engleze în Egipt este socotită ca o violare a neutralităţii.

Se mai observă că pentru împrumutul de 5 milioane lire pentru trebuinţele cultivatorilor nu s'a cerut cuvenitul consimţimînt al Porţei, ceia ce este iarăși o violare a statului Egiptean.

Englezii și crucișatorul Emden

Londra. 23 – Agenţia Reuter comunică faptul că activitatea vasului Emden, deși foarte supărătoare. produce poporului englez o oarecare admiraţiune, cu atît mai mult cu cît comandantul, a cărui vitejie și îndrăzneală sunt neîndoioase, a arătat umanitate și sentimente cavalerești.

Sentimentul general este că a sosit momentul să se ia măsuri eficace pentru prinderea lui.

Pantelimon achitat

București. — Pantelimon, achitat de Curtea cu juri din Piatra-N., a sosit la București.

Pentru moment el se adăpostește la „Adevărul" pînă își va putea relua meseria de timplar.

Anglia oprește Belgia a încheia pace

Viena.—„Neue Freie Presse" publică o scrisoare a corespondentului său din Bruxelles din 16 | 10 anunţînd că regele Belgiei ar dori să încheie cu Germania și Austro-Ungaria o pace separată dar că este împiedicat de Anglia de a realiza acest plan,

Ciuma în Portugalia

Lisabona 23. — Mai multe cazuri de ciumă bubonică au fost constatate în Portugalia.

Comunicat german

Berlin.—Comunicat oficial al marelui cartier general din 23 | 10.

Am obţinut eri pe malul canalului Isea succese, Trupele noastre înaintează la sud de Mixmude. La vest de Lille atacurile noastre au fost încoronate de succes. Am intrat în stăpînirea mai multor localităţi Pretutindeni pe restul frontului armatei de la vest domnește liniștea.

La est am respins atacurile ruse în regiunea de la vest de Augustowo.

Nimica decisiv.

Luptele decisive din Franţa de Nord

— Comunicat oficial german —

Berlin.—10 Oct.—Acţiunea definitivă în Franţa se îndeplinește acum, după părerea colaboratorilor militari ai germanilor.

Pe aripa dreaptă germană, înaintarea germanilor de a lungul coastei Mărei Nordului, care s'a pronunţat hotărît, după luptele victorioase germane, de la Dixmunden și Ipre, amenință flancul stîng frances cu o înconjurare. De aceia luptele de la nord și nord-vest, care au fost extrem de înverșunate, s'au terminat pentru francezi printr'o mișcare de retragere pe întregul front. Mișcarea aceasta se produce deocamdată încet, dar aceasta nu-i schimbă nici importanţa, nici semnificaţia.

Luptele de lîngă Varșovia

Berlin.—10 Octombrie.—Ziarele înregistrează comunicatele din Petrograd, care anunţă victoriile pe care rușii le-ar fi repurtat în potriva germanilor. Faţă de aceasta, ziarele citează comunicatul marelui stat major german, după care, pe aripa nordică a marelui front de bataie, rușii bătuţi se retrag urmăriţi de germani în direcţia Osovieţului.

In Polonia și la Varșovia în ziua de 8 Octombrie, după grele lupte ce au avut loc, a urmat o liniște pe ambele părţi, In Galiţia ofensiva austriacă înaintează victorios și se'ntinde tot mai mult în spatele armatei ruseşti. In Polonia rusească urméază de altfel operaţiuni care vor duce la bătălia mare decisivă, pe cînd în Galiţia desfășurarea de pînă acum duce la un splendid rezultat al acţiunei austro-germane.

Noi recrutări în Franţa

Petrograd. *Journal des debats* anunţă că guvernul francez pregătește noui contingente militare. - El proectează ca pe lîngă recruţi din 1914 și 1915 să ia și cele mai bune elemente din contingentul 1916.

Arestarea fostului guvernator a Bucovinei

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" primește o telegramă de la corespondentul său din Burdujeni, prin care se spune că doi ingineri sosiţi astăzi la Iţcani i-au povestit că austriacii au reușit să aresteze astă noapte pe Evreimoff, fostul guvernator rus al Bucovinei și pe deputatul romîn Onciul.

Ambii au fost transportaţi la Iacobeni.

PIERDUT **un inel cu briliant — în strada I. C. Brătianu vis-à-vis de brutăria Forșt. Cine mi 'l va aduce primește recompensă jumătate din valoarea inelului.**

I. FELZ
str. Elena Doamna 21

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării și atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

4 camere *și bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Deutsches Fräulein

sucht Stelle zu Kindern im Alter von 3—12 Jahren.

Auskünfte ertheilt die Admin. d. Zeitung str. Mîrzescu 17.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, șură pentru trăsură, pivniţă, șură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare și atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găsește în curte dela ora 9—11 dim. și de la 2—4 p. m.*

Ediţie specială

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2301 —Duminică 12 Oct. 1914

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Presa germana şi moartea lui Dimitrie Sturdza

Berlin.—Presa germană dedică fostului prim-ministru Sturdza cuvinte pline de admirare şi de apreciere.

„Berliner Tagblatt" scrie: Numele lui Sturdza va rămîne scris pentru vecie în istoria Romîniei. Cu ajutorul lui i-a fost regelui Carol posibil să aducă la îndeplinire o bună parte din marele program pentru transformarea Romîniei într'un stat modern. Multe reforme sociale şi economice cari au făcut ca ţara să pogreseze au fost săvîrşite pe cînd el era la cîrma statnlui şi cu el partidul liberal.

In privinţa politicei externe, Sturdza a fost totdeauna de acord cu regele.

In ceea-ce priveşte taxarea pericolelor ce ameninţau România dinspre Rusia, Sturdza nu s'a îndepărtat nici odată de căile unei politici înţelepte, dictate de însăşi interesele Romîniei. Ultimul său fapt politic a fost o broşură care a apărut acum în timpul acestor zile turburi şi în care Sturdza atrage atenţia compatrioţilor săi asupra pericolelor ce îi aşteaptă dacă se vor lăsa a fi atraşi în apele ruseşti. A fost un om demn de încredere, un om de stat nobil şi un savant distins. El lucra fără să obosească ca secretar perpetuu al Academiei romîne, ca istoric şi numistatist care a studiat în Germania a fost în totdeauna un admirator al culturei germane. In Germania a avut mulţi prieteni şi amintirea lui va rămîne şi la noi neştearsă.

„Vossische Zeitung" scrie un necrolog amănunţit asupra marelui om de stat. Sturdza a servit pe prinţ şi pe regele de mai tîrziu cu credinţă o jumătate de secol în serviciul patriei.

Renunţînd la ori-ce politică de aventură şi-a cîştigat încrederea lui Bismark, care l'a primit în mai multe rînduri în Priedrischruhe şi în Berlin. Marele interes ce-l purta chestiunilor agricole şi pe care-l manifesta prin înfiinţarea din averea sa personală a unor burse pentru tineri romîni, care să le înlesnească frecventarea şcoalelor superioare de agricultură din Germania. «Lokalanzeiger» scrie: Sturdza s'a afirmat în toate ramurile administraţiei. Meritele principale şi le-a cîştigat prin organizarea armatei, prin o transformare radicală a finanţelor, prin o reformă agrară sănătoasă şi în fine prin politica sa externă chibzuită. Cu Bismark era în relaţiuni amicale şi acestea le-a păstra şi întreţinut şi cu urmaşii cancelarului de fier. Sturdza a studiat la Universităţile din Berlin, München, Cöthingen şi Bonn. Din acea epocă datează respectul profund ce-l avea pentru instrucţia şi cultura germană în favoarea căror a intervenit în Romînia.

Germania are trupe de rezerva suficiente

Berlin.—Ca dovadă că Germania mai posedă destui oameni pentru complectare e declaraţia comandantului suprem al corpului 7 de armată, care cuprinde teritoriul industrial din partea Rinului şi a Westfaliei. După această declaraţie se renunţă şi de acum înainte la chemarea Landsturmului din cauza numărului colosal de recruţi şi Landwehr disponibil.

Pînă acum nici n'au putut fi repartizaţi nici măcar toţi acei cari aparţin Landsturmului şi vor să se înroleze ca voluntari.

Evreimow nu-i arestat

Bucureşti. — „Adevărul" primeşte de la corespondentul său din Rădăuţi ştirea că Evreimow, fostul guvernator rus al Bucovinei, n'a fost făcut prizonier şi se află liber la Noua-Suliţa rusească.

Amănunte despre luptele dela Varşovia

Roma. — Ziarului „Le Matin" i se comunică din Petrograd, cu privire la luptele dela Varşovia.

Armata germană a fost înconjurată de trupele de cavalerie la Lovitz. Flancul stîng a fost atacat de trupele care veneau din Gheorlogotz, iar flancul drept de trupele care trec Vistula.

Germanii s'au retras părăsind terenurile pe care le întăriseră. Alte trupe ruseşti au ajuns la Iwangorod, pe la sud.

Armata austriaca formeaza ariergarda

Petrograd. — In ţinutul dintre Radom şi Ivangorod luptele dintre trupele noastre şi cele germane, care sunt în retragere, mai cotinuă. Cînd trupele noastre iau ofensiva nu dau de cît de trupele austriace. Pare că corpurile germane care operează în această regiune sunt întărite cu brigăzi de infanterie austriacă şi ungară, cărora li s'a impus pretutindinea şi în mod sistematic să formeze ariergarda. Din cauza sacrificiilor impuse austriacilor, germanii reuşesc să scape propriile lor trupe. Acest rol de subordonare a fost impus mai ales trupelor polone din corpul I şi trupelor ungare din corpul V.

Impotmolirea unui torpilor englez

Viena.—24 | 10.—Se telegrafiază din Londra că ziarul *Times* a aflat că torpilorul englez „Driad" s'a împotmolit pe coasta de nord a Scoţiei.

Echipajul a fost salvat.

In lagărul conservator

Bucureşti. — Ziarul „La Politique" apărut astăzi publică următoarele:

„In urma audienţei pe care a avut-o la M. S. Regele, d. Al. Marghiloman a convocat pentru ieri dimineaţă pe membrii comitetului partidului.

Au luat parte la şedinţă d-nii: C. Arion. Mişu Cantacuzino, Barbu Catargi, M. Deşliu, N. Filipescu, D. Grecianu, I. Grădişteanu, I. Lahovari, D. Neniţescu, C. Olănescu, Th. Rosetti şi M. Vlădescu.

A avut loc un lung schimb de vederi, care a stabilit acordul perfect ce există între toţi membrii partidului.

Un comunicat austriac

Viena.—Sîrbii şi muntenegrenii au fost atît de grav bătuţi în luptele din Bosnia în cît pînă şi comunicatul guvernului din Cetinge este silit s'o recunoască deşi face acest lucru cu toate circumscrierile posibile.

Mari dezordini monarhiste în Portugalia

— Intervenţia armatei —

Viena 24. — Un ziar află din Lisabona că în noaptea de 20 spre 21, dezordini monarhiste au izbucnit în diferite localităţi din Portugalia.

Comunicaţiunile Capitalei cu partea de nord a ţărei au fost tăiate în cîteva ceasuri. Calea ferată a fost distrusă la Santarem, pricinuind deraiarea unui tren. La Mafra, un ofiţer monarhist, în fruntea a 100 civili, a luat nişte arme de la şcoala militară şi a căutat să determine pe soldaţi să se răzvrătească. Trupe au fost trimise din Lisabona la Mafra.

Vapor englez scufundat

Viena.—Se telegrafiază din Berlin că în ziua de 20 | 10, lîngă ţărmul norvegian, un submarin german a scufundat vaporul englez de comerţ «Glitra», după ce echipagiul a părăsit acest vapor.

Germanii gata a părăsi Belgia

Petrograd. — După toate probabilităţile Germanii se pregătesc să părăsească Belgia. Aceasta se poate deduce din faptul că la Ostenda stau pregătite una sută de locomotive, gata de a transporta trupele.

Deschiderea dietei prusiene

— Noui credite votate.—Importante discursuri rostite. —

Berlin. 25.—Sesiunea extraordinară a dietei prusiene a fost deschisă. Tribunele erau ticsite; numeroşi deputaţi purtau uniforma de campanie. Cîţiva erau răniţi şi decoraţi cu crucea de fier. Locul deputatului Hasenclever, care a căzut pe cîmpul de luptă, poartă o cunună de lauri.

Dl. Delbrueck, vice-preşedinte al Consiliului, transmite Camerei salutările cordiale ale împăratului-rege care se află în mijlocul trupelor. Toţi deputaţii, inclusiv socialiştii, se scoală în picioare. D. Delbrueck depune apoi proecte cerînd credite provizorii pentru un total de un miliard şi jum., mărci pentru trebuinţele sociale şi ajutorarea locuitorilor din Prusia orientală.

Ministrul zice: Ura şi invidia vecinilor noştri au împins Germania la războiu, pentru că voiau distrugerea ei. Acest războiu gigantic cere sacrificii fără păreche din partea poporului întreg, dar în schimb forţe neaşteptate se ivesc continuu. Fiecare ştie că nu putem depune armele inainte de a fi repurtat o victorie care să ne asigure o pace durabilă (vii aplauze). Fie-care ştie că avem şi puterea şi mijloacele pentru a rezista pînă ce victoria va fi a noastră (aplauze reînoite). Sunt sigur că deliberările acestei adunări vor da o mărturie a acestei voinţe de bronz de a învinge (vii aplauze la care participă tribunele).

Camera votează creditele în unanimitate. Preşedintele adunărei, contele Schwerin-Loewitz a rostit apoi o cuvîntare patriotică.

La ora 3 s'a adunat şi Camera seniorilor. Şedinţa a decurs în mod analog cu cea a Camerei. D. Delbrueck şi preşedintele acelei adunări, contele Wedel, au rostit fiecare un discurs.

Camera a adoptat în unanimitate creditele votate de cealaltă adunare şi s'a amînat pe ziua de 9 Februar 1915.

Pagubele navigaţiunei engleze

Berlin.—„Lokalanzeiger" reproduce o depeşă din Colombo (Ceylon) după care crucişătorul *Eemden* **a pricinuit pînă acum în total pagube de 40 milioane mărci, navigaţiunei engleze.**

Plecarea d-lui Take Ionescu

Bucureşti. D. Take Ionescu a plecat la Buda-Pesta, unde va rămîne până Joi. Şeful partidului conservator democrat este plecat întru întimpinarea soţiei d-sale care se întoarce din străinătate.

Situaţia tulbure sîrbo-bulgara

Viena.—24 | 10.—Se telegrafiază din Sofia că şeful cunoscut al macedonenilor, faţă de atrocităţile săvîrşite de sîrbi în Macedonia, a invitat populaţia bulgară din acest ţinut să se reîntoarcă în Macedonia spre a libera pe fraţii lor, spunînd că puterile triplicei uu s'ar opune şi că tripla înţelegere nici n'ar avea dreptul să protesteze, de oare ce vapoarele ruseşti trimit în mod deschis arme, muniţiuni şi aur în Serbia, ajutînd astfel pe duşmanii de moarte ai Bulgariei.

Astă-zi Duminică 12 Octombrie se va reprezinta pe ecranul cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli noul program la orele 9 seara şi matineu.

Inimă de samsar, splendidă desfăşurare cu un deosebit subiect şi cu o originală înscenare. (Film italian, 3 acte). Acţiunea se petrece în cele mai pitoreşti decoruri naturale din sudul Italiei, unde abundă cele mai feerice regiuni.

Situaţia pe frontul din apus

- Comunicat german -

Berlin 24 | 10.—Agenţia Wolf află dela marele cartier general, cu data de 24 | 10 dimineaţă:

Luptele care s'au dat de-alungul canalului Iser au fost cît se poate de crîncene. Spre nord am reuşit să trecem canalul, cu forţe considerabile.

La est de Ypres şi la sud-vest de Lille, trupele noastre au înaintat încet în luptele violente de ieri.

Ostenda a fost bombardată absolut zadarnic de vapoarele engleze.

In munţii Argonnes, trupele înaintează de asemenea încet. Cu acest prilej, am capturat mai multe tunuri revolver şi un număr de prizonieri.

La nord de Toul, la Flirey, francezii au refuzat un armistiţiu oferit de noi, spre a putea îngropa morţii care se găsesc în mare număr pe frontul lor, precum şi să transporte răniţii.

In Prusia de răsărit, la Augustowo, ruşii au reînoit atacurile lor, dar au fost respinşi. (Agenţia Wolf).

Italia şi atitudinea României

Roma.—Ziarul „Perseverenza" scrie:

Neutralitatea este astăzi singura politică înţeleaptă pentru România. Ca şi în Italia, în România majoritatea este pentru neutralitate. România pune pentru această politică fremiza ca interesele ei să nu fie jignite. Cîtă vreme aceasta nu se va întîmpla nu există pentru ambele state nici un motiv de a-şi schimba atitudinea.

Italia nu va lua in consideraţie nici presiunile nici solicitările. Aceste din urmă sunt de altfel un semn de slăbiciune, căci in timp ce unii ne fac atari solicitări, acei care aveau dreptul să ceară ajutorul Italiei nu-l cer şi sunt de acord ca ea să rămîie in afară de războiul general.

Rușii victorioși

- Comunicatul marelui stat major -

Petrograd. 24 | 10.—Comunicatul marelui stat major zice:

Trupele noastre dincolo de Vistula hărțuesc armatele dușmane, în retragere.

La nord de rîul Pilița, germanii ne-au opus o foarte slabă rezistență și au fost respinși pînă dincolo de Skernovicz. La sud de Pilița, pe drumul de la Radom, am silit trupele austro-germane să primească o luptă serioasă.

In ziua de 23 | 19 frontul acțiunelor avea 40 verste. In cîte-va locuri luptele aveau caracterul unor încăerări. In pădurile de la Radom, mai multe regimente rusești au atacat cu baioneta. Am capturat mulți prizonieri și mitraliere.

Mai sus de rîul Ilianka, trupele austriace mai încearcă să se mențină pe Vistula, dar trupele noastre au trecut acest fluviu, luptînd mereu.

Pe frontul rîului San și la sud de Przemysl niște lupte crîncene se mai dau, dar izbînda e asigurată trupelor noastre cari fac și aici mii de prizonieri.

Pe la înălțimele de la Triconița, la sud de Iaroslav, am capturat cinci companii austriace. Respingînd un atac al dușmanului care operează la sud de Przemysl, am făsut 500 prizonieri și am luat 9 mitraliere. Aripa stîngă a acestui corp, trecînd la ofensivă, a făcut și ea numeroși prizonieri și a capturat o mare cantitate de arme și chesoane. Coloana vrășmașă care ocupa Stri a fost risipită și pusă pe fugă. Și aici după o luptă înverșunata am făcut 1000 prizonieri.

Nu e nimic de semnalat pe frontul din Prusia orientală.

Comunicări din izvor rus

Petrograd 24 | 10.—Războiul a zdruncinat finanțele Austro-Ungariei și Germaniei fără a avea o înrîurire deosebită în țările aliaților. Toate obligațiunele Angliei sunt acoperite cu aur, pe cînd pentru 203 milioane emise, Germania nu posedă de cît 91 milioane aur.

— Ziarul „Vorwärtz" constată că criza economică devine din ce în ce mai amenințătoare. Proprietarii ascund grînele lor, sperînd o urcare mare.

— Fostul ministru de marină în Austria a declarat că, în caz de conflict cu Italia, flota austro-ungară va distruge Veneția. Această declarație a făcut o foarte rea impresie în Italia.

— Presa engleză stăruește ca guvernul englez să expulzeze din toate ținuturile avînd vre-o însemnătate strategică, pe toți austro-germanii și cere în acelaș timp boicotarea mărfurilor germane precum și a otelurilor frecventate de germani.

— Senatorul francez, aviator voluntar, Raymond, după ce a operat o recunoaștere aeriană fericită a fost rănit mortal și a expirat puțin mai în urmă, fiind decorat cu legiunea de onoare, pe cîmpul de luptă.

— La Copenhaga s'a deschis o subscripțiune publică în folosul locuitorilor Belgiei, goniți din vetrele lor.

— In împrejurimile orașului Lille, cavaleria franco-engleză a operat mai multe raiduri strălucite.

— Se telegrafiază din Kiew că azi la universitate a avut loc citirea solemnă a telegramelor trimise de Țar și de generalisim, tineretului școlar din Kiew, mulțumind studenților pentru căldurosul lor avînt și spiritul lor de sacrificiu față de patrie. După citirea telegramelor s'a cîntat imnul național, apoi rectorul a rostit o cuvîntare în care a spus: Dușmanul s'a înșelat amar cînd a crezut că s'ar mai repeta acum evenimentele care au urmat războiului ruso-japonez. In fața vrășmașului secular al slavilor, poporul rus s'a unit și face să tremure acest dușman care va vedea în curînd steagurile noastre învingătoare trecînd de la un capăt la altul al granițelor sale (Westnik).

ULTIMA ORA

Ora 3 d. a.

Luptele din Franța de nord

- Două comunicate franceze -

Paris.—Comunicatul oficial cu data de 23 Octombrie st. n. spune:

La aripa noastră stîngă acțiunea a continuat cu cea mai mare violență, mai cu seamă prin împrejurimile orașelor Aras, Labassé și Armantières. Aliații au pierdut puțin teren în câte-va puncte, dar au câștigat teren mai cu seamă la est de Armantières.

In rezumat, pe această parte a frontului situația nu s'a schimbat. La nord de râul Aisne artileria franceză a distrus trei baterii germane.

Petrograd.—Comunicatul oficial francez cu data de 24 Octombrie st. n. spune:

La aripa noastră stângă lupta mai urmează. Vrăjmașul a progresat la Nord de Dixmunden, și lângă Le bassé. Noi am progresat simțitor la est de Nicuport și în regiunea Langerului precum și in ținuturile Aras și Lille.

In Woevre ofensiva noastră a continuat să progreseze în direcția pădurei Mortmarèe, la sud de Thiocourt și la pădurea Le Pretre, la nord de Pont-a-Mousson.

Casele Schnürer
STRADA STEFAN CEL MARE
De închiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum și diferite apartamente și depozite pentru mărfuri în curte.
A se adresa la proprietar în curte.

De închiriet *de la 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol și beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colț cu stradela Școalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Deutsches Fräulein
sucht Stelle zu Kindern im Alter von 3—12 Jahren.
Auskünfte ertheilt die Admin. d. Zeitung str. Mîrzescu 17.

De inc' iriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, șură pentru trăsură, pivniță, șură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*
A se adresa strada Curalari No. 3.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare și atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găsește în curte dela ora 9—11 dim. și de la 2—4 p. m.*

De vinzare *casă 5 odăi 2 bucătării și atenanse str. Sf. Lazăr 48.*
Se admit mijlocitori.

4 camere 2 prăvălii *și bucătărie la etaj; de asemenea de închiriat de la Sft. Dumitru.*
A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

PIERDUT **un inel cu briliant în strada I. C. Brătianu vis-à-vis de brutăria Forșt. Cine mi 'l va aduce primește recompensă jumătate din valoarea inelului.**
I. FELZ
str. Elena Doamna 21

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

Inștiințare

Aducem la cunoștința onoratului public că întreruperea comunicației cu străinătatea și stagnarea lucrului în fabricile streine, ca urmare a conflagrației europene, au zădărnicit aducerea și instalarea generatoarelor de curent de care uzina noastră are nevoe pentru menținerea sa în plină funcțiune.

Pentru ca să nu fim nevoiți să restringem eclerajul electric al străzilor și al piețelor publice și ca să nu survină întreruperi în funcționarea eclerajului, rugăm cu inzistență onoratul public ca pînă la alte dispozițiuni, să restringă pe cît posibil consumația de curent electric în perioada de sarjă maximă a uzinei, adecă **de la ora 5 pînă la 7 seara.**

Direcțiunea Uzinei Centrale
de Electricitate din Iași

Iași 9 | 22 Octombrie 1914

Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 și 3—5

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, țoluri și sfoară.
De vînzare și închiriat *cu prețuri reduse.*
Iași str. Anastasie Panu 13.

Profesoară *secundară, partea literară și studentă științe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conștiincios. Curs special de conversație franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA,** *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația i Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 38 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2302 — Marți 14 Oct. 1914

Alimentarea orașului cu apă de Timișești

Cineva de la oficiosul de peste drum s'a supărat foc. Era în natura lucrurilor să fie așa.

Asupra unui punct țin însă să mă lămuresc.

Nu sunt dintre intimii d-lui Primar. De cîte ori însă, ca cetățian, am venit în raport cu d-sa, am fost fericit a constata cît este de îndatoritor și urban.

Din modul său de a se manifesta în viața publică mi-am format convingerea că orașul nostru are în d-sa un frumos talent și un bun apărător al intereselor lui.

Cît despre onorabilitatea sa sunt convins — și în această privință îmi place să zic că am asentimentul tuturor concetățenilor mei — că ea e mai presus de ori ce bănuială.

Și acum continuu.

Printr'un comunicat anterior, ne făgăduise d. Primar al orașului nostru că va spune tot ce privește aducțiunea apei, dar absolut tot și fără înconjur precum și că va ști să stabilească responsabilitățile.

Am înainte expunerea făcută de d-sa înaintea consiliului comunal la 27 Septembre, acest an, așa cum e redată de oficiosul „Mișcarea".

Dl. Primar zice, că în această chestiune nu trebue să se facă politică de partid, iar după ce arată greșelile făcute numai de administrațiile anterioare d-sa spune: „am crezut că și administrația d-lui Gane din 1907 s'a făcut vinovată de o necomplectă vigilență în controlul lucrărilor". Din cele ce urmează însă în expunerea d-sale, rezultă că s'a convins că nimic nu se poate imputa acelei administrații.

Chestiunea aducțiunei apei de la Timișești prezintă două faze, *prepararea planurilor și găsirea mijloacelor bănești și apoi executarea lucrărilor.*

Cea dintâi operațiune a căzut în lotul administrațiilor conservatoare, pe cînd cea de a doua a fost partea administrației liberale.

Or, ce imputări se aduc celor cari au preparat planurile? Că proectele s'au alcătuit prea în grabă și că prea mulți ingineri au fost însărcinați cu facerea lor.

Graba!? dar însuși d. Primar recunoaște că chestiunea alimentărei cu apă a orașului Iași e foarte veche, iar că din 1897 a intrat în o fază decisivă.

Or, chiar dacă de aici am pleca, încă de la 1897 până la 1906 a fost destul, prea destul timp ca chestiunea să se studieze. Afară numai dacă se credea că era bine să mai așteptăm să se nască vr'un geniu hidrolog, care să ne dea o dezlegare mai bună, decît cea până atunci.

Eu cred și nu mă îndoesc că vor fi încă mulți ca mine cari vor gîndi că de data asta *nu graba a stricat treaba.*

De altfel cînd d. Primar face o imputare de felul acesta e în spiritul țerii noastre, în felul nostru de a fi, fel care conține *mult orientalism.*

De sigur, mulți am putut observa că ori de cîte ori ne strîngem cîți-va la un loc pentru a ne sfătui asupra unei chestiuni, cel dintâi lucru ce se cere *este amînarea discuțiunii pe altă dată sau cel puțin numirea unei comisiuni.*

Prin urmare dacă dezlegarea problemei aducerei apei, ar fi fost amînată și după 1906, nu era să fie mare lucru. Era ceva în tradițiunile noastre, și deci din acest punct de vedere are dreptate d. Primar.

Dar s'a găsit o administrație care a socotit că prea s'a tărăgănat cu această afacere, și nu din acest punct de vedere i se poate aduce învinovățire.

Că prea mulți ingineri au studiat chestiunea și au intervenit la facerea planurilor.

Dar e evident că pentru o lucrare de însemnătatea celei ce o aveam în vedere, trebuia să se consulte cît mai mulți.

Instanța care judecă în ultimul resort este consiliul technic superior din ministerul Lucrărilor Publice. Planurile întocmite de inginerii din Iași, au trecut prin toată filiera și în definitiv au fost aprobate de acel consiliu.

Că toți inginerii, începînd cu hidrologul Lindley și sfîrșind cu consiliul technic superior să se fi înșelat, se prea poate!

Modificările ce s'au adus planului inițial al lui Lindley, constau în a face ca conducta să treacă în cîte-va puncte, prin alte locuri decît cele aratate de zisul inginer, fără ca presiunea să sufere modificări.

Or, prin cercetări la fața locului s'a constatat că aceasta se putea face fără inconvenient. Astăzi ni se spune că pe acolo ar fi mlaștine, cari fac că deseori se strică conducta.

Și se poate să fi existat chiar la început unele mici greșeli, dar era prevăzut în caetul de sarcini că ele trebuesc aduse la cunoștința celor ce priveghеau executarea lucrărilor pentru ca aceștia să iea măsuri de îndreptare. Și chiar dacă caetul de sarcini n'ar fi zis nimic, serviciul de control și priveghere era dator s'o facă.

Dar că în stabilirea planului general s'au putut face **mici greșeli** și insist asupra acestui punct, ne dă un exemplu chiar discuțiunea din sinul consiliului comunal. In adevăr d. Tomida, prim ajutor de primar, care a fost la fața locului spune textual: *nu e o banalitate să spun că la Iași nu avem apă fiindcă* **conducta e greu bolnavă și nu numai atît, dar amenință să fie luată cu totul din locul ei.**

D. Primar însă spune că stricăciunile sunt de două feluri: *stricarea conductei în întregime*— **cea ce e exclus— și stricăciune parțială, care nu e exclusă**. Deci chestiune de apreciere.

Din punctul de vedere al preparării lucrărilor de aducțiune a apei s'au luat toate măsurile cerute, s'au făcut toate studiile, dar și în chestiunea aceasta ca în oricare alta, unde nu cu formule de o exactitate matematică se pot tranșa lucrurile, poate avea loc discuțiune.

De aceia ne explicăm că consiliul comunal s'a convins că trebue ca să se admită imediat recepționarea definitivă a lucrărilor.

Dar, pentru ori care dintre noi, locuitori de aici din Iași, nu se va putea face o distincție așa de subtilă între preparareа lucrării și executarea ei.

Acum cînd se face recepția definitivă să se spună că planurile inițiale au fost singurile de vină, iar *executarea a fost din cele mai exacte și corecte*, nu prea vine bine a o crede. Se leagă întins aceste două chestiuni și cînd se vorbește de aducerea apei în Iași, trebue să se pună în discuție și planurile, dar și executarea lucrărilor.

V. I. Radu

Mici Polemici

Lumina electrică e cam amenințată la noi din lipsa de cărbuni.

..O să vedeți că apa noastră de Timișești o să profite și de această ocazie ca să nu curgă...

*

Curioasă idee o să-și facă străinătatea despre noi. De mai multe săptămîni într'un mare cotidian bucureștean se citește zilnic:

«O sută de boi, imediat livrabili.
A se adresa la ziarul nostru".
...O sută — la o singură gazetă!

*

Mare dispută în jurul lui Beethowen.
E belgian — susțin unii.
— E întrupărea geniului muzical francez, susține „Figaro".
Va lasă oare Germania să-i se „anexeze" o asemenea valoare?

*

Intre A. de Hertz autorul „Cuceritorului" și V. Eftimiu autorul lui „Napoleon I" — adevăratul cuceritor, e rivalitate pentru... napoleoni.

*

Cum a rămas baia noastră comunală?
— Ca în vechime: «turcească»!

*

D. Bogdan-Ciupești se retrage de la direcția «Serei» pentru motive de sănătate.

Țineți minte: ca să scape de pușcărie o s'o iea la... sănătoasa.

*

Ziarele engleze arată că Wilhelm II nu mai poate dormi.

— Kaiserul, din contra, se laudă că e... neadormit.

Reocuparea Cernăuțului de Austriaci

Iată în ce termeni se exprimă, într'un articol directorial, ziarul «Viața Nouă», organul partidului național din Bucovina, despre acest fapt militar:

O veste bună a pătruns țărișoara noastră cu iuțeala fulgerului: Rușii se retrag!

Mai bine de o lună și jumătate acest dușman înfricoșat a ținut ocupată partea de sus a Bucovinei pe toată întinderea între Nistru și Siret. A fost aceasta o groaznică stăpînire, întovărășită de lacrimi de durere și de strigăte de desperare.

Marți după amiază Rușii au părăsit Cernăuțul, mînați de tăiușul săbiei noastre. Insuflețirea populațiunii, mîntuită ca prin minune de greutatea chinurilor neistovite, a aflat vrednic răsunet în grandioase manifestări patriotice.

Pe edificiile orașului se înalță steagurile negre-galbene. Bisericile se umplură de credincioși, care cu inimile îndurerate plecau genunchii ca să aducă laudă și mulțumită Celui de Sus pentru nemărginita Lui îndurare și ca să imploare mila și binecuvîntarea Lui pentru tron și patrie și pentru izbînda armatelor noastre. Pe cale așternută cu flori și-au făcut intrarea în oraș bravii noștri ostași, întîmpinați pretutindene cu lacrimi de bucurie și cu izbucniri înflăcărate de admirație și recunoștință.

Miile de pribegi se vor întoarce iarăș la vetrele lor părăsite și vor ferici momentul cînd vor pleca capetele lor obosite pe vechiul căpătâiu.

Funcționarii statului au primit ordin să se înfățișeze fiecarele la postul său.

Guvernatorul țării, contele Meran, cu întreg guvernul său, e în calea spre Cernăuți.

NOTA ZILEI

Balamuc!

Ne cade în mînă, întîmplător, numărul curent al unei foi din Capitală—„Războiul"—cu o listă de gazete... vindute nemților.

In acea listă cetim:

„*Neamul Romînesc* și direcția lui, d. N. Iorga, corespondentul din Romînia al ziarului „Die Zeit..."

Iată dar pe cel mai nou vîndut!

Dacă adăogăm că în lista celor cari tradează cauza... rusă gazeta cu pricina înșiră ziare ca „Dimineața" „Dreptatea" „Adevărul": atunci rămîne să ne întrebăm dacă într'adevăr Capitala—mai țaristă de cît Țarul—a înnebunit de tot.

Căci numai în balamuc se pot găsi analfabeți cari să-și cîștige existența cu asemenea ciuperci africane.

Ori e numai zăpăceală pricinuită de vremea războiului?

INFORMAȚII

Un monument pentru eroii de la 1877 și 1913. — Ofițerii regimentului Ștefan cel Mare No. 13, au adresat următorul apel:

„Călăuziți de diviza „*pe recunoștința către trecut se reazămă speranța în viitor*", corpul ofițeresc al regimentului Ștefan cel Mare No. 13, a proiectat rîdicarea unui monument de comemorare și slăvire a eroilor din acel regiment jertfiți pe altarul patriei la 1877—78 precum și a celor căzuți în 1913, de la care monument generațiile viitoare de ostași să învețe dragostea sfîntă de țară și imboldul către jertfa cea mare.

In acest scop avînd nevoie de concursul tuturor bunilor romîni, apelează la sentimentele dv. de înalt patriotism să bine voiți a contribui cu obolul dv. la înfăptuirea acestei pioase pilde de recunoștință".

O listă de subscripție a fost depusă la redacția ziarului „Opinia" urmînd a publica numele subscriitorilor.

Au subscris astă-zi d. V. I. Radu 2 lei, Gh. Ghibănescu 2 lei, C. Jornescu 2 lei, dr. Cl. Blumenfeld 2 lei.

Starea prietenului nostru d. Em. Buznea merge spre bine. D-sa nu părăsește patul, deși în curînd va fi adus la Iași spre a fi supus unei cure medicale mai îngrijite.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primește nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secția I prin o petiție fără timbru adresată Primului Președinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naționalitate.
b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.
c) Certificatul de studii.
d) Chitanța de plata contribuției.
e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 și 7 p. m. unde d-nii avocați *S. P. Georgescu, C. Jornescu și G. Dornescu, delegați ai Clubului, vor fi la dispoziția lor.*

Excursie școlară. — O grupă de eleve de la externatul secundar de fete din Botoșani a venit să viziteze Iașii cu așezămintele lui de cultură. Elevele sunt conduse de d-na Ortansa Buzoianu, cunoscuta profesoară de geografie.

Tînărul Miclescu, fiul d-lui Vasile Miclescu din Dorohoi, a gătit bustul generalului Iorgu Teleman. Primăria de Huși, în cap cu d. primar Cișman a făcut la început greutăți nevoind a încuviința așezarea bustului. In cele din urmă s'a dat voe ca să se așeze bustul în colțul parcului din fața gimnaziului.

Lucrarea tînărului sculptor reprezintă pe Iorgu Teleman în uniforma de general și figura sa de atunci. Inălțimea monumentului va fi de 5 metri și pe un bas-relief se va reprezenta bătălia de la Smârdan, în care Iorgu Teleman a luat parte.

Lucrarea aceasta e prima pentru Huși, Ea face onoare comitetului de inițiativă și va fi un imbold pentru alte lucrări, la fel, întru cît Fălciul a avut cinstea să fie leagănul lui Anastase Panu, M. Cogălniceanu, Veniamin Costache și Alex. Ion Cuza Vodă.

Bal cu bătae.—In Huși se formase un cerc de tinere și tineri în scop de a da pe seara de Sîmbătă 11 Oct. un bal în sala Teatrului Național. Invitările se lansase la toate familiile.

Ce se întîmplă însă? Doi *giovini* care se vede **că** nu avusese prea multă trecere la cercul de domnișoare, se hotărîră să lanseze o nouă invitare în numele unor fetițe mici de la 6 ani în sus. Cînd se primiră invitările, părinții copilelor rămase scandalizați, și un domn veterinar ceru socoteală celor cu pricina. Din vorbă în vorbă lucrul ajunse la bătae, și unde!... tocmai în fața cafenelei Teodor.

Balul nu s'a mai ținut, dar bataia va avea urmări, căci ropotele de bastoane și palme aplicate de unul altuia a scos din cafenea toată lumea și cum beligeranții sunt funcționari de stat, fapta se va ancheta.

In ziua de 3 Octombrie s'a găsit pe teritoriul comunei Bucium o copilița de mai bine de un an.

Copilița a fost trimisă la institutul Gregorian.

La concursul de medici secundari, ținut la 7 curent, au reușit:

D-ri. Michiu, Orenstein, Nubert, D-ra dr. Ion și dr. Ispir.

La Biblioteca centrală a Universității se lucrează la întocmirea unui catalog pentru cărțile intrate de la 1912 încoace și cari nu figurau încă în cataloage, la dispoziția publicului.

Noutăți apărute „Versuri și Proză" anul III No. 14 cu contribuții de Hidalgo, E. Furtună, M. Cruceanu, P. Dragoș, Al. Zalic, I. M. Rașcu, Matei Rusu, etc.

— «Războiul Popoarelor», apare în fascicule de Ion Gorun, in editura Ignatz Herz, Lucrarea populară, bogat documentată și ilustrată.

— «Noua Revistă Romînă» consacrată actualităților mari: Moartea Regelui Carol, moartea lui Dim. Sturza și Războiul european.

Casa Centrală a Meseriilor a luat dispoziția ca de la 15 Octomhrie a. c. toți patronii care nu vor poseda brevete de maistru precum și lucrătorii care nu vor avea carnete de lucrători, de asemenea și ucenicii fără de angajamente, să fie opriți de la lucru.

Patronilor li se vor închide atelierele, iar lucrătorii vor fi opriți de la lucru.

Asemenea vor fi opriți de la lucru acei ce nu vor poseda cărți chitanțe de timbru.

Concetățeanul nostru Vasile Cocuz fost director al școalei comerciale superioare, care a lipsit mai mulți ani s'a întors ieri dimineață în orașul nostru.

D-ra Emilia Ionescu învățătoare în Ghemănești se transferă pe zina de 1 Octombrie la școala din Prisacani.

— Inspectoratul școlar a aprobat ca domnișoara Maria Vasiliu elevă a școalei de gimnastică din Iași să facă practica pedagogică la școala primară Petru Poni.

— D-șoarei Florica Drăgușanu i s'a admis să facă practica pedagogică la școala primară Elena Doamna.

— D-ra Olga Todicescu va face practica pedagogică la școala Trei Erarchi.

Gimnaziul Alexandru cel Bun a prelungit contractul de locațiune în actualul imobil din strada Elena Doamna.

Noutăți literare.—Vorbe... Vorbe... Vorbe!... Este ultima lucrare a poetului Victor Eftimiu, apărut într'un elegant volum, conține Maxime și cugetări, prețul 1 leu în editura Librăriei Nouă, București.

— Cunoscutul roman de Pierre Loti „Desamăgitele" scene din viața haremurilor turcești, a apărut într'o bună și românească traducere de Const. Stefănescu licențiat în litere un volum 312 pagini. Lei 2, în editura „Libraria Nouă", București Calea Victoriei 78.

In deposit la toate librăiile din țară.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă-seară Luni:

Vila misterioasă și aventura detectivului Stuart Werbbs, mare roman senzațional în 4 părți cu cele mai extravagante peripeții. Celebrii detectivi englezi escelează prin extraordinare ingeniozități în a descoperi minile criminale.

Tatăl și fiul, scene foarte humoristice.

Heliopolis, interesante scene și vederi după natură.

Regele Carol I, neuitatul nostru Suveran la ultima paradă de 10 Mai—1914.

Mîne Marți un singur matineu (la 4 ore) și reprezentație seară în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri:

Care din două? (Loin du bonheur). splendidă desfășurare cu un deosebit subiect și cu o originală înscenare. (3 acte). —Călătoria lui Prince, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Deliciosul unt p. masă și cafea	5.60	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2.40	»
Unt proaspăt pentru gătit	2.30	»
Brînză de burduf, de munte	3.00	»
Caşcaval de Penteleu	3.00	»
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	»
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	»
Grăsime de porc topită	2.00	»
Brînză de Braila	2 —	»
Ouă proaspete	7 —	»
Brînza Olanda	4.50	»
Rocfert	5.60	»
Gervais bucata	0.45	»

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin către Consulatul German din Iași.

Marele cartier general, 25 Octombrie.—După lupte violente ieri iarăși au trecut din trupele noastre forțe considerabile canalul Yser-Ypres între Nicuport și Dixnuiden. —La est și nord-est de Ypres dușmanul s'a întărit. Totuș trupele noastre au reușit să avanseze în cîteva locuri. Am făcut prizonieri ca vre'o 500 englezi, între cari un colonel și 28 ofițeri.

In răsărit trupele noastre au început ofensiva contra orașului Augustowo.

In regiunea Ivangorod trupele noastre luptă umăr la umăr cu austriacii, unde au făcut 1800 prizonieri.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RĂTIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU, și feriți vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICA sau RINICHI, CONSTIPAȚIE etc.

Observați bine ETICHETA DE PE STICLĂ și PLOMBELE DE ÎNCHIDERE care trebue să poarte numele meu Dr. A. RĂTIANU și marca „SINTEZA".

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 46. —

De închiriat *de la 26 Octombrie 1914 un apartament în etaj în str. I. C. Brătianu 191 compus din* **patru camere** *la față, o odaie și bucătărie pe aripă, scară principală de suit la etaj, trei cămări pentru lemne o odaie pentru servitori, pivniță separată, ocupate acum de dr. Boghen.*

A se adresa la proprietar, **Mendel Zilberman,** *Iași, pielar, I. C. Brătianu 191.*

DE INCHIRIET

Șapte apartamente compuse din: patru camere cu bucătărie; trei camere cu bucătărie și două camere cu bucătărie, avînd fie-care apartament: lumină electrică, apă, magazii pentru lemne de foc și beciu. Ambele corpuri de casă sunt refăcute în totul din nou și d nii chiriași au putința de a se muta imediat în ele. Se pot vizita și vorbi cu d. Ștefan Donici proprietar, în fie-care zi între oarele 3—6 p. m. strada C. A. Rosetti No. 9 în apropiere de hală.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Desamăgirea voluntarilor italieni

Milano.—Excitarea italienilor din cauza felului de tratare a voluntarilor din Franța crește. Sunt indignați mai cu seamă de faptul că li se atribue voluntarilor italieni intenția de a fi vrut să se facă cetățeni francezi; și de expedierea în Maroc a tuturor italienilor, cari din ușurință s'au angajat pe tot timpul războiului, fără să știe unde vor lupta. Lui Boppino Garibaldi îi se face o vină grea din faptul că luptă în legiunea străină sub ofițeri francezi, pentru Franța.

„Giornale d'Italia" scrie sub titlul „Eroi și criminali": eroii devin în anumite împrejurări sociale criminali. Flăcăii noștri cari au fost ademeniți ca să plece în Franța, n'au dreptul să se plingă de tratamentul de care au parte, fiind-că astăz trebue să lupte fie-care numai pentru patria sa".

Turcii parasesc Macedonia

Sofia.—De două zile numeroase grupe musulmane din Macedonia, compuse din musulmanii alungați de autoritățile sîrbe, sosesc la Sofia și iau drumul spre Turcia (Agenția bulgară).

Mulțumiri Imperiale

Petrograd. — Arhiepiscopul catolic din Varșovia, Zakosky, a adresat Țarului o telegramă exprimînd simțimintele sale de fidelitate și profunda sa bucurie că Varșovia, grație lui Dumnezeu și prin voința Țarului a fost scutită de o invazie inamică.

Imparatul a răspuns printr'o telegramă arhiepiscopului și parohiei pentru simțimintele și rugăciunea ce au făcut. (Agenția Westnik).

Știri din diferite izvoare

Petrograd 25. — Ziarele din Paris declară că germanii văzînd că victoria le scapă, fac o ultimă încercare desperată la nordul Franței.

Petrograd. Se anunță că din muzeul de arte frumoase din Lille, incendiat de germani, s'au luat numeroase capo d'opere.

Viena 25.—Ziarul „Times" din Londra scrie că toți germanii și austro-ungarii supuși serviciului militar și înregistrați de către poliție se vor afla în curînd în taberele prizonierilor.

Numărul lor se ridică la 40,000 în Londra și la 70,000 în Anglia.

Lupte în Albania

Atena. 25.—Agenția ateniană află din Ianina că lupta de la Glisura continuă.

Forțele albaneze trec pe 5000 oameni avînd artilerie și mitraliere. Trupele autonome fiind mai puțin numeroase s'au retras. Din Argyrocastros li s'au trimis de urgență ajutoare.

Atacurile albaneze contra granițelor Epirului continuă și fac situațiunea guvernului Epirului foarte critică.

Efectivul armatei germane

Roma.—Criticul militar italian, generalul Bompianic, comunică în «Popolo romano», că efectivul armatei germane, se compune din cinci milioane de soldați instruiți și patru milioane soldați neinstruiți.

Știri din izvor rus

Petrograd.—Prizonierii germani se plîng că sunt obosiți și rău hrăniți. Familiile soldaților uciși germani sunt nemulțumite că subvențiile acordate de guvernul german sunt prea mici.

— Importul și exportul Austro-Ungariei, în August, comparat cu anul trecut a scăzut cu $^2/_3$. Pierderile sunt evaluate la 129 milioane coroane. Uzinele se închid, construcțiile încetează, cazurile de dezertare printre slavi sunt numeroase.

— O știre venită la Odesa din Constantinopole spune că o manifestație impunătoare a avut loc în fața palatului exsultanului și s'a strigat; scapă-ne de puterea germană. S'a aruncat cu pietre în trăsurile ofițerilor germani în Pera. Am basada primește scrisori amenințătoare. O ligă antigermană a ofițerilor de marină turcă s'a format după inițiativa lui Sukri-Pașa, care a protestat la ministerele de război și marină contra puterei germane. Guvernul turc ar vroi să revoace drepturile vamale asupra cărnei de provenienței rusească (Agenția Vestnic).

Capturari de vase

Berlin.—Crucișătorul german Karlsruhe a capturat până acum, împreună cu vapoarele capturate în urmă, opt vapoare englezești.

Procesul atentatorilor

Serajevo.—Apărătorii și-au sfîrșit pledoariile. Dezbaterile au fost închise. Sentința va fi pronunțată la 28 | 10 dim. (Correspondenz boureau).

Un comunicat austriac

— Luptele de pe întregul front —

Viena. 25—Comunicat oficial — Pe teatrul războiului de la nord-est, armatele noastre și puternice forțe germane se află acum într'un front aproape neîntrerupt, care se întinde de la povărnișul septentrional al Carpaților orientali, prin Stary-Sombor, terenul situat la estul și în fața fortăreței Przemysl, Sannul inferior și terenul polonez al Vistulei pînă în regiunea Plozek, luptându-se contra forțelor principale ruse care au adus și trupele lor caucaziene, siberiene și turckestaniene.

Ofensiva noastră peste Carpați a atras asupra ei forțe inamice destul de puternice.

In Galiția centrală unde ambii adversari ocupă poziții fortificate, lupta urmează în mod general.

La sud-est de Przemysl și pe Sannul inferior trupele noastre au obținut și zilele trecute mai multe succese.

In Polonia rusă de ambele părți s'au pus în linie forțe puternice cari de eri se luptă la estul secțiunei Vistula-Ivangorod-Varșovia.

Comunicat rus

Petrograd 25.—Statul major general comunică cu datele de 23 și 24 Octombrie:

Trupele ruse au pricinuit mai multe înfringeri avangardelor germane care încercau a se menține în pozițiunile de-a lungul riurilor Ravko—Skerekva și Rylka. Aceste poziții au fost cucerite prin atac cu baioneta.

Austriacii în retragerea lor cu germanii din spre Radom opun o împotrivire îndărătnică ofensivei noastre care, primind întăriri și folosindu-se de regiunea păduroasă, face progrese. Lupta a luat proporțiuni însemnate în această parte. Am capturat aici prizonieri, mitraliere și tunuri. La Bordsan și la sud de Przemysl lupte crîncene continuă. Incercarea austriacilor de a învălui aripa stîngă rusă la sud de Przemysl nu a izbutit. Austriacii au suferit mari pierderi. O coloană austriacă care se cobora de pe Carpați spre orașul Dolina a fost bătută și respinsă.

Comunicat oficial German

Berlin. — Marele cartier general anunță:

Canalul Yserului și Ypres au fost trecute de noi cu forțe puternice între Nieuport și Dixmude la 24 | 10 după lupte crîncene. Inamicul s'a întărit la est și nord est de Ypres. Totuși trupele noastre au izbutit a înainta în unele puncte. Vr'o 500 englezi au fost făcuți prizonieri între cari un colonel și 28 ofițeri.

La est trupele noastre au luat ofensiva contra orașului Augustovo. In regiunea de la Ivangorod trupele noastre se luptă alături de trupele austro-ungare. 1800 ruși au fost făcuți prizonieri. (Agenția Volfbureau)

Comunicat oficial francez

Paris.—24 Oct.—Comunicatul oficial din 24 | 10 spune:

De la mare pînă la regiunea de la sud de Arras violentele atacuri inamice au fost pretutindinea respinse. La vest de Argone am ocupat orașul Melicourt, care comandă drumurile ce conduc la Varennes și în valea Aisnei.

Pe restul frontului nimic de semnalat. (Agenția Havas).

ULTIMA ORA

Ora 3 d. a.

Ultimul comunicat francez

Petrograd.—Ultimul comunicat francez cu data de 12 | 24 Oct. zice:

Nu ie de semnalat nici o schimbare pe frontul de la marea Nordului și pînă în ținutul orașului Arras.

In munții Argonne situația se menține în starea anunțată ieri.

In direcția înălțimelor Hautes Meuse, am mai distrus trei baterii inamice, dintre care una de calibru mare.

Luptele de la Przemysl

Moscova.—Sub zidurile fortăreței Przemysl se dau lupte crîncene. Austriacii apără cetatea cu mare îndărjire. Armatele rusești întîmpină mari dificultăți la înaintare.

Atacurile se dau mai cu seamă noapte și unele din ele au succes. Avîntul trupelor este atît de mare în cît de multe ori regimentele sunt cu greu oprite de la asalturi precipitate.

Luptele cu sîrbii

— Comunicat sîrbesc —

Niș. 25—La 22 | 10 în luptele angajate pe întregul front al Bosniei, inamicul a fost respins și a suferit mari pierderi.

Trupele sîrbe urmînd mișcarea de retragere a muntenegrenilor au operat o largă retragere și se află acum la vest de Visegrad într'o poziție cu totul mulțumitoare.

In aceiași zi două monitoare inamice se aflau pe la 8 seara în fața Sabațului în jos de Scelansca-Ada. Unul din ele suind pe la orele 2 dimineața în direcția Sabat-Orasacica-Ada pe la gurile Dobrovei s'a lovit de o mină care a exploadat. Monitorul lung de 40 de metrii abia mai ieșă deasupra apei.

Atitudinea Bulgariei

— In jurul interviewului ministrului Bulgariei la București —

Sofia 24. — Un deputat din majoritate a făcut decurînd declarațiuni prin care voia să dezmintă interviewul dat de ministrul Bulgariei la București și apărut în „Le Temps". Dînsul a spus, între altele, dezmințind acel interview că dacă Romînia ar intra în acțiune militară, Bulgaria ar interveni îndată.

Agenția bulgară este autorizată a declara în această privință că ministrul vorbise în numele guvernului și exprimase un punct de vedere tocmai în conformitate cu instrucțiunele ce-i fuseseră date, cînd asigura pe corespondentul lui „Le Temps" că Bulgaria va observa în mod conștiincios neutralitatea sa (Agenția bulgară).

Conferința diplomatica

Constantinopole.—Marele Vizir a avut ieri o lungă conferință cu ambasadorii triplei înțelegeri și cu reprezentanții Romîniei și Serbiei.

După aceea Talaat-Bey a avut o lungă conferință cu ambasadorul Austro-Ungariei.

O dispoziție a ministerului de rezboiu

București:—Pentru lămurirea publicului se aduce la cunoștința dispensaților reformaților și scutiților că se vor prezenta la viză împreună cu certificatele și dovada plății taxelor militare, din clasele 1893 pînă la 1915.

Tinerii dispensați de consiliile de revizie ai clasei 913, 914 și 915 nu se vor prezenta întru cît de drept ei trebuie să se prezinte înaintea consiliului de recrutare din 1915.

Retragerea rușilor din Bucovina

Buda-Pesta. — Ziarul „Az-Est" află că în retragerea lor rușii nu au avut timpul să distrugă pe unde au trecut.

Trupele rusești din această parte s'au retras la Mălin și Boian.

Autoritățite au cerut la centru personalul technic pentru restabilirea liniilor în legătură cu granița romînă.

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureșteanca sosită de curînd din București prezice cu desăvîrșită exactitate, prezentul trecutul și viitorul, precum și situația războiului prin cărți de știință, spiritism și Lenormantie, totul în mod științific. Posedă certificate, autorizație, cărțulie ambulantă și scrisori de mulțumire din țară și străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o s'a atras stima și celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iași pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-și da vr'o părere pînă nu o va vizita și se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa și zaplazul nou, luați tramvaiul de Tatarași și vă dați jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversați prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Caut gazdă *bună în familie onorabilă pentru doi elevi secundari.*

Oferte la ziar sub „Gazdă".

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

PIERDUT **un inel cu briliant în strada I. C. Brătianu vis-à-vis de brutăria Forșt. Cine mi 'l va aduce primește recompensă jumătate din valoarea inelului.**

I. FELZ

str. Elena Doamna 21

Inștiințare

Aducem la cunoștința onoratului public că întreruperea comunicației cu străinătatea și stagnarea lucrului în fabricile streine, ca urmare a conflagrației europene, au zădărnicit aducerea și instalarea generatoarelor de curent de care uzina noastră are nevoe pentru menținerea sa în plină funcțiune.

Pentru ca să nu fim nevoiți să restringem eclerajul electric al străzilor și al piețelor publice și ca să nu survină întreruperi în funcționarea eclerajului, rugăm cu inzistență onoratul public ca pînă la alte dispoziții, să restringă pe cît posibil consumația de curent electric în perioada de sarcă maximă a uzinei, adecă de la ora 5 pînă la 7 seara.

Direcțiunea Uzinei Centrale de Electricitate din Iași

Iași 9 | 22 Octombrie 1914

ABONAMENTE
5 BANI
Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI
Un rând pag. III, 50 b. 5 BANI
„ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No 2303 — Miercuri 15 Oct. 1914

Impăratul Rusiei către Italia

— Un incident diplomatic de mare însemnătate —

Intrebuinţăm locul acesta, de obicei rezervat comentariilor, pentru a publica mai în vază, textul telegramelor de mai jos care relatează despre un fapt foarte important produs în lumea diplomatică, cu care ocazie se dă pe faţă substratul real al motivelor care dictează atitudinea Italiei.

Fără a voi să comentăm cît de cît textul telegramelor, relevăm numai partea în care se vorbeşte despre posesiunea viitoare a ţinuturilor austriace locuite astăzi de italieni.

Iată textul acestor telegrame:

*

Roma.—Ieri seară, ambasadorul Rusiei de aici, d. Krupenshsi, a remis în mînele d-lui Salandra, ministru de externe, textul următoarei comunicări:

„Impăratul Rusiei, voind să dea o mărturie a înaltei Sale simpatii pentru Italia, a bine-voit să-i propue să elibereze pe toţi prizonierii austriaci de naţionalitate italiană dacă guvernul italian îşi ia angajamentul de a-i păstra, în tot timpul duratei războiului, pentru a-i împiedeca de a se reîntoace în armata austro-ungară".

D. Salandra a răspuns că apreciază cu deosebire intenţiunele Ţarului, însă a atras atenţia ambasadorului că, după dreptul public italian, orice italian supus străin care nu e în Italia şi n'a comis nici un delict, este absolut liber pe acţiunile lui. Aşa fiind, statul italian nu poate supraveghia pe prizonierii eliberaţi de Rusia, pentru a-i împiedeca de a trece peste frontieră. D. Salandra a adăugat însă că Italia va păstra cu sfinţenie datoriile pe care i le impune neutralitatea sa.

*

In legătură cu această chestie, iată şi o altă telegramă:

Berlin.—Cu privire la comunicarea împaratului Rusiei către Italia, oficiosul „Lokalanzeiger" află următoarele de la o persoană din cercurile conducătoare italiene:

„Răspunsul dat de primul-ministru al Italiei înconjoară cu abilitate planul şi propunerea ambasadorului rus Krupenski.

In Germania se aşteptau unii, poate, ca Salandra să-şi exprime mirarea sau chiar nemulţumirea faţă de propunerea rusă. Dacă ar fi procedat astfel, d. Salandra ar fi comis o mare greşală diplomatică. Primul-ministru n'a voit să aducă apă la moara iredentistă şi, procedînd cum a procedat, s'a dovedit un adevărat maestru diplomatic.

D-sa a decis convocarea unei comisiuni, sub preşidenţia d-sale, al doilea preşedinte fiind d. Finali, care comisiune să facă cercetări deosebite asupra chestiunei.

Răspunsul acestei comisiuni se va produce într'un moment *cînd faptele războinice vor distruge orice îndoială asupra chestiunei cui vor aparţinea de atunci în colo ţinuturile din Austro-Ungaria locurile actualmente de italieni".*

Mici Polemici

Austriacii luptă cu Muntenegrenii la muntele Lowce.

— Ce poate opune Muntenegreanul, dacă nu un Munte?

*

Teamă-mi e să nu fie cu marea luptă de la muntele cu pricina, aşa cum sună proverbul: „se screme un munte şi naşte un şoarec".

*

Unuia care a păgubit de pe urmele războiului e—Pantelimon.

Evenimentele l'au făcut impopular pînă la indiferenţă.

*

Ruşii se lăudau, mai eri, că au făcut 2000 prizonieri austriaci ne răniţi.

— Să nu fi fost în acelaş timp ne.... hrăniţi?

*

Cum s'au arătat şcolile medii?

— Medi..ocre!

*

D. Dr. Stenner anunţă că a confiscat unui băcan o cantitate de ruşi stricaţi.

...E vreme, acum, să ne punem rău cu ruşii?

Din conferenţiar—ministru

Poate fi socotit decedatul Dimitrie Sturza printre foştii junimişti?

Se pare că în gruparea pur intelectuală a „Junimei"—în formaţiunea ei literară, răposatul Sturza avea rolul său activ dacă judecăm după următorul pasagiu din amintirile lui Gh. Panu.

«In 1866 pe la orele 2, într'o Simbătă eram cu elevii clasei a 6-a de liceu în cabinetul de fizică, aşteptînd pe d. Poni, profesorul. Iată că sosesc externii şi ne comunică că Cuza a fost detronat. O mare mîhnire ne cuprinde; lecţiunea s'a ţinut mai mult de formă, căci elevii ca şi profesorul erau preocupaţi de acest mare eveniment. Prelegerile populare (ale „Junimei") cari coincideau cu luna Februarie, deja începuseră. Mai erau încă 9 conferinţe de ţinut,—fără ţinute numai 7. Două, cele din urmă, n'avură loc din cauza acestor evenimente. Ghiciţi cine erau cei doi conferenţiari?

Unul era d. Leon Negruţi, care fu numit prefect; cel de al doilea era d. *Dimitrie Sturza*, care fu numit ministru de lucrări publice, în ziua în care trebui să-şi ţină conferinţa".

...Ori cum, acesta e ultimul contact între viitorul şef al partidului liberal şi gruparea care avea să devină, cu vremea, partidul politic al «Junimei» în frunte cu Carp şi Maiorescu.

△

NOTA ZILEI

Moldovencele preferă...

Găsim în veşnic nesecata rubrică a „Minervei" următorul anunciu:

Domnişoară distinsă, Iaşi, cultă, suflet duios şi bun, seriozitate, voinţă, principii solide venit deocamdată circa 250 lei lunar, doreşte corespondenţă serioasă, eventual căsătorie, domn serios 30—45 ani, cult, calităţi sufleteşti, situaţie, prefer Muntean.

Toate sunt serioase la juna noastră candidată, iaşană, afară de un lucru: de ce «preferă» d-sa Muntean?

OAMENI ŞI LUCRURI

Au dessus de la mêlée...

Autorul marelui roman Jean Cristophe —care a făcut senzaţie şi în Franţa şi în Germania—Romani Rolland a publicat în „Journal de Genéve" sub titlul de mai sus o serie de reflecţii, reproduse apoi în «Neues Wiener Journal» din 3 Octombrie.

După ce rîde de invazia «tuturor culorilor» exotice în Europa, Rolland urmează:

„...Caracteristica cea mai bătătoare la ochi în această îngrozitoare epopee este însufleţirea unanimă pentru războiu la fiecare din naţiunile in luptă. Nimeni care să fie opus acestei epidemii o rezistenţă puternică. Nici un cuget liber care să fi reuşit a se ţinea departe de legea contagiunii. Nu sunt numai pasiunile de rassă care aruncă orbeşte milioanele de oameni unii asupra altora. Şi raţiunea, credinţa, poezia, ştiinţa, toate forţele spiritului s'au pus în front şi se asociază în fiecare stat, armatelor. Nu s'a găsit un singur om din eflorescenţa spirituală a fiecărei ţări, care să nu fie convins că numai cauza poporului său e cauza lui Dumnezeu, a libertăţii şi a progresului. Iar eu o trimbiţez deasemeni... Lupte cu totul originale se dau între filosofi, poeţi şi istorici. Euken contra Bergson, Hauptman contra Maeterlink, Rolland contra Hauptman, Wells contra Shaw, Kipling contra d'Annunzio. Dehmel şi de Regnier cîntă sălbatice cîntări de luptă, Barrès şi Maeterlink intonează peanuri pline de ură. Intre o fugă de Bach şi „Deutschland über alles" bătrînul filozof Wundt cheamă studenţimea din Lipsca la războiul sfînt. Şi ceilalţi toţi îşi aruncă reciproc în faţă cuvîntul „barbari". Academia ştiinţelor morale din Paris declară prin gura preşedintelui ei Bergson că „războiul împotriva Germaniei e războiul civilizaţiei împotriva barbariei".

Istoria germană răspunde prin gura lui Karl Lamprecht că «se poartă războiu între germanism şi barbarie". Şi după istorie se coboară şi ştiinţa în arenă şi face cunoscut prin E. Perrier, membru al Academiei de Ştiinţe din Paris, că Prusienii descind în linie directă, din oamenii epocei de piatră şi că craniul lui Bismarck amintea craniul omului preistoric din Chapelle-aux-Saints..

Apostolii Internaţionalei au devenit deodată cei mai fervenţi naţionalişti, Hervé vrea să moară pentru drapelul din Austerlitz, iar Frank ante-luptătorul unei înfrăţiri franco-germane, cade sub gloanţe franceze pentru cauza poporului german. Douăzeci de mii de preoţi francezi au pornit la luptă. Iezuiţii îşi oferă serviciile armatei germane, Cardinalii elaborează războinice scrisori pastorale...

Atît e de grozav ciclonul care duce cu el toate! Atît sînt de slabi oamenii pe care-i găseşte în drum—iar eu sunt întocmai ca ceilalţi..."

...Inţelesul cuvintelor din urmă este că scriitorul recunoaşte de a nu se fi putut stăpîni, ca să se ţină departe de zăpăceala generală—„au dessus de la mêlée..."

Rodion

INFORMAŢII

De două zile circulă zvonul că Cernăuţul ar fi fost reocupat de ruşi. Zvonul a găsit ecou şi în ziarele oficioase iar „l'Independance Roumaine" vesteşte că direcţia poştelor a primit şi ia o atare înştiinţare.

Faptul ieste inexact însă—şi astăzi dimineaţă noui cercetări făcute de direcţia telegrafică au învederat că Cernăuţul este tot ocupat de austriaci.

Guvernul nostru a fost înştiinţat oficial despre acest lucru astăzi la ora 10 dimineaţa.

Persecuţia romînilor din Bucovina. — Cu privire la persecuţiile romînilor din Bucovina, ziarul „Universul" primeşte următoarele de la corespondentul său din Burdujeni:

Ceea ce se petrece actualmente în Bucovina, cu romînii, e un adevărat vandalism. Austriacii arestează zilnic, preoţi, intelectuali şi ţărani romîni, pentru simplul motiv c'au venit în atingere cu ruşii.

Pînă acum au fost executaţi sute de ţărani, rămînîndu-le familiile şi copii pe drumuri.

In oraşul Cernăuţi, romînii sunt supuşi unor persecuţiuni teribile. La cel mai dubios denunţ romînii sunt arestaţi şi trimişi la temniţă.

Autorităţile austriace, motivează aceste represalii pe faptul, că pe timpul ocupaţiunei ruseşti romînii simpatizau cu ruşii.

Soarta romînilor bucovineni e groaznică.

Aceleaşi măsuri riguroase şi lipsite de scrupule sunt luate şi contra rutenilor.

Toate acestea nu sunt simple versiuni, ci cazuri concrete povestite de martori oculari şi cari sunt cunoscute tuturor.

O telegramă a ministerului de interne către prefectura de judeţ, pune în vedere că, cu incepere de eri se pot elibera paşapoarte pentru străinătate.

In tot cursul nopţii şi astăzi toată ziua a fost o afluenţă foarte mare la moaştele sf. Paraschiva cari se află depuse în curtea Mitropoliei.

In comuna Bălţaţi s'a declarat epidemia de pojar.

Astă noapte pe la 2, marinarul A. Dimitrescu, s'a împuşcat cu un foc de revolver în pîntece, în strada Toma-Cozma prin dreptul caselor cu numărul 63

In stare gravă a fost internat la spitalul sf. Spiridon.

Eri pe cînd d. Costache Matei, primarul comunei Hermeziu, se întorcea cu preotul parohiei Hermeziu Gh. Bernardiu, venind cu căruţa din satul Bălteni de unde, după ordinul ministerului de război, adunase ofrande pentru mobilizaţi, speriindu-se, caii şi luînd-o la goană au răsturnat căruţa.

Numiţii fiind grav răniţi au fost aduşi şi internaţi la spitalul central din localitate.

Duminecă seara a avut loc logodna drăgălaşei d-şoare Lucia Pallauz, fiica d-nei şi d-lui colonel dr. Pallauz, de la corpul IV de armată, cu d. căpitan medic George Apostoleanu din Botoşani.

Societatea medicilor şi naturaliştilor din Iaşi a ţinut Luni seara şedinţă sub preşedinţia d-lui profesor Tănăsescu. S'au prezentat bolnavi şi au urmat diferite discuţiuni.

Examenele din seziunea de toamnă la facultatea de drept, se vor ţine de la 1 Noembrie, iar cursurile se vor începe la 10 Noembrie.

Examenele la facultatea de litere au fost fixate cu începere de la 1 Noembrie. Totuşi studentele şi studenţi au facultatea a se prezenta în intervalul de la 20 Octombrie pînă la 1 Noembrie.

„Unirea Educatoarelor Romîne" va ţinea şedinţă Joi, 16 Octombrie, oarele *4 p. m.*, în localul şcoalei „Oltea Doamna", str. Muzelor 6.

1) Se va stabili programa activităţii pe timpul iernei; membrele şi membrii sunt rugaţi cu insistenţă să scuture indiferenţa şi să vie la şedinţă.

2) Se va discuta organizarea „biuroului de plasare", în speranţa de a se putea ajunge, cît de cu încetul macar, la o viitoare organizare a muncii.

Ori-ce persoană care se interesează de această chestiune, care ar avea un sfat, o idee de dat, este rugată să vie la şedinţă.

Din cauza numeroaselor cazuri de rugeolă şcoala primară V. Adamachi a fost închisă pînă Joi.

Joi, 16 curent, este ziua naşterei M. S. Regine Maria. M. S. s'a născut la Eastwell-Park (Anglia), la 29 Octombre 1875 (stil nou). Obiceiul oficial al tuturor ţărilor din Europa este de a se considera ca zi de sărbătoare naţională nu ziua onomastică, ci ziua aniversărei naşterei Suveranilor. Aşa s'a practicat şi la noi pentru răposatul Rege Carol, a cărui zi de serbare era la 7 | 20 Aprilie; aşa va trebui să fie acuma pentru M. S. Regele Ferdinand, a cărui zi aniversară este la 11 | 24 August. Pentru ce n'ar fi tot aşa pentru M. S. Regina Romîniei? Şi aceasta cu atît mai mult că M. S. fiind de religie anglicană nu sfinţeşte ziua de sf. Maria, precum nici M. S. Regina Elisabeta, fiind de religie luterană, nu sfinţeşte ziua sf-tei Elisabeta, protestanţii nerecunoscînd nici un sfînt, nici o sfîntă.

Concluzia: ziua de 16 | 29 Octombre, ca şi ziua de 11 | 24 August trebue să fie recunoscute oficial ca zile de sărbătoare naţională.

Comunitatea lipovenească din Iaşi, în frunte cu parohul Stachi Grigoriu şi membrii Vavila Ivanov, Ion Egusov şi Vasile Florea au adresat M. S. Reginei Elisabeta următoarea telegramă de condoleanţă:

Comunitatea ruso-lipovană din Iaşi, adînc îndurerată de cruda lovitură ce soarta Vă impune, prin ireparabila perdere a M. S. Carol I gloriosul şi înţeleptul Rege al României, participă din tot sufletul la suferinţele M. V. şi se roagă bunului Dumnezeu pentru sufletul ilustrisimului defunct şi pentru M. V. ca să Vă dea tăria să suportaţi această grozavă şi dureroasă încercare.

Ţara în grelele împrejurări prin care trece, şi-a perdut pe cel mai înţelept protector, pe cel mai iscusit diplomat, pe cel mai distins general.

Impreună cu întreaga suflare romînească şi noi comunitatea ruso-lipovană din Iaşi care am apreciat eminentele calităţi ale primului Rege al României „Carol Inţeleptul" transmitem cele mai sincere şi respectuoase condoleanţe Augustei Familii Regale, rugînd pe Dumnezeu, ca să aibă în sfînta lui pază, Ţara şi Dinastia, care ne sunt tot atît de scumpe.

Fie-I memoria eternă şi tot-dea-una slăvită.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se inscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie incluziv. După această dată nu se mai primeşte nici o inscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secţia I prin o petiţie fără timbru adresată Primului Preşedinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naţionalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanţa de plata contribuţiei.

e) Certificatul de domicilliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 şi 7 p. m. unde d-nii avocaţi *S. P. Georgescu, C. Jornescu şi G. Dornescu, delegaţi ai Clubului, vor fi la dispoziţia lor.*

O telegramă semnată de dr. I. Simionescu anunţă revizoratul că şi şcolile particulare primare din Iaşi vor fi închise de sf-ta Paraschiva.

Cazuri de febră tifoidă s'au mai constatat în str. Ghica Vodă şi Vasile Lupu.

La facultatea de litere sînt vacante 8 burse a 50 lei şi 5 burse a 100 lei.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă-seară Marţi:

Vila misterioasă şi aventura detectivului Stuart Werbbs, mare roman senzaţional în 4 părţi cu cele mai extravagante peripeţii. Celebrii detectivi englezi escelează prin extraordinare ingeniozităţi în a descoperi mînile criminale.

Tatăl şi fiul, scene foarte humoristice.

Heliopolis, interesante scene şi vederi după natură.

Regele Carol I, neuitatul nostru Suveran la ultima paradă de 10 Mai—1914.

Astăzi Marţi un singur matineu (la 4 ore) şi reprezentaţie serală în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă mîine Mercuri:

Care din două? (Loin du bonheur). splendidă desfăşurare cu un deosebit subiect şi cu o originală inscenare. (3 acte). —Călătoria lui Prince, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian.

Noutăţi apărute „Versuri şi Proză" anul III No. 14 cu contribuţii de Hidalgo, E. Furtună, M. Cruceanu, P. Dragoş, Al. Zalic, I. M. Raşcu, Matei Rusu, etc.

— «Războiul Popoarelor», apare în fascicule de Ion Gorun, in editura Ignatz Herz, Lucrarea populară, bogat documentată şi ilustrată.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin către Consulatul german din Iaşi.

Cartierul general, 26 Oct. amiază.—La vest de canalul Yser, între localităţile Nieuport şi Dixmunde, care mai erau susţinute de duşman, trupele noastre atacară pe cele duşmane, care s-au apărat cu multă înverşunare. Escadra engleză, care participa la luptă a fost forţată prin artileria grea să se retragă; trei vase au fost lovite în plin. In urmă, la 25 p. m. escadra era staţionată în afară de bătaia focului.

La Ypres este o pauză de luptă; la sud-vest de Ypres precum şi la vest şi sud-vest trupele noastre în ofensiva lor fac progrese frumoase. Englejii în luptele îndărjite de stradă au avut perderi mari; au lăsat peste 500 prizonieri in mîinele noastre. La nord de Arras un atac violent al francezilor a fost sfărîmat de focul nostru. Duşmanul a avut perderi insemnate.

In răsărit ofensiva noastră progresează spre Augustowo. La Ivangorod lupta stă bine pentru noi, dar încă nu este decisă.

Gustaţi
Ciocolata NESTLÉ
FABRICATĂ CU LAPTE
Neîntrecută în calitate
— De vînzare pretutindeni. —
NESTLE'S SWISS-MILK CHOCOLATE

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Nelinişte în Rusia

Constantinopole, 26. — Ziarul „Ikdam" află din Rusia că se observă o mare nemulţumire în contra guvernului şi că ar fi vorba despre izbucnirea unei insurecţii a ucranienilor.

Se va dovedi în curînd că acei cari au prevăzut răscoala naţionalităţilor din Rusia, nu s'au înşelat.

Pregatirea unei insurecţii a Egiptului

Constantinopole, 25.—Ziarul egiptean „Elahram" spune că englezii au arestat un studeat al marei universităţi musulmane din Cairo, numit Alzhardin.

Interogatorul la care a fost supus a desvăluit că profesorii universitari şi şeicii moscheei cu acelaş nume, pregătesc o insurecţiune a Egiptului.

Englezii au luat măsuri.

*

Un alt ziar egiptean anunţă din Darfur că un şef, avînd o atitudine suspectă contra Angliei, guvernul Sudanez a trimis trupe împotriva lui.

Progresele germanilor

Berlin.— Ziarul „Telegraf" din Aamsterdam spune că soldaţi şi marinari germani au ocupat eri Heitt-Knoche şi alte oraşe.

Germanii păzesc de aproape farul Knoche probabil spre a nu fi surprinşi printr'o debarcare de soldaţi englezi.

Ajutorarea în Rusia

Petrograd.—La Helsingfors s'a inaugurat congresul delegaţilor oraşelor filandeze cu scopul de a crea o uniune a oraşelor filandeze, care să coopereze cu celelalte oraşe ruseşti în ajutorarea şi îngrijirea răniţilor şi bolnavilor în cursul războiului actual.

Suferinţele bulgarilor macedoneni

— Intrunirea din Sofia —

Sofia.—Spre a delibera cu privire la ştirile îngrozitoare care sosesc continuu din Macedonia, mai mulţi oratori au luat cuvîntul zugrăvind starea de nesuferit a bulgarilor macedoneni.

S'a votat în unanimitate o moţiune prin care se protestează contra teroarei de necrezut a autorităţilor sîrbeşti şi greceşti din Macedonia rugînd guvernul bulgar să caute mijlocul de a asigura soarta crudă a bulgarilor macedoneni, asigurîndu-l că în această sarcină poate conta pe sprijinul unanim al naţiunei întregi care cu toate sforţările supraumane este gata la ori-ce sacrificiu pentru liberarea Macedoniei.

Vas francez resturnat

Londra.—Compania Lloyds află că vasul francez „Marie Henriette" avînd pe bord răniţi francezi s'a răsturnat linga Capul Parfleur.

Un alt vas îi vine în ajutor. Staţiunile de radiotelegrafie din insula Vight au primit semnale de ajutor urgent.

Germanii anunţă succese

— Luptele în Franţa şi Rusia —

Berlin, 26 | 10.—Marele cartier general comunică oficial că în partea vestică a canalului Iser, între Nieuport şi Dixmunde, localitate apărată de inamic, s'a produs un atac al trupelor noastre subliniat de o mare bravură. Flota engleză care lua parte la lupte a fost bombardată de artileria grea de cetate şi nevoită să se retragă. Trei crucişătoare au fost greu lovite de focul nostru.

Lîngă Ypres şi la sud-vest de Lille, trupele noastre progresează în ofensivă. In luptele corp la corp englezii au suferit mari pierderi. 500 prizonieri au căzut în mînele germanilor.

La nord de Arras, ofensiva franceză a fost complect distrusă, cu pierderi enorme pentru inamic.

*

Ofensiva germană progresează la Augustowo.

In luptele de lîngă Ivangorod, şansele sunt ale germanilor.

Fierbere în Persia Impotriva ruşilor

— Armata rusă se retrage —

Constantinopole 25. — Un ziar turcesc reproduce ştirea ziarelor din Teheran cum că o mare fierbere ar domni în provincia Krasan, în urma atrocităţilor comise de cazaci în diferite localităţi şi în special la Mesed şi împrejurimi. Cazacii au masacrat numeroşi locuitori din jurul oraşului şi populaţia înspăimîntată s'a refugiat la Mesed.

Cazacii au refuzat să asculte chiar şi de consulul Rusiei.

Un consiliu extraordinar persan de miniştri s'a ţinut la Teheran şi a hotărît să se facă reprezentaţiuni la Petrograd, spre a constitui la Mesed o comisiune la care să participe şi consulul Rusiei.

*

Mesed fiind un oraş sfînt al persanilor, atrocităţile ruseşti au provocat iritaţiune în toată ţara.

*

Ziarele persane anunţă că ruşii au evacuat oraşul Sancibulac, la sud de lacul Vrmia.

Trupele de cavalerie, infanterie şi artilerie s'au întors în Rusia, lăsînd în localitate numai 30 cazaci.

Populaţiunea persană a manifestat o bucurie imensă pentru plecarea ruşilor.

Tunurile persane care fuseseră îngropate au fost puse în poziţiune.

Moştenitorul Austro-Ungar la Pola

Viena.—Arhiducele Carol Francisc Iosef a fost două zile la Pola ca să salute în numele impăratului marina de războiu. Cu acest prilej moştenitorul tronului a vizitat stabilimentele marine şi o parte din flotă.

Germanii în lupta cu Ruşii

Berlin.—După ştirile oficiale luptele pe frontul de răsărit sunt încă în curs de desfăşurare. Trupele austro-germane au bătut pe ruşi la Ivangorod cauzîndu-le mari pierderi.

Germanii organizează definitiv acele părţi din Polonia rusă pe care le-au ocupat pînă acum. Astfel în marele oraş industrial Lodz a fost numit guvernator civil cunoscutul deputat Lieberg, care este şi general de divizie în rezervă.

Ştirile din izvor rus că la Varşovia a fost capturat un Zepelin se dezmint în mod categoric din sursă oficială. Nici odată un Zepelin n'a fost la Varşovia sau în vr'o parte oarecare a Rusiei şi nici un Zepelin n'a fost capturat.

Noi lupte albano-epirote

Atena.—Albanezii, continuînd politica lor provocătoare, au atacat ieri corpul epirot din Moscopolis. Epiroţii au izbutit să respingă pe atacanţi.

Şeful corpului, Tripolitakis, a fost ucis în luptă.

Luptele austro-sîrbe

Niş 26.—La 24 Octombrie inamicul, după un foc puternic de artilerie şi infanterie, a încercat să dea un atac înspre Ratsa-Laparaşniţa dar a fost respins.

Pe restul frontului nu e nimic de semnalat.

Dezminţiri franceze

Bordeaux 24. Oficial. — E loc din nou să atragem atenţia că nu trebue să se dea crezare buletinelor oficiale ale statului major german. Astfel buletinul publicat eri de cartierul general german pretindea că atacurile noastre spre înălţimile de la sud de Thiancourt au fost respinse cu pierderi foarte mari. Adevărul este că ofensiva noastră în această regiune a putut să se menţină asupra tuturor punctelor atinse în cursul mişcărei de înaintare şi că în general trupele noastre au păstrat cea mai mare parte din terenurile din nou cucerite. In dimineaţa acelei zile un parlamentar german a fost trimes comaudantului francez care opera în această regiune şi a cerut din partea autorităţilor germane un armistiţiu pentru a îngropa morţii şi a ridica răniţii. Comandantul armatei franceze a trimes pe parlamentar înapoi şi a reluat imediat atacul. Sensibila noastră progresiune ne-a permis să obţinem rezultatele pe cari germanii le doreau pentru dînşi într'un armistiţiu şi a dovedit în acelaş timp succesele noastre ce şi le atribue adversarii.

Ştiri din sorginte ruse

Petrograd.—26.—Ziarele franceze spun că împăratul Wilhelm ar fi dat ordin armatei sale, operînd în nordul Franţei, să ocupe Calais cu ori-ce preţ, obţinînd astfel o bază contra Angliei.

— Contratorpilorul englez „Badges" a scufundat un submarin german, lîngă coastele Holandei.

— Guvernul francez speră să se poată muta din nou la Paris, pe la mijlocul lui Noembrie şi să deschidă sesiunea extra ordinară a parlamentului.

— Un aviator francez a distrus, ieri, lîngă Amiens, un aeroplan german.

Ştiri din izvor german

Berlin. — 26 | 10.—Şeful marelui stat major, von Moltke, s'a îmbolnăvit uşor de cîteva zile, şi a fost înlocuit de ministrul de războiu generalul Falkenhayn.

— Crucişătorul „Emden" a luat de pe vaporul englez «Oxford» 7000 tone de cărbuni. Va putea deci continua lucrările sale multe săptămîni.

— „Vossische Zeitung" comunică: Franţa are 400.000 rîniţi şi prizonieri. Sufere de o lipsă totală de medicamente şi pansamente.

Starea finanţelor franceze este rea.

Imprumutul războinic momentan este nerealisabil.

Ofiţerii francezi luptă fără epolete şi insignii, pentru că germanii în primul rînd pe ei îi ţintesc.

Atitudinea Italiei

Constantinopole 25.—Comentînd ştirile din Albania, presa turcă îşi exprimă părerea că Italia va evita orice cauză de neînţelegere cu Austro-Ungaria, iar dacă va fi obligată să intervină se va mulţumi la o intervenţie în Albania sudică spre a pune capăt conflictelor albano-greceşti.

Raul tratament al soldaţilor ruşi din armata rusa

Viena. — Corespondenţii particulari a ziarelor spun că prizonierii ruşi afirmă că în faţa cetăţii Przemysl ruşii au scos din rînduri pe toţi evreii şi polonezii din mai multe regimente şi i-au trimes în frunte la asaltul fortăreţei. Prizonierii mai spun că tratamentul soldaţilor ruşi în armate rusă e rău, dar că prizonierii austriaci au hrană suficientă şi nu sunt întrebuinţaţi la lucrări publice.

Dezminţire

Berlin—Ştirea cu izvor din Petrograd cum că impăratul Wilhelm era să fie făcut prizonier este încă una din poveştile fanteziste ale aliaţilor.

Comunicat German

— *Trecerea canalului Iser* —

Berlin.—Statul major general al armatei comunică:

Pe frontul nordic, ofensiva germană a realizat progrese mari şi hotărîtoare. Trupele germane au trecut acum cu forţe considerabile canalul Iser, pe toată lungimea lui. Germanii au bătut pe inamic care se întărise la est şi nord-est de Ypres. Numeroşi englezi au fost făcuţi prizonieri.

ULTIMA ORA

Ora 3 d. a.

Ultimul comunicat german

Berlin.— Marele stat major comunică cu data de 25 st. n.

La vest de canalul Iser, între Nieuport şi Dixmunden, trupele noastre au atacat poziţiile ocupate încă de inamic. Aceste erau susţinute de focul escadrei engleze cărora le-au răspuns focul artileriei noastre grele. Trei vase engleze au fost lovite în plin. De ieri excadra engleză staţionează departe de term.

Lîngă Ipres situaţia este încă nehotărîtă. La vest şi sud-vest de Lille trupele noastre au progresat. In timpul luptei crîncene care s'a dat în toate casele, englezii au avut mari pierderi. Am luat 500 prizonieri.

La nord de Arras o violentă ofensivă franceză n'a reuşit din cauza focului nostru. Vrăjmaşul a avut colosale pierderi.

Pe frontul Prusiei orientale ofensiva noastră în direcţia Augustowo continuă. In Polonia. lîngă Iwangorod, o luptă este în curs. Ea pare a ne fi favorabilă, dar nu s'a isprăvit.

Situaţia la Londra

Rotterdam. — Se comunică ziarelor că la Londra s'au luat mari măsuri în vederea bombardărei Zepelinurilor. Tramcarele şi tramvaiele au primit ordine să fie acoperite. Lumina va fi foarte puţină în tot oraşul. Singura sala Olimpia, unde sunt adăpostiţi prizonierii germani, va fi descoperită şi puternic iluminată, pentru ca eventalul atac să cadă în primul loc asupra prizonierilor germani.

Expulzarea studenţilor bulgari

Sofia.—Ziarul „Utro" spune **că studenţii bulgari aflători în Rusia ar fi primit ordinul să o părăsească în 24 de ore.**

Onciul eliberat

Bucureşti.—Se comunică din Iţcani că fostul deputat romîn Onciul, care a fost arestat, a fost pus în libertate Duminică.

Lipse de ştiri

Bucureşti.—Pe ziua de astă-zi n'au sosit comunicate oficiale nici din Paris nici din Petrograd.

Inştiinţare

Aducem la cunoştinţa onoratului public că intreruperea comunicaţiei cu străinătatea şi stagnarea lucrului în fabricile streine, ca urmare a conflagraţiei europene, au zădărnicit aducerea şi instalarea generatoarelor de curent de care uzina noastră are nevoe pentru menţinerea sa în plină funcţiune.

Pentru ca să nu fim nevoiţi să restringem eclerajul electric al străzilor şi al pieţelor publice şi ca să nu survină intreruperi în funcţionarea eclerajului, rugăm cu inzistenţă onoratul public ca pînă la alte dispoziţiuni, să restringă pe cît posibil consumaţia de curent electric în perioada de şarjă maximă a uzinei, adecă de la ora 5 pînă la 7 seara.

Direcţiunea Uzinei Centrale de Electricitate din Iaşi

Iaşi 9 | 22 Octombrie 1914

De inchiriat *de la 26 Octombrie 1914 un apartament în etaj în str. I. C. Brătianu 191 compus din* **patru camere** *la faţă, o odaie şi bucătărie pe aripă, scară principală de suit la etaj, trei cămări pentru lemne o odaie pentru servitori, pivniţă separată, ocupate acum de dr. Boghen.*

A se adresa la proprietar, **Mendel Zilberman,** *Iaşi, pielar, I. C. Brătianu 191.*

Ediţia I

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 56 b.
„ „ „ IV, 46 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia W. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2304. — Joi 16 Oct. 1914

MANIFESTATIILE DIN CAPITALA

- Intrunirea Profesorilor Universitari -

Intrunirea studenţiască

Intrunirea Profesorilor Universitari

Bucureşti. — Colegiul profesorilor universitari s'a intrunit aseară; sub preşedinţia d-lui dr. Toma Ionescu pentru a examina situaţia in legătură cu aspiraţiile noastre naţionale.

Au luat cuvîntul d-nii Emil Pangrati, dr. Toma Ionescu, Emanuel Antonescu, N. Basilescu şi Rădulescu Motru. Oratorii s'au ocupat în primul loc de persecuţiunile la care sunt supuşi romînii din Bucovina şi au protestat în potriva violenţelor sevîrşite de Austro-Ungaria în potriva romînilor din Bucovina.

Analizînd apoi împrejurările actuale negrăit de surprinzătoare şi care vor aduce adînca prefacere, oratorii şi-au exprimat mirarea că guvernul actual nu crede, că a venit momentul ca sub sceptrul Regelui Ferdinand să se închege o Romînie mare.

S'a votat o moţiune iscălită de umanitatea celor 42 profesori prezenţi şi s'a decis a se continua acţiunea, pentru luminarea conştiinţelor şi pentru a insufla guvernului energia, de care e regretabil, n'a fost pînă acuma insufleţit.

Un memoriu va fi prezentat Regelui Ferdinand, ca un omagiu din partea Universităţei, în care memorii se vor expune doleanţele Universităţei, cum şi modul cum trebue privită situaţia externă, în legătură cu idealul nostru naţional.

Comisiunea care va înmîna M. Sale acest memoriu va fi compusă din d-nii dr. Toma Ionescu, Emil Pangrati, C. Disescu, Emanuel Antonescu, Onciul, dr. Istrati, dr. I. Cantacuzino, I. Tanoviceanu, Rădulescu-Motru, P, Missir, N. Basilescu şi Mîndrescu.

Această comisiune se va întruni în fiecare săptămînă pentru a aviza la măsurile necesare.

Intrunirea studenţiască

Bucureşti.—Tot eri a avut loc o întrunire studenţească, pentru a protesta în potriva urgiei dezlănţuită de către austriaci, în potriva romînilor bucovineni.

In urma votărei unei moţiuni, prin care se protestează în potriva procedeurilor austro-ungare, studenţii în grupuri de cîte 5, s'au îndreptat spre tipografia ziarului „Ziua" situată în Calea Griviţei, unde au distrus aproape în totul tipografia. Patronul tipografiei s'a ales cu capul spart. Redacţia a rămas neatinsă.

Ruşii anunţă victorii

Petrograd.—Comunicatul statului major spune: Luptele au inceput pe frontul Prusiei Orientale. Am luat Combin, pe ţărmul sting al Vistulei, un teren de luptă şi prizonieri germani. Intre trupele germane s'au găsit noi formaţiuni. Bătălia a fost cu deosebire crincenă. In raza Gheşoff şi Raba, unde am luat o parte din poziţiunile intărite, am avut succese esenţiale. In direcţia Nuova-Alexana şi Svolen. unde inamicul bate în retragere, am luat 50 ofiţeri, 300 oameni şi 8 tunuri. La sud de Solek trupele noastre trecînd Vistula, au luat 8 ofiţeri, 300 oameni şi o mitraieză. In raza de la sud de Przemysl am inaintat cu lupta pînă la calea ferată de la Staromista-Turka.

Ororile Austro-Ungare

Bucureşti.—Ziarul „Dimineaţa" apărut în ediţie specială, publică o listă de preoţi şi învăţători romîni din Bucovina aruncaţi în temniţe, după ce trupele austro ungare au reocupat Bucovina. Ziarul promite amănunte inedite, care vor provoca o adîncă indignare în public.

Comunicat german

Berlin. — La nord-vest Germania atacă cu forţe mari trupele aliate. Cu trecerea Canalului Iser de către germani şi înaintarea lor dincolo de acest Canal, situaţia a devenit foarte grea.

Germanii anunţă victorii

Berlin.—Luptele de la Ivangorod s'au incheiat cu un succes pentru armatele austro-germane. Am luat 8000 prizonieri ruşi şi 19 mitralieze. Aeroplanele germane zboară de-asupra Varşoviei, bombardînd-o.

Cernăuţul n'a fost reocupat de ruşi

Viena.—(oficial).—Se dezminte categoric afirmaţiunea, că Cernăuţul ar fi fost reocupat de ruşi.
Acest lucru e inexact.

In numărul nostru de eri, am afirmat că Cernăuţul este încă în posesiunea austriacilor. După cum ni se comunică prin telefon ziarele de azi dimineaţă din Capitală revin şi ele asupra ştirei cum că ruşii ar fi reocupat Cernăuţul. Suntem însă în măsură de a afirma, că în apropiere de Cernăuţi au loc în acest moment lupte extrem de violente şi că, după toate probabilităţile, ruşii vor învinge căci sunt mult superiori numericeşte. N. R.

MANIFESTATIUNE DIN CAPITALA

- Iniţiativa Profesorilor Universitari -

Iniţiativa studenţiască

Iniţiativa studenţiască

Iniţiativa Profesorilor Universitari

Bucureşti. — Colegiul profesorilor universitari s'a întrunit ieeri sub preşedinţia d-lui dr. Toma Ionescu. Pentru a examina situaţia în legătură cu asasinatele noastre naţionale.

Au luat cuvântul d-nii Tomescu, Ionescu, Angelescu, Constantinescu, Ţ. Ionescu, Bănescu, Ţ. Basilescu şi Radulescu. Motiv. Ordinea şi-a ocupat în primul rând de cazul de la Zorlenţ. Colegiul a hotărît ca Rectorul Universităţii, d-nii Tomescu şi Ţ. Ionescu, în numele Universităţii, să ceară audienţă la Majestatea Sa Regele Ferdinand, ca un omagiu din partea profesorilor universitari, ca cu cât mai curând,

Ediţia II

5 BANI

ABONAMENTE
Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI
Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2304. — Joi 16 Oct. 1914

Atacurile „Evenimentului“

Şeful partidului conservator-democrat a avut cinstea să fie, două zile în şir, obiectul unor atacuri violente din partea ziarului *Evenimentul*.

Importă puţin dacă aceste atacuri emană de la un redactor oare-care sau au un caracter directorial, după cum, evident, aceste atacuri în sine nu au nici o importanţă, din punct de vedere al atingerei pe care'ar putea-o aduce omului politic, care conduce partidul nostru şi care s'a dovedit a fi fruntaş între fruntaşii ţărei.

De relevat este doar bunul simţ şi inteligenţa, redacţională sau direcţională, care a găsit acum un moment potrivit pentru a îndrepta atacuri în potriva unui om politic romîn ca d-nul Take Ionescu. Nici că se putea un moment mai prielnic!

Dar care să fie oare substratul real al acestor atacuri? Ura, vechie şi neputincioasă, cunoscută? Preocuparea de unele întâmplări şi evenimente interne care ar fi contrare intereselor sau poftelor acestor redactori sau directori? De sigur că nu, fiindcă pe nimenea, şi mai puţin încă pe d. Take Ionescu, atari lucruri ar putea să-l preocupe în împrejurările grave externe de astăzi.

Alta este explicaţia acestor atacuri.

Este vorba de un cancan de cafenea, răspîndit de nevolnici din partidul conservator, cari, până şi în împrejurări ca cele de astăzi se tem ca situaţia lor în partid,—nejustificată prin valoarea lor întrinsecă, ci prin un concurs fericit de împrejurări,—ar putea fi periclitată, printr'o operaţiune de politică internă a d-lui Take Ionescu.

Cancanul pretinde că d. Take Ionescu ar urmări o nouă sfăşiere în partidul conservator. De aci frica redactorilor sau directorilori, cu mai multe sau mai puţine steluţe în coadă. De aci teama că situaţiile în care se complac ar putea fi periclitate. Numai astfel se pot explica aceste atacuri. Altfel ele apar ca un non sens în gura „Evenimentului“, întru cît, în politica pe care trebue s'o urmeze Romînia în chestiunea externă, întreaga atitudine a „Evenimentului“, de la începutul războiului, dovedeşte că partidul conservator ieşan nu ar putea fi presupus că ar găsi ceva reproşabil în acţiunea politică a d-lui Take Ionescu şi a partidului conservator-democrat.

Din moment dar ce, din punct de vedere al politicei generale, atacurile „Evenimentului“ apar ca un non senz, nu rămîne altă explicaţie de cît aceia a cancanului de cafenea, de care vorbeam mai sus.

Cîtă nemernicie, cîtă meschinărie, în a te preocupa acum de ast-fel de lucruri!

Dacă ar fi fost nevoiede o nouă dovadă de lipsa de inteligenţă a scriitorilor de la numitul ziar, am releva că atacurile „Evenimentului“ se produc într'un moment în care d. Take Ionescu a dovedit că ştie să se desbrace de ori-ce preocupări de partid, să se puie deasupra partidelor, pentru a nu se devota de cât exclusiv interesului naţional. Ele se produc pe tema, că şeful nostru n'ar avea altă preocupare de cît de a încerca dezbinări în lăuntrul partidului, în care ziarul *Conservatorul* şi *La Politique* de-o parte, *Epoca* şi *Evenimentul* de altă parte, dau oglinda cea mai fidelă a desăvîrşitei armonii şi a complectei unităţi de vederi, din lăuntrul partidului conservator, asupra marilor chestiuni la ordinea zilei.

Bunul simţ şi inteligenţa, au fost foarte crude şi de astă dată cu cei de la *Evenimentul*. Teribilă farsă le-au făcut!

NOTA ZILEI

Cernăuţul.

Barometrul a fost eri foarte variabil. Rusofilii s'au bucurat o jumătate de zi, germano-filii a doua jumătate.

Şi, la adecă, nici acum nu ştim al cui o fi Cernăuţul, al cui o fi devenit peste noapte...

Se repetă tragi-comedia oraşelor Mülhousen, Altkirch şi Lille,—cînd a Francejilor, cînd a Germanilor.

Acum Cernăţul este cînd al Austriacilor cînd al Ruşilor; cînd spînzură unii,—cînd alţii; cînd ieau ostatici unii, cînd ieau ceilalţi.

Dacă o merge tot aşa Cernăuţenii, jumătate ostateci ruşi, jumătate ostateci la nemţi, ori unguri,—vor fi în fine scăpaţi de frica invaziilor şi a schimbării de stăpînire...

Chestiuni scolare

PREJUDECATA?

Părerile pesimiste—cum sunt acele pe care le-am citat din raportul d-lui Litzica—nu sunt împărtăşite de toţi oamenii noştri de şcoală. Nu toţi socot că avem prea mare îngăduinţă faţă de acei ce candidează la învăţămîntul public secundar.

D. Ion Botez, bună oară, în instructivul studiu asupra «Învăţămîntului secundar“ crede următoarele:

„...Desvoltarea învăţămîntului secundar a ridicat multe obiecţii în ţara noastră. Atitudinea statului faţă de răspîndirea acestui învăţămînt la noi nu e favorabilă. Introducerea taxelor şcolare în învăţămîntul secundar, apoi majorarea acestor taxe; desfiinţarea claselor divizionare; transformări de gimnazii în şcoli de meserie, critici oficiale a unei prea mari răspîndiri a învăţămîntului secundar; incriminări ministeriale împotriva acestui învăţămînt ca *autor al plăgii funcţionarismului*,—toate aceste arată că Statul socoate că învăţămîntul secundar e prea mult dezvoltat la noi. Un fapt mai caracteristic încă în această privinţă este înfiinţarea Şcolilor Medii. Ele n'au fost create pentru a procura un învăţămînt primar superior—ci pentru a devia curentul secundar, găsit primejdios în altă direcţie“.

Din datele adunate de d. Arghirescu—şi de care se serveşte şi d. Ion Botez—reiese că într'adevăr «silinţele» oficiale au adus în scurt timp o scădere în contingentul învăţămîntului secundar.

E destul să arătăm că pe cînd în 1896—97 şcolile secundare au adăpostit 16707 elevi, în anii 98—900 cam tot atîţia, vedem contingentul scăzînd mereu ca să ajungă la 12000 şi chiar la 11600.

Firesc ar fi fost ca numărul să crească în raport cu cifra populaţiunii.

Intre 1893—94 şi 1908—9, adecă pe o distanţă de 17 ani abia dacă avem un plus de 1,171 elevi.

S'ar putea crede că, paralel cu această scădere, a luat vr'o mare desvoltare învăţămîntul particular secundar. Dar vedem că, din potrivă, numărul elevilor ce frequentează şcolile acestei din urmă categorii a scăzut de la 2732 în 904—905 la 1907 în 1908—909.

Aşa dar o discreditare şi o scădere a învăţămîntului secundar în genere?

Iată ce merită încă oarecari reflecţii, căci se pare că suntem în faţa prejudecăţii acesteia, că studiul secundar e superfluu, ori pernicios...

△

Mici Polemici

Confratele «Romînul» se ocupă de «ziare care nu se vînd».

...Vorbeşte din proprie experienţă.

*

Apropos de ziare şi ziarişti.

Aţi băgat de seamă că se scrie acum cu multă franc... hete?

*

Ce merită ziariştii, în contact cu legăţiile?

— Legaţi la cot!

*

Ce e franc-tirorul în ziarism?

— Gazetarul care scoate francul din piatră seacă.

*

Bănuim că numeroşi gazetari trebue să fi aparţinînd lojilor franc-maçone.

*

In sfîrşit văzurăm şi noi în Iaşi o invaziune rusă, eri, şi nu ne-am speriat.

— Invazia la moaştele sfintei Paraschiva.

Ştiri din străinătate

Anatole France şi Potsdam. — Provocat de redactorul vienez al unui organ politico-literar, ca să răspundă dacă acceptă expresia lui Maeterlinck că Germania reprezintă „barbaria“ în actualul conflict, marele scriitor francez Anatole France — colaborator ocazional la acel ziar vienez — răspunse că e departe de a crede că „Germania lui Goethe şi Beethowen ar reprezenta barbaria brutală,—dar face rezerve în privinţa Germaniei pe care o întrupează Potsdamul, adecă centrul militarizmului german“.

La aceasta răspunde un alt redactor foiletonist, Felix Salten, făcînd analiza Potsdamului şi a misiunei lui socialo-istorico-militară.

*

Nordau în Madrid. — In împrejurări destul de grele, celebrul polemist Max Nordau a fost silit să părăsească Parisul, lăsînd acolo pe soţia lui — daneză de origine — şi 5 copii, dintre cari 3 fiice, cari posedă, toate, cetăţenia franceză.

Iată cîteva rînduri din povestirea pe care o face Nordau însu-şi:

„Din ziua declarării războiului până la 2 Septembrie eram cu toţii în Paris; trăiam dela 10 August ca un arestat; ziua nu trebuia să ies din casă. La 3 Septembrie m-am furişat din Paris, contra ordinului poliţienesc. Mi-am lăsat familia la prieteni (cînd o voi mai vedea?) şi m'am pregătit, prevăzut cu toate paşapoartele necesare, de drum spre Spania. La 13 Septembrie am fost arestat la Bordeaux şi ameninţat cu exilarea într'un fort şi oprit de a ceti ziare, precum şi de a primi sau scrie corespondenţă.

După trei zile am fost eliberat, graţie intervenţiei unui prieten, şi mi-am continuat călătoria spre Madrid, unde voi rămînea până la încheierea păcei.“

INFORMAŢII

Deoarece morarii au ridicat preţul făinei peste quantumul stabilit de primărie, toţi morarii din localitate au fost chemaţi la parchet spre a li se încheia cuvenitele procese verbale de contravenţie.

Urmînd a se face racordarea noei variante de la Brăieşti, debitul apei de Timişeşti va fi oprit timp de o săptămînă, cu începere de Duminică 19 Octombrie.

Declaraţiile d-lui Take Ionescu

—In chestia aprecierilor ziarului „Neue Freie Presse“—

Un redactor al „Adevărului“ aducînd la cunoştinţa şefului partidului conservator-democrat, aprecierile marelui ziar vienez, — despre care s'a vorbit la timp prin „Opinia“ a primit următorul respuns din partea d-lui Take Ionescu:

— Dela 1891 s'au schimbat în Europa o mulţime de lucruri şi mintea mea s'a îmbogăţit cu o experienţă de douăzeci şi trei de ani.

Sînt fericit că la Viena se caută argumente în broşura mea de acum douăzeci şi trei de ani şi că astfel se afirmă atît priceperea mea cît şi buna mea credinţă.

In urmă experienţei de douăzeci şi trei de ani şi mai ales a acelei dela 1912 pînă astăzi, toată politica Romîniei, aşa cum o pricep eu astăzi, s'a desenat, cred, cu destulă claritate în seria de articole pe care am publicat-o în jurnalul „La Roumanie“ dela începutul crizei.

Fac să se observe lui „Neue Freie Presse“ că acum douăzeci şi trei de ani, în toată Europă, inclusiv Occidentul civilizat, temerea pentru turburarea păcei lumei era spre Petersburg, de unde se credea că va porni războiul pentru cucerirea imperiului turcesc. Pacea Europei a fost turburată de alţii, iar pe ruinele imperiului turc în Europa, s'a ridicat în 1912 steagul principiului naţionalităţilor, care nu din intrigele Romîniei a fost dezonorat în războiul pentru împărţeală din 1913.

„Neue Freie Presse“ să ştie că într'adevăr de aproape 30 ani am urmărit zi cu zi, ceas cu ceas, mersul politicei internaţionale europene, cultivînd acelaş ideal naţional, dar calculînd ca un om cuminte toate posibilităţile.

Din articolul lui „Neue Freie Presse“ fără nici o vanitate reţin complimentele ce mi se fac şi le dau ca o recomandaţie cenzetăţenilor mei pentru sfaturile pe cari aş putea să le dau în anumite împrejurări.

Conform unei circulări a direcţiilor fabricelor de zahăr, comercianţii detailişti au ridicat preţul zahărului cu 10 bani la krg.

D. Profesor dr. Mezincescu experimentează în acest moment un ser în potriva blenoragiei şi afecţiunilor gonococice preparat în laboratorul seu.

Rezultatele de pînă acum sunt foarte satisfăcătoare şi îndreptăţesc a se crede că acest ser va putea constitui un adevărat tratament specific pentru toate afecţiunile gonococice.

Familia defunctului cugetător Vasile Conta, după cum aflăm din sursă vrednică de crezare, şi-a manifestat indignarea pentru abuzul săvîrşit de nevrîstnicul O. Minar cu opera regretatului filosof, retipărită fără a fi obţinut prealabila autorizare a celor în drept.

Chiar dacă legea lasă loc unor atari abuzuri, un act de bună cuviinţă ar fi impus a se cere avizul supravieţuitorilor şi moştenitorilor intelectuali ai unei opere de atîta valoare.

D. dr. I. Simionescu, secretar general al ministerului de instrucţiune publică, a vizitat eri liceul internat din Iaşi.

La spitalul de izolare al Sf. Spiridon se află actualmente 15 cazuri de febră tifoidă.

Ieri a avut loc o şedinţă a comitetului societăţei „Salvarea“ din Iaşi.

Duminecă 19 Octombrie are loc inaugurarea cantinei şcolare filantropice «Geltzer» din str. Elena Doamna, în faţa autorităţilor şcolare şi a societăţilor de bine facere.

D-ra Mărioara Dardan, simpatica artistă, a trecut cu succes examenul de asistentă în farmacie, în faţa comisiunei compuse din d-nii d-tori N. Leon, Vintilescu, Popovici şi Şumuleanu.

Consiliul judeţian s'a întrunit azi în seziune ordinară, sub preşidenţia d-lui P. Fintinaru, prefect de judeţ.

Consiliul şi-a reales vechiul birou, sub preşidenţia d-lui Th. Badareu.

Comitetele corporaţiilor din Iaşi n'au primit nici o înştiinţare din partea Cassei Centrale că ar fi vorba de a se închide atelierele patronilor cari nu aplică timbrele.

Vechile amenzi sunt iertate toate prin ultimul decret de amnistie regală.

Tinerii cu termen redus, incorporaţi, pleacă în astă seară la şcoala de infanterie din Bucureşti.

Individul D. David din com. Strunga (Roman) fiind la cîrciuma lui Şloim Freitac din Tg.-Frumos, s'a luat la ceartă cu stolerul Gh. Patrău.

Cearta s'a transformat într'o bătae pe urma căreia stolerul Patrău, săteanul V. Ghionescu şi sergentul Toma Puşcalău, s'au ales cu răni grave.

Cei trei grav răniţi au fost internaţi la spitalul din Tg. Frumos.

David a fost înaintat autorităţilor.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli ce se reprezintă astă-seară Mercuri:

Fericire perdută, splendidă desfăşurare cu un deosebit subiect şi cu o originală înscenare. (2 acte).

De la Christiania la Bergen, interesante scene şi vederi după natură.

Călătoria lui Rigadin, comedie hilariantă în 3 părţi, interpretată de simpaticul humorist parizian, Prince.

Noul program viitor se reprezintă mîne Joi:

„Din viaţa Marelui Suveran Carol I“, (2 părţi de cinemat), şi Funeraliile (cinematografieri inedite luate din 5 poziţii diferite), etc.

In comuna Onişcani din jud. Roman s'a declarat variola ovină.

Ivindu-se mai multe cazuri de ciumă în Bagdad (Asia Mică) s'au luat următoarele măsuri: cu începere de la 15 Octombrie a. c. intrarea în Romînia a călătorilor şi mărfurilor din Bagdad se va face numai prin porturile Constanţa, Sulina şi Galaţi. Vasele indemne, suspecte şi infectate, călătorii, echipagiul şi provenienţele din această localitate vor fi supuse măsurilor prevăzute în convenţiunea sanitară internaţională din Paris. Călătorii sosiţi din Bagdat vor fi supraveghiaţi de medic la locul de destinaţie zece zile. Intrarea în ţară a cetelor de emigranţi etc. este prohibită.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se inscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primeşte nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secţia I prin o petiţie fără timbru adresată Primului Preşedinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naţionalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanţa de plata contribuţiei.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 şi 7 p. m. unde d-nii avocaţi *S. P. Georgescu, C. Jornescu şi G. Dornescu, delegaţi ai Clubului, vor fi la dispoziţia lor.*

„Unirea Educatoarelor Romîne“ va ţinea şedinţă Joi, 16 Octombrie, oarele *4 p. m.*, în localul şcoalei „Oltea Doamna“, str. Muzelor 6.

1) Se va stabili programa activităţii pe timpul iernei; membrele şi membrii sunt rugaţi cu insistenţă să scuture indiferenţa şi să vie la şedinţă.

2) Se va discuta organizarea „biuroului de plasare“, în speranţa de a se putea ajunge, cît de cu încetul macar, la o viitoare organizare a muncii.

Ori-ce persoană care se interesează de această chestiune, care ar avea un sfat, o idee de dat, este rugată să vie la şedinţă.

POSTAVARIA UNIVERSALA

„La oraşul Brünn"

Proprietari FRATII BAYER

BUCUREŞTI. — Strada Lipscani No. 23

Inştiinţează pe domnii CROITORI cu bună clientelă, că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, mai sunt disponibile colecţiuni cu mostre complecte.

Doritorii ne vor remite adresa lor exactă cît de curînd, această colecţiune fiind cea mai avantajoasă.

Societate forestieră

CAUTĂ *unul sau mai mulţi* **ANTREPENORI**, *cărora să le dea în antrepriză şi spre imediată tăiere circa 60 fălci pădure (aproximativ 60.000 metri steri) în com. Deleni, Jud. Botoşani. Tăierea trebuie să înceapă imediat. Reflectanţii serioşi şi cunoscători în branşă să se adreseze imediat Societăţii forestiere „PĂDUREA MAXUT", Bucureşti, Str. Academiei 6.*

Prima Societate Fraternă Izraelită

Pentru întreţinerea

„Azilului de Bătrîni"

DIN IAŞI

CONVOCARE

Urmînd a se modifica cîte-va articole din statul societăţei, d-nii membrii activi sunt rugaţi a se întruni în acest scop în adunare generală extraordinară

Joi 16 Octombrie a. c.

orele 8 seara

în localul societăţei din stradela Sf. Constantin 5.

COMITETUL.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Casele Schnürer

STRADA STEFAN CEL MARE

De închiriat

Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.

A se adresa la proprietar în curte.

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sfl. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Deutsches Fräulein

sucht Stelle zu Kindern im Alter von 3—12 Jahren.

Auskünfte ertheilt die Admin. d. Zeitung str. Mîrzescu 17.

De închiriat *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

De închiriat *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. **Cutia 2.50 lei**

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

Clinica Veterinară

Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi

DIRECŢIA

Dr. D. BUZENCHI

Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.

Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**

Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).

Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

M. POSNER

AVOCAT

Iaşi, Str. Banu, 6.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Studentă *prepară elevi curs primar şi secundar*

A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Caut gazdă *bună în familie onorabilă pentru doi elevi secundari.*

Oferte la ziar sub „Gazdă".

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

PLANTAŢII

Pomi fructiferi, copaci, diferite flori şi plante viguroase pentru plantaţii, furnizează prompt la cerere şi cu preţuri foarte avantagioase:

Grădinăria Prinţului de Schönburg Waldenburg

Com. Fîntînelele prin Bacău

Cataloage la cerere 2804—3

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Vase de război italiene la Valona

Roma 26. — Agenţia Stefani află că eri vasul de război italian „Dandolo" însoţit de un torpilor de mare, a sosit la Valona cu personalul necesar spre a stabili aci, de acord cu autorităţile locale, o staţiune sanitară şi de ajutoare spre a uşura condiţiunea nenorocită a refugiaţilor epiroţi.

Italia stabilise de mai înainte misiuni sanitare la Scutari şi la Durazzo.

*

Roma.— Vasul de război „Calabria" la care se va uni în curînd „Etna" a început a încrucişa dealungul coastelor Albaniei centrale în scop de a împiedeca contrabanda de arme şi de muniţiuni şi debarcarea de oameni armaţi.

Luptele ruso-germane

— Un comunicat rusesc —

Petrograd.—Comunicat al statului major.

Luptele au început pe frontul Prusiei orientale. Am respins atacurile crîncene ale germanilor în raza Bokalarezevo.—Am luat la Gombin pe ţîrmul stîng al Vistulei un teren de luptă şi prizionieri germani. — Frontul luptei s'a întins la 26 | 10 de la Kutno peste Jezow, Rava, Nomeniasto, Bialobuzegi, Glowacev pînă la îmbucătura Iljancej.

Bătălia a fost în deosebi crîncenă în raza Jezow şi Rawa unde am luat o mare parte din poziţiunile inamice.

Am avut succese esenţiale în direcţiunea Novo Alexandrie şi Zwolon unde inamicul bate în retragere şi am luat vr'o 50 ofiţeri şi 300 oameni mitraliere şi 8 tunuri.

La sud de Solek trupele noastre trecînd Vistula au luat 8 ofiţeri 300 oameni şi un mare număr de mitraliere.

In raza de la sud de Przemysl am înaintat cu lupta pînă la calea ferată Ştaromiasla-Turco.

In jurul propunerilor ruse către Italia

Viena.—Ziarele ironizează oferta ambasadorului Krupenski relativă la punerea în libertate a prizonierilor de naţionalitate italiană şi îşi exprimă satisfacţiunea pentru modul corect şi în acelaşi timp elegant, în care preşedintele consiliului, Salandia, a răspuns la încercarea ruseasca de a mişca opinia publică italiană.

Opinia publica în Italia

Milano. — Importantul ziar florentin „Marzoggo" publică un studiu al domnului Luciano Zucollis, care demonstrează că în opinia publică a Italiei s'a produs o schimbare. Păturile mai culte judecă astăzi alt-fel, ca în ultimele săptămîni ale războiului, cînd se aflau sub influenţa războiului internaţional de minciuni; publicul a devenit mai critic. Este neîndoios că istoria ultimelor 3 luni a fost admirabilă pentru Germania. Nici un inamic nu se află pe teritoriul german, din contra germanii au ocupat Belgia, au răzbit în Franţa şi au trecut graniţa ruseasca.

Puterea navală a Angliei n'a avut nici o ocazie a se afirma. Din cauza submarinelor germane, puterea navală a Angliei este nevoită a face numai război de capturări, pe care trebueşte a-l face cu o risipă colosal de mare de material şi energie. Desigur că Anglia este domnitoarea mării, dar numai la suprafaţa apei, cîţiva metri mai adînc domină Germania. Germanii constrîng pe inamicii lor la un război de defensivă, fără nici o şansă de reuşită. Belgia a fost distrusă după o apărare eroică. Franţa după o apărare tot atît de eroică are pe inamic în casă. Parisul devine bombardat de sus.

Chiar Anglia este nevoită a privi neputincioasă scufundarea crucişătoarelor sale pe cînd submarinele inamice se îndepărtează fără pagube. La acest joc are aşa dar Germania tot atîta valoare ca toţi inamicii săi împreună şi puterea sa creşte prin metodele sale. Zucolii distruge in fine invinuirea ridicolă de „barbarii germane". In toate războaele învingătorul a fost calificat de barbar, pe cînd învinsul îşi lua rolul de acuzator.

Generalul Galli scrie despre germani în *Corriere della Sera*:

Un popor unde nu numai bărbaţii, ci şi femeile—de la femeia aristocratului pînă la acea a lucrătorului—lucrează cu o voinţă de fier; cînd atît ca infirmieră, cît şi în birourile de poştă şi telegraf şi fac datoria cu cea mai mare scrupulozitate, un asemenea popor este invincibil şi capabil de cele mai mari isprăvi.

Infrîngeri sîrbo-muntenegrene

Viena. Comunicat oficial din 27 | 10.— Forţele sîrbo-muntenegrene bătute la Romanja— Slanima au fost respinse lîngă Vişegrad şi Gorazd peste Drina, după o urmărire continuă de 4 zile. Cu această ocaziune trupele noastre au capturat în şcoala de lîngă Nanstjenica multe muniţiuni de infanterie şi artilerie.

Bosnia orientală este debarasată de inamic pînă la Drina.

In aceiaşi zi două poziţiuni întărite ale duşmanului au fost luate de noi în regiunea Patchva.

Cu această ocazie am luat multe tunuri, puşti, şi prizonieri.

general Potiorek

Trenul Constantinopole-Viena

Viena.—Direcţia căilor ferate orientale, a făcut la rîndul ei cunoscut că un tren expres circulă la fie care trei zile între Constantinopole-Bucureşti-Viena.

Scufundarea unui vapor japonez

Berlin.—Societatea de asigurare Jamtsekian din Shangai comunică că marele vapor japonez „Kamrata" a fost scufundat lîngă Kole de către cunoscutul încrucişător german Emden.

Situaţia la Ivangorod

— Ruşii au pierdut 10.000 prizonieri —

Viena.—27 | 10—Se anunţă oficial cu data 27 | 10. Situaţiunea în Galiţia centrală nu s'a schimbat. La sud vest de Ivangorod corpurile noastre se luptă. 10.000 prizonieri ruşi au fost făcuţi. Ruşii au contra noastră forţe superioare.

Luptele decisive din Flandra

Berlin 27—Ziarele din Stockholm anunţă că după informaţiunile primite de *Lokalanzeiger* din Rotterdam, se aşteaptă acolo cu o vie nerăbdare sfîrşitul luptei uriaşe din Flandra, care se consideră ca decisivă pentru urmarea operaţiunilor. Belgienii şi Francezii ar fi avut perderi enorme.

Comunicat englez

Londra. — 27.—Lord Kitchner anunţă:

Situaţiunea continuă a fi mulţumitoare. Luptele continuă crîncene şi neîntrerupte.

Noi cîştigăm teren şi am făcut mulţi prizonieri.

ULTIMA ORA

Ora 3 d. a.

Luptele de la Gura Iserului

— *Comunicat francez* —

Petrograd.—Comunicat oficial.—Lupta este foarte vie mai ales între gura Iserului şi ţinutul de la Lonz. In această parte a frontului aliaţii nu se dau înapoi nicăiri şi au continuat să progreseze în regiunea între Ipre şi Rouse (Reuelen). In ţinuturile de la Soissons lupta de artilerie a fost în avantagiul nostru şi am reuşit să distrugem mai multe baterii duşmane. In regiunea situată la est de Nancy, între pădurile Bersana şi Parois, am luat ofensiva şi am respins pe vrăjmaş dincolo de graniţă.

Comunicat rusesc

Petrograd.—Incercarea austriacilor de a înconjura aripa stîngă a armatei generalului Rusinoff, în ziua de 24 Octombrie, nu a reuşit. La o depărtare de 20 de verste, la sud de Lambor, trupele noastre au surprins şi înconjurat între munţi divizia 38 de Honvezi, întărită cu efective de rezervă şi au nimicit-o din inălţimele invecinate.

Numai cîţi-va soldaţi au putut să se strecoare în timpul nopţei prin potecile munţilor şi să scape. Intreaga divizie a fost distrusă. Infrîngerile suferite de austriaci lîngă Dolina şi Stryl şi Tosbuk sunt cu atît mai semnificative, cu cît ele se datoresc atacurilor îndrăzneţe şi îndemînatece ale cavaleriei şi ofensivei pline de avânt a regimentelor de infanterie, înfiinţate după începerea războiului.

Ancheta de la Mamorniţa

Bucureşti.—O comisiune de anchetă se află la Mamorniţa pentru a ancheta plîngerile refugiaţilor din Bucovina, în potriva unora dintre funcţionarii de la frontieră.

Studenţii şi tipografiile din Capitala

Bucureşti.— Centrul studenţesc a răspîndit aseară un manifest, prin care cer tipografiilor din Capitală, de a nu tipări ziarul „Ziua" pentru a nu se expune la neplăceri.

In jurul Cernauţului

Bucureşti. — Telegramele sosite azi din Mamorniţa şi Burdujeni arată că luptele continue în împrejurimile Cernăuţului. Ele nu specifică în ce direcţie se dau aceste lupte şi afirmă că Cernăuţul este încă tot ocupat de austriaci.

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca sosită de curînd din Bucureşti prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia războiului prin cărţi de ştiinţă, spiritism şi Lenormantie, totul în mod ştiinţific. Posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o ş a atras stima şi celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa şi zaplazul nou, luaţi tramvaiul de Tataraşi şi vă daţi jos la halta judecătorici a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversaţi prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA,** *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNTURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia N. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2895. — Vineri 17 Oct. 1914

Tema războinică

Starea aceasta de semi-războiu, în care am trăit pînă acum, printre multe neplăceri, ne-a provocat și unele avantaje. Și dacă zicem că ne aflăm în semi-războiu, este că n'ar putea fi altfel clasificată neutralitatea noastră, cînd a trebuit și va trebui să stăm pregătiți a intra în orice moment în campanie.

Dar folosul pe care ni l-a procurat această situație stă în aceia că am putut cunoaște *mai de aproape starea conaționalilor noștri subjugati, ba chiar pe ici colea, să auzim și vocea lor mai autorizată*, iar de altă parte am putut *să facem deosebite combinațiuni. deosebite planuri pentru strîngerea noastră a tuturor la un loc.*

Astăzi nu numai savanții, ori particularii au avut permisiunea să se ocupe de asemenea chestiune, dar și oameni politici oameni cu răspunderea guvernului de azi sau de mîne, ș'au putut arăta părerile lor.

Romînia oficială n'avea voe să vorbească ori să scrie despre asemenea lucruri, cu cîțiva ani în urmă și chiar eri. Deputatul care s'ar fi încumetat să scrie că trebue să mergem cu războiu contra Austriei, pentru liberarea fraților noștri, ar fi fost rău notat, i s'ar fi făcut observațiuni.

Toată lumea știe ce a pățit țara noastră în urma cuvîntării ținute de deputatul *Petru Grădișteanu*, cînd, aflîndu-se în Iași, a ținut la masa la care lua parte și Regele Cerol I, pe atunci Prinț, acel memorabil toast cu cele trei mărgăritare, cari lipseau din coroana Lui.

Cîte scuze n'a trebuit să facă guvernul, cîte închinăciuni și cîte concesiuni n'a trebuit să facem noi pentru aceasta, Austriei ?

De altfel nu acesta a fost singurul incident pentru care a trebuit să cerem scuze vecinilor unguri.

De cîte ori cînd inimoasa noastră studențime s'a ridicat într'un glas contra asupritorilor fraților noștri, și a manifestat așa cum trebue s'o facă un popor de oameni liberi, n'a fost nevoit statul nostru să se scuzeze?!

De aceia zic că situațiunea de astăzi e superioară din acest punct de vedere celei de eri. Astăzi profesori universitari merg alături cu studenții, iar marea masă a cetățenilor îi urmează cu drag în manifestările pentru o viață nouă, viața romînească întărită prin unirea cu frații noștri.

Și e bine ca această mișcare provenită din sentiment vine să alimenteze pe cei cari gîndesc mult, cari sunt sau vor fi chemați mîne să rezolve această problemă.

Chiar cînd sentimentul nostru întîmpină o mică rezistență din partea acestora, n'avem totuși dreptul a-i trata de nepatrioți, ori a le adresa epitete înjositoare. Așa nu ni se pare de loc potrivită eșirea pe care „Adevărul" prin pana unui savant, o face în articolul de fond din 15 ale curentei luni.

Se zice acolo: „Ințelepciunea cea mai elementară, *dar tot odată cea mai lașă și dezgustătoare, cere ca întăi să ne gîndim la noi și apoi la părinții și frații noștri.*"

Fără nici un gînd ascuns, ci judecînd lucrurile așa cum se prezintă ele, stînd în realitate, cred că majoritatea, marea majoritate a celor ce trăesc în bine cuvîntatul Regat romînesc, vor socoti că nu trebuește primejduită viața lui, pentru a scăpa pe aceia a fraților noștri.

Și aceasta cu atît mai mult, cînd e egalitate de condițiuni. Dacă noi n'am avea nimic de perdut, dacă cuțitele n'ar sta și asupra capului nostru, atunci fără îndoială ar fi o lașitate să stăm cu mînele în sîn atunci cînd fratele nostru a cărui viață stă să fie răpusă, strigă ajutor.

Noi avem convingerea că cei care știu multe, dacă ezită încă, este că ei vor ca în favorul țării, în favorul mișcării noastre să aibă un *atout* puternic.

Și se poate, noi însă n'am putea-o afirma, că tocmai aici stă rezolvirea întregii probleme.

Dacă e o tactică militară, este desigur și o tactică în diplomație. Să cîștigăm, să ne izbăvim idealul dar cu cît se poate mai puține sacrificii.

Am trăit sute de ani separați de frații noștri din Transilvania. Aceștia au fost supuși timp de sute de ani aceluiași tratament barbar, ca și cel de astăzi, dacă nu mai rău.

Noi voim și în aceasta suntem de acord cu marea majoritate a locuitorilor din Regat, locuitori cari își dau samă de lucru, să aducem *pe Romînii din Transilvania și Bucovina sub acelaș sceptru* și cu toții socotim momentul, pentru răfuială cu asupritorii lor, ajuns la scadență.

Să urmărim executarea acestei polițe, pe cari de sute de ani noi o avem trasă asupra Ungurilor, *dar să ne dăm sama întăi dacă toate formele de urmărire au fost îndeplinite.*

Și eu cred că a venit ziua cînd să le aplicăm sechestru și să-i scoatem în vînzare.

V. I. Radu

Mici Polemici

In chestia apei de Timișești... curg placardele primăriei. Se anunță o suspendare complectă, în locul celei parțiale de toate zilele.

*

Cînd se credea că lumea se va liniști și la noi, iată că intrăm în fierbere... de apă.

*

Cineva spunea eri că în chestia apei de Timișești am cam făcut-o... fiartă.

*

De apă Iașul n'o să ducă lipsă: vin ploile de toamnă. Calitatea e aceeași cu apa ce ne servește U. B. G.

*

Meșcții ieșani vor adresa o mulțumire d-lui inginer Bălănescu care le procură febre tifoide numeroase prin modul cum... administrează apa de Timișești.

*

Primarul Iașului va lansă un nou «timbru mobil» din profitul căruia se vor alimenta ieșanii cu apă de Ciric

Se va numi un director al timbrului, un casier al timbrului, un secretar comptabil al timbrului, un șef de cabinet și așa mai departe.

*

Placarda care anunță întreruperea apei s'a afișat la .. 13 Octombrie.

De rău augur !

OAMENI ȘI LUCRURI

PARADOXE

Rîndurile citate aci din articolul eminentului scriitor francez Romain Rolland, nu sunt unicul paradox... literar al actualelor evenimente tragice. Insuși Rolland e drept, apare paradoxal, nu numai prin opiniile ceva mai curagioase, prin sîngele rece pe care se silește să-l arate în grozavele împrejurări de acum, dar și prin situația ce-i crează apariția recentă a marelui său roman „Jean Cristophe"—în 12 volume—avînd acțiunea plină de epizode germane și un suflu de idealizare a unor anumite manifestări spirituale și artistice ale Germaniei. Romanul, tradus în limba lui Schiller, pare a fi fost mai apreciat încă la adevărata lui valoare în dreapta Rinului de cît pe malurile Senei și iată pe autor supus unei direcții genealogice ca să-i se găsească inrudire cu Teutonii. Să mai pomenim de cazul Bergson ? Dar cîte paradoxe mult mai grave !

Iată pe autorul celebrelor «Paradoxe», pe Max Nordau, de mult consacrat ca scriitor francez. Toate operile lui, de decenii încoace, apar în limba franceză și apoi sunt traduse în nemțește și în celelalte limbi.

Impresiile ce publică acum despre săptămîna mobilizării, întăia și cea din urmă pe care a petrecut-o în Capitala Franței sunt mișcătoare. După 34 de ani de ședere în Paris, trecut de 60 de ani, avînd în familie, prin alianță, numeroși cetățeni francezi, Nordau nu vrea cu nici un chip să creadă că ar putea fi silit să plece din orașul de unde, cu mulți ani în urmă a publicat faimoasele sale „Scrisori din Paris». Rezistă la toate povețele prietenilor ; la toate prezicerile pesimiste ce-i fac colegii lui din presă și publicistă. Dar după o singură săptămînă se convinge că riscă prea mult—pentru sine și ai lui—și pleacă.

Ori-ce ar face, situația unui scriitor a cărui origine exotică e cunoscută — nu poate rezista necesității.. altora de a-l bănui și e într'adevăr o situație paradoxală să fii ungur de origine, scriitor francez consacrat, dar redactor al unor foi străine, fie și numai pentru foileton.

E însă tot așa de firesc că, în societatea modernă, cu schimbul de relații și de contacturi, cu trebuințele publicistice să se găsească preste tot categorii de scriitori în pozițiuni paradoxale. E un product al timpului modern,—care încă e departe de a fi timpul fericirii și înfrățirii universale.

Chiar țările mici nu sunt lipsite, uneori, de tipice cazuri paradoxale. E destul să amintim „cazul" excelentului nostru colaborator dr. I. Duscian, sîrb de origine, crescut în Romînia — unde e soldat — ajuns apoi docent universitar în Elveția, ca să-și aleagă în fine orașul de practică medicală în Minsk, de unde evenimentele l'au rechemat în Turnul-Severin pentru a face concentrarea.

Au și paradoxele socialo-literare farmecul lor,—dar nu arareori neplăcerile lor...

Rodion

NOTA ZILEI

„P"...

Din nenumăratele anecdote cari se pun în circulație pe seama războiului și din peripețiile lui este și aceasta.

Un depozitar de «Apă de Colonia» din Paris ne mai avînd autorizare—după declarația de războiu—să desfacă produse germane, recurse la mijlocul ingenios de a schimba etichetele din „Eau de Cologne" în «Eau de Pologne». Fabricantul a început să meargă foarte bine sub noua firmă.

Credem a ști că Francezii n'ar fi nemulțumiți dacă ar putea schimba încă un P, ori mai simplu: să-l suprime, făcînd din Prusia - Rusia.

INFORMAȚII

Ziarul *Evenimentul* se ocupă de noi. Îi mulțumim din inimă. El vede schimbări de atitudini și de personal redacțional, cari, de fapt, n'au avut loc. Nu-i facem dintr'aceasta nici o vină. Trăim vremuri cînd iluziunele și viziunele sunt lesne explicabile.

Confratele nostru vorbește, însă, despre „atitudini nefaste". In această privință dovedește o totală lipsă de abilitate.

Dovadă ? Ce ar fi dacă am ruga *Evenimentul* să ne spuie ce crede în privința atitudinei ziarului *La Politique*, organul personal al d-lui Marghiloman—șeful suprem al celor de la *Evenimentul*—și al ziarului *Conservatorul*, organul autorizat al întregului partid conservator ? Și iarăș—în ce situație s'ar afla d. Greceanu și cei de la *Evenimentul*, dacă i-am ruga să reproducă unele din articolele, care apar aproape în fie-ce zi în aceste ziare, în care articole se exprimă cu totul diferite de cît cele ce exprimă, suntem convinși că din pură convingere, cei de la *Evenimentul ?*

N'o facem — fiind-că părerea noastră este că nu acum ie timpul polemicilor și al pedepsei paralelor. Am făcut'o astă-zi. In viitor, și cît timp va dura starea actuală de lucruri, nu ne vom preta la polemici.

Cursurile școlare au fost suspendate pe ziua de azi, cu prilejul aniversărei nașterei M. S. Reginei Maria.

Epitropia Sf. Spiridon din localitate a fost autorizată a primi calitatea de legatară universală a întregei averi lăsată de defunctul Gh. I. Dima.

Brigada specială de siguranță locală a arestat și dat judecății pe numitul C. Butnărescu, supus austro-ungar, domiciliat în strada Vladimirescu No. 8.

Numitul e acuzat de numeroase excrocherii.

Astăzi fiind a 39 aniversare a nașterei M. S. Reginei Maria, un Te-Deum s'a oficiat la Mitropolie la care au azistat și autoritățile civile și militare.

Tot cu această ocaziune cursurile școlilor au fost suspendate.

Școala din Ciurea a fost închisă pe 5 zile și școala din Buhăeni pe 3 zile, din cauza epidemiei de scarlatină.

Sunteem informați că în curînd o schimbare va avea loc la direcțiunea Conservatorului din localitate. D. Theodorini va fi silit să-și dea dimisia.

In comuna Podul Iloaei s'a declarat printre porci epizoția de pneumonie infecțioasă.

Tot în Podul Iloaei s'a declarat epidemia de scarlatină.

Azi fiind aniverssrea nașterei M. S. Reginei Maria, un Te-Deum s'a oficiat la Mitropolie la care au azistat autoritățile militare și civile.

S'a acordat un congediu de 30 zile d-nei Natalia Mitru de la școala de aplicație de pe lîngă școala normală de fete „Mihail Sturdza".

Suplinirea va fi ținută de d-ra Chirnoagă, învățătoare.

Școlare. — Se detașază pe 1 Oct. I. Duzinschi, învăț. de la șc. Molnița-Dorohoi, la șc. din Darabani-Dorchoi, în locul d-nei Emilia Petrovanu detașată la rîndu-i la șc. de aplicație de la șc. normală Elena Doamna din București.

— D-ra Nicolina Ionescu conduc. gr. de copii din com. Gropnița cot. Focuri jud. Iași, se transferă după cerere pe 1 Oct. la gr. copii din Popești-Leordeni, jud. Ilfov.

— Ministerul coboară la 80 lei pe 1 Oct. postul din Grigorești, Siminicea-Botoșani și rîdică la 120 lei postul din cot. Miclescu, transferînd în acest post pe învăț. Mihai V. Troteanu preot, de la Grigorești.

— S'a acordat d-nei Ecaterina Dimitriu învăț. la Trifești-Hermeziu-Iași, un concendiu de boală de trei luni, pînă la 23 Dec. 1914.

— D. Grigore P. Timircan normalist cu diplomă de învățător, a fost numit pe ziua de 15 Oct. învățător la șc. din cot. Benești, com. Tanacu, jud. Vaslui.

— S'a acordat un concediu de 25 zile cu începere dela 4 Oct. d-nei Elena Pilat, instit. la șc. băeți No. 8 Iași, fiind suplinită de d-na S. Stănescu.

— D-ra Elena Lelescu studentă la facultatea de litere, a fost numită pe ziua de 15 Octombrie, suplinitoare la șc. de băeți din Mihăileni, jud. Dorohoi.

— Au fost numiți pe ziua de 15 Octombrie a. c., următorii membri ai corpului didactic din Iași, ca institutori la școala de adulți:

1). La școala de adulți de pe lîngă școala de băeți no. 4 „V. Conta" d-nii I. Apostol director; Gh. Stefănescu, Const. Zaharia și Petru E. Stoica institutori.

2). La școala de adulți de pe lîngă școala de băeți No. 5 „V. Alexandri" d-nii: I. C. Tăzlăuanu director; Const. Andriescu, Vasile Agapi și preot Alex. Popovici, institutori.

3). La școala de adulți de pe lîngă fabrica de frînghie „Wachtel" d-nii Gr. Roiu director, C. V. Buțureanu.

4). La școala de adulți de pe lîngă manufactura de tutun d-nii: Alex. Tenie director. Ion Vasiliu, Gh. Vesbianu, I. Carare și d-nele institutoare: Maria Guțu, Casuca Tincu și Natalia Zaharia.

5). La școala de adulte de pe lîngă școala de fete no. 5 „Hatman, Nicoară" d-na Maria Savinescu directoară și d-ra Beatrice Stoica institutoare.

— Învățătorul Const. Beringhe de la com. Cirligi jud. Roman, a fost transferat pe 1 Octombrie la cătunul Demisler, jud. Durustor în postul II înființat din nou. D-sa va avea și dirigenția acelei școale.

D. Gr. Tăutu, institutor la școala romînă din Sofia (Bulgaria), demisionînd din acest post, s'a reîntors la postul d-sale de învățător la școala din Coarnele Caprei (jud. Iași).

D-ra Adela Petrovici a fost autorizată să facă practică pedagogică de gimnastică la școala de fete no. 6, Nicolina.

Inscrierile pentru anul I la facultățile de litere și drept, se primesc pănă în ziua de 20 Octombrie.

In urma raportului prof. dr. Neisser și a avizului rectorului universității din Breslau, concentățeanul nostru dr. Iosif Smilovici, autorul lucrărei „Prostituția în Iași", a fost numit ca asistent la clinica Dermatologică din Breslau.

La biroul de primire a spitalului Central a încetat ieri din viață un bolnav, a cărui identitate încă n'a fost stabilită.

O mașină a pornit astă-noapte singură din gara Ciurea. La Socola, nefiind bariera închisă, un locuitor conducînd o căruță cu boi, tocmai trecu prin barieră și numai ca prin minune reuși să se dea înlături și să scape neatins.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primește nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secția I prin o petiție fără timbru adresată Primului Prețedinte.

E nevoe de următoarele acte :

a) Certificatul de naționalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanța de plata contribuției.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 și 7 p. m. unde d-nii avocați *S. P. Georgescu, C. Jornescu și G. Dornescu, delegați ai Clubului, vor fi la dispoziția lor.*

D. inspector Obreja e dat eri răspunsul definitiv că s'a renunțat la ideea înființării unei clase a doua divizionare pe lîngă liceul național.

O parte din elevii rămași ne înscriși au fost repartizați la cele două gimnazii.

„Din viața Marelui nostru Suveran Carol I", cuprinzînd viața intimă și momente solemne prezidate de Carol Vodă, în ultimul an al vieței sale și întreaga solemnitate a tristului eveniment, se reprezintă astă-seară Joi la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

Zilele mari pe care le-a trăit țara sub scutul înțeleptului suveran ; zilele de înnalțare sufletească ale întregei națiuni, au fost înregistrate, absolut cu o desăvîrșită preciziune de miraculosul cinematograf și astăzi se redau cu toată fidelitatea pe ecranul cinematografic din sala Sidoli.

Regele Carol trăește în succedarea acestor clipe prinse de aparatele înregistratoare. Iată aci pe înțeleptul Suveran incunjurat de întreaga sa dinastie ; iată pe Marele Căpitan în fruntea armatei; iată-l pe Vodă Carol în inspecție la școala militară privind cu dragoste la viitorii ofițeri ai națiunei etc. etc.

Cui nu i-a rămas întipărită ținuta mîndră de soldat a iubitului nostru Rege primind defilarea armatei sale, în mijlocul supușilor săi credincioși, iubiți de El, de Marele Rege.

Și anii au trecut și Regele Carol sub povoara vrîstei și a grelei misiuni pe care a împlinit-o cu o sfințenie care numai în legende se găsește, a închis pentru vecie ochii.

Filmul ne redă la sfîrșit funeraliile suveranului, ale Marelui dispărut, în toate amănunțime, film absolut nearătat, care cuprinde desfășurările complecte, din 5 poziții diferite, luate de către 5 operatori cinematografici ai caselor „Filmul Național Romîn" și Pathé-Freres.

Mîne și Vineri un sigur matineu la ora 4 p. m. și reprezentație seală la ora 9 seara.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume :

Deliciosul unt p. masă și cafea	5.60	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2.40	„
Unt proaspăt pentru gătit	2.80	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	8 —	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

Jurămîntul de credința al șefilor arabi în Egipt

Berlin.— „Frankfurter Zeitung" află din izvor sigur din Constantinopole :

«Colonelul englez Franley a vrut să puie pe cîțiva șeici arabi din Egipt să jure credință pe Coran drapelului englez. Aceștia s'au arătat gata să depună jurămîntul cu condițiunea ca să nu se cuprindă într'însul obligația de a merge contra Califului sau contra armatelor sale. In urma acestei cereri s'a renunțat la prostarea jurămîntului și cîteva zile în urmă Franley a fost îndepărtat din Egipt.

AVIZ

Se aduce la cunoştinţa generală că astăzi s'au perdut în drumul spre Administraţia Financiară următoarele cupoane de Rentă Amortibilă 4 la sută 1905 convertită de Octombrie 1914:

N-rele: 106673, 107085, 118128, 125014 127679, 131361, 132248, 136362, 139260 | 62, 139272 | 73 141662, 148928 | 30 154917, 156518, 156588 | 91, 158309, 160493 | 94, 171247, 173328-29, 174774 183038, 315001, 318815, 323256 | 63, 324598 | 99, 337903, 340092, 342726, 342738, 346479—81, 352524 | 25, 354794, 357138, 357215 359600, 361023 | 25, 366652, 387336 | 37, 387346 387347, 388049.

Persoanele cărora li s'ar prezinta spre negociare aceste cupoane, sunt rugate a ne aviza imediat şi a le considera anulate provizor pînă la anularea definitivă prin „Monitorul Oficial".

Banca Iaşilor

Societate forestieră

CAUTĂ *unul sau mai mulţi* ANTREPENORI, *cărora să le dea în antrepriză şi spre imediată tăiere circa 60 fălci pădure (aproximativ 60.000 metri steri) în com. Deleni, Jud. Botoşani. Tăierea trebuie să înceapă imediat. Reflectanţii serioşi şi cunoscători în branşă să se adreseze imediat Societăţii forestiere „PADUREA MAXUT", Bucureşti, Str. Academici 6.*

PLANTAŢII

Pomi fructiferi, copaci, diferite flori şi plante viguroase pentru plantaţii, furnizează prompt la cerere şi cu preţuri foarte avantagioase:

Grădinăria Prinţului de Schönburg Waldenburg

Com. Fîntînelele prin Bacău

Cataloage la cerere 2804—3

Prima Societate Fraternă Israelită
Pentru întreţinerea
„Azilului de Bătrîni"
DIN IAŞI

CONVOCARE

Urmînd a se modifica cîte-va articole din statul societăţei, d-nii membrii activi sunt rugaţi a se întruni în acest scop în adunare generală extraordinară

Joi 16 Octombrie a. c.

orele 8 seara

în localul societăţei din strada la Sf. Constantin 5.

COMITETUL.

De închiriat *de la sf. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în Egipt

Berlin.—Din Cairo se anunţă, că Anglia a mai trimis 20.000 soldaţi pentru Egipet. Administraţia a fost autorizată de a elibera bonuri de tezaur în valoare de 5 Milioane pfunzi sterlinge, gerantate de Anglia. Banca egipteană a mai fost autorizată de a pune în circulaţie bancnote în valoare de 5 milioane.

Navigaţia comercială la Anvers

Manheim.—O telegramă primită de către o casă de expediţie din Anvers, anunţă că vapoarele scufundate în portul Anvers sunt aproape salvate, aşa că în curînd navigaţia comercială va putea re începe.

Un birou de spionagiu

Berlin.—La Basel s'a descoperit un birou de spionagiu, care transmitea în Franţa ştiri despre mişcarea trupelor germane. Patru persoane au fost arestate. Sunt iminente alte arestări.

În jurul luptelor dela Cernauţi

Bucureşti.—După ştirile sosite luptele continuă a fi foarte aprige în jurul Cernăuţilor. Artileria rusă bombardează oraşul cu violenţă. Atît ruşii cît şi austriacii au primit foarte multe trupe de întărire.

Sîrbii respinşi

Viena.—Un comunicat oficial din 14 Octombrie zice:

Am dobîndit succese noi, în Serbia la Rava şi în poziţiunile considerabile întărite de duşman lîngă şoseaua de la Nord de Krusnavara. Punctele aceste au fost puternic apărate de duşman. Am luat sîrbilor 4 tunuri, 8 mitraliere 5 ofiţeri şi 500 soldaţi, precum şi un bogat material de războiu.

Năzuinţele Rusiei

Berlin.—Intr'un articol bine documentat asupra năzuinţelor istorice ale Rusiei «Vosische Zeitung» scrie următoarele:

Prietenia pentru slavii de sud este pentru ruşi numai un mijloc de a-şi ajunge scopul. In drumul spre Constantinopol moscoviţii voiau numai să se servească de romîni, bulgari şi sîrbi nu însă spre binele acestora. Un stat romin independent a fost ruşilor cu atît mai mult un spin în ochi, fiind-că locuitorii lui nici nu sunt de rasă slavă. Rusia a combătut titlul de învingător de la Plevna Principelui Carol, ca învingătorul de la Plevna l-a exclus de la tratativele din San Stefano şi în mod perfid ia smuls Basarabia. Au voit a-l disputa la rangul de rege şi cine nu este orb poate vedea de îndată, ce ar fi însemnat pentru Romînia dacă Rusia ar fi intrat în posesia Constantinopolului şi a Dardanelelor.

Tot comerţul maritim şi tot exportul Romîniei ar fi lăsate prada bunului plac al tot puternicului său vecin. Romînia n'ar avea altă perspectivă de cît ca să devie o satrapie rusească. Dar Bulgaria la ce se poate aştepta de la «ţarul liberativ» Bulgaria numai atunci se bucura de favoarea ţarului, cînd era unealta lui doailă; cum însă manifesta oare-cari veleităţi de independenţă, toată disgraţia despotului se revărsă asupra ei.

Nimic n'a fost ruşilor aşa de neplăcut ca izbînda norocoasă a bulgarilor contra turcilor. Această izbîndă ţarul şi-o rezervase sie-şi El voia să împlînteze crucea pe Sf. Sofia din Constantinopole. Şi acum după cum dovedeşte Gheşow, tot el a protestat contra ocupării Salonicului de către bulgari.

Cînd Constantinopolul va fi a ruşilor nici Bulgaria n'are să întîrzie de a se rusifica.

Şi ca şi o Bulgarie mare şi independentă, tot aşa de puţin concordă cu planurile şi tradiţiile Rusiei, o Grecie mare şi independentă. Ce urmări ar avea domnia ţarului în Constantinopol chiar pentru o mare putere ca Italia, a spus'o odată Francesco Crespi cu multă dreptate. Toate statele au a se teme de cucerirea Constantinopolului de către ruşi şi mai ales Italia nu poate îngădui ca marea Mediterană să devie o mare rusească. Cu puţin înainte de isbucnirea războiului, profesorul Mitrofanoff a exprimat următoarele ca reflectînd părerea tuturor ruşilor.

Pretutindeni în Levanto la rezolvarea celei mai vitale probleme pentru ea — a chestiei orientului — Rusia întîlneşte şi a întîlnit rezistenţa Germaniei. Ruşii au înţeles că dacă lucrurile rămîn cum sunt acuma, drumul la Constantinopol duce prin Berlin. Cine luptă pentru libertatea Europei şi adevăratele interese ale popoarelor din Peninsula Balcanică? Germania şi Austro-Ungaria, care le închid ruşilor acest drum, ori Franţa şi Anglia, cari s'au făcut aliaţii despotismului muscălesc?

Independenţa Belgiei asigurată

Milano. — Regele şi regina Belgiei, care se află la Nieuport, înaintează de multe ori pînă la linia de bătaie.

Printr'o proclamaţie adresată armatei belgiene, regele spune că belgienii şi-au făcut datoria cu prisosinţă şi că, după vitejia dobîndită, nu poate fi pus la îndoială faptul că independenţa Belgiei este pe deplin asigurată.

Activitatea în Canalul Minecei

Milano. — Echipagiul unui vapor sosit la Rotterdam, spune că în canalul Minecei se observă o mare mişcare navală. Au fost văzute manevrînd submarine, cuirasate, contratorpiloare şi două flotile compuse din diferite unităţi de marină englezească.

Cadoul M. S. Reginei Elisabeta

Bucureşti.—M. S. Regina Elisabeta, printr'o scrisoare, roagă pe M. S. Regina Maria să primească diadema pe care poporul Capitalei i-a dăruit-o reginei Elisabeta acum 45 de ani.

Cernăuţul bombardat

Bucureşti. — Ştiri din Burdujeni arată că, în cursul nopţei, ruşii au reînceput să bombardeze Cernăuţii. Un şrapnel a căzut peste palatul Mitropolitului Repta şi altul deasupra bisericei Sf. Paraschiva. Pagubele sunt relativ mici. In oraş domneşte o mare panică.

Refugiaţii spun că de aseară pe malul Prutului, lîngă Zuciska, o vie luptă se dă între ruşi şi austriaci. In luptă au căzut 3 miliţieni romîni.

Circulaţia în oraşul Cernăuţi a fost oprită de către comandamentul austriac.

Eri cu cinci trenuri speciale vr'o 3000 fugari au sosit la Burdujeni, venind din Bucovina.

Din partea clubului naţional romîn, se face printr'un delegat o anchetă discretă asupra ororilor făcute de armata austriacă în potriva romînilor.

Cu începere de eri, autorităţile austriace din Cernăuţi, fac noui rechiziţii.

Descoperirea unui furt senzaţional

Bucureşti.—Se ştie că astă-vară se comisese un furt la d-na Creţulescu, în Calea Victoriei, în valoare de 300,000 lei numerar şi mai multe bijuterii.

Ieri, hoţul a fost dovedit în persoana arhitectului Sotirin, care prin un pretext oare care s'a putut introduce în locuinţa d-nei Creţulescu şi a comis furtul.

Această descoperire produce o mare senzaţie în Capitală.

Ura în potriva englejilor

Viena.—Ziarul *Augsburger Abendzeitung* publică ordinul de zi, pe care principele Ruprecht, comandantul armatei a 6-a germane la adresat trupelor sale în momentul intrărei în luptă:

Ostaşi,

Aveţi acum norocul de a avea şi noi pe englezi în faţa frontului vostru. Iată naţiunea invidioasă care de mai mulţi ani a căutat să ne strîngă într'un lanţ de alianţă spre a ne înăbuşi.

Acestei naţiuni, i se datoreşte rezboiul acesta, atît de mare şi atît de sîngeros. Intrînd în luptă să vă luaţi revanşa pentru perfidia acestui vrăjmaş, pentru toate sacrificiile impuse din cauza lui. Să arataţi că nu e atît de uşor de a rade pe germani din istoria lumei. Să li arătaţi aceste lucruri englejilor, prin loviturile ce li veţi aplica".

Comunicat german

— Germanii recunosc că au fost siliţi la retragere în Polonia rusă —

Berlin.—16 Octombrie.—Comunicatul cartierului general zice:

„Luptele de lîngă Neuvport şi Dixmunden, mai continuă.

Belgienii au primit întăriri considerabile, totuşi atacurile noastre au continuat.

16 vapoare engleze de război au luat parte la lupta în contra aripei noastre drepte, dar focul a fost fără succes.

La Ipres, situaţia a rămas fără nici o schimbare.

La vest de Lille, atacurile noastre au fost continuate cu succes.

In pădurea din munţii Argonne, am luat cîteva tranşee şi am capturat trupele care se găseau în ele.

Pe restul frontului de vest n'a fost nimic esenţial.

*

In Polonia, trupele germane şi austriace au trebuit să cedeze terenul în faţa forţelor noi ale Ruşilor, care înaintau de la Ivangorod-Varşovia şi Novo Georghevsko. Am respins în lupte de mai multe zile toate atacurile duşmane. Duşmanul nu ne'a urmărit şi am putut să ne despărţim de el, fără dificultate.

Trupele noastre se vor grupa acum conform cu noua situaţie.

In Prusia Orientală nu s'a întîmplat nici o schimbare esenţială.

Wolfbureau.

Comunicat austriac

Viena.—Un comunicat oficial zice:

In Polonia trupele austro-germane au trebuit să se retragă în faţa nuoilor forţe ruseşti, care veneau de la Ivangorod, Varşovia şi Nowo-Gheorghevsko, după ce timp de mai multe zile trupele noastre au respins atacurile duşmane. Ruşii nu ne-au urmărit şi am putut părăsi duşmanul fără pierderi—Trupele aliate vor schimba gruparea lor, conform cu noua situaţie.

In Galiţia cei doi adversari se întăresc în diferite puncte. Tunurile noastre grele au distrus mai multe baterii duşmane, precum şi punctele lor de sprijin.

Răscoala Islamului

Milano.—Ştiri din Constantinopole anunţă că situaţia a devenit acum mai critică de cît or-cînd. Din moment în moment se pot produce fapte de cea mai mare însemnătate.

In urma înţelegerilor întervenite între Turcia, Persia şi Afganistan o rescoală generală a islamului pare iminentă.

Ruşii anunţă victorii

Petrograd. — Comunicatul marelui stat major rus anunţă:

„In ziua de 15 Octombrie, după nişte lupte care au ţinut 4 zile, la sud de rîul Pilitza, în pădurile Sinlinia-Tialogura-Glovasov-Potitzsania-Navet trupele noastre au înfrînt forţele austro-germane. Intre rîul Pilitza şi Glovasov, sforţările eroice ale trupelor noastre au nimicit definitiv în ziua de 13 Octombrie, rezistenţa corpului 20 german întărit cu trupe de rezervă.

La centru după lupte extrem de înverşunate, am reuşit să punem un picior ferm pe marginea pădurei din regiunea satelor Adamov-Severinov şi Marinov.

La aripa stîngă, am luat cu asalt poziţia defensivă şi bine întărită de lîngă Politsnaet.

Am înconjurat o parte din trupele austriace de lîngă Bertveje. In nouptea de 14 Octombrie, corpurile duşmane se retrăgeau în desordine, spre linia Edlinsk-Radom-Izla.

Am capturat tunuri şi numeroşi prizonieri. Pe malul stîng al rîului Pilitza, pe frontul Jedoff-Noaniasto, luptele au continuat cu înverşunare.

In Galiţia, lupta se desfăşoară pe tot frontul dinspre rîul San, unde am capturat până acum 10 ofiţeri şi 500 prizonieri.

La sud de Przemysl, trupele noastre au progresat în cîteva puncte.

In Prusia de Est, duşmanul bombardează cu violenţă posiţiile noastre din regiunea Bukalarjevo, dar toate atacurile sale au fost respinse.

Succesul nostru repurtat la sud de rîul Piliza, care a avut ca rezultat retragerea vrăjmaşului pe un front foarte întins, are o deosebită însemnătate.

NOTIFICARE

Subsemnatul Wolff Tarticower, ceasornicar dom. în Fălticeni, cu domiciliul ales în Iaşi str. Lăpuşneanu No. 28 la d. avocat V. Apotecher. aduc la cunoştinţa Societăţei de Credit Funciar Urban din Iaşi reprezentată prin d. Director Gh. Botez cum că cu ocazia incendiului din Fălticeni din seara din 18 spre 19 Septembrie 1914, care a distrus locuinţa mea, mi-au ars şi au fost complect distruse următoarele scrisuri funciare Urbane Iaşi a cîte 1000 lei, cu cuponul de Ianuarie 1915, cu Numerile: 54.186, 54.187, 54.217 54.221, 54.222, 54.223, 54.238 şi 54.237.

Aceste scrisuri le-am dobîndit prin cumpărare la 15 August 1913 de la d. Chaim, A. Acsel din Botoşani, iar ultimele cupoane adică cele de Iulie 1914, le-am incasat în ziua de 8 Iulie 1914 la ad. financiară a jud. Suceava.

In consecinţă fac opoziţie în mîna zisei Societăţi la plata capitalului şi a cupoanelor rămînînd a-mi valorifica drepturile conform legei titlurilor la purtător, perdute, furate sau distruse.

Wolf Tarticover.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIE

In zina de 1 Octombrie a. c. aducîndu-se la ocolul comunei un mînzat (buhai) care a fost găsit în ograda D-nei Maria Creţu şi de oare ce pînă în prezent nu s'a prezentat nimeni spre a-l cere, se publică spre cunoştinţă publică că păgubaşul să se prezinte în termen de 15 zile cu dovezele ce le va poseda spre a-l primi, cunoscînd că de la această dată se va vinde prin licitaţie.

No. 21190 15 | 28 Oct. 1914

Profesoară germană

diplomată caută lecţiuni particulare sau loc într'o familie israelită la un copil.

Informaţiuni la administraţia ziarului sub A. Z.

Casă onorabilă *primeşte elevi în gazdă, îngrijire părinţească şi pot avea preparaţii la limbele germană şi franceză.*

A se adresa str. Trei-Erachi 10. Loco.

Ediția I

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2306. —Simbătă 18 Oct. 1914

Războiul ruso-turc a izbucnit

— Două porturi rusești bombardate — Staționarul rus din Constantinopòl scufundat

Petrograd.—Agenția Vestnik află din Feodosia, de lângă Crimeea, că eri dimineață, între 9 jum. și 10 jum., un crucișător turc a bombardat portul, gara și orașul. Mari stricăciuni au fost făcute mai ales catedralei, portului și sucursalei băncei din Petrograd.

La orele 10 jum. crucișătorul turc a plecat în direcțiunea sud-vest spre Noworosisk, unde a cerut plata de taxe și amenințînd orașul cu bombardare.

Crucișătorul a plecat apoi în direcție necunoscută.

Consulul turc și ofițerii turci aflători aci au fost arestați.

Galați. — Svonurile despre începuturile unei lupte ruso-turcești se confirmă. Turcii au torpilat și scufundat staționarul rus „Donef" din Constantinopol.

Scufundarea s'a făcut la gura Bosforului. Pe vapor se aflau 80—100 de marinari ruși. Faptul a fost confirmat într'un cerc la Intim-club de către d. Katamiceff, Consul rus și membru în comisiunea dunăreană.

Se afirmă că o parte din flota turcească, în frunte cu Goeben a început să bombardeze Odesa. Aceasta pare confirmat de altfel și de faptul că vasul rusesc al Marelui Duce Mihailovici, care face cursa regulată între Odesa și Galați, și care sosește la Galați, între orele 6 și 8 n'a sosit nici pînă la ora 11 seara.

*

Braila. — Se confirmă că o luptă navală ruso-turcă a început. Staționarul rus din Constantinopol a fost scufundat

Răscoala burilor

Londra 29 Oct, stil nou.- Un comunicat oficial spune:

— „Că generalii Beer și Dewet s'au răsculat în contra guvernului, în unire cu un mare număr de buri din Colonia Capului și Transvaalul apusan. Cu toate aceste marea majoritate a locuitorilor din statele africane de sud, continue a păstra o atitudine amicală.

Anul XI—No. 3300 — Apărut la 20 Oct. 1934

Sub direcțiunea domnului C. Antipa

ADMINISTRAȚIA: Str. Doamnei 10 — Telefon 49/50

ANUNȚURI: Un rând pentru o singură dată . . . Lei 10

Se plătește la Administrația ziarului

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ABONAMENTE: Un an . . . Lei 50 — Un an . . . Lei 90

Un lunar pentru toate comunele din Regatul Romîniei . . . Lei 60

Un an . . . Lei 70

EDIȚIA I

Kazaporile turco-turce și izbucnirea

— Doua porturi turcești bombardate —

Constantinopol și Smirna din nou

Atenționați prin radiogramă de Constantinopol

Pe de altă parte se confirmă. Trupele turcești au forțat și secțiunea asiatică a Dardanelelor, ocupînd Smirna și Vourla.

Atacul a fost executat de cîte 3 și 8 vapoare de linie, precum și de cîte 2 și 8 torpilori. Mai multe vapoare au fost avariate și s-au retras spre Smirna, unde s-a declarat starea de asediu.

Pe de altă parte, cîte 3 și 8 vapoare de linie turcești au bombardat portul și orașul Smirna și au forțat intrarea în golful Smirna, unde s-au ancorat.

Constantinopol, 19 Oct. (Prin radio). — Se confirmă că o flotă de kazaporile turcești, în fața unei furtuni de zăpadă, a bombardat Smirna și Vourla, unde s-au ancorat

Ediţia II

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2306. —Sîmbătă 18 Oct. 1914

D. Take Ionescu şi Ziarul „Berliner Tageblatt"

— Declaraţiile şefului conservatorilor-democraţi —

Ziarul La Roumanie, *sosit astăzi, cuprinde următoarea declaraţie a d-lui Take Ionescu cu privire la cele publicate de ziarul* Berliner Tageblatt:

„Am declarat corespondentului ziarului *Berliner Tageblatt* că, de la începutul războiului, n'am acordat nimănui nici un interview, şi că nici nu voiu acorda de acum încolo. Am refuzat dar să vorbesc şi cu acest ziarist despre politica Romîniei.

„Am vorbit însă cu el asupra părţei europene a actualului războiu, asupra chestiunei responsabilităţei acelora care l'au dezlănţuit şi a consecinţelor ce ar putea să aducă. I-am vorbit mai cu seamă de partea morală a problemei şi am încercat, fără succes, de a-i demonstra că responsabilitatea în privinţa acestei calamităţi este datorită Austriei şi Germaniei.

Cum el se plîngea de ostilitatea acţiunelor neutre, i-am explicat că acest lucru se datoreşte faptului că Germania a provocat rezboiul; şi cînd interlocutorul meu mi-a vorbit despre interese, inzistînd asupra faptului că odată războiul inceput originale sale devin o chestie de istorie, şi că un om de stat nu trebue să se gîndească de cît la interese, i-am răspuns textual că am învăţat în cartea vieţei că interesele care un erau de acord cu morala şi onoarea erau interese rău înţelese. In întreaga noastră converzaţie m'am ţinut in mod constant pe terenul ordinului moral, şi n'am privit războiul de cît din punct de vedere european. Am refuzat absolut să discut sau să definesc ceea ce Romînia a făcut sau ar trebui să facă şi chiar în cursul conversaţiunei noastre, i-am spus în mod expres, că ea nu este sub nici un chip destinată publicităţei, neputînd să spun lucruri plăcute reprezentantului unui ziar german, credeam de datoria mea să tac. Din moment ce el a vorbit, deşi în mod discret, sunt silit să spun lucrurile în adevărul lor.

In jurul declaraţiilor d-lui Filipescu

— Rectificările fruntaşului conservator —

Se cunosc declaraţiile importante făcute de d. N. Filipescu unui redactor al ziarului «Berliner Tageblatt».

In legătură cu aceste deelaraţii „Epoca" de astă-zi publică următoarele:

D. N. Filipescu ne roagă să rectificăm ceva din interviewul d-sale apărut în „Berliner Tageblatt".

Mai întâi n'a fost un »interwiev», ci o convorbire cu un ziarist, care, din acea convorbire a extras, cum a voit, părţile, ce-l interesau.

Totuşi, cele reproduse de corespondentul ziarului „Berliner Tageblatt" sunt exacte, cu o simplă rectificare.

In loc de a zice:

„Ar fi un mijloc de a se schimba curentul opiniunei publice din Romînia prin concesiuni Transilvănenilor", trebue să se zică:

«*Ar fi fost* un mijloc, etc».

De altminteri fraza astfel cum a apărut, ar fi în contrazicere cu «*aspiraţiunile teritoriale*» pe cari acelaş ziarist, zice, cu drept cuvînt, că le-a cules din conversaţia cu d. Filipescu.

Cuza Voda, Carol I şi Dim. Sturza

Nu de mult—vr'un deceniu abia—a ajuns a fi cunoscută următoarea telegramă datată 12 (24) Februarie 1866, adresată unui comandant de garnizoană din Iaşi:

«Eri, la Palat, de gardă vînătorii. La 4 jum. dimineaţa regimentele Haralamb, Creţulescu, Călinescu, erau pe piaţa teatrului. Leca cu vînătorii a mers la palat, au intrat 5 ofiţeri în apartamentul fostului Domn, *care se afla acolo cu d. Obrenovici.* I s'a cerut abdicarea şi în urmă sub pază s'a dus afară din palat şi se ţine arestat.

Sperăm că toţi vor recunoaşte cu bucurie marele act făcut şi că vor veni adresele comitetelor permanente şi a tuturor bunurilor cetăţeni.

Aflu că la Bîrlad, Lambrino e în îndoială pînă la venirea noului prefect. *Ia măsuri severe.* Ordinea şi unirea trebuesc menţinute, toate astfel vor merge bine..."

D. Sturza

Din aceiaşi arhivă s'a mai dat publicităţii următoarea depeşă, trimisă în 13 (25) Februarie unui „Comisar extra-ordinar":

«Un banquet pour officiers fera beaucoup de bien. Căutaţi să se poată urma după această opiniune a noastră". *D. Sturza.*

Destul de curioasă acea frază jumătate în franţuzeşte, jumătate în romîneşte.

Tonul acelor două mici documente; modul de a privi actul de detronare—sunt aceleaşi cari ne întîmpină ulterior în scrierile fostului bărbat de stat relative la dramaticul epizod istoric urmat de aducerea Dinastiei Străine.

Aşa în marea prefaţă la volumul „Trei zeci de ani de domnie a Regelui Carol", autorul — Dim. Sturza — scrie textual:

„Oricine va lua cunoştinţă de mesagiul adresat de locotenenţa domnească Camerei în 28 Aprilie 1866 — se va convinge că Domnia lui Cuza Vodă nu mai putea dăinui, că prelungirea ei ar fi avut de rezultat un dezastru naţional şi că, prin urmare, *ziua de 11 Februar 1866 a fost un fapt patriotic*".

Elementul asupra căruia de repetate ori fostul om politic D. Sturza stăruia, ca nesimpatic în domnia lui Cuza Vodă, a fost, se ştie, aspectul vieţei private a ilustrului Domnitor.

In această privinţă defunctul scriitor se întâlneşte în păreri cu autorul «Memoriilor Regelui Carol I» care în prefaţa cărţei pomeneşte de amănuntul că în noaptea detronării conspiratorii, au găsit la Domnitor pe metresa lui, iar aiurea scrie că: „...în genere vorbind acest Principe, a cărui viaţă particulară n'avea nici de cum un caracter demn, era condus în viaţa publică de dorinţa patriotică de a conduce Statul pe calea progresului".

E un proces încă neterminat, după cum se vede,—procesul deschis unui glorios Domnitor de cei mai fideli colaboratori ai Urmaşului la Tron.

Moartea bătrînului Dim. Sturza va grăbi poate ceasul uitărei şi al împăcării...

▽

Mici Polemici

Avem de dat iaşanilor un sfat discret, dar amical.

Faceţi cîte o baie pînă la sfîrşitul săptămînei acesteia, cît nu se întrerupe apa de Timişeşti. Că de revenit, revine foarte anevoie.

*

Cum lămureşte primarul chestia apei noastre necurgătoare?

— O cam... scaldă.

In localitatea Mesched din Turcia asiatică—sună o telegramă—cazacii ruşi au pătruns într'o baie de dame provocînd panică.

Le-a fost musulmancelor ruşine de neruşinea ruşilor?

*

Se anunţă că Holanda mobilizează pe toţi aviatorii.

O să revedem spectacolul popular: «Der fliegende Holländer».

*

Gazeta „Ziua" se miră că tipografia i-a fost devastată ziua mare.

Ar fi dorit ca „Ziua" să fie devastată... Noaptea?

*

Cine e aprigul adversar, la noi, al Slavismului.

— Tocmai d... Slavici!

NOTA ZILEI

Comunicatele.

De cînd colaborează pe linia Varşovia-Ivangorod, statele majore austro-germane dau şi comunicatele într'o formă comună ambelor state.

Aşa eri în comunicatele germane se zicea:

„Am putut să ne despărţim de duşman fără dificultate"

Comunicatul austriac spunea:

„Am putut părăsi duşmanul fără pierderi".

In limbagiul comun al nostru înţelesul ar fi cam acesta: „lea-l de pe mine că-l omor".

De bună voie nu „părăseşte" cineva pe un adversar.

De pe teatrul de razboiu din Rusia

Berlin.—Asupra luptelor de pe Vistula corespondentul militar al ziarului „Vossische Zeitung" comunică următoarele:

Din ultimele ştiri ale statului major german şi ale celui austriac, căpătăm din ce în ce mai multă lumină asupra situaţiei de pe malul Vistulei. Ruşii au adus din toate părţile imperiului întăriri adunîndu-le pe porţiunea dintre Ivangorod şi Varşovia.

In ce mare cantitate grămădesc aci ruşii forţele lor, rezultă şi din faptul că au transportat încoace toate trupele lor din Siberia răsăriteană, din Turkestan şi din Caucaz. Trupele acestea formează un amestec împestriţat de popoare cărora le sunt aci opuse trupele germane şi austriace. Luptele la vest de Vistula au început prin aceia că austriacii atacară prin surprindere lîngă Ivangorod două divizii ruseşti, le bătură şi făcură numeroşi prizonieri. Umăr la umăr cu dînşii luptau trupele germane, în mîna cărora căzu de asemenea o mare pradă de războiu. Intre acestea lupta a cîştigat în întindere şi a devenit acuma pe întreaga linie, care are o imensă lungime de 450 km. şi se întinde de la coasta de nord a Carpaţilor pînă la localitatea Flosk pe Vistula la nord-vest de Varşovia.

Forţele principale stăteau în luptă la sud-vest de poziţiunea de pe Vistulă dintre Ivangorod şi Varşovia. Dintre corpurile de armată în luptă pe acest front, unul singur a luat 10,000 de prizonieri. Din acestea se poate trage concluzia asupra succeselor avute de austriaci în această luptă Intre timp ruşii s'au întărit într'atît încît trupele germano-austriace s'au retras din faţa acestor trupe întărite, după ce au respins cu succes toate atacurile ruşilor.

Retragerea s'a operat de bună voe şi fără să fim împinşi de inamic. Succesul luptelor favorabile de mai înainte s'a dovedit şi prin faptul că ruşii nu ne-au urmărit şi deslipirea de trupele duşmane s'a făcut fără greutăţi. Asupra noilor operaţiuni cari vor succeda în curînd, nu se poate spune nimic din motiv lesne de înţeles.

In Galiţia de mijloc nici una din părţi nu are până acuma succese mai importante de semnalat. Adversarii stau unul în faţa celuilalt în poziţii întărite, fără a se întreprinde acţiuni mai mari şi decisive. Cu toate acestea Austriacii au obţinut oarecare succese pe poziţiunea frontului de pe rîul San, precum şi în lupta contra cîmpului întărit de la răsărit şi sud de Przemysl. Astfel au reuşit la Jaroslav să facă prizonieri un detaşament rus împreună cu colonelul care 'l comanda. Acest detaşament face probabil parte din trupele pe care austriacii le-au lăsat dinadins să treacă rîul „pentru ca apoi să-l arunce înapoi spre rîul San. In legătură cu succesele neîntrerupte obţinute în ultimele zile la aripa de sud a armatei, ne putem aşteptu ca şi luptele din această parte să se desfăşoare în mod favorabil pentru austriaci. Interesul principal al luptelor îl formează însă acelea de pe linia Vistulei între Ivangorod şi Varşovia, unde se pare că ruşii şi-au concentrat toată armata lor principală. Germanii şi aliaţii lor vor vorbi în curînd cu ruşii pe tonul generalului Hindenburg.

INFORMAŢII

Persecuţiile din Bucovina. — Din partea consulatului austro-ungar din localitate primim următoarele cu privire la ştirile despre persecuţiile ce au avut să îndure romînii din Bucovina din partea autorităţilor şi armatei austro-ungare, cu ocazia revenirei trupelor austriace din Bucovina.

In ultimele zile s'au răspîndit prin oraş zvonuri despre o pretinsă persecuţiune a populaţiei romîne din ducatul Bucovina, ce ar avea de suferit din partea autorităţilor bucovinene şi trupelor de operaţiune austro-ungare.

Faţă de aceste svonuri răuvoitoare am onoare a vă comunica domnule redactor-şef, că sunt în măsură şi autorizat din locul cel mai competent de a dezminţi aceste ştiri în modul cel mai categoric, fiind cu totul neadevărate şi inventate.

Gimnaziile „Ştefan" şi «Alexandru» vor primi cîte un plus de 6—7 elevi în clasa II-a, dintre cei neînscrişi în lieeu, îndată ce vor fi autorizaţi în acest sens din partea ministerului.

Din importanta lucrare de actualitate „Războiul popoarelor" a apărut a doua fasciculă, tot aşa de bogat ilustrată, în editura Hertz. Scrierea e redigiată de d. Ion Gorun-Hodoş.

D. D. Dobreanu a fost numit maestru de gimnastică la seminarul pedagogic din Iaşi.

Mîne seară se deschide stagiunea teatrală. Maestrul Nottara va apare în *Apus de Soare*, iar Duminecă seara în *Hamlet.*

D. M. Sadoveanu a sosit în Iaşi pentru a se interesa de mersul instituţiunii.

Eri a avut loc la Facultatea de medicină examenul de doctoratul I-iu. Au candidat şi trecut cu succes următorii studenţi: Borcea Niculai, Gelip Ioan, Glanzstein Iosef, Grigorovici D-trache, Petrescu Gheorghe, Serghie Maria, Sepebpino Lucia şi Vasiliu Ilie.

Ministerul instrucţiunei şi cultelor a recomandat prefecturei de judeţ să prevadă în budget un număr mai mare de burse pentru şcolile inferioare de agricultură, ce să se acorde fiilor de săteni.

Un incendiu a distrus o mare cantitate de fîn, în satui Şorogari (com. Aroneanu), din nebăgarea de seamă a băiatului I. Deliu.

D. prefect al judeţului P. Fîntînaru a plecat astăzi dimineaţă în inspecţie în judeţ.

Ministerul instrucţiei a invitat revizoratul şcolar a comunica numele preoţilor titulari care servesc şi ca învăţători plătiţi cu jumătate din salar, pentru a putea fi prevăznţi la budgetul viitor cu leafa întreagă.

Intre administraţia comunală şi morarii e pe cale a se stabili o înţelegere.

Diferendul va fi tranşat zilele aceste.

D. Tomida, prim ajutor de primar pleacă Duminecă la Brăeştl, pentru a azista la racordarea conductei de apă cu noua variantă.

O nenorocire s'a întîmplat astăzi dimineaţă la farmacia spitalului Sf. Spiridon, în următoareie împrejurări:

Pe cînd d-ra Elena Fîntînaru făcea un preparat cu acid clorhidric, s'a produs o explozie şi acidul s'a vărsat peste faţa d-rei Fîntînaru, producîndu-i arsuri.

Primele ajutoare au fost date în grabă de către d-ra asistentă Viorica Pantazi. Din fericire, victima se află în afară de orice pericol.

In strada Tăietoarei s'a declarat un caz de anghină difterică.

D. dr. Sion a trimis un nou ordin foarte sever serviciilor sanitare ale comunelor ca să cruţe pînă la extrem medicamentele din depozitele comunelor.

Acesta e al doilea ordin în acest sens.

Ministerul instrucţiei a cerut revizoratului a i se înainta tabloul de învăţătorii şi institutorii atinşi de vre-o infirmitate, viţiu sau boală cronică, ce le face imposibilă îndeplinirea funcţiunei sau devin periculoşi pentru sănătatea copiilor, spre a fi supuşi comisiunei medicale.

De asemenea, ministerul a cerut a i se înainta, pînă la 1 Noembrie un tablou de învăţătorii şi institutorii care au împlnit 35 ani de serviciu sau care au peste 30 de ani de serviciu şi vrîsta de 57. Celor ce vor îndeplini aceste condiţiuni nu li se va permite sub nici un motiv, a mai rămîne în învăţămînt. şi vor trebui a-şi regula drepturile le pensie.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primeşte nici o inscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secţia I prin o petiţie fără timbru adresată Primului Preşedinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naţionalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanţa de plata contribuţiei.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 şi 7 p. m. unde d-nii avocaţi *S. P. Georgescu, C. Jornescu şi G. Dornescu, delegaţi ai Clubului, vor fi la dispoziţia lor.*

Inscrierile pentru anul I la facultăţile de litere şi drept, se primesc până în ziua de 20 Octombrie.

„Din viaţa Marelui nostru Suveran Carol I", cuprinzînd viaţa intimă şi momente solemne prezidate de Carol Vodă, în ultimul an al vieţei sale şi întreaga solemnitate a tristului eveniment, se reprezintă astă-seară Vineri la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

Zilele mari pe care le-a trăit ţara sub scutul înţeleptului suveran; zilele de înnalţare sufletească ale întregei naţiuni, au fost înregistrate, absolut cu o desăvîrşită preciziune de miraculosul cinematograf şi astăzi se redau cu toată fidelitatea pe ecranul cinematografic din sala Sidoli.

Regele Carol trăeşte în succedarea acestor clipe prinse de aparatele înregistratoare. Iată aci pe înţeleptul Suveran incunjurat de întreaga sa dinastie; iată pe Marele Căpitan în fruntea armatei; iată-l pe Vodă Carol în inspecţie la şcoala militară privind cu dragoste la viitorii ofiţeri ai naţiunei etc. etc.

Cui nu i-a rămas întipărită ţinuta mîndră de soldat a iubitului nostru Rege primind defilarea armatei sale, în mijlocul supuşilor săi credincioşi, iubiţi de El, de Marele Rege.

Şi anii au trecut şi Regele Carol sub povoara vrîstei şi a grelei misiuni pe care a împlinit-o cu o sfinţenie care numai în legende se găseşte, a închis pentru vecie ochii.

Filmul ne redă la sfîrşit funeraliile suveranului, ale Marelui dispărut, în toate amănunţime, film absolut nearătat, care cuprinde desfăşurările complecte, din 5 poziţii diferite, luate de către 5 operatori cinematografici ai caselor „Filmul Naţional Romîn" şi Pathé-Freres.

Mîne Sîmbătă 18 Octombrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Un comunicat german

Berlin. — Marele cartier general comunică: Atacul german la partea sudică de Niewport cîştigă mult teren. Lîngă Vires lupta e neschimbată.

In partea estică de Lille am făcut mari progrese, luînd cîteva posiţiuni ale inamicului. Au capturat 15 ofiţeri englezi şi peste 100 soldaţi, şi 4 tunuri. Atacurile anglo-franceze au fost pretutindeni respinse. Turnul catedralei din Reims, unde s'a instalat o baterie franceză şi un observatoriu în turn, a fost acoperită de granatele noastre. In partea sud-vestică de la Verdun un atac francez a fost cu bravură respins.

Un contratac al trupelor germane a reuşit să facă ca trupele noastre să pătrundă într'o poziţie importantă a inamicului. Francezii au avut perderi enorme. O încercare al inamicului de a trece linia Morel a fost cu mare bravură respinsă.

In timp de trei săptămîni germanii au capturat 13500 ruşi prizonieri, 30 tunuri 39 mitralieze.

In jurul interviewului d-lui Tisza

Buda-Pesta. — Correspondenz-Bureau spune că este autorizat să declare cum că interviewul cu preşedintele consiliului, d. Tisza, apărut in „Vossiche Zeitung", este în părţile sale esenţiale, reproducerea greşită a unei convorbiri particulare care nu era destţnată pubiicărei.

Dezmintiri austriace

Viena. — Ştirea Agenţiei Westnik despre zdrobirea diviziei 38 de honvezi, esle o născocire.

Este adevărat că cîţi-va generali din armata austro-ungară au fost scoşi din front, dar aceasta din cauza stărei sănătăţei lor. Şeful statului major al armatei austro ungare, Conrad von Hoetzendorf, se bucură acum ca şi în trecut, de întreaga încredere a imparatului şi a armatei, dat fiind că numai graţie acestui general armata austro-ungară a putut să aibă importante victorii.

Ciocniri greco-bulgare

— Morţi şi răniţi —

Sofia 20. — Un schimb de focuri de puşcă, care a durat şapte ore, a avut loc la 25 Octombrie între posturile de graniţă greco-bulgare la Golesovo, provocat de tentativa grecilor de a săpa tranşee în zona neutră. Un bulgar a fost rănit. Grecii au avut un mort şi doi răniţi.

Renaşterea Austriei

Milano. — „Popolo Romano" publică o scrisoare a deputatului italian din Austria Bugato, care e membru al partidului popular catolic şi al Reichsrat ului austriac. El scrie că Austria e în plină renaştere, războiul uneşte toate popoarele de sub coroana Habsburgică. Trentinii, Dalmatienii, Triestinii şi Friaulii sunt ataşaţi de Austria, nu numai de datorie, ci o fac din toată inima.

Scopul germanilor

Milano.—Ştiri din Paris afirmă că acolo toţi sunt convinşi că singurul scop al germanilor este actualmente ocuparea oraşului Calais. Acest oraş vor germanii să-l cucerească cu ori-ce preţ. De acolo intenţionează, după ce se vor întinde de-a lungul întregului canal al Mînecii, să ameninţe Anglia. Toţi criticii militari sunt unanimi în credinţa marei importanţe a acestui plan.

Presa italiana şi propunerea Rusiei

Roma.—29.—Toată presa se ocupă, în lungi articole, de propunerea rusă cu privire la supuşii italieni din Austro-Ungaria.

Ziarele care au legături cu guvernul aprobă întru totul răspunsul d-lui Salandra şi deşi apreciază simpatiile Rusiei, declară pe faţă că Rusia a creat pentru Italia o situaţiune neplăcută.

«Giornale d'Italia» spune că sînt datorii de la care nici un stat nu se poate sustrage.

„Perseveranza" spune: Primirea acestei propuneri ne-ar pune într'o falsă poziţiune faţă de Austro-Ungaria.

Comunicat belgian

Londra,—29.—Oficial. - Ministrul Belgiei la Londra a primit din partea guvernului belgian telegrama următoare:

Situaţiunea trupelor pe Yser s'a ameliorat. Focul artileriei inamice a slăbit, fiind redus de către tunurile flotei.

Operaţiunele aliaţilor la Ypres sunt foarte satisfăcătoare.

Scufundarea unui vas

Amsterdam. — In largul portului Ymuiden, un mic vas de război a ciocnit o mină şi s'a scufundat cu intreg echipagiul.

Comentarii asupra luptelor din Rusia

Viena. 29—Comentînd comunicatele analoage germano-austriace de eri cari anunţă o nouă grupare a armatelor aliate în Polonia rusă, ziarele amintesc recenta declaraţiune a comandantului de armată Fborocevic care a spus:

Faţă de Rusia situaţiunea se explică printr un simplu exemplu aritmetic.

Faţă de superioritatea numerică a populaţiunii Rusiei ne am luptat la început în proporţia unul la trei. Acum proporţia e de 1 la 2 şi va veni vremea cînd proporţia va fi de 1 la 1 şi atunci vom repurta victoria definitivă.

Pînă atunci va trebui ca forţele noastre aliate să oprească pe loc şi să slăbească pe cele superioare ruse.

*

«Reichspost» adaugă: In senzul acestui scop s'au ivit noui condiţiuni strategice în care se pare că e de trebuinţă a se evita o ultimă luptă decisivă şi a se relua mai tîrziu lupta suspendată cînd condiţiunile vor fi mai favorabile.

Armatele aliate s'au şi văzut nevoite a lua o astfel de hotărîre văzînd că se apropie de Varşovia, Novogeorgiewsk şi Ivangorod forţe superioare ruseşti.

Mişcările actuale pe teatrul războiului de la nord-est nu au un alt caracter cum a fost de exemplu concentrarea aşa de oportună încoronată de succes a armatelor germane în Franţa.

Tendinţele Japonezilor

— Indepărtarea albilor din Asia —

Berlin. — „Localanzeiger" publică următoarele ce i s'au spus de fostul consilier de ambasadă la Tokio, Homberg:

Japonezii nu simpatizează pe nici un om alb deci nici pe germani, nici pe engleji, ruşi sau americani, pentru că au conştiinţa că nu sunt priviţi de dînşii ca o rasă echivalentă şi sentimentul lor de vanitate este rănit.

Apoi albii pun piedici năzuinţelor japoneze de heghemonie în Asia.

Incă de la finele secolului trecut au stabilit maxima: „Asia a aziaticilor".

Ţinta lor este de a izgoni influenţele europene şi americane şi a pune Asia sub heghemonia Japoniei şi deci exploatează războiul european în vederea ţintei urmărite.

Totuşi, de oarece ţin să-şi păstreze renumele de cinste şi să justifice măsurile de alianţă cu Anglia, apelul Angliei de a participa la război le-a fost foarte plăcut, căci dădea o satisfacţie vanităţei lor nelimitate.

Dacă acum japonezii şi-au reamitit de povestea aproape uitată a participărei noastre la intervenţia din Kimonorocki spre a se prezenta germanii ca duşmanul ereditar, de fapt adversarul socotit ca inevitabil este rusul.

Acum lupta din Tzing-Tao este primul pas spre lărgirea sferei de influenţă japoneză în China, iar urmarea actului început este incalculabilă.

Raul tratament al voluntarilor italieni

Viena. — „Giornale d'Italia" află din Nissa că corpul de voluntari italieni s'a disolvat.

Membrii întorşi la vetrele lor povestesc multe amănunte despre răul tratament. Ei sînt indignaţi mai ales de faptul că au fost înrolaţi în legiunea străină.

Masuri contra straini-lor din Egipt

Londra.—Ziarele spun că autorităţile egiptene au hotărît să interneze pe toţi germani şi austro-ungarii supuşi serviciului militar, iar libertatea de acţiune pentru ceilalţi supuşi ai acestor state va fi şi mai mult restrînsă decît pînă acum.

Războiul ruso-turc

— Bombardarea Teodosiei,—„Hamidie" a intrat în acţiune —

Petrograd 29.—Agenţia „Westnik" află din Teodosia că azi dimineaţă, între orele 9 jum. şi 10 jum. un crucişător turc cu trei coşuri, a bombardat gara şi oraşul; a făcut stricăciuni catedralei greceşti, hangarelor portului şi un soldat a fost rănit. Stricăciuni s'au adus şi sucursalei băncei ruseşti.

La 10 şi jum. crucişătorul a plecat în direcţia sud-vest.

La Novorasisk a sosit crucişătorul turc „Hamidie" reclamînd oraşului taxele fiscale şi ameninţînd, în caz de refuz, cu bombardarea oraşului. Ofiţerii şi consulul turc aflători în oraş, au fost arestaţi. Crucişătorul a plecat.

Răscoala Burilor

Războiu civil—Victoria generalului Botha.

Londra.—Comunicat oficial din 27 Octombrie:

Guvernul Africei de sud anunţă că generalii Beyers şi Dewet s'au răsculat în contra guvernului, urmaţi de un număr de buri din Colonia Capului şi Transvaalul apusean.

Cu toate acestea, marea majoritate a locuitorilor din statele uniunei africane dn sud sunt leali.

Guvernul ia măsuri energice spre a suprima dezordinea.

*

Comunicatul oficial din 28 | 10 zice: Guvernatorul general al uniunei Africei de sud telegrafiază că generalul Botha a părăsit Strustemburg Marţi dimineaţă, spre a merge în contra generalului Beyers.

Generalul Botha a luat contact cu răzvrătiţii şi i-a înfrînt cu desăvîrşire.

Urmărirea continuă.

Ora 3 d. a.

Situaţia în luptele de la vest

— Două comunicate franceze —

Petrograd. — Lupta înverşunată de-alungul ţărmului mărei Nordului continuă. Germanii au trecut pînă acum de şapte ori canalul Iser dar au fost mereu respinşi. Spitalele din Bruge şi Ostenda sunt pline de răniţi germani. Perderile lor sunt foarte mari. Preşedintele Poincaré a plecat din nou pe cîmpul de luptă. Ziarele din Paris sunt unanime în a socoti situaţia ca excelentă, pe cînd germanii slăbesc mereu. Două vase engleze care s'au lovit de nişte mine în marea Nordului s'au scufundat.

Bordeaux.—Acţiunea a continuat a se desfăşura ieri tocmai ca şi în zilele precedente. Ea a fost caracterizată prin înaintarea noastră în mai multe puncte pe linin de bătaie de la Ypres şi sud de Arras. Iu Aisne şi Argonne am luat duşmanului cîte-va tranşee şi am respins mai multe atacuri.

In pădurea de la Spremont am atacat cu toate greutăţile provenite din cauza terenului, cîte-va avant-posturi germane luînd şi prizonieri.

Din Petrograd se telegrafiază că în Polonia rusă austro-germanii au trebuit să se retragă spre Ilda perzînd şi mulţi prizonieri. Lupta continuă pe tot frontul cu succes pentru trupele ruseştii

Luptele dela Ipre

Zurich.—Un ziar din Baltle află că bătălia de la Ipres continuă încă, dar ea se desemnează a fi favorabilă germanilor.

Pe digul mărei de lîngă Ostenda, germanii au pus tunuri grele, care au gonit vasele de război. Din cînd în cînd apare cîte un vas, care dispare însă la focul german.

Germanii au reuşit să ocupe blocul de case ţărăneşti numit Grotte Banburg. Aceasta constituie un punct important întru cît fie-care casă constituie un fort. Germanii se folosesc ca de obiceiu de mitraliere. Englezii au încercat şi ei să debarce atari arme la Nieuport, dar iera prea tărziu, căci focul german făcea aceasta cu neputinţă.

Din isprăvile vasului „Emden"

Petrograd.—Din Tokio se comunică că un crucişător japonez şi un contra-torpilor francez au fost scufundate de către crucişătorul „Emden".

Acest crucişător s'a apropiat foarte mult de aceste vase şi numai astfel le-a putut scufunda. El avea un al patrulea coş falş, de aceea n'a putut fi recunoscut.

Ruşii anunţă victorii

Petrograd. — Comunicat oficial din 28 c.

Am frînt rezistenţa ultimelor unităţi inamice cari se sileau să se menţină la nord de Biliţa. Actualmente pe frontul Vistulei toate corpurile austro-germane sînt în retragere. Am ocupat Strykov, Iesov. Noministo.

Cavaleria rusă a intrat în Radom.

Am făcut mai multe mii de prizonieri am luat mai multe mii de prizonieri am luat mai multe tunuri, 10 mitraliere un tren de automobile.

In Galiţia nici o schimbare nu se poate înregistra.

Pe frontul Prusiei orientale primul corp de armată germană sprijinit de alte unităţi a dat în aceste din urmă zile atacuri sterile în regiunea Bakalargevo.

Perderile inamicului sunt mari.

In chestia războiului ruso-turc

— Comunicările din Capitală —

Bucureşti.--In privinţa începutului ostilităţilor dintre Turcia şi Rusia oficial nu se ştie nimic, pînă la ora 2 în Bucureşti, în afară de telegrama agenţiei Westnik.

Autorităţile noastre par a nu şti alt nimic decît cuprinsul unei telegrame din Constantinopole, care a trecut transit pe la Bucureşti spre Berlin.

Din cuprinsul acelei telegrame rezultă că staţionarul rus „Doneff" de la Constantinopole ar fi fost scufundat şi că trei vase au plecat spre Odesa spre a face o demonstraţie.

Atît se ştie pentru moment şi nimic mai mult.

Curs primar şi secundar

se predă conştiincios la domiciliu sau acasă.
Informaţiuni stradu Sft. Teodor No. 40.

Societate forestieră

CAUTĂ *unul sau mai mulţi* **ANTREPENORI,** *cărora să le dea în antrepriză şi spre imediată tăiere circa 60 fălci pădure (aproximativ 60.000 metri steri) în com. Deleni, Jud. Botoşani. Tăierea trebuie să înceapă imediat. Reflectanţii serioşi şi cunoscători în branşă să se adreseze imediat Societăţii forestiere „PADUREA MAXUT", Bucureşti, Str. Academiei 6.*

PLANTAŢII

Pomi fructiferi, copaci, diferite flori şi plante viguroase pentru plantaţii, furnizează prompt la cerere şi cu preţuri foarte avantagioase:

Grădinăria Prinţului de Schönburg Waldenburg
Com. Finţinelele prin Bacău
Cataloage la cerere 2804—3

De inchiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

ROMANIA

Corpul Portarelior Trib. Iaşi

Publicaţiune No. 1069

Anul 1914 luna Octombrie în 17 zile.

Conform jurnalului Trib. Iaşi secţia III, No. 6914 | 914, urmînd a se vinde prin licitaţie publică averea mobilă sechestrată cu procesul verbal No. 185 | 914, de la d-na Eufrosina Lupaşcu personal şi ca tutrice legală a minorilor săi fii şi Anton Lupaşcu, ambii din comuna Uricani, în pretenţia d-lui Gh. Deciu, şi care avere se compune din: 40 fălci ovăs, 120 fălci grîu, 5 h.a. fasole, garnituri de treer. harabale, maşini de secerat şi sămănat, cotlugare, vaci, porci, mese, biurouri şi altă avere provizută prin procesul verbal.

Se publică spre cunoştinţa generală, că această vînzare se va face în *ziua de 23 Octombrie 1914 ora 12 m.*, iar concurenţii se vor prezenta în ziua *arătată în comuna Uricani jud. Iaşi*, unde în asistenţa d-lui notar respectiv, se va face licitaţiunea şi adjudecaţiunea asupra acelora care ar oferi un preţ mai avantajos.

Vînzarea se va face pe bani gata şi în conformitate cu art. 442, 443 şi 444 pr. civ.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi curs inferior de liceu cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA,** *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

Ediţia I

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2307.—Duminică 19 Oct. 1914

RĂZBOIUL RUSO-TURC

-- Bombardarea coastei ruseşti pînă la Sevastopol --

-- Scufundarea de vapoare ruseşti --

Bucureşti. — Ziarele apărute în ediţia de dimineaţă, sunt pline de ştiri asupra conflictului turco-rus.

Ziarul „Adevărul" anunţă că întreaga coastă rusească, pînă la Sevastopol, este bombardată. După informaţiile ce le are sus zisul ziar atacul flotei turceşti ar fi opera marinarilor germani şi a lui Enver-Paşa şi ar constitui deci o lovitură de stat.

Din textul telegramelor însă ce le dăm mai jos, se vede lămurit că presupunerile „Adevărului" nu corespund realităţei.

*

Petrograd—D. de Giers, ambasadorul Rusiei la Constantinopole a primit ordinul de a părăsi imediat capitala Turciei. Ambasadorul rus a încredinţat reprezentantului Italiei din Constantinopole apararea supuşilor ruşi din Turcia.

*

Petrograd.--Germanii ţin să acrediteze că flota rusă ar fi aceia care a provocat ostilităţile din Marea Neagră. Un raport oficial însă al comandantului escadrei ruse din Marea Neagră, care concordă în totul cu un raport al ministrului Giers, dovedeşte că conflictul se datoreşte acţiunei flotei turceşti şi că despre această acţiune Marele Vizir ştia de acum cîte-va zile.

*

Constantinopol.—Eri tîrziu după prînz, un Consiliu extraordinar s'a ţinut la Poarta, sub preşedinţia Marelui Vizir. Se atribue o importanţă extraordinară hotărirelor ce se vor lua în acest Consiliu.

*

Constantinopol. — 16 Octombrie. — După ştiri autentice flota rusă a atacat astăzi flota turcă din Marea Neagră.

Lupta a isbucnit.

Un vas rus puitor de mine, precum şi un contratorpilor rus au fost scufundate. Un vas de cărbuni rus, care avea pe bord 13 ofiţeri şi 86 marinari, a fost capturat. Sevastopol a fost bombardat cu succes.

Berlin.—După ştiri din izvor turcesc, 18 vase de războiu ruseşti, au încercat să oprească eşirea flotei turceşti din Bosfor. Vasele turceşti au deschis focul. 4 torpiloare ruse şi o canonieră rusă au fost scufundate. Cu chipul acesta ostilităţile au început.

*

Odesa.—Primele ştiri despre bombardarea oraşelor ruseşti de pe coasta Mărei Negre de către unităţile flotei turceşti, au fost primite de către Ministrul de externe şi ambasadorul Franţei.

Imediat ce publicul a aflat despre aceste lucruri, manifestaţii au fost organizate în faţa ministerului de externe şi ambasadei turceşti.

Ministrul turc la Petrograd nu ştia nimic despre cele întîmplate şi îşi lua masa la restaurantul Astoria. Surescitarea în opinia publică ia proporţii din ce în ce mai mari. Ministrul de externe Sasonoff vorbind cu mai mulţi diplomaţi a spus că declaraţia de războiu este iminentă.

*

Constanţa.—Azi a sosit în port vaporul italian „Amalia" care trebuia să plece din Constantinopol spre Constanţa încărcat cu 550 butoae de masline. In momentul în care vaporul trebuia să rădice ancora, un ofiţer însoţit de trei soldaţi turci s'a prezintat pe bord, a cerut să se descarce vaporul, iar vaporul să plece imediat.

Pe de altă parte vapoarele ruse, cari făceau curse între Odesa şi Constanţa, au anunţat că aceste curse sunt suspendate.

Un comunicat oficial german

Berlin.—Marele stat major comunică:

„Atacurile noastre la sud de Niewport şi la est de Ipre continuă cu succes.

In Argonne trupele noastre au reuşit să ocupe mai multe puncte importante. La nord-vest de Verdun, francezii au încercat să ne atace, dar au fost respinşi cu succes.

Incolo, pe restul frontului, ca şi în Prusia orientală, nici o schimbare.

Situaţia în Albania

Bucureşti.—Ştiri sosite arată că Grecia au ocupat cele două districte de la sud de Albania, iar italienii au debarcat la Valona.

Se pare că aceasta s'a făcut printr'un acord desăvîrşit între Grecia şi Italia.

RĂZBOIUL RUSO-TURC

-- Bombardarea coastei rusești până la Sevastopol --

-- Scufundarea de vapoare rusești --

Berlin.—După știri din izvor turesc, 18 vase de războiu rusești, au încercat să operească eșirea flotei turcești din Bosfor. Vasele turcești au deschis focul. 4 torpiloare ruse și o canonieră rusă au fost scufundate. Cu chipul acesta ostilitățile au început.

Odesa.—Primele știri despre bombardarea orașelor rusești de pe coasta Mărei Negre de către unitățile flotei turcești, au fost primite de către Ministerul de externe și ambasadorul Franției.

Imediat ce publicul a aflat despre aceste lucruri, mișcările au fost organizate în fața ministerului de externe și ambasadei turcești.

Ministrul turc la Petrograd nu știe nimic despre cele întâmplate și își ține masa la restaurantul Astoria. Surescitarea în opinia publică în proporții din ce în ce mari. Ministrul de externe Sazonoff pornind cu mai multi diplomați a spus ca declarația de războiu este iminentă.

Constanța. Azi a sosit în port vaporul italian „Amalia" care trebuia să plece din Constantinopol spre Constanța încărcat cu 550 butoane de mașine. În momentul în care vaporul trebuia să răsfețe ancora, un ofițer însoțit de trei soldați turci s'a prezentat pe bord, a cerut să se descarce vaporul, iar vaporul să plece imediat.

Pe de altă parte vapoarele ruse, cari făceau curse între Odesa și Constanța, au anunțat că aceste curse sunt suspendate.

Un comunicat oficial german

Berlin.—Marele stat major comunică:

„Atacurile noastre la sud de Nieuport și la est de Ipre continuă cu succes.

În Argonne trupele noastre au reușit să ocupe mai multe puncte importante. La nord-vest de Verdun, francezii au încercat să ne atace, dar au fost respinși cu succes.

Incolo, pe restul frontului, ca și în Prusia orientală, nici o schimbare.

Situația în Albania

București.—Știri sosite arată că Grecia au ocupat cele două districte de la sud de Albania, iar italienii au debarcat la Valona.

Se pare că aceasta s'a făcut printr'un acord desăvârșit între Grecia și Italia.

București. — Ziarele apărute în capitala de dimineață, sunt pline de știri despre conflictul turco-rus.

Ziarul „Adevărul" anunță că întreaga coastă rusească, până la Sevastopol, este bombardată. După informațiile ce le are sus zisul ziar atacul flotei turcești ar fi opera marinarilor germani și a lui Enver-Pașa și ar constitui deci o lovitură de stat.

Din textul telegramelor însă ce le dăm mai jos, se vede lămurit că presupunerile „Adevărului" nu corespund realității.

Petrograd.—D. de Giers, ambasadorul Rusiei la Constantinopole a primit ordinul de a părăsi imediat capitala Turciei. Ambasadorul rus a încredințat reprezentantului Italiei din Constantinopole apărarea supușilor ruși din Turcia.

Petrograd.—Germanii țin să acrediteze că flota rusă ar fi acela care a provocat ostilitățile din Marea Neagră. Un raport oficial dela al comandantului escadrei ruse din Marea Neagră, care concordă în totul cu un raport al ministrului Giers, dovedește că conflictul se datorește acțiunei flotei turcești și că deopre aceasta acțiunea Marele Vizir știa de acum cite-va zile.

Constantinopol. Ieri în cursul duș prânz, un Consiliu extraordinar s'a ținut la Poarta, sub presedinția Marelui Vizir. Se atribue o importanță extraordinară hotărârilor ce se vor lua în acest Consiliu.

Constantinopol. — 16 Octombrie. — După știri autentice flota rusă a atacat astăzi flota turcă din Marea Neagră.

Lupta a izbucnit.

Un vas rus pusese de mine, precum și un contratorpilor rus au fost scufundate. Un vas de cărbuni rus, care avea pe bord 13 ofițeri și 86 marinari, a fost capturat. Sevastopol a fost bombardat cu succes.

Ediţia a II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2307.—Duminică 19 Oct. 1914

Focul se întinde mereu

Teribilul incendiu, care mistuie de trei luni de zile apusul Europei, s'a întins acum şi la răsărit.

Prin intrarea în acţiune a Turciei — întrare premeditată şi nu datorită unei lovituri de stat, cum credeau unele ziare de la noi, credinţă dovedită greşită, după cum rezultă din telegramele din Petrograd — nu numai că este de prevăzut o rădicare generală a islamului, dar şi liniştea atît de mult necesară în Balcani pare grav compromisă.

Intr'adevăr, cu toate asigurările diplomatice date, cu toate declaraţiile formale, făcute prin chiar mesajul tronului bulgar, pare sigur, — pe baza unor ştiri demne de încredere — că Bulgaria nu aşteaptă de cît momentul prielnic, pentru a-şi apropia Macedonia sîrbă, visul de aur al ori-cărui bulgar.

Evident, că o acţiune armată a Bulgariei va pune în mişcare Grecia, care are tratat de alianţă formal cu Serbia. Astfel dar focul va cuprinde şi Balcanii — iar războiul va lua o şi mai grozavă amploare şi întindere.

Focul ne înconjoară de pretutindenea! Vîntul distrugerei generale suflă cu furie! Cine ar putea prevedea ce va fi şi cine ar putea spune ce vom face! E încă o taină a viitorului!

Ori-cum, şi ori-ce va fi scris în cartea destinelor popoarelor, romînii sunt şi rămîn tari pe puterea lor, încrezători în ziua de mîine, uniţi într'o dragoste fierbinte de neam şi patrie!

Şi cu un aşa măreţ patrimoniu ei pot privi bărbăteşte şi cu încredere la tot ce va să vie!

Istorie şi literatură

Ştefan Vodă pe scenă

In mormîntul său de la Putna, marele Voevod aude tunurile bubuind. Se încaieră oştirile duşmane—ruse de-o parte, austriace de altă parte, pentru stăpînirea mîndrei Bucovine a Moldovei.

De aceia va răsuna, în astă seară, cu osebită vigoare şi duioşie pe scena laşului glasul marelui Domnitor moldovean, redat de ilustrul artist al scenei noastre, d. Nottara.

Bună oară acel superb pasagiu de la sfîrşitul actului al doilea, cînd Ştefan, pe jumătate în delir, recită pagini din glorioasa sa domnie:

„...Oh! pădure tînără!.. Unde sunt moşii voştri? Presăraţi... la Orbie, la Chilia, la Baia, la Lipnic, la Soci, pe Teleajău, la Racova, la Războeni... Unde sunt părinţii voştri? La Cetatea Albă, la Catlabugi, la Scheia, la Cosmin, la Lenţeşti... Unde sunt... şi bătrînul Manuel şi Goian, şi Ştibar şi Cînde şi Dobrul şi Juga şi Gangur şi Gotcă şi Mihai Spatarul şi Ilea Guru Comisul şi Dajbog parcabulul. şi Oană şi Gherman şi fiara paloşului.. Boldur? Pămînt! Şi pe oasele lor s'a aşezat şi stă tot pămîntul Moldovei ca pe umerii unor uriaşi! (se opreşte ostenit). Suflarea!... Bătrîneţea... (săgetează cu privirea grupul lui Ulea). C'am cercat să unesc apusul într'un gînd, ca să zic că sunt creştini şi trimeşii mei au bătut din poartă în poartă, rugîndu-se mai mult pentru ei ca pentru noi, să lase războaele de zavistie şi să se ridice împotriva primejdiei obşteşti a creştinătăţii. Le trebuia un om? Era... A fost... Acum e bolnav... Văzînd că rămîi cu făgăduelile, am căutat să unesc răsăritul. Am trimis la unguri, la leşi, la litvani, la ruşi, la tatari... Am făcut cărări, bătînd drumurile pustii oamenii mei şi de geaba. Invoeli cu peceţi şi colapradă, iscălituri fudule.., Şi praful s'a ales de învoeli. Vladislav un milău, un întristat; Alexandru un fudul, un lagelon, o slugă a popii de la Roma; Ivan—un năuc, căzut în copilărie... (Un tunet; un trăsnet). Cînd voiu fi în faţa lui, voiu îndrăzni să-i zic: «Doamne, tu singur ştii ce-a fost pe inima mea, că'n tine am crezut, că nici-o deşărtăciune nu s'a lipit de sufletul meu, că am stat zid neclintit în faţa păgînilor... Dar toţi m'au părăsit... Doamne, osîndeşte-mă după pacatele mele, ci nu mă osîndi de pacea cu turcii, spre mîntuirea sărmanului meu popor!" (fuigere; tunete) Bogdane, turcii sunt mai credincioşi ca creştinii. cuvîntului dat...

Ţineţi minte cuvintele lui Ştefan care v'a fost baciu pînă la adînci bătrîneţe... că Moldova n'a fost a mea şi nu e a voastră, ci a urmaşilor voştri ş'a urmaşilor urmaşilor voştri în veacul vecilor... Ah! Nimic... Bolnav, bătrîn şi neputincios... Mantia asta e prea grea... S'o poarte alt cineva mai tînăr (Mişcare în mulţime; mirare) Bogdane!... (I-o pune pe umeri) Şi voi, mărturie a ceea ce a-ţi văzut spuneţi ţărei că voinţa mea e să se unge Bogdan de cînd sunt în viaţă... Că dorinţa mea şi-a ei a fost pururea una— (Capetele boerilor se pleacă) Signore, dă-mi mîna. Bogdane, vino.. sue-te pe... aşează-te.. pune coroana... Bine... Doamne, binecuvintează... (Dă să-i sărute mîna) Ah! se rostogoleşte de pe treptele tronului în braţele Mariei şi a doftorului Casena..."

Ori cîte defecte ar avea, ca dramă, lucrarea lui Delavrancea rămîne o superbă pagină de eloquenţă istorică.

▽

Mici Polemici

O definiţie care a murit: „Apa este un element curgător".

Pe cînd se crea definiţia aceasta, nu se cunoştea apa de... Timişeşti.

*

De ce se vorbeşte mereu de varianţă *în chestia Timişeştilor?*

Pentru că variază mereu capriciile apei: cînd vine, cînd nu vine.

*

La noi s'apropie Sfîntul Dumitru. Aiurea se mută oamenii, cu miile pe lumea cealaltă.

*

Nottara deschide stagiunea noastră iaşană. De închis, vor închide-o mai uşor ai noştri.

*

Dacă întram în acţiune, se mai ieftineau chiriile. Ne întorceam în cazul cel mai bun, mai puţin de cîţi am plecat..

*

Mare concurenţă între filmele cinematografice naţionale.

Sunt care de care mai... mişcătoare.

Demisia prinţului Battenberg

Viena 30. — Se comunică din Londra că principele Louis Battenberg a demisionat din postul său de prim lord al marinei.

*

Berlin 30.— „Berliner Zeitung am Mitag" reproduce ştirea ziarelor londoneze că primul lord al marinei londoneze, Battenberg, a demisionat.

INFORMAŢII

Cu privire la izbucnirea conflictului turco-rus şi a situaţiei ce se crează în Balcani, ziarul *La Roumanie*, sosit astă zi, cuprinde următoarele:

«Cu toate sforţările acelor care prevăd ruina definitivă a Turciei europene, pentru cazul în care ea nu ar reminea neutră, imperiul otoman a fost, pare-se atras în aventură.

Germania fiind stăpîna flotei turceşti, aceasta fără a aştepta deciziunea guvernului otoman, dar ascultînd de un simplu ordin al ministrului de războiu, Enver Paşa, a atacat Rusia în Crimea şi a deschis ostilităţile în Marea Neagră.

Rusia văzîndu-se atacată fără ca rezboiul să-i fi fost declarat, s'ar fi văzut silită să declare războiu Turciei. Confirmarea oficială lipseşte.

Guvernul din Constantinopole pare a fi declarat că ar fi fost surprins de aceste evenimente,

*

Ştiri din Sofia anunţă că Bulgaria se prepară a intra în Macedonia sîrbă. Guvernul elin ar fi dat noui asigurări la Niş, că în acest caz, va mobiliza armata şi flota Greciei.

Dacă toate aceste ştiri se confirmă oficial, Balcanii intră şi ei în incendiul general.

A fost ridicată măsura ce fusese luată de a se opri exportul nucilor.

Cu începere de astăzi, exportul nucilor este permis.

Pentru motive de economie, epitropia sfîntului Spiridon a redus la jumătate numărul paturilor în toate secţiunile.

Concursul pentru postul de medic primar al ospiciului Galata s'a suspendat eri. Intre membrii juriului, d-nii dr. Negel, Mezincescu, Riegler, Mărzescu, au avut loc discuţiuni dacă se poate ţinea concursul, întrucît postul de medic primar la Galata nu figurează în regulamentul elaborat de trecuta epitropie şi sancţionat.

S'a adresat întrebare în acest senz epitropiei actuale.

Candidaţii sunt d-nii dr. Zosin, Savini şi Gane.

A apărut „Monitorul asigurărilor muncitoreşti" cu data de 15 Octombrie, cuprinzînd şi condoleanţele adresate Familiei Regale de către preşedintele Cassei Centrale cu ocazia morţii Regelui Carol I al Romîniei.

Actualul ambulatoriu al spitalului izraelit va fi transformat în pavilion pentru boli de copii, clădindu-se un nou ambulatoriu în curtea spitalului.

Pavilionul va purta numele defunctei Carolina Lewin.

Mîine, Duminecă, se va ţinea în localul cantinei şcolare din strada Elena Doamna o întrunire prezidată de d. Moritz Wachtel pentru comemorarea decedatului Suveran Carol I.

S'au făcut următoarele aprobări pentru predarea gimnasticei; D-ra Elena Vîntu, la şcoala de fete No. 4, şi d-ra Elena Butnărescu la şcoala de fete No. 10.

S'a acordat un congediu de 3 luni d-nei Ecaterina Dimitriu, învăţătoare la şcoala din Trifeşti.

Focul a distrus casa ne locuit şi o mare cantitate de popuşoi ale săteanului D. Chirilă din satul Bulbucani (com. Gropniţa). Pagubele sînt relativ mari şi victima nu era asigurată.

In comuna Movileni s'a declarat epizotia de brîncă infecţioasă printre porci.

La Podul-Iloae s'a declarat epidemia de scarlatină.

Eri la ora 6 p. m. un început de incendiu s'a declarat în str. Bărboi la No. 6.

Pompierii intervenind la timp, incendiul ce provenise de la un horn, a putut fi localizat.

In strada Cuza-Vodă s'a surpat o bucată de stradă, din cauza canalului ce se face acolo.

Războiul Ruso-Turc şi naţionalităţile din Rusia

— Un apel al Ukranienilor către poporul otoman —

Acum, cînd izbucnirea conflictului ruso-turc constituie un fapt îndeplinit, credem interesant a reda, mai jos, pasagii dintr'un apel pe care Ukranienii, — o populaţie în număr de vr'o trei zeci de milioane, aşezată la sudul Rusiei, spre coasta europeană a mărei negre — l'au adresat către poporul otoman şi care apel a apărut în ziarul Tasvir-i-Efkiar, *din Constantinopole.*

Reproducem aceste rînduri ca document interesant cu privire la dispoziţiile populaţiei de la litoralul mărei negre, acum cînd flota turcă bombardează coasta pînă la Sevastopol:

Iată acum pasagiile în chestie:

„Rusia, care de vremuri se hrăneşte cu visul de a cuceri Constantinopolul, este vecinicul duşman al Turciei, care stăpîneşte Dardanelele. Sub pretextul de a apăra interesele slavilor, Rusia luptă pentru propriile ei interese şi s'a opus mereu propăşirei Turciei, nelăsînd nici o ocazie fără a-i cauza neajunsuri. Istoria evenimentelor politice din Balcani a dovedit cît de false sunt năzuinţele şi sentimentele panslaviste ale Rusiei, dar arată în acelaş timp cît de mult au influenţat pe slavi. Ce să spunem despre politica internă a Rusiei, care permite masacrarea unei atît de mari părţi a populaţiei sale? Multiplele orori şi persecuţii comise pe baza de idealuri naţionale şi credinţi religioase, constituie baza principală a politicei ruseşti. E de datoria civilizaţiei de a distruge un imperiu care săvîrşeşte o atare tiranie şi ţine populaţia ei în stare de sclavie. In această direcţiune trebue îndreptată şi salvarea ţărilor vecine şi pacea din Europa şi Asia periclitată. Din acest punct de vedere au o deosebită importanţă şi victoriile germane şi austro-ungare. Activitatea Turciei deşteaptă speranţe nu numai în sînul populaţiei din imperiul turcesc, dar şi printre turcii şi musulmanii din Rusia, expuşi tiraniei ruseşti."

Apelul mai arată, că o populaţie de 30 milioane suflete, din frumoasa Ukranie, expusă martirizărei ruseşti, aşteaptă ajutor.

— „Voi otomanii,—glăsueşte apelul— ne cunoaşteţi. Istoria ne-a văzut dese ori luptînd alăturea pe Marea Neagră. Cazacii noştri s'au bucurat de protecţia Padişahilor voştri. Nădăjduim a reînoi acuma unirea noastră istorică. Ukrania,— care după învingerea Rusiei, va împinge pe ruşi spre graniţa lor naturală,— adecă spre Moskova—îşi va recîştiga iarăşi libertatea şi independenţa ei şi va rămînea pe veci aliată cu Turcia, pentru că alianţa acestor două puteri este indispensabilă pentru lupta în potriva moscovitismului.

Salutăm din toată inima fie-ce pas ce-l va face Turcia în potriva duşmanului, pentru a salva pe ukranieni. Armata turcă care va lupta în potriva guvernului duşman şi a falşului panslavism, va avea toată dragostea noastră.

Sărbătorirea d-lui Gh. Ghibănescu. —Corpul didactic al şcoalei normale «Vasile Lupu" a sărbătorit aseară pe colegul lor, prietenul nostru d. Gh Ghibănescu, prin o masă colegială la cercul didactic, Implinirea a celor 50 ani de viaţă şi 29 ani de profesorat. Au luat parte toţi profesorii şcoalei, cum şi d. Sl. Haliţa, inspector general şcolar, vechiu coleg de la şcoala normală din Bîrlad, A. D. Atanasiu, Băileanu şi V. Agapi foşti colegi la Vasile Lupu.

A domnit tot timpul cea mai caldă veselie şi intimitatea cea mai adîncă. Glumele, hazul şi umorul s'au aratat în darurile, ce colegii au oferit sărbătoritului, unele avînd legătură cu activitatea profesorală, altele în mod alegoric reprezentînd motivul sărbătoririi.

La toaste a vorbit întâi d. I. Mitru, directorul şcoalei, oferind un serviciu de biurou—pentru scriitorul Ghibănescu. Apoi toţi ceilalţi vorbitori au întovărăşit cuvîntarea cu un dar ori în lemn—palma vieţei—ori în plastilerie, pergamente adhoc, versuri şi melodii ocazionale, spuind cu fiecare discurs şi deci petrecerea.

In toastul său, d. Gh. Ghibănescu a declarat că de oare ce a fost profesor de şcoală Normală, şi crede a eşi la pensie tot ca profesor de şcoală Normală, va dispune ca biblioteca sa şi marea sa colecţie de documente originale şi *Suretele* să aparţină şcoalei normale „V. Lupu" cum şi toate depozitele sale de publicaţiuni: Ispisoace şi Surete. Din produsul lor se va putea anual ajuta un bursier sau doi ai şcoalei Normale, plătindu-lise solva—ca început al acestui dar d-sa a dăruit o colecţie de peste 200 volume de cărţi didactice de şcoală primară pentru a pune începutul unei biblioteci didactice demne de o şcoală Normală ca „Vasile Lupu" cea mai veche în ţară şi plină de tradiţii.

Petrecerea a luat sfîrşit tîrziu după miezul nopţii. Sărbătoritul ca amintire a dat fie-cărui conmesean fotografia sa făcută acum la 50 de ani de viaţă cu inscripţia. Gheorghe Ghibănescu, născut la 29 Septembrie 1864 în satul Sugeşti judeţul Fălciu,—Iaşi 1S Octombrie 1914 (data serbătorirei.

La concursul pentru ocuparea postului de medic primar la Bîrlad, aparţinînd epitropiei Sf. Spiridon a reuşit d. dr. Erbiceanu.

D. Enrico Mezzetti, distinsul profesor de canto, a terminat compunerea unui marş eroic intitulat «Inainte spre Carpaţi». Versurile sunt de Victor Eftimiu.

Casa centrală a meseriilor a pus în cunoştiuţă corporaţiunilor de meseriaşi să considere ca lipite timbrele, pe cărţile-chitanţe ale meseriaşilor care au fost concentraţi, pe tot timpul cît au stat în concentrare.

In consecinţă, ajutoarele de boală se vor acorda acestor meseriaşi, pe baza dispoziţiunei acesteia, dacă meseriaşi s'au îmbolnăvit în primele zile după înapoierea lor din concentrare.

A apărut: «Lume Modernă» epigrame şi schiţe rimate datorite d-lui Ioan Longhin Neculau. O elegantă carte, cuprinzînd peste 100 pagini.

„Din viaţa Marelui nostru Suveran Carol I", cuprinzînd viaţa intimă şi momente solemne prezidate de Carol Vodă, în ultimul an al vieţei sale şi întreaga solemnitate a tristului eveniment, se reprezintă astă-seară Sîmbătă la cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

Zilele mari pe care le-a trăit ţara sub scutul înţeleptului suveran; zilele de înnalţare sufletească ale întregei naţiuni, au fost înregistrate, absolut cu o desăvîrşită preciziune de miraculosul cinematograf şi astăzi se redau cu toată fidelitatea pe ecranul cinematografic din sala Sidoli.

Regele Carol trăeşte în succedarea acestor clipe prinse de aparatele înregistratoare. Iată aci pe înţeleptul Suveran incunjurat de întreaga sa dinastie; iată pe Marele Căpitan în fruntea armatei; iată-l pe Vodă Carol în inspecţie la şcoala militară privind cu dragoste la viitorii ofiţeri ai naţiunei etc. etc.

Cui nu i-a rămas întipărită ţinuta mîndră de soldat a iubitului nostru Rege primind defilarea armatei sale, în mijlocul supuşilor săi credincioşi, iubiţi de El, de Marele Rege.

Şi anii au trecut şi Regele Carol sub povoara vrîstei şi a grelei misiuni pe care a împlinit o cu o sfinţenie care numai în legende se găseşte, a închis pentru vecie ochii.

Filmul ne redă la sfîrşit funeraliile suveranului, ale Marelui dispărut, în toate amănunţime, film absolut nearătat, care cuprinde desfăşurările complecte, din 5 poziţii diferite, luate de către 5 operatori cinematografici ai caselor „Filmul Naţional Romîn" şi Pathé-Freres.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Revolta sud-africană

— Rebelii cunosc toate planurile guvernului —

Londra 29. — Guvernatorul general al Africei de sud anunţă că mai bine de 100 de revoltaţi s'au predat fără a se lupta, la Brandveles şi Understedores.

*

Viena 30. — Se comunică din Londra: „Times", vorbind despre rebeliunea sudafricană care este în curs şi bine condusă, spune că nu se ştie pozitiv dacă generalul Beyers s'a asociat cu răscoalaţii.

Beyers a fost ani indelungaţi colegul lui Botha şi trebue să cunoască bine toate planurile militare şi resursele guvernului.

E neîndoios că şefi ca Dewet, Beyers şi alţii pot să se bazeze pe numeroşi partizani.

Momentul este bine ales de oarece corpul de expediţie sudafrican e ocupat cu operaţiunele în contra Africei germane de sud-est. iar trupele engleze care înainte de război erau de garnizoană în uniunea sudafricană, au fost trimise în Europa.

*

Berlin.—O telegramă din Colonia Cap spune că generalul Hertzog a părăsit Bloemfontain. Incercarea de împăcare cu rebelii n'a reuşit.

Corriere della Sera confirmă marea frică produsă în toată Anglia, din cauza revoluţiei burilor care zilnic ia proporţii mari.

Bombardarea Odesei

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" primeşte de la corespondentul său din Iaşi, următoarele amănunte cu privire la bombardarea oraşului Odesa:

„In noaptea de Mercuri spre Joi populaţia Odesei a fost trezită de bubuitul tunurilor. Erau orele 4 şi un sfert.

Tot oraşul era luminat de puternicele reflectoare ale încrucişătorului turc. Bombardarea a continuat timp de o oră. A fost scufundat un vapor şi au fost avariate mai multe alte vapoare. Bombardarea s'a îndreptat asupra oraşului şi a distrus o fabrică de zahar şi mai multe case din apropierea Portului.

După o oră de bombardare crucişătorul turc a părăsit portul Odesa, nesupărat de nimeni.

Luptele la Vistula

— Comunicat rusesc —

Petrograd.—30—Comunicat al marelui stat major:

Pe frontul de est de urmează lupte crîncene în regiunea Bacalarjevo. Trupele noastre resping cu linişte atacurile reiterate ale germanilor. Peste Vistula, trupele noastre împing ariergardele inamice pe frontul Lodz—Zawis—Zawichovst unde, între alte prăzi, am luat parcuri de artilerie, de tunuri mari şi aeroplane.

In regiunea Tarlovo, austriacii în retragere fug atacaţi la 29 | 10 de trupele noastre care au trecut Vistula la sud de Insesoff şi Tome. Sub focul nostru încrucişat, inamicul a încercat grave pierderi de oameni ucişi, răniţi şi o mie de prizonieri.

In Carpaţi austriaci manifestează activitate mai mult în regiunea Turka (Westnik).

O telegramă a Regelui Ferdinand

Berlin. — M. S. Regele Ferdinand a trimis soţiei maiorului Mochammer, fostul comandant al regimentului 68 de infanterie, mort pe cîmpul de război telegrama următoare:

„Primiţi expresiunea sincerilor mele condoleanţe Voiu pastra mereu amintirea cea mai neclintită despre fostul comandant al regimentului meu. Să facă Atotputernicul ca să găsiţi mîngîerea mult necesară în faptul convingerei că regretatul D v soţ a găsit moartea de erou pe cîmpul de luptă."

Comunicat englez

Londra. — Comunicat oficial din 30 | 10. — Flota britanică continuă a da sprijinul ei aripei stîngi a aliaţilor.

In dimineaţa de 27, focul tunurilor mari navale a fost îndreptat asupra poziţiunilor şi bateriilor germane.

Raporturile trupelor noastre de pe uscat atestă exactitatea şi eficacitatea tirului. Inamicul a adus tunurile lui mari şi a respins în mod viguros, focul vaselor amiralului Hood. Acestea n'au avut decît avarii de mică însemnătate. Astăzi bateriile inamice aproape au încetat de a răspunde. Superioritatea tirului naval pare stabilită.

Pierderile noastre, în toate aceste lupte, au fost minime.

Tratamentul prizonierilor civili germani în Anglia

Milano.—Asupra tratamentului la care sunt supuşi germanii în Anglia sosesc mereu ştiri noi. Un german care a fost eliberat din Dorchester din cauza bătrineţei sale, scrie în *Börsoncourier* următoarele:

Mîncarea noastră zilnică se compunea dintr'o farfurie de apă caldă cu cîteva ochiuri de grăsime, în care se găsesc 23 grame carne şi o bucată de pîne uscată. Ca locuinţă a unei mari mulţimi de prizonieri civili serveşte un fost grajd al unei trupe de cavalerie trimisă acum în Franţa. Locurile de dormit sunt atît de tari şi incomode, în cît nu pot corespunde nici celor mai simple cerinţe. Ca hrană intelectuală ni se serviau ştiri din fabrica de minciuni a presei engleze.

Nu se întîmpla rare ori, ca mulţi să se îmbolnăvească din cauza hranei proaste sau insuficiente, precum şi din răul tratament, la care sunt supuşi. Să nu ne lăsăm să fim înşelaţi prin contrare acestora, căci, scrisorile cari conţin cea mai uşoară critică sunt aruncate pur şi simplu la coş de către dirigintele de la «Prisoner Waroffice» (oficiul prizonierilor de război). Presa germană cere în urma acestui articol măsuri de răzbunare. Mai cu seamă se cere aceasta în Hamburg, unde numărul englezilor este foarte mare.

Numire

Berlin. — Deputatul Ernest Basserman a fost numit ajutor al guvernatorului din Anvers. Basserman a fost pînă acuma şeful unei coloane de muniţiuni pe cîmpul de războiu rusesc.

Răscoala burilor

Haga.—Se află că Olanda a aflat abia din presa engleză despre isbucnirea răscoalei în Africa de sud. Cunoscătorii afirmă că această răscoală va lua proporţii mari, judecînd mai ales că se găseşte sub conducerea generalilor Deveet şi Beyers.

*

Haga.—Ziarele olandeze află din Londra că toate porturile engleze au fost declarate ca poziţiuni fortificate şi puse în stare de apărare.

Ora 3 d. a.

Situaţia pe frontul de vest

Milano.—Cu privire la progresele franceze în unele puncte şi retragerea lor în alte puncte, criticii militari susţin că retragerile de la nord de Dixmunden şi La Bassé sunt suficient recompensate prin progresele la est de Nieuport, unde luptele s'au dat cu concursul vaselor engleze. In această parte toate tentativele germanilor de a rupe frontul aliaţilor şi a înainta spre Dunkerque şi Calais au eşuat.

Ştiri din sursă olandeză spun că în spre Nieuport se îngrămădeşte o mare massă de germani, dar ei întîmpină aci mari dificultăţi. Focul vapoarelor engleze le face lupta teribilă la vest de Iser. Tot aşa de crîncenă este lupta de la Midelkerke şi Diximunden. Bombardarea se face zi şi noapte, cu o violenţă mereu crescîndă. Reflectoarele puternice de pe vasele engleze produc un efect sinistru.

Franţa şi Anglia rechiamă pe ambasadorii lor din Turcia

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" scrie:

După cum am anunţat ministrul Rusiei din Turcia a primit ordinul de a se'ntoarce imediat în Rusia.

Aflăm acum din cercurile diplomatice că ministrul Franţei şi Angliei din Constantinopol au primit ordinul să-şi ceară paşapoartele şi să părăsească Capitala Turciei.

Războiul turco-rus

— Comunicat oficial turcesc —

Constantinopol.—Un comunicat oficial spune:

„Pe cînd o mieă parte a flotei turceşti făcea exerciţii, a fost urmărită şi împiedicată de flota rusească, care la urmă a deschis ostilităţile atăcînd flota turcă.

In timpul luptei, flota turcească a scufundat vasul puitor de mine, cu un deplasament de 5000 tone şi cu 700 de mine. A mai cauzat grave avarii unui torpilor rus şi a capturat un vas de cărbuni rusesc.

O torpilă lansată de torpilorul turcesc Gainet-Milliéa a scufundat un contraterpilor rus anume Kanadeff de 1100 tone, iar o altă torpilă lansată de torpilorul turcesc Muavenet-Milliée a cauzat grave avarii unui vas rusesc de coastă.

3 ofiţeri şi 72 marinari, de pe vapoarele ruseşti scufundate, au fost salvaţi de echipagiile turceşti.

Flota turcească n'a suferit de loc avarii.

Lupta continuă, mereu favorabilă flotei turceşti.

Guvernul turcesc va protesta cu ultima vigoare în potriva acestui act ostil îndreptat de flota rusă contra unei părţi minime a flotei turceşti.

Guvernul Francez rămîne la Bordeaux

Roma. — „Corriera de la Serra" află că guvernul francez a decis să mai rămîie încă la Bordeaux.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi curs inferior de liceu cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conşt incios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA,** *Mitropolici 2 (casele Băncei de Credit)*

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ sau RINICHI, CONSTIPAŢIE etc.

Observaţi bine ETICHETA DE PE STICLĂ şi PLOMBELE DE ÎNCHIDERE care trebue să poarte numele meu Dr. A. RĂTIANU şi marca „SINTEZA".

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*

Poudre de Beauté S. d. B.

cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. Cutia 2.50 lei

Depozit en gros şi detail la

Postişeria D. S. Ionescu

Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi

unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca sosită de curînd din Bucureşti prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia războiului prin cărţi de ştiinţă, spiritism şi Lenormantie, total în mod ştiinţific. Posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o ş a atras stima şi celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa şi zaplazul nou, luaţi tramvaiul de Tataraşi şi vă daţi jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversaţi prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Caut *lecţiuni de germană la domiciliu sau într'un institut particulac în provincie.*

Informaţiuni la ziar sub A. Z.

PLANTAŢII

Pomi fructiferi, copaci, diferite flori şi plante viguroase pentru plantaţii, furnizează prompt la cerere şi cu preţuri foarte avantagioase:

Grădinăria Prinţului de Schönburg Waldenburg

Com. Fîntînelele prin Bacău

Cataloage la cerere 2804—3

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Caut gazdă *bună în familie onorabilă pentru doi elevi secundari.*

Oferte la ziar sub „Gazdă".

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

Casă onorabilă *primeşte elevi în gazdă, îngrijire părinţească şi pot avea preparaţii la limbele germană şi franceză.*

A se adresa str. Trei-Erachi 10. Loco.

POSTAVARIA UNIVERSALA

„La oraşul Iberului"

Proprietari FRATII BAYER

BUCUREŞTI. — Strada Lipscani No. 23

Instiinţează pe domnii CROITORI cu bună clientelă, că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, mai sunt disponibile colecţiuni cu mostre complecte.

Doritorii ne vor remite adresa lor exactă cît de curînd, acestă colecţiune fiind cea mai avantajoasă.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia M. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No 2308—Marți 21 Oct. 1914

Războiul turco-rus

Ciocnirelor navale turco-ruse le-a urmat, pînă acum, ruperea relațiilor diplomatice dintre Turcia și toate puterile aliate. Reprezentanții acreditați pe lîngă Sultan ai acestor puteri au început să părăsească Constantinopolul. D. de Giers, ministrul Rusiei pe lîngă Poartă, a și sosit astă-noapte la București.

Evident. Intre o rupere de relații diplomatice și o stare de război este o distanță. Nu mai puțin, credința, totdeauna justificată în ast-fel de împrejurări, dar mai cu seamă în vremurile războinice de astă-zi și cu substratul real bine cunoscut al acțiunei actuale turcești, ie că războiul poate fi considerat ca virtualminte început.

Sunt trei zile de cînd lupta navală s'a produs. Prima emoție — din cauza repercusiunei naturale ce se bănuia că acest fapt va avea asupra acțiunei în Balcani—a trecut. Faptele pot fi privite astă-zi cu oare-care sînge rece.

Desigur că declarațiile guvernelor nu sunt fără mare importanță — deși ele trebuesc privite ca ceva care se poate schimba. Cu toate aceste, declarația guvernului bulgar că este hotărît de a pastra neutralitatea, diminuiază cu mult primejdia aprinderei focului în Balcani. Căci dacă Bulgaria nu atacă Serbia, nici Grecia nu mișcă și războiul ruso-turc nu lărgește prea mult suprafața resboiului european.

Am zis răsboiul european și într'adins am întrebuințat acest cuvînt.

Căci ce va însemna războiul turco-rus, dacă aceștia vor ataca Rusia europeană sau vor ataca cea asiatică; dacă turcii vor debarca în Egipt sau ba—toate aceste lucruri nu se pot ști încă astăzi.

Ceea ce ne interesează, însă, este că noul războiu nu va întinde poate flacările mistuitoare și asupra peninsulei Balcanice.

Și aceasta înseamnă foarte mult.

Regele Carol și Regele Ferdinand

Sub titlul acesta revista pariziană *L'Opinion* din 17 Octombrie, sosită eri în Iași publică un articol semnat de F. Brunel și în care se arată în ce împrejurări și sub ce auspicii își începe domnia noul Rege al Romîniei.

Intre altele autorul arată că numai prestigiul imens al decedatului Monarh ar fi învins preferința opiniei publice pentru „Muscal" față de „Neamț".

Autorul articolului nu ascunde existența unei probleme basarabene și crede că s'a discutat un aranjament cînd cu vizita Țarului în Romînia și cu proiectul de căsătorie.

Nu prea crede în legenda că regele Ferdinand ar fi hrănind sentimente rusofile.

Pentru toate aceste rațiuni autorul încheie:

„Ar trebui să ne așteptăm dară la o apropiată intrare în scenă a Romîniei în conflictul european; dar sunt chestiuni prealabile grave de rezolvit, înainte de toate, sunt pretențiuni de discutat, interese de echilibrat. Problema romînească e infinit mai complexă de cît ne închipuim."

Actualități

UN IUBILAR

Așa dar și dînsul!

Nici pe bunul nostru coleg și prieten Gheorghe Ghibănescu nu are de gînd să-l cruțe vremea și așa, pe neașteptate, l'a schimbat in jubilar!

Știm bine, nu-i nici-o primejdie. N'o să pearda nimic din bonhomia lui, din vigoarea lui juvenilă care, în publicistică, îl face un izvor nesecat, un scriitor neobosit pe toate tărîmurile. Dar oricum, nu putem să ne ascundem surprinderea de a afla, prin o indiscreție săvîrșită de colegii lui din învățămînt, că a împlinit o jumătate de secol. Nu era nici-o grabă, —dar în sfîrșit! Suntem dară resemnați și primim realitatea precum este. Prietenul nostru are 50 de ani bătuți și—ne grăbim a-i o spune cu mulțumire—bine împliniți, numărînd aproape tot atîtea volume unele tipărite, altele gata de tipar, ori numai în manuscris.

Tot cu atîta mulțumire facem constatarea că jumătatea de veac nu-i se prea cunoaște căci a avut prudența și norocul să prevină cu succes întipăririle vrîstei și ne dă impresia că-i va rezista cu aceiași ușurință încă multă vreme.

Firește, nu în *Opinia*, în coloanele căreia cetitorii i-au prețuit aproape neîntrerupt bogata activitate literară și ziaristică, îi vom face elogiul. Aici numai ne asociem la felicitările exprimate de dăscălimea care l'a sărbătorit și i aducem lauda meritată pentru spiritul lui de francă și sinceră colegialitate, fără nici o abatere, fără nici-o manifestare susceptibilă de a-i înstrăina—fie și pentru moment— simpatia ori dragostea din partea vre-unuia dintre tovarășii lui de muncă intelectuală, mai vechi ori mai tineri.

Pe cît de fertil, pe atîta de modest,—pasionat de gazetărie, precum este și de cercetări științifice în ale documentelor și hrisoavelor, Ghibănescu a imbinat toate aptitudinile sale și a utilizat toate mijloacele sale variate pentru progresul publicisticei ieșane în general, pentru reușita și popularizarea „Opiniei" în deosebi, iată unul care n'are nevoie să-i urăm spor la muncă, — dar îi urăm ani mulți.

△

Mici Polemici

Ziarelor celor mai multe trebue să le acordăm credit cămătăresc: cel mult 10 la sută putem crede din cîte publică.

*

Se așteaptă izbucnirea războiului pe apă. Noi începem ae astăzi războiul pentru apă cu... sacagii.

*

O nouă gazetă apărută în Capitală poartă un titlu mare de articol: „D. N. Iorga salariat de Nemți".

Cu ziua, cu luna, cu anul?

*

Acum lucrurile s'au aranjat: Francezii au în rînduri, pe Turcoși, Germanii au pe Turcii autentici

*

Excelentul scriitor iașan d. C. Hogaș a retipărit un întreg volum din cauza unor greșeli de tipar.

— Il sfătuim să ardă de trei ori colile anulate. Cînd-va le retipărește Octav Minar și deschide prăvălie de «inedite».

*

Cernăuțul petrece... Acolo se anunță acum... alegeri comunale...

Povestea chelului cu tichia...

TEATRUL NAȚIONAL

Deschiderea stagiunii: Apus de Soare. Punctul Negru. Hamlet.

Sămbătă seara teatrul Național și-a deschis porțile, cam ruginite, cu *„Apus de Soare"* de d. Delavrancea, jucînd rolul principal maestrul Nottara. Este un început bun, piesa s'a știut perfect ansamblul corect, punerea în scenă nu lăsa nimic de dorit; sala arhiplină. căci cu prețurile destul de modeste, s'a încasat 1,600 lei. Piesa este bine cunoscută ca să revenim asupra subiectului. Maestrul Nottara a avut părți sublime în rolul lui Ștefan cel Mare, un rol care îi convine admirabil și are una din cele mai mari creații a maestrului. D na Pruteanu, în rolul copilei Oana, a fost așa de duioasă încît a înduioșat toată sala, cu voacea, cu jocul ei minunat. S'au distins d-nele Cuzinschi, Momuleanu, Profir, iar dintre d-ni, Momuleanu, Eug. Popovici noul angajat, Cirjă, Profir, Calmuțchi. Vernescu și alții.

Duminică în matineu s'a jucat *„Punctul Negru"* comedie din repertorul teatrului, în care au excelat actorii cari au creiat rolurile: d-nii Cuzinschi, Profir, Boldescu, Demetrescu și d-nele Cuzinschi, Momuleanu, etc. Seara s'a jucat tot cu maestrul Nottara, tragedia *„Hamlet"*. In cele trei reprezentații s'a încasat suma de 2.950 lei, cu toată criza ce există în oraș.

Acest succes înseamnă că și direcțiunea și artiștii teatrului nostru, s'au pus serios pe muncă și noi n'am cerut și nu voim de cît progresul acestui teatru.

Zig-zag

Pierderile rușilor

„Frankfurter Zeitung" scrie: Dacă aruncăm o privire asupra luptelor din Polonia, putem constata că rușii au plătit și campania din Polonia cu grave perderi, deși comandantul rus a devenit mai prudent în urma dureroasele experiențe din Prusia de răsărit. Cel puțin 20 mii de prizonieri au căzut în mînile noastre. Numărul de morți și răniți trebuie să fie enorm de mare, după cum reiesă chiar din rapoartele din izvor rusesc. Ceea ce însă cîntărește mai mult pentru Rusia e pierderea importantă ce a suferit o în materialul de artilerie.

Inlocuirea bateriilor pierdute, cari formau o parte importantă din întregul stoc de tunuri ce le posedă armata rusă, e legată de foarte mari greutăți. Rușii posedă o singură fabrică (Putilov) și aducerea de material din străinătate nu e posibilă acuma, după închiderea Dardanelelor, de cît cu mari întîrzieri și prețuri foarte urcate prin Wladivostock.

Obuzierele pe care rușii le importă din străinătate, probabil că nici nu pot fi înlocuite. Chiar celelalte perderi de material sunt enorm de mari. Un alt neajuns pentru armata rusă e și lipsa de ofițeri, care se simte mai mult de cît în altă parte, în Rusia, unde numărul ofițerilor de rezervă, bine instruiți e foarte mic. Listele de pierderi ale rușilor, în care se publică numai numele ofițerilor, umplu zilnic lungi coloane in ziare.

S'au recurs la măsuri disperate pentru reîntregirea corpului ofițeresc. Cum se anunță în ultimul timp studenții apți pentru serviciul militar vor fi instruiți timp de 4 săptămîni și numiți apoi ofițeri. Din alt izvor aflăm, că chiar ofițerii condamnați pentru rebeliune în timpul revoluției au fost grațiați și primiți în armată cu rangul pe care îl aveau înainte.

Criza de guvern în Italia

— Atitudinea Italiei se va clarifica —

Berlin.—In cercurile politice de aci se urmărește cu încredere mersul crizei ministeriale din Italia.

Credința generală este că prin numirea d-lui Sonino ca ministra de externe, situația politică în Italia se va clarifica repede. Pe de altă parte se crede că nici o schimbare nu va interveni în relațiile dintre Italia și Germania. Italia urmându-și ca și pînă acuma politica ei de strictă neutralitate.

INFORMAȚII

PREȚUL PÂINEI. — *O nouă consfătuire a avut loc azi la primărie, la care au participat atît morarii, cît și brutarii. Brutarii au cerut să li se admită un spor la prețul pînei, de oare-ce morarii au urcat prețul făinei.*

După îndelungate tratative, administrația comunală, față cu declarațiunea morarilor că nu pot reduce prețul făinei, a admis ca brutarii să urce cu 2 și jum. bani chilogramul de pîine, adecă să vîndă cu 32 și jum. bani pînea de un chilogram.

Măsura e considerată ca provizorie de către administrația comunală, care urmează să mai studieze chestiunea.

Inspecția căilor ferate din localitate a fost înștiințată că exportul de cereale aduse la export, să se facă în saci, însă predătorul trebue să depună o cauțiune de 3 lei de fiecare sac, cauțiune ce se va înapoia, de îndată ce se va face dovada că sacul gol s'a întors în țară.

Aplicarea acestei măsuri întîmpină însă mari greutăți.

Azi la orele 2 după prînz a avut loc înmormîntarea lui D. Arghiropol, cunoscutul proprietar și comerciant din str. Carol.

Baia comunală va fi inchisă în zilele de Luni, Marți, Mercuri și Joi din această septămînă, spre a se face obicinuită revizuire a cazanelor și curățirea lor.

După avizul epitropiei sf. Spiridon concursul pentru postul de medic primar al ospiciului Galata continuă. Au rămas numai doi candidați; d-nii dr. Zosin și Gane. Juriul se compune din d-nii dr. Negel, președinte, d-rii Riegler, Mezincescu, N. Apotteker și Mărzescu membri.

Se crede că rezultatul se va da încă astăzi.

In cursul săptămînii viitoare va apare revista iașană „Momentul" de osebită actualitate socială și literară.

Un caz de febră tifoidă s'a declarat în strada Hotin 29. Această stradă alimentează de cîteva săptămîni statistica febrei tifoide.

Dela Societatea „Cantina Școlară" Iași.—Ieri, la ora 4 p. m., a avut loc întrunirea generală a membrilor societății «Cantina Școlară» Iași, în localul școalei primare de băeți No. 1 Trei-Ierarchi.

Intrunirea a fost prezidată de d. S. Haliță, inspector general al învățămîntului primar-normal.

A luat parte și d. P. Fîntînariu prefectul județului, ca vechiu membru fondator al acestei Societăți.

S'a făcut o scurtă dare de seamă despre mersul societății în anul trecut. S'a constatat că veniturile se ridică la suma de 28622.17 lei iar cheltuelile 6279,20 lei. In casă 22342,97 lei efecte și bani.

Societatea a întreținut 4 cantine—externat cu 75 elevi și 2 internat cu 35 elevi în județul Iași, iar în oraș au funcționat 4 cantine cu un număr de 130 elevi.

Societatea are în prezent 105 membri. Pentru anul acesta bugetar care începe la 1 Oct. s'au prevăzut la cheltueli 7862.65 lei și la venituri 7910 lei.

S'a prevăzut un spor de 3 cantine la oraș la cari să ia masa 200 elevi. Pentru elevii din județ sau prevăzut 25 bani de fie-care elev.

D. *P. Fîntînariu* și-a donat diurna de 1000 lei, de prefect, ca fond inalienabil pentru cantinele din județ—faptă și exemplu care vorbește de la sine.

S'a luat mai multe măsuri de imbunătățire pentru prosperarea acestei insemnate societăți care ajută atît de mult populația școlară săracă.

In curînd se va publica un raport general de mersul acestei societăți dela înființarea ei pînă în prezent.

Persoanele caritabile se vor grăbi să ajute această societate menită a aduce mari servicii învățămîntului și societății.

Hog.

Azi au sosit în localitate 60 familii rusești cari vin din străinătate și cu trenul de 12 s'au întors în Kusia.

Cei mai mulți dintre acești ruși au făcut o plimbare prin oraș, încîntați de amabilitatea ce au întîmpinat, atît pe la autorități cît și pe la comercianții unde au tîrguit cîte ceva.

Inscrierile în listele electorale. — Cei ce doresc a se inscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primește nici o inscriere.

Inscrierea se face la Tribunal Secția I prin o petiție fără timbru adresată Primului Președinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naționalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanța de plata contribuției.

e) Certificatul de domicilliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între orele 6 și 7 p. m. unde d-nii avocați *S. P. Georgescu, C. Jornescu și G. Dornescu, delegați ai Clubului, vor fi la dispoziția lor.*

Sindicatul național general din Romînia, începînd de la 19 a lunei curente, și-a mutat sediul din strada Vasile Lupu 68 în strada Piața Halei No. 3.

Himen.—Aseară s'a făcut căsătoria religioasă a d-rei Eugenia Vasiliu-Bădărău cu d. D. M. Popovici revizor apicultor; nuni au fost d-na și d. Andrei Bădăreu. Din asistență s'a remarcat d-nele Maria Vasiliu-Bădărău mama miresei și Elena Popovici mama mirelui; familia dr. colonel A. Gavrilescu, fam. O. M. Popovici, judecător, fam dr. I. Scriban; d, Mircea A. Badareu, familia Ianculescu. fam. Popovici din P.-Iloae, d. Cațichi judecător, d. Petrescu, d. Popescu magistrat, familia C. B. Penel, familia Botez-Gordon, fam. Manoilescu, d-ra Marioara Bădărău, I. Cristea, fam. M. Popovici, d-nii Constanțius și Stefănescu proprietarii „Magazinul Iașilor"; în total a fost 40 de persoane. Duuă serviciu religios s'a dansat și la 1 noaptea s'a servit o masă copioasă. Serbarea a ținut până în zori de zi.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Sidoli, ce se reprezintă astă-seară Luni:

„Ca vulturii" (Les vautours humains). Extraordinară și senzațională desfășurare, emoționante scene, uimitoare peripeții. Spectatorii azistă la o adevărată luptă de aeroplane în văzduh. Două acte mari.

Amor și sărăcie, scene foarte humoristice.

Eroina de la 1864, splendid epizod războinic.

Marina franceză, interesante scene și vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri:

Max Linder și soacra, comedie hilariantă în 2 părți, interpretată de simpaticul humorist parizian.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Deliciosul unt p. masă și cafea	5.60	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Unt proaspăt pentru gătit	2.80	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	8—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0 45	„
Schweitzer	4.80	»

Stiri din izvor german

Berlin.— Oficial—O agenție engleză de informațiuni a răspîndit știrea că guvernatorul general al Belgiei, baronul von der Goltz, s'ar fi dat demisia.

E o simplă invențiune.

— Impărăteasa a plecat ieri spre Königsberg.

— Se telegrafiază din München că regele Bavariei a rugat pe imparatul Wilhelm să primească crucea de fier de cl. I și II.

Imparatul a mulțumit printr'o depeșă de la marele cartier general, declarînd că va purta crucea de fier ca o amintire pentru energia și vitejia arătată de toate popoarele germane, în luptă pentru onoarea Germaniei.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Comunicat rusesc

Petrograd 2 | 11—Comunicatul marelui stat major zice:

Pe frontul de est, trupele noastre au progresat în ținutul Vladislavof și pădurea Romintene.

Atacurile germane în regiunea de la Bakalarjevo, în ziua de 31 au încetat, în urma groaznicelor pierderi suferite de dușman.

Dincolo de Visula înaintăm în mod victorios pe tot frontul. Ocupăm Petrokoff, Opotchna și Ojarof. Mai multe lupte au fost angajate pe drumurile care conduc la Opaotof unde trupele noastre au risipit ariergarda dușmană, făcînd 400 prizonieri, capturînd 6 mitraliere și numeroase convoiuri de proviziuni.

Pe rîul San, lîngă Lezachovo, un regiment rus întărindu-se pas cu pas, a ajuns la pozițiunile inamicului și apoi, folosindu-se de panica austriacilor, a luat cu asalt fortul provizoriu apropiat, unde am făcut 5 ofițeri prizonieri, am luat cai și 500 soldați, capturînd mitralierele lor.

Coloana dușmană care coborîse munții Carpați și se întărise lîngă Nadvorna, a fost atacată și alungată (Vestnik).

Principii de Battenberg

— Moartea lui Maurice — In jurul demisiei lui Ludovic —

Viena. — Se află din Londra că principele Mauriciu de Battenberg a căzut în Belgia, pe cînd conducea compania sa la atac, și a fost îngropat lîngă Ipres.

Principele Ludovic de Battenberg într'o scrisoare adresată d. Churchill în care își dă demisia de prim lord al amiralității mai zice că a ajuns în ultimul timp la dureroasa concluzie că în împrejurările de față, origina lui ar periclita pînă la un punct utilitatea sa în amiralitate.

Un vas englez scufundat

— Un submarin german a scufundat crucișătorul englez „Hermes" —

Petrograd.—Un submarin german a scufundat crucișătorul englez „Hermes" în strîmtoarea Pas de Calais.

*

Berlin.—Se anunță în mod oficial din Londra cu data de 31 | 10, că un vas submarin german a scufundat în strîmtoarea Pas de Calais, vechiul crucișător „Hermes" care se întorcea din Dunkerques.

Aproape toți ofițerii și oamenii din echipaj au fost salvați.

*

„Hermes" a fost construit în 1898; avea 5700 tone: făcea 20 noduri și avea 480 oameni de echipaj,

Superioritatea pregătirilor de rezboiu

Roma.—Ziarul „Tribuna" scrie: Colosala superioritate a pregătirilor de război ale Germaniei se observă mai ales acuma în mod clar, cînd rezervele intră în frontul de luptă. Pe cînd Germania organiza dublarea corpului al 25-lea de armată și năvălea cu o enormă masă de trupe spre răsărit, ar fi trebuit ca Franța să pună în cumpănă forțele ei de rezervă pentru ca Joffre să poată obține un succes în atacul continuu îndreptat contra aripei drepte germane. Franța s'a arătat incapabilă să o facă. In această privință este de netăgăduit că pregătirile de război ale Franței sunt insuficiente.

Demisia cabinetului italian

Paris. — Se telegrafiază din Roma că, în urma demisiunei ministrului de finanțe, d. Rubini, cabinetul a hotărît să demisioneze. D. Salandra a înmînat azi după amiază demisiunea ministerului Regelui Victor Emanoel, care și-a rezervat hotărîrea.

Știri din izvor rus

Petrograd.—Se depușează din Paris că trupele aliate au reocupat Lille. Astfel a devenit imposibilă germanilor orice speranță de a progresa în direcția Calais.

— Președintele Poincaré a vizitat tabăra întărită și a salutat mormintele soldaților căzuți pe cîmpul de onoare.

— Oficial.—Comunicatele agențiilor din Viena și Berlin declară că flota rusească ar fi deschis ostilitățile în contra escadrei turcești. E o invențiune grosolană tinzînd să inducă în eroare opinia publică din Constantinopole care dinadins e ținută în eroare, față de atacul perfid al țărmurilor noastre de vapoarele turcești conduse de ofițerii germani.

Același procedeu a fost întrebuințat cînd Germania ne-a declarat războiu, justificîndu-se prin năvălirea noastră în teritorul german, pe cînd nici un soldat rus nu a trecut granița înainte de declarația de războiu.

ITALIA va fi cruțată de mișcarea islamită

Berlin 1 | 11.—Oficial.-Cîteva ziare italiene au arătat neliniștea lor în urma începerei ostilităților în orient, temîndu-se că mișcarea islamită să nu se întindă și în Libia.

Precum se poate constata, Poarta a dat asigurări că va lua măsuri trebuincioase față de interesele italiene, pentru ca mișcarea islamită să nu se intindă și în Libia.

Temeri de războiu turco-englez

Petrograd.—Ambasadorul englez a înștiințat Poarta că orice atentat în contra Egiptului ar însemna războiul turco-englez.

*

TIMES declară că Turcia făcînd războiu în contra Rusiei o face și în contra aliaților ei.

Teritor francez pus sub administrație germană

Viena. — Se telegrafiază din Metz că teritoriul francez cuprinzînd bazinul de exploatarea mineralului de fier din Longwy și din Briewy, a fost pus sub administrație civilă germană.

Chemarea rezervelor în Bulgaria

Sofia 1 | 11. — In urma hotărîrei cunoscute, guvernul bulgar a ordonat liberarea celei mai vechi dintre cele două clase care se găseau sub drapel convocînd alte două clase de rezervă, pentru perioada de instrucțiune (Agenția Bulgară).

D. de Giers la București

— Declarațiile ministrului Rusiei din Constantinopole —

București. D. de Giers, ministrul Rusiei la Constantinopol, rechemat de guvernul său, a sosit astă noapte la București. D-sa a fost întîmpinat la gară de către d-nii Poklevski, ministrul Rusiei la București, Panaitescu, șeful siguranței și încă cîteva persoane.

Un redactor al ziarului „Dimineața" a încercat să obție un interview cu d. de Giers, însă diplomatul rus a căutat să evite orice răspuns precis.

Redactorul ziarului „Dimineața" atrăgînd atenția d-lui Giers că la noi se crede că Turcia cearcă să aplaneze a l'amiable conflicul cu Rusia, d. de Giers a răspuns:

— „Acum, după ce orașele au fost bombardate!"

In cercurile din Capitală se interpretează acest răspuns, ca o dovadă că războiul ruso-turc nu mai poate fi evitat.

Plecarea ambasadorului turc din Petrograd

Petrograd 2 | 11. — Pașapoartele vor fi remise azi ambasadorului turc.

Plecarea ambasadorilor aliaților

Constantinopole. — Astăzi dimineață au părăsit Capitala reprezentanții și personalul legațiilor engleză, franceză, belgiană și sîrbă, acreditate pe lîngă Sultan.

Titluri de onoare

Berlin.—Facultatea de filosofie a Universității din Bonn, a numit pe d. Krupp și pe profesorul Ranzenberg, constructorii artileriei grea, precum și pe d. Havenstein, directorul Băncei imperiale, a doctori de onoare, pentru marile servicii aduse în timpul războiului.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin,—primită de consulatul german din Iași.

Marele cartier general, 1 Noembrie 1914. In Belgia operațiile sunt îngreuiate prin inundațiuni, provocate de distrugerea stavilelor la Nieuport la canalul Yser-Ypres. La Ypres trupele noastre au înaintat, făcînd cel puțin 600 prizonieri și capturînd cîte-va tunuri de la engleji.

Și la vest de Lille trupele noastre au avansat. Numărul prisonierilor făcuți de la Vailly se urcă la 1500. La Verdun și Toul s'au dat numai lupte neînsemnate.

Pe teatrul războiului din răsărit luptele continuă.

Ora 3 d. a.

Contigentele 1916 și 1917 recrutate simultan

București.—Conform ordinului No. 59 al ministerului nostru de războiu și baza unui decret regal contingentele 1916 și 1917 vor fi recrutate simultan. Lucrările de centralizare vor fi terminate la 8 Noembrie iar recrutarea va începe la 15 Noembrie. Ea va dura pînă la 21 Ianuarie. Consiliile de revizie vor lucra de la 22 pînă la 27 Ianuarie.

Mare crucișator japonez scufundat

Roma. — Crucișătorul „Emden" a scufundat marele crucișător japonez „Kamasupra-Marou", care mergea de la Saigon la Singapore.

Nu va mai fi declarație de războiu

Berlin. — Cercurile politice de aci sunt convinse că o declarație de războiu turco-rusă nu se va mai produce, întru cît ambele țări au rupt simultan relațiile diplomatice.

Oficiosul „Vossische Zeitung" anunță că este sigur că Bulgaria, România și Grecia vor continua a rămînea neutre, deși mai cu seamă în contra Bulgariei se îndreaptă toate amenințările Rusiei. Cît timp însă va trăi Țarul Ferdinand, Bulgaria nu va mai fi alăturea de Rusia.

Luptele de la Lille

Milano. — Luptele de la Lille au luat caracterul unei lupte de asediu de cetate. Drumul de la Armantierres la Lille, a fost timp de cinci zile obiectul celor mai crîncene bătălii. Uzinele care sunt aci au servit drept mijloace de aparare. In uzinele Perousse s'a baricadat un regiment german.

In atacul lor englezii au spart zidurile. Atunci a avut loc cea mai sîngeroasă încăierare corp la corp.

Noile declarații ale d-lui Filipescu

— Romînii față de unguri. — Situația noastră față de statele balcanice —

București—D. N. Filipescu a făcut următoarele interesante declarațiuni redactorului grec de la ziarul „Le Moniteur orientale et de la Turquie".

„In Ungaria sunt cîte-va milioane de romîni a căror situație continuă a fi intolerabilă. Aceste împrejurări adăugate la atitudinea ostilă nouă a Austro-Ungariei, în timpul ultimului războiu balcanic, au creat o situație nouă.

Noi speram că cel puțin acuma, cînd romînii din monarhie au dat neuitate dovezi de credință și vitejie, li se va făgădui o soartă mai bună. Am așteptat, dar nimica nu s'a produs ca să ne indrituiască în această a noastră speranță.

In ce mă privește am convingerea că ungurii victorioși, vor fi și mai neomenoși, de cum au fost pînă astăzi. Aceasta are să ne ducă, mai curînd sau mai tîrziu, la un conflict. El va avea loc peste doi, peste trei, peste patru ani, după ce pacea va pune capăt actualului războiu. Și dacă e să fie—e mai bine ca el să se producă imediat.

E pentru prima oară că spun acest lucru. Tot mai speram că Ungurii vor reveni la simțiminte mai bune. Am ajuns însă la convingere că nu mai este nimica de nădăjduit.

In toate aceste nu regret de cît un lucru: vechile și bunele noastre relațiuni cu Germania — cu care am fost pururea în cele mai bune raporturi.

Dar din nefericire imperiul German are a suferi de pe urma resentimentelor multor popoare, din cauza politicei de asuprire a Austro-Ungariei — aliata ei, care, deși nu-i face de cît servicii mediocre, îi pricinuește nenumarate dificultăți.

*

Continuînd apoi d. Filipescu a zis:

— „Sunt două puteri balcanice, cari din cauza trecutului, sunt mai apropiate de noi: Serbia și Grecia. Dar aceste legături privesc trecutul și n'ar putea impieta asupra viitorului. Nu doar că relațiile noastre ar putea să devie mai puțin bune cu aceste state, dar relațiile noastre cu celelalte state balcanice, în special cu Bulgaria, ar putea să se înbunătească, ceea ce este dorința noastră cea mai mare.

— Cît despre Turcia — a spus d. Filipescu continuînd — avem cu această țară cele mai bune relații și sperăm că așa va fi și în viitor. Afară numai dacă Turcia nu se va arunca într'o politică de aventuri, ceea ce nu cred. Căci un popor tînăr și cuceritor poate face politică de aventuri—cu riscuri care pot să i aducă și avantaje — dar un popor bătrîn nu, căci el nu face de cît să risce, fără să poată avea avantagii».

Prima Societate Fraternă Israelită

Pentru întreținerea

„Azilului de Bătrîni"

DIN IAȘI

CONVOCARE

Urmînd a se modifica cîte-va articole din statutul societății, d-nii membri activi sunt rugați a se întruni în acest scop la adunare generală extraordinară

Luni 20 Octombrie a. c.

orele 8 seara

în localul societății din stradela Sf. Constantin 5

COMITETUL

De Inchiriat *In str. Lăpușneanu 21 una magazie în față cu odaia alăturea, foarte proprie pentru un Birou etc.*

A se adresa d. dr. S. Konya proprietar.

PLANTAȚII

Pomi fructiferi, copaci, diferite flori și plante viguroase pentru plantații, furnizează prompt la cerere și cu prețuri foarte avantagioase:

Grădinăria Prințului de Schönburg Waldenburg

Com. Finținelele prin Bacău

Cataloage la cerere 2804—3

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureșteanca sosită de curînd din București prezice cu desăvîrșită exactitate, prezentul trecutul și viitorul, precum și situația războiului prin cărți de știință, spiritism și Lenormantie, totul în mod științific. Posedă certificate, autorizație, cărțulie ambulantă și scrisori de mulțumire din țară și străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o s-a atras stima și celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iași pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-și da vr'o părere pînă nu o va vizita și se va convinge de adevăr.

Cu stimă **LIZETA,**

Stcada Oncea No. 17 casa și zaplazul nou, luați tramvaiul de Tatarași și vă dați jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversați prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Caut *lecțiuni de germană la domiciliu sau într'un institut particulac în provincie.*

Informațiuni la ziar sub A. Z.

De Inchiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare și atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găsește în curte dela ora 9—11 dim. și de la 2—4 p. m.*

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2309 — Miercuri 22 Oct. 1914

Ostilităţile turco-ruse au început

- Luptele pe uscat. - Scufundări de vase -

Trebizonda.-La graniţa ruso-turcă luptele între trupele ruseşti şi cele turceşti au început.

*

Constantinopol.—Cu privire la scufundarea vaselor de la Ceşove, se anunţă oficial:

„—Vasele de comerţ *Tinasiata* şi Jahtul *Beyruth*, din cauza închiderei portului Smirna, ancorau în rada *Ceşme*. Două contratorpiloare engleze au somat atunci vasele să se predeie în zece minute. Căpitanii au refuzat categoric şi au debarcat trupele şi au scufundat vasele.

Se adaugă că Anglia a violat dreptul ginţilor, întru cât a atacat vase cunoscute ca aparţinând unui stat neutru.

Jahtul Beyrouth fusese trimis în Marea Roşie pentru lucrări de balisagiu, lucrări cari s'au făcut multă vreme sub conducerea unui specialist englez şi la cererea Angliei.

*

Constantinopol. — Un tren special a fost pus la dispoziţia ambasadorului Angliei şi Franţiei, cari împreună cu familiile lor şi cu personalul legaţiei au plecat spre Dedegaci.

Guvernul a dat ordin autorităţilor din provincie să veghieze strict, spre a nu se produce nici un incident cu ocazia călătoriei englezilor. Numeroase familii engleze şi franceze pleacă în grabă din Constantinopol.

*

Salonic.—Ambasadorii Franţiei şi Angliei au sosit aci, cu un tren special. Ei vor pleca în Italia, de unde se vor îmbarca pe un vas de războiu englez.

*

Viena.--Mari manifestaţiuni de simpatie s'a produs aseară în faţa ambasadei turceşti de aci şi la care au participat peste 3000 de persoane. Legionarii poloni, îmbracaţi în costumul lor tradiţional purtau drapele roşii cu semiluna. Ambasadorul turc, care a apărut în balcon, a fost viu aclamat. Consilierul de ambasada. Ahi-Bey, a mulţumit în limba germană în numele ambasadorului, aducînd laude vitejiei trupelor Austro-Ungare. Mulţimea a intonrt imnul naţional austriac şi cel turc.

*

Constantinopol — Ziarul „Tanin" publică un articol fulminant în special contra Rusiei şi a triplei înţelegeri în general.

Ziarul aminteşte numeroase acte de duşmănie ale Rusiei în trecut şi spune că aceste acte au întreţinut vulcane de ură şi duşmănie în inima otomană şi ele doresc dreptatea turcului în faţa istoriei.

Ruperea relaţiunelor fiind complectă, prin plecarea ambasadorilor, ea va fi încoronată acuma numai prin războiu, în care asupriţii şi asupritorii se vor întâlni sub adevărata lor înfăţişare. Rusul cu aspectul său odios de tiran, iar turcul cu fruntea senină, viteză şi om care apucă de gât pe asupritor spre a se răzbuna.

Până acuma — continuă a spune ziarul „Tanin",—Turcii au suportat torturele tiranului, pentru a cruţa soarta acelor trei sute de milioane de muzulmani, care îşi puneau nădejdea în ei, dar acum a venit ceasul resbunărei. Turcii refuzînd să asculte de cuvinte de pace, se vor grupa cu toţii în jurul guvernului, armata şi flota şi îşi vor da vieaţa pentru religie şi neam."

In alt articol acelaşi ziar spune: „Dacă Rusia ar fi fost stăpînă pe Marea Neagră, ea ar fi putut exercita o presiune asupra Bulgariei şi Romîniei. Fără flota otomană, care a evitat o mare primejdie, situaţia Turciei ar fi fost nu numai rea, dar foarte gravă.

*

Constantinopol.-Se telegrafiază că trupele ruseşti au trecut prin Erzerum.

Mine germane pe coasta Belgiei

Londra.- Ziarele anunţă că Germania a reuşit să mineze întreaga coastă germană, oprind astfel ca vasele engleze să coopereze la acţiunea armatelor de uscat.

Ziarele îşi exprimă mirarea şi nemulţumirea că coasta belgiană a putut fi atât de repede minată.

Austriacii anunţă victorii

Viena.—Ziarele sărbătoresc marea victorie repurtată de armatele austro-ungare în lupta înverşunată de la nord-est de Turca şt la sud de Stary-Lambor. Ruşii cari aveau aci 2 divizii şi o brigadă de tiraleori au fost învinşi cu desăvîrşire, după ce au depus o rezistenţă îndărăptnică timp de 4 zile. Ruşii au perdut toate punctele întărite şi victoria austriacilor aci este complectă.

UN COMUNICAT GERMAN

Berlin.—Marele cartier general comunică;

„In lupta de la Ipre am continuat să înaintăm. Mazina este în mîinele noastre. Este constatat acum sigur că indienii luptă în contra aripei drepte germane. După constatări făcute, ei nu luptă în formaţiuni deosebite, ci sunt repartizaţi pe întregul front englez.

In luptele din Argonne am făcut progrese însemnate. Duşmanul a suferit perderl foarte mari.

La răsărit situaţia esie neschimbată. Incercarea ruşilor da a rupe frontul lîngă Sitkemen n'a reuşit, iar ruşii au încercat perderi mari".

Rusia someazâ Bulgaria

Berlin.—Ziarul „Lokal-Anzeiger" publică o telegramă a corespondentului seu din Bucureşti, prin care arată că Rusia a adresat o notă Bulgariei, care poate fi considerată ca premergătoare unui ultimatum. Rusia cere:

1) Guvernul bulgar să înceteze acţiunea diplomatică contra Serbiei.

2) Guvernul bulgar să nu ajute bandele de comitagii din Macedonia şi toţi comitagii să fie aduşi în faţa consilului de răsboiu.

3) Să se introducă cenzura la ştirile privitoare pe Rusia şi Serbia.

4) Bulgaria să rîdice minele, astfel ca tranzitul mărfurilor spre Dedeagaci şi Salonic să fie redeschise.

In caz de refuz, Rusia va bombarda porturile Varna şi Burgas".

(Se menţionează că ştirea aceasta nu are nici o confirmare de nicăiri şi deci trebue primită cu cea mai mare rezervă. N. R.)

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2309.—Miercuri 22 Oct. 1914

MARTIRI NAŢIONALI

Ziarul Viaţa Nouă, *organul naţional romîn din Bucovina, publică în numărul său de la 1 Noembrie st. n. sub titlul* Martiri Naţionali, *un admirabil articol, cu privire la ororile din Bucovina, articol din care, cu regret, ne vedem, siliţi să nu reproducem de cît partea finală.*

Din felul cum este scris articolul şi din cuprinsul lui se vede bine adevărul cu privire la această chestiune.

Mai mult scutit de asemenea suspicionări a fost poporul romîn de la ţară, care la rîndul său pe timpul mobilizării a dat cea mai strălucită dovadă de loialitate. S'au întîmplat şi aice unele cazuri de arestări şi cercetări riguroase din partea comandamentului militar, însă în cinstea întregului popor Romîn bucovinean trebuie să constatăm că până astăzi n'a urmat nici un caz de executare sau de deţinere mai îndelungată în închisoare a vreunui ţăran romîn bucovinean pe motiv da înaltă trădare.

După retragerea Ruşilor din Cernăuţi şi înainte de sosirea trupelor austriace s'au întîmplat numeroase inconveniente, întru cît membri ai gardei civice din Capitală, stăpîniţi de exces de zel, sau mai adese şi din motive de ură, au făcut numeroase arestări în pătura mai de jos a populaţiunii, purtîndu-se uneori cu neiertată brutalitate; urmarea însă a fost că noul comandant al oraşului, căpitanul de jandarmi Iaskiewicz, a desfiinţat imediat garda civică şi a dat totodată ordin strict organelor siguranţei ca numai atunci să purceadă cu arestarea cînd arătările de învinuire se vor fi aflat întemeiate. Intru cît este vorba de intelectuali, dăm spre ilustrare unele cazuri mai drastice:

Preotul Adrian Andronic din Lucaviţa, o localitate cu populaţiune în majoritate ruteană, a fost arestat în urma unei denunţiaţiuni infame. Dovedindu-se nevinovăţia, a fost eliberat. Iată ce scrie el unui prieten care se interesase de soarta lui: „Iţi mulţumesc din toată inima că ai avut amabilitatea să intervii pentru mine, fără să te fi rugat. Nici nu-ţi poţi închipui măsura infamiei la contrarii noştri politici, cari nu întrelasă nici un prilej de a ne calomnia. Date fiind atîtea cazuri de înaltă trădare, înţeleg prea lesne că forurile militare trebuie să purceadă cu cea mai mare rigoare faţă de cei bănuiţi. Cu toate aceste trebuie să constat cu recunoştinţă că forurile militare au arătat faţă de mine, în timpul arestării mele până la eliberare, care a urmat peste scurt, o atitudine corectă şi umană."

D. Titus Onciul, pe timpul ocupaţiunii ruseşti ajutor de primar în Capitală, a fost arestat asemenea în temeiul unor denunţiaţiuni. Adus înaintea comandamentului militar, nu numai că a documentat completa sa nevinovăţie, dar a reuşit să prezinte fapte atît de onorifice în interesul patriei, în cît autorităţile militare l'au propus M. Sale pentru o înaltă decoraţie. Nestorul preoţimii bucovinene, venerabilul protopresviter din Ceahor, Artemie Berariu, a fost chemat impreună cu fiul său înaintea comandamentului militar, bănuit fiind de tainică înţelegere cu Ruşii. Interogat cu severitate asupra acestui moment, octogenarul a răspuns: „Mă simţesc prea pe sus de orişice bănuială. Sunt Romîn bun şi am avut fericirea să vorbesc de trei ori în viaţa mea cu M. Sa Impăratul. Pentru meritele mele patriotice am fost distins de M. Sa şi sunt cavaler al ordinului Francisc Iosif". Atunci căpitanul s'a ridicat şi, salutîndu-l milităreşte, i-a mulţamit pentru deslușiri, cerîndu-i scuze.

Să ne întoarcem însă iarăşi la ştirile senzaţionale din jurnalele de preste hotare asupra ororilor din Bucovina. Care să fie izvorul şi tendinţa lor? Cei mai îndrăzneţi făuritori de ştiri senzaţionale sunt harnicii raportori şi corespondenţi, a căror valoare şi remunerare creşte în măsura ştirilor alarmante ce ştiu să aducă. Ei au răspîndit vestea că Cernăuţul e în flăcări, că Suceava e în stăpînirea Ruşilor, ce la Iţcani s'a dat o luptă decisivă între Ruşi şi Germani (!), că d. Tarangul, fostul prefect al Sucevei şi Romanului (!), a fost arestat şi multe altele asemenea năsdrăvănii. Dar să-i lăsăm pe bleţii raportori, căci aceasta li este meseria.

Mai primejdios izvor de ştiri îngrozitoare sunt însă fraţii bucovineni care au pornit de bună voie pe calea martirului naţional.

Sunt şi pe la noi de acei nenorociţi cari, în neputinţa firii lor, nu ştiu să înţeleagă că puterea neamului se manifestă înainte de toate în stăpînirea şi apărarea moşiei strămoşeşti. De obiceiu tinerii între 20—30 de ani, ei n'au hărnicia şi tăria morală să-şi isprăvească cu cinste studiile; ei părăsesc vatra părintească şi trec hotarul pentru a da ajutor fraţilor de dincolo la istovirea bugetului.

Neputîndu-se impune prin valoarea propriei lor individualităţi, ei se prezintă în aureola martirului naţional. Ei vorbesc îndureraţi de asupriri şi prigoniri nemai auzite, de schingiuiri crîncene şi executări sîngeroase, care toate i-au desmoştenit din scumpa lor ţară; fraţii Romîni din regat îl strîng la pieptul înduioşat pe martirul naţional din Bucovina, punîndu-l la sigur adăpost, iar martirul dacă este isteţ, se poate alege chiar profesor de limba germană la o înaltă şcoală militară.

Mici Polemici

Fabricantul Krupp a fost numit „doctor" al universităţii din Bonn.

Nici un alt doctor din lume n'a... ucis atîţia oameni ca dînsul cu mortiferele lui.

*

Dacă noul doctor Krupp ar prescrie reţete, garantăm că n'ar recomanda nici odată... Creosot.

*

Prizonierii germani sunt întrebuinţaţi la secarea bălţilor din Siberia,
Ca să mai uite lacurile., mazurice...

*

După un ziar din Capitală «d. D. Greceanu ar fi comunicat la Iaşi că membrii comitetului executiv din Bucureşti s'au despărţit în deplină înţelegere».

Da: s'au despărţit unii, pentru multă vreme.

*

Contingentul 917 e chemat; 918 e avertizat.

Dacă merge Europa tot aşa, pornesc soldaţii în campanie cu... biberonul.

Ştiri din străinătate

Statornicie.—Dintre socialiştii din toate ţările, numai socialiştii ruşi par a fi rămaşi statornici idealului lor. Se ştie că socialiştii statelor beligerante au devenit aliaţi ai guvernului respectiv şi adepţi ai războiului.

In Rusia însă, partidul socialist continuă aceiaşi luptă aprigă împotriva organizaţiei politice a imperiului moscovit. Intr'un răspuns adresat lui Em. Vandervelde, de către comitetul executiv al partidului muncitor socialist rus găsim următoarele rînduri caracteristice:

„Proletariatul rusesc nu poate în nici un caz şi cu nici un preţ să încheie armistiţiu cu guvernul rus, nici macar pentru un scurt timp; ci dimpotrivă, trebue să-i refuze ori ce ajutor. La noi nu poate fi vorba de a rupe cu loialitatea".

*

Humor american. — Aflăm din unele ziare că în principalele oraşe din Statele-Unite se reprezintă cu succes o revistă teatrală de actualitate, intitulată „Pătania dentistului sau sărutul unei fecioare." Autorul anonim caută să ironizeze pe Anglia inmaginată ca un doctor solitar, ocupat a scoate cîte un dinte, la momentul oportun. Aceiaşi operaţie o încearcă actualmente Anglia asupra Germaniei. Dar pătania vine din partea Franţei care — scrie autorul — va sfirşi prin o repede împăcare cu Germania, în dauna aliaţilor.

Poate că, cunoscută în amănunţime, piesa semnalată să aibă mai multă trecere.

Chestiuni scolare

Invăţămîntul secundar

Spuneam în însemnările trecute că nu toţi membrii învăţămîntului public împărtăşesc părerea pesimistă a d-lui Litzica:

„Atitudinea statului—scrie d. Ioan Botez în „Studii şi Observaţiuni» — faţă de interesul obştesc al răspîndirii în cît mai mare măsură a învăţămîntului secundar, pare provocată nu atît de-o imposibilitate materială, cît mai ales dintr'o *prejudecată neverificată şi foarte răspîndită chiar în cercurile noastre didactice.* Pare că s'au luat chiar măsuri de apărare împotriva răspîndirii învăţămîntului secundar ca împotriva unei nenorociri ce ne ameninţă. S'a hotărît prin lege că nici-o şcoală secundară nu se poate înfiinţa fără o lege specială. Şi în adevăr, deşi nevoia de înfiinţări de şcoli secundare e dovedită îndeajuns de acei aproape 2000 de copii întorşi îndărăt de la uşa şcolii secundare, *la începutul fiecărui an şcolar, totuşi de mulţi ani s'a oprit chiar şi înfiinţarea de clase divizionare*".

Dacă n'ar fi scrise ceva mai de mult, aceste din urmă rînduri, am crede că sunt rezultatul observaţiunilor făcute asupra învăţămîntului secundar iaşan, unde funcţionează şi d. Botez.

Intr'adevăr, toate insistenţele făcute pe lîngă autorităţi n'au fost urmate de un atît de modest şi firesc succes cum este înfiinţarea unei divizionare la liceu ori la unul din gimnaziile locale. Nici măcar avantagiul ce are Iaşul de a avea pe un profesor iaşan în administraţia superioară a învăţămîntului n'a putut repara neajunsul de a avea un element refractar cum este directorul actual al liceului naţional, adversar tenace al ori-cării măriri a contingentului de elevi secundari.

Dar reflecţiile menţionate nu sunt scrise pentru Iaşi, ci au o aplicaţie generală la situaţia învăţămîntului nostru secundar.

△

INFORMAŢII

Brutarii s'au prezintat din nou azi la Primărie, şi au declarat că nu sunt mulţumiţi cu preţul fixat pentru vînzarea pîinei.

Probabil că mîine va avea loc o nouă consfătuire la Primărie.

Consiliul judeţean s'a întrunit azi dimineaţă şi a continuat discuţia asupra lucrărilor curente.

Noul institut secundar de băeţi *Gh. Asachi* şi-a deschis de Luni cursurile.

Conducerea instituţiei a fost încredinţată d-lor M. Ţilenschi, director; I. Bejan subdirector şi A. Aurescu, administrator.

Aflăm cu plăcere că Duminecă 19 Octombrie a avut loc logodna d lui Const. N. Panişca, funcţionar la C. F. R., cu domnişoara Maria Cateliu.

Transmitem toate urările de fericire.

Iată mişcarea populaţiei oraşului Iaşi în cursul lunei Septembrie:

Născuţi 187 dintre care 60 evrei, restul creştini.

Decesele au fost datorite 38 gastro-enteritei, 2 febră tifoidă, 2 difterie, 6 scarlatină, 10 tuberculoză, 14 boale de inimă, 22 diaree; restul e datorit altor boale diferite. A fost şi o sinucidere.

Aflăm cu plăcere că d-ra Eleonora Toporescu şi-a trecut cu un deosebit succes examenul de fine de an al anului I de medicină.

Astăzi a sosit în localitate, venind din Paris, domnişoara Florica Ghiulea. Călătoria a făcut o în 7 zile cu trenul, prin Elveţia, Italia şi Austro-Ungaria.

Redeschiderea stagiunei teatrului naţional s'a făcut sub bune auspicii. Primele representaţii au avut un succes deosebit.

Joi se va reprezenta pentru întâia oară „O nopte furtunoasă" la care tot laşul va azista.

REZBOIUL TURCO-RUS

— Aprecierile oficiosului guvernului romîn —

In articolul directorial de astă-zi L'Independance Roumaine *se ocupă de izbucnirea războiului Turco-Rus.*

Cum acest articol reprezintă ceva din gîndul guvernului faţă de lărgirea suprafeţei războiului şi a situaţiei noastre în raport cu noua stare de lucruri, credem util a reproduce pasagiile mai importante din acest articol.

Vorbind despre credinţa exprimată de unele ziare că cele întîmplate ar fi datorite acţiunei personale a lui Enver-Paşa şi a ofiţerilor germani, oficiosul guvernului romîn spune:

„Dar puţin importă legenda; fără îndoială că intrarea turcilor în dansul infernal a fost o lovitură abilă a diplomaţiei germane. In stadiul în care se găsesc lucrurile, ar părea zadarnic să căutăm dacă Enver-Paşa a forţat efectiv mîna Padişahului. Probabil că nu fără voia Porţei o armată turcă de 700.000 oameni a fost concentrată în lunele din urmă şi nu s'ar putea susţine serios că armata a fost strînsă numai pentru a pretinde insulele de la Greci".

Vorbind apoi despre consecinţele intrărei în acţiune a Turciei, L'Independance *scrie:*

„Se scontase atît de mult o intrare în acţiune a Turciei încît un ziar persan a putut scrie, nu de mult, cele ce urmează;

«Dacă se are în vedere — scria *Hablulmatin*, ziar persan apărînd la Calcuta — că Germania a vîndut Turciei, în această împrejurare critică, două din cele mai bune vase ale sale, trebue să se recunoască faptul că ea atrage spre dînsa nu numai pe otomani, ci pe musulmanii din lumea întreagă. Turcia, care are în lumea islamică o influenţă nelimitată, nu va uita această conduită..." Urmează un sinistru tablou al opresiunei franceze, engleze şi ruseşti în Maroc, Algeria, Egipt, Persia, Turkestan, Caucaz şi Indii.

Intrarea Turciei în campanie va pune în mişcare toată această lume? Chiar în cazul în care ameninţarea unei desfăşurări a drapelului verde al profetului nu se va realiza, încă gestul Turciei ar fi supărător pentru Anglia în primul rînd, căci Rusia n'ar putea fi prea periculos rînită în Caucaz Turcii ameninţă să făcă în sens invers expediţia lui Bonaparte contra St. Jean d'Acre, concentrîndu-se în Palestina pentru a merge la Port-Said şi Suez, prin deşertul Tib, în peninsula Sinai. Anglia va fi constrînsă să detaşeze regimente pentru a se menţine în Egipt, unde se află nervul său vital, pentru a-şi păstra canalul de Suez, calea ce duce la imperiul Indiilor unde, dacă mahomedanii s'ar mişca, nici populaţia brahmană poate n'ar rămîne nepăsătoare.

Dar Balcanii, în cazul unui război?

In toate timpurile este ingrozitor de profet şi astăzi mai mult de cît ori cînd. Dacă Poarta n'ar ţinti insulele Arhipelagului, pare că Grecia n'ar ieşi din neutralitate. Bulgaria nu va voi să provoace St. Petersburg, aruncîndu se asupra Serbiei; de altfel ea nu încetează să-şi proclame intenţia de a rămîne în expectativă. Astfel că, pentru moment şi pînă la probă contrarie este motiv a nădăjdui că războiul ruso-turc nu va avea contra loviturăi în peninsula Balcanică."

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Sidoli, ce se reprezintă astă-seară Marţi:

„Ca vulturii" (Les vautours humains). Extraordinară şi senzaţională desfăşurare, emoţionante scene, uimitoare peripeţii. Spectatorii azistă la o adevărată luptă de aeroplane în văzduh. Două acte mari.

Amor şi sărăcie, scene foarte humoristice.

Eroina de la 1864, splendid epizod războinic.

Marina franceză, interesante scene şi vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri:

Max Linder şi soacra, comedie hilariantă în 2 părţi, interpretată de simpaticul humorist parizian.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se inscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie incluziv. După această dată nu se mai primeşte nici o inscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secţia I prin o petiţie fără timbru adresată Primului Preşedinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naţionalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanţa de plata contribuţiei.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 şi 7 p. m. unde d-nii avocaţi *S. P. Georgescu, C. Jornescu şi G. Dornescu, delegaţi ai Clubului, vor fi la dispoziţia lor.*

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	5.60	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	»
Unt proaspăt pentru gătit	2.80	»
Brînză de burduf, de munte	3.00	»
Caşcaval de Penteleu	3.00	»
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	»
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	»
Grăsime de porc topită	2.00	»
Brînză de Brăila	2—	»
Ouă proaspete	8—	»

Criza politica din Italia

— Tot d. Salandra va forma noul guvern —

Roma.—„Giornale d'Italia" într'un articol intitulat „Concordia" zice:

Criza care menţine va trebui tranşata cu vederi largi şi cu mare iuţeală.

Ţara parlamentară o atitudine liniştită şi increzătoare în favoarea d-lui Salandra, va da şi acum acelaş spectacol de seninătate şi unitate.

Mandatul de a constitui cabinetul va fi dat d-lui Salandra.

Trebue să se constituiască un guvern puternic, conştient şi luminat. Concordia este prin garanţia supremă a interesului patriei.

Purtarea civilizata a Germanilor

Sofia.—Agenţia bulgară spune că corespondentul ziarului „TIMES" constată, în raportul său despre teatrul de războiu oriental, că germanii în localităţile ce le-a vizitat ziaristul, n'au comis nici o violare de lege, locuitorii n'au fost terorizaţi, casele sînt intacte.

*

Medicul danez Thorson, vorbind în „Berlinske Tidende" despre instituţiile sanitare germane de războiu, constată că toţi răniţii amici ca şi inamici sînt îngrijiţi şi trataţi la fel. Autorul închee spunând:

„O naţiune care tratează pe răniţii inamici aşa cum face Germania, nu poate fi numită barbară" (Agenţia Bulgară).

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Austriacii progresează

Viena.—Comunicatul oficial din 2 Noembrie, ora 12 din zi. Luptele în Polonia rusă continuă. In lupta de pe San ruşii au avut pierderi mari. In Special lîngă Rozvadov am făcut 400 prizonieri şi am luat trei tunuri-revolver.

La sud de Stary Sambor am făcut 400 prizonieri.

Atît aici cît şi la nord-est de Turca, ofensiva noastră a făcut progrese.

Scufundarea unui contratorpilor francez

Paris.—Ministrul de marină francez anunţă, că crucişătorul german „Emden" în timpul cînd atacase crucişătorul rus „Zemcing" a fost la rîndul său atacat de contratorpilorul francez „Mosquette".

Lupta a fost însă inegală şi vasul francez a fost scufundat; echipagiul a fost salvat de vasul Emden".

Avântul tirolezilor pentru Austro-Ungaria

Viena. — „Reischspost" află din Tirol: Ca dovadă a entuziasmului războinic al tirolerilor, care au avut pierderi atît de mari acum cîte-va zile; este faptul constatat că după plecarea unui batalion de vînători imperiali tirolezi, s'a observat că efectivul era cu 70 oameni în plus. Aceştia se strecuraseră pe furiş printre cei înrolaţi, ca să poată pleca la război.

Razboi între Albania şi Muntenegru

— Albanezii au năvălit în Muntenegru —

Cetinge 2 | 11. — Albanezii înarmaţi avînd şi două tunuri de munte, sub conducerea lui Bairam Ţura, Iza Roletinat şi ofiţeri austriaci travestiţi, au atacat pe muntenegreni în spre Djakova.

Trupele muntenegrene erau în mic număr pe acolo şi albanezii au pătruns adînc în teritorul muntenegrean Dar trupele muntenegrene venind în ajutor, au pus pe fugă pe albanezi, lutndu-le două tunuri şi urmărindu-i dincolo de graniţă.

Austro-Ungarii sînt sub proprie comanda

Viena.—Ştirea ziarului «Times» afirmînd că generali germani ar fi luat comanda supremă a armatelor austro-ungare, este atît de falşă, ca şi ştirea aceluiaşi ziar afirmînd demisia generalului Conrad von Hötzendorf.

Nunta de argint a suveranilor Greciei

Atena. — Ştirile din Salonic spun că nunta de argint a suveranilor Greciei a fost celebrată cu cel mai mare entuziasm în toată Macedonia şi în special la Cavala şi Salonic.

Turcia este în legitima apărare

Constantinopol 1 | 11.— Ziarele inspirate recunosc toate incidentele şi se silesc să arate că Turcia era în legitimă apărare şi nu dînsa va declara întâi războiul. Dacă războiul se voeşte cu ori ce preţ. Turcia nu-l va evita.

Turcii au declarat războiul sfînt împotriva triplei înţelegeri

Viena.—Un personagiu sigur a declarat următoarele ziarului „Lokalanzeiger":

„Prin începerea ostilităţilor în ziua de sărbătoare a Bairamului, Padişahul a anunţat că Turcia a inaugurat războiul sfînt al tuturor mahomedanilor.

Acesta a fost semnalul către toţi credincioşii, să înceapă lupta contra duşmanului de moarte moscovitul şi contra francezilor şi englezilor.

Osmanlii au aceiaşi întreagă convingere de a învinge, pe care o au şi germanii şi austro-ungari.".

Austriacii înaintează în Serbia

— Sârbii au fost înfrînţi —

Viena.—Oficial—Succesele repurtate de trupele noastre, care au pătruns în Macsva trecând dincolo de obstacolele naturale şi artificiale puse de sârbi şi au izbutit să facă o spărtură în aceste întăriri, s'au continuat şi astăzi. Cu toată apararea disperată a sârbilor şi deşi Macsva este parte băltoasă şi oferă dificultăţi pentru trecerea de trupe, totuşi înaintarea noastră a continuat şi astăzi la Sâba şi Drina şi am luat localităţile Cenabbara, Banovopoli, Rodencovici, Glusci şi Abunovici.

Comunicat oficial rus

Petrograd 2 | 11.—Comunicat oficial.—Pe frontul Prusiei orientale, trupele noastre au respins atacurile germane îndreptate contra localităţiii Vladislavov, gonindu-i de pe linia de răsărit a pădurei Romitem. Noi am înaintat la nord de lacul Raigorod.

Dincolo de Vistula, ofensiva noastră a continuat fără piedică şi numai în regiunea Opatovo, austriacii au încercat să ni se împotrivească cu forţe considerabile, dar au fost respinşi dincolo de Opatotka. Austriacii ocupă poziţiuni întărite în Galiţia, pe malul stâng al apei San. Trupele noastre au pătruns în satul Mizkodupa. O luptă sîngeroasă a avut loc.

Pe restul frontului nici o schimbare esenţială n'a avut loc.

Din Sobrânie

Sofia,—La şedinţa de azi a Sobraniei, şeful socialiştilor a adresat d-lui Radaslaoff o interpelare cu privire la situaţia Bulgariei faţă de războiul european.

D. Radoslavoff a cerut un răgaz de cîte-va zile, ceia ce Sobrania a admis.

D. de Giers la palat

Bucureşti.—D. de Giers, ambasadorul Rusiei la Constantinopole, va fi primit astăzi la ora 4, în audienţă de M. S. Regele Ferdinand.

Plecarea d-lui Maiorescu

Bucureşti.—D. Titu Maiorescu a decis să renunţe definitiv la politică şi să se stabilească în streinătate,

Bătrînul om de stat a şi vîndut casa sa din Capitală şi a donat vasta sa bibliotecă Academiei romîne.

Austriacii anunţă succese în Bucovina

— Retragerea ruşilor este periclitată —

Viena.—Ziarele spun: O mare parte din ruşii care au părăsit Cernăuţul au mers spre vest, pe malul stîng al Prutului, în spre Galiţia.

Ruşii bătuţi lîngă Zalucse de noi, s'au întors înapoi ca să ajungă la Noua Suliţă rusă. Dat fiind că între timp trupele noastre au ocupat malul drept al Prutului, la est de Cernăuţi, retragerea a devenit foarte periculoasă pentru ruşi.

Comandantul trupelor ruseşti a cerut, Lunea trecută, predarea Cernăuţilor, ceea ce s'a refuzat. De aceea Marţi a început bombardarea violentă. Vr'o 50 şrapnele au căzut la vest de Cernăuţi, fără a pricinui pagube.

Cînd cîte-va sute de cazaci au sosit din trecătoarea Zucska, tunurile noastre le-au pricinuit mari pierderi, silind pe duşman să se retragă.

Mercuri şi Joi a fost aclamie. Vineri lupta a reînceput. Trupele noastre au primit întăriri, au trecut Prutul gonind pe ruşi şi am făcut numeroşi prizonieri.

Ora 3 d. a.

Războiul ruso-turc

— D. Sasonoff declară că tratative de pace nu mai încap —

Petrograd. — Ministrul Turciei d. Mahreidi, cu personalul legaţiei a părăsit Petrogradul, via Finlanda.

*

Petrograd. — La legaţiunea Persiei, se declară că zvonurile răspîndite de presa rusă despre o alianţă turco-persană sunt lipsite de temei şi tendenţioase.

Tiflis.—Ordinul imperial către armata din Caucazia spune:

„Din cauza atacului turcilor pe litorarul rusesc şi în contra vaselor din flota Mărei Negre, împaratul a ordonat armatei din Caucazia să treacă hotarul şi să atace pe turci".

Populaţia a făcut mari manifestaţiuni de simpatie în faţa palatului locotenentului imperial.

După ultimele ştiri, foarte mulţi soldaţi turci dezertează şi trec în Transcaucazia.

Petrograd. Insărcinatul de afaceri al Turciei, a celit d lui Sasonoff o depeşă primită de la Marele Vizir.

Această telegramă glăsueşte astfel:

„Transmiteţi ministrului de externe profundele noastre regrete, cu ocazia ruperei bunelor relaţiuni, dintre ambele ţări, din cauza actului ostil al flotei ruseşti.

Puteţi asigura pe guvernul imperial rus, că Turcia nu va lipsi de a da soluţia potrivită chestiunei, şi va impedeca pe viitor reproducerea unor asemenea fapte şi chiar de pe acuma, guvernul otoman este decis să interzică flotei sale de a eşi în Marea Neagră, cu speranţa că flota rusă nu va încrucişa în litoralul nostru. Sper că guvernul imperial va da dovadă de acelaşi spirit de conciliaţiune, de care este animat guvernul otoman.

D. Sasonoff a răspuns că acum este prea tîrziu. Guvernul otoman trebuia să înceapă prin expulzarea funcţionarilor armatei germane. Dar astăzi, faţă cu perderile suferite este prea tîrziu. D. Sasonoff a invitat pe d. Mahreidi să-şi retragă paşapoartele chiar a doua zi.

Un comunicat francez

Petrograd.—Agenţia Havas comunică din Paris, cu data de 2 Noembrie:

„La aripa stîngă, ofensiva a fost reluată eri tot aşa de violentă în Belgia şi în nordul Franţei, mai ales la Dixmunde, unde cu toate atacurile şi contra-atacurile germane, noi am progresat uşor pe tot frontul, afară de Mezina.

La centru, în regiunea Aisne am progresat uşor, spre Tratischon, în regiunea pădurilor Aigle, în unele părţi ale ţărmului drept al Aisnei şi între pădurile Aigle şi Soissons.

In Pont-Wailly atacurile îndreptate contra noastră, în regiunea de pe ţărmul drept, au eşuat. Mai multe atacuri de noapte pe înălţimele drumului Damelor, au eşuat de asemenea.

In regiunea Reims, între Argonne si Meusa şi spre est s'a constatat eri o reluare a activităţei artileriei grele germane. ale căreia bombardament a produs unele rezultate apreciabile.

La aripa dreaptă reluarea ofensivei germane spre Nouy a fost respinsă. In Vosges am ocupat trecătoarea Sf. Maria, unde am ocupat poziţiunile din care artileria germană a bombardat Saint-du-Dieu.

De închiriat *un apartament compus din 5 odăi spaţioase, nou zugrăvite, antret, camară, bucătărie şi toate atenansele. Instalaţie de lumină electrică. Stradela Sf. Andrei (colţ cu Palat).*
A se adresa în curte la proprietar.

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

Caut gazdă *bună în familie onorabilă pentru doi elevi secundari.*
Oferte la ziar sub „Gazdă".

De Inchiriet *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*
A se adresa strada Curalari No. 3.

Casă onorabilă *primeşte elevi în gazdă, îngrijire părinţească şi pot avea preparaţii la limbele germană şi franceză.*
A se adresa str. Trei-Erachi 10. Loco.

De Inchiriat *In str. Lăpuşneanu 21 una magazie în faţă cu odaia alăturea, foarte proprie pentru un Birou etc.*
A se adresa d. dr. S. Konya proprietar.

PLANTAŢII

Pomi fructiferi, copaci, diferite flori şi plante viguroase pentru plantaţii, furnizează prompt la cerere şi cu preţuri foarte avantagioase:

Grădinăria Prinţului de Schönburg Waldenburg
Com. Fintînelele prin Bacău
Cataloage la cerere 2804—3

Caut *lecţiuni de germană la domiciliu sau într'un institut particulac în provincie.*
Informaţiuni la ziar sub A. Z.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De închiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

Curs primar şi secundar

se predă conştiincios la domiciliu sau acasă.
Informaţiuni stradu Sft. Teodor No. 40.

Studentă *prepară elevi curs primar şi secundar*
A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.

Clinica Veterinară
Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi
DIRECŢIA
Dr. D. BUZENCHI
Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.
Se primesc animale bolnave în pensiune: animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.
Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).
Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti.*

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*
Se admit mijlocitori.

Casele Schnürer
STRADA STEFAN CEL MARE
De închiriat
Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.
A se adresa la proprietar în curte.

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea*
2 prăvălii *de inchiriat de la Sft. Dumitru.*
A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2310. — Joi 23 Oct. 1914

REZBOIUL

Timpurile de liniște și odihnă n'au sosit încă. Și astăzi încă așteptăm știrile de pe cîmpurile de războiu. Și astăzi ne îngrămădim încă pe la ferestrele redacțiunilor de ziare, ca să citim anunțarea unei victorii din partea de unde am dori să vie și să ne anunțe succese.

Și astfel evident este că încă nu știm ce va aduce ziua de mîine. De aceia atențiunea noastră a tuturor stă îndreptată către armată.

Cu toții ne întrebăm îngrijorați: cu armata cum stăm? Avem numărul de soldați valizi cît trebue să avem la un popor de peste 7 milioane? Și se știe că sub acest raport ar trebui să înrolăm cel puțin un procent de 10 la sută.

Avem apoi armata bine echipată? Sunt haine suficiente, mai ales pentru iarnă? Avem munițiuni? Serviciul sanitar militar este aprovizionat cu tot ce trebue?

Noi continuăm a crede că expediția de anul trecut din Bulgaria, a arătat în mod suficient toate lipsurile unei armate în campanie.

E drept că a fost o campanie de vară, dar nu însemnează că dacă ea a putut fi ceva mai ușoară, n'au fost greutăți și lipsuri.

Se știe de altfel că după ce a încetat campania din Bulgaria, a început aici în țară, una a presii, în care s'au desfășurat toate neajunsurile întîmpinate atunci. Și ne place a crede că în loc înalt s'a ținut samă de tot ce nu avea caracter personal, ci era spus cu dor de a servi la îndreptări.

Anul acesta, aceiași ofițeri cari au condus trupele noastre în Bulgaria, stau la aceleași posturi. Contingentele aduse de școalele militare sunt prea neînsemnate, ca să fi putut schimba fizionomia armatei noastre. Cei mici trebue ascultați; ei au văzut și știu multe. Am credința că fie care ofițer ș'a dat samă perfect de starea sufletească și materială a unității ce comanda și le-a adus la cunoștința superiorilor. Nu se va mai putea zice că s'au ivit întîmplări neprevăzute, că armata noastră e nouă, n'a dat pept cu dușmanul. Campania din anul trecut a avut caracterul unui adevărat războiu, mai puțin luptele, deci distrugerea munițiunei și moartea soldaților în foc, deci avem armata încercată.

Și zic toate acestea pentru că noi simțim că grea răspundere vor avea acei ce vor zice că a sosit momentul a intra în campanie, că trebue să intrăm, dar nu vor fi prevăzut totul și chiar *victoria*.

Dacă imediat după campania din Bulgaria, n'am putut, sau am mai amînat luarea măsurilor de îndreptare, în schimb am avut acum, cînd alții se luptă, destul timp pentru ele.

Nu vom putea însă în deajuns repeta că în fața primejdiei, în fața tributului de sînge toți trebue să fim egali. Știm că sunt mulți, foarte mulți acei cari îmboldiți de sentimentul patriotic, nu se vor da îndărăt de la împlinirea datoriei lor, nu vor cerca să transgreseze acea egalitate.

Este însă și o minoritate respectabilă, care caută să-și facă situațiunea cît mai ușoară, care vrea să ia parte la cîștigarea unei bătălii, **dar mai de departe.**

Se știe ce s'a întîmplat cînd am trecut în Bulgaria. Se știe apoi, că în momentul cînd eram pe punctul de a lua o atitudine mai țanțoșă, cînd ne despărțiau cîte-va zile de intrarea în campanie, aceleași neajunsuri s'au produs.

Actul de energie al guvernului, care a destituit pe prefectul de Prahova, ne-a edificat asupra acestui punct, și ne-a arătat că răul era mai mare chiar de cît ni-l închipuiam noi. Nu s'ar fi recurs de sigur, la o măsură așa de extremă, dacă n'ar fi fost primejdie la mijloc. Dar de asemenea defecte nu suferim numai noi. Războiul actual a deschis ochii guvernanților și de prin alte țări. Francezii se par a suferi mai mult din această pricină. Ei au luat o măsură de revizuire generală a înrolărilor, chemînd în servicii active pe toți cei valizi, cari au putut scăpa în vreme de pace, de vigoarea legilor de recrutare. In această privință e instructivă scrisoarea d-lui *E. Clémental*, fost ministru, adresată actualului ministru de războiu francez, publicată în „Le Journal" din 3 Octombre stil nou 1914.

Din ea extragem cîteva pasagii. Astfel, referindu-se la deciziunea ministrului de războiu, d. Clémental zice ce trebuie să se recomande doctorilor *„ca să claseze în serviciile armate pe toți cei apți a face războiul și în serviciile auxiliare, pe toți cei ce sunt apți la un serviciu sedentar oare care; să nu fie reformați de cît oamenii absolut imobilizabili."*

Apoi adaogă: „In fine, veți da o probă de fermitate și spirit hotărît, care v'a cîștigat încrederea armatei și a țării, *ordonînd înlocuirea imediată, fără vr'o escepțiune, afară de cazul de inaptitudine fizică legal constantă, a întregului personal sedentar*, biurouri, comisiuni de aprovizionare, infirmieri a spitalelor din lăuntru, plantoane, ordonanțele ofițerilor menținuți în garnizoană, conducători de automobile afectate la servicii, ofițerii sedentari și toți indisponibilii din diversele administrații, cari pot fi înlocuiți fără a opri serviciile, *prin oameni neapți a face războiul.*"

Și aceste cuvinte ale unui fost ministru francez, merită a ne face să medităm mult și noi asupra lor.

V. I. Radu

Mici Polemici

Succesul Germaniei ar fi trebuit să aibă un substrat aritmetic: 42 c. m. Cu toate aceste mulți încep a crede că Germania și-a greșit... socoteala.

*

Ce este ediția a doua a unei gazete cotidiane?

— Acea care desminte pe cea dintăia.

*

Cernăuțul ci-că e bombardat și de ruși și de austriaci.

Cernăuțenii sunt cei mai norocoși... muritori.

*

Două lucruri sunt, la noi în Iași, în permanență deranjate: apa și telefonul.

*

O culme: să se plîngă o telefonistă că e... deranjată.

*

I-a răsărit o lumină nouă Germaniei pe orizont: semi-luna roșie.

*

Ce tot ni se vorbește de recordare pentru apa de Timișești.

Nu ține ea oare... recordul stagnărei?

OAMENI ȘI LUCRURI

Scrisori postume

Defunctul Moruzzi, scriitorul pe care l'au pierdut iașanii acum cîteva zile, era o interesantă figură a Iașului de eri. Ce vrîstă avea?

Cu data de 15 Octombrie 1910, ne scria următoarele:

„...Urmăresc cu cel mai viu interes frumoasele d-tră *Scrisori din Iași*, publicate în ziarul *Ordinea* și unde citați mai multe pasaje din cartea mea *Instrăinații*. Din nenorocire, nefiind abonat, sînt unele care-mi scapă din vedere, precum s'a întîmplat cu aceia care a *precedat* scrisoarea din 7 Octombrie. Regret cu atît mai mult că nu o posed, unde pare că vorbiați în ea despre evenimentele din 3 April 1866.

In privința însă a ultimei d-tră scrisori, permiteți mi, domnul meu, a vă arăta aicea niște mici erori, și de fapt, și de persoane; scăpări de vedere cu atît mai scuzabile, că epoca aceasta nu a trecut încă pe deplin în domeniul Istoriei:

1) Bine voiți, vă rog, a consulta pe istoricii noștri cei mai de seamă, ca D. Xenopol și mai recent D. Iorga (Unirea Principatelor), pentru a vă convinge că nu în casele Caimacanului Vogoridi s'a putut lucra *mult pentru unire*. Din potrivă: acolo s'a lucrat pînă și pentru zădărnicirea alegerilor la divanul ad hoc, fapt care i a adus Caimacanului și mazilirea, fiind înlocuit prin Căimăcănia de trei. (Ștefan Catargiu, Vasile Sturdza și Anastasie Panu).

2) Neculai Roznovanu, cu toate că era coborîtor de Domn, nici o dată, nici el nici tatăl său Vestiernicul, nici bunul său, care se iscălea Iordache Ruset Roznovanu, nu și-au dat titlul de „Prinț" după cum fac mulți astăzi, care fără de nici un strămoș, se prințuiesc prin otelurile din străinătate și prin ziarul „Fremdenblatt" din Viena. Că o fi rîvnit la titlul de Prinț și Domnitor chiar, la 3 Aprilie 1867, se prea poate; dar era, oare cum, îndrituit la aceasta, într'o vreme unde, cum am mai spus-o, nimenea nu credea, în Iași, la candidaturele Contelui de Flandra și a Prințului Carol de Hohenzollern. Mișcarea din acea nenorocită zi, a fost pricinuită deci de teama să nu să se impuie Moldovei, un Domn Muntean.

Toate acestea aparțin Istoriei, după cum spuneți foarte bine, și iată, deci, pentru erorile istorice și de fapt

Să venim acum la erorile de persoane: Este în totdeauna o lipsă de cavalerism, a dărui unei dame mai multe decenii de cît arată extractul ei de naștere. D-tră, socoateți pe d-na X (fiinea Caimacanului N. V.) de martoră a unor timpuri, pe cînd d-nei se juca încă cu păpușile; și anume pe cînd „prințul" Neculai R., (viitorul ei soț, dar pe care nici nu-l cunoștea încă), juca un rol în *epizodul revoluționar proiectat și parte executat*, în ziua de 3 Aprilie 1866. D-na X s'a căsătorit cu Neculai R. în 1875, adică cu 9 ani în urma acelor evenimente. Pe atuncea N. Roznovanu, departe de a rîvni la tron, avea *rang de Dorobanț* după vorba nemuritorului Alexandri; iar cu doi ani în urmă, lăsîndu-și mama, soția și copiii, înfruntă gloanțele turcești la Grivița, dovedind prin aceasta că-și iubea țara ca oricare Romîn vrednic și poate mai mult ca ori care! D-na X e cu mult mai tînără decît mine; iar eu bătrînul de astăzi, nu împlinisem încă 16 ani la 3 Aprilie 1866!".

Ținînd seama de această din urmă indicație, descendentul Moruzeștilor basarabeni ar fi murit în vrîstă numai de 68 de ani, iar nu de 75, cum au afirmat biografii postumi în ziare și cuvîntări.

Afară dacă, din sentiment de cavalerism și ca să ne convingă că d na X e încă și mai tînără de cum reieșia din cronica noastră, a renunțat la cîți-va din anii săi proprii.

Rodion

INFORMAȚII

Toate secțiile spitalului central au fost redeschise, însă din motive de economie, numărul paturilor a fost redus la spitale.

IN CHESTIA FĂINEI.—Comisiunea numită pentru a se pronunța asupra prețului făinei și compusă din d-nii Al. N. Gane, M. Gheorghiade, Eugen Miclescu și M. Klepper s'a întrunit azi dimineață la primărie, sub președinția d-lui Gh. Mîrzescu, primarul orașului.

După o discuție, s'a recunoscut că morarii au dreptul să urce astăzi prețul făinei și în consecință s'a admis că ei pot vinde cu 34 lei suta de kgr. de făină de calitatea a 5-a și 30 lei suta de kgr făină de calitatea 6 jum.

Față cu această urcare, s'a admis ca și brutarii să urce prețul pînei, vînzînd cu 32 jum. bani kgr.

In ceia ce privește specula ce se face cu acapararea grîului și a făinei, s'a hotărît a se atrage atențiunea guvernului în această privință.

Brutarii au acceptat numai provizoriu măsura luată de administrația comunală, ei nefiind mulțumiți cu prețul fixat.

O sinucidere.—Azi dimineață, Ion Cervinschi, din strada Morilor 43, sosind acasă într'o stare complectă de beție, se desbrăcă, se unse cu gaz peste tot și își dădu singur foc.

La țipetele desperate ce scoase apoi, alergară vecinii, cari după ce stinseră focul, ajutară ca nenorocitul să fie transportat la spital. Starea lui Cervinschi este foarte gravă.

Reamintim că mîne seară, Joi, se va eprezenta la teatrul național «O noapte furtunoasă» opera măiastră a marelui Caragiali. Nu ne îndoim că tot Iașul cult va căuta să aziste la această festivitate artistică.

Suntem rugați din partea mai multor membri ai societății locale «Mica Filantropie» să întrebăm ce a devenit zisa societate și dacă s'a dizolvat în folosul cui s'a destinat avutul ei.

In ultima sa circulară către medicii de oraș d. dr. Sion, pe baza observațiilor ce a făcut în călătoria peste hotar arată că nicăiri nu se acordă publicului atîtea consultații și medicamente gratuite ca la noi.

Școlare. — Ministerul face cunoscut că examenul de înaintare a învățătorilor la gradul de institutor, ce trebuia să aibă loc la 1 Noembrie 1914, a fost amînat pentru ziua de 25 Ianuar 1915 aceasta din cauză că cea mai mare parte a învățătorilor înscriși pentru acest examen au fost concentrați.

— S'a acordat D-nei Natalia Gh Vasiliu instit. în Tg. Pașcani un concediu de 6 luni pînă la 1 April 1915, cînd va fi scoasă la pensie, împlinind 35 ani de serviciu. Va fi suplinită prin d-ra Aneta Simionovici ajutoare învățătoare.

— De oare ce la șc. băeți din Tg. Frumos, în cl. I-a e o suprapopulație școlară, Ministerul a admis ca un număr de 20 elevi să fie trecuți la cl. I a a șc. de fete, unde populația școlară e mică.

— S'a admis a funcționa cîte o șc. de adulți pe lîngă următoarele școli: Lunca și Cernești-Botoșani; Văleni-Roman; Slobozia și Lungani-Iași.

— S'a aprobat d-rei Profira Trăteanu de a preda gimnastica la șc. fete „Regina Elisabeta" din Iași și d-rei Zoe Florescu la șc. de fete „Carmen Sylva" Iași, clasele I-a și a II-a.

— S'au numit suplinitori în jud. Dorohoi: Gh. Botoșeneanu la Havîrna postul IV-lea, V. Enăchiuc la Lunca-Molnița, I. Loghin la Ichimeni, I. Ciopron la Mitoc.

— S'au numit suplinitori în județul Vaslui pe I. Octombrie: Anton Vrînceanu la Scînteia, Emil Vuza la Cănești, Lucreția Toporăscu la Scheia p. II, Eliza Ibănescu la Bîcu, Adam Const.-Țibana, Olimpia Botez—Căzănești, Gheorghescu Eugen—Oșești, Const. Trifan—Grajdiuri postul I, Iorgu Buhăescu grajdiuri postul II, Preot M. Lapteș—Tătăreni, Elena Pașcanu—Fereşti postul II, N. Burghelea-Zizinca, Antoneta Dorin—Deleni post. III.

Școala de băeți No. 8 a fost închisă pe 5 zile, pentru dezinfectare.

S'a înființat o nouă grădină de copii în Țicău. Deasemenea s'a mai înființat un post al 2-lea la școala Al. Mavrocordat din localitate.

Amîndouă aceste școli sunt puse sub îngrijirea societății ortodoxe a femeilor romîne.

Sîmbătă 8 Noembrie c., d. dr. L. Ghelerter, va ține o conferință publică la sediul societății „Unirea" a lucrătorilor tipografi, tratînd despre: Bolile profesionale.

Inceputul la 8 jum. seara.

Consiliul comunal a fost convocat în ședință extraordinară pentru mîine, la orele 4 după prînz. La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primește nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secția I prin o petiție fără timbru adresată Primului Președinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naționalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanța de plata contribuției.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 și 7 p. m. unde d-nii avocați *S. P. Georgescu, C. Jornescu și G. Dornescu, delegați ai Clubului, vor fi la dispoziția lor.*

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Delicios unt p. masă și cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Bră ila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găsește must dulce și uvi nou de calități superioare.

Primim următoarele, din partea consulatului german din localitate:

Subsemnatul Consul general german este autorizat oficial a desminți raportul unui jurnal francez asupra pretinselor 10 condițiuni de pace impuse Franței de către Germania, reprodus ieri de unele ziare din localitate ca niște invențiuni copilărești.

WEBER

Iași 4 Noembrie | 22 Octomb. 1914

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-seară Mercuri:

Miss Edith și Furtul colierului, extraordinară și senzațională desfășurare detectivă după romanul autorului francez Volnis. Film parizian de mare artă în 2 acte mari. Cei mai de seamă artiști ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Max Linder și soacra, comedie hilariantă în 2 părți, interpretată de simpaticul humorist parizian, Max Linder, înainte de izbucnirea războiului.

Rîul Fuji, (Japonia), interesante scene și vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri.

Sîmbătă 25 Octombrie două matineuri (3 și 5 ore) și reprezentație serală.

La spitalul Sf. Spiridon rămîn vacante două posturi de medic secundar al d-lui dr. Vrînceanu la chirurgie și al dr. Erbiceanu la medicină internă.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

A se adresa la Iași, str. Toma Cozma 5 bis.

Comunicat oficial

Telegramă oficială din Berlin primită de consulatul german din Iași:

Berlin.—Marele cartier general, 3 Nov. amiază—Inundațiile la sud de Nieuport exclud orice operațiuni în aceste regiuni, a căror ținuturi sunt nimicite pe un timp îndelungat. Sunt părți unde apa stă în înălțimea unui om. Trupele noastre au putut fi scoase din regiunea inundată fără ca să pierdem măcar un om, nici cai, tunuri și care. Atacul nostru asupra Ypresului progresează. Peste 2300 prizonieri, în cea mai mare parte englezi, au fost făcuți și mai multe mitraliere capturate. In regiunea de la vest de Roye au avut loc lupte înverșunate, cari au cauzat mari perderi ambelor părți dar care n'au adus o schimbare în situația de acolo. La o luptă într'un sat s'au constatat în urmă cîteva sute de absenți și iipsa a două tunuri. Frumoase succese au avut atacurile noastre la fluviul Aissne la est de Soissons, unde trupele noastre în nepăsarea contra atacului foarte violent au luat prin asalt în stăpînire Chovonne și Souph, făcînd peste 1000 francezi prizonieri și capturînd 4 mitraliere și 3 tunuri. Lîngă catedrala din Soissons francezii au postat o baterie grea, al cărei observator a putut fi recunoscut pe turnul catedralei. Consecințele unui asemenea procedeu, devenit sistem, sunt vădite. In parte francezii au purtat mantale și coifuri germane. In Vosgi, aproape de Marhinh un atac al francezilor a fost respins, iar trupele noastre au trecut în ofensivă.

In răsărit operațiunile sunt în desvoltare. Intălniri nu au avut loc. Pentru luarea unui pod deja pregătit ca să fie asvîrlit în aer, rușii au împins înaintea lor (primul corp siberian), poporație civilă.

Comunicat austro-ungar

Viena 3.—Comunicat oficial.—In Polonia rusă forțele noastre, după ce au forțat o puternică armată inamică a se desfășura, au întrerupt luptele de la Lisagora spre a continua mișcările ordonate, după luptele din fața Ivangorodului.

Situațiunea în Galiția este neschimbată.

2500 prizonieri au sosit până acum, luați în luptele din ultimele zile la sud de Stari-Sambor și la nord-est de Turca.

Ieri dimineața, husarii au surprins, lîngă Nibnic, în valea Strii, o coloană inamică de muniții și au capturat multe care pline cu munițiuni de artilerie.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No 46 —

AVIZ

Se aduce la cunoștința generală că astăzi s'au perdut în drumul spre Administrația Financiară următoarele cupoane de Rentă Amortibilă 4 la sută 1905 convertită de Octombrie 1914:

N-rele: 106673, 107085, 118128, 125014 127679, 131361, 132248, 136362, 139260 | 62, 139272 | 73 141662, 148928 | 30 154917. 156518, 156588 | 91, 158309, 160493 | 94, 171247, 173328-29. 174774 183038, 315001, 318815, 323256 | 63, 324598 | 99, 337903, 340092, 342726, 342738, 346479—81, 352524 | 25, 354794, 357138, 357215 359600, 361023 | 25, 366652, 387336 | 37, 387346 387347, 388049.

Persoanele cărora li s'ar prezinta spre negociare aceste cupoane, sunt rugate a ne aviza imediat și a le considera anulate provizor pînă la anularea definitivă prin „Monitorul Oficial".

Banca Iașilor

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Victoria austriacilor din Macva

— Austriacii au cucerit Sabac —

Viena 3. — Comunicatul oficial din 3 | 11 zice:

Succesul ce am repurtat în Macva nu poate fi apreciat de cît acum.

Armata a doua sîrbă, a generalului Stepa Stepanovici, avînd 4—5 divizii, n'a putut scăpa decît printr'o retragere grăbnică, dintr'o situație primejdioasă, părăsind proviziuni de tot felul, fără a opune rezistență.

Inamicul s'a retras dintr'o dată în terenul muntos situat la sud de Sabac unde a opus o rezistență crîncenă, însă zadarnică.

Sabac a fost luat de trupele noastre, în noaptea de 1 spre 2 Noembrie.

Imparateasa Germaniei vizitează rîniții

Berlin 3,—Impărăteasa a vizitat, în zilele din urmă, spitalele din Breslau, Possen și Konigsberg.

Ieri împărăteasa a vizitat spitalul instalat în localul sindicatului socialist din Konigsberg.

Ziarul „Figaro" și rezboiul cu Turcia

Paris.—Agenția Havas anunță că ziarul „Figaro" ocupîndu-se de intervenția Turciei în războiul european, scrie:

„Deși și ruperea relațiunilor diplomatice s'a făcut, totuși războiul nu este încă declarat, dar aceasta nu va întîrzia.

Dar nici o teamă nu poate fi, Rusia a luat din timp măsurile cuvenite, pentru a răspunde la atacul Turciei, fără a slăbi armata sa, cu care se va îndrepta spre Berlin, după care se va arunca asupra Vienei și în fine să răspundă Turciei.

Turcia va întîmpina în Armenia obstacole la care nu s'a gîndit. Aceleași dificultăți le va întîmpina și în Egipet.

In ceia ce privește țerile neutrale, Grecia nu va întărzia a intra în acțiune, știut fiind că și dînsa este amenințată de Turcia. Bulgaria va avea să se pronunțe, căci a sosit pentru dînsa momentul de a și realiza visul ei național.

Cît pentru România și Italia, atitudinea lor nu poate fi pusă la îndoială: ele nu vor întreprinde nici un fel de acțiune care să fie potrivnică sentimentului și simpatiilor populare, care se îndreaptă spre cei cari luptă pentru libertate și civilizație.

Prizonieri ruși în Ungaria

Buda-Pesta 2.— Ziarele află din Nireghihaza că vre-o mie de prizonieri de război ruși au fost duși în 30 vagoane. Intre ei se găsesc mulți mongoli și tatari.

Ești mirat de marele număr de subofițeri care poartă decorațiuni de război.

Un comunicat francez

Paris 2. — Comunicatul oficial francez din 2 | 11 zice:

Intre marea Nordului și Oise, atacurile pronunțate în ziua de azi de germani au fost mai puțin violente decît ieri.

Am progresat la sud de Dixmunden și la sud-est de Gheluvelt. Am menținut toate celelalte poziții ale noastre.

In regiunea Aisne, o violentă ofensivă germană a avut loc între Praye în Jannois și Vailly dar a eșuat cu totul.

Agitația bulgarilor în contra Serbiei

Marea întrunire din Sofia.—S'a cerut ocupareă Macedoniei.—

Sofia 3.—O mare întrunire publică s'a ținut astăzi aici.

S'au ascultat rapoartele primite asupra situațiunei deplorabile din Mocedonia și s'a votat o rezoluțiune prin care se invită toate corpurile constituite și toate grupările politice să elaboreze în comun un program de acțiune pentru liberarea imediată a fraților oprimați și somînd pe guvern să ia de urgență măsuri nemerite în acest scop.

Oratorii s'au exprimat pentru ocuparea imediată a Macedoniei și pentru o anchetă internațională făcută de reprezentanții țărilor neutre asupra atrocităților sîrbilor și grecilor.

Sporirea muncei în Germania

Berlin 3 —Din statistica caselor de ajutor pentru caz de boală a lucrătorilor, rezultă că întreaga Germanie înregistrează o sporire progresivă a muncei.

La Berlin, numărul lucrătorilor a și trecut de un milion, mai ales în industriile metalelor, mașinelor, comerț, transport de merinde, în industria hîrtiei și pielei.

Numărul celor fără de lucru se micșorează pretutindeni.

Această statistică servește de normă, de oare-ce tot lucrătorul este ohligat a se asigura în contra boalei.

Presa franceza și atitudinea Turciei

Milano.—Ziarele franceze își exprimă îngrijorarea produsă de procedarea Turciei, și se întreabă dacă prin aceasta nu se dă o cu totul altă turnură evenimentelor războiului. In primul moment apare aceasta ca imposibilă de oare-ce colosul rus are la dispoziție destule forțe ca să se opună și noului dușman, dar e întrebarea dacă are destul material de războiu căci după isbucnirea războiului, Rusia a fost silită să lipsească frontul ei de răsărit de o parte din artileria ei. La aceasta se mai adaugă faptul că planul Turciei merge mai departe și se întinde și asupra Asiei și Africei. Cercuri mai competente franceze nu ascund faptul că armata turcească poate să dea un însemnat sprijin Germaniei și Austro-Ungariei. Armata Turciei e acuma complect mobilizată, flota ei e capabilă de luptă și o flotă ajutătoare stă gata să transporte mii de oameni dintr'un loc într'altul. De două luni punctele strategice de pe Bosphor și de pe Dardanele au fost puse în stare de apărare de ofițeri germani și au fost înzestrate cu artileria grea. S'au construit deasemenea cazematie, și șanțuri. Armata otomană care e concentrată împrejurul Constantinopolului și în Caucaz nu poate să fie compusă din mai puțin de 800.000 de oameni. Porturile turcești sunt minate.

Ora 3 d. a.

Un comunicat rusesc

Petrograd.—Un comunicat al marelui stat major spune:

—„Pe frontul Prusiei orientale, germanii sunt pretutindeni în defensivă. Trupele noastre au înaintat. Am luat poziții pe un punct important, 2 tunuri, mai multe mitraieze și numeroși prizioneri. Dincolo de Vistula, în regiunea de sud-vest de la Pilița, am înaintat fără a întîmpina o rezistență din partea inamicului. Am ocupat localitățile Sadeg și Ostrata. Pe frontul Radolszolnice am înaintat. Inamicul se retrage în direcția Lozeloff-Andrieff.

La sud-est de Kielce, austriacii, au încercat o rezistență înverșunată, dar au fost respinși de trupele noastre. Am luat 3 tunuri, 5 mitralieze și 150 prizonieri. Dușmanul se menține pe cursul apei Opatici. Pe cursul inferior al apei San, trupele noastre trec rîul. Au ocupat satul Milce, și punctul fortificat situat la nord de Rastov. Am luat 2 tunuri. In regiunea Iłko o luptă crîncenă continuă. Am luat 250 de prizonieri. In restul frontului nici o schimbare esențială nu este de semnalat.

Un comunicat francez

Paris.—Agenția Havas anunță din Havre: Pe frontul Iperului am făcut progrese simțitoare. Inundația face progrese și formează mari neajunsuri pentru inamic. Trupele germane pe Iper pot continua cu greu operațiunile lor, din cauza terenurilor băltoase.

Acțiunea Romîniei

Constantinopole.—Ziarul „Sabah" ocupîndu-se de situație, spune că Bulgaria și Romînia, vor trebui să se pronunțe cît mai în grabă, de oare-ce a sosit momentul în care să se pronunțe în definitiv asupra atitudinei lor.

Presa bulgara ataca violent pe sîrbi

Sofia.—3—Ziarul „Dnevnik" își exprimă indignarea față de declarațiunile ministrului sîrb la Petersburg d. Spalaicovici, că Serbia ar fi dispusă a ceda Bulgariei un mic teritoriu, dacă Bulgaria ar voi să se ție de vechiul tratat de alianță bulgaro-sîrb și ar pune la dispoziția Serbiei 200:000 oameni ca ajutor în contra Austro-Ungariei.

„Dnevnik" adaugă: Poate marile puteri au recunoscut Macedonia ca țară bulgară.

Dacă Bulgaria ar vroi s'o ocupe o cincime din aceste forțe, ar fi deajuns. Poporul sîrb este născut și crescut în sînge. Trebue înăbușit în sînge, pentru ca Macedonia chinuită să primească o satisfacție.

Comunicație întrerupta

Constantinopol.—Comunicațiile telegrafice între Turcia și Egipt au fost întrerupte.

Un atac englez

Londra. — Oficial. — Amiralitatea comunică că vasul „Minerva" sosind la Akaba, a găsit portul ocupat de soldați turci în fruntea cărora se găsea un ofițer german. Minerva a bombardat orașul care a fost apoi evacuat. Perderile turcești sunt destul de mari. Englezii n'au avut nici o perdere.

Farurile pe coastele Anatoliei

Constantinopole. — Amiralitatea turcă a dispus ca farurile pe coastele Anatoliei să fie mereu stinse.

Medicamentele din Germania

București. — Ziarele anunță ca fapt cert, că Germania nu numai n'a eliberat medicamentele cumpărate de Romînia, dar a refuzat să elibereze cele ce se găseau pe drum.

Acest fapt se dovidește că chiar azi o comisiune specială pleacă la New-York, pentru a procura medicamente și pansamente necesare armatei noastre.

Bombardarea Dardanelelor

Petrograd.—De azi dimineață flota anglo-franceză la o depărtare de 15 klm. a început bombardarea Dardanelelor.

Turcii au răspuns. Bombardarea a ținu 20 de minute. Pagubile pricinuite nu sunt mari.

Profesoară *germană diplomată cunoscînd și limbele franceză, romînă și piano dă lecțiuni particulare.*
La ziar.

DE INCHIRIET

Șapte apartamente compuse din: patru camere cu bucătărie; trei camere cu bucătărie și două camere cu bucătărie, avînd fie-care apartament: lumină electrică, apă, magazii pentru lemne de foc și beciu. Ambele corpuri de casă sunt refăcute în totul din nou și d nii chiriași au putința de a se muta imediat în ele. Se pot vizita și vorbi cu d. Ștefan Donici proprietar, în fie-care zi între oarele 3—6 p. m. strada C. A. Rosetti No. 9 în apropiere de hală.

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5

De închiriat *un apartament compus din 5 odăi spațioase, nou zugrăvite, antret, camară, bucătărie și toate atenansele. Instalație de lumină electrică. Stradela Sf. Andrei (colț cu Palat).*
A se adresa în curte la proprietar.

De inchiriat *In str. Lăpușneanu 21 una magazie în față cu odaia alăturea, foarte proprie pentru un Birou etc.*
A se adresa d. dr. S. Konya proprietar.

Curs primar și secundar

se predă conștiincios la domiciliu sau acasă.
Informațiuni la TIPOGRAFIA GOLDNER.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

NOUL INSTITUT DE BAEȚI

„GH. ASACHI"

Iași, str. Toma Cosma No. 13

pentru elevi de curs secundar, comercial, interni, semi-interni și externi.

Gazda pentru elevi în cele mai avantajoase condițiuni.

Preparații zilnice (curs de repetiție), dela 4 ½—6 ore p. m. la fiecare obiect sau la toate, pentru elevi dela diferite școli (Taxa 100 lei anual—10 lei lunar).

Educație și îngrijire aleasă. Locuri limitate. Taxe foarte avantajoase.

Corpul profesoral și asociații:

A. D. Atanasiu, profesor titular la Belle-Arte și Liceul Național;
A. Aurescu, profesor titular la Conservator și Liceul Internat;
I. Bejan, profesor titular la Liceul Internat;
C. Botez, prof. titular la Gimnaziul Alex. cel Bun și Liceul Național;
C. I. Botez, licențiat în fizico-chimice;
Dr. Tratan Bratu, profesor universitar;
Aurel Cupfer, licențiat în litere;
I. Constantinescu, profesor titular la Liceul Național;
Dolijan, profesor titular la Gimnaziul Ștefan cel Mare și Liceul Național;
Preot Cic. Iordăchescu, licențiat în teologie și litere;
Gh. Manoliu, profesor titular la școala normală «V. Lupu»;
Arhim. Gherasim Miron, profesor titular;
Gh. Nedelcu, profesor titular la Gimnaziul Alex. cel Bun;
Gh. Nica, licențiat în litere;
Nemțanu, profesor de gimnastică;
C. B. Penel, fost societar al teatrului național, profesor definitiv la Liceul Internat.
Vasile Popescu, profesor titular la Liceul Național;
Dr. Șt. Possa, profesor la Belle-Arte, medic al institutului;
Preot C. Roșescu, licențiat în teologie;
Sanno Roth, absolvent al facultății juridice din Viena;
I. Stamboliu, prof. titular la Liceul Național;
Gh. Scorpan, prof. titular la Liceul Național;
V. Teodoreanu, profesor titular la Liceul Național.
Em. Tilenschi, profesor definitiv.

Preparatori și pedagogi speciali la **cursul de preparație** și pentru limbi străine.

Inscrierile se fac în localul institutului strada Toma Cosma No. 13 și la soc. „Vulturul" str. Alexandri No. 9 (vis-à-vis de Primărie) în orele de la 10—12 și 4—6 p. m.

Profesoară *secundară, partea literară și studentă științe, preparăm împreună elevi* **cursurilor de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conștiincios. Curs special de conversație franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA,** *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia E. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2311.—Vineri 24 Oct. 1914

Războiu şi ameninţări

Imediat ce telegraful a vestit izbucnirea ostilităţilor navale ruso-turce, am exprimat credinţa că războiul va urma numai de cât—şi că nu poate fi aci vorba de maşinaţiuni, făcute fără ştirea sau în contra voinţei guvernului turc. Credinţa noastră s'a dovedit intemeiată. Războiul a fost voit de Turcia—care, în această privinţă are a fi ascultat de anume obligaţii şi convenţii cu Germania şi Austria.

Ceva mai târziu am exprimat speranţa că izbucnirea războiului ruso-turc nu va avea repercusiune asupra peninsulei balcanice. Şi acest lucru pare a se realiza. Bulgaria şi Grecia, direct şi cele mai îndeaproape interesate, declară categoric că vor continua a observa o strictă neutralitate. Dacă este astfel, credinţa că focul nu va cuprinde şi Balcanii pare a fi justificată.

Se produce însă un fapt. Ziarele turceşti—se spune chiar că ar fi oficioase—îndrăznesc să dea României indicaţii, vorbesc de lucruri fanteziste şi merg cu copilăria până a ne ameninţa cu soarta Belgiei.

Desigur că importanţa acestor produse ziaristice nu trebuie exagerată. In orice caz, însă, se înşală acei care cred că România ar putea să primească de la cine-va din afară vr'o indicaţie asupra politicei ce are de urmat.

Linia ei de conduită este lămurită, trasă. Ea izvorăşte din conştiinţa puterei sale şi din cunoştiinţa reală a intereselor şi a revendicărilor sale naţionale. Cînd aceste interese şi revendicaţiuni vor necesita marele gest—desigur că el se va produce, indiferent de rugăminţi, sau ameninţări.

Produsele ziaristice din Constantinopole dar nu au rost—şi pot constitui, credem, un neajuns numai pentru Turcia.

In ce priveşte România, ea nu are a se ocupa de atari elucubraţiuni.

APARAREA MOLDOVEI

— Pagini de istorie —

Nimic mai de emoţionantă actualitate, în momentele aceste de zvonuri şi aşteptări tulburătoare—de cît capitolul primejdiilor la cari, eventual, ar fi expusă cu deosebire partea ţărei de dincoace de Milcov,—Moldova.

Sunt exact 25 de ani, in una din şedinţele Parlamentului din 1889 au fost la ordinea zilei *fortificaţiile*. In decursul unei cuvîntări, principele Bibescu, deputat, contesta valourea fortificaţiilor, construite de un străin—generalul francez Brialmont—pe lîngă dezavantagiul că ar fi o indicaţie de pregătire militară în contra Rusiei, exclusiv.

D. *Take Ionescu* interveni în discuţiune şi rosti un discurs magistral. După ce arătă capacitatea generalului Brialmont, trecu în revistă situaţia noastră militară în toate hipotezele posibile: lupta cu Austria în contra Rusiei; lupta în contra Austriei, aliaţi cu Rusia; lupta contra uneia din ele cu propriile noastre forţe şi în fine, lupta cu o putere balcanică.

Reproducem unele pasagii referitoare la apărarea Moldovei şi la imposibilitatea morală, naţională ca ea să fie sacrificată:

«...Principele Bibescu a făcut o declaraţie politică gravă; şi o zic, d-lor, în plină convingere. A zis d-sa eri că se sacrifică Moldova. Cuvîntul e foarte grav şi foarte periculos (zgomot). Dac'aşi crede aceasta, d-lor, aşi fi cel dintâiu să votez contra; căci dacă e o fortificare mare a neamului romînesc, e tocmai unirea Moldovei cu Muntenia, fortificare mai tare de cît toate fortăreţele de oţel şi toate tunurile Krupp. Cînd vorbiţi însă de sacrificarea Moldovei, ar trebui să ne spuneţi că poate exista un alt sistem de aparare a ţărei, care să împingă linia de aparare mai departe de cît valea Siretului.

Cum, dv., cînd ţara e în pericol, cînd nu găsiţi nici un alt sistem de aparare posibil, în loc să ziceţi Moldovei: „tu ai să suferi cea dintâi invazia; va fi pentru tine o onoare; un titlu de glorie...“ (zgomot mare, întreruperi).

„...Cu cît întreruperile dv. pleacă dintr'o convingere mai adîncă, cu atît sunteţi mai datori să ascultaţi şi partea cealaltă.

Nu e bine, nu e drept, dacă dv. aveţi convingerea deplină că se sacrifică Moldova cu aceste fortificări, să rămînă bănuială asupra acelora care le cotează că n'au şi ei dorinţă neţărmurită ca să nu se sacrifice Moldova. Daţi-mi voie prin urmare să spun şi eu pentru ce nu se sacrifică.

...Oare unde, în care plan al ţărei văzuta-ţi această idee că Moldova va fi părăsită fără luptă? Nu. Ideea a fost însă că in toată întinderea Moldovei, aşa cum a făcut-o geografia, nu se poate alege un punct de fortificare permanentă. Moldova va fi aparată, d-lor, pas cu pas...

Dl. *N. Ionescu*: Cu ce?

Dl. *Take Ionescu*: Cu ce? Cu piepturile soldaţilor noştri; cu acele piepturi cu care principele Bibescu voeşte să se apere toată ţara. Şi cu alt ceva încă: cu fortificaţii pasagere pe cari le vom face atunci şi unde ne va ordona mersul vrăjmaşului.

Fortificările de la Galaţi şi Focşani nu sunt decît pentru a servi de primă linie de retragere, în caz cînd soarta armelor ne-ar fi defavorabilă; iar fortificările Bucureştilor sunt destinate să fie ultima resursă, ultimul punct în care să mai poată bate inima naţiunei. Nimărui nu i-a întrat în minte să părăsească teritoriul ţărei fără luptă (Intreruperi).

Ei bine, d-lor, iată întreruperi curioase! Acuzaţi fortificaţiile de a fi dirijate contra Rusiei şi tot d-v spuneţi că aceste fortificaţii sunt făcute aşa ca să lase Moldova în mîna Rusiei!!

Nu, d-lor! Fortificaţiile sunt făcute ca să apere ţara întreagă.

Ce aţi fi zis d-v de Belgia dacă, în loc să fortifice Anversul, cum a făcut, şi-ar fi zis, că de oarece nu poate fortifica toate fruntariile, atunci mai bine să nu mai fortifice de loc?

N'ar fi politică de apărare naţională! Ia uitaţi-vă, d-lor, unde s'a fortificat Italia, acea ţară care se aseamănă cu Moldova ca configuraţiune de teren? Unde a strîns Italia magazinele, puterea ei de rezistenţă? A presarat-o în tot lungul peninsulei? Nu; a strîns-o toată în valea Padului.

...D-v ziceţi că se abandonă Moldova? Şi ne acuzaţi de egoism! Dar credeţi oare că soarta ţărei acesteia care va fi teatrul de bătaie, va fi mai fericită decît aceea care va suferi numai invazia? Fiţi siguri că suferinţele vor fi egale. Dacă România de sus va avea invazia cu cortegiul ei de rele, din care cea mai mare e ruşinea,—ţara dintre Siret şi Bucureşti va avea războiul, cu cortegiul lui de foc şi de sînge. Pustiirea va cuprinde cîmpurile de sub poalele Carpaţilor!

Nu, d-lor, să nu mai drămuim partea de suferinţe, partea de sacrificii ale diferitelor regiuni ale ţărei. Moldova şi Muntenia sunt o singură ţară; eu unul nu cunosc nici Muntenia, nici Moldova, — nu ştiu decît o singură Romînie!...“

Aceste superbe reflexii capătă un relief de extraordinară actualitate, atît prin evocarea situaţiunii şi comparaţiunii cu Belgia, cît şi prin aluziile ce se repetă mereu, astăzi, la „părăsirea“ Moldovei.

Să nădăjduim că sunt departe de realitate asămănările ce au făcut unele ziare între noi şi soarta Belgiei, utilizînd oarecare zvonuri senzaţionale din Constantinopole...

△

EVENIMETELE

Cu privire la ameninţările presei turceşti, ziarul „*La Roumanie*“ apărut astăzi, publică următoarele sub titlul de mai sus:

„Odată cu intrarea în acţiune a Turciei, obligată la aceasta de către flota care se găseşte în mînele germanilor, se semnalează o intrare în acţiune şi a presei turceşti împotriva Romîniei.

Şi, după cum se ştie că cenzura presei este exercitată în aceste momente de către germani, este uşor de înţeles sursa atitudinei presei turceşti faţă de Romînia:

Ţara noastră este ameninţată de către presa turcă, cu „Tanin“ în frunte, de a avea soarta Belgiei, de a-şi vedea violată neutralitatea de către trupele austro-germane care vor încerca să treacă prin Romînia în Basarabia, spre a merge la Odessa şi dacă Romînia s'ar opune cu armele, ea va fi teatrul celui mai sîngeros război.

Viitorul *de astăzi, reproducînd aceste glasuri ale presei turceşti, transmise şi la Sofia, le înregistrează sub titlul de «fantazii».*

Dar este evident că au scopul să exercite o presiune asupra opiniunei publice romîneşti.

Rămîne de văzut în ce măsură îşi vor ajunge scopul.

*

Calmul cu care Parisul a primit ştirea conflictului ruso-turc şi nota apărută în Figaro, *arată că sferele triplei înţelegeri erau prevenite şi de multă vreme pregătite pentru nouile provocări germane.*

Faptul că escadra anglo-franceză a început să bombardeze forturile Dardanelelor, confirmă hotărîrea triplei înţelegeri de a proceda în modul cel mai energic cu putinţă faţă de Turcia“.

Mici Polemici

Se plîng beligeranţii, preste tot, de inundaţii.

...Şi noi murim de lipsa apei!

*

Un individ s'a uns cu gaz şi şi-a dat foc, în stare de beţie gravă.

...Nu băuse gaz, de sigur!

*

Din cauză de „boală gravă“ Bogdan-Ciupeşti s'a retras din ziaristică.

— Trebue internat numai decît — la Văcăreşti.

*

Pe coastele Anatoliei sunt stinse toate farurile, din ordin turcesc.

— S'a stins pînă şi proverbul: „Ex Oriente lux..“

*

„Sunt vesel să constat...“ începe Mesagiul său, Ţarul Ferdinand al Bulgariei

...Are şi de ce să fie vesel: se stropşesc şi alte naţiuni, ca şi bulgarii lui..

INFORMAŢII

Eri a fost lansat un apel în Capitală prin care toţi partizanii eşirei din neutralitate, în vederea realizărei idealului naţional, sunt rugaţi să se întrunească azi la orele 5 după amează la statuia lui Mihai Viteazul pentru ca de aci să facă o manifestaţie acasă la d. Nicolae Filipescu.

Eri, ministrul plenipotenţiar Radeff a comunicat oficial primului nostru ministru hotărîrea guvernului din Sofia ca Bulgaria să rămîe neutră şi faţă de noul conflict între Turcia şi Rusia.

D. Ştefănescu, inspectorul Curţilor de Apel, a sosit în Iaşi pentru a ancheta un grav incident petrecut între doi magistraţi de la Curtea apelativă din Iaşi.

Aflăm, cu multă durere, încetarea din viaţă la Tg.-Frumos a prietenului nostru N. Marcopol. Defunctul a fost din primul moment membru devotat al partidului couservator-democrat, depunînd o caldă şi largă activitate în sînul organizaţiei în care intrase.

In mai multe rînduri a ocupat demnitatea de primar în Tg.-Frumos, depunîndu-şi toate sforţările pentru propăşirea acestui tîrg.

Astăzi are loc înmormîntarea.

Transmitem îndureratei familii expresia viilor noastre condoleanţe.

D. de Giers in Iaşi.—Azi dimineaţă, la orele 8 şi 50, cu un tren special a sosit în localitate d. de Giers, ministrul Rusiei la Constantinopol, împreună cu doamna şi personalul superior al legaţiei ruse din Constantinopol.

D. de Giers era însoţit de d. Rosetti-Solescu.

In gara Iaşi se afla pregătit un alt tren special, pe linia Ungheni. Pe peron se aflau mai mulţi ruşi, cari voiau să vorbească cu Ministrul, însă d. Giers, ostenit de drum, a trecut aproape neobservat de la un tren la altul şi n'a schimbat de cît puţine cuvinte cu d. Mendelieff consulul rus din Iaşi.

La ora 9 şi 30, trenul special a pornit conducînd în Rusia pe d. Giers.

Ministrul Rusiei a fost însoţit până la Ungheni ruşi de d. Rosetti-Solescu.

D. medic Const. Tudor din localitate, a fost înaintat medic cl. IV-a la serviciul c. f. r.

Se atribuie primarului de Iaşi intenţia de a întemeia în oraşul nostru un muzeu al Regelui Carol, afectînd în acest scop Palatul Roznovanu dacă va avea adeziunea factorilor competenţi.

Cu întocmirea muzeului ar fi însărcinat d. N. Iorga.

Se aşteaptă pentru Sîmbătă seara debutul soţilor Braborescu, nouii angajaţi ai teatrului naţional.

Cu privire la trecutul mai depărtat al Iaşului se găsesc extrem de interesante pagini în broşura nou apărută în Biblioteca pentru toţi, No. 920 şi cuprinzînd «O călătorie în Principatele Romîne» (1837) de Anatol de Demidov.

Lucrarea, puţin cunoscută, a fost utilizată în scrierea d-lui N. A. Bogdan «Oraşul Iaşi».

Din însărcinarea d-lui Gh. Mîrzescu d. N. A. Bogdan va publica în curînd o mică monografie asupra vizitelor făcute în Iaşi de către defunctul Rege Carol I.

Meseriaşii şi scumpirea traiului. — Aseară a avut loc din iniţiativa d-lui C. Pancu, vice-preşedintele corporaţiei *Metalurgica* o întrunire a meseriaşilor, cu drept cuvînt alarmaţi de scumpirea traiului, în special a zaharului şi a pînei. S'a ales un comitet de acţiune compus din 26 meseriaşi aparţinînd tuturor corporaţiilor.

Ei vor ţinea mîine seară o nouă consfătuire pentru a pregăti întrunirea publică, convocată pentru Dumînecă 26 Octombrie în sala Pastia (Caragiale).

La această întrunire vor fi invitaţi reprezentanţii Iaşului în Parlament, profesorii universitari şi secundari etc.

Azi la ora 11 înainte de prînz, a avut loc înmormîntarea remăşiţelor pămînteşti ale regretatei Paraschiva Olănescu, soţia Comerciantului N. Olănescu.

La gara locală a sosit ordinul, prin care direcţia căilor ferate, revoacă dispoziţia după care urma să se perceapă o taxă de garanţie de 2 lei pentru fie care sac cu cereale, ce se exporta în străinătate.

Cetim în ziarul „Minerva“:

Unele ziare s'au grăbit s'anunţe că d. Titu Maiorescu va pleca în străinatate, unde se va stabili pentru viitor.

Ştirea e complect neadevărată. D. Maiorescu rămîne de acum în ţară, unde va continua cu scrierea studiului asupra vieţei politice a României.

Numai în timpul verei d. Maiorescu se va duce pentru scurtă vreme în străinătate pentru căutarea sănătăţei.

Marele nostru bărbat de stat ţinut în străinătate cîtva timp de sacre datorii familiare, rămîne de acum între noi, urmărind toate evenimentele ce ne interesează.

Se crede că d. dr. Gh. Botez, medic secundar la ospiciul Socola va fi numit medic la şcoala de agenţi sanitari în locul d-lui dr. Vrînceanu, transferat la Galaţi.

Procesul verbal cu rezultatul concursului de medic primar la ospiciul Galata a fost retrimis de către epitropi comisiunii spre rectificare, de oarece s'ar fi găsit o eroare la adunarea notelor şi calcularea mediei.

Consiliul de recrutare, va începe lucrările pentru formarea clasei 1916—1917 în ziua de 15 Noembrie.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-seară Joi:

Miss Edith şi Furtul collierului, extraordinară şi senzaţională desfăşurare detectivă după romanul autorului francez Volnis. Film parizian de mare artă în 2 acte mari. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Max Linder şi soacra, comedie hilariantă în 2 părţi, interpretată de simpaticul humorist parizian, Max Linder, înainte de izbucnirea războiului.

Riul Fuji, (Japonia), interesante scene şi vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri.

Sîmbătă 25 Octombrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

A se adresa la Iaşi, str. Toma Cozma 5 bis.

Situaţia razboiului pe frontul de vest

Milano.—Situaţia războiului pe frontul de vest este considerată de către observatorii neutrali ca favorabilă întrucîtva Germaniei. Criticul militar al ziarului *Bund* din Berna a examinat întreaga situaţie şi conchide din ea, că pe frontul din vest este de aşteptat o victorie decisivă a germanilor.

El zugrăveşte situaţia după ultimele ştiri oficiale franceze, belgiene şi germane şi trage concluzia, că germanii înaintează cu o armată puternică din direcţia de la răsărit spre Nieuport şi Dixmuiden şi cu o a doua armată din direcţia Lille peste Messine spre Ypres.

Aceste atacuri contra poziţiilor franceze şi belgiene la răsărit de Ypres sunt cele mai primejdioase pentru aliaţi. In genere se pare că frontul francez abandonează puncte importante şi există o îndoială că vor mai putea rezista presiuni generale multă vreme. Numai întîmplări fericite ar putea să asigure aliaţilor succese.

O ştire din Rotterdam a ziarului „Deutsche Tageszeitung“ spune: Deşi atacurile germanilor sunt îngreunate printr'o inundaţie a terenului, provocată înadins prin ruperea stăvilarelor, germanii înaintează dispreţuind moartea şi cîştigă necontenit teren. Ei şi-au întărit din nou liniile între Ostenda şi Knocke. Martori oculari anunţă că e de admirat cum germanii pricep să treacă peste toate piedicele, graţie technicei superioare a comandantului lor de război. Ei au reuşit să prindă pe coastele mărei mulţi soldaţi belgieni, cari încercau să fugă, travestiţi în haine civile.

Rascoala burilor

— Luptele continuă —

Londra.—„Morning Post“ **află din Capetown că generalul Servet a silit pe englezi să se asocieze detaşamentului său.**

*

Londra. 4 | 11—Oficial—Un raport al guvernatorului Africei de sud zice că o patrulă de 50 soldaţi a intîlnit în ziua de 17 Octombrie, lîngă Schnitz Drift, 150 oameni din partidul lui Maritz, dintre care 8 au fost făcuţi prizonieri. Răzvrătiţii au pierdut mai mulţi oameni.

In Namaqualand, 2 ofiţeri şi 58 oameni dintre răzvrătiţi s'au constituit prizonieri.

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vinzare pretutindeni. Preţul cutiei LEI 1.20.

✝

Gheorghe Ţancu, soţ; Gheorghe Gh. Ţancu fiu; Tereza Sokolowski mama; Jeana şi Roza Sokolowski surori; Neculai Sokolowski frate; Olimpia Sklona nepoată; Vasile şi Ana Ţancu socri; Const. Ardeleanu şi Ana Ardeleanu, cumnat şi naşi precum şi întreaga familie au durerea a aduce la cunoştinţa moartea prea iubitei lor

Eleonora Ţancu

născută Sokolowski

decedată în vrîstă de 26 ani după o lungă şi grea suferinţă Luni 20 Octombrie a. c. şi roagă pe toţi cunoscuţii sá aziste la înmormîntarea care va avea loc Joi 23 Octombrie a. c. orele 3 p. m. la Cimitirul «Eternitatea», unde se atlá depus corpul defunctei.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Lupta navala anglo-germana

— Un submarin englez scufundat —

Petrograd.—Escadra germană a deschis focul contra canonierei engleze „Haleyon". Vasele engleze au fugărit vasele germane care au evitat lupta şi au izbutit să scape.

Folosindu-se de noaptea ce sosise, crucişătorul german rămas la comanda coloanei a aruncat mai multe torpile, dintre care una a făcut să sară în aer submarinul britanic No. 5.

*

Londra.—In urma unei lupte navale, crucişătoare germane au aruncat mai multe mine şi submarinul englez 5, lovind una din aceste mine, s'a scufundat. 2 ofiţeri şi 2 marinari cari se găseau pe bord, au fost salvaţi.

Situaţia politică în Italia

— D. Salandra a primit să formeze cabinetul —

Roma.—Ziarele anunţă că d. Salandra a conferit cu d-nii Sonnino şi Caracano

Astăseară d. Salandra a fost primit de rege.

*

„Giornale d'Italia" zice că d. Salandra a declarat Suveranului că acceptă mandatul de a constitui cabinetul.

Lupte între sîrbi şi albanezi

Niş.—In ultimul timp şi la mici intervale, albanezii au venit de trei ori pe teritorul sîrbesc. Din Debra inferioară au trecut în judeţul Tetovo. Ciocniri au avut loc cu jandarmii sîrbi. Cu toată vigilenţa acestora, albanezii tot izbutesc să treacă pe teritorul nostru şi să fure mulţi miei şi boi.

Favorizate de terenul accidentat, aceste caciaca (triburi nomade) izbutesc sa scape, lăsind doar cţiva dintre ai lor pe teritorul nostru. Ei vin în grupe de 100.

Comandamentul trupelor noastre a înştiinţat triburile de la graniţă că de acum înainte aceste triburi nomade vor fi urmărite chiar şi dincolo de graniţă, până vor fi distruse.

Şefii triburilor de la graniţa sîrbo-albaneză au răspuns că şi ei sînt pradaţi şi jefuiţi de aceşti caciaci şi că deci vor veni în ajutorul sîrbilor, pentru a-i pedepsi, căci acum aceste triburi nomade sînt de capul lor, nefiind nici o autoritate de care să asculte.

Decorarea unui general

Berlin. — Ordinul pentru merit a fost conferit generalului de infanterie, Worysh, general comandant al corpului de Landwehr.

Anglia va contracta un nou împrumut de razboiu

Londra.—„Bdaily telegraph" spune că în curînd se va emite un nou împrumut de războiu de 200 milioane livre, cu 4 la sută, plătibil în 10 ani.

Situaţia în Egipet

Milano.—Redactorul de curînd întors din Egipt al ziarului „Matin" din Neapole descrie în culori nu tocmai vii situaţia de acolo. El susţine că e inevitabilă izbucnirea unei uri teribile contra englezilor în Egipt şi că în special populaţiunea de pe coasta mărei Roşii e gata de revoltă. Aceasta se va propaga tuturor elementetor arabe din Sudan şi din Egipet. Chiar secta «Senussi» care a fost altă dată înarmată şi prevăzută cu muniţii din partea englejilor e în înţelegere cu cele ce se vor răsvrăti. Ceea ce e şi mai periculos e că trupele indiene trimise în Egipet încep să fraternizeze cu Egiptenii.

Lupte între bulgari şi sîrbi

— Inţelegere turco-bulgară —

Niş. — In luptele din ultimele zile cu comitagii, o bandă bulgară a fost distrusă. Printre morţi se aflau şi doi şefi dintre care unul numit Mehmed Ali Bey. S'au găsit asupra lui documente foarte importante, dovedind între altele că există o înţelegere între consulul Turciei la Ueskub, înalte personalităţi turceşti şi bulgarii cu care erau în relaţiuni strînse.

Aceste documente vor fi publicate la vremea lor.

O telegrama a prinţului moştenitor german

Viena—4 | 11—Se telegrafiază din Constantinopol că principele moştenitor german a adresat ministrului de război Enver-Paşa, telegrama următoare.

«A cincea armată şi comandantul ei trimit salutările lor frăţeşti armatei otomane.

Armatele greceşti inainteaza în Epir

Atena. — Mersul înainte al trupelor greceşti in Epirul de nord se face în ordinea cea mai desăvîrşită şi în mijlocul entuziasmului populatiunei.

Regina Sofia a fost numită comandant onorar al unui regiment de evzoni. Diadohul a fost numit locotenent de vapor

Comunicat german

Berlin. — 4 | 11 - Oficial — In ziua de 4 | 11 dim. trupele noastre a atacat la Ipres, la nord de Arras şi la est de Soissons unde au înaintat încet dar cu succes.

Atacurile francezilor, la sud de Verdun şi în munţii Vosgi, au fost respinse,

Pe restul frontului, nimic insemnat.

Confiscare de arme engleze

— Presa turcă atacă Anglia —

Viena.—După ştirile oficiale sosite din Bagdad, autorităţile au confiscat 10 lăzi de arme eşite din consulatul englez şi care erau să fie aruncate în fluviul Tigru. Alte lăzi au mai fost scoase din apă. Toate conţineau arme şi muniţiuni întrebuinţate în armata engleză.

In privinţa acestei descoperiri, ziarele otomane spun că e o nouă probă de proectele Angliei în contra Turciei. «Tanin» constată că Anglia intrigă cu arme şi bani la Bagdad, Basorah şi Constantinopole. Chiar să ne amintim, zice acest ziar, de crima care s'a comis acum un an şi jumătate la Constantinopol, Ştim acum unde a fost pregătită.

(„Tanin" pare a face aluzie la asasinatul lui Mahmud Sefket").

Comunicat oficial rus

Petrograd.—4 | 11.—Comunicatul marelui stat major rus zice:

O schimbare subită s'a constatat de la 3 | 11 pe frontul din Prusia de răsărit unde duşmanul, care trecuse pretutindeni la defensivă, a început să se retragă în mai multe puncte. Această mişcare de retragere e mai activă pe aripa stîngă unde duşmanul a fost respins mai energic spre Biala şi Lyck. Trupele noastre au ocupat Bacalarjevo unde au capturat o mare cantitate de arme şi muniţiuni precum şi o companie germană.

Pe malul stîng al Vistulei, germanii se retrag în grabă spre graniţă. Ultimele lor detaşamente au fost gonite din Kolo şi Prezedborz.

In dim. de 3 | 11 am alungat pe austriaci dincolo de Kielce care a fost ocupat de trupele noastre, făcind acolo 600 prizonieri şi capturînd mai multe mitraliere. In aceiaşi zi am repurtat un succes hotărîtor asupra austriacilor pe tot frontul Kielce-Sandomir, de unde duşmanul se retrage în cea mai mare grabă. Trupele noastre au ocupat Sandomir, un punct strategic însemnat, în ţinutul situat la sud de Kielce. Am făcut, într'un termen de 8 zile, 200 ofiţeri şi peste 15000 soldaţi austriaci prizonieri. Am mai capturat zeci de tunuri şi mitraliere.

Pe rîul San, în noaptea de 3 | 11, 150 austriaci au operat mai multe atacuri îndrăzneţe şi zadarnice, după care. au bătut în retragere.

Trupele noastre au pus un picior ferm pe regiunea Nizko şi Rudnik.

Flota turcească s'a retras pe baza sa navală în strîmtori, ferindu-se—se pare—de o luptă în contra forţelor noastre navale.

Răsboiul ruso-turc

— Ruşii au intrat în Turcia —

Petrograd.—4 | 11.—Statul major al armatei ruseşti din Caucazia comunică următoarele:

Trupele noastre au trecut graniţa otomană şi după ce an alungat ante-gardele turceşti, au luat după cite va lupte localităţile următoare: Zivine, Kara-Kilise, Passinka, Akhty, Bulac, Kporun, Misun şi Arzan. Turcii s'au retras de pretutindeni, părăsind morţii şi riniţi.

Ocuparea fortareţei Tsing-Thau

Londra.—O ştire anunţă că japonejii ar fi ocupat fortăreaţa Tsing-Thau.

Ştirea insă nu este incă confirmată.

Coastele ruse continua a fi bombardate

Berlin.— Flota turcă a bombardat din nou Novorassisk.

Renumitele magazine de cereale au fost dărimate.

Raul tratament al prizonierilor germani în Anglia

Berlin. — Ziarele publică amănunte despre răul tratament al prizonierilor germani în Anglia.

Până acum, 17 germani prizonieri civili au murit din lipsa alimentelor.

Muniţiuni în loc de medicamente

Berlin. — «Berliner Tagblat» comunică faptul că în luptele de lîngă Stari-Sambor au fost luaţi mai mulţi prizonieri sanitari ruşi care, în loc de medicamente, aveau muniţiuni.

Ruperea relaţiunelor diplomatice

Sofia. — Ministrul Turciei din Niş, împreună cu personalul legaţiei, a trecut azi pe aci. întorcîndu-se la Constantinopol.

Conflict ruso-persan

Berlin.—4 | 11 — Ambasadorul persan a cerut guvernului din Petrograd rechemarea imediată a trupelor ruseşti de pe teritorul persan.

Lupteie sîngeroase de pe frontul franco-german

Milano.—Cu tot laconismul comunicatelor oficiale, detaliile despre marea luptă dată pe tot frontul, sunt îngrozitoare. In ultima săptămînă lupta a continuat în chip foarte sîngeros, mai ales pe poziţiunile de la Arras-Lille până la Mare, unde beligeranţii şi-au disputat terenul pas cu pas fără odihnă.

In sforţările ei supraomeneşti, armata belgiană s'a opus la Iser cu îndărătnicie, înfruntînd focul artileriei germane, care părea fără sfîrşit. Bariera de foc, produsă de explozia şrapnelelor, se 'ntindea până la Mare.

Sgomotul infernal părea că iese din adîncimile pămîntului. Această luptă îngrozitoare a ţinut pînă la 9 seara, dar curînd germanii socotind nimerit ca să cuprindă malul drept al Iserului, au aruncat infanteria lor care cuprindea 2 coloane a cîte 4000 de oameni, fiecare, au avansat pe aripa dreaptă belgiană şi cu alte forţe în direcţiunea Mărei.

Belgienii cari erau gata la acest atac, au aşteptat ca duşmanul să fie îndeajuns angajat în luptă.

Şi au deschis o fusiladă monstră şi profitînd de întuneric au executat o şarjă cu baioneta, respingînd pe duşman în spre Mare. Valul german a fost oprit. Germanii au avut mari perderi şi au fost siliţi să renunţe la încercarea de a trece Iserul.

Ora 3 d. a.

ATITUDINEA BULGARIEI

— Comentariile presei bulgare —

Rusia proectează să treacă în Bulgaria prin Dobrogia

Sofia.—Ziarele bulgare continuă a se ocupa de atitudinea Bulgariei faţă de nouile evenimente externe. Ziarul Narodni-Prava, *zice că guvernul bulgar nu se va decide să părăsească neutralitatea de cît timpus de împrejurări. De netăgăduit că Bulgaria are a se răfui cu inamicii săi şi trebue să ţie în seamă toate condiţiile, în care se pertractează asest războiu. Dacă acţiunea va fi conformă cu cererile poporului, negreşit că guvernul bulgar nu va ezita să intre în acţiune. Pînă atuncea însă va menţine neutralitatea.*

*

Ziarul *Cambana* scrie:

„Rusia caută să năvălească în Ceatalgea şi Filipopol. In acest scop, trupele ruseşti vor intra prin Dobrogia şi Bulgaria, de unde nu vor mai eşi.

Acest fapt nu-i poate permite Bulgaria — şi pentru aceasta va trebui să ocupe şi să se întărească în Macedonia, cea mai bună linie de apărare a Bulgariei.

Bulgaria respinge propunerile ruseşti

Sofia.—Se asigură că Rusia a făcut propuneri concrete Bulgariei, promiţîndu-i compensaţii teritoriale, în cazul intrării sale în acţiune, favorabilă Rusiei. Această propunere a fost respinsă, guvernul bulgar declarînd că preferă menţinerea neutralităţei.

Armata turcă a trecut în Egipet

Sofia.—Din sorginte particulară se anunţă din Constantinopole, că forţe turceşti, compuse din 3 divizii, au trecut în Egipet, fără a întimpina rezistenţă din partea trupelor engleze.

Comptabil *dispunînd de cîte-va ore libere se oferă pentru ţinere de registre la D-nii Comereianţi.*
Adresa la ziar sub comptabil.

De Inchiriat *In str. Lăpuşneanu 21 una magazie în faţă cu odaia alăturea, foarte proprie pentru un Birou etc.*
A se adresa d. dr. S. Konya proprietar.

Profesoară *germană diplomată cunoscind şi limbele franceză, romînă şi piano dă lecţiuni particulare.*
La ziar.

De vinzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*
Se admit mijlocitori.

Casă onorabilă *primeşte elevi în gazdă, îngrijire părinţească şi pot avea preparaţii la limbele germană şi franceză.*
A se adresa str. Trei-Erachi 10. Loco.

M. POSNER
AVOCAT
Iaşi, Str. Banu, 6.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2312 — Sîmbătă 25 Oct. 1914

Scumpirea traiului şi meseriaşii

Am zis scumpirea şi nu scumpetea. Suntem, din nefericire, învăţaţi cu scumpetea. Acum însă facem o experienţă dureroasă cu scumpirea, pe zi ce merge mai simţitoare, a traiului.

Meseriaşii se arată extrem de agitaţi în această privinţă şi găsim că e vrednic de laudă din partea lor că au luat iniţiativa unei protestări publice contra crescîndei scumpiri a traiului, fără nici un frîu din partea autorităţilor, din partea Statului.

Intr'adevăr cine mai mult decît meseriaşul se resimte de pe urma calamităţii sociale care se cheamă scumpirea traiului?

Trăind, în acest an, în condiţiuni excepţional de grele; reduşi la limita posibilă a strîmtorării, după criza economică produsă pe de o parte de concentrări, pe de altă parte de teama cea mare de necunoscut ce stăpîneşte lumea şi o face refractară, în primul loc întreprinderilor de pe urma cărora meseriaşul s'ar putea folosi, nu este de mirat că meseriaşii sunt exasperaţi.

Sufăr, se înţelege şi funcţionarii; sufăr burghezii, profesioniştii liberi, comercianţii. Sufăr într'un fel ori într'altul toate categoriile sociale. Dar în casa meseriaşului se resimte mai greu efectul neîncetatei scumpiri a tuturor obiectelor de primă necesitate şi adeseori clasa aceasta nevoiaşă trebuie să renunţe la ori-ce veleitate a unei existenţe mai ca oamenii.

Nu aci şi nu acum vom intra în amănunţimi. Nici nu vom arăta aci cîtă luare aminte s'a acordat în alte ţări acestei grave chestiuni, — în ţări cari se află în războiu şi unde ar fi mai justificată cumplita urcare a preţurilor pentru alimente, articole de diverse naturi, etc.

Pentru astăzi spunem numaî că agitaţia ce se manifestă o găsim firească şi necesară. Cu indiferenţa publicului nostru, exemplul de energie ce-l dau meseriaşii, din cauza suferinţelor lor mai vii decît ale altora, va fi de folos. Suntem incredinţaţi că se vor lua măsuri numai dacă lumea se va mai mişca.

Numai să nu fie prea tîrziu!

△

Mici Polemici

O grevă a brutarilor? Nu-i de mirat: cînd ei sunt în grevă, alţii nu mănîncă.

*

Un ziar rusofil nu-l slăbeşte pe d. N. Iorga, — că s'a vîndut nemţilor.

Cel puţin, cu talia ce i-a dăruit D-zeu, dacă s'ar fi vîndut cu metrul...

*

Germanii recunosc că nu pot lupta în nordul Franţei, unde apa revărsată e la înălţimea unui om.

...De ce nu aduc submarinele pe uscat?

*

Un ziar francez din Capitală vorbind de piesa „A cui e vina?“ spune că autorii au dat dovadă de curagiu.

— In timpurile aceste de războiu, e bun şi curagiul... literar.

*

Sfîntul Dumitru soseşte. Să fim mulţumiţi că nu ne mutăm şi noi în lumea cealaltă.

*

Ce noroc că armatele nu... atacă aşa de uşor ca ziarele!

*

Noul războiu se desfăşoară în jurul Mării Roşii.

...Va fi de două ori roşie!

OAMENI ŞI LUCRURI

Despre Filo-romîni

Din o altă scrisoare a defunctului Dim. Moruzzi tot din Octombrie 1910, privitoare la broşura «Heine-Grenier»:

„...Bine voiţi a-mi permite să vă rog a nu socoate cuvintele lui d-nu Edouard Grenier ca adevăruri biblice. Eram copil de 14 ani cînd l'am cunoscut pe Papa Grenier, la d-na Emeline Raimond, pe atuncea directoarea ziarului *la Mode ilustreé* şi corespondenta mea la şcoală. Prînzeam cu dînsul în fie-care Duminecă la Chatenay lîngă Paris şi cu el mă întorceam la şcoală în ominbus. Nu odată m'am sculat de la masă cu ochii înlăcrimaţi, auzîndu-i pe amîndoi, cu ură şi dispreţ se rosteau d-lor despre ţară şi Romîni! In viaţa mea nu am vrut să-l citesc, pentru că ştiam cum simte şi gîndeşte, atunci cînd îşi dă drumul inimei. Era pe atuncea un moşneguţ, scund, roşcovan la faţă şi purtînd o bărbuţă albă ca zapada. Foarte vioi, vesel şi limbut; dar care nu putea ierta Romînilor că şi-a pierdut pînea odată cu stăpînul său care îşi pierdu-se tronul.

Era tipul micului burghez francez, cu invidia şi tot odată cu toate fumurile acelei burghezime. Sentimente, de altfel. care apar chiar în părţile citate de d-tră Aşa, de pildă, să sperie că unii boeri aveau pînă la 96 de slugi, uitînd, ori neştiind poate, că chiar pe vremea aceia, aristocraţia vechie, aristocraţia Napoleoneană şi aristocraţia financiară, întreţineau prin castelele lor, un număr mult mai mare de servitori; mai ales acele case care întreţineau tacîmuri de vînătoare cîte cu 60 şi 90 de *piqueurs*, sau gonaci călări şi în livrele! Apoi mai arată cu mirare, că la noi *şi bunicile merg la bal!* Dar unde s'a văzut undeva bal, în toată lumea, unde vre-o bătrînă venerabilă să nu şi ducă nepoatele?! E mentalitatea burghezului francez, care cînd călătoreşte se socoate dator să se mire de ori ce lucru, chiar atunci cînd acel lucru este în măsură mai mare în ţara lui.

Vă rog dar, stimate domn, să controlaţi cît de minuţios spusele mele, dar prin scrieri sau amintiri izvorite de la nişte Romîni, care, prin firea lor, pot pricepe cele ce văd în jurul lor. Nu căutaţi adevărul de la străini, asupra trecutului nostru apropiat; pentru că nu l'au putut afla, nici pricepe. Dar mai ales feriţi-vă de scrierile aşa zişilor *filoromîni*, mai ales cînd sunt Francezi ca d. Grenier sau patriotul Ubicine, care, în voiajul său în principate, ne măguleşte cu această amabilitate tipică: *nu se poate afla* zice filoromînul Ubicine, *dacă Romînii au învăţat a juca de la urşi, sau urşii de la Romîni!...*“

Sunt interesanţi şi instructivi bătrînii aceştia — şi li se iartă totdeauna inclinarea de a vorbi despre dînşii, cînd par a vorbi despre alţii.

Rodion

INFORMAŢII

Numărul ultim al ziarului „La Roumanie“ cuprinde următoarele grave rînduri:

Romînia nu înţelege să ajungă în halul Turciei.

De mai multe luni cunoaştem existenţa unui sindicat austro-german care are de scop cumpărarea conştiinţelor.

Şeful partidului conservator-democrat a avut el însuşi probele în mînă.

Indrăzneala acestui sindicat nu cunoaşte limite. In mizerabilele foi pe cari le creiază pe pămîntul ospitalier al Romîniei, el ia tonul ameninţărilor.

Ne facem o datorie de conştiinţă şi de umanitate de a preveni pe toţi aceşti neruşinaţi că trebue să pue frîu întreprinderilor lor. Altfel, vor risca să descopere în dauna lor că Romînia nu este încă Turcia.

A treia fasciculă din „Războiul, popoarelor“ editată de librăria Hertz şi redactată de scriitorul Ion Gorun continuă a fi de aceiaşi bogăţie documentară şi artistică ca şi primele două,

Lucrările de racordare a vari ntei de lă Brăeşti sunt aproape terminate aşa că se crede că pe Duminecă se va pune din nou în funcţiune conducta apei de Timişeşti.

D. Gh. Mirzescu, primarul oraşului, a avut zilele aceste o întrevedere cu d-nii miniştri Brătianu şi Costinescu, în ceia ce priveşte nevoile financiare ale laşului, pentru a consolida lucrările de apă.

In cazarma regimentului 7 de roşiori a avut loc eri, în prezenţa comandantului şi ofiţerilor regimentului, depunerea jurămîntului soldaţilor evrei, depus în faţa rabinilor dr. Rabinovici şi Taubes.

Doctorul Rabinovici, a ţinut o cuvîntare cu privire la datoriile soldaţilor către patrie şi tron.

D. colonel Cătuneanu, comandantul regimentului reamintind datoriile fiecăruia, spune că nu se îndoeşte că soldaţii evrei nutresc aceleaşi simţiminte patriotice ca şi camarazii lor creştini şi termină urînd o glorioasă domnie noului rege Ferdinand.

Societatea de binefacere «Sprijinul» va îmbrăca la finele lunei mai multe sute de copii săraci.

Comisiunea de examinare a menţinut în totul rezultatul ce a dat concursului pentru ospiciul de la Socola, adecă o egală clasificare a celor doi candidaţi. Epitropia Sf. Spiridon. pentru a nu proceda în mod arbitrar, va trebui să găsească un mod de a mulţumi pe ambii candidaţi.

Comuna a închiriat imobilul Nicoleanu din str. Anastasie Panu pentru şcoala de fete Regina Elisabeta. Astfel cartierul Sf. Lazăr şi împrejurimile rămîne lipsit de şcoala publică primară de fete, în timp ce noul local ales, vecin cu şcoala Carmen Sylva, va deservi o prea mică populaţie şcolară,

Ce are de a face?!

Consiliul comunal se va întruni astăzi, la orele 4 după prînz, pentru a se ocupa cu diferite chestiuni.

Universitare.—Examenul de drept roman cu d. profesor I. Burada, se va ţine în zilele de 2, 3 şi 4 Noembrie.

— Examenul de drept public internaţional cu d. Eug. Melik, va avea loc în zilele de 2 şi 3 Noembrie.

— D. profesor Iulian Teodorescu îşi va deschide cursul de drept şi procedură penală în ziua de 1 Noembrie.

— Examenul de drept civil, cu d profesor G. Tabacovici, se va ţine cu începere de ia 10 Noembrie.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-seară Vineri:

„Dispariţia contelui“ şi Detectivii din New-York, extraordinară şi senzaţională destăşurare detectivă. Cele mai extravagante peripeţii, cele mai stranii aventuri, cinematograful ne redă în toată amănunţimea celebra Mafia Americană şi iscusiţii detectivi din New-Jork se întrec in ingeniozităţile lor incomparabile.

Vindecată de gelozie, splendidă comedie cu un deosebit subiect şi cu o originală inscenare.

Fluviul Tamisa (Anglia), interesante scene şi vederi după natură.

Max Linder se însoară, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian,

Sîmbătă 25 Octombrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică:

Rivalul lui Sherlok Holmes, scene foarte humoristice.

Urma scuzătoare, dramă modernă.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găseşte must dulce şi vin nou de calităţi superioare.

ŞEDINŢA CONSILIULUI COMUNAL

Măsuri pentru a înfrâna specula cu alimentele

Consiliul comunal s'a întrunit aseară, sub preşedinţia d-lui Mărzescu, primarul oraşului. Primarul a ţinut în primul rînd să explice consiliului măsurile luate pentru a nu permite o urcare prea mare a preţului alimentelor de prima necesitate.

D. Mărzescu face istoricul diferitelor consfătuiri avute cu morarii şi brutarii. A urmat studiul unei comisiuni speciale, care socotind vagonul de grîu la 2200 lei, a ajuns la concluziunea de a se aproba ca morarii să vîndă suta de chilograme de făină, calitatea 5-a, cu 34 lei.

Primarul a adăugat că morarii din Iaşi au stokul de grîu cumpărat cu un preţ şi mai avantagios,—dar faţă cu preţurile stabilite azi la Brăila, pentru nouile aprovizionări, a trebuit să se admită acest spor,—pe care morarii l'au acceptat, fără însă a se declara mulţumiţi.

Dar faţă cu sporul acordat făinei, — continuă a spune d. Mărzescu,—am procedat la costul fabricărei pîinei, şi am ajuns la concluziunea, că trebue acordat brutarilor dreptul de a spori preţul, urcînd la 32 jum. bani chilogramul de pîine. Brutarii cu greu au acceptat preţul, fără însă a se declara mulţumiţi.

— Aceste măsuri, care au adus o stare de lucruri insuportabilă,—zise primarul,— probabil că nu vor continua mult, de oare ce atît morarii cît şi brutarii vor încerca să mai urce preţul.

Pentru a pune capăt unei atari situaţiuni şi a procura populaţiunii pîinea pe preţul costului, primarul spune că a alcătuit un proect pentru înfiinţare de brutării cooperative comunale, pentru care are capitalul necesar. La prima încercare de a se urca din nou preţul pîinei, va pune în aplicare proectul cooperativelor.

Consiliul aprobă cele expuse de primar şi admite in principiu proectul brutăriilor cooperative comunale.

Eftenirea cărnei

Consiliul se ocupă apoi de eftenirea cărnei.

Primarul spune că prin măsura luată de a nu se mai introduce carne din afară de oraş, s'a adus şi un spor în veniturile comunale şi o reducere a preţului cărnei, înfăptuită prin abundenţa de carne.

Dar se constată că trupele noastre se aprovizionează tot cu carne din afară de oraş, ceia ce încă este în dauna comunei laşi. Pentru a da posibilitate însă a se putea procura din laşi carne pentru trupe cu preţul cei mai eftin posibil, primarul propune a se reduce taxa comunală, pentru vitele ce se taie exclusiv pentru nevoile armatei, de la 11 la 3 lei.

Consiliul admite.

Specula cu alimentele

In ceia ce priveşte în general specula ce se face cu acapararea alimentelor, primarul zice că trebuie aşteptate măsurile ce le va lua guvernul,—dar pentru a da posibilitatea administraţiei comunale de a putea lupta în potriva acestei specule, propune modificarea unor articole din regulamentele comunale,—ceia ce consiliul admite.

Consiliul s'a ocupat apoi de diferite chestiuni curente.

D.

Un incendiu a distrus casa de locuinţă a locuitorului N. Nichifor din Ţuţora.

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primeşte nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secţia I prin o petiţie fără timbru adresată Primului Preşedinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naţionalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanţa de plata contribuţiei.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 şi 7 p. m. unde d-nii avocaţi *S. P. Georgescu, C. Jornescu şi G. Dornescu, delegaţi ai Clubului, vor fi la dispoziţia lor.*

Luptele austro-ruse

— Austriacii anunţă succese —

Viena.—Comunicat oficial din 5 | 11.—Şi eri, operaţiunele pe teatrul nordic al războiului s'au urmat coform planului stabilit şi fără impiedicare din partea duşmanului.

La sud de gura apei Wislock, trupele noastre au gonit pe duşmanul care se fixase pe ţărmul occidental al râului Sari, fugărindu-l din toate poziţiunile.

Am făcut peste 100 prizonieri şi am luat mai multe mitraliere.

Tot asemenea, în valea Striului inamicul n'a putut rezista atacurilor noastre. Aici am prins 50 ruşi. Un detaşament de mitraliere şi alt material de războiu, au fost luate duşmanului.

Un comentar al declaraţiilor ministrului Grey

Colonia.—Ziarul „Kölnische Zeitung“ comentează cu deamănuntul declaraţiile ministrului Grey, cu ocazia izbucnirei războiului ruso-turc şi spune: Asigurarea integrităţei Turciei din partea triplei înţelegeri, făcută la începutul războiului n'a avut nici o valoare pentru Turcia. Trebue să ne amintim numai cum a tratat Anglia Egiptul şi soarta insulei Cipru. Dacă chiar ar fi voit în mod serios Anglia să-şi menţină preponderenţa în Constantinopol e tot n'ar fi avut puterea să reţie Rusia de la dorinţa ei de a cuceri Constantinopolul.

La afirmarea comunicatului englez că guvernul englez a uzat de răbdare şi indulgenţă faţă de necontenitele înfrîngeri ale neutralităţei din partea Turciei «Kölnische Zeitung» spune: Cum se potriveşte această răbdare şi indulgenţă cu confiscarea celor două vase turceşti de către Anglia? Prin acest act poporul otoman s'a simţit lovit în cele mai profunde simţiminte ale sale. Pretinsa intenţie de a menţine legăturile prieteneşti avea numai de scop ca Anglia împreună cu Rusia să subjuge Turcia. Descrierea comunicatului asupra ciocnirei ruso-turce este calificată de «Kölnische Zeitung» ca o adevărată faţărnicie engleză. Englezii trebue să ştie chiar dacă făgăduesc aceasta, că apariţia torpiloarelor ruseşti la intrarea Bosforului cu intenţia vădită de a mina eşirea din Bosfor, a fost o provocare la adresa Turciei care a fost respinsă de vasele turceşti. Faţă de asigurările Angliei despre desinteresarea şi corectitudinea ei «Kölnische Zeitung» aminteşte violarea suveranităţii turceşti în Egipt, sabotajul misiunei marine engleze de sub conducerea amiralului Limpus şi intenţia englezilor să transfere califatul la Meca precum şi a pune stăpînire pe locurile sfinte ale Islamului.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viţe de vie din varietăţile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenţi.

A se adresa la Iaşi, str. Toma Cozma 5 bis.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Generalisimul englez rănit

Berlin.—„Lokalanzeiger" spune că feldmareşalul French a avut, acum de curînd un accident de automobil şi a fost grav rănit.

Generalul French este încă împiedecat să exercite personal comandamentul superior.

Mari perderi de ofiţeri ruşi

Berlin. —„Frankfurter Zeitung" află din Elveţia că după o ştire din Petersburg, lista pierderilor de ofiţeri ruşi care au participat la luptele de pe Vistula, cuprinde 200 de ofiţeri dintr'o divizie caucaziană, printre care 2 generali de brigadă şi 3 coloneli.

Starea buna a trupelor germane

Berlin. — „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" scrie :

După rapoarte din izvor sigur starea morală a trupelor continuă a fi excelentă. Ea se învederează în felul cum trupele rabdă oboselile inevitabile, şi avîntul veşnic acelaş.

Acum, ca şi în primele săptămîni ale războiului, nu sînt rare cazurile cînd avîntul trebue stăvilit.

O proclamaţie a guvernatorului din Alger

Alger. — Guvernatorul general a adresat musulmanilor o proclamaţiune făcînd istoricul politicei germanilor în Turcia şi povestind cazul cu Goeben şi Breslau şi atacarea porturilor ruseşti şi a unui pachebot francez.

Spune că Turcia, nedînd nici un răspuns la cererea de explicaţiune a guvernului francez, ambasadorii aliaţi au trebuit să părăsească Constantinopolul.

Proclamaţiunea face un apel la lealismul musulmanilor pentru a dejuca cursa întinsă islamului prin exploatarea ipocrită a sentimentelor religioase pe care Franţa le respectă cu adevărat.

Situaţia pe frontul de vest

Milano.—Din Geneva se anunţă : Cele mai multe comunicate oficiale franceze lăsa presa pariziană nemulţumită. O rea impresie au produs ştirile despre progresele germane la Arras, ale cărui împrejurimi stau sub focul german, precum şi bombardarea energică a artileriei grele germane la stînga întregei linii de la Reims pînă la înălţimile Meusei, apoi întrebuinţarea puternică a noului punct contra localităţei Brayelennois şi a altora din regiunea Aisne.

Tot aşa de rea impresie au produs puţin favorabilele ştiri din Flandra. Micul cîştig de teren al francezilor la sud de Genvelt lîngă Dixmuiden e o slabă compensaţie pentru pierderea localităţei Messines, care se află acuma în stăpînirea germanilor şi care poate împiedeca toate mişcările adversarilor.

Noul cabinet italian

Roma.— Prin decretul publicat astă-zi, regele a primit demisia cabinetului Salandra şi a dat însărcinare tot d-lui Salandra să formeze noul cabinet.

Se afirmă că noul minister se va compune astfel :

Salandra preşedinţia şi internele ; Sonino, externele : Martini, coloniile ; Orlando, justiţia ; Carlano, tezaurul ; Danco Martini, finanţele : Ciuffelli, lucrările publice ; Grippo, instrucţia publică ; Cavasola, agricultura ; Zuppelli, războiul ; Viale, marina ; Ricelo. poştele.

Miniştrii vor depune jurămîntul la ora 6 p. m.

Marea luptă navală din marea Nordului

— Flota germană a bombardat coastele Angliei. Englejii au pierdut cîteva vase —

Londra 5. — „Times" află că ieri a avut loc o luptă navală. Nai multe vase de război germane au apărut ieri dimineaţă în largul mărei la Yarmouth şi au deschis o canonadă teribilă asupra coastei şi asupra crucişătorului „Haleyon" care a fost uşor avariat. Un om a fost grav rănit, iar 5 uşor răniţi.

Pe lîngă submarinul d. 5 care a lovit o mină, după cîteva ore alte două bărci cu vapor au izbit mine şi s'au scufundat în 20 minute.

Puternicele detunături produse au cauzat o emoţiune de nedescris la Yarmouth unde populaţiunea s'a precipitat pe coastă, dar din cauza ceţei nu a putut să vază nimic de cît silueta unui mare vapor cu patru coşuri.

Cîteva proectile au căzut pe ţărm lîngă staţiunea de radiotelegrafie, dar cele mai multe au căzut în mare.

Afganistanul a pornit cu armatele contra englezilor

— Revoluţia în Indii —

Viena.—„Sudslavische Correspondenz" află din Constantinopole următoarele :

Cel mai important ziar afgan „Suradjio Ahbari Afgao", anunţă că emirul din Afganistan a trimis contra graniţei engleze o armată de 170.000 oameni cu 135 tunuri, sub comanda fiului său, emirul Bahadurckan.

Toţi mahomedanii chemaţi sub drapel au răspuns cu entuziasm.

Calea ferată Herat-Huck a fost distrusă pentru a împiedica concentrarea de trupe engleze.

*

Numeroase triburi războinice de la graniţă s'au răsculat contra dominaţiunei engleze şi s'au asociat armatei lui Bahadur-Khan.

*

Revoluţia domneşte la graniţa indiană contra Angliei. Funcţionarii englezi sînt prinşi ; unii ucişi.

Guvernul englez a făcut până în ultimul moment toate încercările ca să determine pe emirul din Afganistan să observe cea mai strictă neutralitate. Dar zădarnic. Emirul a refuzat să primească un trimis special englez.

Schimb de telegrame între Ţar şi Poincaré

Paris.—D. Poincaré a adresat următoarea telegramă Ţarului, cu prilejul aniversărei urcărei la tron :

„Nici odată aniversarea M. V. n'a dat preşedintelui republicei franceze un prilej mai mişcător de a exprima sentimentele Franţei faţă de împăratul Rusiei şi de viteazul popor aliat. Rog pe M. V. să primească urările mele cele mai călduroase pentru dînsul, pentru M. S. împărăteasa, marele Duce moştenitor şi întreaga familie imperială.

Nu pun la îndoială că Rusia va celebra viitoarea voastră aniversare în fericirea şi pacea puternic stabilită prin victorie."

Imparatul Rusiei a răspuns :

„Majestatea Sa împărăteasa şi cu Mine vă rugăm, domnule Preşedinte, să primiţi mulţumirile noastre cele mai sincere pentru urările ce le adresaţi.

Ca şi d-stră, domnule Preşedinte, sînt ferm convins de succesul final care trebue să încoroneze de victorie sforţările glorioaselor noastre armate surori.

Nu mă îndoesc că forţele Franţei şi Rusiei unite, împreună cu forţele vitejilor noştri aliaţi, vor duce la o pace fermă şi durabilă, spre binele, fericirea şi prosperitatea ambelor noastre ţări amice şi Europei întregi."

Amanunte asupra cucerirei Şabaţului

— Ingrozitorul efect al bombardărei austriace —

Buda-Pesta. — Ziarele dau următoarele amănunte despre luarea Şabaţului :

Două din monitoarele noastre au canonat neîncetat Şabaţul dinspre Sava. Devastaţiunele pricinuite de monitoare au fost sporite de focul bateriilor mari care au speriat mult pe sîrbi. Bateriile noastre au sfărîmat chiar şi cele mai trainice betonagii.

Sîrbii s'au căznit să oprească focul monitoarelor îndreptînd contra lor focul a 30 tunuri. Dar obuzele lor cădeau fără efect în Sava, monitoarele schimbînd mereu poziţiunile lor.

După ce am cucerit oraşul, ne-am putut mai ales da samă de efectul teribil al bombardărei. Soldaţii noştri au găsit 1000 cadavre în oraş şi 1000 în tranşeele din faţa oraşului.

Şabaţul nu e decît un morman de ruine. N'a rămas casă în picioare, iar drapelul austro-ungar fîlfîe falnic asupra oraşului cucerit.

Un comunicat rus

Petrograd.—Comunicat oficial—Continuăm să înaintăm pe frontul Prusiei orientale. Germanii se retrag pe tot frontul şi păstrează doar poziţiunea întărită din regiunea Wergbolovo.

Pe Vistula armata rusă continuă o ofensivă viguroasă, urmărind pe duşman în retragerea sa.

Austriacii bat în retragere chiar şi aici.

La Marea Neagră nici o schimbare.

Războiul ruso-turc

— Luptele în Caucazia —

Petrograd.—Comunicat asupra armatei din Caucaz :

In ultimele 24 ore, nu s'a întîmplat nici un fapt demn de semnalat. Trupele noastre curăţă regiunile cucerite de duşman şi de bande.

Coloana noastră care atacase Baiazid, a bătut—înainte de a ocupa localitatea—pe turcii care au fugit aruncînd armele.

Cavaleria noastră a atacat, la răsărit de Diadin, trei regimente kurde susţinute de infanterie, bătînd şi împrăştiind pe duşman.

Clemenceau şi intervenţia Turciei

Paris.—Clemenceau în „L'homme enchaine» scrie :

Intervenţia Turciei în conflictul european face să cugeţi la toată osteneala ce şi-a dat o Europa pentru menţinerea turcilor la Constantinopol şi cum a izbutit la aceasta prin pacea pe care bulgarii, unul dintre învingătorii primului război balcanic, au dreptul să o găsească aspră.

Popoarele balcanice care nu ar vedea în războiul Turciei o ameninţare directă la adresa lor, care nu ar căuta să constitue neîntîrziat un bloc de rezistenţă efectivă, ar da dovadă de o necunoaştere de necrezut a intereselor lor vitale.

Ora 3 d. a.

Anglia anexează Ciprul

Londra—Oficial.—Preşedintele guvernului a declarat, că faţă de atacul flotei turceşti, condus de ofiţeri germani, guvernul a cerut regelui Angliei anexarea insulei Cipru. Acest fapt a fost adus la cunoştinţa reprezentanţilor Puterilor streine.

Presa turca şi ţerile neutrale

Constantinopol. — La „Jeune Turquie" sfătueşte Bolgaria să între în acţiuni colaborînd alăturea de Turcia.

Ziarul laudă România şi spune că această ţară ar trebui să-şi menţie neutralitatea sau să meargă alăturea de tripla alianţă.

Noul ministru de agricultură

Constantinopol.— Eri voinicele noastre trupe de cavalerie au bătut şi risipit pe cazaci.

Amet-Mesimi a fost numit ministru de agricultură.

Ţarul pe cîmpul de rezboiu

Petrograd. — Ţarul a sosit la front, în mijlocul armatei active. La cartierul general, în prezenţa Ţarului, s'a oficiat un Te-Deum pentru succesul trupelor pe frontul Galiţian, încoronat prin retragerea trupelor duşmane.

Linişte în Africa de sud

Londra.—Mişcarea revoluţionară din Africa de sud a fost înăbuşită. Azi domneşte linişte.

Trupele germane s'au retras.

Arestările din Dorohoi

Dorohoiu. — Autorităţile au arestat un număr de austriaci, cari au trecut pe teritoriul romînesc. Ei au fost trimişi la siguranţa generală din Bucureşti.

Retragerea armatei germane

Londra.—Un comunicat oficial belgian, arată că germanii se retrag pe întreg malul stîng al Iserului, fapt pe care îl recunoaşte însuşi Wolfbureau.

O dezmintire

Londra.—Ştirea că un torpilor grec. ar fi fost scufundat de vapoarele engleze în Marea Mediterană, este neexactă.

Intrunirea comitetului consultativ conservator

Bucureşti. — Azi la 11 jum. comitetul consultativ conservator, s'a întrunit acasă la d. Marghiloman. Au participat toţi membrii, în afară de d nul Deşliu.

D. N. Filipescu era prezent.

*

Ziarul „Adevărul" crede a şti, că la penultima consfătuire, membrii comitetului consultativ conservator au căzut de acord, în chestia neutralităţei şi al eventualei intrări în acţiune fără tergiversare.

O delegaţie de unguri la Petrograd

Paris.—Ziarul LE TEMPS cu data de 23 Oct., publică o corespondenţă din Rusia, în care spune că o delegaţie de fruntaşi unguri au sosit la Petrograd. Aceşti delegaţi fată cu perspectiva pentru Austria de a pierde Transilvania, şi Bucovina cer Rusiei de a nu deslipi Transilvania de Ungaria, de oare ce aceasta ar reduce Ungaria şi ar face imposibilă de svoltarea ei economică şi politică.

Delegaţia cere ca aceste două provincii să nu fie date Romîniei, care n'a făcut nici un fel de sacrificiu şi n'a ajutat Rusia.

Masuri preventive

Bucureşti,—Direcţiunea generală a serviciului sanitar, a impus o supraveghiere de 5 zile pentru persoanele ce vin din Bucovina.

Deschiderea unei frontiere

Bucureşti.—Punctul Palanca a fost redeschis pentru călători şi traficul de mărfuri.

Japonezii în Franţa

Bucureşti. — Ziarul „Epoca" este informat de la persoane care au fost marture oculare, despre un fapt foarte semnificativ asupra sfîrşitului războiului, şi anume că trupe japoneze au intrat în Franţa prin Marsilia.

Situaţia în Egipet

Londra.— Oficial. - In Egipet populaţia a primit cu linişte pertractarea evenimentelor.

Şeful partidului liberal egiptean, respunzind la niste declaraţiuni făcute de cancelarul german, a zis că egipţienii sunt fericiţi că mulţumita Angliei scapă de invazia barbarilor germani.

Celebra ghicitoare *în cărţi şi cafea,* **Elizabeta Belanski** *s'a mutat în şoseaua Arcu 17.*

De închiriat *un apartament compus din 5 odăi spaţioase, nou zugrăvite, antret, camară, bucătărie şi toate atenansele. Instalaţie de lumină electrică. Stradela Sf. Andrei (colţ cu Palat).*

A se adresa în curte la proprietar.

Comptabil *dispunînd de cîte-va ore libere se oferă pentru ţinere de registre la D-nii Comereianţi.*

Adresa la ziar sub comptabil.

Profesoară *germană diplomată cunoscînd şi limbele franceză, romînă şi piano dă lecţiuni particulare.*

La ziar.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 26 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2313.—Duminică 26 Oct. 1914

Declarațiile d-lui Take Ionescu

D. Take Ionescu a autorizat pe d. S. Protonotarios, redactor la „Moniteur Oriental» și «La Turquie“ din Constantinopole, să publice următoarele declarații :

„Am crezut totdeauna și încă o cred, că viitorul statelor balcanice depinde de o unire strînsă între ele, fie că această unire ar îmbrăca sau nu caracterul unei confederații. Nici unul dintre statele balcanice nu e deajuns de puternic pentru a rezista izolat presiunei marilor puteri.

Nefiind unite, statele balcanice vor fi rînd pe rînd o unealtă în mînele cutărei sau cutărei mari puteri, spre a se paraliza reciproc. Pentru aceasta, eu unul, am regretat mult că liga balcanică care s'a constituit înainte de războiul din 1912, nu a apelat și la Romînia, căci sunt urmărit de gîndul că dacă Romînia ar fi participat la primul războiu balcanic, n'am fi avut prilejul să înregistrăm al doilea războiu.

Am făcut tot ce mi-a stat în putință și am reușit să opresc războiul între Romînia și liga balcanică, în iarna anului 1912—1913.

Mi-am riscat atunci toată popularitatea mea și nu regret de loc. Deasemenea am făcut tot posibilul spre a evita al doilea războiu din care, cu toate acestea trebuia să profităm. Am spus și am repetat bulgarilor că nu trebuie să-l facă; căci, dacă l'ar începe, vom intra și noi. N'am reușit. In timpul războiului al doilea balcanic, am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru ca acest războiu să se sfîrșească cît mai repede și, cu ocazia conferinței de la București, am făcut sforțări—pe care d-nii Venizelos și Pasici le cunosc—pentru a obține cele mai bune condițiuni în favoarea Bulgariei învinse,

Scopul meu era atunci ca toate Statele balcanice împreună cu Romînia, să ajungă la o nouă înțelegere. Dacă aș fi reușit, situația ar fi incontestabil cu mult mai bună astăzi.

Nici un om înțelept n'ar putea nega că în această clipă, Statele balcanice se paralizează reciproc, ceia ce determină o situație mizerabilă.

Nu vă ascund că, nereușind în conferința de la București, atît cît aș fi vrut în favoarea Bulgariei învinse, am încercat să fac ca să-i garantăm linia Enos-Midia. Este probabil că dacă aș fi reușit situația ar fi fost mai bună astă-zi. Aceasta nu înseamnă de loc vre-o ostilitate oare care a noastră în potriva Turciei, pe care aș fi voit s'o văd prosperînd și stăpînă a strămtorilor, dar de asemenea o Turcie persuadată că ea nu trebue să se gîndească nici odată la provinciile pe care le-a perdut în Europa sau în Arhipelag, o Turcie liniștită, laborioasă și care nu ar căuta, prin o falșă glorie în visurile militare care nu servesc interesului său, ci ale altor puteri care nu se gîndesc de cît la interesele lor și nu la acele ale Turciei.

In Octombrie 1913, cînd am reușit a face să se încheie pace între Turcia și Grecia, am urmărit aceiaș idee a unei înțelegeri balcanice. La reîntoarcerea mea de la Atena am căutat, fără succes, să stabilesc raporturile greco-turce pe o bază amicală și de încredere, căci sunt convins că interesul bine înțeles al acestor două țări rezidă nu numai în relațiuni amicale dar chiar într'o alianță. In timpul tratativelor ce au avut loc acum două luni la București între d-nii Zaimis și Talaat-Bey, mi-am permis să dau aceleaș sfaturi de moderațiune reciprocă.

Cred cu tărie că dacă una din țările balcanice ar profita de acest războiu european spre a face războiu altei țări balcanice, ar săvîrși o adevărată crimă în contra intereselor noastre comune. Neînțelegerile ce exisă — și ele există — între țările balcanice, pot fi rezolvite fără războiu printr'o înțelegere amicală și momentul cel mai bun spre a le rezolvi va fi atunci cînd la sfîrșitul războiului european va fi loc să se schimbe harta Europei.

Statul balcanic, care ar intra în războiu contra altui Stat balcanic ar săvîrși nu numai o crimă împotriva interesului său propriu, ci și o prostie.

Soarta și viitorul Statelor balcanice și ale tuturor țărilor mici din Europa nu vor fi rezolvate prin războaie fratricide aici (în Balcani) ci prin marele războiu european, al cărui obiect adevărat e de a se ști dacă Europa va intra într'o eră de dreptate, prin urmare de fericire pentru micile State, sau într'o eră de apăsare, prin urmare de sclavie mai mult sau mai puțin aurită.

Și cum am crezut totdeauna că bunul simț și adevărul triumfează pînă la sfîrșit îmi place să cred, cu toate informațiile alarmante ce mi vin din fiecare parte, că Statele balcanice nu vor face nebunia de a se războiu între ele și de a justifica astfel planurile acelora, care nu cred în vitalitatea micilor națiuni.

— Ce credeți despre consecințele pe care o victorie austriacă ar putea să le aibă pentru romînii din Transilvania ?

— Nu încape nici o îndoială în privința acestei chestiuni: o victorie austriacă ar fi mai cu seamă o victorie maghiară și prima consecință ar fi zdrobirea prin or-ce mijloace a existenței naționale a popoarelor slave sau latine din monarhia austro-ungară..

NOTA ZILEI

Mărci, ruble, galbeni.

Grație confratelui nostru «La Roumanie» cunoaștem tribulațiile unui „sindicat“ austro-german, întemeiat pentru cumpărarea de conștiinți cu prețul unor mărci și coroane nemțești.

Curios este că în aceeași zi cu notița din «La Roumanie», „Revista cercului de studii al part. conservator“ publică (p. 200 din 15 Oct:

„Am descoperit o Romînie nouă, a căror (!?) sentimente anti-ungurești se explică numai prin intrarea în țară a celor 5 milioane de ruble rusești, schimbate în galbeni de Banca Națională. Se dă și numărul chitanței...“

Milioane de-o parte și de alta; sindicat și sindicat. Atunci—vorba ceea—eu cine votez ?!

Prevederi contra scumpetei

Panica, mai mult de cît cauze economice reale, provoacă scumpirea excesivă a traiului în împrejurări extraordinare, mergînd pînă la o adevărată exploatare a nevoiașului.

De aceea, în legătură cu împrejurările actuale ori *viitoare* de la noi, e util să reproducem instructivele măsuri de prevedere luate în Germania pe ziua de 4 August, îndată după izbucnirea războiului european.

1. Pentru toată durata actualului războiu se vor putea fixa prețuri maxime pentru vînzarea articolelor de prima necesitate și în special pentru produse alimentare, furaje de tot felul, produse brute naturale și pentru material de încălzit și luminat.

2. Dacă vr'un posesor al articolelor enumerate în art. 1, ar refuza vînzarea lor pe prețul maxim fixat, autoritățile competinte vor face ele însăși această vînzare pe socoteala proprietarului și pe prețul maxim fixat, întrucît aceste articole nu-i vor fi necesare pentru nevoile personale.

3. Autoritățile centrale ale țărei sau autoritățile însărcinate de acestea, vor emite deciziunile și ordinele respective.

4. Acei cari vor depăși prețurile maxime prevăzute la art. 1, sau vor contraveni dispoziționilor emise în baza art. 3 ori vor tăinui stocurile disponibile de asemenea produse, sau nu vor da ascultare dispoziționilor autorităților, conform art. 2, vor fi condamnați la amendă pînă la 3000 mărci sau în cazul cînd sunt lipsiți de mijloace, la șase luni închisoare.

5. Bundesratu-l este împuternicit să stabilească data abrogărei prezentei legi.

6. Prezenta lege intră în vigoare de la data promulgărei sale.

Iată dispoziționile regulamentului pentru punerea în aplicare a legei prețurilor maxime:

1. Stabilirea prețurilor maxime pentru vînzarea cu amănuntul a articolelor de prima necesitate se va face, în orașele ce au peste 100.000 locuitori, în provincia Hanovra, în orașele în care își găsește aplicare legea comunală, exceptînd orașele hanovriene prevăzute în art. 27 alin. 2 al regulamentului de district dela 6 Mai 1884, de către primari (Magistraten), în celelalte, de către consilierii provinciali.

Inainte de fixarea prețurilor se vor consulta,—în limitele posibilității, și pe cît posibil de acord cu camerile de comerț, agricultură și meserii,—specialiștii în materie.

Prețurile fixate vor fi aduse la cunoștința publicului, conform uzului localității în localurile fixate de către autorități.

2. Vînzarea produselor prevăzute la art. 2, în cazul cînd proprietarul lor refuză să le vîndă pe prețul maxim fixat, se va face de către primari.

Invitațiunea de a vinde pe prețurile maxime fixate,—care precede vînzarei de către autoritatea comunală,—se va face verbal sau înscris de către autoritatea polițienească locală. Nerespectarea imediată a ordinului dat, va atrage după sine confiscarea de către poliție, a mărfei (afară de cantitatea necesară proprietarului pentru uzul personal) care se va preda, după stabilirea cantității și calității, primarului. Acesta va face vînzarea după prețul maxim stabilit pe numele și socoteala proprietarului. Mărfurile cu a căror vînzare primarul nu va voi să se însărcineze, se vor înapoia proprietarului.

3. Se va înțelege prin comerț cu amănuntul, în spiritul art. 1 și 2, așa numitul comerț de detail adică vînzarea directă către consumatori.

4. Autoritățile polițienești sunt autorizate să uzeze de mijloacele legale de constrîngere pentru a împiedeca violarea art. 4 al legei.

Oare-cari măsuri au fost luate și la noi. Dar efectul lor nu l'a simțit nimeni cu folos. Afară dacă luarea de măsuri nu a fost numai un paravan pentru folosul cîtorva...

△

INFORMAȚII

Un protest al romînilor din Bucovina

O telegramă din Viena anunță că d-nii Teofil Simonovici, prezidentul clubului parlamentar romîn din Viena, V. D. Hurmuzaki, Landeshauptmann din Bucovina și de Varilko membru în camera seniorilor, publică protestul următor :

— Comunicațiile făcute de către statul nostru mojor au confirmat știrea că artileria rusă a bombardat residența arhiepiscopului ortodox din Cernăuți, un monument admirabil de arhitectură greco-orientală. In special s'au adus stricăciuni reședinței personale a arhiepiscopului și capelei din Palat.

Membrii celor două camere, ai Reischsratului austriac și a Dietei din Bucovina protestează solem în numele populațiunei romîne din Bucovina, în potriva acestui atentat care nu era impus de nici o considerațiune de războiu.

Acest act anticultural nu poate fi prin nimic scuzat și a rănit adînc sentimentele religioase și naționale ale poporului romîn.

Poporul romîn are acum prilejul să cunoască cît de puțin adevăr se cuprinde în afirmațiile vecinului rus asupra sentimentelor sale pentru ortodoxia și pentru binele poporului romîn, atît din atitudinea sa față popoarele din afară de granițele sale, cît și din instinctele sale de dominare și opresiune.

▪ Consiliul comunal s'a întrunit aseară sub prețidența d-lui Gh. Mîrzescu, primarul orașului. Consiliul s'a ocupat esclusiv de vînzări de locuri și votare de diferite credite.

▪ Viitoarea ședință a consiliului comunal a fost fixată pentru Mercuri 29 Octombrie. In această ședință, consiliul se va ocupa cu modificarea unor articole din regulamentele comunale, privitoare la desfacerea alimentelor.

▪ *Amenzile și amnistia.*—Sunt oare amnestiate amenzile aplicate pentru călcarea repaosului duminical ?

Camera de Comerț din Iași, neavînd instrucțiuni precise, a dat ordin administrației financiare să execute numeroasele condamnări în curs. Judecătoriile de ocol, cărora s'au adresat numeroși împricinați, au răspuns că nu au căderea de a decide. Fiind foarte multe în Iași unde sunt fixate și termene de vînzare, s'a telegrafiat ministerului de finanțe și celui de industrie, ca să hotărască. Se crede că amnestia va cuprinde și acele amenzi, precum ar fi drept.

▪ Cureaua de la mașina morei d-lui Berman Gutman din Sîrca a lovit în cap pe copila Maria Munteanu, în etate de 7 ani. După puține ore, nefericita victimă a încetat din viață.

▪ *D. general Pressan, noul comandant al corpului 4 de armată, sosește mîne în localitate. D-sa va fi primit la gară de toți ofițerii superiori din localitate.*

▪ Băile comunale se vor redeschide mîine, Duminecă, la ora 9 dimineață. Băile vor funcționa și în ziua de luni 27 Octombrie.

▪ Următorii funcționari de la Prefectura de județ au primit brevetul decorărei cu avîntul țării; Gh. Botez director; Victor Farra secretar; M. Voluță șef de biurou, M. Alexandrescu registrator, N. Tufescu arhivar, Gh. Dimitriu, M. Răducanu, d-na Aspazia Proca, d-ra Eugenia G. Tacu, d-ra Lucia Severin, Ștefanovici Grigore, Ch. Vasiliu, Arghir Gheorghiu și Const. Romanescu.

▪ D. Vasile Popa a fost numit administrator agronom al obștiei sătești din Tg. Frumos.

▪ In ordonanța comunală cu privire la prețul untdelemnului, s'a strecurat o eroare, care a fost azi rectificată.

Astfel s-a fixat prețul de 3 și 40 pentru bidonul de untdelemn Pouget și 3.60 bidonul de untdelemn Robert.

▪ La sediul societății „Unirea“ a lucrătorilor tipografi din Iași, str. Cuza Vodă (localul societății funcționarilor comerciali), d. *dr. L. Ghelerter* va ținea *Sîmbătă 8 Noembre c., orele 8 jum. seara* o *conferință publică* tratînd *despre bolile profesionale.*

Beneficiul ce va rezulta din această conferință, va fi pentru sporirea fondului societății „Unirea“ a lucrătorilor-tipografi.

▪ Membrii Camerei de Comerț au fost convocați în adunare generală, pentru Mercuri 29 Octombrie.

Iată chestiunele la ordinea zilei pentru această ședință.

Propunerea modificărei Legei Monopolului vînzărei băuturilor spirtoase, în sensul de a se lăsa liber comerțul de vin și bere.

Obligativitatea cîntărirei în obor.

Virimente de fonduri în budgetul exercițiului 1914—915.

Aprobarea cheltuelelor făcute cu ocaziunea convocărei biurourilor Camerelor de Comerț la București în chestia discurei acordărei moratorului.

Adresa Camerei de comerț secția Vaslui No. 105 | 914 relativă la luarea oborului din acea localitate pe seama Camerei de Comerț.

Oficia Ministerului de Industrie și Comerț cu no. 9476 | 914, relativă la ordonanțarea sumei de 800 lei pentru reorganizarea biroului de analiză de pe lîngă Camera de Comerț Brăila.

Adresa Camerei de Comerț Tulcea no. 597 | 914; relativă la comerțul de pește.

Cererea înregistrată no. 1993 | 914 a Ligei Comercianților săteni din Jud. Iași, relativă la comerțul de băuturi spirtoase.

Cererea înregistrată no. 3161 | 914 a d-lui Elias Șaraga, relativă la imprimarea unei medalii commemorative cu ocazia morței Regelui Carol I.

▪ Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-seară Sîmbătă

„Dispariția contelui“ și Detectivii din New-York, extraordinară și senzațională destășurare detectivă. Cele mai extravagante peripeții, cele mai stranii aventuri, cinematograful ne redă în toată amănunțimea celebra Mafia Americană și iscusiții detectivi din New-Jork se întrec in ingeniozitățile lor incomparabile.

Vindecată de gelozie, splendidă comedie cu un deosebit subiect și cu o originală inscenare.

Fluviul Tamisa (Anglia), interesante scene și vederi după natură.

Max Linder se însoară, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian,

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 26 Octombrie două matineuri (3 și 5 ore) și reprezentație serală.

Rivalul lui Sherlok Holmes, scene foarte humoristice.

Urma scuzătoare, dramă modernă.

▪ ECOU. — Firma B. Rosen și Lupu Sufrin manufactură engros a trecut sub firma *Lupu Sufrim* singurul proprietar care a preluat activul și pasivul întregei întreprinderi.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

A se adresa la Iași, str. Toma Cozma 5 bis.

Telegrame diferite

Berlin. — Călători sosiți din Varșovia cred a ști de mari progromuri ce ar fi avut loc la Lemberg, în ultimele zile. 50 familii israelite de bună condiție socială ar fi fost omorîte,—alți evrei grav răniți. Deputatul Breiter care a încercat să apere pe evrei, a fost arestat, și se zice, deportat în Siberia.

*

Berlin.—Ziarul «Sumatrapost“ comunică prin Singapore ca fapt cert bombardarea portului Madras de către „Emden“.

După *Pening-Bladen* iată cum s'au petrecut lucrurile. Prin telegrafia fără fir, comandantul vasului Emden întrebă dacă se găsesc la Madras vase de războiu germane, la care primi răspunsul; „Mulțumită lui D-zeu nu avem». «Atunci sosesc eu,—telegrafie din nou comandantul lui Emden și primele granate zburară asupra portului Madras.

Alta lupta navala anglo-germana

— Un vas englez scufundat: mai multe altele grav avariate —

Viena 6 | 11.—După raportul publicat de ziarul „Times“ din Londra despre lupta navală de lîngă Chile (?) vaporul „Good Hope“ a fost atît de avariat în cît a fost silit să fugă folosindu-se de întuneric.

Vaporul „Moumouth“ a încercat să fugă, dar a fost urmărit de un mic crucișător germàn, care lovindu-l încă de cîte-va ori, l-a scufundat.

Din cauza furtunei nu s'au putut întrebuința bărci de salvare.

Se crede că vapoarele „Glascou“ și „Otrando“ au fost avariate, dar, din cauza repeziciunei lor, au putut scăpa în întuneric. Vapoarele germane n'au suferit pagube grave.

D-lui

Ministru de Finanțe

Emil Costinescu

BUCUREȘTI

Subscrișii Cristea Daniel, director și C. C. Popovici, subdirector, lucrînd în numele și pentru Banca Iașilor, societate anonimă cu sediul în Iași, avem onoarea a vă face cunoscut că la 16 Octombrie 1914, un funcționar al nostru a perdut pe stradă în drumul spre Administrația Financiară Iași, 65 (șase zeci și cinci) cupoane cu scadența la 1 Octombrie 1914 de rentă amortibilă 4 la sută 1905 convertită valoare nominală lei 500, toate proprietatea noastră prin cumpărare precum urmează :

No. 340092, conf. borderoului de cumparare din 9 Noembrie 1912 de la d. N. I. Stroici.

No. 107085, 118128, 127679, 131361, 139260 | 2, 139272 | 3, 141662, 148928 | 30, 156518, 156588 | 91, 158309, 160493 | 4, 171247, 323256 | 63, 324598 | 9, 361025, conf. borderoului de cumpărare din 9 Noembrie 1912 de la d. C. C. Rusovici.

No. 106673, 125014, 136362, 154917, 173328 | 9, 174774, 183038, 315001 318815, 337903, 342726, 342738, 366652 387336 | 7, 387346 | 7, 388049, conf. borderoului de cumpărare din 26 Noembrie 1912 de la d. C. Popovici.

No. 346479 | 81, 352524 | 25, 354794 357138, 357215, 359600, 361023 | 4, conf. borderoului de cumpărare din 19 Noembrie 1912 de la d. N. I. Stroici.

No. 132248 conform borderoului de cumparare din 19 Februarie 1914 de la d. C. Popovici, cupoane purtînd numerile de mai sus și facem opunere la plata lor conf. legei din 21 Ianuarie 1883.

Ne alegem domiciliul în București la Banca Romînească str. Smîrdan 5.

Primiți vă rugăm stima noastră.

BANCA IAȘILOR
Chr. Daniel, C. C. Popovici

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Bulgaria nu se va ridica contra Turciei

Berlin — O telegramă din Roma transmite o convorbire cu un diplomat bulgar care confirmă că toate concesiile şi promisiunile ruşilor sînt tără valoare şi irealizabile.

Chiar dacă Serbia ar retroceda de bună voie Macedonia, încă n'ar schimba neutralitatea Bulgariei. Dar, în orice caz, Bulgaria nu se va ridica niciodată în contra Turciei.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin, adresată consulatului german din Iaşi:

6 Noembrie amiază. După o ştire a biroului oficial de presă engleză, escadra germană de crucişătoare, într'o luptă navală aproape de coastă, a scufundat crucişătorul cuirasat englez „Monmouth" de 10000 tone din clasa 1901 şi a avariat grav pe crucişătorul cuirasat Gottdhope de 14300 tone din clasa 1901; micul crucişător engle Glasgow de 5000 tone clasa 1909 a fost de asemenea avariat, dar a scăpat prin fugă.

De partea Germaniei au participat la luptă marele crucişătoare Saharnhorst şi Gneisenau şi micile crucişătoare Nurnberg, Leipsig şi Dresden, care pe cît pare nu au avut suferinţe. Această ştire în combinaţie cu atacul neaşteptat al portului Jarmoulh, au produs mare deprimare în Anglia.

Un apel al studenţilor chinezi

Geneva. — Uniunea studenţilor chinezi din Peking publică un apel contra Japoniei şi Rusiei în care, între altele, se spune: cheltuelile acestei alianţe nenaturale vor trebui să fie plătite de China. Englezii şi-au întărit garnizoana din Hongkong, francezii forţele lor militare la graniţă în direcţia Juman-Kuangsi. Acum ştim prin urmare în care parte să căutăm duşmanii noştri în Europa. Consiliul pentru apărarea ţării din Peking, a dat dispoziţii pentru formarea de cadre noi şi pentru complectarea a 26 divizii. Din interiorul Chinei s'au transportat detaşamente de trupe spre graniţa rusă, anume spre Zizikar, Cecer şi Mişanfu.

Indrăzneala flotei germane

— Ce scrie presa engleză —

Viena 6 | 11.—Ziarul „Naţional Tidenden" află din Londra că presa engleză admite că germanii trimiţînd vapoarele lor de război în apropiere de ţărmul englez, au aratat o îndrăzneală admirabilă.

E un secret al lor cum au putut să treacă prin regiunea periculorsă a minelor fără a fi suferit pierderi.

Se crede că germanii au căpătat, într'un sistem foarte larg de spionaj, o hartă recentă a regiunei semănată cu minele engleze.

Diplomaţi arestaţi

— Protesturi impotriva Rusiei —

Viena 6 | 11. — După ştirile sosite din Teheran, consulul austro-ungar şi reprezentantul diplomatic turc la Labriz, au fost capturaţi de ruşi şi escortaţi până la Tiflis.

Guvernul persan şi legaţiunea Statelor-Unite la Teheran, au protestat la legaţiunea rusă din Teheran în contra acestui procedeu contrar dreptului ginţilor.

O protestare la fel a fost făcută ia Petrograd prin reprezentantul persan.

Noul submarine germane

Berlin. — «Daily Mail» scrie că, de cîteva zile se fac încercări la Hamburg cu două submarine de mare capacitate, care vor putea rămîne 40 zile pe mare fără reinoirea proviantului.

Relaţiunile între Italia şi Turcia

Berlin.—Ziarul „Corriere de Italia", află din Constantinopol, că Turcia nutreşte cele mai bune sentimente faţă de Italia şi că nu numai nu va întreprinde nimic în potriva acestei ţări, dar încă va interveni pentru a pune capăt duşmănilor în potriva italienilor din Tripolitania.

Această atitudine nu poate de cît să fie pe placul Italiei, care găseşte întrînsa un nou sprijin pentru menţinerea neutralităţei.

Aceste sentimente se întrezăresc şi în presa italiană. Astfel ziarul „Vita" salută cu bucurie starea despre un proect pe viitor, care ar consista într'o colaborare a flotei austriace cu acea a Italiei şi Turciei. Aceasta însemnînd reducerea stăpînirei pe Mare a flotei anglo-franceze ar conveni perfect Italiei.

Razboiul anglo-ruso-turc

Berlin. — Trupe turceşti, împreună cu 3000 beduini au trecut graniţa egipteană.

Luptele contra poziţiunei trupelor engleze an început. Englezii au fost alungaţi din peninsula Sinai. Locul a fost ocupat de trupele turceşti.

Ruşii au fost complect alungaţi din Karankilisse şi Jenhan.

Trupele turceşti arată o mare bravură.

Englezii confisca marfuri italiene

Zürich 6. — Se află că vaporul „Duca di Genua" pe care vasele engleze îl duseseră la Gibraltar, a sosit la Neapole cu 1382 călători venind din New-York.

300 tone de aramă americană, deşi destinate pentru Italia, au fost confiscate de englezi ca contrabandă de războiu.

Protestul Norvegiei impotriva Angliei

Viena 6 | 11. — Un comunicat oficial din Cristiania zice că ministrul de externe a însărcinat în ziua de 5/11 pe reprezintantul Norvegiei la Londra să protesteze pe lîngă guvernul englez în potriva proclamaţiunei admiralităţii, referitoare la închiderea mărei Nordului.

Succes în lupte navale. Prizonierii civili englezi

Berlin. — Ziarele sunt unanime a releva importanţa succesului naval dela Chiele. In toată Germania domneşte o bucurie de nedescris. Oraşul este pavoazat.

Presa relevă cu satisfacţie grava lovitură suferită de flota engleză şi importanţa faptului că în prima întâlnire dintre flota germană şi cea mai puternică flotă a lumei, aceasta din urmă a fost bătută.

Pe de altă parte ziarele anunţă că 600 de supuşi englezi, conform proclamaţiei de ieri, au fost duşi la prefectura poliţiei. Li s'a permis să-şi ia rufărie, obiecte de toaletă şi un pat. După aceea supuşii englezi au părăsit prefectura, excortaţi de poliţie, în trăsuri şi au fost conduşi pe cîmpul de concentrare, unde au fost încredinţaţi controlului autorităţilor militare.

Ora 3 d. a.

UN COMUNICAT OFICIAL RUSESC

Succes desăvărşit pe întregul front

Petrograd.—Oficial.—Luptele crîncene de la San şi la sud de Przemysl, care durează de 3 săptămîni, s'au terminat la 5 | 11 cu retragerea generală a austriacilor.

In ajun duşmanul a făcut o ultimă sforţare, de a respinge trupele noastre care treceau Sanul, şi pînă tîrziu noapte, duşmanul a atacat pe un front întins, dar a fost pretutindeni respins, cu perderi enorme. La 11 duşmanul a început retragerea pe la trecătoarea Dunkla prin Carpaţi.

La sud de Przemysl, duşmanul nu mai încearcă să continue lupta. Il urmărim cu înverşunare pe întreg frontul.

Rezultatul bătăliei începute la finele lui Septembrie, şi care avea de scop respingerea ofensivei armatelor austro-germane contra Ivangorod şi Varşovia, s'a terminat cu victoria noastră.

La începutul lui Octombrie trupele noastre se găseau pe un front de 500 verste, între Varşovia şi Przemysl. La 20 Octombrie am obţinut o victorie decisivă pe ţărmul sting al Vistulei, adecă la dreapta poziţiunei strategice a frontului nostru. Scopul ofensivei noastre ulterioare era de a lovi frontul inamicului, asvîrlindu-l peste Vistula şi San. In luptele de la 23 şi 27 Octombrie am frînt rezistenţa armatei austro-germane, care lupta cu îndărjire.

Ameninţată de a fi înconjurată la Pibiti, armata duşmană s'a retras, urmărită de trupele noastre.

Intre 28 Octombrie şi 2 Noembrie, am întâmpinat rezistenţă în ţinutul Alexandria-Sandomir. La 5 Noembrie, trupele germane au fost nevoite să înceapă retragerea, urmată de trupele noastre, pe un front de 500 de verste ceia ce însamnă retragerea generală.

Această victorie o datorăm bunului D-zeu care a binecuvîntat eroismul trupelor noastre, care acum au prilejul de a proceda la acţiunea lor, care constitue o nouă perioadă a războiului.

La JAROSLAW

Lemberg.—Se telegrafiază de aci, că la luarea Iaroslavului, ruşii au luat 5000 de prizonieri.

Atacul a ţinut zi şi noapte. Canonada era oribilă. Cu toate aceste ruşii au înfrînt rezistenţa austriacilor.

In bombardare s'au cauzat mari stricăciuni palatului prinţului Tartoriinski, distrugîndu-se num eroase obiecte de artă.

Neutralitatea Bulgariei

Sofia.—Ziarele publică un comunicat al şefilor opoziţiei bulgare prin care se spune că Bulgaria fiind hotărîtă să continue a păstra atitudinea ei de strictă neutralitate, opoziţia va da sprijinul său guvernului pentru continuarea acestei politici aşa cum le-a fost expusă în ultima consfătuire de către ministrul preşedinte.

Studenţii de la facultăţile din Franţa

Bucureşti.—Legaţia franceză din Capitală comunică ziarelor următoarele:

Studenţii facultăţilor din Franţa, care nu pot părăsi ţara, se pot înscrie la legaţiunea franceză din Capitală, plătind taxele cuvenite.

Registrul în acest scop va fi deschis cu începere de Marţi 28 Octombrie.

Neutralitatea Persiei

Bordeaux. — Guvernul Persian a proclamat pe ziua de 3 Noembrie st. n. Neutralitatea Persiei în conflictele izbucnite.

Pierderile engleze la Ipres şi Dixmuiden

Geneva.—«Daily Mail» anunţă din Calais asupra luptelor englezilor la Ipres şi Dixmud, următoarele: Armata engleză a fost pusă la o grea încercare.

In unele părţi oamenii au fost reduşi la un sfert. Se pare că Germania îndreptează înadins cele mai violente atacuri contra noastră. Inamicul părea slab şi fără curaj. pe cînd englezii erau plini de încredere. Atît numai că au neglijat să construiască şanţuri de adăpost în spatele trupelor.

Aviatorii noştrii se înşelară. Tocmai cînd cavaleria noastră sosi în cîmp deschis. un foc teribel a fost îndreptat contra ei.

A doua fază serioasă a luptei s'a desfăşurat la Dixmud. Aici infanteria germană sprijinită de artileria grea, a atacat cu baioneta. Trupele noastre au opus o vitejească rezistenţă au suferit însă mari pierderi. In aripa dreaptă infanteria noastră a fost trimeasă spre Messines, unde bavarezii cu tot atacul eroic al artileriei noastre s'au menţinut toată ziua. Am pierdut mulţi oameni.

Comunicat austriac

Viena. — Eri şi azi au fost lupte pe frontul de nord. Fără a fi stingherit de duşman, în Polonia rusească şi Galiţia, cu toată situaţia favorabilă nouă, amtrebuit din motive strategice, să cedăm trecător ruşilor unele posiţiuni.

Doctorul N. Hortolomei

— Medic la Sf. Spiridon —

S'A MUTAT IN

Strada Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42

Consultaţii 1—3 p. m.

De închiriat *un apartament compus din 5 odăi spaţioase, nou zugrăvite, antret, camară, bucătărie şi toate atenansele. Instalaţie de lumină electrică. Stradela Sf. Andrei (colţ cu Palat).*

A se adresa în curte la proprietar.

Celebra ghicitoare

în cărţi şi cafea, **Elizabeta Bolanski** *s'a mutat în şoseaua Arcu 17.*

Comptabil *dispunînd de cîte-va ore libere se oferă pentru ţinere de registre la D-niii Comereianţi.*

Adresa la ziar sub comptabil.

De vinzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Profesoară *germană diplomată cunoscînd şi limbele franceză, romînă şi piano dă lecţiuni particulare.*

La ziar.

POSTAVARIA UNIVERSALA

„La Oraşul Bruxelles"

Proprietari FRATII BAYER

BUCUREŞTI. — Strada Lipscani No. 23

Inştiinţează pe domnii CROITORI cu bună clientelă, că pentru sezonul de toamnă şi iarnă, mai sunt disponibile colecţiuni cu mostre complecte.

Doritorii ne vor remite adresa lor exactă cît de curînd, această colecţiune fiind cea mai avantajoasă.

CREDITUL URBAN DIN IAŞI

Serviciul Comptabilităţii

Lista

scrisurilor eşite la sorţi în tragerea a 66-a din 2 şi 3 Noembrie st. n. 1914 pentru lei 280,000

30 Scrisuri a 5000 lei

29486	29725	33249	36973	41683	45997	50430	52350	54280	54897
658	834	34439	39056	42311	47085	51420	53333	583	55162
722	30034	36953	660	662	48123	52288	54273	623	56316

119 scrisuri a 1000 lei

231	6363	13163	20234	29362	34497	37427	41545	48387	51685
1017	7493	11864	456	797	606	505	42124	792	52245
2179	8514	15660	21173	935	795	824	475	49342	479
3168	789	948	22541	30111	35053	844	579	537	53050
209	820	973	25390	518	267	38002	44090	538	161
495	932	976	640	672	348	041	539	605	54191
615	9525	16414	879	776	599	739	804	711	314
914	10730	18070	27306	32531	806	39477	45124	50185	690
927	882	425	909	630	36677	41228	217	514	55869
4550	12780	19468	28510	843	844	292	954	51270	56055
651	822	678	29213	33422	37051	398	47856	584	814
6088	13069	20120	253	34195	148	400	928	589	

110 scrisuri a 100 lei

680	8584	20421	24626	29996	33707	39883	43620	46992	51301
1706	9219	882	645	30289	34359	40187	44204	47298	869
738	16089	21226	25171	315	679	283	45117	502	958
978	957	248	715	695	919	344	447	683	52579
3292	17185	596	956	780	967	41325	616	48439	54651
679	233	640	986	31807	35409	345	623	569	55254
4376	18416	22416	27890	32056	645	835	735	49171	267
458	575	881	983	188	36055	42812	46102	302	391
604	19575	23443	28625	374	244	43192	556	446	578
5170	20062	475	839	386	38166	214	605	478	56571
6404	266	777	29009	403	365	494	735	50187	57022

Scrisurile se vor plăti al pari, începînd de la 1 Ianuarie st. n. 1915, în Iaşi la Cassa Societăţei şi în Bucureşti la Banca Naţională. Ele trebuie să aibă nedetaşat cuponul de IULIE 1915.

Direcţiunea

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 38 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2314.—Marți 28 Oct. 1914

Să intrăm în războiu?

—|

Ni se dau argumente pentru eșirea noastră din neutralitate. Șeful nostru d. Take Ionescu, prin mijlocirea organului oficios al partidului «La Roumanie» ne-a arătat în mod magistral, așa cum numai dînsul știe s'o facă, care este idealul nostru național și în ce stă izbînda pentru realizarea lui.

Dl. N. Filipescu adaogă la toate acestea un puternic argument. E evident, ne spune d-sa, că dacă Austria rămîne în picioare, soarta fraților noștri de peste munți, va fi mai de plîns decît cum nu este astăzi.

Și cînd doi oameni din cei mai populari, pe care îi are țara noastră, se rostesc astfel, noi cei cari urmăm politicește ori pe unul ori pe cealalt, nu putem sta un moment la îndoială că dînșii nu știu bine *cum ne aflăm cu acțiunea diplomatică și cu pregătirea armatei.* Cînd ei ne spun că sub ambele aceste raporturi țara e gata, neapărat că așa trebue să fie. Un Take Ionescu, fost ministru de atîtea ori, care în calitatea aceasta a luat o parte atît de activă la campania de anul trecut din Bulgaria, care alături de șeful partidului conservator, Titu Maiorescu, a condus cu atîta succes acțiunea diplomatică, nu se poate, nu e admisibil să nu știe dacă putem intra în războiu cu șanse de cel puțin 90 la sută de succes. Dar un N. Filipescu, care a avut ca ministru însărcinarea a se ocupa de armată, și a lăsat așa de frumoase amintiri în cît ș'a cîștigat simpatia deosebită a acestei instituțiuni, se poate presupune că nu-și dă sama de starea de pregătire în care se afla ea?

Noi avem credința că acești doi însemnați oameni politici *văd departe, și văd bine.*

In starea în care au ajuns astă-zi lucrurile, am mărit datoria ce o avem de a sprijini pe frații noștri de peste munți. Austria a avut ocaziune să vadă care sunt sentimentele țării în aceste momente, iar noi nu ne-am sfiit a ni le arăta pe față. Și nu ne-am sfiit a face aceasta nici noi cei mai mici, dar nici cei mai mari. Ori-ce menajare a dispărut din vocabularul nostru. Dar chiar de nu ne-am fi manifestat pe față, austriacii tot ar fi știut ce gîndim, ce credem.

Suntem atît de împănziți de austriaci, unguri și germani în cît eu unul cel puțin, cred că ei ne cunosc mai bine decît poate nu ne cunoaștem noi. Mă aștept chiar, ca în momentul cînd vom intra în campanie, să avem surprize la cari nu ne-am așteptat nici cînd.

Să nu mai vorbim de valea Prahovei, care în întregime este în mîna lor, ci să ne gîndim că în toate orașele noastre nu e prăvălie în care să nu se găsiască cîte un german ori austriac.

Dar la țară, cîți administratori de moșie, cîți *ferșteri* tot germani?!

Și toți știu cîte ceva.

Astăzi chiar dacă noi nu ne-am mișca și am asculta de poveștile venite mai ales din partea locului, adică de la Austria și Germania, încă am rămînea strașnic de răspunzători pentru Romînii din Transilvania.

Numai prin faptul că ne-am aratat pe față sentimentele am îngreuiat situațiunea acelora. Numai pentru că noi aici în Regat vom fi *manifestat pașnic*, romînii de dincolo vor avea de îndurat mizerii, care le va face viața de nesuferit.

Avem credința că toți *bunii romîni* vor înțelege că dreptatea stă de partea popularilor oameni politici Take Ionescu și N. Filipescu.

Avem credința că în definitiv și guvernanții de astăzi se vor ralia la aceste păreri.

Ori ce-ar fi și ori care va fi rezultatul, *un asemenea războiu va fi popular, mai popular ca cel contra Bulgariei de anul trecut.*

Un războiu însă are atîtea neajunsuri, aduce după el atîta jale și pustiire, încît e o datorie ca el să fie întreprins în condițiile cele mai favorabile și să se facă cu cele mai mici sacrificii posibile.

A începe razboiul în puterea iernei este a adăoga pe lingă strășniciile inerente acelei acțiuni, încă o cauză de distrugere a oamenilor.

E probabil ca chiar cei astăzi angajați în luptă, încă vor inceta pe timpul iernei atacurile. sau în orice caz ele nu vor fi date cu violența din alte anotimpuri.

Cred că sunt în sentimentul general, cînd zic că ar fi de preferat ca nu iarna să începem campania.

Știm de altă parte, cum zice și cronicarul nostru Miron Costin, că *nu vremile ascultă de om*, dar eu înțeleg a se face pe cît omenește e posibil ca această calamitate să ne atingă cît mai puțin.

Țara noasră pentru întinderea ei de astăzi are o populație destul de mică. Să menajăm pe cît se poate această populațiune. De ne va fi scris să piară o parte din ea, *să piară de gloanțe, iar nu de neajunsuri și intemperii.*

Dar dacă noi romînii băștinași din Regat avem datoria către frații noștri de peste munți, e ușor de văzut cn cît sunt mai mult datori acei frați de peste munți veniți și așezați statornic printre noi.

De la dînșii ne așteptăm nu numai la făgăduieli platonice, voim să-i vedem în realitate stînd în frunte.

Acum cînd chestiunea întrării noastre în războiu se pune mai cu tărie, nu ne putem mulțumi numai cu frumoasele articole ale unui Octavian Goga ori A. Ciurcu.

Noi ne dăm pe noi, dăm pe fiii noștri pentru o cauză care în definitiv e mai mult a lor și datori sunt dînșii să iea mai cu vioiciune parte la această mișcare.

Repet încă o dată. *Printre noi sunt Transilvăneni bogați, sunt unii cu situații înalte în politică precum și în administrațiile țărei. Ei bine! să dea exemple de curaj civic, să vie mai înainte de orice cu ajutoare pentru cei ce se vor osteni să le dea o patrie liberă, să iea ei însuși parte activă, nu numai cu vorba.*

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Falnic...

Intr'un comunicat austriac de acum 2-3 zile se putea ceti între altele:

„Sabatul nu e de cât un morman de ruine, n'a rămas casă în picioare, iar drapelul austro-ungar fîlfâie falnic de-asupra orașului cucerit. (K. K. T. Kor. Bureau)".

Lăsînd de-oparte emfaza cam ridiculă —mai mult sau mai puțin inerentă comunicatelor oficiale, găsim că, totuși, nu e de neaparată trebuință ca ele să fie și idioate, ca stilul K. K. T. de mai sus.

Est modus in rebus...

Teatrul nostru

Incă o legendă, care e pe cale de a dispărea. Se susținea că ori ce s'ar face ori ce imbunătățiri s'ar aduce teatrului atît din punct de vedere material cît și al personalului actoricesc, lucrurile nu se vor schimba.

Se știe cum mergea anii trecuți teatrul nostru. Se zicea că dacă în casa lui sunt dificite, dacă lumea nu se duce la spectacole, este că publicul iașan e indeferent. Se spunea de altfel spre rușinea acestui public, că el apreciază mai mult cinematograful de cît teatrul.

Legenda tinde la disparițiune, iar publicul a scăpa de ponosul, ce pe nedrept i se atribuia.

A fost de ajuns ca să intre n teatrul nostru cîte-va elemente noi, elemente bune, pentru ca în sala de spectacol să nu rămîe loc gol.

Reprezentația de Sîmbătă seara, în care s'au pus în evidență, două din elementele noi, D-na și D. Braborescu, ne întărește în convingerea că teatrul a făcut o bună achizițiune în persoana lor, iar publicul știe să aprecieze aceasta.

In piesa «Frumoasa aventură» D-na Braborescu a dezvoltat un talent și pricepere a rolului. care i-a cîștigat simpatiile publicului, simpatii pe cari acesta i le-a arătat prin dese și repetate aplauze.

Jocul său, redarea celor mai mici nuanțe de mișcări, expresiuni de figură și dicțiunea clară ne face să-i prezicem succese din ce în ce mai desăvîrșite.

Așteptăm s'o vedem și în alte roluri, pentru ca să putem judeca și aprecia la ce ne putem aștepta de la frumosul său talent.

D. Braborescu a fost un partener conștiincios. D-sa a jucat rolul său cu eleganță. Ne place să credem că puțina jenă de care s'au resimțit întru cît-va ambii artiști va dispărea și că teatrul nostru va ajunge la înălțimea cerută de la un templu al artei.

Nu mai puțin încîntător s'a prezentat d-na V. Cuzinschi și d. Petrone. Ambii au susținut cu putere rolurile lor, ba am putea zice că pentru reprezentația de Sîmbătă, s'au întrecut. D-na Cuzinschi a fost admirabilă, iar publicul nu i-a menajat aplauzele. D. Petrone de asemenea prin jocul său prin modul de a se exprima, dezvăleste pe fie-care dată pe bunul și îndemînatecul actor. Toți ceilalți ș'au făcut datoria cît se poate mai bine. A fost o serată plăcută. Lumea a plecat perfect mulțumită dîndu-și întîlnire la alte piese

Vir.

Mici Polemici

— —

A descrie actualul războiu în culori... vii, nu e destul: trebuie culori multe pentru războiul pe care-l poartă albii, negrii, galbenii, brunii etc.

*

Inundații mari pe teritoriul luptelor? Nimic de mirat: dacă vin oștirile în valuri!

*

Autoritățile noastre vor interveni contra scumpirii traiului — după ce vom fi pierit de foame.

Știți povestea calului pe care-l jelește stăpînul:

— Ce păcat! A pierit de foame, tocmai cînd îl învățasem să nu mănînce...

*

După ce s'a lansat „Războiul popoarelor" se anunță acum „Săptămîna războiului".

— E un războiu între editori, din pricina războiului...

*

Din paradoxele războiului de azi: s'a întunecat pînă și... Răsăritul.

*

O revistă dă alarma că pentru rusofilism ziaristic s'ar fi schimbat la Bancă 5 milioane ruble în galbeni.

— De geaba nu se temea totdeauna Kaiserul de pericolul... galbăn!

INFORMAȚII

— —

Am vorbit în numărul nostru de ieri despre memoriul pe care profesorii universitari l'au prezentat M. S. Regelui Ferdinand. Acel memoriu a apărut în ziare și în lipsă de spațiu, reproducem partea finală, în cuprinsul următor:

Douăsprezece milioane de romîni, punînd credința și nădejdia în inima de „bun romîn" și „în dragostea pentru neam" cu care ați inaugurat măreața voastră misiune așteaptă de la Majestatea Voastră înfăptuirea idealului sfînt al neamului.

Ingăduiți-vă, Sire, nouă, ca reprezentanți ai culturei naționale și îndrumătorii educațiunei patriotice, să fim interpreții acestor sentimente înaintea Majestăței Voastre și depunînd omagiile noastre cu profund devotament, și vă rugăm, prea înălțate Doamne și Rege al nostru, ca să conjurați pînă mai este timp, primejdia ce amenință neam și țară,

Pronia a voit ca, în aceste vremi de grea cumpănă, să încredințeze Majestăței Voastre frînele țării și destinele neamului, spre a duce Romînia și neamul romînesc la isbîndă. Prima pagină a domniei Majestăței Voastre va să fie scrisă cu glorie în cartea neamului, glorificînd numele Vostru din generație și din secol în secol.

Țara și neamul întreg, cu credință și nădejdie dătătoare de putere ce chezășuește izbînda, așteaptă cuvîntul Majestăței Voastre, căci sună ceasul cel mare.

Să trăiți Sire!

D. G. Mărzescu, primarul orașului, a plecat aseară la București. Primarul nostru se va pune în legătură cu administrația comunală din Capitală, pentru a studi împreună măsurile necesare, pentru a aduce o eftinire a prețurilor alimentelor de prima necesitate.

Fruntașii liberali veniți azi din București afirmă că parlamentul se va deschide la 15 Noembrie, dar va funcționa numai cîte-va zile după care se va proroga pînă la 15 Decembrie.

Generalul Presan, noul comandant al corpului 4 de armată, soseste în astă seară în localitate.

Unele ziare publică știrea că ministerul de război a dispus să se achite ofițerilor și a doua jumătate din prima de echipare, pentru complectarea echipamentului.

Totuși sunt ofițeri care pînă în prezent n'au primit nici prima jumătate, sub motiv că nu sunt bani.

In numărul nostru de mîine vom publica o cronică teatrală, datorită d-lui C. Alexandrescu, și în care se vorbește în special de debutul soților Braborescu.

Vom publica deasemenea o cronică asupra „Săptămînei dramatice" a colaboratorului nostru special.

In viitoarea sa ședință, consiliul comunal se va ocupa exclusiv de modificarea regulamentelor comunale în ceia ce privește vînzarea alimentelor de prima necesitate.

Societatea muzicală «Lira» își reîncepe activitatea printr'o serată muzicală ce are loc în astă seară, în localul cantinei școlare, din strada Albă.

D. Crudu directorul școalei inferioare de meserii, a reclamat poliției, că i-a dispărut servitoarea, după ce i-a furat cîte-va inele de mare valoare.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a plecat aseară la București.

D. Sibianu a fost numit profesor de piano la Liceul internat.

La Conservatorul de muzică din localitate au început pregătirile pentru o serie de concerte simfonice, ce se vor da în cursul acestei săptămîni, sub auspiciile acstei instituțiuni.

Direcția generală a telegrafelor a rugat stăruitor administrația comunală să intervie de urgență pe lîngă societatea de electricitate. ca să ieie măsuri de protecțiune și de izolare a instalațiunelor sale, evitîndu-se astfel daranjarea incontinuă a firelor telegrafece și telefonice.

In numărul curent al publicațiunei lunare: „Revista Unirea Femeilor Romîne" a apărut un interesant și documentat articol critic asupra cunoscutei lucrări a Dr. Ioan M. Dinescu.—„Studiul Medico-Social asupra copiilor din Romînia", din citirea acestei critici se poate vedea cît de mult a fost apreciată suscitata operă, de către Societatea „Unirea Educătoarelor Romîne.

Prefectura de Iași va publica mîni o înștiințare către proprietarii cărora li s'au rechiziționat caii, ca să vină să și-i iea dacă renunță la chirie pentru zilele cît acele animale au servit până acum.

Subscripția deschisă de revista iașană „Viața Romînească" pentru ridicarea unui monument regretatului Spiru Haret atinge suma de 8950 franci.

Dl. I. M. Rașcu a fost numit profesor suplinitor pentru limba franceză, curs inferior, la liceul național.

Dl. inspector secundar Iuga a anchetat la școala comercială superioară oarecari plîngeri referitoare la cursul de limba germană, cursul seral.

Cronici referitoare la marea actualitate a războiului european semnează în numărul „Vieței Romînești" ce apare astăzi, d-nii Em. Triandafil, I. Bărbulescu, G. Galaction, Alexis Nour și alții.

Toți absolvenții a 4 clase liceale sau gimnaziale și ai școalei comerciale superioare, secția de seară, sunt convocați pentru mîne Marți, 28 Oct. între orele 8—9 seara, în localul societăței funcționarilor comerciali, str. Cuza Vodă 71, la o consfătuire în legătură cu poziția lor militară.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Luni:

«Omul din pivniță» extraordinară și senzațională desfășurare detectivă. Cele mai extravagante peripeții, cele mai stranii aventuri.

Celebrul detectiv Stuart Webbs escelează prin dibăcia lui fără seamăn, prin curajul incomparabil, prin viclenii fără pereche și prin ingeniozitătii incomparabile. (4 părți).

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri:

DENISA, operă premiată a celebrului academician francez Alexandre Dumas-fiul.

Peste cîteva zile: «Lupta de la Waterloo» groaznica bătălie între armatele prusiene și engleze contra lui Napoleon I (1815).

Aseară într'un cerc familiar a avut loc logodna drăgălașei d-re Angelica Alexandrescu, teligrafistă, fiica d-lui și d-nei I. Alexandrescu cu d. Ștefan N. Poruzan, telegrafist.

Felicitări.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Deliciosul unt p. masă și cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghludem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2 —	„
Brînza Olanda	4.50	„
Roqfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	„

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

Iarăși documentele

Zürich. — Ziarul „Neue Züricher Nachrichten" comentînd cele date în vileag cu privire la documentele găsite la Bruxelles, scrie, între altele:

„Dela publicarea schimbului de telegrame dintre țar și împăratul german și dintre acesta și regele George al Angliei nici una din destăinuirile diplomatice nu a atins importanța zguduitoare a acesteia.

S'a stabilit acum pentru totdeauna, cu documente originale că, încă din 1906, adecă după conferința din Aigeciras, pe timpul politicei de încercuire a lui Eduard VII, exista o conjurație din partea Franției și Angliei, — se'nțelege și a Rusiei — îndreptată contra Germaniei și că Belgia încă de atunci s'a raliat la această conjurație.

Și mai departe:

„Astăzi a devenit dar fapt istoric dovedit că nu Germania a violat neutralitatea belgiană dar că însăși factorii conducători ai destinelor belgiene au violat această neutralitate.

Prin urmare cu deplină dreptate a putut cancelarul german să rostească în discursul său din parlament de la 3 August cuvintele: «Germania este atacată și constrînsă la apărare». De sigur în Berlin se cunoștea aproape adliteram conținutul acestei convenții, almintrelea nu ar avea nici o valoare diplomația germană. Cu atît mai măreață apare iubirea de pace și dorința de a o menține la cei doi împărați aliați, cînd cu toată existența de 8 ani a acestei permanente amenințări n'au scos sabia din teacă în momente mult mai prielnice țărilor lor pentru o acțiune războinică de cum sunt momentele de față".

Ziarul încheie:

„Neutralitatea belgiană a fost strangulată în 1906 prin un complot la care Germania n'a participat.

Politica Germaniei apare acum și celor cari aveau îndoeli încă nepătată, neștirbită și mărinimoasă și în chestia referitoare la Belgia, căci Germania trecînd peste toate considerațiile, a întins Belgiei de două ori mîna de pace.

De abea acum se lămurește că Belgia avea cuvînt să strîngă această mînă. A respins'o și cu aceasta s'a sigilat definitiv capitolul vieței sale istorice".

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin către consulatul german din Iași.

Marele cartier general. 8 Noembrie amiază

I) Ofensiva noastră la Ypres și la vest de Lille a continuat și eri. La marginea de vest a Argonniilor am cucerit înălțimea importantă Vienne de Chateau, pentru care se lupta de mai multe săptămîni. Cu această ocazie am făcut pradă 2 tunuri și 2 mitraliere. In colo ziua cețoasă a trecut în apus liniștit.

In răsărit nimic nou.

II. Victoria de la coasta Chilenă, semnalată ieri s'a dovedit ulterior ca mult mai importantă. Escadra amiralului Craddock este complect nimicită. Afară de „Momnouth" și crucișătorul «Goodhope» nava amiralului, a fost scufundată. Despre „Glasgov" lipsesc știri pozitive; pare că a fost desarmat. Năvile germane au numai leziuni ușoare și puțini ușor răniți.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

MIŞCAREA PENTRU INTRAREA ROMANIEI IN ACŢIUNE

— Agitaţia universitarilor.—Intrunirea profesorilor. —Textul angajamentului.— Profesorii la şefii de partide. - Situaţia în partidul conservator.— Consiliul de miniştri de astă-zi —

Bucureşti.—In urma audienţei pe care comisiunea profesorilor universitari a avut'o la M. Sa Regele s'a constituit un comitet de acţiune naţională, compus din d-nii:

Em. Antonescu, dr. I. Cantacuzino, Barbu Delavrancea, C. Dissescu, Nicu Filipescu, N. Fleva, I. Grădişteanu, dr. Toma Ionescu, C. Istrati, Simeon Mindrescu, Ion Tanoviceanu şi N. Xenopol.

Comitetul acesta a semnat o hotărîre în senzul următor:

„Subsemnaţii ne legăm în faţa ţărei, să ducem o imediată acţiune naţională, pînă la realizarea deplină a idealului neamului romînesc".

*

Inceputul acţiunei acestui comitet a fost alegerea unei comisiuni compuse din d-nii N. Filipescu, N. Fleva, M. I. Cantacuzino, dr. C. Istrati şi I. Grădişteanu, care să se prezinte şefilor de partide şi să le exprime sentimentul ţărei, în senzul unei intrări imediate în acţiune.

Comitetul a fost primit astăzi de către d. Ionel Brătianu şi deseară va fi primit de către d. Take Ionescu, care se întoarce în astă seară de la Sinaia. Mîine comitetul va fi primit de către d. Al. Marghiloman.

*

In astă-seară la ora 5 jum. are loc un consiliu de miniştri, în care se va discuta pe larg asupra situaţiei externe şi a situaţiei create prin mişcarea acelora care cred necesară intrarea imediată a Romîniei în acţiune.

*

In partidul conservator situaţia a devenit extrem de critică. Deşi d. Marghiloman are cu dînsul majoritatea, dar şi minoritatea ie mare — 7 contra 6 — aşa că situaţia d-sale ca şef ie din cele mai grele.

Se afirmă că în urma rezultatului comitetului de ieri, d. Al. Marghiloman ar fi decis să convoace pentru una din zilele viitoare la Bucureşti pe şefii tuturor organizaţiilor din ţară, pentru ca ast-fel să se stabilească definitiv dacă d-sa mai are sau nu încrederea partidului conservator.

*

In privinţa modului cum comisiunea profesorilor universitari a fost primită de M. S. Regele Ferdinand, ziarul *Universul* apărut astă-zi dimineaţă în Capitală află următoarele:

M. S. Regele a primit comisiunea cu cuvinte mulţumitoare, care au făcut multă impresiune asupra comisiunei. Suveranul a recunoscut nu numai dreptul dar şi datoria profesorilor universitari de a fi îndrumători şi călăuza sentimentelor naţionale. „In aceste momente grave, a spus Regele, nu există partide, nu există de cît romîni.

M. Sa Regele a rugat pe profesori să comunice aceste lucruri studenţilor şi să-i sfătuiască ca să aibă deplină încredere în factorii respunzători, care veghiază la destinele ţărei. Sentimentele ţărei sunt şi ale mele. Romînia nu poate avea alte sentimente, altă politică decît cea Romînească.

Situaţia pe frontul apusan

Berlin.—Germanii înaintează incontinu pe frontul apusean. Incercările nereuşite ale aliaţilor de Miercuri ca să înainteze în regiunea daunelor la răsărit de Nieuport au fost reluate Joi, dar n'au reuşit de data aceasta, din cauza greutăţilor terenului.

Francezii recunosc că poziţiunelor lor la est şi la vest de Ipres sunt din nou ameninţate. La Arras care ca centru al reţelei de căi ferate este de foarte mare importanţă, au avut loc lupte înverşunate. Arras a fost aproape complectamente distrus din cauza bombardărei. In momentul de faţă Germanii au ocupat mahalalele oraşului.

Poziţiunea germanilor în regiunea A-Aromului este foarte favorabilă. Regimentele din Württemberg au dat de mai multe ori asalt poziţiunilor inamice.

Un comunicat al ministerului de razboiu

Bucureşti.—Ministerul de războiu roagă ziarele să publice următoarele:

Dispoziţia luată ca dispensaţii şi scutiţii să se prezinte la depozitele de recrutare pentru viză, nu are altă semnificaţia de cît controlul dacă s'a efectuat plata taxelor militare.

In ce priveşte pe dispensaţi, aceştia, conform art. 7 din legea de recrutare, fac parte din armată. Ei, în caz de mobilizare vor fi daţi la partea sedentară. Scuţii cei care au trecut vrista de 30 de ani, nu mai au nevoie să se prezinte la viză.

Cabinetul italian şi tripla alianţa

Berlin. — Constituirea noului cabinet e primită cu bucurie de diplomaţia triplei alianţe.

Ziarele amintesc de discursul rostit de d. Sonino la 6 Decembrie 1881 pentru necondiţionata intrarea Italiei în alianţa Puterilor centrale, părere ce s'a menţinut pînă azi.

Succes englez

Londra.—Amiralitatea anunţă că forţe militare din India sprijinite de forţe navale au atacat poziţia Tao, de la gurile fluviului Thayt-el-Arab pe golful Persic. După o rezistenţă de o oră tunurile de pe coastă au fost reduse la tăcere iar oraşul a fost ocupat.

Schimb de telegrame

Constantinopole.—Următorul schimb de telegrame a avut loc între împaratul Franz-Ioseph şi sultanul Mahomet.

Imparatul Francisc Ioseph a telegrafiat:

«In aceste momente solemne, cînd naţiunea otomană, obligată să lupte pentru onoarea şi salvgardarea intereselor sale supreme se alipeşte de Austro-Ungaria şi aliata ei Germania, am marea mulţumire să pot exprima Majestăţei Voastre Imperiale înalta satisfacţie ce o resimt văzînd că trupele şi flota Majestăţei Voastre luptă într'un avînt nobil şi măreţ, pentru interesele şi gloria patrie. Imi place să văd în debutul fericit al acţiunei flotei M. Voastre imperiale un gaj de bun augur pentru succesul armatelor noastre în lupta ce vi s'a impus de duşmanii noştri şi pentru un viitor stabil şi glorios al popoarelor noastre.»

Sultanul a răspuns:

„Am primit cu cea mai vie plăcere telegrama pe care Majestatea Voastră a binevoit să mi-o adreseze. Tare pe dreptul meu am primit lupta ce mi s'a impus de duşmanii noştri comuni. Pot să asigur pe M. Voastră că de partea mea simt cea mai vie satisfacţiune să văd armatele mele luptînd alăturea de armatele victorioase austro-ungare şi germane, pentru apărarea drepturilor noastre cele mai sacre.

Am ferma convingere că cel de sus va face să triumfe sfintele cauze ale justiţiei, prin victoria armatelor noastre.

Exprim M. Voastre admiraţia mea profundă pentru glorioasele isprăvi ale armatelor sale şi fac urările cele mai sincere pentru izbînda armatelor noastre.

Executarea lui Molla Selin

Constantinopol.—O telegramă oficială a valiului din Bittlis, spune că şeful bandei curde Molla Selin, care în Aprilie trecut a provocat, în urma intezelor Rusiei, o tentativă de revoltă, a fost arestat la Ruerean împreună cu tovarăşul seu Milil şi ambii au fost spînzuraţi.

Un apel al patriarhului armean

Constantinopol. — Patriarhul armean Grigorian a adresat episcopului şi vicarilor armeni din Turcia o telegramă circulară, relevînd că în momentul actual cînd Patria se află în războiu cu mai multe Puteri, naţiunea germană, a căruia credinţă seculară este cunoscută, va trebui să-şi facă datoria şi să consimtă la toate sacrificiile pentru ridicarea ilustrului tron otoman, de care stă strîns legată. Pentru apărarea Patriei, episcopii şi vicarii sunt invitaţi să dea sfaturi în acest senz.

Consiliul patriarhatului a hotărît să ofere armatei 10,000 perechi ciorapi. Aceste manifestaţiuni de lealitate ale armenilor fac o excelentă impresie.

Căderea cetăţei Tzingtau

Tokio. — Comandantul şef japonez raportează: La ora 7 şi jum. dimineaţa, aripa stîngă a asediatorilor a ocupat bateria de nord pe dealul Satan. La ora 9 şi 20 bateria la est de Tutunsjing. In răstimp centrul nostru a înaintat contra forturilor Iltis şi Bismark. Am luat 2 tunuri. La Moltkegarnizoana a înălţat drapelul alb la orele 6. Apoi forturile de coastă au imitat exemplul la ora 7 şi jum.

Comunicat german

Berlin. — Cartierul general comunică:

„In luptele aproape de Ipres am făcut mari progrese. 1000 francezi au fost luaţi prizonieri. Atacurile francezilor de la Noyon şi Vailly au fost respinse.

Trei diviziuni de cavalerie rusă, au fost respinse cu mari perderi peste rîul Warte, 80 kilometri departe de graniţă.

Soldaţii germani au reparat căile ferate belgiene. Purtarea lor este ireproşabilă faţă de populaţie.

Turcii patrund în Egipet

Constantinopole.— Cartierul generai comunică faptul că trupele turceşti au trecut frontiera egipteană.

Cernăuţul din nou bombardat

Dorohoi. — Ştiri din Mamorniţa vestesc că nuoi şi violente lupte au reînceput în jurul Cernăuţului.

Oraşul este din nou bombardat de ruşi.

†

Matilde G. Alexandrescu, Sophie G. Alexandrescu, Elena Alexandrescu, Neculai, Profira şi Cecilia Alexandrescu, Constantin şi Sevastia Ţibuleac, Gheorghe şi Maria Negrescu, Familia Costache Popovici, Familia G. Holban, căpitan Alexandru Stroja, major Dimitre Harhas, au nemîngăerea de a vă anunţa încetarea din vieaţă a iubitului lor soţ, tată, fiu, frate, cumnat, moş, nepot şi văr

Georges V. Alexandrescu

Pensionar C. F. R.

decedat în ziua de 26 Octombrie 1914, după o lungă şi grea suferinţă în etate de 53 ani şi roagă pe toţi prietenii şi cunoscuţii a lua parte la ceremonia religioasă care va avea loc la 29 Octombrie la orele 2 p. m. Cortegiul funebru va pleca de la locuinţa defunctului din str. Anton Naum (Gafincu) No. 3 la cimitirul Eternitatea.

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iaşi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romîne, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură.
Ase adresa la ziar sub «Pictor».

Doctorul N. Hortolomei
— Medic la Sf. Spiridon —
S'A MUTAT IN
Strada Cuza-Vodă (foastă Golia)
No. 42
Consultaţii 1—3 p. m.

De închiriat *un apartament compus din 5 odăi spaţioase, nou zugrăvite, antret, camară, bucătărie şi toate atenansele. Instalaţie de lumină electrică. Stradela Sf. Andrei (colţ cu Palat).*
A se adresa în curte la proprietar.

Comptabil *dispunînd de cîte-va ore libere se oferă pentru ţinere de registre la D-nii Comercianţi.*
Adresa la ziar sub comptabil.

Clinica Veterinară
Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi
DIRECŢIA
Dr. D. BUZENCHI
Boale interne şi externe; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.
Se primesc animale bolnave în pensiune: animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.
Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).
Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti*

Dr. G. SAVA-GOIU
consultaţii pentru
Boale de ochi
Sîmbătă şi Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei"
Mari depozite de Cherestea
Str. Uzinelor 11—14
Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie
Societatea „Bradul Moldovei"
— Telefon —

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca sosită de curînd din Bucureşti prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia războiului prin cărţi de ştiinţă, spiritism şi Lenormantie, totul în mod ştiinţific. Posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o ş-a atras stima şi celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.
Cu stimă **LIZETA,**
Stcada Oncea No. 17 casa şi zaplazul nou, luaţi tramvaiul de Tataraşi şi vă daţi jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversaţi prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

Curs primar şi secundar
se predă conştiincios la domiciliu sau acasă.
Informaţiuni la TIPOGRAFIA GOLDNER.

Deutsches Fräulein
sucht Stelle zu Kindern im Alter von 3—12 Jahren.
Auskünfte ertheilt die Admin. d. Zeitung str. Mirzescu 17.

Casele Schnürer
STRADA STEFAN CEL MARE
De închiriat
Prăvălii actualmente ocupate de băcănia L. Aberman, fabrica de cravate, 2 prăvălii modernizate, precum şi diferite apartamente şi depozite pentru mărfuri în curte.
A se adresa la proprietar în curte.

De Inchiriat *In str. Lăpuşneanu 21 una magazie în faţă cu odaia alăturea, foarte proprie pentru un Birou etc.*
A se adresa d. dr. S. Konya proprietar.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* cu cursuri inferior de liceu *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* D-RELOR HARNAGEA, *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:
Apele Mineralizate Sinteza
Preparate cu Lithină şi Bicarbonat de Sodă de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI
sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.
Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".
Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ sau RINICHI, CONSTIPAŢIE etc.
Observaţi bine ETICHETA DE PE STICLĂ şi PLOMBELE DE ÎNCHIDERE care trebue să poarte numele meu Dr. A. RĂTIANU şi marca „SINTEZA".
Refuzaţi ori ce substituţie.
La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.
— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2315 — Marți 29 Oct. 1914

Peripețiile unui Palat iașan

— Pagini de istorie —

Se crede că într'un apropiat viitor se va instala în fostul Palat Rosnovanu—azi Palatul Princiar, devenit în mod provizor Palatul justiției — un „muzeu al Regelui Carol I“, cuprinzînd relicvii în legătură cu glorioasa și lunga domnie a fostului Suveran.

Alții cred că în acel Palat va sălășlui „Orfelinatul“ intemeiat din legatul lăsat în acest scop de către Regele Carol.

Oricum va fi însă găsim interesantă soarta rezervată de Istorie acestui Palat al fostului pretendent la tronul Moldovei, separatistul Rosnovanu.

Nu vom povesti aci întreg epizodul revoluționar, al cărui erou a fost Neculai Rosnovanu, secundat de Mitropolitul Moldovei.

Vom reproduce însă cîteva fragmente din „Memoriile Regelui“, sursa cea mai obiectivă și mai nepărtinitoare. E vorba de prima vizită a Prințului Carol în Capitala Moldovei. Cităm și rezumăm:

...Iașul a făcut o primire strălucită prințului. Primar era Dimitrie Gusti. In fruntea paradei era mitropolitul Calinic Miclescu, fost „separatist» sau „rosnovenist“ grațiat de către prințul Carol.

Intreg Iașul era în picioare: bogați și săraci. „Multe palate boerești vechi—scrie prințul — fac un efect admirabil în strălucirea de lumină; numai unul rămîne în întuneric, al familiei Rosnovanu, în mijlocul orașului, tocmai în fața marei curți metropolitane.

...Populația din Iași e indignată din cauza acestei demonstrațiuni a familiei ruso-file Rosnovanu în potriva domnitorului apusan și vrea să spargă ferestrele întunecoase; dar poliția o oprește...“.

Călătoria la Iași — crede prințul în „Memorii“ — a contribuit mult la cimentarea unirei; prințul Carol a dezarmat o mare parte din separatiști prin amabilitatea sa personală.

Procesul de liniștire și de împăciuire a mers repede, așa că la a doua vizită în Iași—în Aprilie 1868—poate scrie următoarele rînduri, cu mare mulțumire:

«Astăzi—14 Aprilie—prințul ia parte la cununia lui Neculai Rosnovanu, acela care la prima venire a prințului în Iași s'a închis în chip demonstrativ în casă și n'a iluminat în mijlocul iluminației generale, dar care de mult a devenit din separatist—un partizan credincios al Unirei și al dinastiei. Palatul Rosnovanu deveni locul statornic de popas al prințului Carol,—iar în timpul războiului găsim pe d-na Maria Rosnovanu în fruntea „societății damelor“ trimițînd felicitări domnitorului.

Este dară prea posibil ca destinul să ducă și mai departe coincidențele, ca să vedem vechiul Palat al răzmerițelor separatiste perpetuînd numele și faima celui dintâiu Domn străin, în potriva căruia se fomentau, în acel Palat, ostilități și comploturi.

Mici Polemici

Două sindicate operează în Capitală, pretind unii: cu mărci—unul, cu ruble, celalalt.

Activitatea e tot așa de mare ca pe cîmpul de... operații militare.

*

Se dezminte știrea că la Cernăuți ar fi victime după întoarcerea nemților.

Ni se spusese, din contra, că ar fi o... grămadă.

*

Colosale inundații pe teritoriul luptelor franco-germane.

După războiu se va zice: „Apa trece, rămîn pietrele... de cimitir“.

*

D. A. C. Cuza propune în „Unirea“ să se reducă din epitropi, în loc să se reducă din paturi—la Sf. Spiridon.

Propunerea nu poate viza pe d. dr. Manicatide.

*

Cele mai ciudate surprize a putut să aducă epoca febrilă prin care trecem. Pînă și certuri în familie. Bună oară: „Dimineața“ în conflict cu... Adevărul.

*

„Vasele noastre au căpătat numai leziuni ușoare“—sună un comunicat german.

...Nici o picătură de sînge n'au pierdut.

Cronica teatrală

— Un debut —

Reprezentația de Sîmbătă—«O aventură frumoasă»—era a cincea din stagiunea anului acestuia și soții Braborescu încă nu-și făcuseră apariția pînă atunci. Înțelegeți: patru reprezentații, după o îndelungată vacanță teatrală, patru reprezentații în care timp ne-au defilat figurile atît de cunoscute ale simpaticilor noștri artiști. Soții Braborescu, prin apariția lor după un timp destul de îndelungat de la deschiderea stagiunii, apăreau ca niște *intruși* în mediul teatral ieșan.

In primul rînd și-a făcut apariția în piesa d-lor Flers și Caillavet d na Braborescu. Aplauze numeroase au salutat-o. Se vedea că era stăpînită de o emoție deosebită: pentru întâia oară se înfățișa înaintea publicului ca artistă a teatrului ieșan. 'Mi era teamă ca nu cumva această emoție pe care și-o stăpînea cu greutate să n'o împiedice de a-și putea arăta toată măsura puterilor sale artistice. Dar nu: emoția începea a fi biruită încetul cu încetul. Identificarea între artistă și rolul jucat devenea din ce în ce mai desăvîrșită.

De altmintrelea în special această emoție inițială convenea și rolului jucat. Cum vreți ca o mireasă în ziua nunții să nu fie puțin emoționată?

Dar mai e și o altă chestie. Acest început de emoție al d-nei Braborescu trebue să fi atras toată simpatia numerosului public care umplea sala într'un chip care dovedește că acest public atît de mult știe să aprecieze manifestările adevărate artistice.

In ce mă privește, artiștii care se înfățișează înaintea publicului împieptoșat, cu aere de cuceritori, îmi displace. E o pretenție antipatică. E ca și cum ar zice: îndreptați toate privirile spre mine cît timp, vulgara plebe, mă scobor să vă mișc sufletele voastre inferioare cu arta mea desăvîrșită.

Nimic din toate acestea la d-na Braborescu. Se simțea în timiditatea aceasta un respect pentru un public la a cărui opinie ținea, o jenă de a nu jigni pe acest public cu un debut care ar putea părea insolent.

Cînd s'a lăsat cortina la sfîrșitul actului I, d-na Braborescu ne cucerise pe toți. In sfîrșit teatrul ieșan își găsise ingenua care îi lipsea. Mă simțeam impresionat cum de mult nu mai fusesem.

Jocul d-lui Braborescu, care își făcuse apariția în același chip rezervat și timid ca și soția d-sale, cucerise în chip egal simpatia noastră prin sobrietatea sa desăvîrșită.

La sfîrșitul actului I, piesa *amenința* să fie splendid jucată.

Actul II desigur a marcat triumful desăvîrșit al soților Braborescu. Nu mai eram noi cei din stal, nu mai erau cei doi artiști, era suflet din sufletul nostru care se desfășura pe scenă. Cortina se lăsă la sfîrșitul actului la timp pentru a ne destide sufletele de zguduirea artistică, care ne zbuciumase intens.

Cînd am părăsit în antract stalul, eram ca amețit. Nu, orice ar spune unii critici teatrali nu se poate ca artistul să ne zgudue până într'atît, fără ca el să nu fi pus în întruparea rolului său, mult, mult din sufletul-i propriu. Ce dracu! Am pretenția că în calitate de cronicar teatral nu mă las impresionat cu una, cu două. (Vai, ce aere îmi dau!)

Ei bine, pentru ca jocul acestor artiști să mă impresioneze până într'atît, fac aci afirmarea — pe care de altmintrelea nu o pot dovedi cu nimic — că soții Braborescu trebue să fi pus mult,— (ca să fiu precis ca Valentin din piesa d-lor Flers și Caillavet) trebue să fi pus cel puțin trei sferturi din propriul lor suflet în rolurile înfățișate. Numai așa ne-au putut zgudui adînc, numai prin

ce cri du coeur qui seul au coeur arrive

Le mulțumesc aci pentru puternica impresie artistică și emoționantă, care m'a stăpînit multă vreme după sfîrșitul ultimului act, care mă stăpînea încă cu putere cînd, la o oră tîrzie de noapte, urcam alene dealul Copoului, cînd imaginea de sînge a catastrofei din jurul țării mele a putut fi pentru moment alungată din sufletul meu.

Vai! Vroiam să scriu un simplu antrefileu și văd că aceste impresii iau o dimensiune, care depășește intențiile mele. Nu mă mai recunosc... Și cînd mă gîndesc că n'am vorbit nimic de piesă, de ceilalți artiști...

Nici n'am să vorbesc acum! Am să încheiu aceste rînduri, care au o singură pretenție: de a fi un omagiu pentru soții Braborescu.

Relev în treacăt jocul minunat al d-lui Petrone și al d-nei Cuzinschi și în general un ansamblu din cele mai fericite.

C. Alexandrescu

INFORMAȚII

Toate insistențele făcute pînă azi de epitropia Sf. Spiridon, spre a putea obține arenzile de pe moșiile ce posedă în Basarabia au rămas pînă azi infructuoase.

Autoritățile rusești nici nu răspund la intervențiile epitropiei. Acum e vorba ca să se facă o ultimă încercare, prin ministerul nostru de externe.

Partea din Palatul administrativ destinată poștei și telegrafului e aproape amenajată. Instalarea centralei telegrafice și a poștei în noul palat se va face cu începere de la 1 Mai viitor.

Mai multe case importante din Berlin, au instiințat pe proprietarii de farmacii din localitate, că încetînd prohibirea în Germania ele pot furniza farmaciștilor din Romînia ori ce cantități de medicamente.

Ziarul «Neues Wiener Journal» spune că unul din redactorii săi, convorbind cu mai mulți fruntași politici din Balcani, poate afirma că Romînia, Grecia și Bulgaria își vor continua neutralitatea încă multă vreme.

Ziarele austriace anunță că pe cîmpul de războiu a fost grav rănit Alfred Cappus, cunoscutul autor dramatic.

Intrunirea de protestare în contra scumpirei traiului, ce nu s'a putut ține Duminica trecută, va avea loc Duminică în 2 Noembrie, tot în sala Caragiali.

D. I. Mihailov, administratorul plășei Copou, a dat în judecată pe comerciantul Th. Burghelea, ca contravenient la regulamentul comunal cu privire la debitarea alimentelor de prima necesitate.

In strada Păcurari, aseară, urmînd a se lega un vagon de tramvai defectuos de unul bun, pentru a fi transportat la uzină, dintr'o greșală de manipulare, conductorul vagonului defectuos a fost prins între ambele vagoane și tamponat. In stare destul de gravă, conductorul a fost transportat la spital.

D. Ion Mircea, secretarul plășei Copou și d. Ion Chiran secretarul plășei Codru, au fost transferați unul în locul altuia.

Astă noapte, niște răufăcători, rămași încă necunoscuți, au pătruns prin spargerea unui geam, în prăvălia d-lui Zeida Marcu, din strada Pantelimon 26, furînd bani și numeroase lucruri.

In virtutea art. 44 din Regulamentul Legei de Recrutare, sînt convocați toți tinerii înscriși pe tabelele de Recrutare pentru clasa anului 1916 și 1917 a se prezenta înaintea Consiliului in zilele următoare:

15, 16, 17, 18 și 19 Noembrie. Recrutarea tinerilor din Plasa Turia în localul Primăriei Comunei Bivolari.

21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 și 28 Noembrie. Recrutarea tinerilor din Plasa Cîrligătura în localul primăriei Comunei Tîrgu-Frumos.

30 Noembrie, 1, 2, 3 și 4 Decembrie. Recrutarea tinerilor din Plasa Bahlui în localul primăriei comunei Podu Iloaei.

6, 7, 8, 9 și 10 Decembrie. Recrutarea tinerilor din Plasa Copou în localul Primăriei Comunei Copou.

12, 13, 14, 15, 16 și 17 Decembrie. Recrutarea tinerilor din Plasa Codru în localul Primăriei Comuei Buciumi.

Tot înaintea acestui consiliu se vor prezenta totodată cu comunile la care au fost recrutați toți tinerii dispensați din contingentele 1913, 1914 și 1915, dispensați condițional, cum și tinerii lasați la vatră de către corpuri pentru diferite motive.

Cu această ocaziune se atrage atențiunea tuturor tinerilor înscriși de a se prezenta în persoană sau prin reprezentant, cunoscut fiind că în caz contrar, se vor recruta în absență și în virtutea art. 157 R. L. R. vor pierde orice drept de a invoca: dispense, dispense condiționale, amînări. ca avînd frate sub drapel sau a concura la obținerea certificatului de ofițer și sub-ofițer de rezervă și vor face un an mai mult peste durata de serviciu a armei pentru care sunt apți și vor fi repartizați.

Sunt exceptați de la această măsură dispensații vechi care pot trimite consiliului certificatul vizat, fie prin poștă, altă persoană sau primărie.

Dispensații condițional vor trebui să prezinte înaintea consiliului de recrutare pentru a obține din nou amînări, pe lîngă actele obligatorii și recipisele de plata taxelor militare conform art. 105 din R. L. R. — Ședințele vor fi publice și se vor ține de două ori pe zi; de la 8—12 dimineața și de la 2—6 după amează.

In seara de 26 Octombrie a. c. a avut loc în com. Podul Iloaei logodna d-șoarei Clarisse Lăzărescu cu d. Gheorghiță Florescu.

Felicitările noastre.

Romînii din Bucovina.—Cu privire la situația din Bucovina ni se comunică următoarele:

In Romînia s'au răspîndit știri tendențioase spunîndu-se că rușii ar fi tratat populația romînă din părțile Bucovinei ocupate temporar de ei, excepțional de bine și că trupele de operație austro-ungare, ar fi făcut contrarul, persecutînd pe romîni. Față cu aceste știri s'a dispus din partea autorităților competinte o minuțioasă anchetă, constatîndu-se următoarele.

Rușii au introdus în localități locuite de romîni, țărani ruteni originari atît din provincii austriace cît și din Rusia împărțind între acești din urmă vitele și lucrurile furate de ruși de la romîni, țintind prin acest procedeu de a cîștiga simpatiile rutenilor îmbogățiți pe nedrept cu avutul romînilor, pentru scopuri rusești.

Rușii n'au menajat nici autoritatea bisericească a venerabilului mitropolit ortodox din Cernăuți dr. Vladimir de Repta pe care l'au constrîns prin amenințări în repețite rînduri de a lansa o pastorală concepută în senz rusesc.

Guvernorul rusesc a impus înaltului prelat arest domiciliar postînd în camera sa de lucru spre supraveghere, o santinelă rusa.

Spre a batjocori în mod excepțional reședința metropolitană, în care prin mărinimie era instalat un spital al crucei roșii, rușii au internat în acest spital reședențial 200 soldați ruși suferinzi de boli venerice.

In același mod s'a procedat și față de alți eclesiastici romîni, cum a fost cazul părintelui Mihale al cărui locuință a fost cu desăvîrșire devastată. Școala populară romînă din com. Maidan a fost arsă pînă în temelii. In foarte multe localități romînești, menționate nominal în actul de anchetă, s'au comis de către ruși fioroase atrocități. Incendiări, furturi, jaf, executări, violuri caracterizează drumul făcut de ruși prin părțile romînești ale Bucovinei.

Eri a încetat din viață Ioan Gros fost secretar al institutului Gregorian, fiul primului director al Conservatorului de muzică din localitate.

DIN HUȘI. — Azi 26 Octombrie c. a. inaugurat monumentul ridicat de familie generalului Gh. Teleman. Monumentul e turnat în bronz de maistrul Miclescu și e lucrat artistic. Reprezintă pe defunctul cînd era maior în urma războiului independenței din 1877. Pe soclu este un bas relief care reprezintă atacul redutei Smărdan unde a luptat și defunctul general Teleman. Sfințirea apei s'a făcut de Protoereul județului Fălciu Ec. ler. Hagiu azistat de clerul și corul Episcopiei. După terminarea serviciului divin d. Pavel Mikiu în numele comitetului alcătuit pentru rîdicarea statuei a arătat meritele defunctului ca ostaș, cetățean și om de societate, predînd statuia Primăriei com. Huși. Primăria de și invitată înscris și verbal n'a fost reprezentată la această solemnitate și d. Primar venind în urmă n'a vorbit nimica. Apoi a vorbit învățătorul Porumbeanu junior din Drănceni și d. avocat dr. in drept de la Paris Constantin Cosmo.

La serbare a asistat Pr. sf. Episcop al Hușului Nicodim, Prefectul județului C. Rădulescu, membrii familiei, membrii partidului conservator, populația orașului.

Dl. Anibal Teleman, fiul defunctului general Teleman a mulțumit azistenței că a luat parte la desvelirea monumentului defunctului său părinte.

Monumentul e așezat în fața gimnaziului Anastasie Panu din Huși.

— Duminică seara 26 Octombre a. c., s'a efectuat logodna d-nei E. Constantinescu institutoare în Huși cu d. Neculai A. Vasiliu judecător ocolul I Huși. Transmitem felicitări tinerilor logodiți.

— De vr'o 2 zile e frig și a înghețat pămîntul așa că locuitorii nu mai pot face semănături de toamnă.

Oficioasele guvernului și „Acțiunea națională“

— Guvernul reacționează în chip neașteptat —

Nu se poate contesta că mișcarea profesorilor universitari din Capitală și constituirea unui comitet de «acțiune națională“ a însemnat un fapt important. Este evident că o atare acțiune era de natură a face mare impresie. Iată de ce se aștepta cu nerăbdare modul cum va reacționa guvernul. Această reacțiune, care se produce prin oficioasele guvernului, este mai mult de cît surprinzătoare.

Mai bine de cît orice comentariu credem util să redăm pasagii din articolele oficioaselor asupra acestei chestiuni.

Astfel VIITORUL, calificînd „acțiunea națională“ drept o acțiune nechibzuită *spune;*

«Opinioneа noastră publică însă—dînd împrejurărilor, prin cari trecem adevaratul lor înțeles — va ști să ajute acțiunea cuminte a oamenilor cu răspundere, ferindu-se de o mișcare — mai d'inainte condamnată — tocmai prin prezența în fruntea ei a impetuosului d-n Filipescu.»

Iar L'Independance Roumaine *scrie vorbind de angajamentul semnat sub denumirea de «acțiune națională:»*

«Dacă acest angajament însamnă că zisele personalități se vor deda la agitații pentru a impune modul lor de a vedea, care de alt-fel nu-i exprimat cu destulă preciziune, noi nu ezităm de a declara că ei au comis un act nereflectat.

Interpretînd această moțiune — căci ea este susceptibilă de interpretare — în sensul unei intrări precipitate a României în acțiune, noi protestăm în contra unor procedeuri, care au de scop de a abuza de opinia romînească.

Interesele patriei sunt tot atît de scumpe membrilor guvernului ca și semnatarilor zisei moțiuni, precum și, tuturor acelora cari, în acest ceas, pretînd să dea sfaturi sau să adreseze injocțiuni.

Opinia publică, țara, ea este acea căre este la urmă urmei judecătorul nostru al tuturor și țară păstrează o calmă încredere în acțiunea guvernului, cărei acțiuni niminea nu i ar putea contesta caracterul național.

Și precum cum promotorii «acțiunei naționale» vor întreprinde luminarea opiniei publice, pentru a nu se lăsă că această să fie indusă în eroare, se vor găsi încă destule alte personalități politice care vor ști să informeze această opinie publică asupra adevăratel stări de lucruri și asupra unei cuminți comprehensiuni a intereselor noastre.

Acceptăm această rivalitate pe terenul discuțiunei publice, cu certitudinea că poporul romîn, care a dat probe reiterate despre maturitatea sa politică va vedea de care parte este adevărul — și va proceda în consecință».

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Marţi:

«Omul din pivniţă» extraordinară şi senzaţională desfăşurare detectivă. Cele mai extravagante peripeţii, cele mai stranii aventuri.

Celebrul detectiv Stuart Webbs escelează prin dibăcia lui fără seamăn, prin curajul incomparabil, prin viclenii fără pereche şi prin ingeniozităţii incomparabile. (4 părţi).

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri:

DENISA, operă premiată a celebrului academician francez Alexandre Dumas-fiul.

Peste cîteva zile: «Lupta de la Waterloo» groaznica bătălie între armatele prusiene şi engleze contra lui Napoleon I (1815).

Cele mai bune
Prăjituri
sunt acele preparate cu
Laptele condensat Nestlé
Produs natural
De vînzare pretutindeni. Preţul cutiei LEI 1.20.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Luptă navală

New-York.—Ziarul New-Jork Herald *spune:*

Lupta navală pe coasta Chiliană s'a dat pe vreme de furtună teribilă. Escadra germană mergea în direcţia sudică. Vasele engleze Monmouth şi Glascow mergeau către nord spre a se întîlni cu vasul amiral Goodhope. Escadrele inamice s'au întîlnit Duminică seară în raza portului Coronel. Englezii au încercat să ajungă în apele teritoriale spre a evita lupta. Germanii însă le-au tăiat drumul silindu-i la luptă. In acel moment vasul Goodhope a ajuns celelalte vase engleze şi ambele escadre au pornit-o paralel în spre sud, apropiindu-se treptat.

Vasele Scharnhor şi Gneisenau au bombardat vasul Monmouth de la a distanţă de 5500 metri scoţîndu-l din luptă. Monmouth a încercat să acopere vasul amiral, dar germanii de la o distanţă de 500 metri numai, au concentrat focurile lor asupra vaselor Monmouth, Glascow şi Otranto. Acest din urmă greu avariat, a scăpat graţie întunericului dar după puţin s'a scufundat.

Peste puţin, pe bordul lui Goodhope a avut loc o explozie şi vasul s'a retras în flăcări. Nu se ştie dacă incendiul a fost localizat sau dacă vasul a pierit. Ofiţerii germani cred că Goodhope a pierit cu tot echipagiul.

Furtuna a împiedicat salvarea. Nici un vas n'a ajuns la Coronel.

Inasprirea relaţiilor sîrbo-bulgare

Sofia.—9 | 11—Refugiaţii macedoneni scăpaţi din ţinutul Istip au trimis un apel factorilor competenţi din Bulgaria, expunînd pe larg conferinţele lor. Ei mai spun că nu se descurajează şi că au speranţa fermă că aspiraţiunele lor se vor realiza în curînd. Ei cer să se ia măsurile trebuincioase spre a face să înceteze persecuţiile insuportabile de sub regimul sîrbilor.

In jurul căderei cetăţii Tzing-Tao

Berlin. — Presa germană este unanimă în a'şi exprima admiraţiunea pentru eroicii apărători ai cetăţii Tzing-Tao care a rezistat peste două luni unui inamic mult superior.

*

Tokio. — Subsecretarul de stat la marină a declarat că Japonia va administra Tzing-Tao în tot cursul războiului şi după război va negocia cu China, în privinţa acestui teritoriu.

*

Tokio. — La asaltul cetăţii Tzing-Tao, japonezii au făcut 2300 prizonieri.

Un comunicat rus

Petrograd.—9 | 11—Comunicat oficial. In Prusia orietală luptele continuă. Trupele ruseşti au ocupat Geldap.

Luptele austro-ruse

Berlin. — Ruşii au evacuat Kolomea şi Stanislau. Ei se retrag pe Dniester.

Lîngă Cernăuţi luptele continuă.

Protestul Norvegiei a fost ascultat

Cristiania.—Vapoarele mari norvegiene cu destinaţia pentru America, au fost autorizate de amiralitatea engleză să treacă pe la nordul Angliei, fără a atinge canalul «La Manche».

Primarul Vienei în audienţă la Franz Ioseph

Viena.—Impăratul a primit pe primarul Vienei în o lungă audienţă şi i-a exprimat recunoştinţa sa pentru gestiunea pe deplin încoronată de succes a afacerilor municipale şi în special pentru ajutoarele date de municipalitate.

Imparatul a zis că consideră comunicările făcute de primar despre situaţia economică a Vienei şi trimise statelor neutre, ca foarte utile.

Imparatul e pe cît se poate de bine.

Lupte austro-sîrbe

Niş.—9 | 11 - La 6 Ncembrie, după un foc violent de artilerie al inamicului contra posiţiunelor noastre din Iagodna, Boragna şi Gutcevo, s'ou dat lupte crîncene pe această linie.

In aceiaşi zi, pe la orele 9 dimineaţă, inamicul a atacat dinspre Şabaţ cu forţe superioare, poziţiile noastre dar a fost silit să şe retragă pe poziţiile sale primitive lăsînv pe teren peste 1000 morţi, din care jumătate în faţa regimentului caie a silit pe duşman la retragere. Acelaş regiment a făcut prizonieri un ofiţer şi vre-o sută de soldaţi.

In aceiaşi zi, inamicul a bardat puternic poziţiunele noastre din satele Dobrici şi Iovremovici, dînd apoi un puternic atac de infanterie. dar trupele noassub un foc teribil de artilerie, au făcut miracole de eroism şi răbdare şi au aşteptat în linişte atacul inamicului, respingîndu-l cu energie. In acest agajament inamicul a avut pierderi mari.

Comunicat oficial francez

— O cuvîntare a d-lui Viviani —

Petrograd 9 | 11.—Comunicatul oficial francez din 8/11, orele 23, zice:

La nord duşmanul pare a fi concentrat activitatea sa în ţinutul Ypres dar fără nici un rezultat, de oare-ce ţinem pretutindeni.

Pe rîul Aisne am ajuns la nord est de Soisson pe platoul din Vregny, unde până acum n'am putut pune piciorul.

La Reims primul ministru Viviani, înmînînd primarului oraşului d. Langlet crucea legiunei de onoare pentru purtarea sa vitează în timpul bombardărei, a spus într'o cuvîntare:

„Militarismul prusian a proclamat cultul puterei pumnului. Nu sîntem un popor de visători. Nu dispreţuim forţa, dar o punem la locul ei, adică în serviciul dreptului. Pentru justiţie ne luptăm acum şi alături de noi belgienii şi ruşii care s'au jertfit pentru onoare ca şi aliaţii noştri englezi. Ruşii fac cu armele lor un zid nebiruit opus puterei deslănţuite înainte de a călca-o în picioare.

COMUNICAT GERMAN

Berlin.—Marele cartier general, 9 Nov. 1914.—Eri iarăşi vase duşmane au îndreptat focul lor contra flancului nostru drept, dar după scurt timp au fost alungate de artileria noastră. Un atac al inamicului, care eşise din Nieuport în spre seară şi repetat în cursul nopţei a eşuat complect. La Ypres ofensiva noastră deşi are a lupta cu o rezistenţă îndărătnică, progresează încet dar constant. Contra-atacuri din partea duşmanului la sud-vest de Ypres au fost resprinse, făcîndu-se mai multe sute de prizonieri.

La răsărit un atac al unor puternice forţe ruseşti la nord de lacul Wysztyton în guvernămîntul Suvaki a fost respins cu perderi grave pentru duşman. Ruşii au lăsat în mîinele noastre peste 4000 prizonieri şi 10 mitraliere.

Atacul flancului nordic rus, cu ţinta spre Königsberg a fost deasemenea respins.

COMUNICAT FRANCEZ.

Bordeaux.—Marele cartier general comunică:

Eri între Marea Nordului şi Lys au continuat atacurile duşmane, dar fără rezultate vizibile. Am înaintat între regiunea Dixmunde şi Ipres. In ofensiva noastră ne-am îndreptat spre Messines. Am progresat de aseminea în spre Soissons, direcţia Waily, unde am consolidat puncte cîştigate. Şi în direcţia Verdun continuăm întărirea părţilor cîştigate.

In Algeria şi Maroc se produc tot mai multe dovezi de lojalitate.

Luptele ruso-turceşti

Petrograd.—Marele cartier din Caucaz comunică:

La Nord de Kordikioi, eri în spre zori de zi a reînceput lupta foarte crîncenă, întrucît forţele turceşti au primit nuoi divizii de întărire şi trupe de la garnizoana din Erzerum.

După caracterul luptei şi informaţiile capatate, trupele turceşti sunt comandate în această parte de către ofiţeri germani. După amiază lupta a fost şi mai violentă, dar încercarea duşmanului de a învălui aripa noastră stîngă a dat greş.

*

Viena.—Din Constantinopole se anunţă pe cale oficială, pe ziua de 9 Noembrie, că cu toată zăpada şi ceaţa, ofensiva turcă a făcut mari progrese în Caucazia.

Sinuciderea poetului Anghel

Tecuci. — Asupra înfiorătoarei drame petrecute între soţii D. Anghel, putem comunica următoarele amănunte.

Poetul D. Anghel, împreună cu soţia sa, sosise la moşia familiei sale din Buciumeni, pentru a petrece ziua onomastică.

Din cauza sănătăţii zdruncinate, poetul era foarte susceptibil.

Ieri la orele 2, d-na Anghel a cerut soţului ei să se înapoeze în Capitală. Poetul a cerut dimpotrivă să mai rămie la moşie. De aici s'a pornit o adevărată ceartă. D-na Anghel cerea cu orice preţ plecarea în Capitală.

La un moment dat, Dimitrie Anghei, enervat peste măsură, a luat un revolver ce se afla pe masă şi a tras asupra soţiei sale, rănind-o la picior. Victima a căzut la pămînt. Poetul, crezînd că şi-a lovit soţia mortal, şi-a tras un glonte care i-a perforat plămînul şi s'a oprit în coloana vertebrală.

Cei din casă au intervenit imediat şi au avizat autorităţile.

Poetul a declarat:

„Nu voi da nici o relaţie autorităţilor. Sînt chestii intime şi de voi scapa cu viaţă, mă voi sinucide din nou."

D. Anghel se află în stare gravă. D-na Anghel este în afară de ori ce pericol.

*

Bucureşti. — Ştirea despre drama intimă a poetului D. Anghel a fost aflată în Capitală la ora 6 şi jum. şi a produs o adîncă impresie mai ales în lumea literară.

D. d-tor Toma Ionescu a plecat la Tecuci spre a extrage glontele care a străpuns pieptul lui D. Anghel.

Ştirile sosite în ultimul moment arată că sunt multe speranţe ca poetul să scape cu viaţă.

O cerere a guvernului german

Bucureşti.—Ziarul „devărul" află că Ministrul Germaniei la Bucureşti, în numele guvernului său, a cerut guvernului romîn să permită exportul unei enorme cantităţi de păcură care să fie tranzitată la Hamburg.

Deaseminea d. von de Busche a cerut permisiunea a se trece prin Romînia—linia Predeal-Rusciuk—un nou transport de aur în valoare de 75 milioane pentru Turcia.

Guvernul romîn încă n'a dat răspunsul.

Acţiunea naţională

Bucureşti. — Astăzi o delegaţie a comitetului acţiunei naţionale, în frunte cu d. dr. Istrati, s'a prezentat d-lui Al. Marghiloman, şeful partidului conservator.

Conform hotărîrei luate, urmează ca delegaţia să încunoştiinţeze pe d. Marghiloman de scopul înfiinţărei acestui comitet.

*

Se crede că primul ministru va primi delegaţia comitetului pentru acţiunea naţională la minister.

*

Membrii comitetului acţiunei naţionale se vor întruni astă-seară acasă la d. dr. I. Cantacuzino.

*

Colegiul universitar va fi convocat în şedinţă Mercuri cînd i se va expune rezultatul audienţei la Suveran.

Casă onorabilă primeşte elevi în gazdă, îngrijire părinţească şi pot avea preparaţii la limbele germană şi franceză.
A se adresa str. Trei-Erachi 10. Loco.

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romîne, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură.
A se adresa la ziar sub «Pictor».

Doctorul N. Hortolomei
— Medic la Sf. Spiridon —
S'A MUTAT IN
Strada Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42
Consultaţii 1—3 p. m.

De închiriat un apartament compus din 5 odăi spaţioase, nou zugrăvite, antret, camară, bucătărie şi toate atenansele. Instalaţie de lumină electrică. Stradela Sf. Andrei (colţ cu Palat).
A se adresa în curte la proprietar.

Profesoară secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi curs inferior de liceu cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa D-RELOR HARNAGEA, Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat cu preţuri reduse.
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.
Se admit mijlocitori.

Profesoară germană diplomată cunoscînd şi limbele franceză, romînă şi piano dă lecţiuni particulare.
La ziar.

Dacă aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi
Poudre de Beauté S. d. B.
cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. Cutia 2.50 lei
Depozit en gros şi detail la
Postişeria D. S. Ionescu
Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi
unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

Dr. G. SAVA-GOIU
consultaţii pentru
Boale de ochi
Simbătă şi Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI — N. 2316 — Joi 30 Oct. 1914

Tineri și Bătrâni

Si jeunesse savait
Si vieillesse pouvait

Zice înțelepciunea poporului francez. Și în adevăr, să ne gîndim ce ar fi cînd oamenii în acelaș moment ar putea avea aceste două însușiri: puterea tinereții și știința bătrîneței?!

Și acest adevăr apare cu atît mai evident, cînd după mulți ani își face cineva icoana retrospectivă a vieței lui. De cîte ori nu auzim vorbe ca acestea: *O! dacă aveam minte atunci?!*

Dar fiindcă nu se poate ca același individ să aibă în același moment, în afară de excepții, ambele însușiri de cari pomenim aici, de aceia, cu tot procesul ce stă de mii de ani deschis între tineri și bătrîni, unii nu vor putea fără ceilalți.

Și nici odată nu se învederează mai mult necesitatea armonii, ce trebue să domnească între ei, decît în împrejurări grele, cum ar fi de exemplu, cele prin cari trecem noi astăzi.

In accente duioase și pline de sinceritate d. C. Stătescu, docent universitar din București, ne arată în „Adevărul" din 24 ale acestei luni, faimoasele calități ale studențimei universitare.

D-sa adresîndu-se societății, oamenilor maturi, le spune: *„înțelegeți-o"*.

La rîndul ei această societate, acești oameni maturi, cer de la studențime același lucru. Și ei *vor să fie înțeleși*.

Dacă bătrînii au minte mai multă, experiență mai mare, nu însemnează că inima lor nu mai e capabilă de sentimentalism. Dînșii iubesc pe tineri, dar evident este că iubirea lor îmbracă o formă care dă aparența unei răceli.

In fond însemnează că acea iubire a bătrînilor pentru tinerime și în special a tinerimei studențești, nu e numai sentimentală ci e condusă de rațiune.

La jocurile grecești, *olimpicele*, ne spun scriitorii că se strîngeau în gimnazii atît tinerii cît și bătrînii. Cei întăi alergau, se luptau, iar bătrînii îi priviau și între dînșii discutau despre interesele țării, ori despre chestiuni filosofice și sociale. Era acord între tinerime și bătrînețe, și aceasta a adus înflorirea Greciei antice.

Erau însă alte vremuri.

Tinerimea de astăzi a rămas cu entuziasmul de altă dată. Dacă ea perde cîte odată contactul cu bătrînii, nu e mai puțin adevărat că își revine de grabă, și bătrînii iartă.

Inima bătrînilor pentru copiii lor, e un izvor nesecat de iertare. Dacă pe ici colea se vede cîte un bătrîn, care e cum zice francezul «*hargneux*", în fond aceasta e numai la suprafață.

Zgîrie-l puțin și crusta aceasta va dispărea pentru a lăsa să se vadă comoara de indulgență pe care bătrînețea o păstrează celor tineri.

Și filozofia bătrînului, față de abaterile tinereții se rezumă de multe ori în aceste cuvinte: *„ar să ajungă și dînșii ca mine"*.

Tinerimea, și așa e natura lucrurilor, e prezumptioasă. Are încredere desăvîrșită în forța ei, după cum aceiași încredere o face să bănuiască de multe ori că înțelege mai bine situațiile, iar altă dată că e superioară și din punct de vedere intelectual și cultural, generațiilor mai vechi.

Cei care au văzut și știu mai multe, înțeleg că această prezumpție, cea de rațiune mai ales, are nevoe de cumpănirea experienții.

Ferice de țara, în care, ca la Grecii antici, armonia, bunele raporturi, se stabilesc între unii și alții?!

Mai ales necesitatea armoniei se vede în situațiunea în care ne găsim noi.

Nu se găsește suflet de romîn, care să nu dorească izbîndirea idealului nostru național, care nu poate fi altul de cît «*întregirea neamului*».

Cu toții suntem de acord că această întregire nu se va putea face fără sacrificiu, pentru că contra ei avem vrăjmași.

Tinerimea noastră cum și o bună parte din generația care nu mai figurează printre tineri, socotesc că cel mai primejdios pentru realizarea acelui ideal e Ungurul. Contra acestuia și aliaților lui îndreaptă dînșii toată ura.

Și e drept că poliția pe care de sute de ani ne o datorește Austro-Ungaria, stă încă neplătită.

Repet aici, ce ziceam cu altă ocaziune că toate formele legale pentru urmărirea acestui rău debitor sunt îndeplinite. Nu mai rămîne decît a pune sechestru și termen de vînzare.

Evident că atunci cînd vom fixa termenul de vînzare, nu vom putea da îndărăt dar nici nu trebue s'o facem. De aceia e bine să lăsăm bătrînilor măcar atîta, adică să chibzuiască cînd e mai favorabil să procedăm la vînzare.

Trebue să le lăsăm libertatea de a chibzui pentru că dînșii, cu experiența ce au, cu judecata mai rece ca a tinerimei, ne vor putea spune cu mare aproximație dacă din vînzare putem lua ceva și ce putem lua.

Dînșii ne vor spune la ce contestații să ne așteptăm și cu ce măsuri le putem respinge.

V. I. Radu

Săptămîna teatrală

C. C. Leonida.—O noapte furtunoasă.—O aventură frumoasă.—O scrisoare pierdută.—Toto.—

In cele opt reprezentații date dela deschiderea stagiunii, ne am convins că teatrul nostru se prezintă cu mult mai fericit, ca în anii trecuți, căci se știe că publicul nu dă năvală de cît acolo unde-i place și se vede că i-a plăcut mult de oare ce în reprezentațiile de mai sus, s'a încasat aproape mai mult de 5 mii de lei, avînd mai ales în vedere criza acută ce domnește în oraș.

Despre cele trei piese ale maestrului Caragiale nu vom aminti de cît că subiectul lor este cunoscut de toată lumea, iar interpretarea, deși cu actori mai tineri, s'a ținut tradiția asupra jocului lor, căci ele au rămas în repertorul teatrului romînesc.

Despre cele două premiere „O aventură frumoasă" cari s'au jucat Sîmbătă seara, iar „Toto" Duminică sara, vom zice că piesa de Sîmbătă este mult mai bună de cît cea de Duminică. In timpul de față spațiul ziarului nu ne dă voe să facem analiza și subiectul pieselor, dar judecînd după public, marele judecător, este că *„Aventura frumoasă"* după marele succes avut, va ține afișul.

Aventura frumăoas, este o lucrare a renumiților autori de Flers și Caillavet, tradusă cu îngrijire de d. Petrone, piesa fiind plină de spirite, încurcături, plus artiștii cari au jucat-o foarte conștiincios, a avut un succes mare, cu ropote de aplauze la scena deschisă și la eșirea actorilor din scenă. Succesul mare se datorește în mare parte d-nei și d-lui Braborescu care au debutat în această piesă.

D-na Lucia Braborescu ne este cunoscută de astă iarnă, cînd a jucat cu ansamblul din Craiova și unde s'a relevat ca o artistă de forță. De data aceasta jucînd cu societatea dramatică din Iași, îi putem prezice un mare viitor, căci nimic nu-i lipsește, are din belșug talent, tinerețe, voce, drăgălășie, istețime, în fine posedă *tot acel farmec* pe care-l posed mari artiste. In jocul ei inteligent vezi pe rînd cum se perindează naivitatea, credulitatea, șiretenia, toate aceste acompaniate de o voce dulce și limpede, de gesturi și de mimică. Mai ales în scenele cu cei doi logodnici, Valentin și Andrei, apoi cu bunicuța, a atins idealul interpretării.

Toate aceste laude bine meritate de noua artistă a teatrului național din Iași, nu scad însă nici o iotă din renumele și marele talent al artistei noastre, d-na Aglaia Pruteanu.

D. St. Braborescu este artistul de care teatrul nostru avea mare necesitate, căci atacă orice caracter și toate îi dau succes; astă iarnă cu craiovenii a jucat tipuri de craidoni-ramoliți, de unde s'a ridicat la un merit la impetuosul Prell, inspectorul din *Institutorii*, iar alaltăeri seară a creiat pe Andrie amorezul tînăr, cu toată pasiunea și volubilitatea cerută de acest rol. Are un dar mare, căci pe lîngă talent mai este și cult, așa că jocul lui este cu totul natural, fără exagerări, și rolul creat de el este plin de „floricele" compoziții de ale lui; de pildă în scena cea mai serioasă, îi scapă ca un fulger, un aceent comic și care prindea foarte bine unde era pus.

Felicităm direcția teatrului pentru buna achiziție făcută teatrului, cu angajarea acestor doi eminenți artiști.

D-na V. Cuzinschi în d-na de Trevillac (bunicuța), a fost admirabilă, ca tip, caracter și mimică. a stîrnit hohote de rîs cu creația făcută din acest rol. D-sa a fost și este o fruntașă a scenei noastre și am dori s'o vedem în stagiunea aceasta într'o creație nemuritoare „Tereza Raquin". D-nul Petrone a împărțit succesul cu cei trei artiști de mai sus; acest actor *are un fel a lui* de a crea și a juca teatru, căci din sobrietatea jocului lui, fără să se strîmbe, fără mască, ese comicul de seamă. Cine nu-și amintește de el în rolul ordonanței din „Zile vesele după războiu"?

In piesa Aventurei a jucat pe Valentin făcînd încă o creație, căci cum să nu rîdă lumea, cînd îl vezi prostănac, naiv, obraznic, laș, fricos, în același tip și timp; a fost foarte mult aplaudat. D. R. Dimitrescu în rolul savantului înșelat, d'Eguzon, a fost cît se poate de corect. Un alt rol bine studiat și bine redat a fost Icagrimă, jucat de d-na Momuleanu. Toți ceilalți au contribuit la reușita acestui spectacol, unde sala era arhiplină și mulți stateau în picioare.

Piesa *Toto* sau „Băețașul tatii" este o comedie de veselul Hennequin, luată din engleșește, cu situații caraghioase, o piesă unde a rîs lumea mult de jocurile d-lor Petrone, Profir, d-nelor Profir, Condurache, Castriș, Munte, etc. Intr'o viitoare cronică vom vorbi mai pe larg de această piesă.

Rezultatul este că actorii știu bine rolurile, suflerul nu mai este stîlpul teatrului, un ansamblu corect și se simte că teatrul a făcut o reacțiune înspre progres; apoi montarea destul de bogată. Toate aceste la un loc, fac să atragă publicul la teatru, și credem că ar veni și mai multă lume, dacă un artist, din cei mai simpatici, *ar lăsa partea administrativă* a teatrului, care îi ia tot timpul și să ia *partea artistică* pentru care acuma, are un fel de oroare.

Cebepe.

OAMENI ȘI LUCRURI

Dimitrie Anghel

Iașul se cuvine să fie cu deosebire întristat de tragica întîmplare care a spulberat poate pentru totdeauna cariera unui strălucit poet iașan,—a lui Dimitrie Anghel.

Iașan, deși a preferat să-și petreacă anii de adolescență pe malurile Senei, ori în poeticele regiuni ale Iberiei și Italiei,—după care, ca ori-ce iașan mai de seamă, s'a statornit în București.

N'a dat uitării însă orașul său natal și în scînteietoare imagini, în duioase pagini din „Fantomele" sale și din „Garnetul unui iașan" a evocat întreg trecutul patriarhal al Iașului, idealizîndu-l, înfrumusețîndu-l, slăvindu-l ca nimeni altul din generația lui.

Pînă și cîrciuma bunicului

„Era vestită 'n sfînta Vineri"

n'a dat-o uitării în al său mult spiritual „Caleidoscop", trădîndu-se de două ori iașan.

Marele merit poetic i-au consacrat însă lui Dimitrie Anghel volumele dintăiu: „In grădină". „Oglinda fermecată", „Fantazii", precum și volumele tipărite în colaborare cu Ștefan O. Iosif: „Cometa", „Cireșul lui Lucullus", «Legenda Funigeilor» și altele.

Strălucita colaborare literară, cu momente de idilă, în care însă fatalitatea avea să țese umbra unei viitoare drame sufletești.

Eroina? Este însăși poeta, rînd pe rînd adorată de amîndoi poeții talentați și pe a căreia figură împrejurările ultimei tragedii vin să aștearnă acum contururile unui sombru epilog.

...Ziarele ne vorbesc de o refractară discrețiune a poetului, asupra cauzelor actului funest. Aceasta ne amintește un pasagiu dintr'un *essay* puțin cunoscut, scris de Anghel acum 4 ani, despre farmecul morții—discrete:

„...Dacă ți-a rămas cît de puțin eroism, trebue să privești senin moartea în față. *Să înlături aparatul ridicol al ultimelor despărțiri, să nu faci mărturisiri în oarele supreme*, căci întreg trecutul vieței tale e dator să fie o mărturie a ceasului acesta, și moartea nu poate schimba nimic și nu e stăpînă de cît pe forma ta exterioară.

Unora însă, cărora le-a plăcut totdeauna decorul, și au căutat să pară veșnic ceia ce nu au fost, precum își pregăteau o eșire de efect dintr'un salon, tot astfel caută să fie în fața morței. Pe aceștia nevoia unei atitudini i-a urmărit totdeauna și singura dată cînd n'au putut s'o iee, a fost, de sigur, numai atunci, cînd mînile și picioarele le-au fost învăluite în scutece.

Cetirile vechi poate le vin în minte, pilde de măreția antică, poate frumoasa moarte a lui Socrat, fastuoasa moarte a elegantului Petroniu sau a cine știe cărui profet ori patriah oriental...

Atitudinea din urmă; gestul care să încremenească în amintirea celor care te-au văzut plecînd cuvîntul care să chinuiască timpanul contimporanilor...

...In clipa cînd scriem rîndurile aceste, sub impresia știrilor din ziare — se poate încă nu îndrăzni a judecă că gestul fatal n'a pus capăt cu desăvîrșire unui talent superior, de o admirabilă fecunditate.

Rodion

INFORMAȚII

D. Em. Costinescu, ministrul de finanțe, a rugat pe primul ministru să ceară M. Sale un decret de convocare a unei seziuni extraordinare pe ziua de 5 Noembrie.

Motivul ar fi votarea unor legi de ordin financiar a căror aplicare n'ar putea întîrzia — cum se va întîmpla în cazul cînd aceste legi ar trebui să fie votate, după discuția la mesagiu, care are loc în seziunea ordinară.

In urma expertizei grafice făcute de d. Ștefan Minovici, d. consilier Toneanu și-a prezentat demisia ministrului de justiție.

O jurisprudență relativ la decretul de grațiare al M. S. Regelui Ferdinand.

Parchetul curței de București a emis un mandat de arestare contra unui condamnat la mai puțin de trei luni închisoare, dar pe care decretul de grațiare îl găsise în instanță de recurs, care recurs a și fost respins posterior decretului de înalta Curte.

Condamnatul a făcut contestație la executare înaintea Curței de Apel de București, care a admis contestația hotărînd că recursul nu modifică întru nimica situația condamnaților și că beneficează de grațiare și recurenții, dacă însă decizia în Apel a fost anterioară acestui decret.

Parchetul general a făcut recurs contra deciziei Curței de Apel, și Inalta Curte se va pronunța astăzi, dacă nu cumva chestia va avea onorurile unei decizii în secțiuni unite.

D. maior Harhas Dumitru, din reg. 13 „Ștefan cel Mare", a fost înaintat la gradul de locot-colonel, la vacanța ce este în reg. 12 «Cantemir».

D. maior Stroe Beloiu, de la școala de tragere a infanteriei, a fost permutat la batalionul 4 vînători.

Idem, căpitan Gh. Bănciulescu din reg. 53 infanterie, a fost permutat la școala normală de învățători din localitate.

D. locot. C. Sturdza, de la consiliul de război al corpului 4 de armată, a fost permutat în reg. 7 roșiori.

Agenții siguranței au arestat în halta Nicolina pe pungașul recidivist Herșcu Leizerovici, care, după ce prin spargerea unui cufăr a furat o sumă de bani de la Moisă Meier din str. Descălicătoare, voia să plece la Vaslui.

Eri s'a distribuit șefului, ofițerilor de poliție și agenților speciali a brigăzei de siguranță medalia „Avîntul Țărei".

Siguranța a arestat pe cafengiul Bercu Șloim din str. Păcurari 99, și pe indivizii Petru Pîrvu și Dumitru Parfeni cari în complicitate cu Moisă Grinberg antreprenorul hotelului „Bulevard" au atras în acel hotel pe minora Victoria Zbitz de la fabrica de frînghie pe care au siluit'o. Inaintați parchetului. d. jude instructor cab. I i-a depus.

Cea mai nouă „Inedită" a nemuritorului Caragiale—un fragment dintr'o delicioasă poveste—a fost publicată în numărul ultim, jnbilar, al „Flacărei".

Din nefericire nu s'a găsit decît acel unic fragment, iar nu întreaga bucată.

Se afirmă că epitropia Sf. Spiridon a recomendat pe d. dr. Popa Radu ca medic primar al ospiciului de nebuni de la Socola, iar nu pe d. dr. Zosin.

La ospiciul Galatei a fost numit d. dr. Gane.

Privitor la amenzile aplicate pentru călcarea repaosului duminical, aflăm că s'a petiționat la procurorul general ca să ordone suspendarea execuțiunilor pînă cînd va sosi răspunsul ministerului de finanțe asupra amnestierei.

Invățătorii înaintați la gradul de sublocotenenți în rezervă trebue să se prezinte echipați la depozitul de recrutare, în ziua de 15 Noembrie.

Astăzi la ora 3 p. m. a avut loc o ședință extraordinară a consiliului comunal.

La revizoratul școlar au sosit lefurile învățătnrilor pe luna Octombrie.

D. I. M. Rașcu a primit suplinirea d-lui Oct. Botez la limba franceză, liceul național, atît în cursul inferior, cît și în cel superior.

Cu toată vremea de criză e de așteptat că noul volum al excelentului prozator iașan d. Calistrat Hogaș—«Pe drumuri de munte»—apărut în editura „Vieții Romînești» va avea tot succesul meritat.

Ministerul instrucției a aprobat numirea ca învățătoare cu titlu provizoriu a d-nei Beatrice Maria Stoica, la școala din Cîrpiți (com. Sculeni).

Necunoscuți rău făcători au dat foc la o mașină de treer de pe moșia Bălțești com. Hermeziu, proprietatea d-lui M. Goldenberg.

Asigurarea era făcută la societatea «Generala».

Se fac cercetări.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi Mercuri:

DENISA, operă premiată a celebrului academician francez Alexandre Dumas-fiul. Film parizian de mare artă în 4 acte mari. Cei mai de seamă artiști ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Tîndală înlocuește pe stăpînul său, scene foarte humoristice.

Societatea de gimnastică Aurora din București, interesante scene și vederi după natură.

Mîne Joi un singur matineu la ora 2 jum. și reprezentație serală la ora 9 seara.

Ambele reprezentații sunt date în beneficiu pentru fondul ridicărei unui monument în amintirea ostașilor căzuți în războiul de la 1877—78 și în campania din 1913.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri:

«Lupta de la Waterloo» groaznica bătălie între armatele prusiene și engleze contra lui Napoleon I (1815).

Inscrierile în listele electorale. — **Cei ce doresc a se înscrie în listele electorale mai au termen pînă la 31 Octombrie inclusiv. După această dată nu se mai primește nici o înscriere.**

Inscrierea se face la Tribunal Secția I prin o petiție fără timbru adresată Primului Președinte.

E nevoe de următoarele acte:

a) Certificatul de naționalitate.

b) Livretul de satisfacerea serviciului militar.

c) Certificatul de studii.

d) Chitanța de plata contribuției.

e) Certificatul de domiciliu liberat de Primăria Comunei.

Pentru lămuriri, doritorii se vor putea adresa la Clubul conservator democrat între oarele 6 și 7 p. m. unde d-nii avocați *S. P. Georgescu, C. Jornescu și G. Dornescu, delegați ai Clubului, vor fi la dispoziția lor.*

La sediul societății „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, str. Cuza Vodă (localul societății funcționarilor comerciali), d. *dr. L. Ghelerter* va ținea *Sîmbătă 8 Noembre c., orele 8 jum. seara* o *conferință publică* tratînd *despre bolile profesionale.*

Beneficiul ce va rezulta din această conferință, va fi pentru sporirea fondului societății „Unirea" a lucrătorilor-tipografi.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare viițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

A se adresa la Iași, str. Toma Cozma 5 bis.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia în Egipt

Frankfurt.—Ziarul „Frankfurter Zeitung" publică următoarea scrisoare adresată unui german :

„Notabilii mahomedani din Cairo şi Alexandria au fost arestaţi de către engleji. Femeilor şi copiilor li e interzis să părăsească casele. Mulţi şpioni sunt în serviciul englejilor cari arestează pe oricine îi denunţă. Comerţul în Cairo şi Alexandria este nimicit ; prăvăliile sunt închise, parte au fost şi devastate. Notabilii nu sunt siguri de viaţa lor. Ziarele sunt oprite să publice ştiri contra englezilor, cele cari au publicat asemenea ştiri au fost aspru pedepsite.

Ne aflăm într'o situaţiune din cele mai dificile şi nu ştim cum să scăpăm. Noi auzim zilnic de victorii germane şi că Germania a luat toată Belgia. Intreaga populaţiune aşteaptă un semn din partea Germaniei. Regia egipteană e pusă în neactivitate. Toată populaţiunea e gata de războiu. Vă scriu toate acestea ca să ştiţi cum ne aflăm şi aşteptăm ajutorul de la dv. Această scrisoare v'o trimit în numele comunităţei mahomedane care e filogermană. Bătrînii şi copii se roagă la D-zeu pentru binele Germaniei». (Agenţia Bjoernson).

Comunicat rus

Petrograd 10. — Statul major general comunică:

In Prusia orientală la aripa dreaptă inamicul care opunea o rezistenţă puternică în regiunea Lyc, a fost respins spre lacurile Mazurice.

La est de Neidenburg, lîngă balta Nuschakan, cavaleria rusă a înfrînt un detaşament german care apăra calea ferată. Ea a capturat un tren şi a făcut să sară în aer două poduri de cale ferată.

La 8 | 11 cavaleria rusă a forţat o divizie de cavalerie inamică, sprijinită de un batalion de vînători, să se retragă spre Kaliş.

Pe drumurile ce duc la Cracovia, am atins Myechov. In Galiţia trupele noastre trec Wisloka şi ocupă Ezesov, Dynov şi Lisko.

Ştiri din izvor german

Berlin. — Ziarele publică textul mulţumirei pe care prinţul moştenitor a adresat'o acelor care au trimis donaţiuni pentru armată. Toate marele ziare au deschis subscripţii, pentru trimitere de daruri de Crăciun armatei.

— La 15 Noembrie vor fi gata douăzeci de Zepelinuri. Ele sunt stabile şi nu produc de loc zgomot.

— Flota rusă din Marea Neagră a fost alungată în diferite direcţiuni.

— Războiul sfînt poate fi considerat ca izbucnit. Mahomedanii din Ierusalim sunt într'o vădită stare războinică.

— Renumitul poet norvegian Knut Hamsun scrie într'un ziar german că este convins despre o victorie a germanilor asupra englejilor, aceasta fiind o necesitate naturală şi istorică. Anglia este în regres; are încă ghiare, dar nu arată nici o înflorire, nici o forţă reală, faţă de Germania care se găseşte în plină vigoare şi tinereţe.

Ar fi comic lucru—zice poetul—să fac proorociri asupra sfirşitului războiului actual, dar cunoscind cele două popoare sunt ferm convins că Germania va înfrînge Anglia. Şi o doresc aceasta din dragoste pentru patria mea scandinavă, căreia numai o victorie germană îi poate fi de folos (Bjoernson).

Comunicat oficial Turc

Constantinopol 10.— Comunicat al cartierului general :

Inamicul s'a retras în Caucazia pe a doua linie de poziţiuni şi a suferit mari pierderi. Am făcut numeroşi prizonieri.

Ofensiva noastră continuă.

*

Trupele noastre care au trecut graniţa Egiptului au ocupat poziţiunea Seikvor si fortul Elarich. Am luat de la englezi 4 tunuri de cîmp şi material de telegrafie.

Un comunicat belgian

Petrograd.—Comunicatul belgian oficial zice :

Spre Nieuport situaţia a rămas aproape staţionară dar cu un progres uşor din partea noastră. Liniştea a fosf aproape desăvîrşită pe tot restul frontului unde duşmanul mai ocupă încă unele puncte pe ţărmul sting al rîului Yser, poziţiuni pe care le-am bombardat.

Artileria germană a mai bombardat Dixmunde.

Un ordin de zi

Berlin.—10—«Lokalanzeiger» află din Münich :

Şeful armatei a 6-a a principelul Ruprecht de Bavaria, a promulgat un ordin către armată, în care zice :

Soldaţi !

Ochii lumei întregi sînt îndreptaţi spre voi. E vorba acum de a nu slăbi în luptele cu inamicul şi de a-i sfărăma definitiv orgoliul. Inamicul e deja obosit şi numeroşi ofiţeri şi soldaţi inamici s'au predat de voe. Chiar cea mai mare lovitură decisivă e apropiată. Trebue daci să stăruiţi până la fine şi să nu scapaţi pe inamic din dinţi. Trebue şi vom învinge

Vase scandinave scufundate

Viena.—10 | 11.—Societatea de asigurare Lloyds află din Yarmouth că un vapor suedez care a lovit o mină s'a scufundat, 6 marinari au dispărut; ceilalţi au fost salvaţi:

Din Mausluis se telegrafiază ce a sosit acolo un vapor cu echipajul unui alt vapor norvegian care a lovit şi el o mină şi s'a scufundat.

Sabatzul n'a fost reocupat de sîrbi

Viena.—10 | 11.—Oficial. - Au fost inventate ştirile următoare ;

1) Luarea Şabatzului de către sîrbi.

2) Că situaţia la Cernăuţi s'ar fi schtmbat decînd acest oraş a fost reocnpat de trupele austro-ungare.

Pareri engleze

Roterdam.—Colaboratorul militar al ziarului „Times" vorbeşte într'un articol despre starea critică a aliaţilor şi nu are încredere în rezultatul ulterior.

La sfîrşit cere ca să se trimeată imediat 100.000 de oameni pe frontul din nord. de oare-ce germanii în urma inundaţiilor regiunii din jurul localităţii Nieuport îşi restring frontul de luptă şi-şi pot aduna forţele de care dispun în alte locuri.

Comunicat german

Telegramă oficială din Berlin către consulatul german din Iaşi :

10 Noembrie.—Ofensiva noastră şi eri a progresat încet la Ypres. Peste 500 englezi şi indieni au fost făcuţi prizonieri şi mai multe mitraliere luate.

Mai la sud, trupele noastre au cîştigat teren. Contra-atacuri englezeşti violeent au fost respinse. In pădurea Argonnilor progresele noastre sunt frumoase. Incercările de înaintare ale duşmanilor au fost cu uşurinţă ţinute în loc.

In Polonia rusească la Konin cavaleria noastră a împrăştiat un batalion rusesc, a făcut 500 prizonieri şi a luat opt mitraliere.

Turcii în Egipt

Constantinopol 10. — Ziarele manifestă o vie bucurie pentru intrarea trupelor otomane pe teritorul egiptean, în scopul de a pune capăt ocupaţiunei engleze care durează de la 1882 şi a restabili echilibrul pe Mediterana.

Cei ce doresc stabilirea unei păci solide după război nu pot de cît să dorească izbînda Turciei. Mai ales Italia care va fi scăpată de o ameninţare îndreptată din Egipt şi Bizerta în contra Libiei.

Ziarele cred că trupele canadiene şi australiene vor fi neputincioase a apăra Egiptul contra Turcilor.

*

«Tanin» vorbind de anexarea Ciprului crede că aceasta va fi un act cu totul trecător din partea Angliei care odinioară şi-a asigurat Ciprul sub pretextul unei alianţe cu tzrcii, spre a asigura dominaţiunea engleză pe Mediterana în contra Rusiei.

Prinţul Gheorghe la Turnu-Severin

Bucureşti.—Eri a sosit aci, purtînd pavilionul sirbesc, vaporul Takova şi pe care se afla şi prinţul Gheorghe al Serbiei. De pe vapor s'au coborît d-nii Tranosovici avocat şi Vera.

Prinţul a condus pe prietenii săi, pînă la debarcader. Cu această ocaziune prinţul a comunicat o ştire primită de la marele cartier şi prin care se anunţă un succes sîrb la Semendria.

Ora 3 d. a.

Germanii anunţă victorii în contra ruşilor

Berlin. Oficial—Se auunţă asupra încercărei ruşilor de a merge spre Prusia orientală că ruşii înaintau cu mari forţe de infanterie şi numeroasă artilerie în guvernămîntul Suvalki. Pe lîngă lacul Myslitz, armatele germane au întîlnit pe inamic căruia i-a aplicat o gravă înfrîngere.

Ruşii au avut grele pierderi de morţi şi răniţi şi material de războiu.

Am capturat iarăşi 4000 prizonieri şi 10 mitraliere.

Divizii sârbeşti nimicite

Viena.—Se comunică din Esseg că 200 prizioneri sîrbi au trecut pe acolo, împreună cu 4 ofiţeri şi un maior.

Prizonierii au povestit că ştirea despre sinuciderea generalului Ştefanovici este adevărată.

De-asemenea au povestit că diviziile Timoc, Morava şi Sumadia au fost nimicite. Se remarcă faptul că un mare număr de prizonieri sunt bulgari macedoneni.

Comunicat oficial francez

Petrograd.—Comunicatul oficial francez din 10 Noembrie zice :

Acţiunea a mai continuat şi eri toată ziua, cu aceiaşi intenzitate. Intre mare şi regiunea Armentières lupta a fost cu atît mai violentă cu cît forţele adversare făceau amîndouă o acţiune ofensivă.

In ansamblu, ziua de eri este însemnată prin nereuşita atacurilor germane cu sforţări înverşunate la Ypres şi mai ales succesele noastre asupra oraşului Dixhoote şi între Ypres şi Armentières.

Toate atacurile germane în contra liniilor engleze au dat deasemenea greş şi au fost respinse în mod energic, pe cea mai mare parte a frontului.

Intre canalul La Bassé şi Voeuvre am consolidat rezultatele obţinute în ultimele zile.

Mai ales am progresat la Reims şi Berry au Bac.

In Lorena nimic de semnalat. In Vosgi, atacurile germane din ultimele zile la înălţimile de la sudul trecătorii Saint Marie şi sud-est de Than, au fost respinse cu totul.

O convorbire cu generalul Dewet

Milano. — Despre o convorbire cu generalul Dewet se anunţă din oraşul Vrede din statul Orange următoarele: După ce generalul a vorbit despre englezi numindu-i mizerabili şi ciumaţi a descris înaintarea lor în sud vest ca o acţiune banditească. Politica fără nici un sens a lui Bota a durat destul de mult, acuma sud-africanii olandeji vor pune capăt acestui scandal. Dewet a declarat că vrea să se unească cu Maritz, ca să pornească împreună spre Pretoria, să coboare stindardul englez şi să întemeeze o republică liberă sud-africană. Prin aceasta Dewet nu mai recunoaşte convenţia cu englezii. Ei rechiziţionează pretutindeni arme, muniţii şei şi provizii.

Mari rezerve de cereale pentru turci

Viena.—Se telegrafiază din Bagdad că în Afganistan s'au înscris numeroşi voluntari pentru armata turcă.

In Mesopotamia sunt mari rezerve de cereale pentru un timp de 5 ani.

Starea poetului Anghel

Bucureşti. — După ştiri primite soţii Anghel sunt în afară de ori-ce primejdie. In urma ajutoarelor medicale primite se crede că poetul va putea fi adus în Capitală peste cîteva zile.

Sîrbii bătuţi

Viena.—10—Se anunţă în mod oficial de pe teatrul războiului dela sud, cu data de 10 | 11 :

Lupte crîncene au continuat şi eri pînă noaptea la poalele munţilor, pe linia Şabaţ-Loznica.

Cîteva poziţiuni bine întărite ale inamicului au fost luate cu asalt la sud de Cerplanina. Trupele noastre victorioase au continuat a înainta din regiunea cîştigată ieri. La est de Loznica-Krupanj şi la Liubovija de asemenea au avut loc lupte crîncene cu ariergardele inamice care au fost bătute în scurtă vreme.

Printre numeroşii prizonieri se află şi colonelul Radacovici, iar printre tunurile luate se află şi un mare tun modern.

Onomastica d-lui Take Ionescu

Bucureşti. — Cu ocazia onomasticei şefului partidului conservator-democrat un foarte mare număr de telegrame de felicitare au fost trimise d-lui Take Ionescu.

Un schimb foarte afectuos de telegrame a fost între d-nii Take Ionescu, Venizelos şi Pasici.

Acţiunea patriotică

Bucureşti.—O delegaţie a acţiunei patriotice compusă din d-nii Victor Ionescu, Th. Speranţă, Mihail Dragomirescu, Otescu, Aurel Iliescu şi Stroescu, s'a prezentat d-lui Morţun cerînd să ia măsuri în contra ziarului „Ziua", care fiind singurul ziar admis în Ungaria ar putea să înşele pe fraţii de dincolo despre sentimentele romînilor din ţară.

D. Morţun a promis că va căuta o soluţie satisfăcătoare.

Expulzare

Bucureşti.—D. Pegovici, agentul navigaţiei fluviale din Turtukaia a fost expulzat din ţară.

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei"
Mari depozite de Cherestea
Str. Uzinelor 11—14
Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie
Societatea „Bradul Moldorei"
— Telefon —

Profesoară *germană diplomată cunoscînd şi limbele franceză, romînă şi piano dă lecţiuni particulare.*
La ziar.

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca sosită de curînd din Bucureşti prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia războiului prin cărţi de ştiinţă, spiritism şi Lenormantie, totul în mod ştiinţific. Posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o ş-a atras stima şi celebritatea de care se bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp, onor public este rugat, a nu-şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.
Cu stimă **LIZETA,**
Stcada Oncea No. 17 casa şi zaplazul nou, luaţi tramvaiul de Tataraşi şi vă daţi jos la halta judecătoriei a II-a din str. Bulgară (Ion Creangă) trasversaţi prin str. Vasile Lupu în str. Oncea făcută cu pavajul nou de curînd.

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iaşi, fost student al înaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romine, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură.
Ase adresa la ziar sub «Pictor».

Doctorul **N. Hortolomei**
— Medic la Sf. Spiridon —
S'A MUTAT IN
Strada Cuza-Vodă (foastă Golia)
No. 42
Consultaţii 1—3 p. m.

4 camere şi bucătărie la etaj ; de asemenea
2 prăvălii de inchiriat de la Sft. Dumitru.
A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Curs primar şi secundar
se predă conştiincios la domiciliu sau acasă.
Informaţiuni la TIPOGRAFIA GOLDNER.

Comptabil *dispunînd de cîte-va ore libere se oferă pentru ţinere de registre la D-nii Comereianţi.*
Adresa la ziar sub comptabil.

Clinica Veterinară
Iaşi, strada Păcurari 138, Iaşi
DIRECŢIA
Dr. D. BUZENCHI
Boale interne şi externe ; operaţiuni de mica şi marea chirurgie.
Se primesc animale bolnave în pensiune: **animale mari 3 lei pe zi, animale mici 2 lei pe zi.**
Se practică vaccinaţiuni contra turbării, jigodiei la cîni şi dalacului (la toate animalele).
Anexa: *Atelier special de potcovărie normală şi pathologică ; aplicarea raţională a cauciucurilor franceze şi ruseşti*

Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GAT, URECHI
şi — G U R A —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str .Cuza-Vodă 67

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi inchiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*
Se admit mijlocitori.

Casă onorabilă *primeşte elevi în gazdă, îngrijire părinţească şi pot avea preparaţii la limbele germană şi franceză.*
A se adresa str. Trei-Erachi 10. Loco.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia B. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No 2317.—Vineri 31 Oct. 1914

BULGARIA ȘI ROMANIA

„La Roumanie“ publică un lung articol asupra relațiunilor ce sunt si pot fi între Romînia și Bulgaria.

Relevînd atacurile presei bulgare la adresa Romîniei, confratele nostru ajunge la următoarele constatări și face următoarele declarații:

„In realitate, Bulgaria și România nu pot să fie prietene, sau mai bine zis nu pot să rămâe nedușmane, în acest război, de cît rânduindu-se amândouă alături de tripla înțelegere.

„Insă, cu multă dreptate și cu o legitimă neliniște, presa bulgară va întreba, care ar fi pentru Bulgaria avantagiul de a lua armele alături de tripla înțelegere.

„Nu voim să mai vorbim de datoria morală de a veni în ajutorul Rusiei și Angliei, cărora Bulgaria le datorează atîta.

„Văzând rezultatele materiale, Bulgaria trebuie să se adreseze triplei înțelegeri și să-i spue pe șleau cari sunt pretențiunile pe cari ar voi să și le asigure, prin spadă, de la inamicii triplei înțelegeri și, pe cale prietenească, de la amicii triplei înțelegeri.

„Aceasta ar fi adevărată politică, politica națională în primul rând.

„Și când Bulgaria va fi intrat pe această cale, numai atunci va putea vorbi de politica noastră așa zisă nehotărâtă și perfidă.

„Insă, pentru aceasta Bulgaria ar trebui să părăsească posibilitatea de a-se întoarce, după imprejurări dintr'o parte în cealaltă.

„Nu ne este dat nouă să indicăm regatului vecin linia sa de purtare. Mai ales dela evenimentele din anul trecut, ale căror amintiri am căutat mereu să le ștergem, — ne-am impus cea mai mare rezervă, cînd am vorbit de vecinii noștri de peste Dunăre pe cari, sincer vorbind, voim să'i facem adevărați prieteni.

„Noi chiar am propagat cu convingere și devotament ideia intrării în înțelegerea dintre toate popoarele din Balcani.

„Insă, cînd presa bulgară ne acuză de lașitate, fiindcă vedem limpede, am crezut că e de datoria noastră să punem punctul pe i.“

Cooperare ruso-romînă

— Pagini de istorie —

Cu data de 14 Iulie 1877, Domnitorul Carol notează în «Memoriile» sale:

«Ordinul dat de prinț, încă de la 12 Iulie, unei părți a diviziei a IV de a trece Dunărea și a ocupa Nicopole, n'a putut fi încă executat, din lipsă de bărci.

Generalul Zefcari sosește azi de la Tarnova. Marele duce învinovățește direct pe romîni pentru înfrîngerea rușilor la Plevna, zicînd că prin refuzul lor de a trece Dunărea, ca să păzească Nicopole și pe prizonieri, au făcut ca trupele ruse de la Nicopole să nu poată alerga pe cîmpul de bătălie...

Imputarea aceasta atinge cu atît mai puțin pe prințul Carol, cu cît rușii nu contaseră nici odată mai înainte pe ajutorul romînilor.

..Principesa scrie de la Cotroceni soțului său:

«Cît m'am bucurat eri de scumpa ta scrisoare! Mai cu seamă de liniștea și chibzuința ce reies din ea.

«De curînd, la serbarea din grădină, Gorciakow mi-a zis între multe altele:

— Tot nu sunt încă romîni răniți!

La care eu i-am răspuns foarte rece:

«Nu, mulțumim lui D-zeu, n'avem decît foarte puțini pîn'acum.

El urmă:

— Dar știți, acum trebuie să treceți Dunărea; ați promis.

Iar eu am replicat:

— Da; nu dorința ne lipsește, ci podul, torpilele ș. c. l.

— Dar noi v'am dat un milion pentru asta!

După o pauză lungă zise iar:

— Eu voiu fi cel dintâi care să pledez pentru independența Romîniei.

...Eu am început să-mi fac vînt cu evantaiul și n'am mai zis nimic.»

Numai cu o zi mai tîrziu, Carol I notează:

«Eri a sosit aci generalul Zefcari cu însărcinare din partea marelui duce Nicolae de a-mi spune:

„Dites au Prince que les roumains sont cause que nous avons été battus à Plevna.“

...In Mai, Nelidov ne-a trimis o notă în care zicea: *„Armata imperială e destul de puternică spre a se lipsi de concursul trupelor romîne etc.* Acum suntem rugați să trecem Dunărea și să dăm rușilor sprijinul nostru. Iată cum se schimbă lucrurile!“

Nu numai că se schimbau, dar se precipitau. Așa cam numai peste cîteva zile, la 19 Iulie, orele 3 și 35 seara, prințul Carol primea din Tîrnova următoarea depeșă cifrată:

«Turcii adunînd cele mai mari masse de trupe la Plevna, ne zdrobesc. Rog să faci fuziune, demonstrațiune și dacă se poate, să treci Dunărea cu armata, după cum dorești. Intre Jiu și Corabia demonstrațiunea este neapărat necesară pentru înlesnirea mișcărilor mele».

NICOLAE

Hotărîrea grea, plină de consecințe și de răspunderi face pe Domnitor să nu închidă ochii toată noaptea.

..Și cu toată desfășurarea fericită a evenimentelor cunoscute pînă la triumful final, cît de îndreptățită fu și rămase nota de ironie și de scepticism a Prințesei Elisabete care, față de elanul făgăduelilor lui Gorciakow spune cu filosofie și neîncredere:

— «Mi am făcut vînt cu evantaiul“.

Căci și vorbele, făgăduelile au zburat apoi purtate de vîntul ingratitudinei,—a acelei ingratitudini despre care vorbia Burconsfeld în timpul Congresului din Berlin și într'o frază înaripată consemnată și subliniată cu înțeles adînc în Memoriile Regelui Carol I.

△

Mici Polemici

Dac'o fi precum se arată,—Marea Roșie o să fie geloasă de Marea Neagră Singele Orientului poate s'o facă mai... roșie de cît pe cealaltă.

*

Un ziar acuză pe corespondentul din Constanța al „Universului“ că consacră rusofilizmului mai multe rubrici.

Vrea să scrie, pe semne, rublici.

*

Magistratul Toneanu a demisionat din cauza unei anonime denunțări în dauna colegilor săi.

Pe vremuri, Hamangiu a făcut școală și a fost avansat în Rang.

*

Ziarul LUPTA a fotografiat pe generalul Cocea intrînd la ambasada rusă după o manifestație spontană.

Ziarul socialist i-o coceà de mult gălăgiosului general.

*

Germanii, în vederea prelungirii războiului ar fi cumpărînd lemne pentru corturi și altele.

Lemne de... foc n'au trebuință să-și procure.

*

Un militar care nu se poate plînge de avansare este bulgarul Ratko Demetrief: de la Przemysl rușii l'au avansat tocmai în... Caucazia.

*

Apărînd după 3 luni, nu e de mirat că „Viața Romînească“ publică două poezii intitulate: „Vara“ și a doua: «To mna...»

Chestiuni scolare

Importanța culturei secundare

Intru susținerea tezei sale asupra insemnătății sociale a învățămîntului secundar, d. Ioan Botez, în studiul pomenit de noi, face oarecari apropieri care s'ar putea părea de dreptul în legătură cu evenimentele actuale,—deși sunt cu mult anterioare.

„Din cauză că Germania scoate din școlile ei secundare atît de mult intelect cultivat în fie care an, spune un englez adînc începător al chestiilor educative, R. E. Hugues,—eu uneori desperez de viitorul comerțului englez“.

De la acei pe care școala secundară germană îi aruncă pe piața comercială în fiecare an și nu de la acei care ies din școlile speciale și tehnice, comerțul englez, va primi, dacă va trebui să primească, lovitura lui de moarte.

Citind asemenea autorizate păreri de origine engleză—niciodată englejii n'au iubit pe germani, și nu i-au lăudat cu inima voioasă—autorul volumului de Studii și observațiuni adaugă cu drept cuvînt:

„Răspîndirea culturii într'un Stat contribue în mod direct și asupra producției materiale. Statistica Statelor-Unite americane arată o variație în creșterea capacității productive a locuitorilor dintr'un Stat în raport direct cu suma cheltuită de acel Stat pentru educația publică. Astfel chiar din punct de vedere comercial, capitalul investit în educațiunea publică este o *plasare* rentabilă“.

In altă parte găsim în aceleași «Studii și Observațiuni» —*Analfabetismul rural*— comparația între soldatul rus și acel japonez, ținîndu-se seama tot de diferența de cultură, respectiv de conștiință națională. Departe de a putea vorbi de un învățămînt secundar răspîndit, din potrivă, — ne-am putea plînge de prea puțină răspîndire a acelui învățămînt. în comparație cu aproape toate țările europene, exceptînd doară peninsula balcanică.

„Lîngă noi — scrie d. Ioan Botez — Bucovina stă de trei ori mai bine în această privință, iar frații noștri subjugați din această provincie au un învățămînt secundar romînesc aproape de două ori mai desvoltat decît romînii din Romînia liberă».

Și dac'ar fi să judecăm cu realitatea față de necesitatea și probabilitatea unei militarizări mai mari a țării, soarta învățămîntului secundar trebue prevăzută, pentru viitor, mai curînd cu pesimizm, decît cu optimizm.

R.

Știri din străinătate

Dreptul internațional.—Lizst, cunoscutul profesor de drept internațional la Universitatea din Berlin și membru al Reichstagului german, a ținut deunăzi o prelegere interesantă la Universitatea din Berlin pe care a întitulat-o: *Dreptul internațional o iluzie.*

Iată după *Berliner Tageblat* o parte din această prelegere, care privește actualul război european.

„O viață întreagă am lucrat cu stăruință pentru o internaționalizare a dreptului. Astăzi, dreptul internațional e o iluzie, e înfrînt și distrus. Ce speranțe mari am pus noi în rezolvarea diferendelor între state — de către tribunalul de de arbitraj! Cînd s'a inaugurat anul trecut palatul păcii din Haga,— observatori mai cumpătați și mai reci chiar decît profesorii germani misantropi, — credeam că acum a venit epoca păcii vecinice. Dar dintr'o lovitură, a venit altceva.

Economia mondială, gospodăria comună a popoarelor—totul e distrus.

„Pe oceanul deschis, încrucișătoarele statelor beligerante pîndesc pacinicele vapoare comerciale. Vapoarele statelor neutrale sunt controlate—dacă n'au ceva de contrabandă — și asta decide astăzi singură și mod arbitrar, Anglia atotputernică pe mare.

„Și cum economia internațională s'a prăbușit—noi cei din Germania— ne-am dat acum toate silințele să naționalizăm iarăș viața noastră economică, cu alte cuvinte — am adoptat împrejurărilor actuale noui — producția noastră indigenă.

„Cu cît războiul va dura mai mult, cu atît mai sigur poate fi de isbîndă, acela care pricepe mai bine să-și rînduiască viața lui economică, revenind la o economie națională, adaptată împrejurărilor schimbate.

„Și comunitatea culturală a popoarelor s'a prăbușit. Credință și devotament în relațiuni, au devenit niște cuvinte sarbede.“

INFORMAȚII

Ziarul „La Politique“ se crede în măsură de a anunța, din izvor competent, că imediat după deschiderea corpurilor legiuitoare, va avea loc o întrunire a majorităților.

Cu această ocazie d. Ionel Brăteanu va face un larg expozeu al situației externe și interne.

Ziarul «Viitorul», în numărul său de astăzi, ocupîndu-se din non de chestiunea acțiunei naționale atacă cu multă vehemență pe d. Nicu Filipescu.

Acelaș ziar reproduce tot astă-zi, cu litere caracteristice, articolul d-lui N. Iorga, intitulat «Neutri».

Se vor face rețineri din salarul pe luna Octombrie învățătorilor cărora li s'au acordat împrumuturi pentru înjghebarea de gospodării model.

Din cauze necunoscute, un incendiu a distrus două girezi de ovăz pe moșia Cîrniceni (Țiganași), proprietatea d-lui I. C. Filiti.

In ziua de 12 Noembrie, va avea loc în localul prefecturei de județ, licitație publică pentru vînzarea a 1304 arbori din pădurea statului, Cucuteni.

D-na Elena Negri, profesoară la școala normală de fete d n Craiova, a fost detașată ca preparatoare la laboratorul de morfologie din localitate.

D. Richard Tufli a fost numit profesor suplinitor la orele de contabilitate de la școala de comerț gradul I.

D. V. Cocuz, profesor la școala superioară de comerț, cu începere de la 1 Noembrie va lua în primire postul de director al acelei școli, în locul d-lui Popescu-Mușata.

O propunere.— La teatrul național pe peretele extern care dă spre nord, deasupra porței mari care dă pe scenă, se găsește o placă de marmoră roșie. în dimensiune de 1 metru 50 c. m. pe 0.75 de c. m., neavînd nici o inscripție pe ea. Rugăm pe d. Primar să graveze pe această marmoră următoarele: *„In ziua de... Sept. 1911, fiind jubileul de 50 ani al Universității din Iași, M. S. Regele Carol I, a stat pe această scenă 3 ore, ținînd un discurs ca răspuns la cuvîntările ținute de toți reprezentanții Universităților străine și din țară.“*

In piesa „Rîndunica“ a d-lui căpitan Manolache care se va reprezenta pentru I-a oară Duminecă 2 Noembrie, seara, talentata artistă d-na *Lucia Braborescu* are o fumoasă creațiune în rolul principal.

„Rîndunica“ va fi urmată de „Iubitul Selimar“ comedia lui Dabiche.

Cercul de Recrutare Ștefan cel Mare Iași. Se aduce la cunoștința tuturor oamenilor de profesie șofeuri și mecanici de automobile din contigentele de complectare, rezervă, milții, scutiți, dispensați, auxiliari și reformați care fac parte din contigentele 1893 până la 1912 și care sunt recrutați de pe raza biroului de recrutare Iași și domiciliază în acest județ, să se prezinte de urgență la biroul de recrutare Iași, în localul din str. Bucșinescu No. 7 cu libretele sau certificatele ce posedă, pentru a-i înscri în contrele cu noua lor meserie.

Termenul de prezentare este pînă la data de 25 Noembrie a. c.

Pungașulr ecidivist D. Dunea bănuie autor a două furturi de buzunare comise în Piața Halei, fiind adus la siguranță și cercetat, a ultragiat pe un ofițer de poliție și agentul de serviciu. Inaintat parchetului a fost depus în pentenciar.

Primim plîngeri din partea unor meseriași asupra felului cum cassa meseriilor înțelege să dea ajutoare medicale.

Numita instituție socotește că muncitorii nu trebue să sufere accidente de muncă decît între orele 12—1 și 6—8 p. m. cînd ajutorul medical se acordă atunci și numai atunci.

La sediul societății „Unirea“ a lucrătorilor tipografi din Iași, str. Cuza Vodă (localul societății funcționarilor comerciali), d. *dr. L. Ghelerter* va ținea *Sîmbătă 8 Noembre c., orele 8 jum. seara* o *conferință publică* tratînd *despre bolile profesionale.*

Beneficiul ce va rezulta din această conferință, va fi pentru sporirea fondului societății „Unirea“ a lucrătorilor-tipografi.

La via d-lui Const. Kilimoglu (comuna Copou), se află de vînzare vițe de vie din varietățile Selection Carrière, Chasselas, Bordeaux, Bourgogne, altoite pe portaltoi cei mai rezistenți.

A se adresa la Iași, str. Toma Cozma 5 bis.

Siguranța a arestat pe servitoarea Pazona Huțanu supusă austriacă, care a furat o sumă de bani de la d. avocat Vespasian Pella, și apoi a dispărut.

Agenții siguranței împreună cu plutonierul Ichim din reg. Ștefan cel Mare no. 13, făcînd percheziții la locuitorii C, Tăbultoc, C. Cordoneanu și Gh. Hușanu din str. Sipoțel, a găsit diferite efecte militare de îmbrăcăminte, echipament și cazarmament provenite din furturi comise de soldații din acel regiment.

Cererea de congediu de o lună a d-rei Vlaicu de la școala din Tg.-Frumos, a fost respinsă de minister.

Ministerul de instrucție a aprobat preotului Dinescu să predea religia la școala de fete no. 5.

D. C. Bantaș a fost numit învățător supiinitor la școala din Cristești-Brăești

Cu toată vremea de criză e de așteptat că noul volum al excelentului prozator iașan d. Calistrat Hogaș—«Pe drumuri de munte»—apărut în editura „Vieții Romînești» va avea tot succesul meritat.

In procesul dintre principele Mihai Sturdza și Wug, arendașul moșiilor Hangu și Păușești, Curtea de Apel Iași sec. II a admis a se da un jurămînt decisoriu principelui Sturdza.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Freres din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă-zi J o i:

DENISA, operă premiată a celebrului academician francez Alexandre Dumasfiul. Film parizian de mare artă în 4 acte mari. Cei mai de seamă artiști ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Tîndală înlocuește pe stăpînul său, scene foarte humoristice.

Societatea de gimnastică Aurora din București, interesante scene și vederi după natură.

Această reprezentație e dată în beneficiu pentru fondul ridicărei unui monument in amintirea ostașilor căzuți în războiul de la 1877—78 și în campania din 1913.

2 orchestre. In autractele cinematografului va cînta orchestra reg. 13 Ștefan cel Mare, sub conducerea eminentului ei șef maistrul Vlăduți,—piesele cinematografice vor fi acompaniate de orchestra Circului.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri:

«Lupta de la Waterloo» groaznica bătălie între armatele prusiene și engleze contra lui Napoleon I (1815).

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Delicioasul unt p. masă și cafea	6.00	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.00	„
Brînză de Brăila	2—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Schweitzer	4.80	»

De asemenea se găsește must dulce și vin nou de calități superioare.

— Gustaţi —
Ciocolata NESTLÉ
FABRICATĂ CU LAPTE
Neîntrecută în calitate
— De vînzare pretutindeni. —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Austriacii anunţă succese împotriva sîrbilor

— Cucerirea înălţimelor Mychar —

Viena.—11 | 11.—Se comunică în mod oficial de pe frontul de miază-zi că înălţimile din Mychar, la sud de Şabaţ, au fost luate cu asalt, după o luptă de patru zile. O parte din aripa dreaptă a duşmanului a fost frîntă şi s'au făcut mulţi prizonieri.

Duşmanul a fost silit să părăsească linia bine întărită din Misar-Cerplaniţa şi să se retragă. Ariegarde duşmane puternice mai opun rezistenţă în poziţiuni defensive situate mai la spate şi bine apărate mai dinainte.

Ofensiva noastră la est de Loznica-Krupanj progresează. Cu toată rezistenţa duşmanului, înălţimile situate la est de Zavlaka sînt în posesiunea noatră.

Se constată că pînă'n prezent, de la 6 la 16 Noembrie, aproape 4.300 soldaţi duşmani au fost făcuţi prizonieri. S'au capturat 16 mitralier, 28 tunuri dintre care unul mai mare, un steag, mai multe furgoane şi o cantitate de muniţiuni.

Comunicat rus

Petrograd.—11.—Statul major al generalisimului anunţă că în Prusia orientală trupele ruseşti au înaintat spre eşirea orientală a ţinutului lacurilor Mazuriene.

In regiunea Goldau, Mlava, şi Soldau au fost lupte favorabile nouă.

In Galiţia mai continuă o ofensivă energică.

Germanii anunţă succese

— Cucerirea oraşului Dixmunden — Trecerea Yserului —

Berlin 11 | 11.— Comunicatul marelui cartier general german zice:

Pe malul Yserului am făcut ieri progrese satisfăcătoare.

Dixmunden a fost luat cu asalt şi peste 500 prizonieri şi 9 mitraliere au căzut în mînele noastre.

Mai spre sud, trupele noastre au trecut canalul.

La vest de Legenmarek, regimente tinere cîntînd „Deutschland über alles", s'au năpustit în contra primelor linii duşmane, cucerindu-le; 2000 soldaţi francezi au fost făcuţi prizonieri şi 5 mitraliere au fost capturate.

La sud de Ypres, am gonit pe duşman din St. Eloi, unde au fost lupte crîncene timp de mai multe zile. Am mai făcut şi aici aproape 1000 prizonieri şi am luat 6 mitraliere.

După ce englezii au făcut mai multe contra atacuri vii, înălţimele de lîngă Acentiores au rămas în minele noastre.

La sud-vest de Lille am progresat.

Francezii au avut pierderi mari căutînd să recîştige înălţimea de la nord de Vienne — Le Chateau, pe marginea de vest a pădurei din Argonne.

De asemenea, în pădurea din Argonne la nord-est şi sud de Verdun, atacurile francezilor au fost respinse.

Pe teatrul de război din est nu s'a petrecut nimic însemnat.

Alta cuvântare a primului ministru englez

— Chestia intervenţiei Turciei —

Londra. 10 | 11 Oficial—Intr'o cuvîntare rostită la Londra în casa corporaţiunelor, primul ministru, d. Asquith, a spus:

„Cînd războiul a început s'a făcut cunoscut că Constantinopole, după înţelegerea cu aliaţii noştri,—în cazul cînd Turcia ar rămîne neutră,—şi imperiul otoman nu ar avea de suferit nimic, nici ca integritate nici ca autoritate. Dar barbaţii de stat din Turcia, adînc diviziţi în părerile lor, nehotăriţi în consiliu, au permis ca interesele cele mai vitale ale statului lor să fie compromise de ameninţările germane precum şi de vasele şi aurul german.

Au urmat serii de ofensive. Mai întăi bombardarea nepermisă a porturilor deschise ruseşti, apoi năvălirea pe teritoriul egiptean, pînă cînd aliaţii—care au privit cu o răbdare fără de pereche înrepeţirea insultelor, amenţările disimulate — au fost siliţi să recunoască în Turcia un duşman declarat.

Acest conflict nu a fost dorit de Anglia şi a fost chiar în contra voinţei ei.

Nu poporul turc a tras sabia, ci guvernul otoman şi putem prevede că va pieri prin sabie. Nu noi, ci Poarta a tras clopotul de moarte al imperiului otoman. Anglia nu a avut nici un conflict cu supuşii mahomedani ai Sultanului şi nimic nu a fost mai departe de gîndurile noastre decît de a face o cruciadă în contra credinţei lor. Imperiul otoman a comis un suicid şi şi-a săpat el însuşi groapa".

Vorbind de situaţia financiară a Engliterei, d. Asquith a spus că rezerva de aur a băncei engleze posedă suma fără precedent de 69 milioane lire sterlinge. Procentul băncilor e 5 la sută. Preţul alimentelor a rămas normal. Numărul celor fără lucru e mai mic decît cel obişnuit.

„Acest conflict va fi o luptă lungă. Nimic nu ne va descuraja nici modifica hotărîrile noastre. Nu vom pune spada în teacă decît după ce Belgia va redobîndi tot ce a sacrificat, pînă cînd Franţa va fi complet asigurată şi pînă cînd drepturile naţiunelor mici vor fi stabilite pe nişte temelii neatacabile, pînă cînd înfine puterea militară a Prusiei va fi complet şi definitiv distrusă".

Comunicat francez

Paris.—10 | 11.— Comunicatul oficial orele 23, zice:

La nord lupta mai urmează foarte violentă. Pe restul frontului, nimic însemnat de remarcat.

Ieri, în regiunea Sain, trei aeroplane germane au fost scoborîte.

Trugicul sfîrşit al crucişatorului Emden

Berlin.— 11 | 11.— Oficial.— După un comunicat oficial al admiralităţii engleze, crucişătorul german „Emden" a fost atacat de crucişătorul australian „Sydney" în ziua de 9 | 11 dim. în apropiere de insulele Cocos, în oceanul Indian, pe cînd un detaşament fusese debarcat în scop de a distruge staţiunea de radiotelegrafie engleză.

După o luptă înverşunată care a pricinuit pierderi mari pe „Emden", vasul a luat foc şi a fost aruncat la ţărm de propriul său echipagiu.

Amiralitatea engleză mai comunică ştirea că crucişătorul german „Königsberg" a fost blocat în rîul Bufidji din Africa germană din răsărit, de către crucişătorul englez „Chatham" care a scufundat într'un canal mai multe şlepuri.

*

Londra.—Oficial.—Crucişătorul german „Emden" a fost atacat de crucişătorul australian „Sydnei" la insula Keeliug. In timpul luptei, vaporul Emden s'a împotmolit pe ţărm şi a ars.

Pierderile de pe Sydnei au fost 3 morţi şi 15 răniţi. Cele de pe Emden au fost foarte grave. Se dă tot ajutorul posibil supraviţuitorilor.

Ora 3 d. a.

Aur german pentru Turcia

tranzitat pe la noi

Bucureşti.— Astă noapte au trecut prin gara de nord opt mii de kilograme de aur german pentru Turcia.

Trenul a sosit la ora 10 şi 55 seara—iar la ora 11 şi 40 a plecat spre Giurgiu-Ramadan!

Pînă'n zorii zilei aurul a fost transportat cu bărcile la Rusciuk şi de aci cu un tren special a fost trimis la Constantinopole.

Material de război german pentru Turcia

Bucureşti.—Astă noapte la trenul de Predeal, era ataşat şi un vagon cu destinaţia pentru Adrianopole.

Şeful vămei din gara de nord părîndu-i-se suspecte declaraţiile de pe hîrtie a procedat la verificare. Pe documente se spunea că în vagon se află pînză pentru circ.

In schimb s'a găsit material pentru telegrafie fără fir.

Coletele erau marcate Buda—Pesta—Predeal—Rusciuk— Tărnova — Stara-Zagora—Adrianopole.

Ele au fost descărcate în gara de nord şi transportul a fost oprit.

Se srede că expeditorul vu fi supus la o mare amendă.

Comunicat austriac

Viena. Oficial. — Operaţiunele pe teatrul războiului de nord-est continuă metodic şi fără turburare din partea inamicului. Pe teritoriul Galiţiei centrale, evacuat de noi spontan, Ruşii au pătruns dincolo de Visloka, iar în partea inferioară dincolo de Rzesow şi în spaţiul Lisko.

Przmysl a fost din nou înconjurat de ruşi.

In valea Strijului un puternic grup de armată inamică prins pe neaşteptate de focul bateriilor şi cavaleria noastră a fost bătut.

Comunicat francez

Petrograd.—Agenţia Havas transmite următorul comunicat oficial francez dtn 11 curent:

Pe aripa stîngă luptele au fost reluate ieri din nou cu o mare intensitate între Nieuport şi Lys. Noi am continuat să ne menţinem pe o mare parte a frontului cu toată violenţa mare a atacurilor germane, şi chiar la nord de Nieuport au reocupat Lombaiercide, dar germanii, într'un atac violent, au ocupat Dixmundul.

Noi ne menţinem în împrejurimi. Luptele decurg foarte crîncen. Atacurile germane în potriva trupelor engleze au fost oprite.

Pe restul frontului situaţia generală ie neschimbată, afară de unele mici succese ale noastre, la nord de Toissons, unde am înaintat cît şi în regiunea de lîngă Wailly şi la aripa dreaptă a Aisnei.

In afară de aceste starea atmosferică ne-a permis o acţiune în amănunt favorabilă nouă.

Am respins pe duşman de la Concurt, 3 klm, la nord de pădurea Paroi.

Ciocniri sîngeroase greco-bulgare

Sofia.—Trupele greceşti de la graniţă, care în ultimele zile aveau o activitate suspectă, au atacat ieri pe grănicerii noştri, în cinci puncte diferite în judeţul Newrokop.

Focul s'a întins pe toată linia, pînă seara. Trupele noastre s'au mărginit să riposteze. Pierderile nu se cunosc.

De închiriat *două camere şi un antret Strada Cuza-Vodă No. 13. Se închiriază şi separat.*

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări liehidate Lei 478 Milioane
Situaţia asigurărllor la 31 Dec. 1912 *Lei 632 Milioane*

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România . . . . . *Lei 7.781.500*

Avantagii deosebite societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de răscumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţă etc.

Societatea «Ancora» încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei repte de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riscul de războiu contra plăţei unei taxe unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi
IOSEPH POPPER
Str. I. C. Brătianu No. 106
(Fosta strada de Sus)

Tînăr pictor absolvent al şcoalei de Bele-Arte din Iasi, fost student al Inaltei Academii de Artă din München, premiat al Expoziţiei oficiale romîne, doreşte a da lecţiuni particulare de pictură.
A se adresa la ziar sub «Pictor».

Dacă *aveţi o pudră bună păstraţ'o; dar dacă căutaţi o pudră fină care să nu sulimineze, care să nu sbîrcească ori să aspreasca pielea, nu ezitaţi şi întrebuinţaţi*
Poudre de Beauté S. d. B.
cu care se obţine idealul veloutăţei şi transparenţei. Cutia 2.50 lei
Depozit en gros şi detail la
Postişeria D. S. Ionescu
Strada Cuza-Vodă 67, Iaşi
unde se găsesc şi multe alte necesare pentru Toaletă şi coafure.

Dr. G. SAVA-GOIU
consultaţii pentru
Boale de ochi
Sîmbătă şi Duminică dela 2—4
str. Păcurari 21

2 sau 3 odăi mobilate *în perfectă stare se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

Profesoară *germană diplomată cunoscînd şi limbele franceză, romînă şi piano dă lecţiuni particulare.*
La ziar.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:
Apele Mineralizate Sinteza
Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI
sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.
Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".
Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ sau RINICHI, CONSTIPAŢIE etc.
Observaţi bine ETICHETA DE PE STICLĂ şi PLOMBELE DE ÎNCHIDERE care trebue să poarte numele meu Dr. A. RĂTIANU şi marca „SINTEZA".
Refuzaţi ori ce substituţie.
La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.
— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —